Biblioteca Polirom

John Kennedy Toole

Premiul Pulitzer 1981

Conjurația imbecililor

POLIROM

John Kennedy Toole

CONJURAŢIA IMBECILILOR

(Titlu original: A Confederacy of Dunces)

Traducere de Lidia Ionescu

Dacă apare pe lume vreun geniu adevărat, îl vei cunoaște sigur după acest semn, și anume toți imbecilii se vor uni într-o conjurație împotriva lui.

Jonathan Swift,
Thoughts on Various Subjects, Moral and Diverting

UNU

O șapcă verde de vânătoare sugruma vârful unui cap umflat ca un balon. Împinse de urechile cărnoase, de părul netuns și de țepii fini care creșteau chiar în interiorul urechilor, clapele verzi ale șepcii erau proiectate în afară, de-o parte și de alta a capului, ca niște semne de circulație ce indică în același timp două direcții opuse. Buze pline, țuguiate, ieșeau de sub mustața neagră, stufoasă și se pierdeau la colțuri în niște cute mici, pline de dezaprobare și de firimituri de cartofi crocanți. Din umbra cozorocului verde, ochii disprețuitori ai lui Ignatius J. Reilly, și albaștri și galbeni, priveau în jos, spre ceilalți oameni care așteptau sub ceasul magazinului universal D.H. Holmes, cercetând mulțimea în căutarea unor dovezi de prost-gust în îmbrăcăminte. Unele persoane aveau, așa cum observă Ignatius, haine destul de noi și de scumpe ca să poată fi considerate, pe drept cuvânt, o jignire la adresa bunului gust și a decenței. Posesiunea unui lucru nou sau scump nu făcea decât să reflecteze o lipsă de principii teologice și geometrice; ba chiar te făcea să ai dubii asupra existenței sufletului.

Ignatius purta haine comode și rezonabile. Șapca verde de vânătoare îl ferea de răceală la cap. Pantalonii largi de tweed erau rezistenți și-i permiteau deplină libertate în mișcări. Cutele și ascunzișurile lor formau pungi de aer cald și stătut care îi dădeau lui Ignatius un plăcut sentiment de liniște. Cămașa de flanelă în carouri făcea sacoul inutil, în timp ce un fular îi ocrotea porțiunea de piele expusă între guler și clapele care îi protejau urechile. Vestimentația lui era acceptabilă după orice criterii teologice și geometrice, oricât de obscure, și sugera o bogată viață interioară.

Schimbându-și greutatea de pe un picior pe altul în felul său greoi, elefantin, Ignatius provoca niște valuri de carne care unduiau pe sub tweed și flanelă, spărgându-se la nasturi și cusături. Astfel reașezat, reflectă la lungul răstimp petrecut în așteptarea mamei sale. Se concentră în special asupra senzațiilor neplăcute pe care începuse să le aibă. Întreaga sa ființă i se părea gata să plesnească, pornind de la cizmele voluminoase de antilopă. Ca și când ar fi vrut să verifice acest lucru, Ignatius își îndreptă ochii lui neobișnuiți spre picioare. Păreau într-adevăr umflate. Era gata să-i ofere

mamei sale priveliștea acelor cizme umflate, ca o dovadă a nepăsării ei față de dânsul. Privind în sus, văzu cum soarele începe să coboare spre Mississippi la capătul străzii Canalului. Ceasul magazinului universal arăta aproape ora cinci. Începu să pregătească în gând câteva vorbe bine ticluite de reproș, menite să-i provoace mamei sale căință, sau cel puțin o stare de confuzie. Adeseori era obligat să o pună la punct.

Îl adusese în centrul orașului cu vechiul ei Plymouth și în timp ce fusese la medic să-și trateze artrita de care suferea, Ignatius cumpărase de la magazinul Werlein niște partituri pentru trompeta sa și o coardă nouă pentru lăută. Apoi se plimbase prin Penny Arcade de pe strada Regală ca să vadă dacă se mai instalaseră jocuri mecanice noi. Fusese nemulțumit văzând că jocul de mini-baseball dispăruse. Poate îl duseseră doar la reparat. Ultima dată când jucase, maneta nu mai funcționa și, după o mică discuție, direcția îi restituise moneda introdusă, deși oamenii de pe acolo fuseseră destul de mojici să sugereze că el însuși ar fi stricat aparatul, lovindu-l cu piciorul.

Concentrându-se asupra destinului jocului mecanic de baseball, Ignatius se desprinse de realitățile fizice de pe strada Canalului, de oamenii din preajmă și, în consecință, nu observă perechea de ochi care îl urmăreau flămânzi de după o coloană a clădirii magazinului, doi ochi triști, strălucind de speranță și dorință.

Era oare posibil ca jocul mecanic să fie reparat la New Orleans? Probabil că da. Totuși, nu era exclus să trebuiască a fi trimis tocmai la Milwakee sau Chicago, sau în cine știe ce alt oraș al cărui nume Ignatius îl asocia cu eficiente ateliere de reparații și cu fabrici din care ieșea tot timpul fum. Ignatius spera că jocul de baseball va fi mânuit cu grijă în timpul transportului, că niciunul dintre micii jucători nu va fi spart sau ciobit de angajați brutali ai căilor ferate, hotărâți să ducă definitiv la ruină societatea feroviară prin despăgubirile pretinse de expeditorii de marfă, angajați care urmau apoi să facă grevă și să distrugă Gara Centrală Illinois.

În timp ce Ignatius medita la încântarea pe care micul joc mecanic de baseball o oferea umanității, cei doi ochi triști și plini de râvnă se îndreptau spre el prin mulțime, ca două torpile care atinseseră o țintă mare și lânoasă. Polițistul apucă de punga în care erau partiturile lui Ignatius.

— Ai vreo legitimație, dom’le? îl întrebă el pe Ignatius cu o voce în care tremura speranța că acesta nu avea nicio legitimație oficială.

— Cum? Ignatius privi în jos spre insigna de pe șapca albastră. Cine ești dumneata?

— Arată-mi permisu' de conducere.

— Nu sunt conducător auto. Vrei, te rog, să pleci de aici? O aștept pe mama mea.

— Ce-i aia care-ți atârnă din pungă?

— Ce-ți închipui că poate fi, prostule? E o coardă pentru lăuta mea.

— Și aia ce mai e? Polițistul se dădu puțin îndărăt. Ești localnic?

— Să fie oare sarcina secției de poliție să mă hărțuiască pe mine, când orașul acesta este una dintre capitalele viciului celui mai flagrant din întreaga lume civilizată? urlă Ignatius pe deasupra mulțimii din fața magazinului. Orașul acesta este vestit pentru jucători de noroc, prostituate, exhibiționiști, anticriști, alcoolici, sodomiți, drogați, fetișiști, onaniști, pornografi, escroci, lichele, păduchioși și lesbiene, toți chiar prea bine protejați de atâta corupție. Dacă ai puțin timp, am să mă străduiesc să discut cu dumneata problema delictelor, dar nu face greșeala de a te lega de mine.

Polițistul îl apucă pe Ignatius de braț și se trezi lovit în cap de punga cu partituri. Coarda de lăută care se bălăngănea în afară îl plesni peste o ureche.

— Hei! strigă polițistul.

— Ia asta, strigă Ignatius, observând că în jurul lor începuse să se formeze un cerc de curioși, dintre oamenii veniți la târguieli.

În interiorul magazinului D.H. Holmes, doamna Reilly se afla în raionul de patiserie, unde își lipise pieptul ei matern de o vitrină în care erau expuse pricomigdale. Cu unul dintre degetele deformate de toți anii în care frecase izmenele uriașe, îngălbenite, ale fiului ei, bătu în geamul vitrinei ca să atragă atenția vânzătoarei.

— Ei, don'șoară Inez, o chemă doamna Reilly cu un accent pe care la sud de New Jersey nu-l întâlnești decât în New Orleans, acest Hoboken de lângă Golful Mexic. Uită-te-ncoa', fetițo.

— Hei, ce mai faci? întrebă domnișoara Inez. Cum o mai duci, dragă?

— Nu prea grozav, răspunse doamna Reilly, spunând adevărul.

— Ce rău îmi pare! Domnișoara Inez se apleacă peste tejgheaua de sticlă, uitând de prăjituri. Nici eu nu mă simt prea grozav. Mă dor picioarele.

— Ei, Doamne, aș vrea să am și eu norocu' ăsta. Da' eu sufăr de arturită la cot.

— Vai de mine! exclamă domnișoara Inez, cu sinceră compătimire. Și taică-meu, săracu', are asta. Îl punem să șadă deasupra unei căzi cu apă clocotită.

— Fi-miu se lăfăie-n cadă toată ziua. Eu aproape că nici nu mai pot intra la mine-n baie.

— Credeam că-i însurat, dragă.

— Ignatius? Da' de unde! spuse trist doamna Reilly. Drăguțo, vrei să-mi dai două duzini din fursecurile alea asortate?

— Da' parcă mi-ai spus că-i însurat, insistă domnișoara Inez, în timp ce așeza fursecurile într-o cutie.

— Nici măcar nu are pe cineva. Fata aia cu care umbla a roit-o.

— Ei, lasă, mai are timp.

— Așa o fi, spuse doamna Reilly destul de indiferentă. Da' uite ce, mai dă-mi și vro șase prăjituri pentru vin. Pe Ignatius îl apucă năbădăile dacă rămânem fără prăjituri.

— Îi plac, nu glumă, prăjiturile, ai?

— O, Doamne, mă dă gata cotu' ăsta, fu răspunsul doamnei Reilly.

În mijlocul grupului care se formase în fața magazinului universal, șapca de vânătoare, centrul verde al cercului de oameni, se fâțâia violent.

— Am să mă adresez primarului, strigă Ignatius.

— Lasă băiatu-n pace, interveni o voce din mulțime.

— Du-te și vezi-ți de stripteuzele de pe strada Bourbon, îl apostrofă un bătrân. Ăsta-i băiat bun. O așteaptă pe maică-sa.

— Mulțumesc, spuse demn Ignatius. Sper că veți fi toți martorii acestui ultraj.

— Tu vii cu mine, îi spuse polițistul lui Ignatius, începând să-i pălească încrederea în sine. Mulțimea devenea gălăgioasă și nu se zărea niciun agent de circulație. Mergem la secție.

— Un biet băiat cumsecade nu poate sta s-aștepte pe maică-sa în față la D.H. Holmes? interveni din nou bătrânul. Eu vă spun că orașu' ăsta n-a fost niciodat-așa. Ăsta-i comunismu'!

— Pe mine mă faci tu comunist? îl întrebă polițistul pe bătrân, încercând să evite loviturile corzii de lăută. Te ridic și pe tine. Ai grijă mai bine pe cine faci comunist!

— Nu poți să m-arestezi, strigă bătrânul. Sunt membru-n Clubu' Vârstei de Aur, de pe lângă Departamentu' Recreerii din New Orleans.

— Lasă-l în pace pe bătrân, curcan împuțit ce ești! strigă o femeie. Nu vezi că-i pro'abil bunicu' cuiva?

— Chiar sunt, spuse bătrânul. Am șase nepoți care învață toți la maici. Și-s și deștepți.

Pe deasupra capetelor, Ignatius o văzu pe maică-sa, înaintând anevoie prin holul de intrare în magazin și purtând pachetele cu prăjituri de parcă ar fi fost cutii cu ciment.

— Mamă, o strigă el. Vii tocmai la timp. Au pus mâna pe mine.

Făcându-și loc prin mulțime, doamna Reilly întrebă:

— Ignatius! Ce se-ntâmplă aici? Ce pozn-ai mai făcut? Hei! Ia mâna de pe băiatu' meu.

— Nici nu l-am atins. Spune, cucoană, ăsta-i fiu' dumitale?

Doamna Reilly smulse din mâna lui Ignatius coarda de lăută care zbârnâia.

— Sigur că sunt copilul ei, spuse Ignatius. Nu vezi câtă afecțiune îmi poartă?

— Își iubește băiatu', aprobă bătrânul.

— Ce vrei să faci cu bietu' meu copil? îl întrebă doamna Reilly pe polițist. Ignatius mângâie cu una din mâinile lui uriașe părul vopsit în roșu al maică-sii. N-ai altă treabă decât să te agăți de niște bieți copii. Cu puzderia de oameni de tot soiu' care dă târcoale-n oraș. Își aștepta și el mama și ăștia-s gata să-l înhațe.

— Acesta este vădit un caz de adus în fața Uniunii Libertăților Civice, remarcă Ignatius, scuturând cu mâna umărul căzut al mamei sale. Va trebui să o contactăm pe Myrna Minkoff, fosta mea iubită. Ea cunoaște aceste probleme.

— E comunismu', îl întrerupse bătrânul.

— Câți ani are? o întrebă polițistul pe doamna Reilly.

— Am treizeci de ani, îl informă Ignatius, condescendent.

— Ai vro slujbă?

— Ignatius trebe să m-ajute la treab-acasă, îl lămuri doamna Reilly. Curajul ei inițial o mai lăsase puțin și începu să răsucească coarda de lăută cu sfoara de la pachetul cu prăjituri. Am niște arturite-ngrozitoare.

— Mai șterg din când în când praful, îi explică Ignatius polițistului. În plus, în momentul de față scriu un lung rechizitoriu împotriva secolului

nostru. Când creierul începe să mi se învârtă din cauza eforturilor literare, prepar din când în când câte un sos picant cu brânză.

— Ignatius știe să fac-un sos cu brânză grozav.

— Asta-i frumos din partea lui, spuse bătrânul. Alți băieți umblă creanga tot timpu'.

— De ce nu-ți ții gura? îi spuse polițistul bătrânului.

— Ignatius, întrebă doamna Reilly cu voce tremurătoare, ce-ai făcut, băiete?

— De fapt, mamă, cred că el fost cel care a început toată povestea. Arătă cu punga cu partituri spre bătrân. Eu nu făceam decât să stau aici și să te aștept, rugându-mă în gând ca veștile de la medic să fie încurajatoare.

— Ia-l pe bătrânu' ăsta de aici, se adresă doamna Reilly polițistului. Cată gâlceavă. I-o rușine că-ntâlnești pe străzi oameni ca ăsta!

— Polițiștii îs toți comuniș', afirmă bătrânul.

— Nu ți-am spus să-ți ții gura? se răsti supărat polițistul.

— Cad în genunchi în fiecare seară și-i mulțumesc lui Dumnezeu că suntem păziți, spuse doamna Reilly către oamenii din jur. Fără poliție, ne-ar curăța pe toți. Am zace-n paturi cu beregata spintecată de la o ureche la alta.

— Ăsta-i adevăru', fato, îi întări spusele o femeie din mulțime.

— Să spunem niște rugăciuni pentru cei din poliție. Doamna Reilly se adresa acum mulțimii. Ignatius o mângâia aprig pe umăr, șoptind cuvinte de încurajare. Care dintre voi s-ar ruga pentr-un comunist?

— Eu nu! Eu nu! răspunseră vehement mai multe voci. Cineva îl îmbrânci pe bătrân.

— I-adevărat, cucoană, strigă bătrânul. A-ncercat să-ți aresteze băiatu'. Taman ca-n Rusia. Toți îs comuniș'.

— Vino cu mine! Brutal, polițistul îl apucă de haină pe la spate.

— O, Doamne! exclamă Ignatius, privind cum polițistul sfrijit și tras la față încearcă să-l domine pe bătrân. Simt cum mă lasă de-a binelea nervii.

— Ajutor! imploră bătrânul pe cei din mulțime. Asta-i curat răpire. I-o violare a Constituției.

— E smintit, Ignatius, spuse doamna Reilly, hai mai bine să plecăm de aici, copile. Se întoarse spre cei din mulțime. Luați-o la fugă, oameni buni. S-ar putea să ne omoare pe toți. Eu una cred că el e comunistu'.

— Nu-i cazul să exagerezi, mamă, spuse Ignatius, după ce își făcură loc prin mulțimea care se risipea și o porniră cu pași grăbiți pe strada

Canalului. Privi îndărăt și-l văzu pe bătrân și pe polițistul pricăjit gata să se încaiere sub ceasul de la magazinul universal. Vrei, te rog, să-ți domolești puțin pasul? Am impresia că am un suflu la inimă.

— Ia mai taci din gură. Crezi că mie mi-e bine? La vârsta mea n-ar trebui s-alerg așa.

— Mi-e teamă că inima are importanță la orice vârstă.

— N-ai nimic la inimă.

— Voi avea, dacă nu vrei să mergi mai încet. Pantalonii de tweed fâlfâiau pe fundul uriaș al lui Ignatius în timp ce se rostogolea înainte. Mai ai coarda mea de lăută?

Doamna Reilly îl trase, făcându-l să cotească spre strada Bourbon ca apoi să se îndrepte spre Cartierul Francez.

— Băiete, de ce s-a agățat polițistu' de tine?

— Nu voi ști niciodată. Dar probabil că peste câteva minute, de îndată ce termină cu fascistul acela bătrân, se va lua după noi.

— Așa crezi? se neliniști doamna Reilly.

— Așa îmi imaginez. Părea hotărât să mă aresteze. Probabil că are de îndeplinit o normă, sau așa ceva. Am serioase îndoieli că mă va lăsa să-i scap cu atâta ușurință.

— Ce-ngrozitor! Toate ziarele o să vorbească de tine, Ignatius. Ce rușine! Trebe să fi făcut tu ceva-n timp ce m-așteptai, Ignatius. Te cunosc eu prea bine, băiete.

— Dacă și-a văzut cineva vreodată de treaba lui, acela am fost eu, spuse gâfâind Ignatius. Hai, te rog, să ne oprim. Am impresia c-am să fac o hemoragie.

— Bine. Doamna Reilly îi privi chipul congestionat și își dădu seama că ar fi fost fericit să i se prăbușească la picioare, numai ca să-i demonstreze că are dreptate. Îi mai făcuse figura aceasta și altădată. Ultima oară când îl silise s-o însoțească la slujba de duminică, se trântise pe jos de două ori în drum spre biserică și încă o dată în timpul predicii despre trândăvie, rostogolindu-se din strană și provocând tulburare și jenă. Hai să intrăm aici și să ne-așezăm.

Cu una dintre cele două cutii cu prăjituri îl împinse prin ușa barului Bucuria Nopții. În întunericul care duhnea a whisky și mucuri de țigară, se cocoțară pe două scaune înalte de bar. În timp ce doamna Reilly își aranja

cutiile cu prăjituri pe tejghea, Ignatius îşi dilată nările lui pretenţioase şi spuse:

— Pe cinstea mea, mamă, pute îngrozitor. Simt că mi se întoarce stomacul pe dos.

— Vrei să ieşi afară în stradă? Vrei să te-nhaţe poliţistu' ăla? Ignatius nu-i răspunse. Pufnea pe nas cu zgomot şi se strâmba.

Un barman care îi observase din umbră, întrebă zeflemitor:

— Ce doriţi?

— Voi lua o cafea, comandă Ignatius arogant. Cafea de cicoare cu lapte fiert.

— N-avem decât ness.

— Mi-e imposibil să beau aşa ceva, se plânse Ignatius mamei sale. E o oroare.

— Atunci ia o bere, Ignatius. N-ai să mori din asta.

— S-ar putea să mă baloneze.

— Eu iau o bere Dixie 45, îi spuse doamna Reilly barmanului.

— Şi domnul? insistă barmanul cu o voce sonoră şi falsă. Ce i-ar face plăcere domnului?

— Dă-i şi lui o Dixie.

— S-ar putea să nu o beau, anunţă Ignatius, în timp ce barmanul plecase să deschidă berea.

— Nu putem sta aici pe gratis, Ignatius.

— Nu văd de ce nu. Suntem singurii clienţi. Ar trebui să fie fericiţi că ne au.

— Noaptea au şi striptease aici, nu? întrebă doamna Reilly, lovindu-şi fiul cu cotul.

— Îmi imaginez că au, răspunse rece Ignatius. Părea abătut. Ne-am fi putut opri în altă parte. Bănuiesc că poliţia va face oricum o razie în localul acesta, din moment în moment. Fornăi tare şi îşi drese vocea. Mulţumesc lui Dumnezeu că mustaţa mea filtrează puţin duhoarea aceasta. Glandele mele olfactive au şi început să trimită semnale de alarmă.

După ceea ce păru un lung răstimp umplut de clinchet de pahare şi zgomot de uşi de frigider care se închideau în umbră, barmanul apăru din nou şi le puse berea în faţă, prefăcându-se că i-o scapă pe cea a lui Ignatius în poală. Cei doi Reilly aveau parte de tratamentul cel mai rău, cel aplicat clienţilor nedoriţi.

— Nu ai din întâmplare un Dr. Nut, rece? întrebă Ignatius.
— Nu.
— E berea preferată a fiului meu, explică doamna Reilly. Trebe să i-o cumpăr cu lada. Uneori se așază jos și bea câte două, trei sticle deodată.
— Sunt sigur că pe omul acesta nu-l interesează în mod deosebit ceea ce-i spui, zise Ignatius.
— Nu vrei să-ți scoți șapca aia? întrebă barmanul.
— Nu. Nu vreau! tună Ignatius. E curent aici înăuntru.
— Cum dorești, spuse barmanul și se pierdu în umbra din celălalt capăt al barului.
— Chiar așa!
— Liniștește-te, îl îndemnă mama lui.
Ignatius își ridică clapa șepcii pe partea dinspre maică-sa.
— Uite, voi pune sus asta, ca să nu fii nevoită să ridici vocea. Ce a spus doctorul despre cotul tău sau despre ce era vorba?
— Trebe masat.
— Sper că nu vrei să fac eu acest lucru. Știi bine ce simt când trebuie să ating pe cineva.
— Mi-a spus să mă feresc pe cât pot de frig.
— Dacă aș ști să conduc, îmi închipui că ți-aș putea fi de mai mult ajutor.
— O, n-are importanță, scumpule.
— De fapt, chiar mersul cu mașina îmi face destul de rău. Bineînțeles, nu-i nimic mai neplăcut decât să călătorești la etajul unuia dintre autobuzele turistice Greyhound. Ești așa de sus! Îți aduci aminte când m-am dus cu un asemenea autobuz la Baton Rouge? Am vomat de mai multe ori. Șoferul a fost nevoit să oprească mașina undeva în mlaștini și să mă lase să cobor ca să mă plimb puțin. Ceilalți pasageri erau destul de furioși. Aveau probabil stomac de fier, dacă puteau călători cu un asemenea vehicul îngrozitor. Și plecarea din New Orleans m-a speriat în mod considerabil. În afara limitelor orașului începe inima întunericului, adevăratul pustiu.
— Mi-amintesc, Ignatius, mormăi doamna Reilly, cu gândul în altă parte, dând berea pe gât. Erai bolnav de-adevăratelea cân' te-ai întors acasă.
— Atunci mă simțeam deja mai bine. Momentul cel mai teribil a fost când am ajuns în Baton Rouge. Mi-am dat seama că am un bilet dus-întors și că va trebui să iau din nou autobuzul.

— Mi-ai mai spus asta, puiule.

— Taxiul cu care m-am reîntors la New Orleans m-a costat patruzeci de dolari, dar cel puțin nu mi-a fost chiar atât de rău, deși am simțit de câteva ori că îmi vine pe gât conținutul stomacului. L-am pus pe șofer să meargă foarte încet, ceea ce i-a provocat neplăceri. Poliția stradală l-a oprit de două ori pentru că mergea sub limita vitezei minime admise pe autostradă. Când l-au oprit a treia oară, i-au luat și permisul de conducere. Știi, ne-au urmărit tot timpul prin radar.

Atenția doamnei Reilly era împărțită între fiul ei și bere. Asculta această întâmplare de trei ani de zile.

— Bineînțeles, continuă Ignatius, interpretând privirea pierdută a mamei sale drept interes, a fost singura dată în viața mea când am plecat din New Orleans. Mă gândesc că poate lipsa unui punct de orientare a fost cauza indispoziției mele. Alergând tot înainte cu autobuzul era ca și cum te-ai fi rostogolit într-un abis. După ce am trecut de mlaștini și am ajuns la dealurile care se întind în apropiere de Baton Rouge, am început să mă tem că vreun bădăran de la sat ar putea să arunce cu bombe în autobuz. Le place să atace vehiculele care sunt, presupun, un simbol al progresului.

— În orice caz, îmi pare bine că nu ai acceptat slujba, spuse automat doamna Reilly, ghicind sfârșitul replicii.

— Ar fi fost imposibil s-o accept. Când l-am văzut pe directorul Departamentului de Cultură Medievală, mi-a apărut pe mâini o erupție albă. Era un om complet lipsit de suflet. A comentat apoi faptul că nu port cravată și a făcut o remarcă ironică asupra canadienei mele. Am fost îngrozit de faptul că o persoană atât de insipidă are curajul să comită o asemenea insolență. Canadiana aceea a fost una dintre puținele comodități de care eram într-adevăr atașat și dacă îl voi găsi vreodată pe descreieratul care mi-a furat-o, îl voi reclama autorităților în drept.

Doamnei Reilly îi veni în minte canadiana aceea îngrozitoare, pătată toată de cafea și pe care, în taină, întotdeauna dorise să o doneze Voluntarilor Americii, împreună cu alte câteva articole din îmbrăcămintea favorită a lui Ignatius.

— Înțelegi, eram atât de copleșit de grosolănia totală a acelui așa-zis „director”, încât am ieșit pușcă de la el din birou, în mijlocul uneia dintre divagațiile lui cretine, și m-am repezit în cea mai apropiată toaletă care s-a nimerit să fie cea a „profesorilor”. În orice caz, mă așezasem într-una din

cabine, după ce îmi atârnasem canadiana peste partea de sus a ușii, și dintr-o dată am văzut-o că dispare. Am auzit pași. Apoi ușa de la intrarea în toaletă s-a închis. În acel moment nu puteam să urmăresc hoțul, așa că am început să țip. Cineva a intrat în toaletă și a ciocănit la ușa cabinei. Era unul dintre paznicii campusului universitar, sau cel puțin așa spunea. I-am explicat prin ușă ce s-a întâmplat. Mi-a promis că-mi va găsi bluza și a plecat. De fapt, așa cum ți-am mai spus și înainte, am bănuit întotdeauna că el și directorul erau una și aceeași persoană. Vocile lor erau cam asemănătoare.

— În ziua de azi nu poți să ai încredere în nimeni, scumpule.

— Am ieșit din toaletă cât am putut de repede, nedorindu-mi altceva decât să scap de locul acela îngrozitor. Am înghețat tun, firește, stând în fața acelui campus universitar pustiu și încercând să opresc un taxi. Am găsit în cele din urmă unul dispus să mă ducă la New Orleans pentru patruzeci de dolari și șoferul a fost destul de altruist ca să-mi împrumute haina lui. Până să ajungem aici, totuși, era destul de necăjit că i-au ridicat permisul și devenise cam posac. Părea, de asemenea, că s-a ales cu o răceală zdravănă, dacă judecai după frecvența cu care strănuta. De fapt, am fost pe autostradă timp de aproape două ore.

— Cred c-aș mai bea o bere, Ignatius.

— Mamă! În locul ăsta uitat de Dumnezeu?

— Una singură, copile. Hai, zău, numa' una.

— Ne vom alege probabil cu ceva de pe urma paharelor astea. Totuși, dacă ești hotărâtă să mai luăm ceva, comandă-mi un coniac, te rog. Doamna Reilly făcu semn barmanului care ieși din umbră și întrebă:

— Ei, și ce ți s-a-ntâmplat în autobuzu' ăla, amice? Am pierdut sfârșitu-ntâmplării.

— Vrei, te rog, să servești la bar așa cum se cuvine? se rățoi Ignatius. Datoria ta este să servești în tăcere când îți cerem ceva. Dacă am fi dorit să te includem în conversație, ți-am fi indicat-o până acum. Și vreau să-ți spun că avem de discutat niște probleme personale foarte urgente.

— Omu-ncearcă să fie doar prietenos Ignatius. Să-ți fie rușine!

— Aceasta este o contradicție în sine. Nimeni nu poate fi prietenos într-o speluncă așa ca aceasta.

— Mai vrem două beri.

— O bere și un coniac, o corectă Ignatius.

— Nu mai sunt pahare curate.

— Ce păcat, spuse doamna Reilly. Atunci le putem folosi pe astea pe care le avem.

Barmanul ridică din umeri și intră din nou în umbră.

***

La secție, bătrânul se așeză pe bancă lângă ceilalți, recolta sfârșitului de după-amiază, compusă în cea mai mare parte din oameni prinși furând prin magazine. Își înșirase ordonat de-a lungul coapsei carnetul de asigurări sociale, o legitimație de membru al Societății Sfântul Odo din Cluny, o insignă a Clubului Vârstei de Aur și o bucată de hârtie care atesta că este membru al Legiunii Americane. Un tânăr negru, cu ochi aparent inexistenți în spatele unor ochelari de soare ca de astronaut, studia micul dosar aflat pe piciorul de lângă el.

— Aău! exclamă el, rânjind. Da' văd că ești băgat chiar peste tot?

Bătrânul își aranjă din nou, meticulos, hârtiile, fără să scoată o vorbă.

— Cum de l-au târât aci p-unu ca 'mneatale? Ochelarii de soare aruncară o trâmbă de fum peste hârtiile bătrânului. Ăi de la puliție tre' să fie la ananghie.

— Sunt aici prin violarea drepturilor mele constituționale, spuse bătrânul, cuprins brusc de furie.

— De, nu cre'să țin-așa ceva l'alde ăștia. Cată mai bine al'ceva. O mână întunecată se întinse după una dintre legitimații. Hei, ce-nsamnă Colder Age?

Bătrânul îi smulse cartonașul din mână și-l așeză înapoi pe picior.

— Hârtiuțele astea n-or să te ajute la nimic. Te bagă la zdup cu ele cu tot. Pe toț' i-aruncă la zdup.

— Așa crezi? întrebă bătrânul spre norul de fum.

— Păi cum? Alt nor luă drumul tavanului. Cum d-ai ajuns aci, bre omule?

— Nu știu.

— Nu știi? Haida-de! Lasă bancurile. Tre' să fii aci pen' ceva. Pe negrii-i aduc tot timpu' degeaba, da' mneata, dom'le. Tre' să fii aci pen' ceva.

— Îți spun drept că nu știu, repetă posomorât bătrânul. Stăteam și eu cu alții-n față la D.H. Holmes.

— Ș-ai șterpelit un portofel, ai?

— Nu. L-am ocărât p-un caraliu.
— Și cam cum i-ai zis?
— Comunis'.
— Comuis'! Aăau! Dac-aș zice eu c-un pulițai d-ăștia e comuis', m-aș trezi pe loc cu fundu-n Angola. Da' mi-ar place să zic unei mutre d-ălea că-i comuis'. Că az' după-masă stam la Woolsworth ș-o față a ciordit o pungă de alune și aia de la „Casa cu Alune" s-a pus pă zbierat de parc-o 'nțepase. Tii! Cât ai z'ce pește, un d-ăl de păzește a pus laba pe mine ș-o mutră d-ăsta de pulițai m-a-nhățat și m-a cărat aci. N-are omu' nicio șansă! Aăău! Buzele lui supseră adânc din țigară. N-au găsit urmă d-alune la mine, da' pulițaiu' ăla to' m-a târât aci. Și paznicu' ăla, cred io, e to' comuis', adică d-ăla de-și ucide și pe ta'su!
Bătrânul își drese glasul jucându-se cu hârtiile lui.
— Pe tine-o să te lase pro'abil să pleci, își dădură cu părerea ochelarii de soare. Mie o să-mi frece puțin ridichea ca să mă speriu, cu toate că ei știu c-alunele alea nu-s la mine. Pro'abil o să-ncerce s-arate că le am. Pro'abil o să cumpere o pungă ș-o să mi-o vâre p'ascuns în buzunar. Ăia de la Woolsworth o să-ncerce pro'abil să mă-nfunde pe viață.
Negrul părea destul de resemnat și mai aruncă un nor de fum albastru care îl învălui și pe bătrân cu cartonașele lui cu tot. Apoi, spuse ca pentru sine:
— Mă-ntreb cine-a ciordit alunele alea. Pro'abil chiar paznicu'.
Un polițist îl chemă pe bătrân la biroul din mijlocul camerei, unde stătea sergentul. Agentul de stradă care îl arestase stătea și el acolo.
— Cum te cheamă? îl întrebă sergentul pe bătrân.
— Claude Robichaux, răspunse și puse cartonașele pe masă, în fața acestuia.
Sergentul le privi și spuse:
— Agentul de stradă Mancuso, de colo, susține că te-ai opus la arestare și l-ai făcut comunis'.
— N-am vrut să-i spun așa, zise bătrânul trist, observând cu câtă înverșunare îi răsfoiește sergentul legitimațiile.
— Mancuso spune c-ai spus că toți polițiștii-s comuniș'.
— Aăău! exclamă negrul din cealaltă parte a camerei.
— Jones! Tine-ți, te rog, gura, îi strigă sergentul.
— O țin!

— Îți vine și ție rându' îndată.

— De ce? Eu n-am făcu' pe nimeni comuis', spuse Jones. A cășunat degeaba pe mine paznicu' ăla de la Woolsworth. Și mie nici nu-mi plac alunele.

— Taci din gură!

— Bine, încuviință vesel Jones și scoase un val gros de fum, ca un nor aducător de furtună.

— N-am vrut să spun nimic din ce-am spus, îi explică domnul Robichaux sergentului. M-am enervat și m-a luat gura pe dinainte. Polițistu' ăsta-ncerca s-aresteze un biet băiat care o aștepta pe maică-sa la Holmes.

— Cum? Sergentul se întoarse spre micul polițist palid. Ce-ai încercat să faci?

— Nu era un băiat, spuse Mancuso. Era un tip mare și gras, îmbrăcat caraghios. Părea suspect. Nu făceam decât un control de rutină și a-ncercat să se-mpotrivească. Să vă spun drept, părea unu' d'ăla perversu'.

— Pervers, zici? întrebă sergentul cu lăcomie.

— Da, spuse Mancuso, prinzând din nou curaj. Un ditamai perversul mare de tot.

— Cât de mare?

— Unu' mai mare n-am văzut în viața mea, răspunse Mancuso, întinzând brațele de parcă ar fi descris un pește prins de el. Ochii sergentului străluceau. Primul lucru care mi-a sărit în ochi a fost șapca aia verde de vânătoare pe care o purta.

Învăluit în norul său de fum, Jones asculta atent, dar parcă detașat.

— Ei, și ce s-a-ntâmplat, Mancuso? Cum se face că nu-l văd aci-n fața mea?

— A scăpat. A venit femeia aia din magazin, s-a dat totu' peste cap ș-apoi au fugit pe după colț, în Cartier.

— A! Doi indivizi din Cartier, făcu sergentul, părând că s-a lămurit brusc.

— Nu, domnule, îl întrerupse bătrânul. Era chiar mama lui. O doamnă cumsecade și drăguță. I-am văzut și mai 'nainte. Polițistu' ăsta a speriat-o.

— Ian ascultă, Mancuso, strigă sergentul. Ești singuru' om din corpu' de poliție în stare să-ncerce s-aresteze un băiat care-i cu mama lui. Și pe tataie ăsta de ce l-ai adus aici? Dă telefon familiei să vină să-l ia.

— Vă rog, nu faceți asta, se rugă domnul Robichaux. Fiica mea-i ocupată cu copiii. N-am fost arestat în viața mea. Nu poate să vină să mă ia. Ce-o să

creadă copiii despre mine? Toți fac școala la maici.

— Caută număru' de telefon al fiicei lui, Mancuso. Așa o să se-nvețe minte să ne mai facă comuniș'.

— Vă rog! Domnul Robichaux avea lacrimi în ochi. Nepoții mei mă respectă.

— Iisuse Cristoase, exclamă sergentul. Să-ncerci s-arestezi un copil de lângă mama lui și să-mi aduci aici pe tata mare al cuiva! Pleacă dracului de-aici, Mancuso, și ia-l și pe tataie cu tine. Zici că vrei s-arestezi indivizi suspecți? Îți arăt eu ție!

— Da, domnule, spuse umil Mancuso, scoțându-l afară pe bătrânul care plângea.

— Aăău! exclamă Jones, ascuns în norul său de fum.

***

Înserarea se așternea în jurul barului Bucuria Nopții. Pe strada Bourbon luminile începuseră să se aprindă. Firmele de neon se aprindeau și se stingeau intermitent, oglindindu-se pe străzile umezite de ceața din care începuse să picure susținut de câtva timp. Taxiurile care aduceau primii clienți ai serii, turiști din vestul mijlociu și participanți la congrese, se auzeau pârâind îndepărtat, în amurgul rece.

În bar mai intraseră câțiva clienți, un bărbat care își trecea degetele peste un formular de curse, o blondă prost dispusă care părea să aibă o anumită legătură cu barul și un tânăr elegant care fuma Salem, aprinzând țigară de la țigară, și sorbea lacom un daiquiri cu gheață.

— Ignatius, hai mai bine să plecăm, îl îndemnă doamna Reilly, râgâind.

— Cum? urlă Ignatius. Trebuie să rămânem ca să privim corupția. A început deja să se instaleze.

Tânărul elegant își răsturnă paharul pe haina de catifea verde ca sticla.

— Ei, barman, strigă doamna Reilly. Ad-o cârpă. Unu' din clienți ș-a vărsat băutura.

— Nu are importanță, dragă, spuse supărat tânărul. Ridică o sprânceană spre Ignatius și mama lui. Oricum, cred că am greșit barul.

— Nu te necăji, puiule, îl consolă doamna Reilly. Ce băutură ai acolo-n pahar? Arată ca siropu' de ananas.

— Chiar dacă ți-aș descri-o, mă îndoiesc că ai înțelege ce este.

— Cum îndrăznești să vorbești astfel cu scumpa și iubita mea mamă?

— Ia taci, malacule, se răsti tânărul. Mai bine uită-te la haina mea!

— E absolut grotescă.

— Hai s-o lăsăm baltă! Să fim prieteni, interveni doamna Reilly cu buze înspumate. Nu ducem lipsă, oricum, de bombe și chestii d-astea.

— Și trebuie să spun că fiul dumitale pare încântat să le arunce.

— Încetați amândoi! Ăsta-i un loc unde tot omu' trebe să se distreze un pic. Doamna Reilly zâmbi spre tânăr. Hai să-ți plătesc o băutură, drăguță, în locul ăleia pe care ai vărsat-o. Iar eu cred c-am să mai iau un Dixie.

— Trebuie neapărat să plec, o refuză tânărul, cu un suspin. În orice caz, îți mulțumesc.

— Pe-o noapte ca asta? se miră doamna Reilly. Nu lua-n samă ce-a zis Ignatius. De ce nu stai să vezi spectacolu'? Tânărul rostogoli ochii spre cer.

— Zău așa, își întrerupse blonda tăcerea. Vezi și tu niște funduri și țâțe.

— Mamă, interveni rece Ignatius, am impresia că tu îi încurajezi pe oamenii aceștia stupizi.

— Tu ai fost ăl' de voiai să rămâi, Ignatius.

— Da, am vrut să rămân ca observator. Nu doresc în mod special să leg prietenii.

— Scumpule, ca să-ți spun adevăru', nu mai pot suporta s-ascult în seara asta istoria aia cu autobuzu'. Mi-ai spus-o deja de patru ori de când am intrat aici.

Ignatius păru jignit.

— Nu bănuiam deloc că te plictisesc. La urma urmei, călătoria aceea cu autobuzul a fost una dintre cele mai instructive experiențe din viața mea. Ca mamă, ar trebui să te intereseze traumele care mi-au format concepția despre lume.

— Ce-i cu autobuzu'? întrebă blonda, mutându-și scaunul lângă Ignatius. Mă numesc Darlene. Îmi plac povestirile bune. Știi vreuna pipărată?

Barmanul trânti berea și paharul cu daiquiri în fața lor, tocmai când, în mijlocul vârtejului, autobuzul își începea călătoria.

— Uite, un pahar curat, rânji barmanul spre doamna Reilly.

— Ce drăguț! Uite, Ignatius, mi-a dat pahar curat.

Dar fiul ei era prea preocupat de sosirea la Baton Rouge ca să o audă.

— Știi, drăguțule, îi spuse doamna Reilly tânărului, eu și băiatu' meu am fost într-o-ncurcătură azi. Era să-l aresteze poliția.

— O, Doamne! Polițiștii sunt întotdeauna greu de convins, nu-i așa?

— Mda, și Ignatius l-a făcut cu ou și cu oțet.
— Ce Dumnezeu făcea?
— Nimic. Stătea doar ș-o aștepta pe biata lui mamă.
— Îmbrăcămintea lui este cam bizară. Când am intrat înăuntru, am crezut că-i un fel de artist sau așa ceva, deși m-am străduit să nu-mi închipui despre ce artă este vorba.
— Îi tot spun să nu mai umble așa, da' nu m-ascultă. Doamna Reilly privi spatele cămășii de flanelă a fiului ei și părul care i se încrețea la ceafă. Ce frumoasă haină ai!
— O, asta? spuse tânărul, pipăindu-și catifeaua de pe o mânecă. Nu-ți ascund că a costat o avere. Am găsit-o într-un butic cochet din Village.
— Nu s-ar zice că ești de la țară.
— Vai de mine! Tânărul suspină și își aprinse alt Salem, cu o pocnitură a brichetei. Vorbeam despre Greenwich Village din New York, iubito. Dar pentru că veni vorba, unde ai găsit pălăria aceasta? E fantastică.
— O, Doamne, o am de la prima comuniune a lui Ignatius.
— Nu vrei s-o vinzi?
— Cum așa?
— Mă ocup cu vânzarea hainelor vechi. Îți dau zece dolari pentru ea.
— Aiurezi! Pentru asta?
— Cincisprezece?
— Serios? Doamna Reilly își scoase pălăria. Uite-o aici, drăguțule. Tânărul își deschise portofelul și-i întinse doamnei Reilly trei bancnote de câte cinci dolari. Sorbind ultimele picături din pahar, se ridică și spuse:
— Acum chiar că trebuie să plec.
— Așa curând?
— Am fost absolut încântat să te cunosc.
— Ai grijă c-afară-i frig.
Tânărul zâmbi, puse cu grijă pălăria sub trencicot și ieși din bar.
— Patrularea cu radar, îi spunea Ignatius lui Darlene, este evident ceva sigur. Se pare că șoferul taxiului și cu mine am lăsat mici puncte negre pe ecranul lor tot drumul după ce-am plecat din Baton Rouge.
— Ai apărut pe radar, căscă Darlene. Nu mai spune!
— Ignatius, trebe să plecăm, spuse doamna Reilly. Mi-e foame. Se întoarse spre el și răsturnă sticla cu bere care căzu jos și se sparse într-o mulțime de cioburi cafenii.

— Mamă, nu cumva îmi faci o scenă? întrebă Ignatius iritat. Nu vezi că stau de vorbă cu domnișoara Darlene? Ai prăjituri cu tine. Mănâncă-le! Tot timpul te plângi că nu mergi nicăieri. Am crezut că îți face plăcere seara petrecută în oraș.

Ignatius se reîntorsese la radar, așa încât doamna Reilly băgă mâna în cutie și scoase un fursec cu cacao.

— Vrei una? îl întrebă pe barman. E bună. Am și prăjituri pentru vin. Barmanul se prefăcu că îi trebuie ceva de pe rafturile din spatele său.

— Îmi miroase a prăjitură pentru vin, strigă Darlene, privind dincolo de Ignatius.

— Ia una, drăguțo, o îndemnă doamna Reilly.

— Cred că am să iau și eu una, spuse Ignatius. Îmi imaginez că merg cu coniac.

Doamna Reilly înșiră cutiile deschise pe tejghea. Până și omul cu formularul de curse acceptă o pricomigdală.

— Da' unde-ai găsit prăjiturile astea pentru vin, doamnă? o întrebă Darlene pe doamna Reilly. Sunt bune și fragede.

— La Holmes, păpușo. Ai de unde-alege. Au de toate felurile.

— Sunt destul de gustoase, încuviință Ignatius, trecându-și limba moale și roșie peste mustață ca să vâneze firimiturile. Cred că am să iau și o pricomigdală, două. Totdeauna am considerat nuca de cocos un aliment fibros bun.

Își alese cu atenție o prăjitură din cutie.

— Mie-mi place to'deauna să sfârșesc masa c-o prăjitură bună, mărturisi doamna Reilly barmanului, care-i întoarse spatele.

— Pun pariu că gătești bine, nu-i așa? întrebă Darlene.

— Mama nu gătește, afirmă Ignatius pedant. Ea arde.

— Și eu găteam când eram măritată, le povesti Darlene. Da' foloseam mai mult conserve. Îmi place orezu' ăla spaniol. Și spaghetele cu sos de roșii.

— Conservele sunt ceva pervers, afirmă Ignatius. Bănuiesc că până la urmă sunt foarte dăunătoare sufletului.

— Doamne, iar m-a luat durerea de cot, oftă doamna Reilly.

— Lasă-mă, te rog. Nu vezi că vorbesc? o apostrofă fiul ei. Eu nu mănânc niciodată conserve. Am încercat o dată și am putut simți cum încep să mi se atrofieze intestinele.

— Ești școlit bine, constată Darlene.

— Ignatius a terminat universitatea. Apoi a mai petrecut pe-acolo vro patru ani ca să dea un fel de doctorat. Ignatius a absolvit strălucit.

— „A absolvit strălucit”, repetă Ignatius înciudat. Te rog definește-ți termenii. Ce vrei să spui mai precis prin „a absolvi strălucit”?

— Nu vorbi așa cu maică-ta, îl mustră Darlene.

— O, se poartă rău cu mine, spuse tare doamna Reilly și începu să plângă. Nici nu știi! Cân’ mă gândesc la tot ce-am făcut pentru băiatu’ ăsta!

— Mamă, despre ce vorbești?

— Tu nu m-apreciezi.

— Încetează imediat cu asta. Mă tem că ai băut prea multă bere.

— Te porți cu mine de parc-aș fi un gunoi. Am fost prea bună. Doamna Reilly suspina. Se întoarse spre Darlene. Am cheltuit toți banii de asigurare a bietei lui bunici Reilly ca să-l țin la universitate opt ani și de-atunci n-a făcut decât să stea-n casă și să se uite la televizor.

— Ar trebui să-ți fie rușine, îl dojeni Darlene pe Ignatius. Un cogeamite om ca tine. Ia privește la biata maică-ta!

Doamna Reilly își lăsase plângând capul pe bar, fără să lase din mână paharul cu bere.

— E ridicol, mamă. Încetează!

— Dacă știam că ești așa de crud, dom’le, nu-ți ascultam țicnelile alea despre drumu’ cu autobuzu’ Greyhound.

— Ridică-te, mamă.

— Chiar și arăți de fapt ca un țicnit mare, continuă Darlene. Ar fi trebuit să-m’ dau sama. Uite numa’ cum plânge săraca ta mamă.

Darlene îl împinse pe Ignatius ca să se ridice de pe scaun, dar îl făcu să se răstoarne peste mama lui care se opri brusc din plâns și gemu:

— Cotu’ meu!

— Ce se petrece aici? întrebă o femeie din ușa capitonată cu imitație de piele verzuie a localului. Era o femeie înaltă și impozantă, de vreo patruzeci de ani, cu trupul bine făcut, acoperit de un pardesiu negru care strălucea udat de ploaie. Lipsesc doar pentru câteva ore ca să fac niște cumpărături și uite ce se-ntâmplă. Trebe să stau aici tot timpu’, să vă păzesc să nu-mi ruinați investițiile.

— Sunt doi bețivi, îi explică barmanul. Le-am dat eu de-nțeles de la-nceput că nu-s bineveniți. Dar s-au lipit ca niște muște și nu se dau duși.

— Și tu, Darlene? întrebă femeia. Văd că ești prietenă la cataramă cu ei. Vă jucați pe scaunele mele?

— Tipu' ăsta se poartă rău cu mamă-sa, explică Darlene.

— Mamă? Am început să avem acum și mame pe aici? S-a împuțit rău de tot treaba.

— Dați-mi voie, vă rog, se amestecă Ignatius.

Femeia îl ignoră și privind spre cutia de prăjituri de pe bar, desfăcută și goală, spuse:

— Cineva a făcut ș-un picnic aici. Fir-ar să fie! V-am spus doar să vă feriți de furnici și șobolani.

— Dați-mi voie, vă rog, repetă Ignatius, să vă atrag atenția că este de față mama mea.

— Iată bafta mea, să am porcăria asta împrăștiată peste tot, tocmai când caut un om de serviciu. Femeia privi spre barman. Scoate-i pe ăștia doi afară.

— Da, domnișoară Lee.

— Nu-ți face griji, spuse doamna Reilly. Plecăm oricum.

— Bineînțeles că plecăm, întări Ignatius, pășind greoi spre ușă și lăsând-o în urmă pe mama lui care se trudea să se dea jos de pe scaun. Grăbește-te, mamă. Femeia aceasta arată ca un comandant nazist. S-ar putea să ne și lovească.

— Așteaptă! strigă domnișoara Lee, apucându-l pe Ignatius de mânecă. Cât datorează acești indivizi?

— Opt dolari, îi spuse barmanul.

— Aceasta-i tâlhărie la drumul mare, tună Ignatius. Vă va contacta avocatul nostru.

Doamna Reilly plăti cu două dintre bancnotele pe care i le dăduse tânărul și când trecu clătinându-se pe lângă domnișoara Lee, îi șopti:

— Știm când nu suntem doriți. Ne putem duce în altă parte.

— Foarte bine, răspunse domnișoara Lee. Dă-i bătaie. Să ai de-a face cu clienți ca voi e ca săruttu' morții.

După ce ușa capitonată se închise în spatele doamnei Reilly, domnișoara Lee spuse:

— Nu mi-au plăcut niciodată mamele. Nici chiar a mea.

— Mama mea a fost o curvă, se băgă în vorbă omul cu formularul de curse, fără să-și ia privirea de pe hârtie.

— Mamele nu știu decât să mănânce rahat, declară domnișoara Lee scoțându-și haina de piele. Și acum, Darlene, tu și cu mine vom sta puțin de vorbă.

Afară, doamna Reilly îl luă pe fiul ei de braț ca să se sprijine, dar, oricât se străduiau, înaintau foarte încet, deși lateral păreau că se mișcă ceva mai ușor. Mersul lor părea să urmeze o schemă: trei pași repezi spre stânga, pauză, trei pași repezi spre dreapta, pauză.

— Ce femeie teribilă! spuse doamna Reilly.

— O negare a tuturor calităților omenești, întări Ignatius. Dar ia spune, cât e de departe mașina? Sunt foarte obosit.

— Pe strada Sfânta Ana, puiule. Sunt numa' câteva cvartale.

— Ți-ai uitat pălăria la bar.

— O, am vândut-o tânărului acela.

— Ai vândut-o? De ce? M-ai întrebat și pe mine dacă sunt de acord să o vinzi? Eram extrem de atașat de pălăria aceea.

— Îmi pare rău, Ignatius. Nu știam că-ți place așa mult. N-ai pomenit niciodată de ea.

— Îi purtam o afecțiune nerostită. Îmi amintea de anii copilăriei. Era o verigă care mă unea cu trecutul.

— Da' mi-a dat cinsprezece dolari, Ignatius.

— Te rog, nu mai vorbi despre ea. Toată chestia asta este un sacrilegiu. Dumnezeu știe ce întrebuințări degradante va găsi acelei pălării. Ai cei cincisprezece dolari la tine?

— Mai am șapte.

— Atunci de ce nu ne oprim să mâncăm ceva? Ignatius indică un cărucior de la colțul străzii. Avea forma unui crenvurșt pe roate. Am impresia că vând crenvurști lungi de un sfert de metru.

— Crenvurști, puiule? Cu ploaia și frigu' ăsta ție-ți arde să stăm afară și să mâncăm crenvurști?

— Mi-a trecut prin minte.

— Nu, se împotrivi doamna Reilly, cu ceva din curajul omului beat. Hai acasă. Or'cum, n-aș mânca nimic din cărucioarele alea slinoase. Vânzătorii sunt o șleahtă de vagabonzi.

— Dacă insiști, acceptă Ignatius îmbufnat. Deși mi-e destul de foame, iar tu tocmai ai vândut un memento al copilăriei mele pe treizeci de arginți, am putea spune.

Continuară mica lor schemă de pași pe dalele umede de pe strada Bourbon. Pe Sfânta Ana găsiră cu ușurință Plymouth-ul. Acoperișul lui înalt se ridica deasupra tuturor celorlalte automobile, fiind trăsătura lui cea mai reușită. Plymouth-ul era întotdeauna ușor de găsit în parcajele magazinelor universale. Doamna Reilly urcă de două ori pe trotuar, încercând să scoată mașina din locul unde era parcată și lăsă urma unei bare de protecție tip Plymouth 1946 pe capota Volkswagenului din spate.

— Nervii mei! se plânse Ignatius. Se tolănise pe bancheta din spate astfel încât de afară nu se vedea decât vârful șepcii lui verzi de vânătoare, arătând ca o bucată promițătoare de harbuz. Din spate, unde stătea întotdeauna deoarece citise undeva că locul de lângă șofer era cel mai periculos, urmărea cu dezaprobare manevrele violente și neîndemânatice ale mamei sale. Bănuiesc că ai distrus complet biata mașinuță pe care cineva a lăsat-o cu inocență în spatele acestui autobuz. Ar fi mai bine să reușești să pleci de aici înainte să apară proprietarul ei.

— Taci din gură, Ignatius. Mă faci să mă enervez, se răsti doamna Reilly, privind la șapca de vânătoare în oglinda retrovizoare. Ignatius se îndreptă în scaun și privi înapoi.

— Mașina din spate este complet distrusă. Carnetul tău de conducere, dacă ai într-adevăr unul, îți va fi cu siguranță ridicat. Și nu pot decât să le dau dreptate.

— Lasă-te jos și trage un somn, îl sfătui mama lui, în timp ce mașina zvâcnea din nou îndărăt.

— Cum îți închipui că aș putea să dorm? Mă tem că viața mi-e în pericol. Ești sigură că întorci volanul în direcția bună?

Cu un salt brusc, mașina ieși din locul unde fusese parcată și, derapând pe caldarâmul umed, intră într-un stâlp care susținea un balcon din fier forjat. Stâlpul căzu într-o parte și Plymouth-ul se izbi de clădire.

— O, Doamne! țipă Ignatius din spate. Acum ce-ai mai făcut?

— Cheamă un preot.

— Nu cred că suntem răniți, mamă. Totuși, mi-ai distrus stomacul pentru următoarele zile. Ignatius coborî una dintre ferestrele din spate și cercetă aripa care se ciocnise de zid. Vom avea, cred, nevoie de un far nou pe partea aceasta.

— Ce-o să ne facem?

— Dacă aș conduce eu, aș băga în marșarier și aș șterge-o frumușel de la locul scenei. Cu siguranță că cineva va cere despăgubiri. Proprietarii acestei case dărăpănate așteaptă probabil de ani de zile o asemenea ocazie. Varsă probabil ceva unsuros pe stradă, după căderea nopții, în speranța că vreun șofer ca tine va aluneca spre cocioaba lor. Dădu drumul unui râgâit. Mi s-a dat peste cap digestia. Simt că am început să mă balonez.

Doamna Reilly schimbă viteza și începu să dea încet înapoi. Pe când mașina se mișca, deasupra capetelor lor se auzeau desprinzându-se așchii, ca apoi să se audă cum trosnesc scândurile și scrâșnește metalul. Balconul începu să cadă în bucăți mari, care răsunau pe acoperișul mașinii cu pocnete seci, grele, ca de grenade. Automobilul, ca cineva bătut cu pietre, se opri din mișcare și o bucată de ornament din fier forjat făcu țăndări o fereastră laterală din spate.

— Puiule, ești bine? întrebă speriată doamna Reilly, la sfârșitul unui vuiet ce părea bombardamentul final.

Ignatius scoase un zgomot ca de vomă. Ochii și albaștri și galbeni îi lăcrimau.

— Spune ceva, Ignatius, îl imploră mama sa, întorcându-se tocmai la timp ca să-l vadă scoțând capul pe fereastră și vomând pe partea unde mașina era lovită.

Agentul de stradă Mancuso mergea încet pe strada Chartres, îmbrăcat în pantaloni mulați pe picior și un pulover galben, costum despre care sergentul îi spusese că îi va da posibilitatea să aresteze persoane cu adevărat și de-a binelea suspecte, iar nu bunici sau băieți care își așteaptă mamele. Costumul constituia pedeapsa pe care i-o aplicase sergentul. Îi spusese lui Mancuso că, de acum înainte, singura lui responsabilitate va fi să aresteze persoane suspecte și că la secție există o garderobă care îi va permite să fie alt personaj în fiecare zi. Nenorocit, Mancuso își pusese pantalonii strâmți în fața sergentului, care-l împinsese afară, poruncindu-i să-și bage mințile în cap sau să se lase de meserie.

În cele două ore de când se plimba prin Cartierul Francez, nu capturase pe nimeni. De două ori lucrurile păruseră promițătoare. Oprise un tip care purta beretă și îi ceruse o țigară, dar omul îl amenințase că va chema poliția. Apoi acostase un tânăr îmbrăcat într-un trenci și cu o pălărie de damă pe cap, dar tânărul îl pălmuise și o luase la sănătoasa.

În timp ce agentul de stradă Mancuso mergea pe strada Chartres, frecându-și obrazul care tot îl mai ustura în urma palmei primite, auzi ceva ce părea o explozie. În speranța că un individ suspect a aruncat o bombă sau s-a împușcat, dădu colțul în goană, ieșind pe strada Sfânta Ana și văzu șapca verde de vânătoare vomitând printre ruine.

DOI

„Odată cu prăbușirea sistemului medieval, zeii haosului, nebuniei și prostului gust câștigară ascendență.” Ignatius scria pe una dintre foile sale de însemnări Big Chief.

După o perioadă în care lumea apuseană se bucurase de ordine, liniște, unitate și unire cu Dumnezeul ei adevărat și Sfânta Treime, se stârniră vânturile schimbării care urmau să aducă cu ele zile negre. Un vânt rău nu priește nimănui. Anii luminoși ai lui Abelard, Thomas Beckett și Everyman se înnegurară, devenind zgură. Roata zeiței Fortuna se întoarse împotriva omenirii, sfărâmându-i clavicula, zdrobindu-i țeasta, chircindu-i torsul, străpungându-i pelvisul, îndurerându-i sufletul. Pe cât de sus fusese omenirea, pe atât de jos decăzuse! Cele ce odinioară fuseseră dedicate sufletului, acum erau dedicate vânzării.

— Destul de bine, își spuse Ignatius și continuă să scrie grăbit:

Negustorii și șarlatanii puseră stăpânire pe Europa, numindu-și crezul lor insidios „Iluminism”. Zilele lăcustelor erau aproape, dar din cenușa umanității nu se ridică niciun Phoenix. Țăranul umil și pios Piers Plowman[1] *plecă la oraș să-și vândă copiii stăpânilor noii orânduiri, din motive pe care le-am putea numi, în cel mai bun caz, îndoielnice. (Vezi Reilly, Ignatius J.,* Sânge pe mâinile lor: Crima existentă prin sine. Studiu asupra unei serii de abuzuri din Europa secolului al XVI-lea*; Monografie, două pagini, 1950, Secția Cărți Rare, coridorul din stânga, etajul trei, Biblioteca Memorială Howard-Tilton, Universitatea Tulane, New Orleans 18, Louisiana. Notă: am expediat cu poșta această neobișnuită monografie ca o donație pentru bibliotecă; totuși nu sunt sigur că a fost acceptată vreodată. Este foarte posibil să fi fost aruncată, deoarece era scrisă cu creionul pe foi de însemnări.) Orizontul s-a lărgit; Marele Lanț al Existenței s-a rupt de parcă ar fi fost făcut din clame de prins hârtii înșirate de vreun idiot; moartea, distrugerea, anarhia, progresul, ambiția și autoperfecționarea aveau să fie noul destin al lui Piers. Și avea să fie un*

destin nefast: fusese acum pus față în față cu perversitatea de a trebui să MEARGĂ LA MUNCĂ.

Cum viziunea sa despre istorie părea să fi pălit pentru moment, Ignatius schiță un laț la sfârșitul paginii. Apoi desenă un revolver și o cutiuță pe care scrise cu litere de tipar CAMERA DE GAZAT. Mâzgăli cu creionul în zigzag foaia de hârtie și intitulă rezultatul APOCALIPSA. Când sfârși de decorat pagina, o aruncă jos, pe dușumea, unde erau împrăștiate multe altele. Fusese o dimineață foarte productivă, își zise el. Nu realizase atât de mult de câteva săptămâni. Privind la zecile de coli Big Chief care formau un covor de tulpane indiene în jurul patului, Ignatius se gândi mulțumit că pe paginile gălbui, liniate larg, erau germenii unui admirabil studiu de istorie comparată. Încă în foarte mare dezordine, bineînțeles. Dar într-o zi își va lua sarcina de a edita aceste fragmente ale concepțiilor sale în niște piese cu care se va putea reconstitui un magnific puzzle. Odată completat, va arăta literaților cursul dezastruos pe care îl luase istoria în ultimele patru secole. În cei cinci ani pe care îi dedicase acestei lucrări, scrisese în medie doar șase paragrafe pe lună. Nici nu-și putea aduce aminte ce conțineau unele dintre foile scrise și își dădea seama că o parte dintre ele erau umplute mai mult cu mâzgăleli. Totuși, gândi calm Ignatius, nici Roma nu a fost clădită într-o singură zi.

Își trase în sus cămașa de noapte din flanelă și își privi stomacul umflat. Se balona adesea când stătea în pat dimineața, meditând la cursul nefericit pe care îl luaseră evenimentele după Reformă. De câte ori îi veneau în minte Doris Day și autobuzele Greyhound pentru turiști, partea centrală a trupului său se dilata și mai rapid. Dar de la încercarea de arest și de la accident începuse să se baloneze din te miri ce, valva pilorului său închizându-se brusc și nejustificat și umplându-i stomacul cu gaze neeliminate, gaze cu caracter și personalitate, iritate de faptul că stau închise. Se întreba dacă nu cumva valva pilorului său încearcă să-l prevină de ceva, ca un fel de Cassandră. Ca medievalist, Ignatius credea în *rota Fortunae,* roata norocului, o concepție centrală în *De Consolatione Philosophiae,* lucrarea filosofică ce pusese bazele gândirii medievale. Boethius, filosoful roman care scrisese *De Consolatione,* fiind închis pe nedrept de împărat, spusese că o zeiță oarbă ne toarce destinul pe o roată, că norocul nostru vine în cicluri. Încercarea ridicolă de a-l aresta fusese oare

începutul unui ciclu nefast? Oare roata lui începuse să se învârtă, în grabă, în jos? Accidentul a fost oare și el un semn rău? Ignatius era îngrijorat. Cu toată filosofia lui, Boethius fusese totuși torturat și ucis. Valva lui Ignatius se închise din nou și el se întoarse pe partea stângă ca s-o deschidă prin presiune.

— O, Fortuna, zeiță oarbă și nepăsătoare, sunt legat de roata ta, se lamentă Ignatius râgâind. Nu mă strivi sub spițele ei. Înalță-mă în sus, divinitate.

— Ce tot bolborosești acolo, băiete? întrebă mama lui prin ușa închisă.

— Spun rugăciuni, răspunse supărat Ignatius.

— Agentul Mancuso vine azi să mă-ntrebe de accident. Mai bine te-ai ruga de Sfânta Maria și pentru mine, puiule.

— O, Doamne! oftă Ignatius.

— Cred că-i frumos că te rogi, copile. Mă întrebam ce faci închis acolo to' timpu'.

— Pleacă, te rog! țipă Ignatius. Faci să se aleagă praful din extazul meu religios.

Săltând viguros pe pat, așa cum stătea culcat pe o parte, Ignatius simți un râgâit formându-i-se în gât. Dar când deschise plin de speranță gura, nu scoase decât un mic sughiț. Totuși, salturile avuseseră un oarecare efect fiziologic. Ignatius atinse mica erecție care era îndreptată în jos, spre cearșaf, o luă în mână și rămase nemișcat, încercând să se hotărască ce să facă. În poziția aceea, cu cămașa de noapte din flanelă roșie în jurul pieptului și burta masivă revărsată peste saltea, se gândi cu oarecare tristețe că, după optsprezece ani, această îndeletnicire devenise un simplu act mecanic, despuiat de zborul fanteziei și al inventivității cu care cândva reușea să o împodobească. Fusese un timp în care era în stare aproape s-o transforme într-o formă de artă, practicând-o cu priceperea și fervoarea unui artist și filosof, a unui savant și gentleman. Prin cameră mai existau încă ascunse diverse accesorii de care se folosise cândva: o mănușă de gumă, o bucată de mătase dintr-o umbrelă, un borcan de Noxema. I se păruse prea deprimant să se debaraseze de ele când se terminase totul.

Ignatius se masturba concentrându-se. În sfârșit îi apăru o viziune, figura familiară a unui coolie, câinele mare și devotat, pe care îl avusese pe când mergea la școală. „Ham!” Ignatius parcă îl auzea pe Rex lătrând „Ham! Ham! Hau!” Rex arăta întocmai ca pe vremea când era în viață. O ureche îi

atârna. Gâfâia. Apariția sări peste un gard și alergă după un băț care cine știe cum aterizase deasupra plapumei lui Ignatius. În timp ce blana cafenie și albă se apropia, ochii lui Ignatius se dilatară, priviră cruciș și se închiseră, iar el rămase fără vlagă printre cele patru perne, sperând să se găsească prin cameră niște șervețele de hârtie.

***

— Am venit pen' slujba aia de portar pen' care-aț' dat anunțu' la ziar.

— Mda? Lana Lee privi spre ochelarii de soare. Ai vreo recomandație?

— Mi-a dat un pulițai una. A zis c-aș face bine să mă pun cu fundu' pe treabă și să câștig un ban, răspunse Jones și aruncă un jet de fum în barul pustiu.

— Îmi pare rău. Nu angajez pe nimeni care a avut de furcă cu poliția. Nu într-o slujbă ca asta. Trebuie să-mi păzească investițiile.

— Nu po' zice c-am avut de furcă, da po' zice c-o să se ia de mine că-s vagabont dacă nu le arăt că lucrez și am din ce trăi. Mi-au spus: „Pune-ți picioarele la spinare, Jones, și evaporează-te". M-am gândit că poate aici v-ar place s-ajutați p-unu' ca mine să intre-n rându' oamenilor, s-ajutați p-un biet negru să nu zacă la pârnaie. Eu n-am s-o las moale cu paza ș-o să se vadă că Bucuria Nopții știe ce-i aia drept civil.

— Nu mai mânca rahat.

— Hei! Ăău!

— Ai vreo experiență ca portar?

— Adică? Să mătur, să șterg și alte trebi d-astea căcăcioase de negru?

— Vezi cum vorbești, băiete! Aici e un local curat.

— Păi toț' fac asta, mai ales ăi de culoare.

— Câteva zile, spuse Lana Lee cu gravitate, devenind brusc director de personal, am tot căutat un băiat potrivit pentru slujba asta. Își băgă mâinile în buzunarele pardesiului de piele și privi în ochelarii de soare. Îi ieșise în cale o afacere excelentă, ca un cadou lăsat în pragul ușii. Un negru care risca să fie arestat pentru vagabondaj dacă nu-și găsea de lucru. Urma să aibă un portar captiv pe care ar fi putut să-l frece pentru o nimica toată. Splendid. Era prima dată că se simțea mulțumită de când dăduse cu ochii de cei doi indivizi care îi terfeliseră localul. Plata este douăzeci de dolari pe săptămână.

— Hei! Nu mă mir că n-ai dat peste omu' potrivit. Ăău! Și cum rămâne cu salaru' minim?

— Ai nevoie de o slujbă, nu? Mie îmi trebe un portar. Afacerile merg prost. Pornește de la asta.

— Ultimu' care-a fost portar aci tre' să fi murit de foame.

— Lucrezi șase zile pe săptămână de la zece la trei. Dacă vii regulat, cine știe? S-ar putea să capeți și un mic spor.

— Vin regulat, n-ai grijă. Orice numa' să-mi știu fundu' departe de puliție câteva ore, spuse Jones, aruncând fumul spre Lana Lee. Unde naiba ții mătura, fir-ar mama ei să fie?

— Un lucru trebe să-ți intre-n cap: să n-ai gura spurcată cât ești aici.

— Da, coană. Păi n-am să fac eu imprese proastă într-un local mișto ca Bucuria Nopții. Ăău!

Ușa se deschise și intră Darlene. Îmbrăcată într-o rochie de după-masă din satin și purtând o pălărie înflorată, își legăna grațios poalele în mers.

— De ce vii așa târziu? țipă Lana la ea. Ți-am spus să fii azi aici la ora unu.

— Papagalu' meu a răcit az' noapte, Lana. A fost ceva îngrozitor. Mi-a tușit toată noaptea drept în ureche.

— De unde-ți vin în cap asemenea scorneli?

— Păi, i-adevărat, spuse Darlene pe un ton jignit. Își puse pălăria uriașă pe bar și se cocoță pe un scaun înalt, intrând în norul de fum suflat de Jones. A trebuit să-l duc az' dimineață la veterinar, să-i facă o injecție cu vitamine. Nu vreau ca biata pasăre să tușească deasupra mobilei mele.

— Ce ți-a trecut prin cap de i-ai încurajat pe indivizii ăia doi az' noapte? În fiecare zi, Darlene, da'n fiecare zi, încerc să-ți explic ce fel de clienți vrem s-avem aici. Și după asta vin și dau de tine, mâncând porcării pe barul meu cu o bătrână și cu balega aia grasă. Vrei să dau faliment? Oamenii se uită pe ușă, văd scena pe care am văzut-o eu și se duc în alt bar. Ce trebe să fac ca să mă *înțelegi,* Darlene? Cum poate o ființă omenească să pătrundă într-un creier ca al tău?

— Ți-am spus și 'eri că mi-a fost milă de biata femeie. Ar trebui să fi văzut și tu, Lana, cum se purta fiu-su cu ea. S-asculți povestea aia despre autobuzu' Greyhound pe care mi-a spus-o. Și to' timpu' bătrâna stătea acolo și-i plătea băuturile. A *trebuit* să iau și eu o prăjitură ca să n-o-ntristez.

— Uite ce: dacă te mai prind că-ncurajezi oameni de teapa aia și faci să mi se ducă de râpă investițiile, am să te dau afară c-un picior în fund. E clar?

— Da, doamna.

— Ești sigură c-ai înțeles ce ți-am spus?

— Da, doamna.

— Așa. Acum arată-i omului ăsta unde ținem măturile și celelalte chestii și pune-l s-adune cioburile sticlei pe care a spart-o bătrâna. Ai obligația să-mi faci localu' ăsta curat ca un pahar, pentru ce mi-ai făcut aseară. Mă duc acum la cumpărături. Lana se duse până la ușă și se întoarse spre ei. Să nu cumva să prind pe vreunu' din voi că cotrobăiește în caseta de sub bar.

— Îți jur, îi spuse Darlene lui Jones după ce Lana ieșise prin ușa batantă, că aici e mai rău ca la armată. Te-a angajat azi?

— Mda, răspunse Jones. N-aș zice că m-a *angajat.* Mai exact m-a cumpărat la mezat.

— Cel puțin o să ai salariu. Eu nu m-aleg decât cu comisionu' pentru cât îi fac pe oameni să bea. Și crezi că-i ușor? Încearcă să-l faci pe unu' să cumpere mai mult de un pahar din băuturile care se vând aici. Apă chioară. Trebe să cheltuiască zece, cinșpe dolari ca să simtă omu' c-a băut ceva. Pe cinstea mea, nu-i treabă ușoară. Lana pompează apă până și-n șampanie. Ar trebui să guști așa ceva. Și p'ormă se tot plânge că merg prost afacerile. Păi să cumpere și ea o băutură aici la bar, ș-o să vadă de ce. Chiar dacă nu-s mai mult de cinci oameni care să beie, tot se-mbogățește. Apa nu costă parale.

— Ce s-a dus să cumpere? Un bici?

— Nu mă-ntreba pe mine. Lana nu-mi spune niciodată nimic. E sucită. Darlene își suflă elegant nasul. Ce doresc eu cel mai mult să fac e dans exotic. Tot timpu' exersez la mine-n apartament. Dac-aș putea s-o conving pe Lana să mă lase să dansez noaptea aici, aș avea și eu un salariu și n-aș mai îmboldi oamenii să bea apă, ca să capăt comision. Da' bine că mi-am adus aminte! Trebe să iau ceva comision și pentru ăi doi de-au băut aici ieri seară. Bătrâna a băut cu siguranț-o grămadă de bere. Nu văd de ce se tot plânge Lana. Afacerile-s afaceri. Grăsanu' și cu maică-sa nu sunt mai răi decât cei mai mulți de vin să bea aici. Cred că pe Lana a scos-o din sărite șapca aia caraghioasă verde pe care o ținea pe cap. Când vorbea, îi trăgea jos clapele și când asculta, le ridica iar în sus. Pân' să sosească Lana, toți

strigau la el, așa că cele două clape fâlfâiau ca niște aripi. Te-ai prins, era destul de caraghios.

— Și zici că mârtanu' ăla gras se-nvârtea p-aci cu mă-sa? întrebă Jones, făcând în minte o asociație.

— Îhî! Darlene își împături batista și și-o băgă în sân. Trag nădejde că n-o să le mai ardă să treacă vrodată p-aici. Chiar c-aș da de bucluc. Iisuse! Darlene părea îngrijorată. Da' uite ce, hai mai bine să strângem puțin p-aici până nu se întoarce Lana. Ș-ascultă-mă pe mine. Nu te da de ceasu' morții ca să cureți maghernița asta. N-am văzut-o niciodată curată cu-adevăratelea de când vin eu aici. Și-apoi i-așa de întuneric, că nime' nu-i în stare să vadă diferența. Când o auzi vorbind pe Lana, ai crede că suntem la Ritz.

Jones scoase un nor proaspăt de fum. Prin ochelarii lui nu reușea să vadă aproape nimic.

***

Agentului Mancuso îi plăcea să meargă cu motocicleta pe bulevardul Sfântul Carol. Împrumutase de la secție una mare și zgomotoasă, toată numai crom și albastru deschis și dacă atingeai un buton putea să devină ca un joc electronic, peste tot luminițe roșii și albe care se aprindeau, fulgerau și clipeau. Sirena, o cacofonie formată din doisprezece lincși turbați, era destul ca să-i facă pe toți indivizii suspecți pe o rază de jumătate de milă să se scape în pantaloni de frică și s-o ia la goană spre un adăpost. Pasiunea agentului Mancuso pentru motocicletă era de o intensitate platonică.

Totuși forțele nefaste generate de hidoasa – și aparent imposibil de descoperit – conspirație a indivizilor suspecți i se păreau intangibile în dimineața aceea. Stejarii bătrâni de pe bulevardul Sfântul Carol se aplecau peste drum, formând o boltă care îl proteja de soarele călduț al iernii, răsfrângându-se și lucind pe cromul motocicletei. Deși ultimele zile fuseseră reci și umede, după-amiaza avea acea căldură bruscă și surprinzătoare care face ca iernile la New Orleans să fie blânde. Mancuso aprecia această blândețe, căci purta doar un tricou de sport și pantaloni pescărești, costumul pe care i-l alesese sergentul pentru ziua aceea. Barba lungă și roșie, care îi stătea agățată cu o sârmă pe după urechi, reușea să-i țină puțin de cald la piept. O luase repede din dulap, profitând de faptul că sergentul se uita în altă parte.

Agentul Mancuso trase în piept parfumul cu iz de mucegai al stejarilor și, într-o pornire romantică, se gândi că bulevardul Sfântul Carol trebuie să fie locul cel mai frumos din lume. Din când în când, trecea pe lângă tramvaiele care se legănau ușor, părând că se mișcă în voie, fără o destinație specială, urmându-și calea printre vilele vechi de pe ambele părți ale bulevardului. Totul părea atât de calm, atât de prosper, atât de nesuspect. În timpul său liber avea să se ducă să o vadă pe biata văduvă Reilly. I se păruse demnă de milă când o văzuse, după accident, stând și plângând în mijlocul dezastrului. Tot ce putea face pentru ea era cel puțin să încerce să o ajute.

Pe strada Constantinopol o luă în direcția râului și traversă, în pârâitul și bolboroseala motorului, câteva cartiere în declin, ca apoi să ajungă la un șir de case construite între 1880 și 1890, relicve ale goticului de lemn și ale perioadei de aur, case din care se desprindeau mereu bucăți sculptate și ornamente în spirală. Erau construcțiile stereotipe suburbane de pe vremea lui Boss Tweed[2], separate între ele de alei atât de înguste încât un băț de un metru putea aproape să le unească și înconjurate cu garduri din țăruși de fier sau ziduri joase din cărămidă ce începuse să se macine. Casele cele mai mari fuseseră împărțite în apartamente improvizate, cu porticurile transformate în camere adiționale. Unele aveau în curtea din față garaje metalice și una sau două dintre ele aveau instalate marchize strălucitoare din aluminiu. Era un cartier ce degenerase dintr-un stil victorian în ceva care nu mai semăna cu nimic, un cvartal care, uitat și neglijat, și cu fonduri foarte limitate, trecuse în secolul douăzeci.

Clădirea pe care o căuta agentul Mancuso era, cu excepția garajelor improvizate, cea mai mică din tot cvartalul, un liliputan de prin anii o mie opt sute optzeci. În fața verandei agoniza un bananier înghețat, maroniu și amărât, gata să cadă și el la pământ, așa cum se întâmplase de mult timp cu gardul de fier. Alături de copacul uscat era o moviliță de pământ pe care stătea aplecată o cruce celtică din placaj. Plymouth-ul model 1946 era parcat în fața casei, cu bara de protecție atingând porticul și farurile din spate blocând trotuarul de cărămidă. Dar, cu excepția mașinii, a crucii dărăpănate și a bananierului mumificat, curtea era complet goală. Nu se vedea niciun arbust și nicio tufă. Nu creștea iarbă. Și nu cânta nicio pasăre.

Agentul Mancuso privi automobilul și îi văzu plafonul înfundat și aripa plină de cercuri concave, separată de caroseria mașinii printr-un spațiu de vreo zece centimetri. Peste spărtura care fusese fereastra din spate era prins

cu scotch un carton pe care scria VAN CAMP'S CARNE DE PORC și FASOLE. Oprindu-se lângă mormânt, citi pe cruce „Rex", scris cu litere abia vizibile. Urcă apoi treptele de cărămidă roasă și auzi, prin jaluzelele trase, un cântec bubuitor.

Fetițele mari nu plâng.
Fetițele mari nu plâng.
Fetițele mari nicicând nu plâ-â-âng.
Ele nu plâng.
Fetițele mari nu plâ-âng.

Așteptând să răspundă cineva la sonerie, citi anunțul cu litere șterse, lipit de ușa de cristal. „O vorbă aruncată-n vânt poate să scufunde un vapor." Dedesubt era desenat un val cu trăsături umane, cu degetul ridicat la buzele arse de soare.

În lungul străzii, mai mulți oameni care stăteau afară pe verandele din fața caselor priveau spre el și spre motocicletă. Jaluzelele de pe partea cealaltă a străzii se mișcau încet în sus și în jos ca să regleze unghiul optim de vizibilitate, indicând că are și un public nevăzut de proporții considerabile, căci apariția unei motociclete a poliției în cartier era un eveniment, cu atât mai mult cu cât motociclistul purta pantaloni scurți și o barbă roșie. Cvartalul era sărac, evident, dar cinstit. Intimidat, polițistul Mancuso mai sună o dată și luând poziția pe care el o considera țanțoșă și oficială, întoarse spre spectatori profilul său mediteranean. Aceștia însă nu văzură decât un trup pipernicit și măsliniu, cu pantaloni scurți lăbărțați și niște picioare ca fusele care păreau și mai goale din cauza jartierelor puse de formă și a șosetelor de nailon ce atârnau pe lângă glezne. Spectatorii rămaseră curioși, dar neimpresionați. Unii nu erau nici măcar prea curioși, cei care se așteptaseră ca în cele din urmă o asemenea apariție să viziteze casa în miniatură de lângă ei.

Fetițele mari nu plâng.
Fetițele mari nu plâng.

Agentul Mancuso bătu violent în obloane.

Fetițele mari nu plâng.
Fetițele mari nu plâng.

— S’ acasă, strigă o voce de femeie printre jaluzelele clădirii de alături, care era o viziune arhitectonică a lui Jay Gould[3] asupra caselor de locuit. Doamna Reilly-i pro’abil în bucătărie. Du-te prin fund. Tu cine ești? Vr’un sticlete?

— Agent Mancuso, sub acoperire, răspunse el sever.

— Aha! Urmă un moment de tăcere. Pe care din ei îl cați, pe băiat sau pe mamă?

— Pe mamă.

— Mai bine. De el e greu să dai. Se uită la televizor. L-auzi? M-a-nnebunit. M-a scos din sărite.

Agentul Mancuso mulțumi vocii de femeie și porni pe aleea umedă și rece. În curtea din spate o găsi pe doamna Reilly, care atârna un cearșaf pătat și galben pe o frânghie ce trecea printre niște smochini fără frunze.

— A, dumneata ești, spuse doamna Reilly după ce îl privi mai bine. Fusese gata să țipe când văzuse un om cu barbă roșie apărând în curte. Ce faci, domnu’ Mancuso? Ce-au zis oamenii ăia? Cu papucii ei cafenii de pâslă, păși cu grijă pe pavajul, stricat, de cărămidă. Hai înăuntru să bem o ceașcă bună de cafea.

Bucătăria era mare, cu plafon înalt, fiind încăperea cea mai spațioasă din casă, și mirosea a cafea și a ziare vechi. Ca toate celelalte camere din locuință, era întunecoasă. Tapetul unsuros de pe pereți și ciubucurile cafenii din lemn ar fi transformat orice lumină în întuneric, iar de pe alee se filtra, în orice caz, foarte puțină lumină. Deși pe Mancuso nu-l interesa interiorul caselor, observă totuși, căci nu i-ar fi scăpat nimănui, soba de modă veche cu cuptor înalt și frigoriferul cu motor cilindric deasupra. Gândindu-se la tigăile electrice, la uscătorul cu gaz, la mixerele și telurile mecanice, la rotisorul cu motor, toate părând mereu că zbârnăie, râșnesc, bat, răcesc, fâsâie, prăjesc, din bucătăria fantezistă a soției sale Rita, se întreba cum se descurcă doamna Reilly în camera aceasta atât de puțin utilată. De câte ori se făcea reclamă la televizor pentru un aparat nou de bucătărie, doamna Mancuso îl cumpăra, indiferent cât de obscură era întrebuințarea lui.

— Ș-acu’ spune-mi ce-a zis omu’. Doamna Reilly puse să fiarbă o oală cu lapte pe aragazul ei victorian. Cât am de plătit? I-ai spus că-s o biată

văduvă care are de-ntreținut un copil?

— Da, i-am spus, zise polițistul Mancuso, stând foarte drept pe un scaun și privind cu jind spre masa de bucătărie acoperită cu mușama. Te superi dacă îmi pun barba pe masă? E cam cald aici și mi se lipește de obraz.

— Sigur, fă-te comod, băiete. Uite, ia o gogoașă cu dulceață. Tocma' le-am cumpărat azi-dimineață de pe strada Pulberăriei. Știi, Ignatius mi-a spus azi-dimineață: „Mamă, mi-e poftă de gogoși cu dulceață". Așa că m-am dus la prăvălia neamțului și i-am luat două duzini. Au mai rămas câteva.

Îi oferi agentului Mancuso o cutie de prăjituri, ruptă și unsuroasă de parcă ar fi fost supusă unui tratament violent de cineva care încercase să ia toate gogoșile dintr-o dată. În fundul cutiei, agentul Mancuso găsi două gogoși dezumflate din care, dacă judecai după marginile lor mânjite, cineva supsese dulceața.

— Mulțumesc, doamnă Reilly, da' am mâncat mult la prânz.

— Ei, ce păcat! Umplu pe jumătate două cești cu o cafea groasă și rece și turnă laptele clocotind până le umplu bine. Lui Ignatius îi plac gogoșile. Îmi spune: „Mamă. Tare-mi plac gogoșile". Doamna Reilly sorbi puțină cafea de pe buza ceștii. Acum e dincolo-n salon și se uită la televizor. În fiecare după-amiază, fie ploaie, fie vânt, se uita la spectacolu' ăla cu copii care dansează. În bucătărie muzica se auzea ceva mai slab decât afară, în verandă. Agentul Mancuso își imagină șapca verde de vânătoare scăldată în lumina alb-albăstruie a ecranului. Nu-i place deloc spectacolu', dar nu l-ar pierde pentru nimic în lume. Ar trebui s-auzi ce zice de bieții ăia de copii.

— Am vorbit azi-dimineață cu omu', spuse agentul Mancuso, nădăjduind că doamna Reilly a epuizat ce avea de spus despre fiul ei.

— Așa'? Puse trei lingurițe de zahăr în cafeaua ei și ținând lingurița în ceașcă cu degetul mare, astfel încât coada amenința să-i intre în ochi, mai sorbi o dată. Și ce-a zis, puiule?

— I-am spus că fac cercetări asupra accidentului și că ai alunecat pe strada udă.

— I-ai spus bine. Și el ce-a răspuns?

— Că nu vrea să se judece. Vrea s-ajungeți la o-nțelegere acum.

— Maică Doamne! urlă Ignatius în partea din față a casei. Ce insultă sfruntată adusă bunului gust!

— Nu-l lua-n samă, îl sfătui doamna Reilly pe polițistul speriat. Așa face tot timpu' cât se uită la televizor. O „înțelegere"? Asta-nseamnă că vrea

niște bani, nu?

— A adus chiar un antreprenor să evalueze paguba. Uite, a scris aici suma.

Doamna Reilly luă foaia de hârtie și citi sub antetul antreprenorului coloana de cifre bătute la mașină.

— Doamne! o mie două'j' de dolari. Groaznic! Cum am să pot eu plăti atâta? Lăsă să cadă devizul pe mușama. Ești sigur că-i așa?

— Da, doamnă. A angajat ș-un avocat să se ocupe de asta. Totu-i corect.

— De unde să scot eu o mie de dolari? Tot ce avem eu și Ignatius i-asigurarea socială a bietului meu bărbat ș-o pensie de nimic și-asta nu-nseamnă mare lucru.

— Nu poate fi verosimilă perversiunea totală al cărei martor sunt, strigă Ignatius din salon. Muzica avea un ritm frenetic, tribal; un cor cânta în falset, insinuând ceva despre a face dragoste toată noaptea.

— Îmi pare rău, spuse agentul Mancuso, cu inima aproape sfărâmată la auzul dificultăților financiare ale doamnei Reilly.

— Ei, nu-i vina ta, dragă, spuse ea posomorâtă. Dac-aș pune ipotecă pe casă… Nu putem scăpa altfel? Ce zici?

— Nu, doamnă, răspunse agentul Mancuso, ciulind urechile la niște tropote care se apropiau.

— Copiii care apar în programul acesta ar trebui să fie toți gazați, spuse Ignatius, pe când intra în bucătărie, în cămașa lui de noapte. Apoi observă oaspetele și spuse rece: A!

— Ignatius, l-ai cunoscut pe domnu' Mancuso. Dă-i bună ziua.

— Cred că l-am văzut pe undeva pe aici, spuse Ignatius, privind afară prin ușa din dos.

Agentul Mancuso era prea surprins de monstruoasa cămașă de noapte din flanelă, ca să răspundă ceva.

— Ignatius, dragule, omu' vr'a peste o mie de dolari pentru ce i-am făcut la casă.

— O mie de dolari? Nu va căpăta niciun cent. Îl vom da imediat în judecată. Ia legătura cu avocații noștri, mamă.

— Avocații noștri? Un antreprenor a făcut o evaluare, iar domnu' Mancuso de colo zice că nu-i nimic de făcut.

— A, da? Atunci va trebui să-i plătești.

— L-aș putea da-n judecată, dacă tu crezi că-i mai bine.

— Ai condus mașina beată, spuse calm Ignatius. N-ai nicio șansă.
Doamna Reilly părea deprimată.

— Totuși, Ignatius, o mie două'j' de dolari…

— Sunt sigur că poți procura niște fonduri, o asigură el. Mai este cafea sau i-ai dat-o toată măștii acesteia de carnaval?

— Am putea pune ipotecă pe casă.

— Să ipotecăm casa? Nici să nu aud de așa ceva.

— Ce altceva am putea face, Ignatius?

— Există mijloace, o asigură Ignatius absent. Aș prefera să nu mă deranjezi cu chestia asta. Programul pe care l-am văzut îmi sporește întotdeauna anxietatea. Mirosi laptele înainte de a-l pune în oală. Te-aș sfătui să telefonezi imediat la lăptărie. Laptele acesta e vechi.

— Aș putea primi o mie de dolari de la Casa de credit imobiliar, spuse încet doamna Reilly polițistului care tăcea. Casa-i o garanție bună. Anu' trecut un agent imobiliar mi-a oferit șapte mii pe ea.

— Ironia în legătură cu programul acesta, spuse Ignatius, stând lângă sobă și nescăpând din ochi oala de pe foc ca să o poată lua de îndată ce laptele începea să fiarbă, este faptul că vor să fie un *exemplum* pentru tinerii națiunii noastre. Aș vrea foarte mult să știu ce ar spune Părinții Fondatori dacă ar putea să-i vadă pe copiii aceștia pervertiți cum promovează cauza produsului Clearasil. Și totuși am bănuit întotdeauna că democrația ne va aduce aici. Turnă cu meticulozitate lapte într-o ceașcă împodobită cu poza lui Shirley Temple. Ar trebui să se impună o lege strictă națiunii noastre înainte de a se autodistruge. Statele Unite au nevoie de teologie și geometrie, de bun-simț și decență. Impresia mea este că ne clătinăm pe marginea unui abis.

— Ignatius, mâine va trebui să merg la Casa de credite.

— Nu vreau să avem de-a face cu cămătarii aceia, mamă. Ignatius căuta pe dibuite în borcanul în care țineau prăjituri. Se va ivi ceva.

— Ignatius, scumpule, ar putea să mă bage la-nchisoare.

— Uite ce e, dacă ai de gând să faci una dintre scenele tale de isterie, va trebui să mă întorc în salon. Ba chiar cred că așa voi face.

Ieși și se îndreptă din nou în direcția de unde se auzea muzica, cu papucii de baie clămpănind tare când se loveau de talpa picioarelor sale uriașe.

— Ce-am să mă fac cu un băiat ca ăsta? îl întrebă doamna Reilly pe agentul Mancuso. Nici nu-i pasă de sărmana lui mamă. Uneori îmi vine să cred că chiar ar vrea să fiu aruncată-n închisoare. Băiatu' ăsta are inimă de piatră.

— L-ai răzgâiat, spuse Mancuso. Femeile trebe să aibă grijă să nu-și răsfețe copiii.

— Câți copii ai, domnu' Mancuso?

— Trei. Rosalie, Antoinette și Angelo junior.

— O, ce frumos! Pot să jur că-s drăguți. Nu ca Ignatius. Doamna Reilly clătină din cap. Ignatius a fost un copil așa de scump! Nu știu ce l-a făcut să se schimbe. Avea obiceiul să-mi spună: „Mamă, te iubesc." Acu' nu mai îmi spune.

— Te rog, nu plânge, spuse Mancuso adânc mișcat. Îți mai fac eu niște cafea.

— Nu-i pasă dacă-nfund pușcăria, smârcâi doamna Reilly. Deschise cuptorul și scoase o sticlă de Muscat. Nu vrai nițel vin, domnu' Mancuso?

— Nu, mulțumesc. Cum sunt în poliție, trebe să fac impresie bună. Să fiu tot timpu' cu ochi-n patru la oameni.

— Îmi dai voie? întrebă retoric doamna Reilly și trase un gât direct din sticlă. Agentul Mancuso puse să fiarbă laptele, învârtindu-se în jurul plitei ca unul priceput în treburile casnice.

— Uneori mă apucă și pe mine amaru'. Viața-i grea. Am muncit din greu. Am fost cuminte.

— Trebe să privești la părțile bune a' vieții, spuse Mancuso.

— Cred că ai dreptate. Unii o duc mai rău decât mine, mi-nchipui. Ca biata mea vară, o femeie minunată. Mergea la biserică-n fiecare zi lăsată de Dumnezeu. Și-a trântit-o tramvaiu' pe strada Pulberăriei, într-o dimineață devreme, când tocma' se ducea la liturghia lui Fisherman. Era încă-ntuneric.

— În ce mă privește, nu mă las copleșit de necazuri, minți Mancuso. Trebe să privești în sus. Știi ce vreau să spun! Și meseria mea-i periculoasă.

— Ai putea fi ucis.

— Uneori n'arestez pe nime' toată ziua. Alteori, pe cine nu trebe.

— Cum a fost cu bătrânu' ăla-n față la D.H. Holmes. Din vina mea, domnu' Mancuso. Mi-aș fi putut da sama că Ignatius e de vină. Așa-i el. To' timpu-i spun: „Ignatius, uite, pune pe tine cămașa asta bună. Pune

pulovărul ăsta frumos, pe care ți l-am cumpărat eu.” Da’ nu m-ascultă. Nu-i el unu’ s-asculte. Are un cap ca de piatră.

— Uneori am și probleme acasă. Cu trei copii, nevastă-mea-i foarte nervoasă.

— Nervii’s ceva teribil. Săraca don’șoară Annie, din casa de-alături. Ea are nervi. Țipă to’ timpu’ că Ignatius face zgomot…

— Parc-ai vorbi de nevastă-mea. Câteodată trebe să plec de acasă. Între noi fie vorba, dacă aș fi altfel de om, câteodată m-aș duce și m-aș îmbăta.

— Eu trebe să beau un pic. Mă mai ușurează, înțelegi?

— Eu unu’ joc popice.

Doamna Reilly încercă să și-l imagineze pe micul agent de stradă cu o minge mare de popice și spuse:

— Îți place să joci?

— Popicele-s minunate, doamnă Reilly. Te face să nu te mai gândești la necazuri.

— O, Cerule! strigă o voce din salon. Fetele astea sunt de pe acum, fără îndoială, prostituate. Cum pot prezenta publicului asemenea orori?

— Mi-ar plăcea să am și eu un hobby ca ăsta.

— Ar trebui să-ncerci să joci popice.

— Vai de mine! Am ș-așa arturită la cot. Sunt prea bătrână ca să încep să mă joc cu mingile alea. Îmi nenorocesc spatele.

— Am o mătușă de șaizeci și cinci de ani și-i și bunică. Merge to’ timpu’ la popice. Face chiar parte dintr-o echipă.

— Sunt și femei de-astea. Eu una nu le-am avut niciodată cu sportu’.

— Popicele-s mai mult decât un sport, se apără Mancuso. Întâlnești oameni acolo la popicărie. Oameni cumsecade. Poți să-ți faci prieteni.

— Mda, da’ cum am eu noroc, îmi cade o minge d-aia chiar pe picior. Ș-așa mă lasă pe mine picioarele.

— Data viitoare când merg la popicărie, te-anunț. O iau și pe mătușă-mea și mergem la popicărie, dumneata și cu mine și cu mătușa. Vrei?

— Mamă, când ai făcut cafeaua asta? întrebă Ignatius, venind din nou în bucătărie.

— Cam cu o oră-n urmă. De ce?

— Are gust sălciu.

— Mie mi s-a părut foarte bună, spuse Mancuso. La fel de bună ca aia pe care o servesc la French Market. Tocmai fac alta. Vrei o ceașcă?

— Iartă-mă, te rog, spuse Ignatius. Mamă, ai de gând să stai de vorbă cu domnul acesta toată după-amiaza? Vreau să-ți amintesc că diseară mă duc la film și trebuie să fiu la cinematograf exact la ora șapte ca să văd desenele animate. Te-aș sfătui să începi să prepari ceva de mâncare.

— Mai bine plec, spuse agentul Mancuso.

— Ignatius, ar trebui să-ți fie rușine, spuse doamna Reilly cu vocea furioasă. Eu și domnu' Mancuso ăsta tocma' bem câte-o cafea. Ai fost mojic toată după-masa. Nu-ți pasă de unde scot banii. Nu-ți pasă dacă intru-n pușcărie. Ție nu-ți pasă de nimic.

— Urmează oare să fiu atacat în propria mea casă, în prezența unui străin cu barbă falsă?

— Mi-e inima sfărâmată.

— Serios? Ignatius se întoarse spre agentul de stradă Mancuso: Vrei, te rog, să pleci? O inciți pe mama mea.

— Domnu' Mancuso nu face altceva decât că-i gentil.

— Mai bine plec, repetă Mancuso împăciuitor.

— Fac eu rost de bani, strigă doamna Reilly. Vând casa asta. Vând casa asta de sub tine, băiete. Eu mă duc să stau la azilu' de bătrâni. Ridică un colț al mușamalei și se șterse la ochi.

— Dacă nu pleci, spuse Ignatius lui Mancuso, care își agăța barba, voi chema poliția.

— El e poliția, prostule.

— Toată situația este absurdă, constată Ignatius și plecă târșâindu-și picioarele. Mă duc în camera mea.

Trânti ușa și luă o foaie de însemnări de pe podea. Aruncându-se peste pernele de pe pat, începu să mâzgălească pe hârtia gălbuie. După aproape treizeci de minute în care se trăsese de păr și își rosese creionul, începu să scrie un paragraf.

Dacă Hroswitha ar fi astăzi printre noi, ne-am adresa cu toții ei pentru sfaturi și îndrumare. Din austeritatea și liniștea lumii ei medievale, privirea pătrunzătoare a acestei legendare Sybile de sfântă călugăriță, ar exorciza ororile care se materializează sub ochii noștri în numele televiziunii. Dacă ar fi cu putință să juxtapunem un ochi al sfintei femei cu tubul unui televizor, fiind mai mult sau mai puțin de aceeași formă și concepție, ce mai fantasmagorie de electrozi în explozie ar avea loc!

Imaginea acestor copii care se rotesc lascīv s-ar dezintegra în ioni și molecule, efectuând astfel purificarea pe care tragedia pervertirii nevinovaților o face necesară.

Doamna Reilly se opri în hol și privi la cuvintele NU DERANJAȚI! scrise pe o coală de însemnări lipită de ușă cu un plasture vechi, de culoarea pielii.

— Ignatius, lasă-mă să intru, băiete! strigă ea.

— Să te las înăuntru? întrebă Ignatius de dincolo de ușă. Nici vorbă. Sunt ocupat în momentul de față cu un pasaj de sinteză.

— Dă-mi drumu-năuntru!

— Știi bine că n-ai voie niciodată să intri aici.

Doamna Reilly bătu cu pumnul în ușă.

— Nu știu ce se întâmplă cu tine, mamă, dar bănuiesc că treci printr-o criză de demență. Dacă mă gândesc mai bine, mi-e și frică să-ți deschid. S-ar putea să ai un cuțit sau o sticlă spartă de vin.

— Deschide ușa asta, Ignatius.

— O, valva mea! Se închide. Ignatius gemu tare. Acum ești mulțumită știind că m-ai nenorocit pentru tot restul zilei?

Doamna Reilly se izbi cu tot trupul de ușa din lemn nevopsit.

— Te rog să nu spargi ușa, spuse el în cele din urmă și după câteva momente trase zăvorul, deschizând.

— Ignatius, ce-i cu gunoiul ăsta de pe jos?

— Ceea ce vezi este viziunea mea despre lume. Va trebui să fie încorporată într-un tot, așa că ai grijă unde calci.

— Și cu toate jaluzelele trase? Ignatius, afară-i încă lumină.

— Existența mea nu-i lipsită de elemente proustiene, spuse Ignatius din patul în care se reîntorsese în grabă. Vai, stomacul meu!

— Și miroase aici de te trăsnește.

— Pai la ce altceva poți să te aștepți? Trupul omenesc, când este închis, produce anumite mirosuri pe care noi tindem să le uităm în această epocă a deodorantelor și a altor perversiuni. De altfel, eu găsesc atmosfera acestei încăperi destul de reconfortantă. Schiller avea nevoie să simtă miros de mere putrede în birou, ca să poată scrie. Am și eu nevoile mele. Poate îți amintești că Mark Twain prefera să stea culcat pe spate în pat, ca să compună acele eseuri și lucrări destul de depășite și plictisitoare pe care

cercetătorii contemporani încearcă să le prezinte ca fiind pline de înțeles. Venerația pentru Mark Twain este una dintre rădăcinile impasului nostru intelectual de astăzi.

— Dacă știam că-i așa, intram de mult aici.

— Nu înțeleg nici *acum* de ce ești aici, dacă vrei să știi, sau de unde ți-a venit pornirea aceasta bruscă de a-mi invada sanctuarul. Mă îndoiesc că va mai fi vreodată același, după trauma produsă de intrarea nedorită a unui spirit străin.

— Am venit să stau de vorbă cu tine, băiete. Scoate-ți fața din pernele alea.

— Aceasta trebuie să fie influența acelui grotesc reprezentant al legii. Se pare că el te-a instigat împotriva propriului tău fiu. Apropo, a plecat, nu-i așa?

— Da, și i-am cerut scuze pentru felul cum te-ai purtat.

— Mamă, stai pe scrierile mele. Vrei, te rog, să te dai puțin la o parte? Nu-i destul că mi-ai distrus digestia, vrei să-mi distrugi și roadele gândirii?

— Și unde vrei să stau, Ignatius? Poate vrei să vin în pat cu tine? întrebă supărată doamna Reilly.

— Fii, te rog, atentă unde calci! tună Ignatius. Doamne Sfinte, a mai fost cineva vreodată atât de hăituit și de asediat ca mine? Ce oare te-a mânat aici în starea aceasta de nebunie furioasă în care ești? Să fie poate miasma de Muscat ieftin care îmi asaltează nările?

— Am hotărât. Trebe să-ți cauți o slujbă.

Vai, ce feste de prost-gust îi mai juca în ultimul timp Fortuna! Arest, accident, slujbă. Va lua oare vreodată sfârșit ciclul acesta îngrozitor?

— Înțeleg, spuse calm Ignatius. Știind că ești incapabilă congenital de a ajunge singură la o decizie atât de importantă, îmi imaginez că acel slujbaș mongoloid al legii ți-a băgat ideea aceasta în cap.

— Eu și domnu' Mancuso am stat de vorbă așa cum stăteam cu taică-tu. Taică-tu obișnuia să-mi spuie ce să fac. Tare aș vrea să mai fie azi în viață!

— Mancuso și cu tatăl meu au în comun doar faptul că amândoi dau impresia că sunt ființe fără importanță. Oricum, mentorul tău actual pare să fie tipul de om care crede că totul va fi în regulă dacă fiecare muncește neîncetat.

— Domnu' Mancuso muncește din greu. Treaba lui la poliție nu-i ușoară.

— Nu mă îndoiesc că are de întreținut mai mulți copii nedoriți, care toți, inclusiv fetele, speră să crească mari și să devină polițiști.

— Are trei copii drăgălași.

— Îmi închipui. Ignatius începu să se salte încetișor în pat. Vai!

— Ce faci? Iar te prostești cu valva aia a ta. Nimeni altu' decât tine n-are valvă. Eu n-am valvă.

— *Fiecare* are valvă, țipă Ignatius. Doar că a mea este ceva mai dezvoltată. Încerc să deschid un pasaj pe care tu ai reușit să-l blochezi. S-ar putea să rămână de-acum încolo închis în mod permanent.

— Domnu' Mancuso zice că dacă lucrezi, poți să m-ajuți să-l plătesc pe omu' ăla, Zice că crede că omu' ar primi banii și-n rate.

— Agentul de stradă care ți-e prieten spune vrute și nevrute. Te pricepi să-i faci pe oameni să nu-și mai țină gura, cum se spune. N-am bănuit deloc că poate fi atât de volubil sau că este capabil de atât discernământ. Îți dai seama că încearcă să ne strice casa? A început în momentul în care a vrut, cu brutalitate, să mă aresteze, în fața magazinului D.H. Holmes. Deși ești prea limitată ca să înțelegi, mamă, omul acesta este blestemul nostru. Nemesis care face să se răsucească roata în jos.

— Roată? Domnu' Mancuso e om bun. Ar trebui să fii bucuros că nu te-a-nchis.

— În apocalipsu' meu personal el va fi tras în țeapă. Folosindu-se în acest scop propriul său baston de cauciuc. În tot cazul, este de neconceput să-mi iau o slujbă. În momentul de față sunt foarte ocupat cu scrierile mele și simt că sunt pe cale să intru într-o etapă foarte fecundă. Poate accidentul m-a zguduit și mi-a dat drumul la gândire. În orice caz, astăzi am realizat foarte mult.

— Trebe să-l plătim pe omu' ăla, Ignatius. Doar nu vrei să mă vezi la pușcărie? Nu ți-ar fi rușine s-o știi pe mama ta după gratii?

— Vrei, te rog, să nu-mi mai vorbești de închisoare? Pari să fii obsedată de acest gând. Parcă ți-ar face chiar plăcere să te lași în voia lui. Martiriul nu are niciun rost în epoca noastră. Râgâi încet. Aș sugera să facem anumite economii în casă. Vei constata apoi curând că ai suma necesară.

— Cheltuiesc toți banii pe tine, pe mâncare și câte altele.

— Am găsit în ultima vreme mai multe sticle goale de vin al căror conținut cu siguranță nu eu l-am consumat.

— Ignatius!

— Am făcut ieri greșeala să aprind focul la cuptor fără să-i inspectez întâi conținutul. Când l-am deschis ca să pun înăuntru o pizza congelată, era să fiu orbit din cauza unei sticle de vin fiert, gata să explodeze. Te sfătuiesc să schimbi destinația unei părți din banii pe care îi verși în industria alcoolului.

— Să-ți fie rușine, Ignatius! Am luat și eu câteva sticle de Muscat Gallo în timp ce tu arunci bani pe toate fleacurile.

— Vrei, te rog, să definești cuvântul *fleacuri?* se răsti Ignatius.

— Toate cărțile alea. Gramofonu'. Trompeta pe care ți-am cumpărat-o luna trecută.

— Eu consider trompeta o investiție bună, deși vecina noastră, domnișoara Annie, nu este de acord. Dacă îmi mai bate în jaluzele, am să arunc în ea cu apă.

— Mâni ne uităm în ziar, la anunțurile de serviciu. Te-mbraci bine și te duci să-ți găsești de lucru.

— Mi-e și teamă să întreb ce înțelegi tu prin „a te îmbrăca bine". Am să ajung probabil de râsul lumii.

— Am să-ți calc o cămașă bună, albă și-o să-ți pui o cravată frumoasă d-a lu' taică-tu.

— Pot oare crede ceea ce aud? își întrebă Ignatius perna.

— Ori faci așa, Ignatius, ori trebe să pun o ipotecă. Vrei să-ți pierzi acoperișu' de deasupra capului?

— Nu. Nu vei ipoteca această casă. Lovi cu laba lui uriașă salteaua. Tot sentimentul de securitate la care m-am străduit să ajung s-ar preface în pulbere. Nu accept ca o persoană indiferentă să exercite vreun control asupra domiciliului meu. N-aș putea suporta! Numai la gândul ăsta îmi apare spuzeală pe mâini.

Întinse mâna ca mama lui să-i poată examina erupția.

— Despre așa ceva nu poate fi vorba, continuă el. Ar aduce la suprafață toate frământările mele latente și mi-e teamă că rezultatul va fi într-adevăr urât. Nu vreau să-ți petreci restul zilelor îngrijind un nebun încuiat pe undeva prin pod. Nu vom ipoteca această casă. Trebuie să ai tu vreo rezervă de bani pe undeva.

— Am o sută cincizeci de dolari la Banca Hibernia.

— Doamne Sfinte, asta-i tot!? Nu mi-a trecut niciodată prin gând că ducem o existență atât de precară. Oricum, ai făcut bine să nu-mi spui.

Dacă știam cât de aproape suntem de sărăcie, nervii mei ar fi cedat de mult. Ignatius se scărpină pe mâini. Trebuie totuși să recunosc că alternativa mi se pare sumbră. Mă îndoiesc că cineva va accepta să mă angajeze.

— Ce vrei să spui, copile? Un băiat ca tine, cu atâta educație…

— Cei care angajează simt în mine o negare a valorilor lor. Se răsuci pe spate. Se tem de mine. Își dau, presupun, seama că sunt forțat să activez într-un veac care îmi face silă. Acest lucru s-a dovedit adevărat chiar când am lucrat pentru Biblioteca Publică din New Orleans.

— Păi, Ignatius, asta a fost singura dată cân' ai lucrat de cân' ai terminat universitatea și-ai stat acolo numa' două săptămâni.

— Este exact ceea ce îți spun, răspunse Ignatius, țintind cu un ghemotoc de hârtie în globul candelabrului de sticlă mată.

— Nu făceai decât să lipești niște hârtiuțe în cărți.

— Da, dar le lipeam după propriile mele principii estetice. În unele zile nu reușeam să lipesc decât vreo trei, patru, ca să pot fi satisfăcut de calitatea muncii mele. Conducerea bibliotecii era nemulțumită de integritatea de care dădeam dovadă. Ei își doreau un simplu animal care să mânjească cu lipici cărțile lor cele mai căutate.

— Crezi c-ai putea să capeți din nou o slujb-acolo?

— Am serioase îndoieli. I-am spus, la vremea aceea, niște lucruri foarte usturătoare femeii care conducea departamentul respectiv. Mi-au retras chiar și legitimația de împrumut. Trebuie să-ți dai seama câtă teamă și ură stârnește în oameni *weltanschauung-ul*[4] meu. Ignatius râgâi. Nu voi mai aminti de acea prost inspirată călătorie la Baton Rouge. Este, cred, incidentul care m-a blocat mental împotriva ideii de serviciu.

— Au fost drăguți cu tine la colegiu, Ignatius. Să spunem adevăru'. Te-au lăsat să stai acolo o grămadă de timp. Ți-au dat voie chiar să predai niște cursuri…

— O, a fost în fond același lucru. Un prăpădit de alb din Mississippi i-a spus decanului că fac propagandă pentru Papă, ceea ce era evident un neadevăr. Nu-l pot suferi pe actualul Papă. Nu se potrivește deloc cu concepția mea despre un papă bun și autoritar. De fapt, mă opun destul de violent relativismului de care dă dovadă catolicismul modern. În orice caz, curajul fundamentalistului aceluia, un țărănoi ignorant și rasist, i-a împins pe ceilalți studenți ai mei să formeze un comitet care să-mi ceară să le dau note și să le restitui eseurile și tezele care se acumulaseră. A fost chiar o

mică demonstrație sub fereastra biroului meu. Ceva destul de dramatic. Luând în considerație că erau doar niște copii simpli și ignoranți, trebuie să recunosc că s-au descurcat foarte bine. Când demonstrația ajunsese la culme, am aruncat prin fereastră toate lucrările – necorectate, bineînțeles – drept în capul studenților. Colegiul era prea mic ca să accepte acest act de dispreț împotriva abisului învățământului superior contemporan.

— Ignatius! Asta nu mi-ai spus-o niciodată.

— N-am vrut să te tulbur atunci. Le-am mai spus studenților că spre binele viitorului umanității, sper că sunt toți sterili. Ignatius își aranjă pernele din jurul capului. Mi-ar fi fost cu neputință să citesc analfabetismele și aiurelile produse de mințile întunecate ale acelor studenți. Va fi același lucru oriunde aș lucra.

— Ai să-ți găsești o slujbă. Când or vedea ei ce diplomă ai…!

Ignatius oftă adânc și spuse:

— Nu văd altă alternativă. Își schimonosi chipul într-o mască a suferinței; nu avea rost să se împotrivească Fortunei cât timp nu se încheiase ciclul. Îți dai, firește, seama că totul este din vina ta. Lucrarea mea va suferi o mare întârziere. Te sfătuiesc să mergi la confesorul tău și să-ți impui o penitență, mamă. Făgăduiește-i că vei evita în viitor calea păcatului și a băuturii. Povestește-i care a fost consecința decăderii tale morale. Spune-i că din cauza ta s-a amânat împlinirea unui rechizitoriu monumental împotriva societății noastre. Poate va înțelege gravitatea greșelii tale. Dacă este tipul de preot cu care sunt eu de acord, pedeapsa va fi neîndoielnic severă. Totuși, am învățat să nu mă aștept la mare lucru de la clerul de astăzi.

— Am să fiu cuminte, Ignatius. Ai să vezi.

— Bine, liniștește-te. Găsesc eu un loc unde să mă angajez, deși nu înseamnă că va fi ceea ce tu numești o slujbă *bună.* S-ar putea să am o anumită perspicacitate de care să se folosească cel care mă angajează. Poate experiența va da scrisului meu o nouă dimensiune. A fi implicat activ într-un sistem pe care îl critic va constitui o ironie în sine. Ignatius râgâi sonor. Dacă ar putea vedea Myrna Minkoff cât de jos am căzut!

— Ce mai învârte fata aia? întrebă bănuitoare doamna Reilly. Am cheltuit o grămadă de bani cu tine la universitate și a trebuit să te-ncurci cu una ca aia.

— Myrna este tot la New York, habitatul ei nativ. Nu mă îndoiesc că încearcă, chiar în momentul acesta, luând parte la vreo demonstrație, să provoace poliția ca să o aresteze.

— E drept că mă scotea din sărite cântând to' timpu' la chitară. Da' dacă avea bani, așa cum spuneai, poate ar fi fost bine să te-nsori cu ea. Ați fi putut să v-aranjați undeva și s-aveți un copilaș sau așa ceva.

— Nu pot crede că de pe buzele propriei mele mame iese o asemenea obscenitate și murdărie! urlă Ignatius. Acum fugi și fă-mi ceva de mâncare. Trebuie să ajung la timp la cinematograf. Este o comedie muzicală din viața circului, care a făcut mare vâlvă și pe care aștept de mult timp s-o văd. Ne uităm mâine la anunțurile cu oferte de serviciu.

— Sunt așa mândră c-ai să lucrezi în sfârșit, spuse emoționată doamna Reilly și-și sărută fiul undeva pe mustața jilavă.

***

„Ian te uită la baba asta”, își zicea în sinea lui Jones, când o hurducătură a autobuzului îl aruncase peste femeia care stătea alături de el. „Crede că dacă-s de culoare am s-o violez. E gata să s-arunce pe fereastră cu fundu' ei de bunică cu tot. Aău! Zău că n-am de gân' să violez pe nime'.”

Se îndepărtă discret de femeie, încrucișându-și picioarele și regretând că nu poate fuma în autobuz. Se întreba cine poate fi mârtanul gras cu șapcă verde care părea să bântuie în tot orașul în ultima vreme. Și maică-sa cea grasă, unde avea să se mai ivească oare din nou? Tipul acela ciudat cu șapcă verde aducea cu o nălucă.

„Am să spui lu' pulițaiu' ăla că mi-am găsit slujbă cu plată, să nu se mai lege de mine. Îi spui c-am găsit o filantroapă care-mi dă două'j' de dolari pe săptămână. El o să zică: «Asta-i bine, băiete. Mă bucur să te văd că lucrezi.» Și eu spui: «Hei!» Și el: «Acu' poate intri-n rându' oamenilor.» Și eu spui: «Aha, m-am ales c-o slujbă de negru ș-un salar de negru. Acu' chiar că-s în rându' oamenilor. Un cioroi adevărat. Nu vagabont. Numa' cioroi.» Ăău! Ce mai schimbare am făcut!”

Femeia trase coarda ca să sune clopoțelul și se ridică de pe scaun, încercând stingherită să evite orice atingere cu trupul lui Jones, care o privea cum se răsucește, cu detașarea pe care i-o ofereau ochelarii lui verzi.

„Ie-te la ea. Crede că am sifilus și TBC, că mi s-a sculat socoteala ș-am să-i smulg punga, ș-am s-o tai cu briciu'.” Ochelarii de soare urmăriră

femeia cum coboară din autobuz și se pierde în mulțimea care aștepta în stație. Undeva, în spatele oamenilor, se iscase o discuție. Un om cu un ziar făcut sul în mână îl lovea pe un altul care purta barbă roșie și pantaloni scurți. Omul cu barbă îi părea cunoscut. Pe Jones îl cuprinse neliniștea. După fantoma cu șapcă verde, se ivea acum mutra asta pe care nu o putea identifica.

După ce omul cu barbă o luase la fugă, Jones se întoarse cu spatele spre fereastră și deschise revista *Life* pe care i-o dăduse Darlene. Cel puțin fata fusese drăguță cu el acolo, la Bucuria Nopții. Darlene se abonase la *Life* în scopul de a se autoeduca și dându-i revista lui Jones îi spusese că s-ar putea să-l ajute și pe el. Jones se trudi să citească un articol de fond despre implicarea Americii în Orientul îndepărtat, dar se opri pe la jumătate, întrebându-se cum ar putea așa ceva să o ajute pe Darlene să danseze dansuri exotice, dorință pe care și-o exprimase de mai multe ori. Începu să citească reclamele, căci era singurul lucru care îl interesa în reviste. Selecția din *Life* era excelentă. Îi plăcea reclama Asigurării pe Viață Aetna, cu fotografia casei drăguțe pe care o pereche tocmai și-o cumpărase. Bărbatul care prezenta loțiunea de bărbierit Yardley părea stăpân pe sine și bogat. Iată cum îl putea ajuta pe el revista. Voia să arate exact ca bărbații aceia.

***

Când Fortuna te împinge în jos, du-te la cinema și profită cât mai mult de viață. Ignatius era gata să-și spună aceste cuvinte, dar își aminti ca mergea la cinematograf aproape seară de seară, indiferent în ce parte îl împingea Fortuna.

Ședea concentrat în întunericul sălii Prytania, la numai câteva rânduri depărtare de ecran, trupul lui umplând bine scaunul și revărsându-se și pe celelalte două alăturate. Pe locul din dreapta își pusese mantaua, trei pachețele de Milky Way și două pungi suplimentare cu floricele de porumb, închise bine la gură, ca floricelele să rămână calde și crocante. Privind absorbit la prezentările filmelor viitoare, mânca floricele din punga începută. Unul dintre filme părea destul de tâmpit ca să-l readucă la Prytania peste câteva zile. Ecranul lat se lumină apoi într-o realizare tehnicoloră, leul scoase un răget, și titlul filmului proiectat apăru pe ecran în fața ochilor săi miraculoși, și albaștri și galbeni. Chipul îi încremeni și punga de floricele din mână începu să tremure. La intrarea în sală, își legase

cu grijă clapele șepcii în vârful capului și acum notele stridente care ieșeau din mai multe difuzoare, îi luau cu asalt urechile neacoperite. Ascultă muzica, descoperind două cântece populare care îi displăceau în mod special și privi atent genericul filmului, străduindu-se să găsească numele acelor interpreți care îi produceau de obicei greață.

Când prezentarea genericului luă sfârșit și Ignatius observase că mai mulți actori, compozitorul, regizorul, coaforul și producătorul secund erau persoane care îi jigniseră simțul estetic de mai multe ori în trecut, apăru în tehnicolor o scenă cu mulți figuranți care se foiau în jurul unui cort de circ. Cercetă cu lăcomie mulțimea de pe ecran și o găsi pe eroină, stând mai la o parte, alături de unii care prezentau un număr secundar.

— O, Doamne! strigă el. Iat-o acolo.

Copiii așezați în rândurile din fața lui se întoarseră și îl priviră lung, dar Ignatius nu-i luă în seamă. Ochii lui și albaștri și galbeni urmăreau cum eroina duce veselă o găleată cu apă celui care se dovedi a fi elefantul ei.

— Va fi chiar mai rău decât mi-am imaginat, spuse Ignatius când văzu elefantul.

Puse punga de floricele care se golise în dreptul buzelor lui cărnoase, o umflă și așteptă cu ochii strălucind în reflectarea tehnicolorului. După bătaia unei tobe, coloana sonoră se umplu de viori. Eroina și Ignatius deschiseră simultan gura, ea ca să cânte, el ca să geamă. În întuneric, două mâini tremurătoare se loviră cu violență. Punga de floricele explodă cu un bubuit. Copiii țipară.

— Ce-i zgomotul ăsta? îl întrebă pe patron femeia care vindea dulciuri.

— E din nou aici astă-seară, îi răspunse acesta, arătând în partea cealaltă a sălii silueta uriașă care se profila pe ecran.

Patronul se duse spre băncile din față, unde țipetele deveniseră mai violente. Teama risipindu-se, copiii se întreceau cine țipă mai tare. Ignatius asculta chicotelile și zbieretele lor ascuțite și se distra copios în bârlogul lui întunecat. Cu câteva amenințări blajine, patronul liniști rândurile din față și apoi privi spre locul unde trupul izolat al lui Ignatius se înălța ca o matahală deasupra capetelor mici. Dar nu se prezentă vederii lui decât un profil umflat. Ochii care străluceau sub cozorocul verde urmăreau eroina și pe elefantul ei traversând ecranul ca să intre în cortul circului.

Un timp, Ignatius rămase relativ tăcut, reacționând ocazional la desfășurarea subiectului doar cu câte un pufnet înăbușit. Apoi, ceea ce

părea să fie întreaga distribuție a filmului apăru sus pe sârme. În primul plan, pe un trapez, era eroina filmului. Se legăna înainte și îndărăt pe melodia unui vals. Zâmbea într-o imagine uriașă, luată foarte de aproape. Ignatius îi cerceta dinții în căutare de carii și plombe. Fata întinse un picior. Ignatius îi analiză grăbit conturul în speranța că va descoperi vreun defect. Începu un cântec despre a încerca și a te strădui mereu până când reușești. Când filosofia textului deveni clară, Ignatius se cutremură și cercetă felul cum se ținea fata de trapez, în speranța că aparatul fotografic va înregistra o căzătură fatală, de la mare distanță, pe rumegușul de jos.

Când corul începu să cânte pentru a doua oară, i se alătură tot ansamblul și în timp ce se balansau, atârnau, se smuceau și pluteau zâmbitori, cântau cu entuziasm despre succesul ce trebuia negreșit să urmeze.

— O, Cerule! strigă Ignatius, incapabil să se mai abțină. Floricelele de porumb îi lunecau pe cămașă și se adunau în faldurile pantalonilor. Ce degenerat a putut să producă acest avorton?

— Taci din gură, îl admonestă cineva din spatele lui.

— Ia privește numai la cretinii aceștia zâmbăreți! Ce bine ar fi să se rupă toate sârmele pe care se bâțâie!

Ignatius zornăi boabele de porumb rămase în ultima pungă.

— Mulțumescu-ți ție, Doamne, că scena aceasta a luat sfârșit. Când părea să se înfiripe o scenă de dragoste, sări de pe scaun și porni tropăind spre tejgheaua cu dulciuri ca să mai cumpere floricele. La întoarcere, văzu că cele două mari figuri trandafirii erau pe punctul de a se săruta.

— Probabil că le miroase gura, anunță Ignatius peste capetele copiilor. Mi-e silă să mă gândesc la locurile obscene pe unde au fost cu siguranță gurile lor.

— Va trebui să faci ceva, îi spuse laconic vânzătoarea de dulciuri patronului. În seara asta a fost mai rău ca niciodată.

Patronul oftă și porni spre locul unde Ignatius mormăia:

— O, Doamne, acum își plimbă probabil fiecare limba peste dinții îmbrăcați și stricați ai celuilalt.

TREI

Ignatius înaintă clătinându-se pe cărarea de cărămidă care ducea spre casă, urcă anevoie treptele și sună la ușă. O ramură a bananierului uscat se rupsese căzând țeapănă pe capota Plymouthului.

— Ignatius, copile, strigă doamna Reilly când deschise ușa. Ce ți s-a întâmplat? Arăți de parc-ai da de ceasu' morții.

— Valva mi s-a închis în tramvai.

— Doamne, intră repede înăuntru la căldură.

Ignatius se târî amărât până în bucătărie și acolo căzu pe un scaun.

— Șeful personalului de la compania de asigurări s-a purtat cu mine într-un mod insultător.

— N-ai primit slujba?

— Bineînțeles că n-am primit slujba.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Aș prefera să nu vorbim despre asta.

— Te-ai dus și-n celelalte locuri?

— Evident că nu. În halul în care sunt ar putea avea chef cineva să mă angajeze? Am avut atâta minte să mă reîntorc acasă cât de curând posibil.

— Nu fi cătrănit, puiule.

— Cătrănit? Nu am deloc impresia că aș fi „cătrănit".

— Ei, nu fi nesuferit. Ai să capeți tu o slujbă bună. N-ai colindat decât câteva zile, spuse mama lui privindu-l. Ignatius, aveai cumva șapca asta pe cap cân' ai stat de vorbă cu cel de la asigurări?

— Bineînțeles că o aveam. Biroul nu era bine încălzit. Nu-mi dau seama cum reușesc funcționarii de la compania aceea să rămână în viață, expuși zi de zi frigului. Și apoi mai sunt tuburile acelea fluorescente care le coc creierii și-i orbesc. Nu mi-a plăcut deloc biroul. Am încercat să-l lămuresc pe șeful personalului că locul de muncă nu este corespunzător, dar părea că nu-l interesează. A devenit până la urmă foarte ostil. Ignatius dădu drumul unui râgâit monstruos. În orice caz, te-am prevenit că va fi așa. Eu sunt anacronic. Oamenii își dau seama și aceasta îi irită.

— Doamne, copile, trebe să ții capu' sus.

— Capul sus? repetă furios Ignatius. Cine ți-a mai băgat prostiile acestea nefirești în minte?
— Domnu' Mancuso.
— O, Doamne! Trebuia să-mi închipui. Să fie el un exemplu de „a ține capul sus”?
— Ar trebui s-auzi toată povestea vieții bietului om. S-auzi ce-ncearcă să-i facă sergentu' de la secție…
— Isprăvește! Ignatius își acoperi o ureche și bătu cu pumnul în masă. Nu vreau să mai aud niciun cuvânt despre omul acesta. În decursul secolelor, oameni ca Mancuso au provocat în lume războaie și molimi. Dintr-o dată, spiritul omului acestuia periculos a început să ne bântuie casa. A devenit un Svengali al tău.
— Ignatius. Vino-ți în fire.
— Eu refuz să „țin capul sus”. Optimismul îmi face greață. Este ceva pervers. De la căderea omului, poziția care i se potrivește în univers este aceea de nenorocit.
— Eu nu-s nenorocită.
— Ba *ești.*
— Nu, nu-s.
— Ba da. Ești.
— Ignatius, *nu-s* nenorocită. Dac-aș fi, ț-aș spune.
— Dacă eu, beat fiind, aș fi demolat o proprietate particulară și prin aceasta mi-aș fi aruncat copilul în gura lupilor, m-aș bate în piept și aș jeli. Aș sta îngenuncheat, drept penitență, până mi-ar sângera genunchii. Apropo, ce pedeapsă ți-a dat preotul ca să-ți ispășești păcatele?
— Să spun de trei ori „Sfântă Marie născătoare de Dumnezeu” și un „Tatăl nostru”.
— Numai atât? strigă Ignatius. I-ai povestit ce-ai făcut? Că ai stopat o lucrare critică de mare strălucire?
— M-am spovedit, Ignatius. I-am spus părintelui totu'. El a zis: „Mie nu-mi pare c-ai fi greșit, drăguțo. Aș zice c-ai alunecat doar pe o stradă udă.” Și atunci i-am spus despre tine. I-am spus: „Băiatu' meu zice că eu nu-l las să scrie-n caietele lui. Scrie la chestia aia de-aproape cinci ani.” Și părintele a zis: „De, mie nu mi se pare că ar face ceva prea important. Spune-i să nu mai tot stea acasă ci să meargă la lucru.”

— Nu-i de mirare că nu pot suferi biserica, zbieră Ignatius. Ar fi trebuit să fii biciuită chiar acolo, în confesional.

— Uite ce, Ignatius, mâni te duci și-ncerci alte locuri. Sunt o grămadă de slujbe-n oraș. Am vorbit cu domnișoara Marie-Louise, bătrâna care lucrează pentru nemți. Are ș-un frate schilod, cu un aparat de-ăla de ureche. E surd sau așa ceva. Și-a găsit o slujbă bună la Industriile de Binefacere…

— Poate că ar trebui să încerc acolo.

— Ignatius! Ei angajează numa' oameni orbi și-napoiați, ca să facă mături și de-alde astea.

— Sunt sigur că este plăcut să lucrezi cu asemenea oameni.

— Hai să ne uităm în ziarele de după-masă. Poate găsim acolo slujbe bune.

— Dacă va trebui să ies mâine, nu vreau să plec atât de devreme. M-am simțit foarte dezorientat tot timpul cât am fost în centru.

— N-ai plecat decât după masa de prânz.

— Totuși nu eram în apele mele. Am avut câteva vise rele noaptea trecută. M-am trezit amețit și bâiguind.

— Uite, citește ăsta. Am văzut în fiecare zi-n jurnal anunțu' ăsta. Doamna Reilly ridică ziarul foarte aproape de ochi. Un tip cinstit, muncit…

— E scris muncitor.

— Cinstit, muncitor, de încredere și liniștit…

— Un tip *liniștit.* Ia lasă-mă pe mine, spuse Ignatius, smulgând ziarul din mâinile mamei sale. E mare păcat că nu ți-ai putut termina studiile.

— Taică-meu era foarte sărac.

— Lasă, te rog. N-aș putea îndura acum să aud din nou povestea aceea sordidă. Un tip cinstit, muncitor, de încredere și liniștit. Sfinte Dumnezeule! Ce fel de monstru este omul de care au nevoie? Mi-e teamă că n-aș putea lucra niciodată pentru o întreprindere care are o astfel de concepție despre lume.

— Citește și restu', copile.

— Activitate de secretariat. Vârsta între douăzeci și cinci – treizeci de ani. Adresați-vă la Levy Pants, între Canalul Industrial și râu, între 8 și 9, zilnic. Ei da, nici nu poate fi vorba. N-aș putea niciodată să ajung până acolo înainte de ora nouă.

— Drăguțule, dacă ai de gând să muncești, trebe să te scoli devreme.

— Nu, mamă. Ignatius aruncă ziarul deasupra cuptorului. Aspirațiile mele sunt prea înalte și nu aș putea supraviețui acestui tip de muncă. Mă gândesc că ceva ca distribuirea ziarelor ar fi destul de plăcut.

— Ignatius, un om mare ca tine nu poate cutreiera orașu' cu bicicleta împărțind ziare.

— Mă gândeam că ai putea să mă duci tu cu mașina și eu să arunc ziarele prin fereastra din spate.

— Ascultă, băiete, spuse doamna Reilly supărată. Mâni ai să te duci să mai încerci în alte părți. Vorbesc serios! Primu' lucru pe care ai să-l faci e să răspunzi la anunțu' ăsta. Vrei să câștigi timp, Ignatius, te cunosc eu!

Ignatius căscă, arătându-și roșul flasc al limbii.

— Levy Pants sună la fel de rău, dacă nu și mai rău decât numele celorlalte organizații pe care le-am contactat. Îmi dau seama că am ajuns deja la capătul posibilităților de a găsi o slujbă.

— Trebe s-aștepți, copile. O să fie bine.

— O, Doamne!

***

Agentul de stradă Mancuso avea o idee bună, pe care i-o dăduse nimeni altul decât însuși Ignatius Reilly. Telefonase la ei ca să o întrebe pe doamna Reilly când putea merge să joace popice împreună cu el și cu mătușa lui. Dar la telefon răspunsese Ignatius, care țipă:

— Termină odată cu hărțuiala, mongoloidule ce ești. Dacă ai avea un dram de minte, te-ai ocupa de niște spelunci ca Bucuria Nopții, unde iubita mea mamă și cu mine am fost maltratați și jefuiți. În ce mă privește, am căzut, din păcate, pradă unei fete vicioase și depravate, angajate să îndemne clienții să bea. În plus, patroana este nazistă. Abia am scăpat cu viață. Du-te și cercetează banda aceea și lasă-ne pe noi în pace, stricător de case ce ești!

În momentul acela, doamna Reilly luase cu forța aparatul din mâna fiului ei.

Sergentul se va bucura dacă-i va spune despre localul acela. Avea poate chiar să-l felicite pe Mancuso pentru că vine cu o asemenea informație. Se prezentă în fața sergentului și, dregându-și vocea, îi spuse:

— Mi-a vândut cineva un pont despre un local unde au fete care trag de clienți să bea.

— Un pont? întrebă sergentul. Cine ți-a vândut pontu'?

Agentul Mancuso se gândi că, din mai multe motive, nu e bine să-l vâre pe Ignatius în chestia aceea. Se opri asupra doamnei Reilly.

— O doamnă pe care-o știu, răspunse el.

— Și cum se face că o doamnă știe despre un asemenea loc? întrebă sergentul. Cine a dus-o acolo?

Mancuso nu putea răspunde „fiul ei”. Îi era teamă să nu redeschidă anumite răni. De ce oare conversațiile cu sergentul nu decurgeau niciodată lin?

— S-a dus acolo singură, răspunse el în cele din urmă, încercând să evite transformarea conversației într-un dezastru.

— O doamnă s-a dus singură-ntr-un asemenea local? țipă sergentul. Ce doamnă mai e și aia? E tot o poamă bună și ea? Pleacă de aici, Mancuso, și adu-mi un individ suspect. N-ai venit până acum cu niciunu’. Nu-mi vinde mie poante d-alde astea. Du-te la dulap și schimbă-te. Azi te deghizezi în soldat. Șterge-o!

Agentul de stradă Mancuso se îndreptă trist spre dulap, întrebându-se de ce nu-l putea niciodată mulțumi pe sergent. După plecarea lui, sergentul se întoarse spre un detectiv și spuse:

— Trimite-ntr-una din serile astea vro doi oameni la Bucuria Nopții. Cineva de acolo se poate să fi fost destul de cretin ca să vorbească cu Mancuso. Da’ lui nu-i spune nimic. Nu vreau să i se recunoască neisprăvitului ăstuia niciun merit. Să rămână deghizat până-mi aduce un individ suspect.

— Știi că am mai primit azi o plângere împotriva lui Mancuso. Mi-a spus o femeie că un tip scund, cu sombrero, s-a înghesuit în ea în autobuz, noaptea trecută, spuse detectivul.

— Vorbești serios? zise sergentul gânditor. Ei bine, încă o asemenea plângere și o să-l arestăm pe Mancuso.

***

Domnul Gonzalez aprinse luminile din micul său birou și radiatorul cu gaz de lângă masa de lucru. În cei douăzeci de ani de când lucra pentru Levy Pants, fusese întotdeauna prima persoană care ajungea acolo dimineața.

— Era încă întuneric când am ajuns aici azi-dimineață, îi spunea domnul Gonzalez domnului Levy, în rarele ocazii când domnul Levy era silit să

treacă pe la Levy Pants.

— Probabil că pleci prea devreme de acasă. Îi răspundea domnul Levy.

— Azi-dimineață, când a trecut lăptarul, eram afară, pe treptele care duc la birou. Am stat de vorbă cu el.

— Ia mai isprăvește, Gonzalez. Mi-ai luat biletul de avion pentru Chicago, ca să văd meciul dintre Bears și Packers?

— În birou se făcea cald bine până să vină toți ceilalți la lucru.

— Îmi arzi gazele, Gonzalez. De ce nu stai în frig? E bine pentru sănătate.

— Am lucrat două pagini în registrul contabil azi-dimineață până să sosească ceilalți. Ba uite, am prins și un șobolan lângă răcitorul de apă. Credea că nimeni nu venise încă aici și l-am lovit cu un prespapier.

— Ia de aici afurisitul ăsta de șobolan. Și așa mă deprimă locul acesta. Treci la telefon și fă-mi rezervarea la hotel pentru Derby.

Dar normele de apreciere la Levy Pants erau foarte modeste. Punctualitatea constituia un motiv suficient pentru promovare. Domnul Gonzalez devenise șef de birou și-i supraveghea pe cei câțiva funcționari plictisiți care îi erau subalterni. Nu reușea niciodată să-și amintească numele acestor slujbași și dactilografi. Uneori i se părea că vin și pleacă aproape zilnic, cu excepția domnișoarei Trixie, contabila adjunctă, octogenară, care copiase incorect cifre în registrele de contabilitate ale firmei timp de aproape jumătate de veac. Și purta cozorocul ei verde de celuloid de câte ori venea la birou, gest pe care domnul Gonzalez îl interpreta drept semn de loialitate față de Levy Pants. Îl purta uneori și duminica la biserică, confundându-l cu o pălărie. Ba și-l pusese și la înmormântarea fratelui ei, unde îi fusese smuls de pe cap de o cumnată ceva mai tânără și mai vioaie. Doamna Levy însă dăduse ordin ca domnișoara Trixie să rămână în serviciu, orice s-ar întâmpla.

Gândindu-se la fericirea pe care i-o adusese asocierea sa cu Levy Pants, domnul Gonzalez trecu o cârpă de praf pe deasupra mesei lui de scris, așa cum făcea în fiecare dimineață, cât timp biroul mai era încă rece și pustiu, iar șobolanii de pe chei se auzeau jucându-se cu frenezie. Pe râu, cargoboturile care alunecau prin negura ce începuse să se ridice răgeau unele la altele, iar glasul adânc al sirenelor de ceață răsuna printre fișierele ruginite din birou. Alături, micul radiator pocnea și trosnea din cauza căldurii care îl făcea să se dilate. Ascultând în mod inconștient toate aceste

sunete cu care își începea ziua de douăzeci de ani încoace, își aprinse prima dintre cele zece țigări pe care le fuma în fiecare zi. După ce o fumă până la filtru, o stinse și goli scrumiera în coșul de gunoi. Îi făcea plăcere să-l impresioneze pe domnul Levy cu curățenia de pe masa lui de scris.

Alături de locul său era biroul cu capac-rulou al domnișoarei Trixie. Sertarele pe jumătate deschise erau ticsite cu ziare vechi. Sub el, printre grămăjoarele mici de scame, o bucată de carton vârâtă sub un picior îl făcea să stea drept. Pe birou se vedea o pungă cafenie de hârtie, umplută cu resturi vechi de stofă, iar scaunul era ocupat de un ghem de sfoară. Scrumiera era înconjurată cu mucuri de țigară. Era un mister pe care domnul Gonzalez nu reușise să-l dezlege, căci domnișoara Trixie nu fuma. O întrebase de mai multe ori, dar nu primise niciodată un răspuns deslușit. În jurul domnișoarei Trixie părea să existe un fel de câmp magnetic. Atrăgea toate gunoaiele care erau în birou, iar când dispărea vreun stilou, o pereche de ochelari, un portmoneu sau o brichetă, puteau fi de obicei găsite undeva în biroul ei. Domnișoara Trixie mai adunase și toate cărțile de telefon, care acum stăteau răvășite într-un sertar de-al ei.

Domnul Gonzalez se pregătea să cerceteze zona de activitate a domnișoarei Trixie ca să-și găsească tușiera dispărută, când ușa biroului se deschise și bătrâna domnișoară intră târșâindu-și pantofii cu talpă de cauciuc pe podeaua de lemn. Purta în mână o altă pungă de hârtie care părea să conțină același asortiment de stofă și sfoară, și în plus tușiera care, fiind deasupra, ieșea puțin în afara pungii. Începuse, în urmă cu vreo doi, trei ani, să poarte cu ea aceste pungi, îngrămădind uneori trei sau patru alături de biroul ei și nedestăinuind nimănui ce scop sau ce destinație aveau.

— Bună dimineața, domnișoară Trixie, strigă domnul Gonzalez cu vocea lui clocotitoare de tenor. Cum ne mai simțim azi-dimineață?

— Cine? O, bună, Gomez, spuse slab domnișoara Trixie, lunecând mai departe spre toaletă, de parcă ar fi fost împinsă de vânt. Poziția domnișoarei Trixie nu era niciodată perfect verticală; ea și podeaua se întâlneau întotdeauna într-un unghi mai mic de nouăzeci de grade.

Domnul Gonzalez profită de dispariția ei ca să-și recupereze tușiera din pungă și constată că era acoperită cu ceva care la pipăit și miros aducea a grăsime de porc. Pe când își curăța tușiera, se întreba câți dintre ceilalți angajați urmau să mai apară. Într-o zi, în urmă cu un an, nu se prezentaseră la lucru decât el și domnișoara Trixie, dar aceasta se întâmplase înainte ca

firma să le acorde la toți un spor de cinci dolari pe lună. Dar și acum, cei care lucrau în birouri aici, la Levy Pants, dispăreau adesea fără măcar să-i telefoneze domnului Gonzalez. Aceasta constituia o permanentă îngrijorare și în fiecare zi, după sosirea domnișoarei Trixie, mai ales acum, când fabrica trebuia să înceapă expedierea liniei de primăvară-vară, își ridica privirea plină de speranță de câte ori se deschidea ușa. Adevărul era că Gonzalez avea o nevoie disperată de funcționari, care să-l ajute la treburile de birou.

Domnul Gonzalez zări un cozoroc verde dincolo de ușă. Traversase oare domnișoara Trixie fabrica, hotărând să intre din nou prin ușa din față? Se mai dusese cândva la toaletă dimineața și domnul Gonzalez o găsise abia spre sfârșitul după-amiezii, adormită pe o grămadă de mărfuri, în mansarda fabricii. Dar ușa se dădu în lături și intră în birou unul dintre oamenii cei mai mari pe care îi văzuse domnul Gonzalez în viața sa. Își scoase șapca verde, dând la iveală părul des și negru, lipit cu vaselină de țeastă, în stilul anilor douăzeci. După ce își scoase pardesiul, domnul Gonzalez văzu un colac de grăsime strâns într-o cămașă albă strâmtă, împărțită pe verticală de o cravată lată și înflorată. Se părea că și mustața fusese unsă cu vaselină, căci era foarte strălucitoare. Și apoi mai erau ochii aceia neobișnuiți, și albaștri și galbeni, dantelați cu vinișoare extrem de subțiri, roșii. Domnul Gonzalez se rugă aproape cu voce tare ca muntele acela de om să fie un solicitant pentru o slujbă. Era impresionat și copleșit.

Ignatius se trezi în cel mai nereprezentativ birou în care intrase vreodată. Becurile, care atârnau în mod neregulat de tavanul pătat, aruncau o lumină slabă pe scândurile deformate ale pardoselii. Dulapurile vechi, în care se țineau registrele, împărțeau camera în mai multe spații mici, în fiecare fiind câte o masă de scris vopsită într-un portocaliu foarte ciudat. Prin ferestrele prăfuite ale biroului se vedea un peisaj cenușiu: docurile de pe bulevardul Poloniei, docurile armatei și fluviul Mississippi, iar departe, în zare, docurile și acoperișurile din Algiers, aflat de cealaltă parte a râului. O femeie foarte bătrână intră clătinându-se în cameră și se lovi de un rând de fișiere. Atmosfera acestei încăperi îi amintea lui Ignatius de propria sa cameră și valva lui aprobă, deschizându-se vesel. Ignatius se rugă, cu voce aproape tare, să fie acceptat în slujbă. Era impresionat și copleșit.

— Ce doriți? îl întrebă amabil omul bine îmbrăcat de la biroul cel curat.

— O! Am crezut că se ocupă doamna, spuse Ignatius cu vocea lui de stentor, găsind că omul care îi vorbise era singura pacoste din birou. Am venit pentru anunțul dumneavoastră.

— Minunat! Care dintre ele? întrebă omul cu entuziasm. Am dat două la ziar, unul pentru o femeie și altul pentru un bărbat.

— Pentru care credeți că m-am prezentat? se răsti Ignatius.

— O! domnul Gonzalez se simți foarte încurcat. Îmi pare rău. Nu m-am gândit. Vreau să spun că nu are nimic de-a face cu sexul. Puteți alege oricare dintre cele două slujbe. Vreau să spun că nu dau importanță sexului.

— Vă rog. Să nu mai vorbim despre asta, spuse Ignatius. Observă cu interes că bătrâna începuse să moțăie la biroul ei. Condițiile de muncă păreau admirabile.

— Vino și stai jos, te rog. Domnișoara Trixie îți va lua haina și pălăria ca să le pună în garderoba angajaților. Vrem să te simți ca acasă aici, la Levy Pants.

— Dar nici măcar nu am stat încă de vorbă.

— N-are importanță. Sunt sigur că vom cădea de acord. Domnișoară Trixie, domnișoară Trixie!

— Cine? strigă domnișoara Trixie, răsturnându-și scrumiera plină pe podea.

— Lasă. Îți iau eu lucrurile. Domnul Gonzalez fu lovit peste mână când și-o întinse după șapcă, dar i se îngădui să ia pardesiul. Ce cravată frumoasă! Rar mai vezi una ca aceasta.

— A aparținut tatălui meu defunct.

— Îmi pare rău să aud aceasta, spuse Gonzalez punând pardesiul într-un dulap vechi, în care Ignatius văzu o pungă asemănătoare celor două de lângă biroul bătrânei. Dă-mi voie să ți-o prezent pe domnișoara Trixie, una dintre angajatele noastre cele mai vechi. Îți va face plăcere să o cunoști.

Domnișoara Trixie adormise, cu capul ei alb printre ziarele vechi de pe birou.

— Da, spuse în cele din urmă cu un suspin domnișoara Trixie. A, tu ești, Gomez. S-a făcut deja ora să plecăm?

— Domnișoară Trixie, iată pe unul dintre noii noștri angajați.

— Ce băiat mare și frumos, spuse domnișoara Trixie, întorcându-și ochii urduroși spre Ignatius. Bine hrănit.

— Domnișoara Trixie a lucrat la noi mai bine de cincizeci de ani. Îți poți face de aici o idee despre cât sunt de satisfăcuți angajații noștri să facă parte din compania Levy Pants. Domnișoara Trixie a lucrat și pentru tatăl domnului Levy. Un adevărat domn.

— Da, un adevărat domn, repetă domnișoara Trixie, care nu și-l mai amintea absolut deloc pe bătrânul domn Levy. Se purta frumos cu mine. Întotdeauna îmi spunea câte o vorbă bună.

— Mulțumesc, domnișoară Trixie, spuse repede domnul Gonzalez, ca un maestru de ceremonii care încearcă să pună capăt unui număr de varieteu ce a dat chix în mod lamentabil.

— Compania a spus că are de gând să-mi dea o șuncă fiartă pentru ziua de Paști, îi spuse domnișoara Trixie lui Ignatius. Sper ca mi-o dă. Au uitat cu totul de curcanul promis pentru Ziua Recunoștinței.

— Domnișoara Trixie a lucrat pentru Levy Pants ani și ani de zile, explică șeful de birou, în timp ce bătrâna contabilă adjunctă sporovăia ceva în legătură cu curcanul.

— Aștept de ani de zile să ies la pensie, dar în fiecare an îmi spun că trebuie să mai lucrez încă unul. Ăștia îți cer să muncești până cazi mort. Domnișoara Trixie respiră din greu. Apoi pierzând interesul pentru pensionare, adăugă: Mi-ar fi prins bine curcanul.

Începu să-și facă ordine într-una dintre pungi.

— Ai putea să începi să lucrezi de astăzi? îl întrebă Gonzalez pe Ignatius.

— Nu cred că am vorbit nimic în legătură cu salariul și celelalte. Nu se procedează astfel, în mod normal, în zilele noastre? întrebă condescendent Ignatius.

— Păi, slujba de registrator pe care o vei primi, deoarece avem într-adevăr nevoie de cineva la registre, se plătește cu șaizeci de dolari pe săptămână. Iar zilele în care lipsești, în caz de boală, și așa mai departe, sunt scăzute din plata săptămânală.

— Este mult sub leafa la care mă așteptam, spuse Ignatius dându-și importanță. Am o valvă care îmi dă de furcă și care s-ar putea să mă silească să rămân la pat în anumite zile. Alte organizații mai atrăgătoare se luptă în prezent pentru a obține serviciile mele. Trebuie să le dau prioritate.

— Dar ascultă-mă, spuse șeful de birou pe un ton confidențial. Domnișoara Trixie câștigă numai patruzeci de dolari pe săptămână, și are mulți ani vechime în muncă.

— Pare destul de uzată, spuse Ignatius, privind-o pe domnișoara Trixie cum înșiră conținutul pungii pe birou și începe să sorteze peticele. Nu a trecut de vârsta pensionării?

— Șșș, îl avertiză domnul Gonzalez. Doamna Levy nu ne lasă să o pensionăm. Crede că este mai bine pentru domnișoara Trixie să-și continue activitatea. Doamna Levy este o femeie foarte inteligentă și cultivată. A urmat niște cursuri de psihologie prin corespondență, îl puse la curent domnul Gonzalez. Dar să revenim la perspectivele dumitale. Ai mare noroc să începi cu salariul despre care ți-am vorbit. Face și el parte din Planul Levy Pants, în scopul de a atrage sânge proaspăt în întreprindere. Domnișoara Trixie a fost angajată, din păcate, înainte ca planul să înceapă să fie aplicat. Nu este retroactiv și din această cauză nu beneficiază și ea.

— Nu-mi place să vă decepționez, domnule, dar mi-e teamă că salariul nu este acceptabil. Un mare magnat din industria petrolului încearcă actualmente să mă ademenească, oferindu-mi mii de dolari ca să fiu secretarul său personal. Pentru moment nu sunt sigur dacă pot să accept concepția lui materialistă despre lume. Bănuiesc însă că până la urmă îi voi spune „Da”.

— Noi includem și douăzeci de cenți pe zi pentru biletul de tramvai, pledă domnul Gonzalez.

— A! Aceasta schimbă lucrurile, recunoscu Ignatius. Voi accepta să iau slujba temporar. Trebuie să recunosc că Planul Levy Pants mă atrage.

— O, sunt încântat, lăsă să-i scape domnul Gonzalez. Îi va plăcea aici, nu-i așa, domnișoară Trixie?

Domnișoara Trixie era prea preocupată de peticele ei ca să-i răspundă.

— Mi se pare ciudat că nici nu m-ați întrebat cum mă cheamă, pufni Ignatius.

— Vai de mine! Am pierdut complet din vedere. Cine sunteți?

În ziua aceea a mai apărut încă un angajat, stenograful, iar o funcționară a telefonat anunțând că renunță la slujbă și cere ajutor de șomaj. Ceilalți n-au dat niciun semn de viață.

***

— Scoate-ți ochelarii. Cum naiba poți să vezi prin ei porcăria aia de pe jos?

— Pen’ ce aș vra să văd porcăria?

— Ți-am spus, scoate-ți ochelarii, Jones.

— Ba ochelarii o să rămân-acolo unde-s acu'. Jones lovi mătura de un scaun de la bar. Pen' cei două'j' de dolari pe săptămână, nu-ț' închipui că-i fi conducând aci o plantațe.

Lana Lee începu să pună o bandă de elastic în jurul unui pachet de bancnote și făcu teancuri mici din monedele de 5 cenți pe care le scotea din casa de marcat.

— Nu mai da cu mătura în bar! strigă ea. Dracu' să te ia, mă scoți din sărite.

— Vrei măturat domol, ia-ți o bătrână. Eu mătur *cu foc.*

Mătura mai izbi de câteva ori în bar. Apoi trecu împreună cu norul de fum de cealaltă parte.

— Mai bine zi mușteriilor să folosească scrumiera, zi-le că n-ai decât unu care curăț-aci, cu mai puțin de salar' minim. Poate-o să aib-un pic de obraz.

— Fii mai bine bucuros că ți-am dat o șansă. Tot timpu' se vântură pe aici băieți negri care caută de lucru.

— Aha! Și se mai vântură și băieți negri care se fac vagabonți cân' văd cât îi plătește lumea. Mă gândesc uneori că, dacă tot eș' negru, mai bine să fii vagabont.

— Fii mai bine bucuros că muncești.

— În fitece noapte pic în genunchi.

Mătura se lovi de o masă.

— Anunță-mă când ai terminat măturatu', spuse Lana Lee. Vreau să te trimit undeva.

— Să mă trimeț'? Hei! Știam că-s aici numa' să mătur și să șterg. Jones suflă o formație de cumuluși. Un' naiba vrai să mă trimeț'?

— Asculta, Jones. Lana Lee lăsă să cadă un teanc de monede de 5 cenți în casa de marcat și scrise o cifră pe o bucată de hârtie. Nu trebe decât să sun la poliție și să le comunic c-ai rămas fără lucru. Mă înțelegi?

— Și eu trebe doar să sun la puliție și să le zic că Bucuria Nopții i-un bordel deocheat. Am căzut în cursă cân' am venit să muncesc aci. Ăău! Acu' nu fac decât s-aștept să am vro probă. Cân' o să am, pe cinstea mea dacă nu mă duc să te torn la puliție.

— Ai grijă ce spui!

— Vremile s-a schimbat, spuse Jones, potrivindu-și ochelarii. Nu mai merge să bagi p'ăi de culoare-n sperieți. Chem oameni să facă lanț în fața ușii și să-ți alunge mușteriii. Fac să te deie la televizor. Negri-au răbdat destul pân-acu' și pen' două'j' de dolari pe săptămână n-o să-ți meargă ție. Mi s-a făcut lehamite să fiu vagabont sau să muncesc sub salaru' minim. Cată p-al'cineva să-l trimeț' în oraș.

— Bine, las-o baltă și termină-mi podelele. Îi spun lui Darlene să se ducă.

— Amărâta aia de vinde apă? Jones exploră cu mătura un separeu. O mai trimeț' și la treburi în oraș! Ăău!

— Sună la secție-n legătură cu ea! Spune-le că-i angajată să-ndemne clienții să bea!

— Aștept pân-o să pot suna să le spun ceva despre *tine.* Darlene n-ar vra să facă ce face, da' n-are-ncotro. Mi-a spus ea mie că vra să fie-artistă.

— A, da? Cu mintea pe care-o are, e de mirare că n-au trimis-o la casa de nebuni.

— I-ar fi mai bine acolo.

— I-ar fi mai bine dacă s-ar sili să-mi vândă băutura și i-ar ieși din cap prostia cu dansu'. Pot să-mi închipui ce-ar face una ca ea la mine pe scenă. Darlene e din alea de-ți prăpădește investițiile dac-o scapi din ochi.

Ușa capitonată se deschise cu zgomot și în bar intră un băiat, cu cizme de dansator flamenco, ale căror vârfuri de metal zgâriau în mers dușumeaua.

— A, era și timpul, îi spuse Lana.

— Ai angajat alt cioroi? Băiatul privi spre Jones printre cârlionții bine unși cu briantină. Ce s-a-ntâmplat cu ultimu'? A dat ortu' popii?

— Drăguțule, spuse blând Lana.

Băiatul deschise o geantă lucitoare făcută de mână și-i dădu Lanei un teanc de bancnote.

— A mers totu' bine, George? întrebă ea. Le-a plăcut orfanilor?

— Le-a plăcut cea de la pupitru, cu ochelarii. Credeau că-i vorba de un fel de-nvățătoare sau așa ceva. O vreau numai p-aia acuma.

— Crezi că mai vor alta asemănătoare? întrebă Lana interesată.

— Îhî! De ce nu? Poate una c-o tablă ș-o carte. Înțelegi? Care să facă ceva c-o bucată de cretă.

Băiatul și Lana își zâmbiră unul altuia.

— Înțeleg, spuse Lana și făcu cu ochiul.

— Hei, ce-ai de ești așa jerpelit, îi strigă băiatul lui Jones. Arăți ca un gunoier.

— Și tu ai arăta jerpelit dacă ți-ar ieși din fund o mătură de la Bucuria Nopții, spuse Jones, foarte încet. Au mătură bun-aci, veche și cu așchii.

— Isprăviți, le strigă Lana. Nu vreau aici tărăboi pe chestii de rasă. Am investiții care trebe apărate.

— Zi mai bine lu' puță ăsta alb care ț-e preten s-o ia din loc. Jones suflă un nor de fum spre cei doi. Cu slujba pe care-o am aici, nu vrau să-nghit ș-afronturi.

— Vino aici, George, spuse Lana. Deschise caseta de sub bar și-i dădu lui George un pachet învelit în hârtie cafenie. Asta-i cea pe care o vrei. Și acu' pleacă. Dă-i bătaie! George îi făcu cu ochiul și ieși trântind ușa.

— Adică ăsta-i trimis de orfani? întrebă Jones. Tare aș vra să văd orfanii cu care are el de-a face. Pe cât că n-a auzit nime' de ei?

— Ce vrei să spui? întrebă Lana furioasă. Îi cercetă atent fața, dar ochelarii lui Jones o împiedicau să citească ceva acolo. Puțină pomană nu strică. Și acu' treci din nou la podele.

Lana, aplecată peste bancnotele pe care i le dăduse băiatul, începu să scoată niște sunete ce aduceau cu invocațiile unei preotese. De pe buzele ei ca de coral, ieșeau cifre și cuvinte șoptite care pluteau în sus, în timp ce, cu ochii aplecați, scrise câteva numere pe o bucățică de hârtie. Trupul ei frumos, care în decursul anilor se dovedise a fi și el o investiție profitabilă, se apleca reverențios peste micul altar cu suprafața de plastic laminat. Fumul ca de tămâie de la țigara pusă în scrumiera din dreptul cotului se înălța șerpuind, ca și rugăciunile ei, sus deasupra monedei pe care o ridicase ca să-i cerceteze data emisiunii: singura monedă de argint de un dolar ce se găsea printre ofrande. Brățara zornăia, chemând credincioșii spre altar, dar singurul care mai era în templu fusese excomunicat din cauza obârșiei sale și continua să mături. O ofrandă căzu pe dușumea, chiar argintul, și Lana îngenunche s-o recupereze.

— Hei, mangosito! strigă Jones, violând sanctitatea ritului. Îți pică, bre, profitu-ncasat de la orfani!

— N-ai văzut unde s-a dus? întrebă ea. Ajută-mă să-l găsesc. Jones, Jones puse pămătuful de praf pe bar și cercetă terenul în căutarea monedei, încordându-și privirea ca să vadă prin ochelari și fum.

— Ce mai rahat, mormăi pentru el, în timp ce bâjbâiau amândoi pe jos.
— L-am găsit, strigă Lana emoționată. Uite-l aici.
— Aău! Zău că mă bucur că l-ai găsit. Hei! Ai face bine să n-arunci dolari d-argint pe jos, dacă nu vrai să dea faliment Bucuria Nopții. Să n-ai necazuri cu plata salariilor.
— De ce nu încerci tu să-ți ții gura, băiete?
— Zi, pe cine faci tu „băiete”? Jones luă coada măturii și o împinse cu forță spre altar. Doar n-oi fi Scarla O’Horror.

***

Ignatius se instală în taxi și îi dădu șoferului adresa de pe strada Constantinopol. Scoase din buzunarul pardesiului o coală cu antetul firmei Levy Pants și, folosind drept pupitru tăblița cu clamă a șoferului, începu să scrie, în timp ce taxiul intra în traficul dens de pe bulevardul Sfântul Claude.

Mă simt într-adevăr destul de obosit acum, când prima mea zi de lucru se apropie de sfârșit. Nu vreau totuși să spun că aș fi descurajat sau deprimat sau înfrânt. Pentru prima dată în viață am stat față în față cu sistemul, hotărât să acționez în contextul său ca observator și critic deghizat, ca să mă exprim astfel. Dacă ar exista mai multe întreprinderi ca Levy Pants, cred că forțele de muncă ale Americii ar fi mai bine adaptate pentru sarcinile lor. Angajatul pe care te poți evident bizui nu este deloc hărțuit. Domnul Gonzalez, „șeful” meu, deși cam cretin, este totuși destul de amabil. Pare tot timpul îngrijorat, mult prea îngrijorat ca să mai critice felul cum ceilalți își fac datoria. De fapt, e gata să accepte aproape orice și, în consecință, este admirabil de democrat în felul său înapoiat. De exemplu, domnișoara Trixie, mama noastră din lumea comerțului, vrând să aprindă un radiator, a dat foc din neatenție unei comenzi importante. Domnul Gonzalez s-a arătat destul de tolerant față de această gaffe, dacă te gândești că în ultima vreme compania a primit din ce în ce mai puține comenzi, iar aceea era una din Kansas City, pentru produse în valoare de cinci sute de dolari (500$!). Trebuie însă să ne aducem aminte că domnul Gonzalez urmează ordinul doamnei Levy, acea misterioasă bogătașă, renumită pentru inteligența și cultura ei: domnișoara Trixie să fie tratată

bine, făcută să se simtă activă și necesară. Dar a fost foarte curtenitor și cu mine, îngăduindu-mi să-mi aleg singur registrele.

Intenționez să o fac pe domnișoara Trixie să se destăinuie cât mai curând. Presupun că această Meduză a capitalismului are de oferit multe intuiții valoroase și nu o singură observație esențială.

Singura notă discordantă – și aici am să degenerez în argou pentru a fi în spiritul ființei pe care urmează să o descriu – era Gloria, stenografa, o fâșneață tânără și nerușinată. Mintea ei era îmbâcsită cu concepții greșite și judecăți de valoare de o nemărginită tâmpenie. După ce a făcut niște comentarii obraznice și nesolicitate despre persoana și comportarea mea, l-am luat pe domnul Gonzalez la o parte și i-am spus că Gloria intenționează să părăsească serviciul, fără preaviz, chiar la sfârșitul zilei respective. Auzind acestea, domnul Gonzalez și-a ieșit din fire și a concediat-o pe Gloria imediat, ca să-și ofere prilejul de a da dovadă de autoritate, fapt care am putut să constat că i-a făcut plăcere. În realitate, ceea ce m-a împins să procedez astfel a fost zgomotul înfiorător pe care îl produceau tocurile ei ca niște țepe. Dacă mai ascultam încă o zi păcănitul acela mi se închidea definitiv valva. În plus mai erau rimelul și rujul și alte asemenea vulgarități pe care prefer să nu le cataloghez.

Am multe planuri în legătură cu sectorul meu de registre și mi-am ales – dintre numeroasele birouri goale – unul lângă fereastră. Am stat acolo întreaga după-amiază, cu radiatorul meu cu gaz deschis la maximum, privind cum vapoarele venite din multe porturi exotice scoteau aburi pe apele reci și întunecate ale portului. Sforăitul domol al domnișoarei Trixie și scrisul furios la mașină al domnului Gonzalez ofereau un contrapunct agreabil gândurilor mele.

Domnul Levy nu a apărut astăzi. Mi s-a dat a înțelege ca vizitează rar întreprinderea, ba chiar, cum spune domnul Gonzalez, „încearcă să o vândă cât poate de repede”. Poate noi trei (căci mă voi sili să-l fac pe domnul Gonzalez să-i concedieze pe ceilalți angajați, dacă vor veni mâine; prea multă lume în biroul acela s-ar dovedi probabil un cadru iritant) care lucrăm în birou am putea revigora afacerile și reda credința domnului Levy Cel Tânăr. Am de pe acum câteva idei excelente și știu că îl voi face în cele din urmă pe domnul Levy să-și pună inima și sufletul în promovarea firmei.

Am reușit, întâmplător, să ajung la un târg foarte avantajos cu domnul Gonzalez: l-am convins că, odată ce l-am ajutat să reducă cheltuielile cu

salariul Gloriei, ar putea să se revanșeze plătindu-mi taxiul spre, și de la birou. Ciorovăiala care a urmat a fost o pată pe o zi de altfel plăcută, dar în cele din urmă am triumfat, explicându-i omului pericolul pe care îl constituie valva și sănătatea mea în general. Vedem deci că și atunci când Fortuna ne împinge în jos, roata se oprește uneori pentru un moment și ne trezim într-un mic ciclu favorabil, în interiorul ciclului nefast în care ne aflăm. Universul se bazează, bineînțeles, pe principiul cercurilor din interiorul altor cercuri. Pentru moment mă aflu într-un cerc interior. Este, firește, posibil să fie alte cercuri mai mici și în interiorul acestui cerc.

Ignatius restitui șoferului tăblița cu clamă, dându-i și o mulțime de instrucțiuni despre viteză, direcție și manevre. Până să ajungă pe strada Constantinopol, în taxi se instalase o tăcere ostilă, întreruptă doar când șoferul ceru plata.

Pe când Ignatius se trudea furios să se extragă din taxi, o văzu venind pe stradă pe mama lui. Era îmbrăcată cu scurta ei roșie, iar pălărioara, tot roșie, îi cădea mereu peste un ochi făcând-o să semene cu o mică refugiată din filmul serial *Golddiggers*. Ignatius constată dezamăgit că își adăugase o pată de culoare prinzându-și o panseluță ofilită pe reverul jachetei. Pantofii ei maro, fără tocuri, cumpărați la solduri, scârțâiau provocator așa cum mergea, roșie și trandafirie, pe trotuarul de cărămidă spartă. Deși o vedea de ani de zile îmbrăcată astfel, apariția mamei sale în ținută de gală avea întotdeauna un mic efect asupra valvei sale.

— A, drăguță, spuse doamna Reilly cu respirația tăiată, când se întâlniră lângă bara din spate a Plymouthului, care bloca trecerea de pe partea aceea. S-a întâmplat ceva îngrozitor!

— O, Doamne, ce mai e acum?

Ignatius își imagină că s-a întâmplat ceva în familia mamei sale, un grup de oameni care tindeau să aibă parte numai de violență și durere. De pildă, un derbedeu îi furase unei mătuși bătrâne cincizeci de cenți, o verișoară fusese lovită de tramvaiul de pe strada Pulberăriei, un unchi mâncase o prăjitură cu frișcă veche, un naș atinsese o sârmă cu curent electric căzută jos în timpul unui uragan.

— E biata domnișoară Annie, vecina noastră. Azi-dimineață era gata să leșine pe alee. Nervii, copile. A spus c-ai trezit-o azi-dimineață cântând la banjo.

— E lăută, nu banjo, tună Ignatius. Să nu mă ia pe mine drept unul dintre personajele perverse ale lui Mark Twain!

— Tocmai am fost s-o văd. S-a dus să stea în casa fiului ei, de pe strada Sfânta Maria.

— A, băiatul acela nesuferit, Ignatius urcă treptele înaintea mamei sale. Dar bine că am mai scăpat pentru un timp de domnișoara Annie. Acum poate că am să pot cânta la lăută, fără să aud de dincolo de alee invectivele ei enervante.

— M-am oprit la Lenny și i-am cumpărat o pereche de mătănii cu apă sfințită, de Lourdes.

— Vai de capul meu! La Lenny! Niciodată în viața mea nu am văzut un alt magazin atât de plin cu vrăjitorii religioase. Presupun că magazinul acela de bijuterii va fi în curând scena unui miracol. S-ar putea ca Lenny însuși să se înalțe la cer.

— Lu' domnișoara Annie i-au plăcut mult mătăniile. A început pe loc să spună un rozariu.

— Fără îndoială, e mai plăcut decât să facă conversație cu tine.

— Ia un scaun, copile, ș-am să-ți pregătesc ceva de mâncare.

— În confuzia produsă de leșinul domnișoarei Annie, se pare că ai uitat că m-ai expediat azi-dimineață la Levy Pants.

— O, Ignatius, ce s-a întâmplat? întrebă doamna Reilly, aprinzând un chibrit la un ochi al aragazului pe care îl deschisese cu câteva secunde mai înainte. Avu loc o mică explozie localizată deasupra sobei. Doamne, aproape c-am luat foc!

— Iată-mă angajat la Levy Pants.

— Ignatius, strigă mama lui, cuprinzându-i capul cu păr bine uns într-o îmbrățișare stângace care îi turti nasul. Din ochi îi izvorâră lacrimi. Sunt atât de mândră de tine, băiatu' mamei.

— Mă simt extenuat. Atmosfera din biroul acela este supraîncordată.

— Am știut c-o s-ajungi bine.

— Mulțumesc pentru încredere.

— Cât o să te plătească Levy Pants, drăguțule?

— Șaizeci de dolari americani pe săptămână.

— Vai, asta-i tot? Poate c-ar fi fost bine să mai cați și-n altă parte.

— Sunt posibilități excelente de avansare, au planuri admirabile pentru un tânăr ambițios. E posibil ca salariul să se schimbe curând.

— Așa crezi? Oricum, tot sunt mândră de tine, copile. Scoate-ți haina. Doamna Reilly deschise o conservă de tocăniță și o vărsă într-o cratiță. Este cumva și vreo fată drăguță care lucreaz-acolo?

Ignatius se gândi la domnișoara Trixie și spuse.

— Da, este una.

— Nemăritată?

— Așa pare să fie.

Doamna Reilly îi făcu cu ochiul și îi aruncă pardesiul deasupra dulapului.

— Uite ce, drăguțule, am pus tocana la încălzit. Deschide-ți o conservă de mazăre și găsești pâine-n frigider. Am luat ș-o prăjitură de la German's, dar nu țin minte unde am pus-o. Uită-te și tu prin bucătărie. Acu' trebe să plec.

— Unde te duci?

— Domnu' Mancuso și mătușa lui vin să mă ia peste câteva minute. Mergem împreună la Fazzio să jucăm popice.

— Cum? țipă Ignatius. E adevărat ce-mi spui?

— Mă întorc devreme. I-am spus lu' domnu' Mancuso ca nu pot sta târziu. Și cum mătușa lui e bunică, cred că are nevoie de somn.

— Trebuie să recunosc că am avut parte de o primire frumoasă după prima mea zi de muncă, spuse furios Ignatius. Nu poți să joci popice! Ai artrită sau așa ceva. E ridicol! Unde ai de gând să mănânci?

— Pot să-mi cumpăr niște chili la popicărie. Doamna Reilly porni spre camera ei să se schimbe. O, dragă, a venit azi o scrisoare pentru tine de la New York. Am pus-o în spatele ibricului de cafea. Pare să fie de la fata aia, Myrna, după cât e de murdar și pătat plicu'. Cum de trimite Myrna aia asemenea scrisori? Parcă spuneai că taică-su are parale.

— Nu te poți duce să joci popice, urlă Ignatius. Acesta este lucrul cel mai absurd pe care l-ai făcut vreodată.

Ușa se trânti după doamna Reilly. Ignatius găsi plicul și îl rupse ca să-l deschidă. Scoase din el un program vechi de vreun an al unui cinematograf, făcut cu prilejul unui festival de film. Pe dosul programului boțit era o scrisoare scrisă cu literele neregulate și unghiulare care constituiau caligrafia minkoffiană. Obiceiul Myrnei de a scrie mai mult editorilor decât prietenilor se reflecta întotdeauna în formula introductivă a scrisorilor.

Domnilor,

Ce înseamnă scrisoarea ciudată și înfricoșătoare pe care mi-ai scris-o, Ignatius? Cum aș putea să mă adresez Uniunii Libertăților Civice pe baza unui motiv atât de neînsemnat ca cel despre care îmi vorbești? Nu-mi pot imagina de ce ar încerca un polițist să te aresteze. Doar stai la tine în cameră tot timpul. Aș fi crezut poate în „arest" dacă nu mi-ai fi scris și despre „accidentul de automobil". Dacă ambele încheieturi ale mâinilor îți sunt rupte, cum ai putut să-mi scrii scrisoarea?

Hai să fim cinstiți unul cu altul, Ignatius. Nu cred niciun cuvânt din ce mi-ai scris. Dar sunt îngrijorată, pentru tine. Fantezia despre arestare are toate caracteristicile clasice ale paranoiei. Cunoști desigur faptul că Freud a legat paranoia de tendințele homosexuale.

— Ce murdărie! strigă Ignatius.

Dar să nu intram în acest aspect al fanteziilor tale, deoarece știu cu câtă pasiune te opui sexului de orice fel. Totuși, problema ta emoțională este foarte evidentă. De când ai ratat întrevederea aceea pentru postul de profesor la Baton Rouge (tu dând vina pe autobuz și alte chestii: transfer de vinovăție) ai fost cuprins probabil de un sentiment de eșec. „Accidentul de automobil" pare să fie o nouă cârjă care să te ajute să-ți găsești scuze pentru existența ta sterilă și fără sens. Ignatius, trebuie să te identifici cu ceva. Așa cum ți-am spus de atâtea ori, trebuie să te implici în problemele cruciale ale zilelor noastre.

Ignatius căscă sonor.

În subconștientul tău simți că trebuie să încerci, ca intelectual și luptător pentru idei, să explici eșecul de a participa în mod activ la mișcările de critică socială. Dar ai nevoie în mod disperat și de terapie sexuală. Mi-e teamă – din câte știu despre cazuri clinice identice cu al tău – că vei sfârși prin a fi un invalid psihosomatic ca Elizabeth B. Browning[5].

— Cât de inexprimabil de jignitor! bolborosi Ignatius.

Nu simt multă simpatie pentru tine. Ți-ai ferecat mintea atât în fața iubirii cât și a societății. În momentul de față, tot timpul cât sunt trează mă zbat ca să ajut niște prieteni pasionați să procure bani în vederea unui film îndrăzneț și emoționant pe care au de gând să-l realizeze, pe tema unei căsătorii interrasiale. Deși va fi un film cu buget redus, scenariul debordează de adevăruri tulburătoare și are tonalitățile și ironiile cele mai fascinante. A fost scris de Samuel, un băiat pe care îl știu de când eram la liceul Taft. Samuel va juca și rolul soțului din film. Am găsit pe străzile Harlemului o fată care să joace rolul soției. Este o ființă atât de reală, atât de vitală, încât a devenit prietena mea cea mai apropiată. Discutăm tot timpul despre problemele ei rasiale, făcând-o să vorbească chiar atunci când nu are chef; și crede-mă că apreciază enorm dialogurile pe care le are cu mine.

Există în scenariu și un ticălos reacționar, un proprietar irlandez care refuză să închirieze o locuință cuplului, căsătorit între timp printr-o ceremonie discretă a Culturii Etnice. Irlandezul trăiește într-o camera mică, sufocantă, ai cărei pereți sunt acoperiți de fotografii ale Papei și chestii dintr-astea. Cu alte cuvinte, spectatorii nu vor avea nicio dificultate să-l descifreze, de îndată ce au aruncat o privire asupra camerei. Nu avem încă pe nimeni care să joace rolul proprietarului. Tu, Ignatius, ai fi, bineînțeles, fantastic în acest rol. Vezi, Ignatius, dacă te-ai hotărî să tai cordonul ombilical care te leagă de orașul acela adormit, de mama aia a ta, de patul tău, ai putea fi aici și ai avea asemenea ocazii. Te-ar interesa să accepți rolul? Nu putem plăti mult, dar ai putea locui cu mine.

E posibil să cânt și eu la chitară muzică de atmosferă sau de protest social, pentru coloana sonoră. Sper că vom fi în stare să realizăm în curând acest magnific film, deoarece Leola, fata aceea nemaipomenită din Harlem, a început să ne piseze să o plătim. Am stors deja o mie de dolari americani de la tatăl meu, care este plin de îndoieli (ca de obicei) în legătură cu întregul proiect.

Ignatius, te-am menajat destul până acum în corespondența noastră. Nu-mi mai scrie decât dacă te-ai implicat. Nu pot suferi lașii.

M. Minkoff

P.S. Scrie de asemenea dacă accepți să joci rolul proprietarului.

— Am să-i arăt eu gaiței ăsteia, mormăi Ignatius, arzând programul mototolit în focul de sub tocăniță.

PATRU

Levy Pants ocupa două corpuri de case contopite într-o unitate macabră. Partea din față a fabricii era o clădire comercială din cărămidă, construită în secolul nouăsprezece, cu acoperiș mansardat care ieșea în afară prin mai multe ferestre verticale, ale căror geamuri erau aproape toate crăpate. În această construcție, biroul se afla la etajul trei, la doi era locul de depozitare, iar la primul etaj se aflau rebuturile. Lipită de această clădire, pe care domnul Gonzalez o numea „centrul creierului”, era fabrica, un hangar de avioane de tipul celor care seamănă cu un hambar. Cele două coșuri care se ridicau de pe acoperișul de tablă al fabricii, erau înclinate într-un unghi care forma o imensă antenă de televiziune cu urechi lungi ca de iepure, antenă care nu primea niciun semnal electronic încurajator din lumea exterioară, dar care în schimb lăsa uneori să iasă un fum de o nuanță foarte suspectă. Alături de magaziile cenușii ale cheiului, aliniate în lungul râului și al canalului aflat de cealaltă parte a șinelor de cale ferată, stătea îngrămădit Levy Pants, o pledoarie tăcută și fumegândă pentru renovarea orașului. În centrul creierului se desfășurau mai multe activități. Ignatius își bătuse în cuie pe perete, nu departe de registrele sale, un carton mare pe care scria cu litere îndrăznețe de culoare albastră:

DEPARTAMENTUL PENTRU CERCETĂRI ȘI REFERINȚE
I. J. REILLY, RESPONSABIL

Neglijase înregistrările de dimineață ca să-și facă anunțul, întinzându-se jos pe podea cu cartonul și vopseaua albastră pentru afișe și pictând cu meticulozitate timp de mai bine de o oră. Domnișoara Trixie călcase pe carton într-unul dintre tururile ei fără rost prin birou, dar stricăciunea se limitase doar la o mică urmă de pantof de tenis pe unul dintre colțuri. Totuși, pe Ignatius îl supăra mica amprentă și pictă deasupra ei o versiune dramatică și stilizată a unui crin.

— Ce frumos! spuse domnul Gonzalez, când Ignatius termină de bătut cuiele. Dă întregului birou un anumit ton.

— Ce vrea să spună? întrebă domnișoara Trixie, stând exact dedesubtul anunțului și examinându-l concentrată.
— E doar o indicație, spuse mândru Ignatius.
— Nu înțeleg nimic din toate astea, spuse domnișoara Trixie. Ce se petrece aici la noi? Se întoarse spre Ignatius. Gomez, cine-i persoana aceasta?
— Domnișoară Trixie. Doar îl cunoști pe domnul Reilly. Lucrează de o săptămână aici cu noi.
— Serios? Am crezut că este Gloria.
— Du-te la loc și vezi-ți de cifrele tale, îi spuse domnul Gonzalez. Trebuie să trimitem evidența aceea la bancă înainte de prânz.
— O, da. Trebuie să trimitem evidența, fu de acord domnișoara Trixie și porni târșâindu-și picioarele spre toaleta doamnelor.
— Domnule Reilly, n-aș vrea să te grăbesc, spuse prudent domnul Gonzalez, dar observ că ai un teanc întreg de hârtii pe birou care nu au fost încă înregistrate.
— A, hârtiile. Da. Dar când am deschis primul sertar astăzi dimineață, am fost întâmpinat de un șobolan mare care părea să fie în curs de a roade dosarul firmei de confecții Abelman. M-am gândit că este indicat să aștept până se satură. Nu mi-ar plăcea să mă molipsesc de ciumă bubonică și să dau vina pe Levy Pants.
— Foarte adevărat, spuse îngrijorat domnul Gonzalez, trupul lui scund cutremurându-se la perspectiva unui accident la locul de muncă.
— În plus, valva mea nu mi-a dat pace, împiedicându-mă să mă aplec ca să ajung la sertarele de jos.
— Am exact ceea ce trebuie pentru așa ceva, spuse domnul Gonzalez și se duse spre o mică boxă de lângă birou să aducă, își imagină Ignatius, vreun medicament. Dar se reîntoarse cu unul dintre cele mai mici taburete de metal pe care le văzuse Ignatius vreodată. Uite. Persoana care lucra mai înainte la registre obișnuia să se deplaseze pe taburetul acesta cu rotițe ca să umble la sertarele de jos. Încearcă-l.
— Nu cred că structura trupului meu se poate adapta cu ușurință acestui tip de dispozitiv. Ignatius aruncă o privire sfredelitoare spre scăunelul ruginit. Avusese întotdeauna un simț al echilibrului precar și încă din trecutul lui de copil obez avea tendința să cadă, să se poticnească și să se împiedice. Până la vârsta de cinci ani, când în sfârșit reușise să umble într-

un fel aproape normal, fusese plin din cap până-n picioare de vânătăi și zgârieturi. Totuși, din respect pentru Levy Pants, voi încerca. Ignatius se lăsă încet pe vine până când fundul lui uriaș atinse scăunelul, genunchii ajungându-i aproape de umeri. Când reuși în sfârșit să stea pe el, arăta ca o vânătă în echilibru pe o pioneză.

— Nu va merge. Nu stau comod deloc.

— Încearcă, îl încurajă voios domnul Gonzalez.

Sprijinindu-se bine în picioare, Ignatius se mișcă îngrijorat de-a lungul fișierelor până când una dintre roțile minuscule se înțepeni într-o crăpătură. Taburetul se clătină ușor și apoi se răsturnă, aruncându-l pe Ignatius cu toată greutatea lui pe podea.

— O, Doamne! urlă el. Cred că mi-am rupt coloana vertebrală.

— Dă-mi mâna, strigă domnul Gonzalez, cu teroare în vocea lui de tenor. Te ajut să te ridici.

— Nu. Nu trebuie niciodată să miști o persoană cu coloana ruptă fără să ai o targă. Nu vreau să paralizez din cauza incompetenței tale.

— Te rog, încearcă să te ridici, domnule Reilly. Domnul Gonzalez privea la muntele de la picioarele sale. Îl părăsi curajul. Te ajut eu. Nu cred că e ceva grav.

— Lasă-mă în pace! strigă Ignatius. Imbecilule. Refuz să-mi petrec restul zilelor într-un scaun cu roți.

Domnul Gonzalez simți cum picioarele i se răcesc și îi înțepenesc. Bubuitura căderii lui Ignatius o adusese pe domnișoara Trixie de la toaletă. Veni din dosul fișierelor și călcă pe grămada de carne întinsă pe spate.

— O, Doamne! exclamă cu voce stinsă. E Gloria. Trage să moară, Gomez?

— Nu, răspunse aspru Gonzalez.

— O, sunt bucuroasă, spuse domnișoara Trixie, călcând pe una dintre mâinile întinse ale lui Ignatius.

— M-ai nenorocit! tună Ignatius și se ridică dintr-un salt în șezut. Mi-ai zdrobit oasele de la mână. N-am să mai fiu niciodată în stare să o folosesc.

— Domnișoara Trixie e foarte ușoară, îl consolă șeful de birou. Nu cred că ți-a putut face prea mult rău.

— A călcat vreodată pe tine, idiotule? Cum poți să știi?

Ignatius ședea la picioarele colegilor săi de birou și își examina mâna.

— Presupun că astăzi nu voi mai fi în stare să-mi folosesc mâna. Mai bine plec imediat acasă și o țin în apă rece.

— Dar înregistrările trebuie făcute. Și așa ai rămas în urmă cu lucrările.

— Vorbești despre înregistrări într-un moment ca acesta? Sunt gata să iau legătura cu avocații mei și să le cer să te dea în judecată pentru că m-ai făcut să mă așez pe taburetul acela obscen.

— Te ajutăm să te ridici, Gloria. Domnișoara Trixie luă ceea ce părea să fie poziția ei când urma să se opintească. Desfăcu mult picioarele încălțate în tenișii îndreptați cu vârfurile spre exterior și se lăsă pe vine, ca o dansatoare balineză.

— Ridică-te! se răsti Gonzalez la ea. Ai să cazi.

— Nu, răspunse ea, cu buzele ei veștede strânse de încordare. Vreau s-o ajut pe Gloria să se ridice. Treci de partea cealaltă, Gomez. O apucăm fiecare de câte un cot.

Ignatius urmărea pasiv cum se lăsa pe vine domnul Gonzalez de cealaltă parte a lui.

— Vă distribuiți greșit greutatea, le spuse el pe ton didactic. Dacă vreți să încercați să mă ridicați, poziția aceasta nu vă oferă niciun punct de sprijin. Presupun că ne vom accidenta toți trei. Vă sfătuiesc să încercați stând în picioare. În felul acesta vă veți putea ușor apleca pentru a mă trage în sus.

— Nu te enerva, Gloria, spuse domnișoara Trixie, legănându-se înainte și îndărăt pe coapse. Apoi căzu peste Ignatius, aruncându-l din nou pe spate. Marginea cozorocului ei de celuloid îl lovi în beregată.

— Uuf, gâlgâi ceva în adâncul gâtlejului lui Ignatius. Braah!

— Gloria, rosti suflând greu domnișoara Trixie. Privi obrazul bucălat care se afla imediat dedesubtul ei. Gomez, cheamă un doctor.

— Domnișoară Trixie, ridică-te de pe domnul Reilly, șuieră șeful de birou, stând încă pe vine alături de cei doi întinși la pământ.

— Braah!

— Ce faceți, cu toții, acolo jos pe podea? întrebă un om din pragul ușii.

Chipul voios al domnului Gonzalez se înăspri, devenind o mască a groazei și spuse cu voce pițigăiată:

— Bună dimineața, domnule Levy. Suntem foarte bucuroși să vă vedem.

— Am trecut pe aici să văd dacă nu mi-a sosit vreo scrisoare personală. Vreau să mă reîntorc imediat pe coastă. Ce-i cu anunțul acesta mare aici? O

să se lovească cineva cu nasul de el.

— El este domnul Levy? întrebă Ignatius de jos, de pe podea. Nu putea să-l vadă din cauza șirului de dulapuri în care se păstrau dosarele. Braah! Am dorit mult să-l întâlnesc.

Scuturându-se de domnișoara Trixie care se prăbuși pe dușumea, Ignatius se ridică greoi în picioare și văzu un bărbat de vârstă mijlocie, îmbrăcat sport, ținând mâna pe clanța ușii biroului ca să o poată lua din loc la fel de repede precum sosise.

— Bună ziua, spuse domnul Levy degajat. Un nou angajat, Gonzalez?

— Da, domnule. Vi-l prezint pe domnul Reilly. Este foarte eficient. Foarte priceput. Datorită lui am reușit să ne descurcăm fără câțiva dintre ceilalți funcționari.

— Braah!

— A, mda. Numele de pe cartonul acesta. Domnul Levy îi aruncă lui Ignatius o privire ciudată.

— Firma dumneavoastră a trezit în mine un interes deosebit, îi spuse Ignatius domnului Levy. Placarda pe care ați observat-o la intrare este doar prima dintre mai multe inovații pe care le proiectez. Braah! Vă voi schimba părerea în legătură cu această firmă, domnule. Amintiți-vă cuvintele mele.

— Nu mai spune! Domnul Levy îl examină pe Ignatius cu o anumită curiozitate. Ce-i cu corespondența mea, Gonzalez?

— Nu e prea multă. Ați primit noile cărți de credit. Liniile Aeriene Transglobal v-au trimis un certificat prin care sunteți declarat pilot de onoare pentru faptul că ați zburat o sută de ore cu ei. Domnul Gonzalez își deschise biroul și îi dădu corespondenta. Mai este o broșură de la un hotel din Miami.

— Ai face bine să începi să-mi faci rezervările pentru antrenamentele de primăvară. Ți-am dat itinerarul meu pentru taberele de antrenament, nu-i așa?

— Da, domnule. Și să nu uit, am câteva scrisori pe care vă rog să le semnați. Trebuie să scriu și la Confecții Abelman. Totdeauna avem încurcături cu ei.

— Sunt informat. Ce mai vor acum escrocii ăia?

— Abelman pretinde că ultimul lot de pantaloni care i-a fost expediat avea cracii lungi doar de șaizeci de centimetri. Încerc să lămuresc chestia aceasta.

— Așa? S-au întâmplat și lucruri mai ciudate aici, spuse repede domnul Levy. Biroul începuse deja să-l deprime. Simțea nevoia să plece. Du-te mai bine și vorbește cu șeful de echipă din fabrică. Cum îl cheamă? Uite ce, semnează dumneata scrisorile, ca de obicei. Eu trebuie să plec. Domnul Levy deschise ușa. Nu pune puștii ăștia la munci prea grele, Gonzalez. La revedere, domnișoară Trixie. Soția mea a întrebat de dumneata.

Domnișoara Trixie ședea jos pe podea, legându-și șiretul de la un pantof.

— Domnișoară Trixie, strigă domnul Gonzalez. Domnul Levy vorbește cu dumneata.

— Cine? mormăi domnișoara Trixie. Parcă spuneai că a murit.

— Sper că veți constata niște schimbări foarte importante, când veți mai trece pe aici data viitoare, spuse Ignatius. Avem intenția să revitalizăm, ca să zic așa, întreprinderea dumneavoastră.

— Foarte bine. Ia-o încet, spuse domnul Levy și trânti ușa după el.

— Este un om minunat, afirmă cu convingere domnul Gonzalez. De la fereastră, priveau amândoi cum se urcă domnul Levy în mașina lui sport. Motorul vui și peste câteva secunde domnul Levy plecă în mare viteză, lăsând să se aștearnă în urma lui un nor albăstrui de gaze de eșapament.

— Poate ar trebui să mă apuc de înregistrări, spuse Ignatius, când constată că pe fereastră nu vede decât o stradă goală. Fii, te rog, bun și semnează corespondenta aceasta, ca să pot înregistra copiile. Cred că acum nu mai risc nimic dacă mă apropii de ce a mai lăsat rozătorul din dosarul Abelman.

Ignatius privea pe furiș cum domnul Gonzalez se trudea să falsifice iscălitura *Gus Levy* pe scrisori.

— Domnule Reilly, spuse Gonzalez, înșurubând cu grijă capacul stiloului său de doi dolari. Plec în fabrică să vorbesc cu șeful de echipă. Fii cu ochii în patru la lucrurile de aici.

Prin *lucruri,* Ignatius își imagină că domnul Gonzalez se referea la domnișoara Trixie, care sforăia tare pe dușumea, în fața dulapului cu registre.

— *Seguro,* spuse Ignatius și zâmbi. Puțină spaniolă în cinstea nobilei dumitale origini.

De îndată ce șeful de birou ieși pe ușă, Ignatius introduse o coală de hârtie cu antetul firmei Levy în mașina de scris înaltă și neagră a domnului

Gonzalez. Pentru ca întreprinderea să se poată redresa, primul pas ce trebuia făcut era să bage frica în clevetitorii ei. Pentru a supravieţui în jungla comerţului modern, Levy Pants trebuia să devină mai combativă şi autoritară. Ignatius începu să bată la maşină primul pas:

Confecţii Abelman
Kansas City, Missouri
S.U.A.

Domnule I. Abelman, mongoloidule,

Am primit prin poştă comentariile dumitale absurde despre pantalonii noştri, comentarii care dovedesc, aşa cum s-a întâmplat, o lipsă totală de contact cu realitatea. Dacă ai fi mai la curent, ai şti, sau ţi-ai da seama că pantalonii pe care i-ai reclamat ţi-au fost trimişi în totala noastră cunoştinţă asupra faptului că nu erau corespunzători în ceea ce priveşte lungimea.

„De ce? De ce?" în bâlbâielile dumitale incomprehensibile şi cu vederile dumitale învechite şi dăunătoare despre lume, nu eşti în stare să asimilezi concepţiile noi şi stimulatoare ale comerţului.

Pantalonii ţi-au fost trimişi (1) ca un mijloc de testare a spiritului dumitale de iniţiativă (Cineva cu spirit comercial alert şi vigilent ar trebui să fie capabil să facă din nişte pantaloni trei sferturi cuvântul cheie în ceea ce priveşte moda bărbătească. Se vede clar că programul vostru de publicitate şi comercializare nu-i satisfăcător.) şi (2) ca un mijloc de testare a capacităţii dumitale de a atinge standardele indispensabile unui distribuitor al produsului nostru de calitate. (Pieţele noastre de desfacere loiale şi demne de încredere pot vinde orice pantalon care poartă marca noastră, oricât de nereuşite ar fi modelul şi executarea lui. Faci parte, după cum se pare, dintre oamenii fără credinţă.)

Nu dorim să mai fim deranjaţi în viitor cu astfel de plângeri plicticoase. Vă rog, limitaţi-vă corespondenţa numai la comenzi. Suntem o organizaţie activă şi dinamică, a cărei misiune nu poate fi decât stânjenită de afronturi şi hărţuieli inutile. Dacă ne vei jigni din nou, domnule, s-ar putea să simţi arsura loviturii noastre de bici pe umerii dumitale deplorabili.

Cu toată furia,

Gus Levy, preşedinte

Meditând satisfăcut la faptul că lumea nu înțelege decât de putere și forță, Ignatius copie semnătura lui Levy pe scrisoare, cu tocul șefului de birou, rupse hârtia răspunsului scris de Gonzalez către Abelman și îl strecură pe al său printre cele din corespondența care urma să fie expediată. Ocoli apoi în vârful picioarelor micul trup inert al domnișoarei Trixie și, întors la biroul propriu, luă teancul de material încă neînregistrat și-l aruncă în coșul de hârtii.

***

— Hei, don'șoară Lee. Mutra aia grasă de poartă șapcă verde, mai vine p-aci uneori?

— Nu, mulțumesc lui Dumnezeu. Asemenea indivizi îți prăpădesc investițiile.

— Da' pretenu' ăla orfan mai vine? Aău! Mi-ar place să aflu ce mai e cu orfanii ăia. Po' jura că-s cei dintâi orfani care i-a-nteresat fr'odată pe pulițiști.

— Ți-am spus că trimit lucruri unor copii orfani. Nu strică să-ți faci puțină pomană cu ei. Te ajută să te simți bine.

— Curat pomană! Ca la Bucuria Nopții, cu orfani care plătesc gras ce le trimiți.

— Nu mai purta tu atâta grijă orfanilor și vezi-ți mai bine de dușumeaua mea. Am și așa destule probleme. Darlene vrea să danseze. Tu vrei să-ți măresc salariul. Ba am și alte probleme mai rele pe deasupra. Lana se gândea la oamenii îmbrăcați în civil care începuseră dintr-o dată să-și facă apariția în local, seara târziu. Afacerile merg prost.

— Aha. Și eu po' spune asta. Mor de foame-n bordelu' ăsta.

— Spune, Jones, ai trecut în ultima vreme pe la secție? întrebă prudent Lana, întrebându-se dacă nu era posibil ca el să fi adus curcanii la local. Jones ăsta se dovedea a-i da bătăi de cap, cu tot salariul lui mic.

— Nu, n-am mai fo' să-i vad pe pretenii de la pulițiie. Aștept să am o probă serioasă. Jones suflă o formație de nimbuși. Să mă lămuresc care-i treaba cu orfanii.

Lana își mușcă buzele de coral și încercă să-și imagineze cine o turnase la poliție.

***

Doamnei Reilly nu-i venea să creadă că i se întâmpla ei așa ceva. Nu se mai auzea televizorul. Nu mai auzea reproșuri. Baia nu era ocupată. Până și gândacii de bucătărie păreau să se mai fi potolit. Stătea la masa din bucătărie, bând un păhărel cu Muscat și suflă spre un pui de gândac care începuse să traverseze masa. Corpul mic zbură de pe masă și dispăru, iar doamna Reilly îi spuse: „Pe curând, dragă”. Își mai turnă un pic de vin, dându-și seama pentru prima dată că și casa mirosea altfel. Mirosul era de fapt același ca întotdeauna, dar emanația curioasă, personală, a fiului ei, care amintea de mirosul săculețelor vechi de ceai, părea că nu se mai simte. Își ridică ochelarii, întrebându-se dacă la Levy Pants nu începuse să se simtă puțin miros de ceai chinezesc stătut.

Așa, deodată, doamna Reilly își aduse aminte de noaptea aceea oribilă în care ea și domnul Reilly merseseră la cinematograful Prytania să-i vadă pe Clark Gable și Jean Harlow în *Red Dust*[6]. În arșița și confuzia care au urmat întoarcerii lor acasă, sfiosul domn Reilly a încercat una dintre apropierile sale indirecte și astfel a fost conceput Ignatius. Nu a mai dus-o după aceea la alt film, câte zile a mai avut de trăit.

Doamna Reilly oftă și privi spre podea ca să vadă dacă puiul de gândac mai era pe acolo și nu pățise nimic. Prea era bine dispusă ca să facă rău cuiva. Pe când cerceta cu privirea linoleumul, se auzi sunând telefonul de pe holul îngust. Doamna Reilly puse dopul la sticlă și o ascunse în cuptorul rece.

— Alo! spuse ea la telefon.

— Hei, Irene? întrebă o voce răgușită de femeie. Ce faci, fetițo? Aici e Santa Battaglia.

— Tu ce faci, drăguțo?

— Sunt ruptă de oboseală. Tocma’ am sfârșit de desfăcut patru duzini de scoici, afară, în curtea din spate, o informă Santa cu vocea ei tremurată de bariton. I-al naibii de greu, zău, trebe să dai cu cuțitu-n ele cât poți.

— Nici n-aș încerca să fac așa ceva, spuse sincer doamna Reilly.

— Mie-mi place. Cân’ eram mică, mă punea maică-mea să i le desfac. Avea o tarabă mică cu fructe de mare, chiar în fața pieții Lautenschlaeger. Săraca maică-mea! Le lua direct de la pescari. Nu știa aproape deloc englezește. Și mă punea pe mine, o puștoaică, să-i deschid scoicile. Nu mergeam la școală. Nici gând, fetițo. Stăteam to’ timpu’ acolo și loveam în

scoici pe o banchetă. Din cân' în cân', mama începea să mă croiască și pe mine pentru câte ceva. Tot timpu' era zarvă în juru' tarabei noastre.

— Mamii tale-i sărea iute muștaru'?

— Biata fată! Stătea acolo-n ploaie și frig și fără să-nțeleagă nici pe jumate ce spun ceilalți. Era greu pe atunci, Irene. Viață aspră, fetițo.

— Ai mare dreptate, încuviință doamna Reilly. Și noi o duceam de multe ori greu acolo pe strada Delfinului. Taică-meu era foarte sărac. Își găsise de lucru la un atelier de căruțe, dar apoi au început automobilele și și-a prins mâna într-un radiator. Multe săptămâni am trăit numa' cu fasole roșie și orez.

— Fasolele roșii îmi fac gaze.

— Și mie. Ascultă, Santa, de ce m-ai sunat, drăguțo?

— O, da, era gata să uit. Ți-aduci aminte când am fost să jucăm popice alaltăseară?

— Marți?

— Nu. Era miercuri, cred. În noaptea cân' l-au arestat pe Angelo și n-a putut veni.

— Ce-ngrozitor! Poliția s-aresteze chiar pe unu' de-al lor.

— Așa-i. Săracu' Angelo! I-așa de drăguț. Multe a mai pățit și el cu poliția aia. Santa tuși răgușit în telefon. Oricum, a fost în seara cân' ai venit tu să mă iei cu mașina și ne-am dus singure la popicărie. Azi dimineaț-am fost la piață să cumpăr scoicile alea și bătrânu' ăla a venit la mine și mi-a zis: „Nu ne-am văzut la popicărie alaltăieri seara?" Așa că i-am zis: „Da, dom'le, merg des acolo." Și el a zis: „Eram și eu acolo cu fii-mea și bărbasu și te-am văzut cu o doamnă cu-n fel de păr roșu." Am zis: „Vorbești de doamna cu păru' văpsit? Aia-i prietena mea, doamna Reilly, o-nvăț să joace popice." Asta-i tot, Irene. Ș-a dus mâna la pălărie ș-a plecat din piață.

— Mă-ntreb cine poate fi, spuse doamna Reilly, cu mult interes. Zău că-i nostim! Cum arăta, fetițo?

— Drăguț. Bătrâior. L-am mai văzut p-aici prin cartier și mai 'nainte, mergând cu niște copii la biserică. Cred că-s nepoții lui.

— Nu-i ciudat? Cine-ar putea să-ntrebe de mine?

— Nu știu, fetițo, da' ia seama. Cineva ș-a pus ochii pe tine.

— Vai, Santa! Sunt prea bătrână, fetițo.

— I-auzi ce zice. Ești încă drăguță, Irene. Am văzut o grăma' de bărbați care trăgeau cu ochiu' la tine, acolo la popicărie.

— Hai. Fii serioasă!

— E adevăru' gol-goluț, fetițo. Eu nu mint. Prea te-ai dat la fund multă vreme cu fiu' ăla a' tău.

— Ignatius spune că-i merge bine la Levy Pants, spuse doamna Reilly, pe un ton defensiv. Nu vrau să am de-a face cu niciun bătrân.

— Nu-i chiar așa bătrân, spuse Santa, cu vocea puțin ofensată. Ascultă, Irene. Eu și Angelo trecem să te luăm pe la șapte diseară.

— Nu știu ce să zic, dragă. Ignatius mi-a spus c-ar trebui să stau mai mult pe acasă.

— De ce trebe să stai acasă, fetițo? Angelo zice că fii-tău e om mare.

— Ignatius spune că se teme când îl las singur noaptea. Spune că se teme de hoți.

— Ia-l cu tine și Angelo poate să-l învețe și pe el să joace.

— Pe cine? Ignatius nu-i ce se cheam-un tip sportiv, spuse repede doamna Reilly.

— Tu vii în orice caz, nu?

— Bine, spuse în cele din urmă doamna Reilly. Cred că mișcarea-mi face bine la cot. Îi spun lui Ignatius să se încuie-n camera lui.

— Sigur, spuse Santa. Nu-i face nime' nimic.

— Oricum n-avem nimic ce merită să fie furat. Nu știu de unde îi vin lui Ignatius ideile astea a' lui.

— Vin cu Angelo pe la șapte.

— Uite ce, scumpo, încearcă să afli prin piața de pește cine-i bătrânu' ăla.

***

Casa familiei Levy era așezată printre pini, pe o mică colină, de unde se vedeau apele cenușii ale golfului St. Louis. Fațada era un exemplu de stil rustic elegant; interiorul era o încercare reușită de a evita orice element rustic. Un spațiu cu o temperatură constantă de douăzeci și cinci de grade, cu instalație de aer condiționat care funcționa tot anul umplând, printr-un sistem de orificii și tuburi, fără zgomot, camerele cu brizele reconstituite și filtrate ale Golfului Mexic și eliminau bioxidul de carbon al membrilor familiei, fumul de țigară și plictiseala. Mașinăria centrală a marii instalații dătătoare de viață pulsa undeva în măruntaiele izolate acustic ale casei, ca

un instructor de Cruce Roșie ce ține cadența la niște cursuri de respirație artificială: „Inspirați aer bun, expirați aer rău, inspirați aer bun…”

Casa era la fel de confortabilă pentru simțuri cum se presupune că ar fi pântecele femeiesc. Toate scaunele se lăsau vreo câțiva centimetri la cea mai mică atingere, spuma de mare și puful cedând umil la orice presiune. Mițele covoarelor gâdilau gleznele tuturor celor care aveau amabilitatea să calce pe ele. Alături de bar, ceva ce părea potențiometrul unui aparat de radio regla, dacă îl întorceai, lumina din toate încăperile, făcând-o mai palidă sau mai puternică, după cum o cerea momentul. Prin toată casa, la distanțe ușor de parcurs, erau scaune care se modelau după conturul trupului. Mai era o masă de masaj și o planșetă mecanică pentru gimnastică, ale cărei numeroase secțiuni stimulau corpul cu o mișcare în același timp domoală și sugestivă. Conacul lui Levy – cum scria pe placa de la capătul din vale al drumului – era un Xanadu al simțurilor. În interiorul pereților lui izolați, existau toate condițiile de a satisface pe oricine.

Domnul și doamna Levy, care se considerau reciproc singurele prezențe nesatisfăcătoare din casa lor, stăteau în fața televizorului, privind cum se contopeau culorile pe ecran.

— Fața lui Perry Como[7] e complet verde, spuse doamna Levy cu ostilitate. Arată ca un cadavru. Ai face bine să duci aparatul acesta înapoi la magazin.

— Abia l-am adus înapoi săptămâna aceasta de la New Orleans, spuse domnul Levy, suflând în firele negre de păr de pe piept pe care le putea vedea prin decolteul în V al halatului său de pluș. Tocmai făcuse o baie de aburi și voia să se usuce complet. Nici chiar cu o instalație de aer condiționat care funcționa tot anul și un calorifer, nu puteai fi vreodată sigur.

— Ei și ce? Du-l din nou înapoi. N-am de gând să orbesc uitându-mă la un televizor stricat.

— Ia mai taci. Arată foarte bine.

— Nu arată bine deloc. Uite ce buze verzi are.

— E machiajul pe care îl folosesc oamenii ăștia.

— Vrei să-mi spui tu mie că buzele lui Como sunt date cu ruj verde?

— De unde vrei să știu eu cu ce sunt date?

— Firește că nu știi, spuse doamna Levy întorcându-și ochii cu pleoape acvamarin spre soțul ei, înfundat undeva printre pernele canapelei galbene de nailon. Văzu o bucată de catifea și un papuc de baie din gumă la capătul unui picior păros.

— Nu mă mai bate la cap, spuse el. Du-te și te joacă cu planșeta aia de făcut gimnastică.

— Nu o pot folosi astă-seară. M-am coafat chiar azi. Își atinse buclele aranjate cu fantezie ale părului ei platinat. Coaforul mi-a spus că mi-ar trebui și o perucă.

— Ce vrei să faci cu peruca? Ai și așa destul păr.

— Mi-ar plăcea o perucă brunetă. În felul acesta îmi pot schimba personalitatea.

— Uite ce, de fapt ești brunetă, nu-i așa? Lasă-ți părul în culoarea lui naturală și cumpără-ți o perucă blondă.

— Nu m-am gândit la asta.

— Ei bine, gândește-te un timp la asta și nu mai vorbi. Sunt obosit. Când am fost astăzi în oraș, m-am oprit pe la fabrică. De fiecare dată când trec pe acolo mă deprimă.

— Ce s-a mai întâmplat?

— Nimic. Absolut nimic.

— Îmi închipuiam eu, suspină doamna Levy. Ai lăsat întreprinderea tatălui tău să se ducă de râpă. Asta-i tragedia vieții tale.

— Iisuse Cristoase, cui îi trebuie fabrica aia veche? Nimeni nu mai cumpără modelul de pantaloni pe care îl confecționez acolo. E din vina tatălui meu. În anii treizeci, când au început să se poarte pantaloni cu cute, n-a vrut să schimbe modelul pantalonilor și a continuat să-i facă simpli în față. Era pe atunci un Henry Ford al industriei de îmbrăcăminte. Apoi, prin anii cincizeci, când a venit din nou moda pantalonilor simpli, el a început să facă pantaloni cu cute. Ar trebui să vezi acum ce numește Gonzalez „noua linie de vară”. Arată ca pantalonii aceia gen balon pe care îi poartă clovnii la circ. Și ce material… Nu l-aș folosi nici pentru o cârpă de bucătărie.

— Când ne-am căsătorit, te idolatrizam, Gus. Credeam că ești dinamic. Ai fi putut face din Levy Pants ceva într-adevăr mare. Ai fi putut deschide chiar o sucursală la New York. Toate erau în mâna ta și tu ți-ai bătut joc.

— Slăbește-mă cu prostiile astea. Stai comod?

— Tatăl tău avea caracter. L-am respectat.

— Tatăl meu era meschin și zgârcit și un mic tiran. În tinerețe aveam oarecare interes pentru fabrica asta. Ba chiar aveam foarte mult interes. Ei bine, a distrus totul cu tirania lui. În ceea ce mă privește, Levy Pants e compania lui. N-are decât să se ducă naibii. Mi-a interzis orice idee bună pe care o aveam în legătură cu firma, numai ca să demonstreze că el e tatăl și eu sunt fiul. Dacă eu spuneam: „Cute”, el spunea: „Cute? Nu, niciodată!” Dacă eu spuneam: „Hai să încercăm noile materiale cu fibre sintetice”, el spunea: „Sintetice? Numai peste cadavrul meu”.

— A început prin a vinde pantaloni cutreierând ținutul într-o căruță. Și uite ce a ajuns să construiască. După cum ai început tu, ai fi putut face din Levy Pants ceva de proporții naționale.

— Națiunea are noroc, crede-mă. Mi-am petrecut copilăria purtând pantaloni dintr-ăia. Și în orice caz m-am săturat să te aud vorbind. Pune punct.

— Foarte bine. Să păstrăm liniște. Ia uite, buzele lui Como au devenit roșii. Susan și Sandra nu au văzut niciodată în tine imaginea a ceea ce ar trebui să fie un tată.

— Ultima dată când a fost Sandra acasă, deschizându-și poșeta ca să-și scoată țigările, i-a căzut pe dușumea, chiar la picioarele mele, un pachet cu prezervative.

— Asta vreau și eu să-ți spun. Niciodată nu ai fost un model pentru fiicele tale. Din cauza aceasta nu știu ce vor. Eu m-am străduit cât am putut.

— Ascultă, hai să nu mai vorbim de Susan și Sandra. Sunt plecate la universitate. Avem noroc că nu știm ce învârtesc ele pe acolo. Când se vor sătura, își vor găsi câte un biet nenorocit cu care să se mărite și totul va fi în regulă.

— Și atunci ce fel de bunic ai de gând să fii?

— Habar n-am. Lasă-mă în pace. Du-te și fă gimnastică sau du-te și fă o baie în cada cu valuri. Mie îmi place spectacolul de la televizor.

— Cum poate să-ți placă dacă fețele nu au culoare?

— Să n-o luăm de la început!

— Mergem luna viitoare la Miami?

— Poate. Poate ne-am putea stabili acolo.

— Și să renunțăm la tot ce avem?

— Să renunțăm la ce? Planșeta de gimnastică poate fi transportată cu camionul de mobilă.

— Dar fabrica?

— Fabrica a făcut toți banii pe care îi putea face. A venit timpul să o vindem.

— Bine că tatăl tău a murit, că n-a trăit să vadă ce se întâmplă. Doamna Levy aruncă o privire tragică spre papucul de baie din gumă. Și acum prevăd că îți vei petrece tot timpul la Campionatele mondiale de baseball, la Derby sau la Daytona. E o adevărată tragedie, Gus. O adevărată tragedie.

— Nu încerca să faci din Levy Pants o mare dramă, ca cele ale lui Arthur Miller.

— Mulțumesc Cerului că sunt aici și veghez să nu faci prostii. Mulțumesc Cerului că mă interesez eu de întreprindere. Ce face domnișoara Trixie? Sper că se integrează și este încă destul de activă.

— E încă în viață și asta înseamnă mult la vârsta ei.

— Cel puțin eu m-am interesat de ea. Tu ai fi aruncat-o de mult afară, în zăpadă.

— Ba ar fi trebuit pensionată de mult.

— Ți-am spus că pensionarea ar fi ucis-o. Trebuie făcut astfel încât să se simtă necesară și iubită. Femeia aceasta deschide mari perspective pentru reîntinerirea psihică. Doresc să mi-o aduci o dată aici. Mi-ar plăcea să lucrez puțin cu ea.

— S-o aduc pe băbătia aia aici? Ai luat-o razna? N-am niciun chef ca cineva care îmi aduce aminte de Levy Pants să vină și să sforăie la mine acasă. O să se scape pe divanul tău. Joacă-te cu ea de la distanță.

— Ce tipic, suspină doamna Levy. Nu înțeleg cum de am putut să suport ani de zile un om fără inimă.

— Nu-i destul că ți-am dat voie să o ții pe Trixie la birou, unde știu bine că trebuie să-l scoată din minți zi de zi pe Gonzalez ăla. Când am ajuns acolo azi-dimineață, toată lumea era pe jos pe podea. Nu mă întreba ce făceau. Orice e posibil. Domnul Levy fluieră printre dinți. Gonzalez e cu capul în nori, ca de obicei, dar să-l vezi pe celălalt individ care lucrează acum acolo. Nu știu de unde l-au scos. Nu-ți vine să-ți crezi ochilor, nu exagerez deloc. Mi-e frică și să încerc să ghicesc ce fac măscăricii aceia toată ziua în birou. E de mirare că nu s-a întâmplat încă nimic.

***

Ignatius hotărî să nu meargă la Prytania. Filmul care rula era o dramă suedeză, foarte lăudată, despre un bărbat care își pierdea sufletul, iar Ignatius nu era prea interesat să o vadă. Se gândea să-l sfătuiască pe directorul cinematografului să nu mai prezinte filme atât de deprimante.

Controlă zăvorul de la ușă, întrebându-se când avea să se întoarcă mama lui acasă. Începuse dintr-o dată să iasă aproape în fiecare seară. Dar pentru moment, Ignatius avea alte preocupări. Deschizându-și biroul, văzu un teanc de articole pe care le scrisese cândva, gândindu-se că le va publica în reviste. Pentru presa de opinii scrisese „Boethius constată" și „În apărarea Hroswithei: celor care spun că n-a existat". Pentru revistele populare erau articolele „Moartea lui Rex" și „Copiii, speranța lumii". Și încercând să pătrundă în suplimentele de duminică ale ziarelor, scrisese „O sfidare a siguranței apei", „Pericolul reprezentat de automobilele cu opt cilindri", „Abstinența, cea mai sigură metodă a reducerii natalității" și „New Orleans, oraș al romantismului și al culturii". Răsfoind vechile articole, se întrebă de ce nu expediase niciunul dintre ele, căci fiecare era excelent în felul lui.

Dar acum avea la îndemână un proiect nou, extrem de comercial. Ignatius își eliberă masa de scris măturând cu o singură mișcare a mâinii articolele pentru reviste și foile de însemnări Big Chief, care căzură jos pe dușumea. Puse o nouă mapă pentru foi volante în față și scrise încet pe suprafața aspră, cu creion roșu și litere de tipar: JURNALUL UNUI TÂNĂR MUNCITOR sau GATA CU TRÂNDĂVEALA. Când termină de scris, rupse banda de pe un pachet de coli liniate Blue Horse și le introduse în mapă. Făcu cu creionul găuri în foile de corespondență de la Levy Pants pe care deja scrisese câte ceva și le inseră la începutul mapei. Luând apoi pixul de la Levy Pants începu să scrie pe prima coală din mapă.

Dragă Cititorule,

„Cărțile sunt fiii nemuritori care își sfidează părintele."
Platon

Constat, dragă cititorule, că m-am obișnuit cu ritmul febril al vieții de birou, o adaptare pe care mă îndoiam că o voi putea face. Este desigur adevărat că în scurta mea carieră la Levy Pants am reușit să introduc

câteva metode care te ajută să-ți ușurezi munca. Cei dintre voi care, ca și mine, lucrați într-un birou și citiți acest jurnal incisiv în vreo pauză de cafea, sau așa ceva, vă puteți nota vreo câteva dintre inovațiile mele. Adresez aceste observații atât funcționarilor cât și patronilor.

Mi-am luat obiceiul să ajung la birou cu o oră mai târziu decât ar trebui. Prin urmare sunt mult mai odihnit și proaspăt când ajung și evit prima oră a zilei de muncă, întotdeauna mohorâtă, în care simțurile și trupul meu încă inert fac ca orice sarcină să fie o pedeapsă. Am constatat că ajungând mai târziu, munca pe care o îndeplinesc este de o calitate mult superioară.

Inovația mea în legătură cu sistemul de înregistrare trebuie să rămână secretă pentru moment, deoarece este ceva revoluționar și vreau să văd cum îmi reușește. În teorie, inovația este admirabilă. Dar trebuie totuși, să spun că hârtia friabilă și îngălbenită din dosare constituie un pericol de incendiu. Un aspect mai special, care poate nu se aplică în toate cazurile, este că registrele mele par să fie lăcaș pentru tot felul de rozătoare. Ciuma bubonică era un destin normal în Evul mediu: dar, după părerea mea, să contractezi această plagă în secolul nostru îngrozitor ar fi ceva ridicol.

Astăzi biroul nostru a fost în cele din urmă onorat de prezența domnului și stăpânului nostru, domnul G. Levy. Sincer să fiu, l-am găsit destul de apatic și indiferent. I-am atras atenția asupra inscripției mele (Da, cititorule, a fost în sfârșit pictată și pusă pe perete. Un crin imperial îi dă acum o semnificație sporită), dar nici aceasta nu i-a stârnit decât prea puțin interes. Vizita lui a fost de scurtă durată și fără legătură cu firma, dar cine suntem noi, să punem întrebări acestor giganți din lumea afacerilor, ale căror capricii dirijează cursul națiunii noastre? Cu timpul va afla despre devotamentul meu pentru firma lui, despre dăruirea mea.

Exemplul meu s-ar putea să-l facă și pe el să creadă din nou în Levy Pants.

Domnișoara Trixie tot nu ține seama decât de persoana ei, dovedindu-se astfel mai înțeleaptă decât am considerat-o. Presupun că femeia aceasta știe foarte multe și că apatia ei este o fațadă a resentimentului ei evident față de Levy Pants. Devine mai coerentă când vorbește despre pensionare. Am observat că are nevoie de o nouă pereche de șosete albe, cele pe care le poartă au devenit aproape cenușii. Poate am să-i dăruiesc, în viitorul apropiat, o pereche nouă de șosete absorbante, de sport; gestul acesta s-ar putea să o miște și să o determine să vorbească. Se pare că s-a atașat de

șapca mea, căci a început să o poarte uneori în locul cozorocului ei de celuloid.

Așa cum v-am spus în fasciculele anterioare, rivalizam cu poetul Milton petrecându-mi tinerețea în izolare, meditând și studiind pentru a-mi perfecționa darul scrisului, cum făcea și el. Dar necumpătarea cataclismică a mamei mele m-a aruncat în lume, în modul cel mai violent cu putință. Organismul meu este încă într-o stare de instabilitate. Prin urmare, sunt în plin proces de adaptare la tensiunea din câmpul muncii. De îndată ce organismul meu se va deprinde cu biroul, voi face primul pas uriaș vizitând fabrica, inima tumultuoasă a firmei Levy Pants. Prin ușa fabricii am auzit destul de multe pârâituri și vuiete, dar starea mea cam iritabilă de acum exclude pentru moment o descindere în acest special infern. Din când în când, câte un muncitor din fabrică se abate pe la birou ca să pledeze, într-un limbaj de analfabet, o cauză oarecare (de obicei se plânge de beția șefului de echipă, alcoolic înrăit). Când voi fi din nou eu însumi, mă voi duce să-i vizitez pe acești muncitori din fabrică. Am convingeri adânci și nestrămutate despre importanța activității sociale. Sunt sigur că aș putea face ceva ca să-i ajut pe muncitorii din fabrică. Detest pe cei care acționează cu lașitate în fața nedreptăților sociale. Cred într-o implicare curajoasă și zguduitoare în problemele zilelor noastre.

Note sociale: Am căutat în diverse ocazii refugiu la Prytania, împins de dorința de a vedea niște orori tehnicolor, monstruozități filmate care constituiau o adevărată jignire la adresa oricărui criteriu al bunului simț și al decenței. Bobine întregi umplute cu perversiuni și blasfemii îmi uluiau ochii cărora nu le venea să creadă, îmi șocau mintea virginală și îmi blocau valva.

Mama mea s-a asociat în ultimul timp cu niște indezirabili care încearcă să o transforme într-un fel de atlet, specimene depravate ale omenirii care își caută în popice calea spre uitare. Uneori îmi vine greu să-mi continuu cariera înfloritoare din lumea afacerilor, supus fiind suferinței în urma acestor neplăceri domestice.

Note în legătură cu sănătatea: Valva mea s-a închis cu violență azi după-amiază, când domnul Gonzalez mi-a cerut să adun o coloană de cifre pentru el. Când a văzut în ce stare m-a adus cererea lui, a avut destulă considerație să adune cifrele singur. Am încercat să nu fac o scenă, dar

valva nu a ținut seama de dorința mea. Șeful acesta de birou poate să devină uneori agasant.

Pe mai târziu,

Darryl, tânărul vostru muncitor

Ignatius citi cu plăcere ceea ce scrisese. *Jurnalul* avea tot felul de posibilități. Putea fi un document contemporan viguros și real despre problemele unui tânăr. În cele din urmă închise mapa și se gândi să-i trântească Myrnei un răspuns la scrisoare, un răspuns prin care, biciuitor și fără milă, să-i atace atât persoana cât și concepția despre lume. Dar era mai bine să aștepte până când va vizita fabrica și va vedea ce posibilități de acțiune socială existau acolo. Un asemenea curaj trebuia chibzuit bine; ar fi putut avea ocazia să facă ceva pentru muncitorii din fabrică, un lucru care s-o facă pe Myrna să pară o reacționară pe tărâmul acțiunilor sociale. Trebuia negreșit să-și dovedească superioritatea față de fufa aceea impertinentă.

Luându-și lăuta, hotărî să se relaxeze deocamdată printr-un cântec. Se pregăti, trecându-și limba masivă peste mustață și apoi, zdrăngănind, începu să cânte „Nu zăbovi, mergi în calea ursitei/ Pășește grăbit, cu voia bună alături".

— Isprăvește! țipă domnișoara Annie de după jaluzelele trase.

— Cum îndrăznești? îi răspunse Ignatius, îndepărtând cu violență propriile lui jaluzele și privind afară spre aleea întunecoasă și rece. Cum îndrăznești să te ascunzi după jaluzelele acelea? Ridică-le imediat!

Alergă înfuriat la bucătărie, umplu o oală cu apă și se întoarse iute în cameră. Tocmai când era gata să arunce apa în jaluzelele, tot coborâte, ale domnișoarei Annie, auzi portiera unei mașini trântindu-se, afară în stradă. Câțiva oameni veneau spre casă pe alee. Ignatius trase jaluzelele și stinse lumina, ascultând cum vorbește mama lui cu cineva. Agentul de stradă Mancuso tocmai spunea ceva când trecură pe sub fereastra lui și o voce răgușită de femeie adăugă:

— După mine, suntem în siguranță, Irene. Luminile nu-s aprinse. Trebe să se fi dus la cinema.

Ignatius își îmbrăcă pardesiul și alergă prin hol la intrarea din față, pe când ei deschideau ușa de la bucătărie. Coborî treptele și văzu automobilul alb al agentului Mancuso parcat în fața casei. Aplecându-se cu mare efort, Ignatius își înfipse un deget în valva uneia dintre anvelope și-l ținu până

când fâsâitul încetă și fundul anvelopei se lăți ca o clătită peste șanțul de scurgere din cărămidă. Apoi, mergând pe aleea care abia era suficient de largă pentru gabaritul său, se duse în spatele casei.

Bucătăria era viu luminată și prin fereastra închisă se putea auzi aparatul de radio ieftin al mamei sale. Ignatius urcă fără zgomot scările din spatele casei și privi prin ferestrele unsuroase ale ușii din dos. Mama lui și agentul de stradă Mancuso stăteau la masă, lângă o sticlă în care rămăsese mai puțin de un sfert de Early Times. Mancuso părea mai abătut ca niciodată, dar doamna Reilly bătea tactul cu un picior în linoleum și râdea timid, privind la ceea ce se petrecea în centrul camerei. O femeie scundă și grasă, cu părul creț cărunt, dansa singură pe linoleum, legănându-și sânii grei care atârnau sub o bluză albă. Pantofii ei de sport băteau dușumeaua cu convingere, purtând sânii care se bălăbăneau și șoldurile care se roteau când înainte, când îndărăt, în spațiul dintre masă și sobă.

— Deci aceasta era mătușa agentului de stradă Mancuso. Numai el putea să aibă o asemenea mătușă, mormăi disprețuitor Ignatius.

— Hoo! strigă veselă doamna Reilly. Santa!

— Priviți figura asta, copii! strigă femeia cu păr cărunt ca un arbitru de lupte libere și începu să se scuture, lăsându-se din ce în ce mai jos, până când fu gata să atingă podeaua.

— O, Doamne! exclamă Ignatius adresându-se vântului.

— Ai să-ți rupi târtița, fato, râse doamna Reilly. Ai să-mi găurești bunătate de dușumea.

— Poate ar fi mai bine să te liniștești, mătușă Santa, spuse agentul Mancuso mohorât.

— Drace! Doar n-am să mă opresc acu', când am ajuns aici, răspunse femeia, ridicându-se ritmic. Cine zice c-o bunică nu mai poate dansa? Ținând brațele ridicate în sus, femeia tropăia pe fâșia de linoleum.

— Doamne! exclamă doamna Reilly, răzând în hohote și aplecând sticla de whisky spre paharul ei. Ce-ar fi dacă Ignatius s-ar întoarce acasă și ar vedea asta!

— Mai dă-l în mă-sa pe Ignatius!

— Santa! exclamă doamna Reilly, șocată, dar Ignatius observă că era și puțin amuzată.

— Terminați odată, strigă domnișoara Annie de dincolo de jaluzele.

— Cine-i asta? o întrebă Santa pe doamna Reilly.

— Terminați până nu sun să vină poliția, strigă vocea înăbușită a domnișoarei Annie.

— *Te rog,* oprește-te, o implora nervos agentul Mancuso.

CINCI

În spatele barului. Darlene turna apă în sticlele doar pe jumătate pline cu băuturi alcoolice.

— Hei, Darlene, ascultă tâmpenia asta, îi porunci Lana Lee, împăturind ziarul și punând deasupra lui scrumiera. „Frieda Club, Betty Bumper și Liz Steele, toate cu domiciliul în strada Sfântul Petru 796, au fost arestate noaptea trecută la El Caballo Lounge, de pe strada Burgundiei 570, și acuzate de tulburarea liniștii și infracțiune împotriva ordinii publice. După cum declară polițistul care le-a ridicat, incidentul a fost provocat de faptul că un bărbat neidentificat i-a făcut avansuri uneia dintre cele trei femei. Colegele ei au început atunci să-l lovească, iar bărbatul a fugit din local. Femeia numită Steele a aruncat cu un scaun în barman, iar celelalte două au început să-i amenințe pe consumatori cu scaune și sticle de bere sparte. Clienții din local au spus că bărbatul care a scăpat prin fugă purta pantofi de popice." Ce zici de chestia asta? Zănatice ca alea trei fac să se ducă de râpă cartierul. Un tip cinstit încearcă să se distreze și el puțin și dă de una din lesbienele alea care-l ia la bătaie. Pe vremuri era bine aici, iar oamenii cumsecade. Acu' dai numa' de lesbiene și poponari. Nu-i de mirare că afacerile s-au împuțit. Să nu văd în ochi femei de-alea. Să nu le văd!

— Singurii oameni care mai vin noaptea p-aici sunt polițai îmbrăcați civil ca să nu fie recunoscuți, spuse Darlene. De ce nu trimit un polițai d-ăsta și după una din femeile alea?

— Localu' meu s-a transformat într-o adevărată secție de poliție. Ce fac eu aici e un spectacol de binefacere pentru Asociația Polițiștilor Binevoitori, spuse Lana dezgustată. O groază de loc gol și câțiva sticleți care-și fac semne unu' altuia. Juma' din timp trebe să stau cu ochii pe tine, mintoaso, să m-asigur că nu-ncerci să-i împingi la băut.

— De, Lana, spuse Darlene. Cum pot eu să știu care-i sticlete și care nu-i? Mie toți îmi par la fel. Își suflă nasul. Încerc și eu să câștig un ban.

— Un sticlete îl recunoști după ochi, Darlene. Sunt siguri de ei. Am fost destul timp în meseria asta. Cunosc toate chițibușurile, când e vorba de o scârbă de sticlete. Bancnote însemnate, haine false. Dacă nu te lămurești

după ochi, aruncă o privire de vezi ce bani are. Sunt mâzgăliți peste tot cu creionu'.

— Cum aș putea să-i vad banii? I-așa de-ntuneric aici, c-abia dacă pot să-i văd ochii.

— Păi, o să trebuiască să facem ceva cu tine. Nu mai vreau să te văd stând pe scaunele mele. Într-una din nopțile astea mi-e teamă să nu-ncerci să vinzi un dublu martini șefului poliției.

— Lasă-mă atunci să mă urc pe scenă și să dansez. Am un număr trăsnet.

— Da' mai taci din gură! strigă Lana. Dacă află Jones că vin noaptea aici polițaii, putem să ne luăm rămas-bun de la portar cu preț redus. Ascultă-mă, Darlene, să nu-i sufli o vorbă lui Jones despre curcanii care așa, deodată, vin toți în păr noaptea aici. Știi bine că oamenii de culoare nu se au bine cu poliția. Ar putea să se sperie și s-o șteargă. Vezi și tu că eu nu-ncerc decât să-l ajut pe băiat, să-l adun de pe străzi.

— Bine, spuse Darlene, numai că eu nu fac niciun ban. To' timpu' tremur de frică că omu' de lângă mine-i polițai. Știi de ce avem noi nevoie aici ca să facem bani?

— De ce? întrebă supărată Lana.

— De un animal.

— Un ce? Iisuse Cristoase!

— N-am de gân' să curăț și dup-un animal, spuse Jones, lovind cu zgomot mătura de picioarele scaunelor de la bar.

— Vezi că n-ai măturat sub scaunele alea, îi strigă Lana.

— Aău! Te temi să nu-mi scape cumva vr'unu'? Hei!

— Citește-n ziar, Lana, spuse Darlene. Mai toate celelalte baruri de pe stradă și-au luat un animal.

Lana deschise ziarul la pagina cu localuri și prin ceața creată de Jones citi reclamele barurilor de noapte.

— Ei da, mica noastră Darlene știe ce-i pe lume. Nu cumva ți-ar plăcea să fii tu directoarea clubului?

— Da' de unde!

— Bine, ține minte asta, spuse Lana și urmări cu degetul reclamele. Ia privește! La Jerry au un șarpe, la 104 și-au luat porumbei, un pui de tigru. Un cimpanze'…

— Vezi tu, acolo se duc oamenii, spuse Darlene. Trebe să ții pasu' cu noutățile-n afaceri.

— Foarte mulțumesc. Și pentru c-ai venit cu ideea, ai vreo propunere?

— Eu propun un vot unanim ca să nu schimbăm baru-n grădină zoologică, făcu Jones.

— Ocupă-te de dușumea, îl puse la punct Lana.

— Am putea folosi papagalu' meu cacadu, spuse Darlene. Am pregătit un dans grozav cu el. E o pasăre foarte deșteaptă. Ar trebui s-o auzi cum vorbește.

— La barurile pentru negri, oamenii-ncearcă să țină păsăricile *afară.*

— Dă-i papagalului o șansă, pledă Darlene.

— Ăău! Ian te uită, spuse Jones, apare pretenu' tău orfanu'. Se vede că-i ceasu' pomenilor.

George intră pe ușă, îmbrăcat într-un pulover mare, roșu, pantaloni albi de doc și cizme bej de dansator, cu vârfurile ascuțite. Pe ambele mâini își tatuase cu pixul pumnale.

— Regret, George, azi n-am nimic pentru orfani, spuse repede Lana.

— Ai văzut? Orfanii tăi ar face bine să s-adreseze Fundurilor Unite, spuse Jones, și aruncă un nor de fum peste pumnale. Avem ș-așa necazuri cu salariile. Milostenia trebe să-nceapă acasă.

— Cum? întrebă George.

— Ăștia par să țin-acu' la orfelinat o șleahtă de haidamaci, observă Darlene. Eu nu i-aș da nimic, Lana. Ăsta-i un bijnițar care-nvârte șantaje sau alte învârteli, după părerea mea. Dacă ăsta-i orfan, eu sunt regina Angliei.

— Vino aici, îi spuse Lana lui George, făcându-l să iasă din nou afară în stradă.

— Ce s-a-ntâmplat? întrebă George.

— Nu pot vorbi de față cu neisprăviții ăia, îi explică Lana. Portarul ăsta nou nu-i ca cel bătrân dinainte. Căposu' ăsta, de când a dat prima dată ochii cu tine, mă tot întreabă cum e treaba cu orfanii. N-am nicio încredere în el. Și așa am necazuri cu sticleții.

— Cată-ți atunci alt cioroi. Sunt câți vrei primprejur.

— Pentru cât îl plătesc, n-ar sta aici niciun eschimos orb. A fost un chilipir, ca și cum l-am luat cu rabat. El crede că dacă-ncearcă să plece, pot face să-l aresteze pentru vagabondaj. E o afacere bună. Vezi, George, în meseria asta a mea trebe să ții ochii mereu deschiși, să nu-ți scape nicio ocazie. Ai înțeles?

— Și eu ce fac?

— Jones ăsta pleacă la masă de la douăș'pe la douăș'pe jumate. Așa că întoarce-te pe la unu fără un sfert.

— Și ce vrei să fac cu pachetele alea toată după-masa? Nu pot învârti nimic pân' la trei. Nu vrau să mă plimb cu chestiile alea la mine.

— Pune-le la bagaje în autogară. Nu-mi pasă unde. Ai grijă doar să fie la loc sigur. Te văd mâine dimineață.

Lana se reîntoarse în bar.

— Trag nădejdea că l-ai dat afară pe puștiu' ăla. Ar fi bine să-l reclame cineva.

— Îhî!

— Hai, zău, Lana! Dă-ne o șansă, mie și papagalului. Ai să vezi ce grozavi suntem.

— Pe vremuri, bătrânilor de tipul celor din clubu' Kiwan le plăcea să vină și să privească cum se bâțâie pe scenă o fată drăguță. Acum e nevoie și de un animal. Știi ce-i rău cu oamenii din zilele de azi? Nu-s întregi la minte. E greu pentru un om să câștige un ban cinstit. Lana își aprinse o țigară și își uni fumul cu cel al lui Jones. Ei bine, să facem o probă cu pasărea. Cred că e mai sigur dacă ești pe scena mea cu un papagal decât pe scaunele mele cu un sticlete. Vino cu blestemata aia de pasăre.

***

Domnul Gonzalez stătea lângă micul său radiator, ascultând sunetele râului, sufletul său împăcat plutind în Nirvana, pe undeva mult deasupra fabricii Levy Pants. Simțurile sale savurau în mod inconștient tărăboiul pe care îl făceau șobolanii, mirosul de hârtie veche și lemn și sentimentul de tihnă pe care i-l dădea perechea lui largă de pantaloni Levy. Expiră o șuviță de fum filtrat și aruncă cenușa țigării, ca un bun țintaș, exact în centrul scrumierei. Imposibilul devenise realitate: viața la Levy Pants începuse să fie chiar și mai bună. Motivul era domnul Reilly. Ce zână bună îl adusese pe domnul Ignatius J. Reilly pe treptele roase și putrezite de la Levy Pants!?

Era ca patru angajați într-unul singur. În mâinile competente ale domnului Reilly, munca de birou părea să dispară. Era de asemenea foarte gentil cu domnișoara Trixie; aproape că nu mai existau fricțiuni la birou. Domnul Gonzalez fusese mișcat de cele ce văzuse în după-amiaza zilei

trecute. Domnul Reilly, în genunchi, îi schimba șosetele domnișoarei Trixie. Domnul Reilly era tot numai inimă. Mai era, firește, în parte și valvă. Dar referirile permanente la valvă puteau fi trecute cu vederea. Erau singurul lui defect.

Privind fericit împrejur, domnul Gonzalez observă îmbunătățirile datorate strădaniilor manuale ale domnului Reilly. Deasupra biroului domnișoarei Trixie era prins un pătrat mare de carton pe care scria DOMNIȘOARA TRIXIE și într-un colț era desenat cu cretă colorată un buchet de modă veche. Deasupra propriului său birou era un alt carton prins în pioneze pe care scria SR. GONZALEZ, decorat și acesta cu panașul Regelui Alfonso. O cruce formată din multe secțiuni era bătută în cuie pe un pilon din birou. Secțiunile pe care scria SUC DE ROȘII LIBBY și JELEU KRAFT așteptau să fie acoperite, așa cum spusese domnul Reilly, cu vopsea maro și câteva dungi albe, ca să sugereze lemnul. Deasupra dulapurilor cu registre, în câteva pahare de carton în care fusese înghețată, încolțiseră deja lujere de fasole. Draperiile violete din pânză groasă de bumbac, care atârnau la fereastra de lângă biroul domnului Reilly, creau o atmosferă meditativă în partea aceea a încăperii. Acolo soarele arunca o lucire bordo pe statuia de ghips a Sfântului Anton, înaltă de un metru și așezată alături de coșul de hârtii.

Nu avusese parte niciodată de cineva atât de muncitor ca domnul Reilly. Era atât de devotat, atât de interesat de mersul companiei! Intenționa chiar să viziteze fabrica, când valva lui avea să-i permită, pentru ca să vadă cum să îmbunătățească și acolo condițiile. Ceilalți angajați fuseseră întotdeauna atât de neglijenți, de nepăsători.

Ușa se deschise încet și domnișoara Trixie își făcu apariția ei zilnică, purtând o pungă mare de plastic care i-o lua înainte.

— Domnișoară Trixie! exclamă domnul Gonzalez cu ceea ce pentru el era un ton foarte aspru.

— Cine? strigă speriată domnișoara Trixie.

Privi în jos la cămașa de noapte peticită și halatul de flanelă.

— O, Doamne, gâfâi ea. M-am gândit eu că e puțin cam frig afară.

— Întoarce-te imediat acasă.

— E frig afară, Gomez.

— Nu poți rămâne la Levy Pants așa cum ești. Îmi pare rău.

— Sunt pensionată? întrebă domnișoara Trixie, plină de speranță.

— Nu! se răsti domnul Gonzalez. Vreau numai să te duci acasă și să te schimbi. Locuiești doar la capătul străzii. Hai, grăbește-te!

Domnișoara Trixie plecă târșâind picioarele și trânti ușa. Se întoarse apoi din nou ca să-și ia sacoșa pe care o lăsase pe podea și ieși trântind încă o dată ușa.

La sosirea lui Ignatius, cu o oră mai târziu, domnișoara Trixie nu se întorsese încă. Domnul Gonzalez îl auzi pășind greoi și încet pe scări. Ușa fu larg deschisă și minunatul Ignatius J. Reilly apăru, legat în jurul gâtului cu un fular cadrilat mare cât o broboadă, care avea un capăt băgat sub pardesiu.

— Bună dimineața, domnule, spuse el maiestuos.

— Bună dimineața, răspunse încântat domnul Gonzalez. Te-a adus bine mașina până aici?

— Potrivit. Am bănuiala că taximetristul avea veleități de pilot de curse. A trebuit să-i cer tot timpul să fie mai prudent. De fapt ne-am despărțit cu un sentiment ostil de ambele părți. Dar unde este astăzi micuța membră a colectivității noastre?

— A trebuit să o trimit acasă. A venit azi-dimineață la serviciu în cămașă de noapte.

Ignatius se încruntă și spuse:

— Nu înțeleg de ce a fost trimisă înapoi. La urma urmei, suntem destul de neprotocolari aici. O mare familie. Nu pot decât să sper că nu i-ai distrus moralul. Umplu un pahar cu apă ca să ude fasolea încolțită din pahare. Să nu fii surprins dacă mă vei vedea și pe mine apărând într-o dimineață în cămașă de noapte. Găsesc că este foarte confortabilă.

— Nu intenționez firește să vă impun ce haine să purtați, spuse îngrijorat domnul Gonzalez.

— Sper că nu. Atât domnișoara Trixie cât și eu avem o limită până la care putem suporta.

Sub pretextul că are de căutat ceva într-un sertar, domnul Gonzalez evită privirea teribilă pe care Ignatius o îndreptase spre el.

— Voi termina crucea, spuse în cele din urmă Ignatius, scoțând două cutii cu vopsea din buzunarele ca niște pungi ale pardesiului său.

— Minunată idee.

— Crucea are prioritate absolută pentru moment. Registrele, clasificarea alfabetică, totul trebuie să aștepte până voi termina acest proiect. Apoi,

când crucea va fi gata, va trebui să merg să vizitez fabrica. Bănuiesc că oamenii aceia își doresc intens pe cineva care să-i asculte cu compasiune, să-i călăuzească cu dăruire. Poate voi fi în stare să-i ajut.

— Bineînțeles. Nu mă întreba pe mine ce ai de făcut.

— Nici nu am de gând. Ignatius îl privi lung pe șeful de birou. În sfârșit, valva mea pare să-mi îngăduie o vizită în fabrică. Nu trebuie să scap acest prilej. Dacă aștept, s-ar putea închide pentru mai multe săptămâni.

— Atunci trebuie să mergi chiar astăzi în fabrică, admise cu entuziasm șeful de birou.

Domnul Gonzalez își îndreptă privirea plină de speranță spre Ignatius, dar nu obținu niciun răspuns. Ignatius își puse pardesiul, fularul și șapca într-una dintre despărțiturile pentru registre și începu să lucreze la cruce. Pe la ora unsprezece o dădea cu primul strat de vopsea pe care îl aplica meticulos cu o mică pensulă pentru acuarelă. Domnișoara Trixie era tot absentă.

La prânz, domnul Gonzalez privind pe deasupra teancului de hârtii la care lucra, spuse:

— Mă întreb unde poate fi domnișoara Trixie?

— I-ai tăiat probabil tot avântul, răspunse rece Ignatius. Aplica vopseaua cu pensula pe marginile aspre ale cartonului. Totuși, s-ar putea să apară la prânz. Am promis ieri că îi voi aduce un sandviș cu carne. Am descoperit că ea consideră un astfel de dejun drept o delicatesă savuroasă. Ți-aș oferi și dumitale un sandviș, dar mi-e teamă că nu am decât pentru mine și domnișoara Trixie.

— Nu are nicio importanță. Domnul Gonzalez surâse palid și îl privi pe Ignatius cum deschide o pungă de hârtie unsuroasă. Va trebui oricum să lucrez în timpul prânzului ca să termin aceste dări de seamă și bilanțuri.

— Faci foarte bine. Nu trebuie să îngăduim ca Levy Pants să rămână la urmă în lupta pentru supraviețuirea celui mai bun.

Ignatius mușcă din primul său sandviș, reducându-l la jumătate și mestecă un timp mulțumit.

— Sper din toată inima să vină domnișoara Trixie, spuse el, după ce terminase primul sandviș și scosese niște râgâieli care răsunau de parcă i se dezintegra tubul digestiv. Mi-e teamă că valva mea nu tolerează sandvișuri cu carne la dejun.

Pe când trăgea cu dinții din pâine carnea celui de al doilea sandviș, intră domnișoara Trixie, purtând cozorocul verde de celuloid în dreptul cefei.
— Iată că a sosit, îi spuse Ignatius șefului de birou, prin frunza mare de salată verde ofilită care îi atârna din gură.
— O, da, spuse slab domnul Gonzalez. Domnișoara Trixie.
— Mi-am închipuit eu că sandvișul cu carne îi va activa facultățile. Uite-l aici, mamă a comerțului.
Domnișoara Trixie se lovi de statuia Sfântului Anton.
— Am știut toată dimineața că am ceva de făcut, Gloria, spuse domnișoara Trixie, luând în gheare sandvișul și mergând spre biroul ei. Ignatius privea fascinat la mecanismul complex de gingii, limbă și buze pe care fiecare bucățică de sandviș îl punea în mișcare.
— Ți-a trebuit mult timp ca să te schimbi, îi spuse șeful de birou domnișoarei Trixie, observând cu amărăciune că noul ei ansamblu vestimentar era doar cu puțin mai prezentabil decât halatul și cămașa de noapte.
— Cine? întrebă domnișoara Trixie, lăsând să se vadă o limbă plină cu pâine și carne mestecată.
— Am spus că ți-a trebuit mult timp să te schimbi.
— Mie? Abia am plecat de aici.
— Vrei să fii bun și să n-o mai hărțuiești? întrebă supărat Ignatius.
— Întârzierea nu-și avea rost. Locuiește aici jos, pe undeva prin docuri, explică domnul Gonzalez și se reîntoarse la hârtiile sale.
— Ți-a plăcut? o întrebă Ignatius pe domnișoara Trixie, când ultima grimasă a buzelor ei se domolise.
Domnișoara Trixie dădu afirmativ din cap și atacă silitoare cel de al doilea sandviș. Dar când ajunse la jumătatea lui, se lăsă moale pe spătarul scaunului.
— Sunt sătulă, Gloria. A fost delicios.
— Domnule Gonzalez, nu dorești bucata de sandviș pe care nu o mai poate mânca domnișoara Trixie?
— Nu, mulțumesc.
— Ar fi bine să o accepți. Altminteri șobolanii ne vor asalta *en masse.*
— Da, Gomez, ia bucata asta, spuse domnișoara Trixie, lăsând să cadă jumătatea umedă de sandviș deasupra hârtiilor de pe biroul șefului ei.

— Uite ce-ai făcut, idioată bătrână! strigă domnul Gonzalez. A naibii să fie doamna Levy! Era darea de seamă pentru bancă.

— Cum îndrăznești să ataci spiritul nobilei doamne Levy? tună Ignatius. Am să te reclam, domnule.

— Mi-a trebuit mai mult de o oră ca să o fac. Și acum uite cum arată.

— Vreau șunca mea de Paști, se rățoi domnișoara Trixie. Și unde-i curcanul pentru Ziua Recunoștinței? Am lăsat o slujbă minunată de casieră la un cinematograf ca să vin să lucrez pentru firma asta. O să mă țineți aici până am să mor? Trebuie să spun că angajații nu-s bine tratați la voi. Mă pensionez *chiar acum.*

— De ce nu te duci să te speli pe mâini? o sfătui domnul Gonzalez.

— Asta-i o idee bună, Gomez, răspunse domnișoara Trixie și porni spre toaletă.

Ignatius se simțea păcălit. Sperase într-o scenă. În timp ce șeful de birou începu să facă o copie a dării de seamă pentru bancă, se reîntoarse la cruce. Dar mai întâi trebui să o ridice pe domnișoara Trixie, care se întorsese și îngenunchease să se roage exact pe locul în care stătuse Ignatius ca să picteze. Domnișoara Trixie rămase mai tot timpul în preajma lui, plecând doar ca să lipească vreun plic pentru domnul Gonzalez, să mai meargă de câteva ori la toaletă și să moțăie. Șeful de birou era singurul care făcea puțin zgomot în cameră, cu mașina de scris și cu cea de calculat. Ignatius le găsea pe amândouă cam enervante. La ora unu și jumătate crucea era aproape gata. Îi lipseau doar micile litere aurite cu care să scrie Dumnezeu și Afacerile. Ignatius le avea pregătite și începu să le lipească în partea de jos a crucii. După ce aplică și inscripția, făcu un pas înapoi și îi spuse domnișoarei Trixie:

— Este completă.

— O, Gloria, e minunată, îl lăudă sincer domnișoara Trixie. Ia privește la ea, Gomez.

— E foarte frumoasă, spuse domnul Gonzalez, privind crucea cu ochi obosiți.

— Și acum registrele, spuse Ignatius aferat. Și apoi mă duc în fabrică. Nu pot tolera nedreptățile sociale.

— Da, trebuie să te duci în fabrică cât timp nu te supără valva, spuse șeful de birou.

Ignatius se duse în spatele dulapurilor, luă materialul care se acumulase și nu fusese înregistrat și-l aruncă în coșul de hârtii. Observând că șeful de birou stă la masa lui de lucru cu o mână peste ochi, Ignatius trase primul sertar cu fișe și, răsturnându-l, aruncă conținutul lui aranjat alfabetic tot la coșul de hârtii.

Apoi plecă spre ușa fabricii, trecând cu zgomot pe lângă domnișoara Trixie care căzuse din nou în genunchi în fața crucii.

***

Agentul de stradă Mancuso, în strădiunța sa de a aresta pe cineva, oricine ar fi, ca să i-l ducă sergentului, încercă să combine ceva și în timpul sau liber. La reîntoarcerea de la popicărie, după ce o lăsase pe mătușa sa acasă, intră singur într-un bar, cu speranța că se va ivi ceva. Dar nu se iviseră decât trei fete înfricoșătoare care îl luaseră la bătaie. Intrând la secție, unde trebuia să se prezinte sergentului care îl chemase la el, își atinse bandajul pe care îl avea la cap.

— Ce ți s-a întâmplat, Mancuso? tipă sergentul când îi văzu bandajul.

— Am căzut.

— Nu mă miră din partea ta. Dacă ți-ai cunoaște cât de cât meseria, ai fi acum în baruri ca să ne informezi despre persoane ca cele trei fete, de exemplu, pe care le-au adus aici noaptea trecută.

— Da, domnule.

— Nu știu ce codoașă te-a dus de nas vorbindu-ți despre Bucuria Nopții, da' băieții au fost acolo aproape seară de seară și n-au arestat pe nimeni.

— Păi eu credeam…

— Taci din gură. Ne-ai trimis pe o pistă greșită. Știi ce le facem noi celor care ne trimit pe o pistă greșită?

— Nu.

— Îi punem să stea în toaleta stației de autobuz.

— Da, domnule.

— Ai să rămâi acolo opt ore pe zi, până reușești să prinzi pe cineva.

— E-n regulă.

— Să nu-mi spui mie „e-n regulă”. Să-mi spui „da, domnule”. Acum cară-te de aici și du-te la garderobă. Azi te-mbraci în fermier.

***

Ignatius deschise *Jurnalul unui Tânăr Muncitor* la prima pagină nescrisă din mapă. Scoase cu zel vârful pixului pe care scria Levy Pants, dar vârful nu se cuplă la prima apăsare și intră din nou în cilindrul de plastic. Ignatius apăsă mai cu putere, dar din nou vârful nu-i dădu ascultare și lunecă înapoi. Se înfurie și-l rupse de marginea mesei de lucru, ridicând apoi de jos, de pe podea, un altul pe care scria Venus Medalist. Scormonindu-și cu pixul ceara din ureche, încercă să se concentreze. Ascultă zgomotele pe care le făcea mama lui pregătindu-se pentru o seară la popicărie. Din baie se auzea un staccato de pași, ceea ce însemna, după cum știa el, că mama lui încearcă să ducă la bun sfârșit mai multe faze ale pregătirii, în același timp. Urmau apoi zgomotele cu care se obișnuise în decursul anilor, deoarece se repetau ori de câte ori doamna Reilly se pregătea să plece de acasă: bufnitura unei perii de păr care cădea în chiuvetă, sunetul unei cutii de pudră care se lovea de podea, diverse exclamații indicând confuzie și haos.

— Uuuf! exclamă mama lui într-un anumit moment.

Pe Ignatius îl enervau răbufnelile și zgomotele din baie, și dorea ca mama lui să termine. În sfârșit, o auzi că stinge lumina. Bătu la el în ușă.

— Ignatius, scumpule, plec.

— Foarte bine, răspunse el cu voce glacială.

— Deschide ușa, puiule, și vino să mă săruți la plecare.

— Mamă, sunt foarte ocupat în momentul de față.

— Nu fi așa, Ignatius. Deschide ușa.

— Pleacă, te rog, cu prietenii tăi.

— Oh, Ignatius!

— E nevoie oare să mă deranjezi la tot pasul? Lucrez la ceva cu șanse admirabile de a deveni scenariul unui film. Un film extrem de comercial.

Doamna Reilly bătu în ușă cu pantofii de popice.

— Vezi, nu-ți strica perechea aceea absurdă de pantofi pe care ai cumpărat-o din banii câștigați prin truda mea.

— Cum? Ce vrei să spui, scumpule?

Ignatius își scoase creionul din ureche și deschise ușa. Părul castaniu al mamei sale era ridicat deasupra frunții; umerii obrajilor erau roșii de fardul care fusese aplicat în grabă până la globii oculari. Un puf bine încărcat cu pudră îi albise fața, partea din față a rochiei și câteva șuvițe castanii desprinse din pieptănătură.

— O, Doamne, spuse Ignatius. Ai pudră pe rochie, dar e probabil rezultatul sfaturilor doamnei Battaglia de a te face frumoasă.
— De ce trebe tot timpu' să te iei de Santa, Ignatius?
— S-ar părea că deja și-a cam luat-o la viața ei. Dar n-o văd bine dacă se apropie vreodată de mine.
— Ignatius!
— Tot ea face să-ți treacă prin minte cuvinte vulgare, ca „a și-o lua”.
— Santa-i bunică! Ar trebui să-ți fie rușine!
— Mulțumesc Cerului că strigătele grosolane ale domnișoarei Annie au reinstalat pacea noaptea trecută. N-am văzut în viața mea o orgie atât de nerușinată. Și tocmai în propria mea bucătărie. Dacă omul acela face în vreun fel parte dintre cei care impun legile, ar fi trebuit să o aresteze pe așa-zisa „mătușă” chiar acolo pe loc.
— Nu te lega acu' de Angelo. Are multe de tras, băiete. Santa spune că toată ziua a fost silit să stea la toaleta de la autogară.
— O, Doamne! Să cred oare ceea ce aud? Te rog, grăbește-te să pleci cu cei doi mafioți ai tăi și lasă-mă în pace.
— Nu te purta așa cu săraca ta mamă.
— Săraca? Am auzit oare cuvântul săracă? Când în casa aceasta plouă cu dolarii trudiți de mine. Și se duc ca pe apă, ba și mai repede.
— Nu începe din nou cu chestia asta, Ignatius. Am primit două'j' de dolari de la tine săptămâna asta, ș-am fost silită să cad aproape-n genunchi și să te rog ca să mi-i dai. Uită-te mai bine la toate fleacurile pe care ți le-ai cumpărat. Uită-te la aparatu' de filmat pe care l-ai adus azi.
— Aparatul de filmat va fi în curând folosit. Armonica am luat-o ieftin.
— Nu-l plătim pe omu' ăla în vecii vecilor dacă o ținem tot așa.
— Aceasta nu mă privește! Nu sunt conducător auto.
— Știu că nu-ți pasă. Nu ți-a păsat niciodată de nimic, băiete.
— Ar fi trebuit să știu că de câte ori deschid ușa camerei mele, deschid pur și simplu o cutie a Pandorei. Nu ți-a spus doamna Battaglia să-l aștepți pe nepotul ei detracat și pe dânsa la marginea trotuarului, ca să nu pierdeți niciun moment din timpul prețios în care jucați popice? Ignatius râgâi, eliminând gazele a douăsprezece mascote care fuseseră prinse în capcană de valva lui. Îngăduie-mi să am puțină pace. E destul că sunt tracasat la serviciu cât e ziua de lungă. Credeam că ți-am descris suficient de bine ororile pe care trebuie să le înfrunt zilnic.

— Tu știi cât te apreciez, puiule, se smiorcăi doamna Reilly. Hai, dă-mi un sărut de plecare, ca un băiat bun ce ești.

Ignatius se aplecă și o pupă ușor pe obraz.

— O, Doamne, spuse el, scuipând pudră. Îmi va scrâșni între dinți toată noaptea.

— Mi-am pus prea multă pudră?

— Nu, e foarte bine. Dar parcă aveai artrită, sau așa ceva? Cum naiba poți juca popice?

— Cred că mișcarea m-ajută. Mă simt mai bine. Cineva claxonă afară în stradă.

— Se vede că prietenul tău a scăpat din WC, mârâi Ignatius. De altfel nu mă miră că se învârte în jurul unei autogări. Probabil că-i place să vadă cum vin și pleacă ororile acelea pentru turiști. Bănuiesc că în concepția lui despre lume autobuzul nu-i un lucru rău. Aceasta indică limpede cât este de înapoiat.

— Am să mă-ntorc devreme, puiule, spuse doamna Reilly, închizând ușa de la intrare.

— Voi fi probabil maltratat de vreun intrus, țipă Ignatius. Zăvorându-se la el în cameră, luă o sticlă goală de cerneală, apoi deschise jaluzelele. Scoase capul pe fereastră și privi în lungul aleii spre micul Rambler alb care se vedea în întuneric, la marginea trotuarului. Aruncă sticla cu toată puterea și o auzi lovind acoperișul mașinii, cu un efect sonor mai mare decât cel scontat.

— Hei! o auzi pe Santa strigând, în timp ce lăsa în tăcere jaluzelele jos. Radios, deschise din nou mapa cu foi volante și luă pixul cu Venus Medalist.

Dragă cititorule,

„Un scriitor mare este prietenul și binefăcătorul cititorilor săi.”
Macaulay

O altă zi de lucru a luat sfârșit, bunule cititor. Cum ți-am spus și mai înainte, am reușit să aștern o patină, ca să spun așa, peste agitația și nebunia din biroul nostru. Toate activitățile neesențiale sunt încetul cu încetul reduse. Pentru moment sunt ocupat cu decorarea stupului nostru

fremătând de albine cu guler alb (trei). Făcând analogia cu cele trei albine îmi vin în minte trei „a” care descriu foarte bine activitatea mea de funcționar: a activa, a actualiza, a ameliora. Sunt de asemenea trei „a” *care-l descriu foarte bine pe bufonul nostru de șef de birou: absurd, abrutizat, afurisit, ageamiu, alarmist, ambiguu, anacronic, antisocial, arierat. În cazul său mi-e teamă că enumerarea îmi scapă puțin din mână. Am ajuns la concluzia că șeful nostru de birou nu are altă misiune decât cea de a ne zăpăci și a ne ține pe loc. Dacă n-ar fi el, ceilalți funcționari (La Dama del Comercio) și cu mine, am fi lăsați în pace să ne vedem mulțumiți de treburile noastre, într-o atmosferă de respect reciproc. Sunt sigur că metodele sale dictatoriale sunt, în parte, responsabile pentru dorința domnișoarei T. de a se pensiona.*

Pot în sfârșit să-ți descriu fabrica. Azi după-amiază, simțindu-mă satisfăcut după ce am terminat crucea (Da! Este gata și dă biroului dimensiunea spirituală de care avea nevoie), m-am dus să vizitez zumzetul, huruitul și șuieratul fabricii.

Scena care mi-a întâmpinat privirea a fost în același timp captivantă și respingătoare. La Levy Pants, tipul de fabrică primitivă originală a fost conservat pentru posteritate. Dacă s-ar putea ca Institutul Smithsonian, această ladă de gunoi a resturilor națiunii noastre, să ambaleze în vid fabrica Levy Pants și să o transporte în capitala Statelor Unite ale Americii, cu fiecare muncitor congelat în atitudinea lui de muncă, vizitatorii acestui muzeu îndoielnic s-ar scăpa pe ei, în pantalonii lor țipători de turiști. Este o scenă în care se combină ce-i mai rău în Coliba unchiului Tom *și în* Metropolis *de Fritz Lang. Este sclavie neagră mecanizată; reprezintă progresul pe care l-au făcut negrii de la culegerea bumbacului la prelucrarea lui. (Dacă măcar s-ar afla în etapa culesului din evoluția lor, atunci cel puțin ar sta în aer liber, cântând și mâncând pepeni verzi [așa cum sunt întotdeauna reprezentați în grup, al fresco].) Convingerile mele intense și adânc simțite în privința injustiției sociale au ieșit la iveală. Valva mea a reacționat din toată inima.*

(În legătură cu pepenii verzi, trebuie să adaug, ca să nu ofensez vreo organizație profesionala pentru drepturi civile, că n-am fost niciodată un mare observator al obiceiurilor populare americane. S-ar putea să nu am dreptate. Îmi imaginez că în ziua de astăzi, culegătorii apucă cu o mână bumbacul, în timp ce cu cealaltă își țin la ureche un radio cu tranzistori,

astfel încât să se le poată scuipa în timpan vești despre mașini uzate, sau balsam pentru păr Softstyle, noua pieptănătură la modă la Casa Regală, sau vin Gallo. În colțul gurii le atârnă o țigară mentolată, cu filtru, care amenință să dea foc întregului câmp de bumbac. Deși locuiesc în lungul râului Mississippi [Acest râu este slăvit prin niște cântece și versuri execrabile; motivul prevalent este cel care încearcă să facă din acest râu un surogat al personificării noțiunii de tată. În realitate, râul Mississippi este o apă înșelătoare și sinistră, ale cărei bulboane și curenți revendică multe vieți în fiecare an. Nu am cunoscut niciodată pe cineva care să se hazardeze să-și bage un deget de la picior în apele lui cafenii și poluate, care spumegă de scursura canalelor, resturi industriale și insecticide ucigătoare. Până și peștii mor. Prin urmare, râul Mississippi ca Părinte-Dumnezeu-Moise-Tată-Falus este un motiv complet fals care a început, aș crede, cu impostorul acela lugubru de Mark Twain. Incapacitatea de a intra în contact cu realitatea este, de altfel, caracteristică întregii „arte" americane. Orice legătură dintre arta americană și natura americană este o pură coincidență, și aceasta se explică prin faptul că națiunea, ca întreg, nu are contact cu realitatea. Acesta este doar unul dintre motivele pentru care am fost întotdeauna silit să exist la marginea societății, închis în acel limb rezervat celor care recunosc realitatea când o văd.] n-am văzut niciodată cum crește bumbacul și n-am nicio dorință să-l văd. Unica mea excursie în afara orașului New Orleans m-a dus într-un vârtej până în vâltoarea disperării: Baton Rouge. În vreun fascicul viitor, o secvență retrospectivă, am să va povestesc poate acel pelerinaj printre mlaștini, o călătorie în deșert din care m-am întors distrus fizic, mental și spiritual. New Orleans este, pe de altă parte, o metropolă confortabilă, având o anumită apatie și stagnare pe care eu le găsesc inofensive. Cel puțin clima este blândă; în plus aici, în orașul în semilună, mi se asigură un acoperiș deasupra capului și un Dr. Nut în stomac, deși anumite părți ale Africii de Nord [Tangerul etc.] mi-au stârnit din când în când interesul. Totuși călătoria cu nava m-ar enerva. Probabil, și nu sunt, firește, destul de pervers să încerc să zbor cu avionul, chiar dacă aș avea cu ce plăti biletul, în ceea ce mă privește, autobuzul Greyhound înseamnă o amenințare suficientă ca să mă facă să-mi accept actualul statu-quo. Aș dori ca aceste autobuze cu etaj să-și înceteze cursele. Mie îmi face impresia că înălțimea lor violează un oarecare statut al autostrăzilor interstatale cu privire la

gabaritul în tunele, sau așa ceva. Poate unul dintre voi, dragi cititori, care are înclinație spre legi, poate scormoni prin memorie clauza adecvată. Vehiculele alea trebuie într-adevăr eliminate. E destul să le știu că gonesc huruind pe undeva în noaptea aceasta întunecoasă, ca să fiu cuprins de neliniște.)

Fabrica este o clădire mare, ca un hambar, unde sunt valuri de stofe, mese de croit, mașini de cusut masive și cuptoare care asigură aburi pentru călcat. Efectul general este destul de suprarealist, mai ales când vezi, în acest decor mecanizat, Les Africains mișcându-se încoace și încolo ca să-și îndeplinească sarcinile. Trebuie să recunosc că ironia implicită mi-a stârnit fantezia. Mi-a venit în minte ceva din Joseph Conrad, deși în momentul acela nu mi-am amintit ce anume. Poate m-am comparat cu Kurtz din Miezul întunericului *când, departe de birourile comerciale din Europa, a fost pus față în față cu suprema oroare. Îmi aduc aminte că m-am imaginat cu o cască de miner, pantaloni de călărie din in alb și fața enigmatic ascunsă sub un văl de plasă împotriva țânțarilor.*

Cuptoarele mențin locul cald și plăcut în zilele acestea răcoroase, dar vara bănuiesc că muncitorii se bucură încă o dată de clima străbunilor lor, arșița tropicala, mărită chiar prin aceste aparate care ard cu cărbuni și produc abur. Am înțeles că în prezent fabrica nu lucrează la întreaga ei capacitate și am observat că numai unul dintre cuptoare funcționa, înghițind cărbuni și încă ceva ce părea să fie o masă de croit. De asemenea, nu am văzut decât o singură pereche de pantaloni terminați în timpul pe care mi l-am petrecut acolo, deși muncitorii se tot foiau ținând în mână diverse bucăți de stofă. O femeie, am observat, călca niște haine de copil mic, iar alta părea să aibă mare spor cu niște bucăți purpurii de satin pe care le unea la una dintre mașinile mari de cusut. Confecționa probabil o rochie de seară, destul de colorată, dar cam îndrăzneață. Trebuie să recunosc că am admirat eficiența cu care mișca materialul înainte și înapoi sub acul electric. Femeia aceea dădea impresia ca ar fi o muncitoare pricepută și m-am gândit că este mare păcat să nu-și folosească talentele la crearea unei perechi de pantaloni Levy Pants. Pare evident că în fabrică există o problemă morală.

L-am căutat pe domnul Palermo, șeful de echipă al fabricii, care este, ca să spun așa, prieten bun cu sticla, așa cum o dovedesc numeroasele contuzii cu care s-a ales căzând printre mesele de croit și mașinile de

cusut. Dar n-am avut succes. Probabil sorbea pe îndelete un prânz lichid la una dintre numeroasele cârciumi din vecinătatea întreprinderii noastre. Pe lângă fabrica Levy Pants găsești câte un local la fiecare colț de stradă, un indiciu că salariile sunt extraordinar de mici. În cvartalele deosebit de sărace există câte trei sau patru baruri la fiecare intersecție.

În inocența mea am presupus că muzica obscenă de jazz care ieșea din difuzoarele de pe pereții fabricii era motivul apatiei pe care o constatam printre muncitori. Psihicul are și el o limită. Nu poate fi bombardat la infinit cu aceste ritmuri, fără să înceapă să cedeze și să se atrofieze. Din această cauză am căutat și am închis întrerupătorul care controla muzica. Această acțiune a mea a provocat un urlet puternic de proteste, de o mojicie sfidătoare, din partea întregului colectiv de muncitori și toți au început să mă privească cu ochi dușmănoși. Așa că am dat din nou drumul la muzică, cu un zâmbet larg și fluturând prietenos din mână, într-o încercare de a recunoaște că am greșit și de a le câștiga încrederea. (Ochii lor uriași, albi, începuseră să mă eticheteze drept un „Mister Charlie"[8]*. Trebuia să mă străduiesc ca să le arăt dorința mea aproape nebunească de a-i ajuta.)*

Era evident că expunerea continuă la muzică le crease o reacție aproape pavloviană la zgomot, o reacție despre care ei credeau că ar fi plăcere. Cum petrecusem nenumărate ore din viața mea privindu-i la televizor pe nenorociții aceia de copii dansând în ritmul unei astfel de muzici, cunoșteam spasmul fizic pe care se presupunea că îl provoacă și am încercat, într-o versiune personală mai conservatoare, să fac același lucru, ca să-i împac și mai mult pe muncitori. Trebuie să recunosc că trupul meu se mișca cu o agilitate surprinzătoare; nu sunt lipsit de un simț înnăscut al ritmului; strămoșii mei trebuie să fi fost printre cei mai buni dansatori de pe câmpiile lor aride. Ignorând privirile muncitorilor, mă bâțâiam sub unul dintre difuzoare, răsucindu-mă, strigând și îngăimând ca nebunul, „Go! Go! Do it, baby, do it! Hear me talking to ya. Wow!" Am știut că am câștigat teren când am văzut că unii dintre ei mă arată cu degetul și râd. Am râs și eu cu ei ca să le arăt ca le împărtășesc veselia. De Casibus Virorum Illustrium! *O, Căderea Marilor Oameni! Căderea mea s-a produs, literalmente. Masa considerabilă a trupului meu, slăbită de învârtituri (mai ales în regiunea genunchilor) s-a revoltat în cele din urmă și m-am prăbușit la pământ într-o încercare smintită de a face unii dintre cei mai*

remarcabil de perverși pași pe care îi văzusem de atâtea ori la televiziune. Muncitorii părură destul de afectați și m-au ajutat foarte politicos să mă ridic, zâmbindu-mi într-un fel extrem de prietenos. Atunci mi-am dat seama ca nu aveam de ce să mă tem din cauza acelui faux pas *de a le închide muzica.*

În ciuda celor pătimite, negrii au rămas oameni plăcuți, în cea mai mare parte. Este adevărat că am avut foarte puțin de-a face cu ei, deoarece îmi place să mă combin fie cu cei ce-mi sunt egali, fie cu nimeni și, cum nu am egali, nu am de-a face cu nimeni. Din discuțiile purtate cu mai mulți muncitori (toți păreau doritori să-mi vorbească), am descoperit ca sunt plătiți chiar mai puțin decât domnișoara Trixie.

Într-un anume sens am simțit întotdeauna un fel de înrudire cu populația de culoare, deoarece poziția ei sociala este aceeași cu a mea. Ca și ei, exist în afara împărăției societății americane. Exilul meu, firește, este voluntar. Dar mulți negri doresc în mod evident să devină membri activi ai clasei de mijloc americane. Nu pot să-mi imaginez de ce. Trebuie să recunosc că această dorință mă face să am îndoieli în privința valorii judecății lor. Totuși, nu-i de fapt treaba mea, dacă ei doresc să se alăture burgheziei. Sunt liberi să-și aleagă singuri destinul. Eu personal m-aș zbate ca un nebun, dacă aș bănui că cineva încearcă să mă ajute să merg în sus, spre clasa de mijloc. M-aș răzvrăti împotriva persoanei aiurite care încearcă să mă împingă în sus. Asta este. Răzvrătirea mea s-ar manifesta prin marșuri de protest, completate cu tradiționalele pancarte și afișe, pe care ar scrie: „Să se termine cu clasa de mijloc”, „Clasa de mijloc trebuie să plece”. Ba n-aș avea nimic împotrivă să arunc un mic cocktail Molotov, sau chiar două. În plus, mi-aș da osteneala să evit de a mă așeza lângă clasa de mijloc, în restaurantele cu autoservire și în mijloacele de transport public, păstrându-mi cinstea intrinsecă și măreția persoanei. Dacă un alb din clasa de mijloc ar fi atât de imprudent ca să se așeze lângă mine, l-aș bate zdravăn peste cap și umeri cu o mână mare, aruncând cu cealaltă mână unul dintre cocktailurile mele Molotov într-un autobuz ce ar trece, ticsit cu albi din clasa de mijloc. Fie că persecuția mea ar urma să dureze o lună sau un an, sunt convins că până la urmă toți m-ar lăsa în pace, după ce vor fi evaluat totalul masacrelor și al distrugerilor de proprietăți.

Admir teroarea pe care sunt în stare să o stârnească negrii în inimile unor membri ai proletariatului alb și tot ce aș dori ar fi (aceasta este o

mărturisire destul de personală) să am și eu capacitatea de a teroriza astfel. Negrul terorizează prin simplul fapt de a fi el însuși; eu însă trebuie să mă încrunt puțin la oameni ca să ajung la același rezultat. Poate ca ar fi trebuit să fiu negru. Presupun că aș fi fost unul foarte mare și înspăimântător, care m-aș fi împins tot timpul cu coapsa mea masivă în coapsele ofilite ale bătrânelor albe din mijloacele de transport, stârnind astfel numeroase țipete de spaimă. Și apoi, dacă aș fi fost negru, mama nu m-ar fi pisat tot timpul să-mi găsesc o slujbă bună, căci nu există slujbe bune pentru ei. Mama mea, și ea o bătrână negresă ostenită, ar fi prea distrusă de ani și de munca de servitoare prost plătită ca să mai meargă să joace popice seara. Ea și cu mine am putea avea un trai plăcut într-o cocioabă dărăpănată din mahala, trăind în pace, lipsiți de ambiții, dându-ne mulțumiți seama că nu suntem doriți și că este zadarnic să ne străduim.

În orice caz, nu doresc să fiu martorul spectacolului îngrozitor al negrilor care se ridică spre clasa de mijloc. Consider această mișcare drept o insultă împotriva integrității lor ca popor. Dar am început să vorbesc ca Beards și Parringtons[2] *și curând voi uita complet de Levy Pants, muza comercială care a inspirat aceste scrieri. Un proiect pentru viitor ar putea fi o istorie socială a Statelor Unite, din punctul meu de vedere. Dacă* Jurnalul unui Tânăr Muncitor *e primit cu succes la standurile de cărți, am să zugrăvesc poate cu pana mea un portret al națiunii noastre. Națiunea noastră are nevoie de examinarea atentă a unui observator complet neangajat, cum este al vostru Tânăr Muncitor, iar eu am deja printre foile mele o colecție formidabilă de note și schițe care evaluează și dau perspectivă scenei contemporane.*

Trebuie să ne reîntoarcem pe aripile prozei la fabrică și la oamenii ei, care mi-au sugerat această destul de lungă digresiune. Așa cum vă spuneam, tocmai mă ridicaseră de pe dușumea, spectacolul dat de mine și căderea mea în fund fiind sursa unui mare sentiment de camaraderie. Le-am mulțumit cu cordialitate, în timp ce ei, cu multă solicitudine, mă întrebau, cu accentul lor englezesc din secolul al șaptesprezecelea, cum mă simt. Nu eram lovit și cum mândria este un Păcat Mortal, pe care de obicei simt nevoia să îl evit, nu mă supăra absolut nimic.

I-am întrebat apoi despre fabrică, acesta fiind scopul ascuns al vizitei mele. Erau foarte dispuși să stea de vorbă cu mine și îi interesa mult persoana mea. Se vede că orele plictisitoare printre mesele de croit fac o

vizită de două ori bine venită. Am stat la taifas fără rețineri, deși în general muncitorii au fost destul de evazivi când era vorba de munca lor. De fapt părea să-i intereseze, mai mult decât orice, persoana mea. Nu m-a deranjat interesul lor și am parat vesel toate întrebările până când, mai la urmă, au început să fie cam personale. Unii dintre ei, care din când în când s-au rătăcit până în birou, au pus întrebări inteligente despre cruce și celelalte decorațiuni; o doamnă foarte interesată a cerut permisiunea (care, bineînțeles i-a fost acordată) să se adune uneori în jurul crucii împreună cu confrații ei și să cânte cântece populare religioase. (Eu detest aceste cântece, ca și ucigătoarele imnuri calviniste din secolul nouăsprezece, dar eram dispus să sufăr lăsând să-mi fie luate timpanele cu asalt, dacă un cor sau două i-ar fi făcut pe acești muncitori fericiți.) Când i-am întrebat despre salarii, am descoperit că plicul cu plata lor săptămânală conținea mai puțin de treizeci (30) de dolari. Părerea mea bine gândită este că oricine merită mai mult decât atât ca salariu, chiar și pentru a sta degeaba cinci zile pe săptămână într-un loc cum e o fabrică, și cu atât mai mult când ea e asemenea fabricii Levy Pants, în care acoperișul prin care plouă amenință să se prăbușească în fiecare clipă. Și, cine știe, oamenii aceștia s-ar putea să aibă lucruri mult mai bune de făcut decât să piardă vremea la Levy Pants, când ar putea compune muzică de jazz, sau crea dansuri noi sau alte chestii dintre acestea pe care ei le fac cu atâta ușurință. Nu-i de mirare că domnea o asemenea apatie în fabrică. Totuși e de necrezut că poate fi adăpostită în interiorul aceluiași (Levy Pants) sân, o deosebire ca cea dintre acalmia din producție și activitatea febrilă din birou. Dacă eu aș fi unul dintre muncitorii din fabrică (și aș fi probabil unul foarte mare și înspăimântător, așa cum spuneam mai înainte) de mult aș fi dat năvală în birou și aș fi cerut un salariu decent.

Aici trebuie să fac o digresiune. Pe când urmam în mod nesistematic cursurile postuniversitare, am întâlnit într-o zi la cantină o domnișoară numită Myrna Minkoff, o tânără studentă, o fată guralivă și agresivă din Bronx. Această expertă din universul acelui Grand Concourse a fost atrasă la masa la care eram sărbătorit datorită singularității și magnetismului persoanei mele. Când măreția și originalitatea concepției mele despre lume deveniră explicite în urma conversației, fufa de Minkoff începu să mă atace la toate nivelurile, dând chiar zdravăn cu piciorul în mine pe sub masă. O fascinam și în același timp o fâstâceam; pe scurt, eram prea mult pentru

ea. Parohialismul ghetourilor din Gotham nu o pregătise pentru originalitatea Tânărului vostru Muncitor. Vedeți, Myrna credea că toate ființele omenești care trăiau la sud și la vest de Hudson River erau cowboy analfabeți sau – și mai rău – albi protestanți, o clasă de oameni care, ca grup, s-au specializat în ignoranță, cruzime și tortură. (Nu țin neapărat să-i apăr pe protestanții albi; nici eu nu mă prăpădesc după ei.)

După puțin timp, manierele sociale brutale ale Myrnei mi-au gonit admiratorii de la masă și am rămas singuri, doar cu cafelele reci și cuvintele arzătoare. Când n-am mai fost de acord cu zbieretele și bâlbâielile ei, mi-a spus că sunt evident antisemit. Logica ei era o combinație de jumătăți de adevăruri și platitudini stereotipe; concepția ei despre lume, un amestec de interpretări incorecte derivate din istoria națiunii noastre, scrisă din perspectiva unui tunel de metrou. Scormoni în geanta ei mare și neagră și mă asaltă (aproape literalmente) cu niște exemplare unsuroase ale volumelor Oameni și Mase, Acum, Baricade sfărâmate, Răscoale și revolte *și tot felul de manifeste și pamflete aparținând organizațiilor a căror membră foarte activă era: Studenții pentru Libertate, Tineretul pentru Sex, Negrii Musulmani, Prieteni ai Letoniei, Copiii pentru Amestecul de Rase, Consiliul Cetățenilor Albi. Myrna era, precum vedeți, teribil de* angajată *în societate; eu, pe de altă parte, mai bătrân și mai înțelept, eram teribil de* neangajat.

Storsese o sumă considerabilă de bani de la tatăl ei ca să meargă la universitate și să vadă ce mai este „pe acolo”. Din nefericire m-a găsit pe mine. Trauma primei noastre întâlniri ne-a nutrit, și unuia și celuilalt, masochismul și a dus la o legătură (platonică) inconsecventă. (Myrna era fără îndoială masochistă. Nu era fericită decât atunci când un câine polițist își înfigea colții în pantalonii ei negri colanți sau când era târâtă în jos, cu picioarele înainte, pe treptele de piatră ale vreunei instituții.) Am bănuit întotdeauna, trebuie să recunosc, că o interesez din punct de vedere sexual; atitudinea mea neclintită în privința sexului o intriga; într-un fel am devenit și eu unul dintre proiectele ei inconsecvente și mediocre. Am reușit totuși să contrabalansez orice încercare a ei de a-mi asedia castelul trupului și al minții. Deoarece Myrna și cu mine reușeam să-i descumpănim pe cei mai mulți dintre ceilalți studenți când nu eram împreună, în postura de cuplu eram de două ori mai deconcertanți pentru corpul studențesc, compus în

cea mai mare parte din idioți surâzători din sud. Zvonurile din cetatea universitară înțeleg că ne uneau în niște intrigi inexprimabil de depravate.

Leacul Myrnei pentru orice rău, începând cu scrântirea unui picior până la o depresiune nervoasă, era sexul. Filosofia aceasta proclamată de ea avu efecte dezastruoase asupra a două fete din sud pe care le luase sub aripa ei protectoare în scopul de a renova mințile lor înapoiate. Urmând sfatul Myrnei, cu ajutorul zelos al mai multor tineri, una dintre cele două drăgălașe naive a avut o depresie nervoasă. Cealaltă a încercat, fără să reușească, să-și taie venele de la încheieturile mâinilor cu o sticlă spartă de Coca Cola. Explicația Myrnei a fost că fetele fuseseră de la bun început prea reacționare și, cu o vigoare reîmprospătată, a început să predice în favoarea vieții sexuale în fiecare clasă și pizzerie, ajungând să fie aproape violată de un paznic în clădirea Studiilor Sociale. Între timp, eu încercam să o călăuzesc pe calea adevărului.

După câteva semestre, Myrna a dispărut de la universitate, spunând în modul ei jignitor: „Acest loc nu mă mai poate învăța niciun lucru pe care să nu-l știu deja." S-au dus pantalonii negri colanți, coama spălăcită de păr, geanta monstruoasă; cetatea universitară mărginită de palmieri a revenit la letargia și giugiulelile ei tradiționale. Am mai văzut-o de atunci de câteva ori pe această flușturatică emancipată, deoarece, din când în când, pornește să facă un „tur de inspecție" al sudului, oprindu-se la urmă la New Orleans ca să mă hărțuiască și să încerce să mă seducă cu tot felul de cântece macabre pe care le zdrăngăne la chitară. Myrna era foarte sinceră; din păcate era și agresivă.

Când am văzut-o, după ultimul ei „tur de inspecție". Era destul de plouată. Se oprise prin satele din sud ca să-i învețe pe negri cântece populare pe care le studiase la Biblioteca Congresului. Negrii, se pare, preferau muzică mai contemporană și dădeau drumul tare și sfidător la radiourile lor cu tranzistori, de câte ori Myrna începea unul dintre bocetele ei lugubre. Deși negrii au încercat s-o ignore, albii i-au arătat mult interes. Bande de sărăntoci și de țărani au gonit-o din sate, i-au tăiat anvelopele și au biciuit-o puțin peste brațe. A fost urmărită cu copoii, amenințată să fie împunsa de vite, sfârtecată de câini polițiști, ciuruită ușor cu alice. Totul i-a făcut o plăcere nebună și mi-a arătat mândră (și, aș zice, destul de sugestiv) o urmă de colț în partea de sus a coapsei. Ochii mei uluiți și

cărora nu le venea să creadă au observat cu acea ocazie că purta ciorapi negri și nu pantaloni colanți. Sângele meu, totuși, n-a dat năvală.

Corespondăm cu destulă regularitate, tema obișnuită din scrisorile Myrnei fiind îndemnul să particip la tot felul de proteste, stând culcat, stând pe jos, trecând prin apă și așa mai departe. Cum însă nu mănânc la restaurante cu autoservire și nu înot, i-am ignorat sfaturile. Tema secundară a scrisorilor este îndemnul să mă duc în Manhattan, astfel ca ea și cu mine să ne înălțăm steagul de confuzie îngemănată, în centrul ororilor mecanizate. Dacă mă voi simți vreodată într-adevăr bine, s-ar putea să fac propusa călătorie. În momentul de față, această mică fufă de Minkoff cu miros de mosc se află probabil în vreun tunel de sub străzile Bronxului, alergând cu metroul de la un miting de protest social la o orgie de cântece populare, sau și mai rău. Într-o zi, autoritățile societății noastre o vor aresta cu siguranță, pentru simplul motiv că este ea însăși. Închisoarea va da, în sfârșit, un sens vieții ei și va pune capăt frustrărilor.

O misiva recentă din partea ei a fost mai îndrăzneață și mai jignitoare ca de obicei. Când ai de a face cu ea trebuie să te cobori la același nivel și, prin urmare, mă gândeam la ea în timp ce observam condițiile din fabrică, mai coborâte decât cele standard. Prea mult timp m-am îngrădit pe mine însumi în izolare miltoniană și în meditație. A venit fără îndoială momentul să pășesc cu îndrăzneală în societate, nu în modul plicticos și pasiv în care o face școala de acțiune socială căreia îi aparține Myrna Minkoff, ci cu mare stil și cu mult avânt.

Veți fi martorul unei anumite hotărâri curajoase, îndrăznețe și agresive din partea autorului, o hotărâre care dezvăluie o combativitate, o profunzime și o dârzenie foarte surprinzătoare pentru o fire atât de blândă. Mâine vă voi descrie cu amănunte răspunsul pe care îl dau tuturor Myrnelor Minkoff ale acestei lumi. Rezultatul s-ar putea, din întâmplare, să-l răstoarne (chiar prea literalmente) pe domnul Gonzalez, ca reprezentant intern al companiei Levy Pants. Acest dușman trebuie pus la punct. Una dintre cele mai puternice organizații pentru drepturi civile mă va acoperi, fără îndoială, cu lauri.

O durere aproape insuportabilă îmi furnică degetele ca urmare a acestui scris supraabundent. Trebuie să las jos tocul, instrumentul meu de adevăr și să-mi țin mâna invalidă în apă caldă. Intensul meu devotament pentru

cauza justiției a dus la această lungă diatribă și simt că cercul meu Levy din interiorul cercului o pornește în sus, spre noi succese și înălțimi.

Raport de sănătate: mâini invalide, valva temporar deschisă (pe jumătate).

Raport social: Nimic astăzi; mama a plecat din nou, arătând ca o curtezană; unul dintre însoțitorii ei, poate vă interesează, și-a dat pe față nimicnicia revelând un fetișism pentru autobuzele Greyhound.

Mă voi ruga Sfântului Martin de Porres, patronul mulatrilor, pentru cauza noastră din fabrică. Cum acest sfânt este invocat și împotriva șobolanilor, s-ar putea să ne ajute și în birou.

Pe curând,

Gary, Tânărul Vostru Muncitor Militant

***

Doctorul Talc aprinse o țigară Benson and Hedges, privind pe fereastra biroului său din Clădirea Studiilor Sociale. De cealaltă parte a campusului universitar întunecat, văzu câteva lumini aprinse în alte clădiri, unde se țineau cursuri serale. Toată noaptea scotocise prin birou ca să găsească niște notițe despre monarhii britanici legendari, notițe luate în fugă după un studiu de o sută de pagini al istoriei britanice, pe care îl citise cândva într-o carte broșată. Urma să țină prelegerea a doua zi și acum era aproape opt jumătate. Ca lector, domnul Talc era renumit pentru spiritul său facil și sarcastic, ușor de digerat, caracteristici care îl făceau popular printre studente și îl ajutau să ascundă lipsa lui de cunoștințe despre toate în general și istoria britanică în particular.

Dar chiar și Talc își dădea seama că volubilitatea lui și reputația de persoană sofisticată nu îl vor salva, odată ce nu-și va putea aduce aminte absolut nimic despre Lear și Arthur, în afară de faptul că primul avea niște copii. Puse țigara în scrumieră și începu din nou să caute, începând cu sertarul de jos. În fundul lui era un teanc de hârtii vechi pe care nu le examinase destul de temeinic la prima sa căutare prin birou. Punând hârtiile pe genunchi, le cercetă una câte una, constatând că erau în cea mai mare parte, așa cum își imaginase, lucrări ale studenților pe care nu le restituise și care se acumulaseră timp de mai bine de cinci ani. Pe când dădea o lucrare la o parte, ochii i se opriră asupra unei coli de însemnări Big Chief, aspră și gălbuie, pe care scria cu creion pastel roșu și litere de tipar:

Ignoranța dumitale totală cu privire la ceea ce pretinzi că predai, merită pedeapsa cu moartea. Mă întreb dacă ți-e cunoscut faptul ca Sfântul Cassian de Imola a fost înjunghiat și ucis de studenții săi cu stiletele. Moartea sa, o moarte onorabilă de martir, l-a făcut patronul profesorilor.

Roagă-te lui, șarlatan nebun, pseudo-pedant, băutor de cocktail, jucător de golf, tu „joacă cineva tenis?", căci ai într-adevăr nevoie de un patron ceresc. Deși zilele tale sunt numărate, nu vei muri ca un martir – pentru că nu lupți pentru o cauză sfântă – ci ca un mare măgar, ce într-adevăr și ești.

Zorro

Pe ultimul rând al paginii era desenată o sabie.

— Mă întreb ce s-a mai întâmplat cu el, spuse cu voce tare Talc.

ȘASE

Prăvălia lui Mattie Ramble se găsea într-un colț al cartierului Carrollton, acolo unde bulevardul Sfântul Carol și fluviul Mississippi se întâlnesc, ca apoi bulevardul să se termine. Aici se formează un unghi, bulevardul cu șinele tramvaiului pe o parte, fluviul cu cheiul și cu șinele de cale ferată de cealaltă parte. În acest unghi se află un mic colț aparte al orașului. În aer plutește tot timpul mirosul greu și îmbâcsit pe care-l emană distileria de alcool de pe malul apei, un miros care devine sufocant în după-amiezele calde de vară, când briza bate dinspre fluviu. Aici orașul a crescut la întâmplare, în urmă cu un veac sau cam așa ceva, și astăzi abia dacă are un aspect urban. Străzile orașului, după ce traversează bulevardul Sfântul Carol și intră în acest loc, se schimbă gradat de la asfalt la pietriș. E o mică așezare rurală care are chiar și câteva hambare; un sat pierdut, microcosmic, în mijlocul orașului.

Prăvălia lui Mattie Ramble arăta ca toate clădirile din cvartalul în care se afla: scundă, nezugrăvită și imperfect verticală. Casa lui Mattie se înclina ușor spre dreapta, spre șinele de tramvai și spre râu. Fațada ei era aproape invulnerabilă, acoperită cum era cu afișe făcând reclamă pentru diferite mărci de bere, țigări și băuturi răcoritoare. Chiar pe ușă se vedea o reclamă de bere. Prăvălia lui Mattie era o combinație de bar și băcănie, partea de băcănie rezumându-se la un sortiment limitat de mărfuri, băuturi nealcoolice, pâine și mai ales conserve. În afară de bar, mai era o ladă cu gheață unde stăteau la rece câteva kilograme de carne conservată și cârnați. Și nu exista niciun Mattie; domnul Watson, proprietarul liniștit, de culoare *café au lait,* era singura autoritate care dispunea de puținele mărfuri.

— Chestia-i că n-am meserie, îi spunea Jones lui Watson. Stătea cocoțat pe un scaun de lemn și ținea picioarele îndoite dedesubt, ca niște clești de luat gheață, gata să ridice scaunul și să plece cu el sub ochii bătrâni ai domnului Watson. Să am și eu, bre, o calificare, n-aș mai șterge podelele unei curve bătrâne.

— Fii cuminte, răspunse vag domnul Watson. Poartă-te frumos cu doamna.

— Cuum? Ăău! Nu-nțel’gi nimic, omule. Slujba mea-i să lucrez c-o *pasăre.* Cum ți-ar place să lucrezi c-o pasăre? Jones suflă niște fum peste bar. Adică, nu-mi pare rău că fata aia are o șansă. Lucrează pen’ mama Lee de atâta vreme. Nu-i stric-o pauză. Da’ pun pariu că pasărea aia câștigă mai mult bănet ca mine. Aău!

— Fii cuminte, Jones.

— Aău, da’ știu că ți-s spălați creierii, spuse Jones. Tu n-ai pe nimeni să vie să-ți frece podelele. Cum așa? Spune-mi cum?

— Nu te băga-n bucluc!

— Hei! Vorbești ca mama Lee. Păcat că nu v-ați întâlnit voi doi. I-ar place de tine. Ar zice: „Hei, băiete, ești taman un negru prost ca pe vremuri, cum am cătat eu toată viața.” Ar zice: „Hei, ce drăguț ești, ce-ai zice să-mi freci podelele și să-mi spoiești pereții? Ești așa de treabă, ce zici să-mi cureți closetu’ și să-mi lustruiești pantofii?” Și tu ai zice: „Da, coană, da, coană. Sun’ cuminte.” Și ți-ai rupe fundu’ căzân’ cân’ ștergi prafu’ de p-o lustră și cân’ altă curvă de pretenă de-a ei vine să vadă prețurile și Lee-ncepe să-ț’ arunce niște mărunțiș la picioare, îți zice: „Uite ce, băiete, mie nu-mi place ce to’ faci acolo. Dă banii ’napoi, pân’ nu chem puliția”. Aău!

— A zis doamna aia că cheamă poliția dacă-i faci necazuri?

— Cu asta m-a prins. Hei! Cred că Lee aia are pe careva la puliție. Tot timpu-mi trăncănește despre pretenu’ ei din puliție. Și zice că baru’ ei i-așa un loc de mâna-ntâi, că niciun pulițai nu-i calcă pragu’. Jones trimise un nor negru de furtună deasupra barului. Da-nvârtește ea totuși cevașilea cu-n drac de orfan. Cân’ una ca Lee spune că-și face pomană, știi bine că pute-a pungășie. Și văd că-i ceva suspect fincă așa, deodată, al dracu’ orfan nu mai vine, că-i pun eu prea multe-ntrebări. Mama lor! Tare aș vra să știu ce se-ntâmplă. Mi-i lehamite să fiu prins în capcană, plătit cu două’j’ de dolari pe săptămână și să lucrez c-o pasăre mare cât un vultur. Vrau s-ajung și eu cineva, omule. Uuf! Vrau și eu aer condițonat, televizor color, să stau să beau ceva mai bun ca berea.

— Mai vrei o bere?

Jones privi spre bătrân cu ochelarii lui de soare și spuse:

— Vrai să-mi bagi pe gât înc-o bere, mie, biet negru care muncește de crapă pen’ două’j’ de dolari pe săptămână? Cred că-i timpu’ să-mi dai o bere pă gratis cu tot ce câștigi tu aci vânzân’ carne conservată și răcoritoare la

niște bieți negri. Ț-ai trimis băiatu’ la universitate cu banii pe care-i faci aici.

— Acu-i învățător, spuse domnul Watson, mândru, deschizând o bere.

— Grozav, nu? Aău! Am mers la școală, numa’ doi ani în toată viața mea. Mama pleca să spele rufe la alții și nime’ nu pomenea de școală. Îmi treceam timpu-nvârtin’ roți pe stradă. Eu rostogoleam, mama spăla, nime’ nu-nvăța nimic. Mama lor! Cine cată unu’ care știe numa’ să-nvârtă roți ca să-i dea de lucru? Ș-uite așa am găsit slujbă c-o pasăre, la o stăpână ce vinde pro’abil droguri spaniole la orfani. Dracu’ să-i ia!

— De, dacă condițiile-s chiar proaste…

— Chiar proaste?! Hei! Cum lucrez eu e curată robie! Dacă plec, anunță că-s vagabont. Dacă stau, câștig ceva ce nici nu s-apropie de salaru’ minim.

— Îți spun eu ce să faci, spuse confidențial domnul Watson, aplecându-se peste bar și întinzându-i lui Jones o bere.

Un alt om care era la bar, se aplecă spre ei să asculte. Urmărea tăcut conversația lor de câteva minute.

— Încearc-un pic de sabotaj.

— Ce-i aia sabotaj?

— Știi, omule, șopti domnul Watson, ca o slujnică ce n-a fost plătită destul și scapă mai mult piper în supă, din greșeală. Ca paznicu’ de la parcare, care a-nghițit prea mult rahat ș-alunecă p-o pată de ulei și intră c-o mașină-n gard.

— Ăhă! spuse Jones. Ca băiatu’ de la un magazin universal care de-odată are degete lunecoase și scapă pe jos niște ouă pen’că nu i-a plătit șefu’ lui ore suplimentare. Este?

— Acu’ te-ai lămurit.

— Și noi punem la cale un *mare* sabotaj, spuse celălalt om de la bar, rupând tăcerea. O s-avem o demostrațe acolo unde lucrez.

— Așa? spuse Jones. Unde?

— La Levy Pants. A venit la noi în fabrică albu’ ăla mare să ne spună s-aruncăm o bomb-atomică pe companie.

— Aș zice că voi, oameni buni, nu vreți numa’ sabotaj, spuse Jones. Aduce mai mult a războl.

— Fii cuminte, fii respectos, îi spuse domnul Watson străinului. Omul chicoti până ce ochii i se umplură cu lacrimi și spuse:

— Albu’ ăla zice că se roagă pentru mulatrii și șobolanii din toată lumea.

— Șobolani? Aău! V-ați ales acolo cu unu’ care nu-i întreg la minte sută la sută.

— Ba-i tare isteț, protestă omul. E și credincios. Ș-a-nălțat o cruce chiar la el în birou.

— Cum?

— Spune: „Voi, oameni buni. Ați fi mai fericiți în Evu’ Mediu. Voi ar trebui să faceți rost de un tun și săgeți, s-aruncați o bomb-atomică peste locul ăsta”. Omul râse din nou. N-avem nimic mai bun de făcut acolo la fabrică. Ne place s-ascultăm ce spune când își fâlfâie mustața aia mare. Are să ne conducă într-o demostrațe mare, zice el, de-o să facă toate celelalte demostrații să pară sindrofie de dame.

— Așa? Mie-mi pare c-o să vă conducă pe toț’ direct la pârnaie, spuse Jones, acoperind barul cu și mai mult fum. Aș zice mai degrabă că nu-i decât un alb smintit.

— E cam năstrușnic el, admise omul. Da’ lucrează chiar acolo-n birou cu șefu’, domnu’ Gonzala, care crede că tipu’ ăsta-i tare deștept. Îl lasă să facă ce vra. Să vină chiar la noi în fabrică de câte ori poftește. O mulțime de oameni îs gata să facă demostrațe cu el. Ne-a spus că are permis chiar de la domnu’ Levy, ne-a spus că domnu’ Levy vra să demostrăm ca să scape de Gonzala. Cine știe? Poate ne ridică salaru’. Domnu’ Gonzala ăla se și teme de el.

— Spune-mi, omule, cum arată mutra asta albă care-a venit să vă mântuiască? întrebă Jones plin de interes.

— E mare și gras ș-are o șapcă de vânătoare pe care o poartă to’ timpu’.

Ochii lui Jones se măriră pe sub ochelari.

— Și-i verde șapca? Are-o șapcă verde?

— Mda. Cum de știi?

— Ăău! exclamă Jones. Aț’ dat de bucluc! Păi bezmeticu’ ăsta-i cătat de un pulițai. A fost la Bucuria Nopții ’ntr-o sară ș-a-nceput să-i îndruge fetei ăleia, Darlene, despre un autobuz.

— Ia te uită! zise omul. Și nouă ne-a spus de-un otobuz, ne-a zis cum mergea el odată cu otobuzu-n inima-ntunecimii…

— Ăău, ăla e! Țin-te departe de el. Îl cată puliția, și v-aruncă și pe voi toț’, bieții oameni de culoare, la zdup. Aău!

— Păi, am să-l întreb de asta, spuse omul. Doar nu vrau să merg la demostrațe condus d-un pușcăriaș!

***

Domnul Gonzalez ajunsese, ca de obicei, devreme la Levy Pants. Își aprinsese simbolic, cu același chibrit, micul său reșou și o țigară cu filtru, ca pe două torțe care semnalizau începutul unei alte zile de lucru. Apoi își lăsă mintea să rumege gândurile din fiecare dimineață. Cu o zi în urmă, domnul Reilly mai adăugase ceva la decorațiunile biroului: atârnase ghirlande mov, cenușii și maro deschis de la un bec la altul pe tavan. Crucea, anunțurile și ghirlandele din încăpere îi aminteau șefului de birou de podoabele de Crăciun și îl făceau să se simtă puțin sentimental. Privind fericit spre partea ocupată de domnul Reilly, observă că tulpinile de fasole creșteau atât de viguros, încât începuseră chiar să coboare, încolăcindu-se printre mânerele sertarelor în care se țineau registrele. Domnul Gonzalez se întreba cum reușește funcționarul responsabil de registre să-și facă treaba fără să deranjeze tulpinile fragede. Pe când medita la această enigmă de conțopist, fu surprins să-l vadă pe însuși domnul Reilly năvălind ca o torpilă prin ușă.

— Bună dimineața, domnule, spuse brusc Ignatius, cu fularul fluturând orizontal în urma lui, ca steagul vreunui clan scoțian pornit la luptă. De umăr îi atârna un aparat ieftin de filmat și sub braț avea o legătură care se dovedi a fi un cearșaf de pat făcut sul.

— Astăzi ați venit foarte devreme, domnule Reilly.

— Ce vreți să spuneți? Totdeauna vin la ora aceasta.

— Da, desigur, spuse cu umilință domnul Gonzalez.

— Vă închipuiți că am venit aici devreme cu un anumit scop?

— Nu, eu…

— Spuneți-mi-o deschis, domnule. De ce sunteți atât de ciudat de suspicios? Ochii vă scapără literalmente de paranoia.

— Cum adică, domnule Reilly?

— Ați auzit ce-am spus, răspunse scurt Ignatius și ieșind greoi pe ușă, o porni spre fabrică.

Domnul Gonzalez încercă să se liniștească, dar fu deranjat de un zgomot ce se auzea dinspre fabrică. Păreau să fie niște aclamații. Se gândi că poate unul dintre muncitori devenise tată sau câștigase la loterie. Atâta timp cât muncitorii din fabrică îi dădeau pace, era dispus să-i trateze cu aceeași amabilitate. Pentru el, ei reprezentau doar o parte a fabricii propriu-zise,

care nu avea nicio legătură cu „centrul creierului”. Muncitorii nu-l priveau pe el. Se aflau sub controlul turmentat al domnului Palermo. Când va găsi curajul necesar, șeful de birou avea de gând să-l întrebe cât se poate de politicos pe domnul Reilly de ce petrece atâta timp în fabrică. Totuși, în ultima vreme, domnul Reilly devenise oarecum distant și inabordabil și domnului Gonzalez îi repugna gândul de a se certa cu el. Simțea că îi amorțesc picioarele când se gândea că una dintre labele acelea de urs ar putea să i se înfigă în păr și să-l târască poate, ca pe o carpetă, peste dușumeaua neregulată a biroului.

Patru dintre muncitorii din fabrică cuprinseseră strâns cele două șunci de Smithfield care erau coapsele lui Ignatius și, cu mare efort, îl ridicau pe una dintre mesele de croitorie. De pe umerii cărăușilor săi, Ignatius lătra instrucțiuni, de parcă ar fi supravegheat încărcarea unei mărfi dintre cele mai rare și mai prețioase:

— În sus și la dreapta, striga el spre cei de jos. Sus, sus, fiți atenți. Mai încet. Ați apucat destul de zdravăn?

— Da, confirmă unul dintre cei care îl ridicau.

— Simt că sunt gata să alunec. Vă rog! Mă cuprinde o stare de totală anxietate.

Muncitorii priveau cu interes cum cei care îl ridicau se împleticeau când înainte când înapoi, sub greutatea lui.

— Acum în spate, strigă nervos Ignatius. În spate până când masa se va afla exact sub mine.

— Nu-ți fă griji, domnu’ R., gâfâi unul dintre ei. Te punem drept pe masă.

— Nu prea pare să fie așa, icni Ignatius, când trupul i se lovi cu violență de un stâlp. O, Doamne, mi s-a dislocat umărul.

Un strigăt se înălță dinspre ceilalți muncitori.

— Hei, aveți grijă! țipă unul dintre spectatori. O să-i crăpaț’ capu’ lu’ domnu’ R.

— Vă rog, imploră Ignatius. Dați o mână de ajutor! Încă puțin și-am să cad și-am să mă zdrobesc de pământ.

— Uite, domnu’ Reilly, spuse cu respirația tăiată unul dintre cei care îl ridicau. Masa-i chiar la spatele nostru acu’.

— Voi fi aruncat într-unul din cuptoarele aprinse, înainte ca aventura asta nenorocită să ia sfârșit. Ar fi fost mult mai înțelept să mă adresez grupului,

vorbind de la nivelul dușumelei.

— Pune picioarele jos, domnu' R. Masa-i chiar sub tine.

— Încet, spuse Ignatius întinzând cu multă prudență în jos degetul mare de la picior. Da, așa. Foarte bine. Când mă voi propti bine în picioare, puteți să-mi dați drumul. În cele din urmă, Ignatius ajunse să stea vertical pe masă, ținând legătura cu cearșaful în dreptul pelvisului, pentru ca spectatorii să nu observe că manevra de ridicare avusese un efect oarecum stimulant.

— Prieteni, spuse solemn Ignatius și ridică brațul în care nu ținea cearșaful. În sfârșit, ziua noastră a sosit. Sper că n-a uitat nimeni să-și aducă instrumentele de luptă. Dinspre grupul din jurul mesei de croitorie nu se auziră nici aprobări nici negații. Vreau să spun bețe, lanțuri, ciomege și așa mai departe. Chicotind în cor, muncitorii agitară șipci de gard, cozi de mătură, lanțuri de bicicletă și cărămizi. Pe cinstea mea, ați adus aici un arsenal formidabil și variat. Violența atacului nostru s-ar putea să-mi depășească așteptările. În orice caz, cu cât lovitura va fi mai hotărâtă, cu atât și rezultatul va fi mai concludent. Inspecția superficială făcută armelor voastre confirmă încrederea pe care o am în succesul final al cruciadei noastre de astăzi. Va fi nevoie să lăsăm în urma noastră un Levy Pants devastat și jefuit. Va fi nevoie să ne luptăm cu focul împotriva focului.

— Ce zice? întrebă un muncitor pe un altul.

— Vom ataca mai întâi biroul, surprinzând inamicul cu simțurile încă amorțite de negurile psihice din zorii zilei.

— Hei, domnu' R., nu-ți fie cu supărare, strigă un om din mulțime. Cineva mi-a zis că ai necazuri cu sticleții. I-adevărat?

Un val de neliniște și stânjeneală cuprinse grupul de muncitori.

— Cum? strigă Ignatius. Unde ai auzit o asemenea calomnie? Este absolut fals. Aceste zvonuri mârșave le-a răspândit fără îndoială unul care crede în supremația albilor, vreun bădăran din nord sau poate chiar Gonzalez în persoană. Cum îndrăznești, domnule? Voi toți trebuie să vă dați seama cât de mulți dușmani are cauza noastră.

În timp ce muncitorii îl aplaudau puternic, Ignatius se întreba cum aflase omul acela că mongoloidul de Mancuso încercase să-l aresteze. Poate că fusese printre oamenii care se îngrămădiseră în fața magazinului universal. Agentul acela de stradă era o muscă în laptele omului. În orice caz, momentul părea să fi fost depășit cu bine.

— În fruntea noastră vom purta aceasta, strigă Ignatius când se stinseră ultimele aplauze. Smulse cu un gest dramatic cearșaful din dreptul pelvisului și îl desfăcu. Printre pete galbene, cu litere mari de tipar, era scris cu cretă colorată roșie cuvântul ÎNAINTE. Dedesubt, caligrafiat migălos cu albastru, se putea citi: Cruciadă pentru Demnitatea Maură.

— Mă-ntreb cine-o fi dormit pe zdreanța aia, spuse femeia îndârjită care se pricepea la imnuri religioase și urma să fie conducătoarea corului. Maică Doamne!

Câțiva alți răsculați în perspectivă își exprimară, cu vorbe mai buruienoase, aceeași curiozitate în privința petelor de pe cearșaf.

— Acum liniște, spuse Ignatius, bătând puternic cu piciorul în masă. Vă rog! Două dintre cele mai maiestuoase femei de aici vor purta acest drapel când vom mărșălui spre birou.

— Nu pun eu mâna p-așa ceva, se împotrivi o femeie.

— Liniște! spuse furios Ignatius. Încep să bănuiesc că voi de fapt nu meritați să luptați pentru această cauză. Se pare că nu sunteți pregătiți pentru sacrificiul suprem.

— De ce tre' să luăm cerșafu' ăsta vechi cu noi? întrebă cineva. Eu credeam că-i o demostrațe în legătură cu salariile.

— Cearșaf? Care cearșaf? se răsti Ignatius. Eu țin în fața voastră cel mai mândru stindard, o identificare a scopurilor noastre. O vizualizare a tot ce căutăm. Muncitorii studiară mai atenți petele. Dacă vreți să dați doar buzna în birou, ca vitele, veți participa la nimic altceva decât la o răzmeriță. Numai stindardul dă formă și cadență manifestației. Există o anumită geometrie implicată în lucrurile acestea, un anumit ritual care trebuie respectat. Uite, cele două doamne de colo, luați stindardul între voi și agitați-l cu onoare și mândrie, ținând cât mai sus mâinile et caetera.

Cele două femei pe care le indicase Ignatius înaintară încet spre masa de croitorie și apucară cu prudență drapelul între degetul mare și arătător, ținându-l la distanță de parcă ar fi fost lințoliul unui lepros.

— Arată chiar mai impresionant decât mi-am imaginat, spuse Ignatius.

— Nu scuturați chestia asta pe sub nasu' meu, fetelor, spuse cineva celor două femei, stârnind în mulțime un alt val de chicote.

Ignatius puse aparatul de filmat în acțiune și îl îndreptă spre stindard și spre muncitori.

— Vreți, vă rog, să clătinați din nou, toți, bețele și pietrele. Muncitorii se executară, veseli. Myrna avea să se înece cu cafeaua ei espresso când va vedea această scenă. Ceva mai violent! Agitați armele mai amenințător! Strâmbați-vă! Răcniți! Unii dintre voi ar putea sări în sus și în jos, dacă sunteți atât de amabili.

Răzând, îi urmară indicațiile, toți, în afară de cele două femei care țineau posomorâte stindardul.

În birou, domnul Gonzalez o privea pe domnișoara Trixie cum se lovește de rama ușii, făcându-și apariția pentru ziua aceea de muncă. În același timp, se întreba ce poate să însemne zgomotul nou și violent care izbucnise în fabrică.

Ignatius filmă scena din fața lui timp de un minut sau două, apoi urmări cu aparatul un stâlp până sus la tavan; își imagina că va fi o secvență de film interesantă și destul de *recherché,* sugerând aspirația. Invidia îi va roade Myrnei organele vitale cu miros de mosc. La capătul de sus al stâlpului, aparatul de filmat se fixă asupra câtorva metri pătrați din tavanul ruginit al fabricii. Apoi Ignatius dădu aparatul unui muncitor și îi ceru să-l filmeze. În timp ce omul ațintea obiectivul spre el, Ignatius se încrunta și scutura pumnul, amuzându-i copios pe muncitori.

— E de-ajuns, spuse el binevoitor, după ce luase aparatul de filmat înapoi și-l oprise. Să ne stăpânim pentru moment pornirile de răscoală și să hotărâm stratagemele. Mai întâi, cele două doamne de colo vor merge în fruntea noastră cu stindardul. Imediat după stindard vine corul. Care va cânta un cântec popular sau religios adecvat. Doamna care este responsabilă cu corul poate alege melodia. Necunoscând nimic despre muzica voastră folclorică, vă voi lăsa să faceți singuri alegerea, deși mi-ar fi plăcut să avem destul timp ca să vă învăț pe toți frumusețile vreunui madrigal. Voi sugera doar să optați pentru o melodie mai mobilizatoare. Ceilalți vor forma batalionul de războinici. Eu voi urmări tot ansamblul cu aparatul de filmat, ca să înregistrez aceste minute memorabile. Cândva, în viitor, noi toți ne vom putea spori veniturile din închirierea acestui film vreunor organizații de studenți sau altor asemenea societăți respingătoare. Nu uitați, vă rog, acest lucru. Prima noastră încercare va fi pașnică și rațională. Când vom intra în încăpere, cele două doamne vor duce stindardul la șeful de birou. Corul se va așeza apoi în jurul crucii. Batalionul va rămâne în spate, până ce va fi nevoie de el. Deoarece vom avea de a face cu însuși Gonzalez,

presupun că batalionul va fi chemat să intervină după scurt timp. Dacă Gonzalez nu va fi impresionat de spectacolul acesta emoționant, voi striga „La atac”. La acest semnal, dați năvală. Are cineva vreo întrebare?

Unul dintre ei spuse: „Rahat”, dar Ignatius ignoră acea voce. Urmă un moment fericit de tăcere, pricinuit de domnul Palermo, șeful de echipă, care apăru, beat turtă, dintre două cuptoare, ca să dispară apoi imediat.

— Se pare că planul de luptă este clar, spuse Ignatius, văzând că nimeni nu pune nicio întrebare. Le rog deci pe cele două doamne cu stindardul să-și ia locul acolo, lângă ușă. Apoi corul să se alinieze după ele și în urma lui batalionul. Muncitorii formară repede rândurile, zâmbind și înghiontindu-se cu instrumentele de luptă. Foarte bine! Corul poate acum să înceapă să cânte.

Specialista în imnuri religioase sună dintr-un fluier și membrii corului începură să cânte cu foc.

O, Iisuse, pășește alături de mine
Ș-atunci mereu, mereu îmi va fi bine.

— Sună într-adevăr foarte emoționant, constată Ignatius. Apoi strigă: Înainte!

Formația îi dădu atât de repede ascultare încât, înainte ca Ignatius să mai poată da vreun ordin, stindardul străbătuse fabrica și urca scările spre birou.

— Stați! țipă Ignatius. Să vină careva să mă ajute să cobor de pe masă.

O, Iisus, fii prietenu' meu
Pân' ce va veni ceasu' greu
Mâna să mi-o ții la sfârșit
Ș-atunci am să fiu fericit
Știind că asculți ce vorbesc
Deloc n-am să mă jăluiesc
Chiar dacă ploaia vine
Tot o să-mi fie bine
Cu Iisus alături de mine.

— Stați! striga disperat Ignatius, privind cum ies și ultimii dintre cei care formau batalionul. Veniți imediat înapoi!

Ușa se trânti, închizându-se. Ignatius se lăsă în patru labe și se târî până la marginea mesei. Apoi începu să se sucească și după un răstimp în care se strădui să-și manevreze extremitățile, reuși să se așeze pe marginea mesei. Observând că picioarele i se legănau doar la vreo zece centimetri de podea, se hotărî să riște un salt. Pe când se desprindea de masă și ateriza pe dușumea, aparatul de filmat îi lunecă de pe umăr și se lovi de ciment cu un zgomot surd, de obiect care se sparge, iar din măruntaiele lui ieși filmul întinzându-se pe podea ca niște intestine. Ignatius ridică aparatul și apăsă butonul destinat să-l pună în funcțiune, dar nu obținu niciun rezultat.

O, Iisus, la-nchisoare când mă găsești
Tu cauțiunea mi-o plătești
Tu-ntodeauna-mi dai în dar
Gândul că nu trăiesc în zadar.

— Ce cântă nebunii ăștia? se adresă Ignatius fabricii goale, încercând să-și îngrămădească filmul în buzunar.

Tu niciodată nu mă rănești
Și niciodată nu mă părăsești
N-am să mai păcătuiesc
Am să câștig ș-am să iubesc
Acum, că-l am pe Iisus.

Trăgând după el capătul filmului derulat, Ignatius se grăbi spre ușă și intră în birou. Cele două purtătoare de drapel, nemișcate, prezentau dosul cearșafului pătat unui Gonzalez uluit. Cu ochii închiși, cei din cor cântau dezlănțuit, furați de melodie. Ignatius își croi drum printre cei din batalion, care asistau, bine dispuși, la scenă, cu fața spre masa de lucru a șefului de birou.

Domnișoara Trixie îl văzu și-l întrebă:

— Ce se întâmplă, Gloria? Ce fac aici oamenii din fabrică?

— Fugi cât se mai poate, domnișoară Trixie, îi spuse el, extrem de serios.

O, Iisus, pace tu-mi dai
Când mă ferești de polițai.

— N-aud ce spui, strigă domnișoara Trixie, apucându-l de braț. E vreun spectacol cu cântăreți deghizați în negri?

— Du-te de-ți mută fundul veștejit deasupra toaletei! strigă Ignatius sălbatic.

Domnișoara Trixie plecă târșâindu-și picioarele.

— Ei bine? îl întrebă Ignatius pe domnul Gonzalez întorcându-le pe cele două doamne astfel încât șeful de birou să poată vedea literele de pe cealaltă parte a cearșafului.

— Ce înseamnă asta? întrebă domnul Gonzalez, citind stindardul.

— Refuzi să-i ajuți pe acești oameni?

— Să-i ajut? întrebă șeful de birou cu voce speriată. Despre ce vorbești, domnule Reilly?

— Vorbesc despre crima împotriva societății, de care te-ai făcut vinovat.

— Cum? buza de jos a domnului Gonzalez începu să tremure.

— La atac! strigă Ignatius către batalion. Omul acesta nu cunoaște ce-i mila.

— Da' nu l-ai lăsat să zic-o vorbă, remarcă una dintre femeile îmbufnate care țineau cearșaful. Dă-i voie lu' domnu' Gonzalez să vorbească.

— La atac! La atac! strigă din nou Ignatius și mai furios. Ochii lui și albaștri și galbeni se bulbucaseră și scăpărau.

Cineva aruncă fără tragere de inimă un lanț de bicicletă deasupra dulapului cu registre și răsturnă fasolea la pământ.

— Bravo, uite ce-ai făcut! spuse Ignatius. Cine ți-a spus să dai jos plantele acelea?

— N-ai spus tu, „la atag”? răspunse posesorul lanțului de bicicletă.

— Oprește-te imediat! urlă Ignatius către un om care ciopârțea nepăsător cu un briceag cartonul pe care scria DEPARTAMENTUL PENTRU CERCETĂRI ȘI REFERINȚE – I. REILLY, RESPONSABIL. Ce prostii vă mai vine în cap să faceți?

— Hei, doar tu ai spus „la atag”, răspunseră mai multe voci.

În locu' ăsta-nsingurat,
Tu mila ta ne-ai dat,
Lumina-ți ne-a călăuzit
În noaptea fără de sfârșit,

O, Iisus, ascultă-mi amarul,
De la mine nu-ţi lua harul.

— Terminaţi cu cântecul acesta oribil, strigă Ignatius spre cor. Niciodată nu mi-au auzit urechile o blasfemie atât de enervantă. Corul se opri din cântat şi privi jignit spre el.

— Nu pot să înţeleg ce faci, îi spuse şeful de birou lui Ignatius.

— Ia mai taci din gură, mongoloidule, stârpitură pocită!

— Noi ne întoarcem în fabrică, îi spuse furioasă lui Ignatius purtătoarea de cuvânt a corului, doamna cea îndârjită. Eşti un om rău. *Nu mă mir* că te cată poliţia.

— Da, da, o susţinură şi alte voci.

— Aşteptaţi o clipă, le rugă Ignatius. Cineva trebuie să-l atace pe Gonzalez. Se uită lung spre batalionul de luptă. Hei, tu cu cărămida, vino imediat aici şi loveşte-l încetişor cu ea în cap.

— Nu lovesc eu pe nime' cu asta, spuse omul cu cărămida. Tre' să ai la poliţie un cazier lung de vro milă.

Cele două femei lăsară dezgustate cearşaful jos, pe podea, şi urmară corul care începuse deja să iasă pe uşă.

— Doar nu vă trece prin gând să plecaţi? strigă Ignatius, cu vocea înecată de furie şi salivă.

Războinicii nu răspunseră nimic şi începură să iasă din birou în urma corului şi a celor două purtătoare de stindard. Ignatius se grăbi să ajungă la cei rămaşi în urmă şi-l apucă pe unul dintre ei de braţ, dar omul îl înlătură cu mâna de parcă ar fi fost un ţânţar.

— Avem noi destule necazuri şi fără să mai fim şi aruncaţi la-nchisoare, îi spuse el.

— Veniţi înapoi aici! N-am terminat încă! O puteţi avea pe domnişoara Trixie dacă vreţi, striga Ignatius înnebunit spre batalionul în retragere, dar procesiunea continua să se îndrepte spre fabrică hotărât şi în tăcere, coborând treptele. În cele din urmă, uşa se trânti închizându-se în spatele ultimului cruciat pentru demnitatea maură.

***

Agentul de stradă Mancuso se uită spre ceasul de la mână. Stătuse în toaletă exact opt ore. Venise timpul să-şi ducă costumul la secţie şi să plece

acasă. Nu arestase pe nimeni toată ziua și în plus se părea că a mai și răcit. Era frig și umed în cabină. Strănută și încercă să deschidă ușa, dar aceasta nu cedă. O scutură, încercă încuietoarea, dar părea înțepenită. După un minut de zdrăngănit și împins, strigă:

— Ajutor!

***

— Zi așa, Ignatius! Ai avut grijă să fii dat afară!

— Te rog, mamă, sunt la capătul rezistenței. Ignatius își băgă sticla cu bere Dr. Nut sub mustață și bău cu zgomot, sugând și gâlgâind sonor. Dacă ai intenția acum să te porți ca o harpie, o să mă împingi în brațele disperării.

— O mică slujbă într-un birou și n-ai reușit s-o păstrezi. Cu toată educația pe care o ai.

— Eram detestat și prezența mea îi deranja, spuse Ignatius, aruncând o privire rănită spre pereții maronii ai bucătăriei. Scoase cu un pocnet limba din gâtul sticlei și râgâi gazele berii. În ultimă analiză, totul a fost din vina Myrnei Minkoff. Știi bine cum reușește ea să provoace necazuri.

— Myrna Minkoff? Nu vorbi prostii, Ignatius. Fata aia-i la New York. Te cunosc eu, băiete! Trebe să fi făcut tu ceva trăsnăi la Levy Pants.

— Superioritatea mea i-a deranjat.

— Dă-ncoa ziaru' ăla, Ignatius. S-aruncăm o privire la ofertele de serviciu.

— Vorbești serios? tună Ignatius. Ai de gând să mă arunci din nou în abis? Se pare că ai jucat la popice toată caritatea pe care o mai aveai în suflet. Trebuie să petrec cel puțin o săptămână servit la pat, înainte de a redeveni eu însumi.

— Dacă tot ai pomenit de pat, ce s-a-ntâmplat cu cerșafu' tău, băiete?

— De unde vrei să știu? Poate a fost furat. Te-am prevenit că sunt hoți pe aici.

— Vrei să spui c-a intrat cineva în casă ca să ieie cearșafurile tale murdare?

— Dacă ai fi puțin mai conștiincioasă când speli rufele, descripția acelui cearșaf ar fi oarecum diferită.

— Lasă asta. Dă-mi ziaru', Ignatius.

— Chiar ai de gând să încerci să citești cu voce tare? Mă îndoiesc că organismul meu poate suporta o asemenea traumă în momentul de față. Lasă-mă deocamdată să citesc un articol foarte interesant despre moluște în pagina științifică.

Doamna Reilly smulse ziarul din mâna fiului ei, lăsându-i între degete două bucățele de hârtie.

— Etalarea aceasta jignitoare de proaste maniere să fie oare unul dintre rezultatele asocierii tale cu cei doi popicari sicilieni?

— Tacă-ți fleanca, Ignatius, spuse mama lui, răsfoind ziarul ca să dea de pagina dorită. Mâine dimineață te urci în troleul ăla cu păsări, de pe strada Sfântul Carol.

— Ce-ai spus? făcu absent Ignatius. Se întreba ce i-ar fi putut scrie acum Myrnei. Filmul părea să fie distrus. A-i explica dezastrul cruciadei într-o scrisoare era imposibil. Ce ai spus, scumpa mea mamă?

— Am spus să iei troleul cu păsările! țipă doamna Reilly.

— Pare ceva potrivit.

— Când vii din nou acasă, ai să ai o slujbă.

— Se pare că Fortuna iar a hotărât să mă rostogolească în jos.

— Ce-ai zis?

— Nimic.

***

Doamna Levy stătea pe burtă pe planșeta pentru exerciții fizice, care, cu diversele ei mecanisme, îi stimula cu gingășie trupul masiv, lovindu-i și frământându-i ușurel carnea albă, ca un brutar afectuos. Încolăcindu-și brațele în jurul aparatului, îl ținea strâns și gemea moleșită și mulțumită, mușcând ușor porțiunea ce se afla în dreptul obrazului ei.

— Oprește imediat chestia aia! porunci vocea soțului ei, de undeva din spate.

— Cum? Doamna Levy își ridică fruntea și privi visător împrejur. Ce cauți aici? Credeam că rămâi în oraș pentru curse.

— M-am răzgândit, dacă nu ai nimic împotrivă.

— Ce aș putea să am? Fă ce-ți place! Nu aștepta să-ți spun eu ce să faci. Du-te și fă-ți de cap! Ai să vezi dacă-mi pasă.

— Scuză-mă! îmi pare rău că te-am sculat de pe planșeta aia.

— Fii bun și nu amesteca planșeta în discuția noastră.

— O, îmi pare rău dacă am insultat-o.
— Lasă-mi planșeta în pace. Asta-i tot ce am spus. Încerc să fiu drăguță. Nu vreau să începem să ne certăm și aici.
— Oprește chestia aia afurisită și taci din gură. Vreau să fac un duș.
— Vezi? Te înfurii pentru nimic! Nu lăsa sentimentele tale de vinovăție să se răsfrângă asupra mea.
— Ce sentimente de vinovăție? Ce-am făcut?
— Tu știi la ce mă refer, Gus. Știi cum ți-ai bătut joc de viața ta. Ai lăsat compania să se ducă de râpă. Aveai ocazia să devii de importanță națională. Sângele și sudoarea tatălui tău ți-au fost oferite pe o tavă de argint.
— Ah!
— Ai distrus o mare întreprindere.
— Ba, dimpotrivă, chiar astăzi am avut mare bătaie de cap ca s-o salvez. De aceea nu m-am dus la curse.
După ce se luptase cu tatăl său aproape treizeci și cinci de ani, domnul Levy hotărâse că își va petrece restul vieții încercând să nu se lase bătut la cap. Dar era bătut la cap în fiecare zi pe care și-o petrecea la Conacul lui Levy de către soția sa, care nu era de acord cu dorința lui de a nu avea bătăi de cap cu Levy Pants. Și dacă se ținea departe de Levy Pants, avea și mai multă bătaie de cap din cauza companiei, deoarece tot timpul era acolo ceva care mergea prost. Ar fi fost mai simplu și ar fi avut mai puțină bătaie de cap dacă s-ar fi ocupat într-adevăr el de Levy Pants, lucrând câte opt ore pe zi ca director. Dar chiar și numele de Levy Pants îi provoca arsuri la stomac. Îl asocia cu tatăl său.
— Ce-ai făcut, Gus? Ai semnat câteva scrisori?
— Am concediat pe cineva.
— Zău? Mare scofală! Pe cine? Pe unul dintre fochiști?
— Ți-aduci aminte că ți-am vorbit despre o namilă scrântită, unul pe care l-a angajat măgarul acela de Gonzalez?
— A, da. Pe el? Doamna Levy începu să se rostogolească pe planșeta de gimnastică.
— Păcat că n-ai văzut și tu ce-a făcut în birou. A atârnat de tavan ghirlande de hârtie, a pus o cruce mare drept în mijlocul încăperii și astăzi, de îndată ce am ajuns acolo, a venit la mine să mi se plângă că cineva din fabrică i-a răsturnat pe dușumea niște ghivece cu fasole.

— Ghivece cu fasole? Dar ce-și închipuia, că Levy Pants e o grădină de legume?

— Cine știe ce-o fi în capul lui! Vrea să-l dau afară pe cel care i-a răsturnat plantele și pe cel care i-a scrijelit anunțul. Spune că muncitorii din fabrică sunt o șleahtă de huligani, care n-au niciun respect pentru dânsul. Spune că sunt porniți împotriva lui. Merg deci în fabrică să-l găsesc pe Palermo, care, firește, nu-i acolo și ce găsesc în schimb? Muncitorii aduseseră cărămizi și lanțuri și le răspândiseră peste tot. Par toți foarte agitați și-mi spun că tipul acela, Reilly, așa îl cheamă pe zdrahon, i-a pus să aducă rahaturile alea ca să atace biroul și să-l bată pe domnul Gonzalez.

— Cum?

— Le-a băgat în cap că nu sunt suficient de bine plătiți și că muncesc prea mult.

— Cred că are dreptate, spuse doamna Levy. Chiar ieri, Susan și Sandra au pomenit despre așa ceva în scrisoarea lor. Prietenii de la universitate le-au spus că, din ceea ce le-au povestit ele despre tatăl lor, se pare că trăiește ca un stăpân de plantație, de pe urma muncii sclavilor. Fetele erau foarte tulburate. Intenționam să-ți spun și ție ce-au scris, dar am avut atâtea necazuri cu noul meu coafor, că am uitat. Fetele doresc să mărești salariile bieților oameni iar dacă n-o faci, nu vor să mai vină acasă.

— Da' ce-și închipuie ele că sunt?

— Își închipuie că sunt fiicele tale, în cazul că tu ai uitat. Nu vor decât să te respecte. Spun că, dacă ții să le mai vezi vreodată, va trebui să îmbunătățești condițiile la Levy Pants.

— Ce le-a apucat, așa deodată, interesul acesta mare pentru oamenii de culoare? Le-au părăsit cumva curtezanii?

— Acum te-ai pornit și împotriva fetelor! înțelegi ce vreau să spun? Uite de ce nu te pot respecta nici eu. Dacă una dintre fiicele tale ar fi cal și cealaltă jucător de baseball, n-ai ști ce să mai faci pentru ele.

— Dacă una dintre ele ar fi cal și cealaltă jucător de baseball, am sta mult mai bine, crede-mă. Am fi putut profita de pe urma lor.

— Îmi pare rău, spuse doamna Levy, pornind din nou planșeta. Nu mă simt în stare să te mai ascult. Sunt și așa prea deziluzionată. Abia dacă voi reuși să le scriu fetelor despre lucrurile acestea.

Domnul Levy văzuse scrisorile pe care soția sa le trimitea celor două fete, scrisori sentimentale și iraționale, pline de pledoarii de îndoctrinare

care l-ar fi putut face și pe Patrick Henry[10] conservator și care le făceau pe fete să vină acasă în vacanță fierbând de ostilitate împotriva tatălui lor, pentru miile de nedreptăți pe care le comisese împotriva mamei. Prezentându-l drept un membru al Ku Klux Klanului, care a concediat un tânăr activist social, doamna Levy ar fi putut într-adevăr scrie un editorial senzațional și înflăcărat. Materialul pe care îl avea la îndemână era cât se poate de bun.

— Tipul e un adevărat psihopat, spuse domnul Levy.

— Pentru că tu consideri caracterul o psihoză și integritatea un complex. Ți-am mai auzit teoriile astea.

— Crede-mă, nici nu l-aș fi concediat probabil, dacă unul dintre muncitorii din fabrică nu mi-ar fi spus că a auzit că pe țicnitul ăla îl caută poliția. Asta m-a făcut de fapt să iau atât de repede hotărârea. Am destule necazuri cu întreprinderea și fără să mai am și un angajat smintit care-i în atenția poliției.

— Lasă-mă cu prostiile acestea. Prea-ți sunt caracteristice. Pentru unul ca tine idealiștii, luptătorii pentru cauze sociale sunt întotdeauna beatnici și criminali. E felul tău de a te apăra împotriva lor. Dar mulțumesc că mi-ai spus. Va contribui la veridicitatea scrisorii.

— N-am mai concediat pe nimeni în toată viața mea, spuse domnul Levy. Dar nu pol ține un om pe care îl caută politia. Am putea avea necazuri.

— Te rog! Doamna Levy făcu de pe planșetă un gest de avertizare. Acest sărman tânăr idealist rătăcește probabil acum cine știe pe unde. Gândul ăsta ar rupe inima fetelor, așa cum mi-o rupe pe a mea. Sunt o femeie plină de caracter, integritate și rafinament. Tu nu m-ai apreciat niciodată. M-am înjosit asociindu-mă cu tine. Ai reușit să faci ca totul să pară ieftin, inclusiv persoana mea. Am devenit foarte dură.

— Deci vrei să spui că te-am distrus și pe tine?

— Cândva eram și eu o tânără entuziastă și iubitoare, plină de speranțe. Fetele știu acest lucru. Credeam că vei reuși să faci din Levy Pants o companie de importanță națională. Capul doamnei Levy sălta în sus și în jos, în sus și în jos. Și acum. Privește-o! o simplă fabrică ce merge prost și are foarte puține piețe de desfacere. Fiicele tale sunt deziluzionate. Eu sunt deziluzionată. Tânărul pe care l-ai concediat este deziluzionat.

— Vrei să mă sinucid?

— Hotărăște singur. Așa ai făcut întotdeauna. Eu n-am existat decât pentru plăcerea ta. Nu reprezint nimic mai mult decât o veche mașină sport. Folosește-mă când dorești. Mie nu-mi pasă.
— Mai taci din gură. Nimeni nu vrea să te folosească la nimic.
— Vezi cum ești? Totdeauna în atac. Din cauza insecurității, a complexului de vinovăție, a ostilității. Dacă ai putea fi mândru de tine și de felul cum te porți cu ceilalți oameni, ai fi o persoană plăcută. Alt exemplu: domnișoara Trixie. Uite ce i-ai făcut și ei.
— Nu i-am făcut niciodată nimic femeii ăleia.
— Tocmai! E singură. E speriată…
— E aproape moartă.
— De când au plecat Susan și Sandra și eu am avut un complex de vinovăție. Ce fac toată ziua? Ce se întâmplă cu proiectele mele? Sunt o femeie plină de interese. De idealuri. Doamna Levy suspină. Mă simt atât de inutilă. M-ai închis aici ca într-o colivie, cu sute de obiecte care nu dau nicio satisfacție adevăratului meu eu. Ochii care săltau în sus și în jos priveau rece spre soțul ei. Adu-mi-o pe domnișoara Trixie și nu le mai scriu scrisoarea.
— Ei asta-i! Nu vreau să văd baba aia senilă aici. Ce s-a întâmplat cu clubul tău de bridge? Ultima dată, ca să te fac să nu scrii o scrisoare fetelor, ai primit o rochie nouă. Alege și acum așa ceva. Îți cumpăr o rochie de bal.
— Nu-i suficient că am ținut-o pe femeia aceea în activitate. Are nevoie de ajutor personal.
— Ai folosit-o drept cobai pentru cursul acela al tău prin corespondență. De ce n-o lași în pace? Dă-i voie lui Gonzalez s-o pensioneze.
— Vrei s-o termini? Atunci chiar că s-ar simți inutilă. Ar însemna s-o omori cu mâinile tale.
— Ei asta-i!
— Când mă gândesc la propria mea mamă… își petrece fiecare iarnă pe plajă la San Juan. Bronzată, îmbrăcată în bikini, dansează, înoată, râde. Are prieteni.
— Face câte un atac de inimă de câte ori o trântește jos un val. Ce nu apucă să piardă la cazino, cheltuiește pe medicul casei la Hotelul Hilton din Caraibe.
— Nu-ți place mama mea pentru că a descoperit cine ești. Avea dreptate. Ar fi trebuit să mă căsătoresc cu un medic, cu cineva care are idealuri.

Doamna Levy sălta trist. Nu mai contează prea mult acum pentru mine. Suferința m-a întărit.

— Mă întreb cât de mult ai suferi dacă cineva ți-ar rupe firele electrice din blestemata aia de planșetă.

— Ți-am mai spus, nu amesteca planșeta în toate acestea. Ostilitatea ta întrece măsura. Ascultă-mă ce-ți spun, Gus. Du-te și consultă psihanalistul acela de la Centrul Artelor Medicale. Cel care l-a ajutat pe Lenny să-și aducă magazinul de bijuterii pe linia de plutire. L-a vindecat pe Lenny de complexul în legătură cu vânzarea mătăniilor. Lenny îi este total devotat. Acum are un fel de contract exclusiv cu un grup de călugărițe care vând mătănii în vreo patruzeci de școli catolice din oraș. Face bani cu găleata! Lenny e fericit. Călugărițele sunt fericite. Copiii sunt fericiți.

— Sună grozav.

— Lenny a introdus spre vânzare și o serie de statui frumoase și alte accesorii religioase.

— Pun pariu că-i fericit.

— Chiar este. Și tu ar trebui să fii. Du-te și consultă-l pe doctorul acela înainte de a fi prea târziu, Gus. Trebuie să te ajute cineva. De dragul fetelor. Mie nu-mi pasă.

— Sunt convins că nu-ți pasă.

— Ești o persoană dezechilibrată. Și Sandra e mult mai fericită de când i s-a făcut psihanaliza. Niște medici de la colegiu au ajutat-o.

— Nu mă îndoiesc de asta.

— S-ar putea ca Sandra să aibă o recidivă când va auzi ce i-ai făcut tânărului aceluia. Mă tem că asta le va face să fie complet împotriva ta. Sunt calde și miloase. Cum eram și eu înainte de a fi brutalizată.

— Brutalizată?

— Te rog! Nu vreau să mai aud niciun cuvânt sarcastic. Un deget cu unghia acvamarină îi făcu semn de avertizare de pe planșeta ce sălta și se ondula. Mi-o aduci aici pe domnișoara Trixie, sau le trimit fetelor scrisoarea.

— Ți-o aduc pe domnișoara Trixie, spuse domnul Levy în cele din urmă. O s-o pui probabil să salte pe chestia asta și o să-și fractureze șoldul.

— Lasă-mi planșeta în pace!

ŞAPTE

Paradisul Vânzătorilor îşi avea sediul în ceea ce fusese mai înainte un atelier de reparat automobile de pe strada Poydras, la parterul întunecat al unei clădiri comerciale neocupate în rest. Uşile garajului erau de obicei deschise, umplând nările pietonilor cu un miros usturător de crenvurşti fierţi şi muştar, la care se adăuga cel de ciment îmbibat timp de mulţi ani cu lubrifianţii şi uleiurile de motor care se scurseseră din toate tipurile de maşini. Miasma care ieşea din Paradisul Vânzătorilor îl făcea uneori pe trecătorul perplex şi copleşit să privească prin uşa deschisă spre întunericul din garaj. Acolo, ochii lui se opreau asupra unui şir lung de crenvurşti de proastă calitate, expuşi călare pe anvelope de bicicletă. Nu puteai spune că e o colecţie impresionantă. Mulţi dintre crenvurşti erau zbârciţi. Unul turtit zăcea căzut pe o parte, cu o roată stând orizontal deasupra lui. Accident de circulaţie.

Printre pietonii de după-amiază, care treceau grăbiţi pe lângă Paradisul Vânzătorilor, păşea în mers legănat o siluetă formidabilă. Era Ignatius. Oprindu-se în dreptul garajului îngust, adulmecă exalaţiile Paradisului cu deosebită plăcere, ţepii de păr care îi ieşeau din nări analizând, catalogând şi clasificând mirosurile distincte de crenvurşt, muştar şi lubrifiant. Inspirând adânc, se întrebă dacă nu simte şi o mireasmă mai suavă, aroma delicată a chiflelor calde. Privind la ceasul de mână pe care un Mickey Mouse cu braţe înmănuşate indica orele, constată că prânzise doar cu o oră în urmă. Totuşi, ciudatele arome îi lăsau gura apă.

Intră în garaj şi privi împrejur. Într-un colţ, un bătrân fierbea crenvurşti într-o oală mare, de cantină, ale cărei dimensiuni făceau să pară neînsemnat arzătorul cu gaze pe care era aşezată.

— Scuzaţi-mă, domnule, i se adresă Ignatius. Vindeţi aici şi cu bucata?

Ochii apoşi ai bătrânului se întoarseră spre muntele de om care îi vorbea.

— Ce doreşti?

— Aş vrea să cumpăr un crenvurşt. Miroase îmbietor. Mă întrebam dacă aş putea să cumpăr unul.

— Bineînţeles.

— Pot să mi-l aleg singur? întrebă Ignatius, privind atent în jos spre oală, în apa care fierbea. Cârnații sâsâiau și se zbăteau ca niște parameci colorați artificial, priviți prin lupă. Ignatius își umplu plămânii cu aroma lor înțepătoare și acră. Am să-mi imaginez că sunt într-un restaurant elegant și că acesta este bazinul cu languste.

— Uite, ia furculița asta, spuse omul, dându-i lui Ignatius un instrument ruginit care aducea a cange. Încearcă să-ți ferești mâinile de apă. E ca un acid. Uite ce a făcut din furculiță.

— Tii! exclamă Ignatius, după ce luase prima îmbucătură. E pipărat bine! Ce intră în compoziția lor?

— Cauciuc, cereale, mațe… Cine poate ști? Eu unu' nu m-aș atinge deci.

— Sunt totuși neobișnuit de apetisanți, spuse Ignatius dregându-și vocea. Am avut eu impresia, trecând prin dreptul ușii, că firele de păr din nările mele au detectat ceva unic.

Ignatius clefăia cu o poftă sălbatică, privind o cicatrice de pe nasul bătrânului și ascultându-l cum fluieră.

— Aud oare un motiv din Scarlatti? îl întrebă în cele din urmă.

— Eu credeam că fluier „Curcanul din fân".

— Speram că ți-ar putea fi cunoscută opera lui Scarlatti. A fost ultimul muzician adevărat, spuse Ignatius, reluându-și atacul furibund asupra cârnatului deosebit de lung. Cu înclinația muzicală pe care se pare că o ai, ar trebui să te ocupi de ceva care să merite.

Ignatius mestecă mai departe, în timp ce bătrânul își reluă fluieratul nemelodios. Spuse apoi:

— Îmi închipui că dumneata consideri „Curcanul din fân" drept un cântec popular american valoros. Ei bine, nu-i așa! Nu-i decât o monstruozitate discordantă.

— Nu prea văd ce importanță are.

— Are foarte mare importanță, domnule, țipă Ignatius. Venerarea unor lucruri ca acest „Curcan din fân" stă la baza dilemei noastre actuale.

— De unde dracu' ai apărut? Ce vrei de la mine?

— Ce părere ai avea dumneata despre o societate care consideră „Curcanul din fân" drept unul dintre stâlpii culturii ei?

— Cine crede așa ceva? întrebă plictisit bătrânul.

— Toată lumea. În special cântăreții de muzică populară și învățătorii. Îl auzi tot timpul repetat, ca un descântec, de studenți soioși și de copii de

școală primară. Ignatius râgâi. Cred că voi mai lua unul din cârnații aceștia picanți.

După cel de al patrulea crenvurșt, Ignatius își plimbă limba impresionantă peste buze și mustață și-i spuse bătrânului:

— Nu-mi aduc aminte să mă mai fi simțit în ultimul timp atât de total satisfăcut. Am avut noroc să dau de locul acesta. Mă așteaptă o zi plină de Dumnezeu știe ce grozăvii. Am rămas pentru moment șomer și am plecat în căutarea unei slujbe. Totuși, parcă aș fi avut drept țel căutarea Sfântului Graal. Alerg de o săptămână prin centrul comercial al orașului. Se pare că-mi lipsește o anumită calitate perversă pe care o caută în ziua de astăzi cei care te angajează.

— N-ai avut noroc, hai?

— De, în cursul săptămânii n-am răspuns decât la două anunțuri. Sunt zile în care mă simt atât de enervat până când să ajung pe strada Canalului, încât mă bucur dacă găsesc destulă energie să mă târăsc până la un cinematograf. De fapt am văzut toate filmele care se joacă în centru și cum toate mi se par suficient de tâmpite ca să le țină pe ecran la nesfârșit, săptămâna viitoare nu îmi surâde deloc.

Bătrânul privi spre Ignatius, apoi spre oala uriașă, arzătorul de gaz și cărucioarele hârbuite.

— Aș putea să te angajez chiar aici, propuse el.

— Îți mulțumesc foarte mult, spuse condescendent Ignatius. Totuși nu aș putea lucra aici. Garajul acesta este foarte umed și eu sunt predispus, printre multe altele, și la maladii respiratorii.

— N-ai lucra aici, băiete. M-am gândit să fii vânzător.

— Cum? mugi Ignatius. Afară, în ploaie și zăpadă. Cât e ziua de lungă?

— Pe aici nu ninge.

— Se mai întâmplă uneori. Și de îndată ce-aș începe să târăsc după mine unul dintre cărucioarele astea, s-ar și pune pe nins. Probabil că aș fi găsit într-un șanț, cu țurțuri de gheață atârnându-mi din toate orificiile, în timp ce niște pisici fără stăpân ar veni peste mine să profite de căldura ultimei mele suflări. Nu, mulțumesc, domnule. Trebuie să plec. Cred că am o întâlnire pe undeva.

Ignatius privi absent spre micul său ceas și constată că se oprise din nou.

— Măcar pentru câtva timp, se rugă bătrânul. Încearcă doar o zi. Ce zici? Am mare nevoie de vânători.

— O zi? repetă Ignatius neîncrezător. O zi? Nu pot pierde astfel o zi prețioasă. Trebuie să mă duc în anumite locuri și să mă văd cu diverși oameni.

— Foarte bine, spuse bătrânul ferm. Plătește-mi atunci dolarul pentru cârnăciorii pe care i-ai mâncat.

— Mă tem că va trebui să rămână pe spezele firmei. Sau ale garajului sau cum vrei să-i spui. Maică-mea, care e un fel de Miss Marple[11], a descoperit ieri-seară la mine în buzunare cotoarele mai multor bilete de cinema și azi nu mi-a dat decât bani pentru transport.

— Chem poliția!

— O, Doamne!

— Plătește-mi! Plătește-mi sau mă adresez justiției! Bătrânul apucă furculița și puse iute cei doi dinți ruginiți pe gâtul lui Ignatius.

— Îmi găurești fularu'! E de import! strigă Ignatius.

— Dă-ncoa' banii de transport!

— Nu pot străbate pe jos tot drumul până la strada Constantinopol!

— Ia un taxi! Vreunul de-ai casei poate plăti șoferul când ajungi acolo.

— Chiar îți închipui că mama mă va crede dacă îi voi spune că un bătrân m-a amenințat cu o furculiță și mi-a luat banii?

— N-am de gând să mă mai las prădat, ripostă bătrânul, împroșcându-l pe Ignatius cu salivă. Asta ți se-ntâmplă în negustoria cu crenvurști. Cu asta se aleg tot timpul vânzătorii de crenvurști și cei de la stațiile de benzină. Jafuri și tâlhării! Nimeni nu respectă un vânzător de crenvurști.

— Ba nu-i deloc adevărat! Nimeni nu-i respectă pe vânzătorii ambulanți de crenvurști mai mult decât mine. Ei oferă societății unul dintre puținele servicii meritorii. A jefui un vânzător de crenvurști este un act simbolic. Tâlhăria nu-i dictată de avariție, ci pornește mai degrabă din dorința de a umili vânzătorul.

— Ține-ți gura aia mare și plătește imediat.

— Ești tare neînduplecat pentru cineva de vârsta dumitale. Și totuși n-am de gând se merg cincizeci de cvartale pe jos ca să ajung acasă. Prefer să mi se tragă moartea dintr-o furculiță ruginită.

— Ascultă ce-ți spun, amice. Hai să încheiem un târg. Te duci și împingi unul din cărucioarele astea timp de o oră și suntem chit.

— Nu am nevoie de o autorizație din partea Departamentului Sănătății, sau așa ceva? Vreau să spun c-aș putea avea sub unghii ceva foarte

dăunător trupului omenesc. Apropo, întotdeauna îți faci rost de vânzători în felul acesta? E un sistem de angajare ce nu prea ține pasul cu metodele contemporane. Am senzația că am fost recrutat cu ajutorul stupefiantelor. Mi-e și teamă să te întreb cum procedezi la concedierea angajaților.

— Să nu mai încerci în viața ta să jefuiești pe un negustor de crenvurști!

— Ai pus punctul pe i. De fapt ai pus două puncte, pe gâtul și pe fularul meu. Sper că ești pregătit să-mi dai o compensație pentru fular. Nu se mai găsește unul de același fel. A fost țesut într-o mică fabrică din Anglia care a fost distrusă de Luftwaffe. Pe vremea aceea umbla zvonul că ținta avioanelor fusese tocmai fabrica aceea, pentru a distruge moralul britanic, deoarece germanii îl văzuseră pe Churchill, într-un jurnal de actualități confiscat, înfășurat într-un fular ca acesta. Nu se poate ști dacă al meu nu-i chiar cel pe care l-a purtat Churchill în filmul despre care este vorba. În ziua de azi, valoarea lui se ridică la câteva mii. Poate fi purtat și ca șal. Privește!

— Foarte bine, spuse în cele din urmă bătrânul, după ce îl urmărise pe Ignatius demonstrând cum poate folosi fularul ca cingătoare, eșarfă, pelerina, kilt, legătură pentru un braț rupt și batistă. Într-o oră nu poți aduce pagube prea mari Paradisului Vânzătorilor.

— Dacă alternativa este închisoarea sau străpungerea mărului lui Adam, voi fi bucuros să împing unul dintre cărucioarele dumitale. Deși nu pot prezice cât de departe voi ajunge.

— Nu mă judeca greșit, fiule. Nu sunt om rău. Dar nu pot îndura la nesfârșit. De zece ani tot încerc să fac din Paradisul Vânzătorilor o organizație respectabilă. Dar nu-i ușor. Oamenii cred că negustoria mea-i pentru haimanale. E-o mare problemă să găsesc vânzători serioși. Și când fac rost de unul, de îndată ce iese cu marfa, îl jefuiesc golanii. Cum de-ți trimite Dumnezeu atâtea greutăți pe cap?

— Nu trebuie să cercetăm căile Sale.

— Poate că nu, dar tot nu pricep.

— Scrierile lui Boethius ți-ar putea da unele lămuriri.

— Citesc zilnic în ziar pe Părintele Keller și pe Billy Graham.

— Maică Doamne! bolborosi Ignatius. Nu-i de mirare că ești atât de rătăcit.

— Uite, spuse bătrânul, deschizând un dulap de metal de lângă sobă. Pune-ți asta.

Scoase din dulap ceva ce părea să fie un halat alb și i-l înmână lui Ignatius.

— Dar ce e? întrebă fericit Ignatius. Pare o mantie de academician. Ignatius îmbrăcă halatul, trecându-l peste cap. Pus pe deasupra pardesiului, îl făcea să arate ca un ou de dinozaur din care e gata să iasă puiul.

— Leagă-l la talie cu cordonul.

— Nici nu mă gândesc. Chestiile astea sunt făcute să fâlfâie libere în jurul corpului omenesc, deși acesta nu este destul de larg. Ești sigur că nu ai un număr mai mare? Dacă cercetez mai de aproape, observ că haina asta este cam galbenă la manșete. Și sper că petele de pe piept sunt făcute cu sos de roșii și nu cu sânge. Ultimul om care l-a purtat ar fi putut fi înjunghiat de tâlhari.

— Pune și asta pe cap.

Omul îi dădu lui Ignatius o mică bonetă dreptunghiulară din hârtie albă.

— Te asigur că n-am intenția să port o bonetă de hârtie. Șapca pe care o am este cât se poate de bună și cu mult mai sănătoasă.

— Nu se poate să porți o șapcă de vânătoare. Pune-o pe asta. Este uniforma vânzătorilor Paradisului.

— Nu port pentru nimic în lume boneta aia de hârtie pe cap! Nu vreau să mor de pneumonie, făcându-ți dumitale jocul. Înfige-ți furculița în organele mele vitale, dacă ai chef. Nu pun așa ceva pe cap! Mai bine moartea decât dezonoarea sau boala.

— Bine, fie ș-așa, spuse bătrânul oftând. Vino și ia căruciorul ăla de colo.

— Crezi că accept să mă las văzut pe stradă cu hodoroaga aia de cărucior? întrebă furios Ignatius, netezindu-și pe trup halatul de vânzător. Dă-mi-l pe celălalt, care strălucește și are bandă albă pe anvelope.

— Bine, bine, spuse țâfnos bătrânul. Scoase capacul unui mic rezervor de pe cărucior și începu să transfere încet în el cu furculița crenvurștii din oală. Uite, îți dau douăsprezece perechi. Mai indică un capac din față. Și aici îți pun și un pachet cu chifle. Ai priceput? Închise capacul și trase de o ușiță laterală a căruciorului din tablă roșie, strălucitoare, în formă de cârnat. Aici înăuntru este o cană cu lichid fierbinte care menține crenvurștii calzi.

— Pe cinstea mea, spuse Ignatius ușor impresionat. Cărucioarele astea sunt ca o enigmă chinezească. Prevăd că tot timpul am să deschid unde nu

trebuie.

Bătrânul ridică încă un capac tăiat în partea din spate a cârnatului.

— Acolo ce mai este? Vreo mitralieră?

— Aici găsești muștar și sos picant de roșii.

— Ei bine, am să încerc pentru puțin timp, deși s-ar putea să vând cuiva lichidul de încălzit înainte de-a ajunge prea departe. Bătrânul împinse căruciorul până în ușa garajului și spuse:

— E în regulă. Hai, dă-i drumul.

— Mulțumesc foarte mult, spuse Ignatius și împinse pe trotuar crenvurștul mare de tablă pus pe roți. Voi fi înapoi exact peste o oră.

— Coboară de pe trotuar cu căruciorul ăla.

— Sper că nu vrei să mă bag în plin trafic cu el.

— Poți fi arestat dacă ești prins împingându-l pe trotuar.

— Foarte bine, spuse Ignatius. Dacă mă urmărește poliția, ar putea să prevină un furt.

Ignatius împinse încet căruciorul, îndepărtându-se de sediul Paradisului Vânzătorilor prin aglomerația de pietoni care treceau de-o parte și de alta a marelui cârnat, ca valurile pe lângă prora unui vapor. Era o metodă mai bună de a-ți petrece timpul decât să te întâlnești cu șefi de personal, dintre care mulți, considera Ignatius, îl trataseră destul de prost în ultimele zile. Cum cinematografele nu-i mai erau accesibile din lipsă de fonduri, ar fi fost nevoit să hoinărească plictisit și fără țel prin cartierul comercial până când i se părea că nu mai riscă nimic dacă se întoarce acasă. Oamenii de pe stradă îl priveau pe Ignatius, dar nimeni nu cumpăra. După ce se îndepărtase un cvartal, începu să strige „Crenvurști! Crenvurști din Paradis!”.

— Treci pe carosabil, omule, striga bătrânul de undeva din spatele său.

Ignatius o luă pe după un colț de stradă și opri căruciorul lângă o clădire. Deschizând diversele capace, își pregăti un crenvurșt și îl înfulecă lacom. Mama lui fusese prost dispusă toată săptămâna, refuzând să-i cumpere bere, bătându-i în ușă când încerca să scrie, amenințându-l că vinde casa și se duce într-un azil de bătrâni. Îi vorbise lui Ignatius despre curajul agentului de stradă Mancuso, care, în ciuda ghinioanelor, *se lupta* să nu-și piardă slujba, *dorea* să muncească și îndura cât putea de bine tortura și exilul din closetul stației de autobuz. Situația agentului Mancuso i-o amintea lui Ignatius pe cea a lui Boethius, care fusese întemnițat de împărat, înainte de a fi ucis. Ca să-și îmbuneze mama și să îndulcească atmosfera de acasă, îi

dăduse *Mângâierile Filosofiei,* o traducere englezească a cărții lui Boethius, scrisă pe când acesta era ținut pe nedrept în închisoare. Îi spusese să i-o dea lui Mancuso, ca să o poată studia în timp ce stătea închis în WC.

— Cartea aceasta ne învață să acceptăm ceea ce nu putem schimba. Descrie cât de greu îi vine unui om drept să trăiască într-o societate nedreaptă. Este adevăratul fundament al gândirii medievale. Îi va fi, fără îndoială, de ajutor agentului tău de stradă în momentele de criză, spusese binevoitor Ignatius.

— Crezi? întrebă doamna Reilly. Asta-i drăguț din partea ta, Ignatius. Sărmanul Angelo va fi bucuros s-o primească.

Timp de cel puțin o zi, darul făcut agentului Mancuso adusese o pace vremelnică în viața celor doi din strada Constantinopol.

După ce termină primul crenvurșt, Ignatius prepară și consumă încă unul, reflectând la alte amabilități care ar fi avut drept rezultat să mai amâne mersul lui la muncă. După cincisprezece minute, observând că rezerva de crenvurști din micul rezervor se micșora vizibil, hotărî că pentru moment era de preferat abstinența. Începu să înainteze încet pe stradă, împingând căruciorul și strigând din nou „Crenvurști!”

George, care mergea pe strada Carondelet purtând mai multe pachete învelite în hârtie simplă, cafenie, auzi strigătul și se duse la vânzătorul gargantuesc.

— Hei, stai puțin! Dă-mi unu’ d-ăia.

Ignatius privi aspru la tânărul care se postase în calea căruciorului. Valva lui protestă împotriva coșurilor, a chipului posac care părea că atârnă din părul lung și unsuros, a țigării de după ureche, a jachetei de culoare acvamarină, a cizmelor fine, a pantalonilor foarte strâmți care se bombau indecent între picioare, violând toate regulile teologiei și geometriei.

— Îmi pare rău, mârâi Ignatius, mi-au mai rămas numai câțiva crenvurști și trebuie să-i păstrez. Pleacă, te rog, din calea mea.

— Să-i păstrezi? Pen’ cine?

— Aceasta nu te privește, derbedeule. De ce nu ești la școală? Te rog lasă-mă în pace. Și, oricum, nu am mărunțiș.

— Am eu un sfert de dolar. Buzele subțiri și palide rânjiră.

— Nu pot să-ți vând niciun crenvurșt, domnule. E limpede?

— Ce ți s-a năzărit, nene?

— Ce mi s-a năzărit *mie? Ție* ce ți s-a năzărit? Ești chiar așa de sucit încât vrei să mănânci crenvurști la ora asta? E abia începutul după-amiezii. Conștiința nu-mi îngăduie să-ți vând niciunul. Ia privește ce ten groaznic ai! Ești un băiat în creștere, al cărui organism are nevoie de o supraalimentație cu legume și suc de portocale, pâine integrală, spanac și astfel de lucruri. Eu unul nu vreau să contribui la degradarea unui minor.

— Ce trăncănești acolo? Vinde-mi un cârnat d-ăla! Mi-i foame, n-am mâncat la prânz.

— Ba nu, strigă Ignatius cu atâta furie încât trecătorii priviră lung. Și acum dă-te la o parte până nu te calc cu căruciorul ăsta.

George ridică capacul compartimentului unde erau chiflele și spuse:

— Hei! Văd că ai tot ce trebe. Pregătește-mi un crenvurșt.

— Ajutor, țipă Ignatius, amintindu-și brusc că bătrânul îl prevenise împotriva hoților. Vrea să-mi fure chiflele! Chemați poliția!

Ignatius împinse căruciorul îndărăt și-l lovi pe George drept între picioare.

— Aoleu! Vezi ce faci, țicnitule.

— Ajutor! Hoțul!

— Taci dracului din gură! spuse George, trântind la loc capacul. Eș' nebun de legat. Știi asta?

— Ce? zbieră Ignatius. Cum îndrăznești să-mi vorbești atât de impertinent?

— Matahală sonată și tâmpită ce ești! mârâi băiatul ceva mai tare, apoi se îndepărtă, târându-și picioarele și zgâriind trotuarul cu tocurile cizmelor. Nu-mi trebe să mănânc ceva atins de laba ta, țicnitule!

— Cum îndrăznești să-mi debitezi tu mie asemenea obscenități! Puneți mâna pe el! strigă furios Ignatius, în timp ce George dispărea în mulțimea de pietoni. Nu se găsește nimeni cu destul bun-simț care să-l prindă pe delincventul acesta minor? Ce gură spurcată! Nu știe ce-i respectul. Lepădătura asta mică ar merita să fie biciuită până la leșin.

O femeie din grupul format în jurul crenvurștului mobil exclamă:

— Groaznic! De unde-i scot oare pe vânzători ăștia de crenvurști?

— Golani! Toți sunt niște golani, îi răspunse cineva.

— Vinu-i de vină. Se dau în vânt după vin, dacă vreți să știți. Nici n-ar trebui să-l lase pe unu' ca el să iasă pe stradă.

— Îmi pierd oare mințile? întrebă Ignatius, adresându-se celor din grup. Sau voi, mongoloizilor, vorbiți într-adevăr despre mine?

— Lasă-l în pace, spuse cineva. Nu vezi ce ochi are?

— Ce nu-i în regulă cu ochii mei? întrebă Ignatius amenințător.

— Hai să plecăm de aici.

— Chiar vă rog, spuse Ignatius, cu buzele tremurând și își mai prepară un crenvurșt ca să-și liniștească sistemul nervos. Cu o mână nesigură duse la gură cârnatul învelit în plastic roșu și băgat în chiflă și-l dădu gata din două înghițituri. Mestecatul fu ca un masaj pentru capul care-i zvâcnea. După ce îmbucă și ultima firimitură, se simți mult mai calm.

Apucând din nou de mâner căruciorul, își croi drum pe strada Carondelet, mergând legănat. Coti din nou la următorul colț de stradă ca să înconjoare cvartalul așa cum își propusese, se opri lângă zidurile ponosite de granit ale Sălii Gallier, ca să mai înfulece încă doi dintre crenvurștii Paradisului, înainte de a străbate ultima etapă a călătoriei. După ce mai făcu o cotitură și văzu firma pe care scria Paradisul Vânzătorilor atârnând deasupra trotuarului într-un colț al străzii Poydras, începu să pășească ceva mai vioi și ajunse gâfâind în ușa garajului.

— Ajutor! strigă el respirând din greu și împingând crenvurștul de tablă peste pragul de ciment al garajului.

— Ce s-a întâmplat, omule? Parcă ne-am înțeles să rămâi afară o oră întreagă.

— Avem noroc amândoi că m-am întors și așa. Mă tem că iar au atacat.

— Cine?

— Bandele. Oricine ar fi ele. Privește-mi mâinile! Ignatius ridică două labe spre fața bătrânului. Tot sistemul meu nervos este pe punctul de a se revolta împotriva faptului că l-am expus la o asemenea traumă. Nu mă lua în seamă dacă voi cădea brusc într-o stare de șoc.

— Ce naiba s-a întâmplat?

— Un membru al conspirației adolescenților m-a acostat pe strada Carondelet.

— Ai fost prădat? întrebă emoționat bătrânul.

— Cu brutalitate. Mi s-a pus la tâmplă un pistol mare și ruginit. Apăsându-l chiar pe o venă, sângele nu mi-a mai putut circula destul de mult timp în partea stângă a capului.

— Pe strada Carondelet la ora asta? Și nu l-a oprit nimeni?

— Bineînțeles că nu l-a oprit! Oamenii încurajează astfel de fapte Probabil că le face chiar un fel de plăcere să vadă cum un biet vânzător chinuit este umilit în mod public. Admirau probabil inițiativa băiatului.

— Cum arăta?

— Ca mii de alți tineri. Coșuri, păr lung, vegetații adenoide, tot echipamentul obișnuit al adolescenților. S-ar putea să mai fi fost ceva, vreun semn particular sau vreun genunchi scrântit. Nu pot să-mi aduc aminte După ce mi-a pus pistolul la tâmplă, am leșinat și de frică și din cauza sângelui care nu-mi mai circula în creier. În timp ce zăceam grămadă pe trotuar mi-a jefuit căruciorul!

— Câți bani ți-a luat?

— Bani? Nu mi-a furat niciun ban. De altfel nici nu avea ce bani să ia, deoarece nu vândusem niciuna dintre bunătățile astea. A furat crenvurștii. Da. Totuși s-ar părea că nu i-a luat pe toți. Când mi-am revenit, am controlat căruciorul. Mai rămăseseră unul sau doi, cred.

— N-am auzit în viața mea așa ceva!

— Poate îi era foame. Poate vreo carență de vitamine a trupului său în creștere cerea să fie rezolvată. Dorința omului de hrană și dorința sexuală sunt aproximativ egale. Dacă se folosesc arme pentru violuri, de ce nu s-ar folosi și pentru furtul crenvurștilor? Nu văd nimic surprinzător în cele întâmplate.

— Îndrugi numai prostii.

— Eu? Incidentul este motivat din punct de vedere sociologic. Vina o poartă societatea. Tânărul, înnebunit de programele excitante de televiziune și de reviste porno, a conviețuit cu vreo adolescentă mai convențională, care a refuzat să ia parte la programul sexual imaginat de el. Dorințele lui sexuale nesatisfăcute au căutat o sublimare în hrană. Eu, din nefericire, am căzut victimă acestor chestii. Să mulțumim lui Dumnezeu că băiatul acesta a căutat o soluție în hrană. De nu, riscam să fiu violat acolo, pe loc.

— Nu a lăsat decât patru, spuse bătrânul privind în recipientul cu crenvurști. Porcul naibii, mă-ntreb cum a putut să-i care cu el pe toți.

— N-aș putea să-ți spun, zise Ignatius. Apoi adăugă cu indignare Când m-am trezit, am găsit capacul dat la o parte. Firește că nu m-a ajutat nimeni. Halatul alb mă trăda. Au știut toți că eu sunt vânzătorul, adică un paria.

— Ce-ai zice să mai încerci o dată?

— Cum? În halul în care mă vezi că sunt, te aştepţi să o pornesc din nou pe străzi? Cei zece cenţi pe care îi am vor fi încredinţaţi conductorului tramvaiului de pe strada Sfântul Carol. Restul zilei am intenţia să-l petrec într-o cadă cu apă fierbinte, ca să mă pun cât de cât pe picioare.

— Atunci ce-ai spune să vii din nou mâine şi să mai încerci o dată? întrebă plin de speranţă bătrânul. Zău că am nevoie de vânzători!

Ignatius reflectă un timp la oferta primită, studiind cicatricea de pe nasul bătrânului şi râgâind din plin. Cel puţin ar avea de lucru. Mama lui ar trebui să fie satisfăcută. Era o slujbă la care nu urma să fie prea supravegheat şi hărţuit. Terminând de gândit, îşi drese glasul şi râgâi din nou.

— Dacă mă simt în stare mâine dimineaţă, poate mă voi reîntoarce. Mi-ar fi greu să precizez la ce oră ajung, dar cred că, mai mult sau mai puţin, te poţi aştepta să mă vezi.

— Îmi pare tare bine, băiete. Spune-mi domnu' Clyde.

— Aşa voi face, răspunse Ignatius, adunând cu limba o firimitură descoperită în colţul gurii. Şi uite ce, domnule Clyde, vreau să duc acasă halatul acesta ca să-i dovedesc mamei că am o slujbă. Vedeţi, ea e alcoolică şi are nevoie de certitudinea că muncesc şi aduc bani acasă, ca să aibă cu ce-şi procura băutura. Viaţa mea este destul de dificilă. Într-o zi am să ţi-o descriu, poate, cu mai multe amănunte. Pentru moment trebuie să-ţi spun vreo două lucruri despre valva mea.

— *Valva?*

— Da.

***

Jones plimba orbeşte buretele peste tejgheaua barului. Lana Lee ieşise la cumpărături, pentru prima dată după multă vreme, închizând cu zgomot casa de bani şi anunţând că pleacă. După ce umezi puţin barul, Jones aruncă buretele înapoi în găleată, se aşeză la o masă şi încercă să răsfoiască ultimul număr din *Life,* pe care i-l dăduse Darlene. Aprinse o ţigară, dar norul de fum înceţoşa şi mai mult textul revistei. La Bucuria Nopţii, lumina cea mai bună pentru citit o dădea becul de lângă casa de bani, aşa că Jones se aşeză alături pe un scaun şi îl aprinse. Tocmai începuse să studieze în profunzime o scenă reprezentând o recepţie cu care se făcea reclamă pentru Seagram, când Lana Lee apăru din nou în bar.

— M-am gândit că nu-i bine să te las singur aici, spuse ea, scoţând dintr-o pungă o cutie cu cretă pe care o puse în dulăpiorul de sub tejghea. Ce naiba faci lângă casa de bani? Du-te şi curăţă podelele.

— Am sfârşit cu podelele. Acu-s expert în podele. Ş-orcum, cre' că toţ' negrii au ştersu' şi măturatu-n sânge. Din naştere. Ca mâncatu' şi răsuflatu'. Pun pariu că dacă-i pui o mătură-n mână unui ţânc de culoare d-un an, începe să măture de-i merg fulgii.

Jones privi din nou la reclamă, în timp ce Lana închidea la loc dulăpiorul. Se uită apoi spre urmele lungi de praf de pe podea care te făceau să crezi că Jones a arat-o mai curând decât a şters-o. Se vedeau dâre de podea măturată şi brazde de praf. Deşi Lana nu ştia, Jones făcea astfel o încercare subtilă de sabotaj. Dar pentru viitor avea nişte planuri şi mai măreţe.

— Hei, tu de colo! Ia priveşte nenorocita asta de duşumea. Jones privi fără chef prin ochelarii de soare şi nu văzu nimic.

— Mda! Ai o duşumea faină. Toate aici la Bucuria Nopţii e de clasa-ntâi.

— Vezi mizeria aia?

— La două'j' de dolari pe săptămână tre' să te-aştepţi la un dram de mizerie, începe a dispărea abia cân' salaru' creşte ş-ajunge pe la cinzeci sau şaizeci.

— Vreau muncă în schimbul banilor pe care îi plătesc, spuse supărată Lana.

— Ia ascultă, ai încercat vr'odată să trăieşti c-un salar ca a' meu? Crezi că cei de culoare primesc hrană şi haine de pomană? La ce te to' gândeşti cân' stai aici şi-ţi numeri bănuţii? La ce? Un' trăiesc eu ştii cum cumpără lumea ţigări? N-au cum cumpăra pachetu-ntreg, cumpără cu bucata, doi cenţi ţigara. Crez' c-o mamă de culoare o duce bine? Pe naiba! Nu-ndrug prostii. Mi s-a făcut lehamite să fiu vagabont şi să-mi ţin zilele cu-n asemenea salar.

— Cine te-a cules de pe străzi şi ţi-a dat de lucru cân' sticleţii era cât pe ce să te bage la zdup pentru vagabondaj? La asta ar trebui să te gândeşti cân' stai şi trândăveşti ascuns după afurisiţii ăia de ochelari.

— Eu trândăvesc? Pe dracu'! Să curăţ scârnăvia asta de bordel nu-nsamnă să trândăvesc. Cine-i ăla care mătură şi şterge toată mizeria pe care-o fac pe podea amărâţii tăi de clienţi? Că mi-i şi milă de ei, săracii. Vin aici să mai petreacă, să-nece necazu-n băutură şi s-aleg numa' cu cuburi de gheaţă. Şi dacă-i vorba să plăteşti, aş crede c-ar trebui să scoţi

mai multe parale acu' că pretenu tău ăl de-i orfan nu mai vine p-aici. Dacă te-ai lăsat de pomeni, poate-mi strecori și mie ceva din biștarii ăia.

Lana nu spuse nimic. Își băga în chitanțier nota de plată a cutiei cu cretă, ca s-o poată trece în lista cheltuielilor ce se scad din impozite, care însoțea întotdeauna declarația ei de venituri. Mai cumpărase și un glob pământesc uzat. Și pe acesta îl pusese în dulap. Nu mai avea acum nevoie decât de o carte. Când se va întâlni cu George data viitoare, o să-i spună să-i aducă una. Îi mai rămăsese probabil vreo carte din zilele de dinainte de a părăsi liceul.

Lanei îi luase ceva timp adunarea micii ei colecții de recuzită. Cum polițiștii în haine civile începuseră să vină noaptea la bar, fusese prea îngrijorată și preocupată ca să aibă grijă de ceea ce discutase cu George. Problema cea mai importantă era atunci Darlene, punctul vulnerabil în zidul de protecție ridicat de Lana împotriva polițiștilor în haine civile. Dar acum aceștia plecaseră în altă parte, la fel de brusc cum își făcuseră apariția. Lana îi dibuise pe fiecare în parte, de îndată ce apăruseră în local și cât timp Darlene nu mai era înăuntru pe un scaun, ci exersa la loc sigur cu pasărea ei, nu aveau de ce să se lege. Lana avusese grijă să nu se ia nimeni de polițiști. Era nevoie de experiență ca să-i poți recunoaște. Dar cine era în stare s-o facă putea și să evite o sumedenie de necazuri.

Mai trebuiau rezolvate două lucruri. Întâi să facă rost de o carte. Dacă George voia ca ea să aibă o carte, trebuia să i-o și procure. Lana nu avea de gând să cumpere una, nici chiar din cele folosite. Și apoi voia să o aducă pe Darlene din nou pe lângă clienți, acum că polițiștii în civil plecaseră. Pe una ca Darlene era mai bine s-o folosești dându-i doar un comision, decât să-i plătești un salariu. Și ceea ce văzuse Lana că poate face Darlene pe scenă cu papagalul o lămurise că Bucuria Nopții s-ar putea să iasă mai bine dacă s-ar lipsi pentru moment de spectacole cu animale.

— Unde-i Darlene? îl întrebă Lana pe Jones. Am ceva să-i comunic și ei și păsării.

— A telefonat ș-a zis c-o să vină azi după-masă p-aci să mai repete, spuse Jones spre reclama pe care o studia. A zis că duce-ntâi pasărea la veterinar că-i pare că-și cam perde penele.

— Așa?

Lana începu să cântărească planul cu globul, creta și cartea. Dacă un astfel de lucru avea posibilități comerciale, ansamblul trebuia făcut bine și

cu anumită finețe. Se gândi la câteva aranjamente ca să combine esteticul cu obscenul. Nu era cazul să meargă prea departe. La urma urmei, se adresa unor copii.

— Uite c-am venit și noi, strigă Darlene, veselă, din ușă. Intră în bar, îmbrăcată în pantaloni și scurtă de postav, purtând în brațe colivia acoperită.

— Nu te aștepta să stai prea mult, îi spuse Lana. Am o veste pentru tine și amicul tău.

Darlene puse colivia pe tejghea și descoperi un cacadu roz, foarte mare și cu aspect scrofulos, arătând ca un automobil uzat ce trecuse prin mâinile prea multor proprietari. Creasta îi atârna și scotea un țipăt oribil: „auuuc”!

— Du-l, te rog, de aici, Darlene, și de diseară treci din nou la locul tău în bar.

— Vai, Lana, se jelui Darlene. Ce s-a-ntâmplat? A mers bine la repetiții. Așteaptă numai să pun la punct număru’. O să fie o adevărată bombă.

— Să-ți spun drept, Darlene, mi-e frică de tine și de papagalu’ ăla.

— Stai să-ți arăt, Lana. Darlene își scoase scurta și-i arătă patroanei niște inele mici prinse lateral cu ace de siguranță de pantalonii și bluza ei. Vezi astea? Astea fac număru’ grozav. Am exersat la mine-n apartament. E ceva nou. Trage de inele cu ciocul, și-mi desface hainele. Ce vezi e numa’ pentru repetiție. Când am să-mi fac costumu’, inelele o să fie cusute deasupra unor capse așa că îndată ce le apucă, costumu’ se și descheie. O să fie un număr trăsnet, senzațional.

— Ascultă, Darlene, parcă era mai puțin periculos când afurisitul ăla zbura doar în jurul capului tău, sau ce naiba făcea.

— Dar acu’ o să ia și el parte la număr. O să *tragă*…

— Da, numai vezi să nu-ți tragă și țâțele. Tot ce mai lipsește aici ar fi un blestemat de accident ș-o ambulanță ca să-mi pună pe fugă clienții și să-mi prăpădească investițiile. Sau poate papagalului îi vine-n cap să zboare printre spectatori și să scoată ochii cuiva. Nu, ca să fiu sinceră, n-am nicio încredere în tine și-n pasărea ta, Darlene. Siguranța e cea mai importantă.

— O, Lana! Darlene era distrusă. Dă-ne o șansă! Tocma-ncepuse să meargă bine.

— Ba nu. Mișcă! Ia jivina asta de pe baru’ meu pân-nu face un găinaț. Lana aruncă învelitoarea peste cușcă. Ăia, știi tu care, nu mai vin și poți să-ți iai locu’ pe scaun, lângă bar.

— Mă gândesc să-i spun, știi tu cui, despre știi tu cine și să-l fac pe știi tu care să se sperie și să plece:

Jones ridică privirea de la anunț și spuse:

— Dacă-i dați ’nainte cu vorbitu’ cu două-nțelesuri, nu po’ citi. Ce-aia „știi tu cui” și „știi tu cine”?

— Dă-te jos de pe scaunu’ ăla, secătură, ș-apucă-te de podelele mele.

— Papagalu’ ăsta a to’ venit la Bucuria Nopții ș-a repetat, ș-a nădușit, spuse Jones dinăuntrul norului său de fum, zâmbind. La naiba, tre’ să-i dai o șansă, n-ai s’ te porți cu el de parc-ar fi și el dă culoare.

— Are dreptate, îl susținu din toată inima Darlene.

— To’ te-ai lăsat de binefaceri pen’ cei orfani și nu vrai nici s-ajuți portaru’, poate dai ceva unei fete sărace care se chinuie să vândă apă chioară ca să ia un amărât de comision. Ce zici? (Jones văzuse pasărea zburătăcind în jurul scenei în timp ce Darlene se străduia să danseze. Nu văzuse în viața lui un spectacol mai deplorabil. Darlene și papagalul aveau toate calitățile necesare pentru a sabota localul.) Mai trebe pro’abil puțin retuș ici și colo, să se roteasc-un pic, să se legene, să alunece, să se bâțâie, să se fâțâie, da’ eu zic că număru-i foarte bun. Zău așa!

— Vezi ce spune și el? o întrebă Darlene pe Lana. Jones trebe să știe Negrii au ritm cu caru’.

— Ăău!

— N-aș vrea să sperii eu pe cineva pomenind de anumite persoane.

— Ia mai taci, Darlene, țipă Lana.

Jones le acoperi pe amândouă cu un val de fum și spuse:

— Eu zic că Darlene și papagalu-s foarte escepționali. Aău! O s-atragă o grăma’ de oameni în baru’ ăsta. Un’ mai găsești local c-un vultur care joacă pe scenă?

— Chiar credeți voi, prăpădiților, că se poate face treabă bună c-o pasăre? întrebă Lana.

— Ba-s chiar sigur de asta! Păi albii nu țin ei papagali și canari și-i to’ pupă? Așteaptă numa’ s-afle lumea ce fel de pasăre prezintă Bucuria Nopții. O să tre’ să pui portar la ușă. O să se-mbulzească toată lumea bună. Jones formă un nor nimbus de fum, care părea gata să explodeze. Darlene și pasărea asta tre’ să mai lustruiască doar un pic număru’ pe ici pe colo. La naiba! Fata asta intr-acu’ în lumea spectacolului. Îi trebe un repaus.

— Are dreptate, spuse Darlene. Intru-n lumea spectacolului. Îmi trebe un repaus.

— Ia mai taci, tâmpito. Chiar crezi că poți face pasărea asta să te dezbrace?

— Da, doamnă, afirmă Darlene cu entuziasm. Mi-a venit brusc ideea. Stăteam la mine-n cameră și mă uitam cum se joacă el cu niște inele și mi-am zis: „Darlene, de ce nu-ți prinzi niște inele pe haine?"

— Nu mai îndruga prostii, spuse Lana. Bine, hai să vedem ce-o să se-ntâmple.

— Aău! Asta am vrut s-aud. Să vezi c-o s-apară to' felu' dă mutre să vadă spectacolu'.

***

— Santa, trebe să-ți vorbesc, dragă.

— Ce s-a-ntâmplat, Irene fetițo? orăcăi cu mult sentiment vocea de bariton a doamnei Battaglia.

— Ignatius.

— Ce-a mai făcut, dragă? Spune-i lu' Santa!

— Stai o clipă. Vreau să văd dacă-i tot în cada de baie. Doamna Reilly ascultă temătoare vuietul ca de talazuri care se auzea din baie. Cu o pufnitură ca de balenă, un val răzbătu în hol pe sub ușa jupuită a camerei de baie. E-n regulă. E tot acolo. Nu pot să te mint, Santa. Sunt nenorocită!

— Cum?

— Ignatius a venit acasă cam acu' o oră, îmbrăcat ca un măcelar.

— Ei și? Se cheamă că golanu' ăla gras a găsit altă slujbă.

— Da' nu-ntr-o măcelărie, dragă, continuă doamna Reilly cu vocea îngroșată de durere. Ca vânzător de crenvurști!

— Dă-o naibii! croncăni Santa. Cum adică vânzător de crenvurști? Vrei să zici, afară pe stradă?

— Afară, pe stradă, dragă, ca o haimana.

— Chiar haimana, fetițo. Ba și mai rău! Am citit uneori prin jurnal note de la poliție. Toți sunt o șleahtă de vagabonzi!

— Nu-i groaznic?

— Cineva ar trebui să-i dea băiatului ăstuia un pumn zdravăn în nas.

— Când s-a întors, Santa, m-a pus mai întâi să ghicesc ce fel de slujbă și-a găsit. Eu am spus „măcelar", înțelegi?

— Firește.

— Ș-atunci el a spus, foarte insolent: „Mai ghicește o dată. Nici măcar nu ești p-aproape.” Ș-așa am tot ghicit vreo cinci minute până nu mi-a mai venit în cap nicio slujbă unde să porți uniforma aia albă. La urmă mi-a spus: „N-ai nimerit deloc. M-am angajat ca vânzător de crenvurști.” Mi-a venit să leșin, Santa, să cad jos, acolo, pe dușumeaua bucătăriei, asta mai trebuia. Să zac cu capu' spart acolo jos, pe linoleum.

— Nici nu i-ar păsa, ăstuia nu-i pasă.

— Niciun pic!

— Nici într-un milion de ani!

— Nu-i pasă de biata lui mamă, spuse doamna Reilly. Cu educația lui, gândește-te! Să vândă cârnați afară pe stradă, în plină zi.

— Și ce i-ai spus, fetițo?

— N-am apucat să-i spun nimic. Până să deschid eu gura a și fugit în baie. Tot mai e-nchis acolo. Împroașcă apă peste tot.

— Așteaptă un minut, Irene. Unu' dintre nepoții mei mici e azi la mine. Mi l-a lăsat pentru toată ziua, spuse Santa, și începu să țipe la cineva de lângă ea. Pleacă dracului de lângă sobă, Charmaine, și du-te de te joacă pe trotuar până nu vin la tine și-ți ard una peste gură.

O voce de copil îi răspunse ceva.

— Doamne, continuă Santa cu voce calmă. Copiii ăștia-s drăguți, dar uneori… nici nu știu ce să mai zic. Charmaine, du-te naibii afară și joacă-te cu bicicleta, dacă nu vrei să vin la tine și să-ți mut fălcile din loc. Stai puțin Irene.

Doamna Reilly o auzi pe Santa punând telefonul jos. Apoi un copil țipă, o ușă se trânti și Santa se auzi din nou la capătul liniei:

— O, Doamne, îți spun adevăru', Irene, copilu' ăsta n-ascultă de nimeni. Încerc să-i fierb niște spaghete, da' tot timpu' vrea să se joace cu oala. Tare mi-ar plăcea dacă, la școala unde merge, maicile i-ar mai trage câte-o mamă de bătaie. Știi cum e Angelo, dar ar fi trebuit să vezi cum îl băteau pe el maicile când era copil. Una l-a-mpins de s-a lovit de tablă. D'aia a ajuns Angelo un om așa drăguț și atent.

— Maicile-l iubeau pe Ignatius. Era un băiețel așa de scump! Câștiga tot felul de iconițe pentru cum învăța catehismul.

— Ar fi fost mai bine să-i crape capu'.

— Când se-ntorcea acasă cu toate iconițele alea, suspină doamna Reilly, nu puteam să-mi închipui c-o să sfârșească vânzând cârnați ziua-n amiaza mare, pe stradă. Doamna Reilly tuși nervos și violent în telefon. Dar spune-mi, scumpo, cum se descurcă Angelo?

— Nevastă-sa, Rita, m-a sunat puțin mai 'nainte să-mi spună că se teme să nu facă vreo pneumonie stând acolo, la closet, tot timpu'. Îți spun drept, Irene, Angelo-i palid ca o stafie. Zău că cei de la secție sunt răi cu dânsu'. Lui îi place în poliție. Când a absolvit academia polițailor ai fi crezut c-a terminat Ivory League[12], așa era de mândru.

— Ei da. Bietu' Angelo arată rău, consimți doamna Reilly. Are o tuse urâtă băiatu' ăsta. Cine știe, poate o să se simtă mai bine după ce-o să citească chestia aia pe care Ignatius mi-a dat-o ca să i-o dau lui. Zice că-i o literatură care te inspiră.

— Drept să-ți spun, nu mă-ncred în „literatura care te inspiră" când vine de la unul ca Ignatius. Probabil e plină de istorii deocheate.

— Ce mă fac dacă-l vede cu cărucioru' ăla cineva care mă cunoaște?

— Nu trebe să-ți fie rușine, fetițo! Nu-i vina ta că te-ai ales cu-n derbedeu. Santa gemu. Ceea ce-ți trebe ție-n casa aia, fetițo, i-un bărbat, ca să-l pună pe băiatu' acela pe roate. Am să ți-l găsesc eu pe bătrânelu' ăla drăguț care m-a-ntrebat de tine.

— Nu-mi trebe niciun bătrânel drăguț. Tot ce doresc e un fiu drăguț.

— Nu-ți bate capu'. Las' pe Santa! Aranjez eu. Omu' de la piața de pește zice că nu știe cum îl cheamă pe bătrân. Da' aflu eu. Cred că l-am văzut alaltăieri mergând pe strada Sfântu' Ferdinand.

— A-ntrebat de mine?

— Păi n-am putut vorbi cu el, Irene. Nici nu-s sigură că era el.

— Vezi, ce-ți spuneam? Nici bătrânului ăluia nu-i pasă de mine.

— Nu mai vorbi așa, fetițo. Am să-ntreb de el la berărie. Am să mai întârzii la slujba de duminică. Aflu eu cum îl cheamă.

— Păi nici nu-i pasă de mine!

— Irene, ce rău poate fi să-l întâlnești?

— Am destule probleme cu Ignatius. Ce nenorocire, Santa! Dacă-l vede domnișoara Annie, vecina de alături, cu unu dintre cărucioarele alea? Ș-așa vrea să ne reclame că tulburăm liniștea oamenilor. Tot timpu' ne spionează printre jaluzelele dinspre alee.

— Nu trebe să te necăjeşti de ce zice lumea, Irene, o sfătui Santa. Oamenii din blocu' meu au gură spurcată. Cine poate trăi pe St. Ode în parohia Cluny, poate trăi oriunde. Lumea-i rea, ascultă-mă ce-ţi spun. E una aici la mine-n bloc care o să se-aleagă c-o cărămidă-n cap dacă mai trăncăneşte mult despre mine. Mi-a spus cineva că m-a poreclit „văduva veselă”. Dar las' pe mine, o aranjez eu. Ş-aşa bănuiesc că umblă cu unu' care lucrează-n port. Am să-i scriu lu' barbată-su' o scrisorică anonimă ca s-o-nvăţ minte.

— Ştiu ce-nseamnă astea, drăguţo. Adu-ţi aminte c-am trăit pe strada Delfinului când eram fată. Ce mai scrisori anonime primea taică-miu despre mine! Jigodii! Am bănuit tot timpu' că le scria vară-mea, nenorocita aia de fată bătrână.

— Ce fel de vară? întrebă Santa, interesată. Rudele lui Irene Reilly aveau totdeauna biografii tragice, pe care merita să le asculţi.

— Aia care şi-a scăpat o oală cu apă clocotită pe braţ când era copil. Chiar are o expresie opărită, dacă-nţelegi ce vreau să spun. Tot timpu' o vedeam scriind la masa din bucătărie, în casa mă-sii. Scria pro'abil despre mine. O apucase gelozia când domnul Reilly a început să-mi facă curte.

— Aşa se-ntâmplă, spuse Santa. O rudă opărită era o figură ştearsă în galeria plină de dramatism a Irenei. Adăugă apoi cu voce veselă şi răguşită: Fac o mică petrecere cu tine şi cu Angelo şi cu nevasta lui, dac-o veni.

— O, asta-i drăguţ din partea ta, da' nu prea-mi arde de petrecut zilele astea.

— Nu strică să te mai scuturi de gânduri, fetiţo. Dacă aflu ceva despre bătrânu' ăla, îl invit şi pe el. Aţi putea dansa.

— Bine. Dacă-l vezi, scumpo, spune-i salutări de la doamna Reilly.

În spatele uşii de la baie, Ignatius stătea pasiv în apa călduţă şi împingea cu degetul săpuniera de plastic înainte şi înapoi pe suprafaţa apei ascultând din când în când crâmpeie din conversaţia la telefon a mamei sale. Uneori băga săpuniera în apă până se umplea şi cădea la fund Atunci o căuta cu mâna pe fundul căzii, o golea de apă şi o împingea din nou ca pe o bărcuţă. Ochii lui şi albaştri şi galbeni erau îndreptaţi spre un plic din hârtie de Manilla, aşezat deasupra toaletei. De mai mult timp, Ignatius încerca să se hotărască dacă să deschidă sau nu plicul. Trauma de a fi găsit de lucru îl afectase în mod negativ şi aştepta ca apa caldă în care se bălăcea ca un hipopotam roz să-i calmeze sistemul nervos. Atunci va ataca plicul.

Paradisul Vânzătorilor părea să fie un loc agreabil. Își va petrece timpul undeva pe râu, acumulând note pentru jurnal. Domnul Clyde avea evidente calități paterne, ceea ce lui Ignatius îi plăcea. Bătrânul, cu pielea lui zgâriată și ofilită, va fi un personaj nou, binevenit în jurnalul său.

În cele din urmă, Ignatius se simți suficient de relaxat. Ridicându-și trupul masiv din apă, luă plicul.

„De ce oare folosește genul acesta de plicuri?” se întrebă el furios privind timbrul cu planetariul din New York lipit pe hârtia groasă, cafenie. „Conținutul e scris probabil cu creionul sau și mai rău.”

Deschise plicul rupându-l și udând hârtia și scoase din el un afiș pe care scria cu litere de-o șchioapă:

8 p.m. Joi, 28
Y.M.H.A. – Grandconcourse

> *Intrarea: 1 $ – SAU – Semnați Petiția M. Minkoff care Cere Agresiv Mai Multă și Mai Bună Activitate Sexuală pentru Toată Lumea și Cu Atât Mai Mult pentru Minorități! (Petiția va fi trimisă la Washington.) Semnați acum și salvați America de ignoranță sexuală, castitate și teamă! Ești destul de implicat ca să servești această îndrăzneață și crucială mișcare?*

— O, Doamne! exclamă Ignatius printre picăturile care îi curgeau din mustață. I se permite acum să vorbească în public? Ce poate să însemne titlul acestei conferințe ridicole? Foarte indignat, Ignatius citi din nou afișul. Sunt sigur că va vorbi cu curaj; în mod pervers, aș dori să ascult cum se bâlbâie fufa asta în fața publicului. De data aceasta s-a întrecut pe sine în încălcarea bunului simț și a decenței.

Urmărind săgeata făcută de mână în partea de jos a afișului, în dreptul căreia scria „pe partea cealaltă”, Ignatius întoarse afișul și văzu că Myrna scrisese ceva:

Domnilor,

Ce s-a întâmplat, Ignatius? N-am nicio veste de la tine. E drept, nu mă miră că n-ai scris. Bănuiesc că te-am luat cam tare în ultima mea scrisoare, dar am făcut-o numai pentru că fantezia ta paranoică m-a deranjat,

avându-și probabil originea în atitudinea ta nesănătoasă în privința sexului. Știi bine că de când te-am întâlnit ți-am pus întrebări directe pentru a clarifica care sunt înclinațiile tale sexuale. Singura mea dorință a fost să te ajut să-ți găsești o formă personală de exprimare și mulțumire printr-un orgasm natural satisfăcător. Îți respect gândirea și ți-am acceptat întotdeauna tendințele excentrice și din această cauză vreau să te văd atingând platforma unui echilibru perfect spiritual și sexual. (Un orgasm bun și exploziv ți-ar clăti ființa și te-ar scoate din întuneric.) Nu fi te rog supărat pe mine pentru scrisoare.

Îți voi explica mai jos, în scrisoarea aceasta, afișul pe care îl vezi, deoarece îmi imaginez că te interesează să știi cum s-a ajuns la această conferință. Dar mai întâi trebuie totuși să-ți spun că filmul a căzut, așa că dacă intenționai să joci rolul proprietarului, nu te mai gândi la el. Motivul de bază este că am avut probleme cu fondurile. Nu a fost chip să mai storc vreo drahmă de la tatăl meu, așa că Leola, fata găsită în Harlem, a devenit foarte ostilă în privința salariului (sau a lipsei lui) și în cele din urmă i-au scăpat niște remarci puțin cam antisemite. Cui îi trebuie o fată care nu este destul de implicată ca să lucreze gratis pentru un proiect din care va beneficia rasa ei? Samuel a hotărât să devină pădurar în Montana deoarece proiectează o alegorie dramatică urmând să se desfășoare într-un codru întunecat (Ignoranța și Obiceiul) și vrea să simtă atmosfera pădurii. Din câte știu despre Samuel, va fi o mare hahaleră de pădurar, dar alegoria sunt convinsă că va fi provocatoare și controversată, plină de adevăruri supărătoare. Dorește-i noroc! E fantastic.

Să revenim la conferință. Se pare că am găsit în sfârșit o platformă pentru filosofia mea etc. Totul s-a petrecut într-un mod ciudat. În urmă cu câteva săptămâni am fost la o petrecere pe care o organizaseră niște prieteni în onoarea unui băiat grozav care tocmai s-a întors din Israel. E nemaipomenit! Crede-mă.

Ignatius oftă, împrăștiind în jur un damf de „Paradis”.

Ore întregi a tot cântat cântecele populare pe care le culesese acolo, cântece într-adevăr semnificative care întăresc teoria mea că muzica trebuie să fie în fond un instrument de exprimare și protest social. Am stat să-l ascultăm în apartamentul acela ore și ore în șir fără să ne săturăm.

Mai târziu am discutat cu el – la mai multe niveluri – și i-am explicat ce mă preocupă în general.

Ignatius căscă violent.

El mi-a spus: „De ce păstrezi toate acestea pentru tine, Myrna? De nu împărtășești lumii aceste gânduri?" I-am răspuns că iau adeseori cuvântul în diverse cercuri și în propriul meu grup de terapie. I-am mai povestit despre scrisorile acelea ale mele către editor care au fost publicate în The New Democracy, Man and Masses și Now!

— Ieși din cadă, băiete! îi strigă mamă-sa, de dincolo de ușă.
— De ce? întrebă el. Ai nevoie de baie?
— Nu.
— Atunci pleacă de acolo, te rog.
— Ai stat destul înăuntru.
— Lasă-mă în pace. Încerc să citesc o scrisoare.
— O scrisoare? Cine ți-a scris?
— Iubita mea prietenă, domnișoara Minkoff.
— Ultimul lucru pe care mi l-ai spus despre ea a fost că din cauza ei ai fost dat afară de la Levy Pants.
— E adevărat. Dar s-ar putea să fi fost spre binele meu. Noua mea activitate e posibil să se dovedească plăcută.
— Ce grozăvii vorbești, spuse tristă doamna Reilly. Ai fost dat afară dintr-o slujbă de funcționar de două parale și-acu' vinzi cârnați pe stradă. Ei bine, vreau să-ți spun un lucru, Ignatius. Ai grijă să nu te dea afară și omu' cu cârnații. Știi ce a spus Santa?
— Nu mă-ndoiesc că a spus ceva incisiv și plin de discernământ, indiferent ce ar fi fost. Îmi închipui că e cam greu s-o înțelegi după cum schingiuiește limba noastră maternă.
— A spus că ar trebui să-ți dea cineva un pumn drept în nas.
— Venind de la ea, nu pare o metaforă.
— Ce mai face Myrna aia? întrebă bănuitoare doamna Reilly. Cum de-ți scrie așa des? Nu i-ar strica un duș zdravăn fetei ăleia.
— Psihicul Myrnei nu suportă apa decât în context oral.
— Ce-ai zis?

— N-ai vrea să fii atât de amabilă să încetezi cu țipetele astea de precupeață și să pleci de acolo? Nu mai ai vreo sticlă de Muscat la copt în cuptor? Acum lasă-mă în pace. Sunt nervos.
— Nervos? După ce-ai stat în apă caldă mai mult de o oră?
— Nu mai e prea caldă.
— Atunci ieși din cadă!
— De ce insiști atâta să ies din baie? Zău, mamă, că nu te înțeleg. Nu există niciun alt lucru pe care tu, ca gospodină, să te simți obligată să-l faci în momentul acesta? Am observat azi-dimineață că în hol s-au adunat niște cocoloașe de praf de mărimea unor mingi de baseball. Curăță casa! Telefonează să afli ora exactă! Fă ceva! Culcă-te și trage un pui de somn! Pari cam trasă la față în ultimele zile.
— Bineînțeles că sunt. Tu rupi inima sărmanei tale mame. Ce te-ai tace dacă aș cădea moartă?
— Uite ce, refuz să particip la conversația aceasta idioată. Rostește-ți monologul acolo afară, dacă dorești. Dar în liniște. Trebuie să mă concentrez asupra noilor jigniri pe care le-a conceput M. Minkoff în scrisoarea aceasta.
— Nu mai pot îndura, Ignatius. Ai să mă găsești într-o zi zăcând pe podeaua din bucătărie-n urma unui atac. Ai grijă, băiete. Ai să rămâi singur pe lume. Ș-atunci ai să cazi în genunchi, ș-ai să te rogi de Dumnezeu să te ierte pentru cum te-ai purtat cu biata ta mamă.
În baie se așternu o liniște deplină. Doamna Reilly așteptă să audă măcar clipocitul apei sau fâșâitul hârtiei, dar ușa băii părea să fie cea a unui mormânt. După un moment sau două de așteptare zadarnică, porni prin hol spre cuptorul din bucătărie. Când Ignatius auzi scârțâind ușița cuptorului, se întoarse la scrisoare.

Mi-a spus: „Cu o voce și o personalitate ca a ta, ar trebui să apari în fața oamenilor din închisoare”. Băiatul acesta era pur și simplu uimitor Nu numai că avea o minte îndrăzneață, dar era și un veritabil Mensch[13]*. Era atât de domn și de prevenitor că-mi venea greu să cred că-i adevărat (în special după ce avusesem de a face cu Samuel, care e pasionat și neînfricat, dar puțin prea vehement și cam nătărău.) Nu am mai întâlnit o persoană atât de devotată luptei împotriva ideilor reacționare și a prejudecăților ca acest cântăreț de folk. Cel mai bun prieten al lui era un*

pictor abstracționist negru, care, după cum mi-a spus el, făcea niște mâzgăliturі magnifice de protest și sfidare, sfâșiind uneori pânza cu un cuțit. Mi-a dat un pamflet strălucit care demonstra cu amănunte cum încearcă Papa să-și întocmească un arsenal nuclear, mi-a deschis pur simplu mintea și am trimis pamfletul la editorul de la The New Democracy ca să-l ajut în lupta lui împotriva Bisericii. Și tipul mai avea și unele idei personale despre WASPS[14]*. Adică nu putea să-i sufere. Prin urmare era un tip inteligent.*

În ziua următoare am primit un telefon de la el: n-aș vrea eu să țin conferință în fața grupului de acțiune socială pe care urma să-l întemeieze undeva prin Brooklyn Heights? M-am simțit copleșită. În această lume unde oamenii se sfâșie între ei ca lupii, e greu să găsești un prieten, un prieten adevărat și sincer… cel puțin așa credeam. Ei bine, ca să-ți spun cât mai pe scurt ce s-a întâmplat, am învățat, pe calea cea mai grea, că circuitul conferințelor s-ar putea compara cu cel al spectacolelor: trebuie să te culci cu cineva ca să te pună în distribuție și alte chestii de-astea. Pricepi ce vreau să spun?

— Cum e posibilă oare o ofensă atât de îngrozitoare adusă decenței întrebă Ignatius săpuniera care plutea. Fata aceasta nu are pic de rușine.

Din nou am fost trezită de constatarea că trupul meu îi atrage pe unii mai mult decât mintea mea.

Ignatius oftă.

Mie personal îmi vine să-l demasc pe acest așa-zis „folkist”, care bănuiesc că vânează acum altă fată dedicată ideilor generoase. O cunoștință de-a mea a auzit că tipul, care se dă drept „cântăreț”, este de fapt un baptist din Alabama. Mamă, ce mai escroc era. M-am interesat atunci despre pamfletul pe care mi-l dăduse și am descoperit că a fost tipărit de Ku KIux Klan. Aceasta te va ajuta să-ți faci o idee despre subtilitățile ideologice cu care ne confruntăm astăzi. Mie mi s-a părut un pamflet bun, cu idei liberale. Acum va trebui să mă umilesc scriindu-i editorului de la The New Democracy că pamfletul, deși îndrăzneț, a fost scris de cine nu trebuie. Vezi deci că, de astă-dată, am pățit-o cu WASP-ul.

Incidentul mi-a adus aminte de întâmplarea aceea din Parcul Poe, unde veverița pe care credeam ca o hrănesc s-a dovedit a fi de fapt un șobolan, care la prima vedere putea trece drept veveriță. Deci, cât trăiești, înveți. Acest escroc mi-a dat o idee. Poți învăța întotdeauna câte ceva din eșecuri. M-am hotărât să întreb aici, la YMCA[15], dacă pot avea într-o seară sala. După un timp mi-au răspuns afirmativ. Aici în Bronx, în sala asta, publicul va fi probabil puțin cam provincial, dar dacă iese bine conferința, s-ar putea ca într-o zi să vorbesc în sala lor de pe Lexington Avenue, unde își vântură ideile mari gânditori ca Norman Mailer[16] și Seymour Krim[17]. Nu strică să încerc.

Sper că te ocupi de problemele tale de personalitate, Ignatius. Paranoia nu ți s-a agravat? La baza ei este, cred eu, faptul ca stai tot timpul ferecat în camera aia și ai devenit suspicios în privința lumii exterioare. Nu știu de ce te încăpățânezi să trăiești tocmai acolo, în sud, cu aligatorii. În ciuda faptului că mintea ta țipă după un examen medical amănunțit, ai un creier care ar putea într-adevăr să se dezvolte și să înflorească aici, la New York. Dar tu nu faci decât să te împotrivești personalității și tendințelor tale. Ultima dată când am trecut pe la tine, la întoarcerea din Mississippi, nu erai deloc în formă. Acum ai decăzut probabil complet, locuind în casa aceea veche, sub standardul normal al locuințelor, și având-o doar pe mama ta drept companie. Impulsurile tale naturale nu strigă oare să fie eliberate? O iubire frumoasă și semnificativă te-ar transforma, Ignatius. Sunt sigură de asta! Lanțuri mari oedipiene îți încercuiesc creierul și te distrug.

Nu cred nici că ideile tale sociologice și politice au devenit mai progresiste. Ai abandonat proiectul de a forma un partid politic care să reclame nominalizarea unui candidat la președinție prin drept divin? Îmi aduc aminte că atunci când în sfârșit ne-am întâlnit și te-am scuturat ca să ieși din apatia ta politică, mi-ai făcut această teorie. Știam că este un proiect reacționar, dar indica cel puțin că începi să ai puțină conștiință politică. Te rog să-mi scrii despre aceasta. Mă interesează foarte mult. Avem nevoie de un sistem tripartit în țara aceasta și, după părerea mea, fasciștii câștigă zi de zi mai mult teren. Un partid care susține Dreptul Divin este genul de grup extremist care ar asimila o mare parte dintre cei care îi susțin pe fasciști.

Mă voi opri acum. Sper să aibă succes conferința. Tu, în mod special, ai profita de mesajul ei. Și dacă vreodată vei pune bazele mișcării pentru Dreptul Divin, te pot ajuta să organizezi o filială aici în nord. Te rog, ieși din casă, Ignatius, și alătură-te lumii din jurul tău. Sunt îngrijorată pentru viitorul tău. Ai fost întotdeauna unul dintre cele mai importante proiecte ale mele și sunt nerăbdătoare să știu în ce condiție psihică te afli acum. Te rog deci, ridică-te dintre perne și scrie.

M. Minkoff

Ceva mai târziu, cu pielea lui trandafirie numai cute, învelit într-un halat de flanelă pe care un ac de siguranță îl ținea fix în jurul șoldurilor, Ignatius stătea la biroul din camera sa și își umplea stiloul cu cerneală. În hol, mama lui vorbea la telefon cu cineva, spunând:

— Ș-am folosit pân’ la ultimul cent banii de asigurare pe care-i lăsase sărmana bunică Reilly, ca să-l țin la universitate. Nu-i îngrozitor? Bani aruncați pe fereastră!

Ignatius râgâi și deschise un sertar ca să caute hârtia de scris pe care credea că o mai are. Acolo găsi un yo-yo cumpărat cu câteva luni în urmă de la un filipinez care vindea astfel de jucării prin vecinătate. Pe o parte a yo-yo-ului era un palmier pe care filipinezul îl scrijelise la cererea lui. Ignatius îl lansă în jos, dar sfoara se rupse și mosorelul se rostogoli pe dușumea, intrând sub pat unde se opri pe un teanc de însemnări făcute pe foițe Big Chief și reviste vechi. Scoțând firul care îi atârna de deget, scotoci din nou mai în fundul sertarului și găsi o coală de scris cu antetul Levy Pants.

Iubită Myrna,

Am primit comunicarea ta jignitoare. Chiar îți închipui că mă interesează aventurile tale de prost-gust cu niște creaturi subumane cum sunt cântăreții de muzică folk? În fiecare scrisoare pe care o primesc de la tine mi se pare că găsesc câteva referințe la degradarea vieții tale personale. Te rog să te limitezi la discuții legate de soluționarea unor probleme și alte asemenea chestii. În felul acesta vei evita cel puțin obscenitățile și jignirile. M-am gândit totuși că metafora cu șobolanul și

veverița, sau șobolanul-veveriță sau veverița-șobolan a fost evocatoare, ba chiar excelentă.

În noaptea întunecată a conferinței tale dubioase, unicul tău ascultător va fi probabil vreun bibliotecar bătrân, disperat de singurătate, care văzând lumină la fereastra sălii de conferință, va intra plin de nădejdea de a scăpa de frigul și ororile iadului său personal. Acolo, în sală, așezat în fața podiumului, singur, cu trupul gârbovit, ascultându-ți vocea care trezește ecouri printre scaunele goale și-i împlântă tot mai adânc în capul chel plictiseală, confuzie și referințe sexuale, bietul nenorocit va fi adus la un pas de isterie și, fără îndoială, își va etala membrul amărât, clătinându-l de disperare ca pe un ciomag, ca să scape de bâzâitul insistent care nu se mai termină. În locul tău aș anula imediat conferința. Sunt sigur că direcția sălii va fi încântată să constate ca te-ai retras, mai ales dacă au avut ocazia să vadă afișul insipid care acum nu mă îndoiesc că este lipit pe toți stâlpii de telefon din Bronx.

Comentariile pe care le faci asupra vieții mele personale nu ți-au fost cerute de nimeni și dau la iveală o șocantă lipsă de tact și decență.

În prezent, viața mea personală trece printr-o metamorfoză. Sunt legat într-un mod extrem de vital de industria comercializării hranei și din această cauză am serioase îndoieli că voi mai avea timp în viitor pentru corespondența noastră.

Al tău, foarte ocupat, Ignatius

OPT

— Las-o în pace, spuse domnul Levy. Uite, încearcă să doarmă.

— S-o las în pace? Doamna Levy o propti pe domnișoara Trixie de spătarul divanului galben. Îți dai seama, Gus, că asta este tragedia vieții sărmanei femei? A fost întotdeauna singură. Are nevoie de cineva. Are nevoie de iubire.

— Uuf!

Doamna Levy era o femeie cu pasiuni și idealuri. În decursul anilor se dăruise din toată inima bridgeului, violetelor africane, lui Susan și Sandrei, golfului, orașului Miami, lui Fannie Hurst[18] și Hemingway, cursurilor prin corespondență, coaforilor, soarelui, mâncărurilor fine, balurilor dansante și, în ultimii ani, domnișoarei Trixie. Fusese silită întotdeauna să ia hotărâri pentru domnișoara Trixie de la distanță, aranjament nesatisfăcător pentru aplicarea programului indicat de cursul de psihologie prin corespondență, la al cărui ultim examen căzuse în mod răsunător. Școala prin corespondentă refuzase să-i dea măcar nota F[19]. Dar acum, că doamna Levy jucase o carte bună în jocul privind concedierea tânărului idealist, o avea pe domnișoara Trixie în carne și oase, cozoroc, papuci de gimnastică și toate celelalte. Domnul Gonzales fusese bucuros să-i dea contabilei adjuncte o vacanță nelimitată.

— Domnișoară Trixie, spuse cu voce dulce doamna Levy, trezește-te. Domnișoara Trixie deschise ochii și întrebă cu voce șuierată:

— M-au pensionat?

— Nu, draga mea.

— De ce? mârâi domnișoara Trixie. Am crezut că m-au pensionat.

— Domnișoară Trixie, dumneata crezi că ești bătrână și obosită. Asta-i foarte rău!

— Cine?

— Dumneata.

— O! Dar sunt. Sunt foarte obosită.

— Nu-ți dai seama? întrebă doamna Levy. Toate acestea sunt doar în capul dumitale. Te obsedează bătrânețea. Ești încă o femeie foarte

atrăgătoare. Trebuie să-ți repeți tot timpul: „Sunt încă atrăgătoare. Sunt o femeie foarte atrăgătoare”.

Domnișoara Trixie emise un sforăit gemut, în părul dat cu fixativ al doamnei Levy.

— Nu vrei, te rog, s-o lași în pace, doctore Freud? spuse supărat domnul Levy, ridicând privirea de pe revista *Sports Illustrated.* Mai că aș dori să fie acasă Susan și Sandra, ca să te poți distra cu ele. Ce s-a întâmplat cu cercul tău de canastă?

— Să nu vorbești cu mine, ratatule. Cum aș putea să joc canastă când știu că există un psihopat în suferință?

— Psihopat? Femeia asta e senilă. A trebuit să mă opresc la vreo treizeci de stații de benzină, în drumul spre casă, ca să se ducă la toaletă. În cele din urmă m-am plictisit să mă tot dau jos din mașină ca să-i arăt care este pentru bărbați și care pentru femei, așa că am lăsat-o să se orienteze singură. Am inventat un sistem. După legea probabilităților. Am pariat și rezultatul a fost cam jumătate, jumătate.

— Să nu-mi mai spui niciun cuvânt, îl mustră doamna Levy. Niciun cuvânt! E tipic pentru tine să lași o biată femeie care suferă de incontinență să rătăcească astfel singură.

— N-a apărut Lawrence Welk[20]? întrebă brusc domnișoara Trixie.

— Nu, dragă, liniștește-te.

— E sâmbătă.

— O să apară, nu te necăji. Acum povestește-mi despre ce visezi.

— Nu-mi amintesc pentru moment.

— Încearcă, spuse doamna Levy, luând un fel de note pe agenda ei cu un pix ornat cu strasuri. Trebuie să încerci. Draga mea, mintea ta e deformată. Ești ca o schiloadă.

— Sunt eu bătrână, dar schiloadă nu sunt, se rățoi domnișoara Trixie.

— Uite că o enervezi, Florence Nightingale[21], spuse domnul Levy. Cu ce știi tu despre psihanaliză, ai s-o zăpăcești de tot. Singura ei dorință este să se pensioneze și să doarmă.

— Tu ți-ai distrus deja viața. Nu face același lucru și cu a ei. Nu este un caz de pensionare. Trebuie să facem așa fel, încât să se simtă dorită, necesară și iubită…

— Du-te pe planșeta aia blestemată de gimnastică și las-o să tragă un somn.

— Parcă am hotărât să nu amestecăm planșeta în chestia asta.

— Las-o în pace! Lasă-mă în pace! Du-te și antrenează-te pe bicicletă.

— Liniște, vă rog, croncăni domnișoara Trixie, frecându-și ochii.

— Trebuie să vorbim frumos de față cu ea, șopti doamna Levy. Niște voci ridicate care se ceartă îi sporesc sentimentul de insecuritate.

— Sunt de acord. Nu mai vorbi. Și scoate baba asta senilă din sala mea de gimnastică.

— Dă-i înainte tot așa. Gândește-te numai la tine ca întotdeauna Dacă tatăl tău ar putea să te vadă acum… Pleoapele acvamarine ale doamnei Levy se ridicară exprimând oroarea. Un filfizon mâncat molii, în căutare de senzații tari!

— Tari?

— Ia mai tăceți o dată din gură, îi ocărî domnișoara Trixie. Trebuie să spun că a fost o zi blestemată cea în care m-ați adus aici. Era mult mai bine acolo cu Gomez. Plăcut și liniștit. Dacă asta-i un fel de păcăleală de întâi aprilie, aflați că nu are haz. Privi spre domnul Levy cu ochi urduroși. Tu ești individul care a dat-o afară pe prietena mea Gloria. Biata Gloria! Cea mai inimoasă persoană care a lucrat vreodată în biroul acela.

— O, nu! suspină doamna Levy. Apoi se întoarse spre soțul ei. Ziceai că n-ai concediat decât o singură persoană, nu-i așa? Atunci cu Gloria ce-i? O singură ființă se poartă omenește cu domnișoara Trixie. O prietenă are și ea. Dar tu ce știi? Ție ce-ți pasă? Levy Pants ar putea fi și pe lună, după cât îți pasă ție. Ai trecut așa, din senin, o dată pe acolo și ai dat-o afară…

— Gloria, se miră domnul Levy. N-am dat afară nicio Gloria.

— Ba da, ai dat-o, pițigăi domnișoara Trixie. Am văzut eu cu ochii mei. Gloria era numai bunătate. Mi-aduc aminte că mi-a dăruit șosete și sandvișuri cu carne.

— Șosete și sandvișuri cu carne? Domnul Levy fluieră printre dinți. Of, Doamne!

— Bravo ție! țipă doamna Levy. Bate-ți joc de o creatură neglijată. Dar nu-mi spune, te rog, ce altceva ai mai făcut la Levy Pants. Nu mai pot îndura! N-am să le spun fetelor despre Gloria, nici n-ar putea concepe că ai făcut una ca asta! Sunt prea nevinovate.

— Da, e mai bine să nu le spui, se răsti domnul Levy, furios. Și dacă mai continui cu tâmpeniile astea o să te trezești la San Juan cu mama ta, să râzi, să înoți și să dansezi.

— Nu cumva mă ameninți?

— Acum gata, îi întrerupse domnișoara Trixie. Vreau să mă întorc la Levy Pants chiar în momentul ăsta.

— Tu îți dai seama? îl întrebă doamna Levy pe soțul ei. Dorește să muncească. Iar tu vrei s-o distrugi, pensionând-o. Gus, te rog! Du-te la un control! O s-o termini prost.

Domnișoara Trixie ridică punga cu zdrențe pe care o adusese cu ea drept bagaj.

— E-n regulă, domnișoară Trixie, spuse domnul Levy pe tonul cu care s-ar fi adresat unei pisici. Hai să mergem la mașină.

— Mulțumesc Cerului, suspină domnișoara Trixie.

— Ia-ți mâinile de pe ea, țipă doamna Levy.

— Nici măcar nu m-am ridicat de pe scaun, răspunse soțul ei. Doamna Levy o împinse pe domnișoara Trixie din nou pe divan și-i spuse:

— Stai acolo! Ai nevoie de ajutor.

— Nu de la de-alde voi, gâfâi domnișoara Trixie. Lasă-mă să mă ridic.

— Las-o să se ridice.

— Uite ce te rog. Doamna Levy ridică amenințător o mână grasă și plină de inele. Nu te ocupa de această creatură neglijată pe care am luat-o sub ocrotirea mea. Nu te ocupa nici de mine. Uită și de fetițele tale. Ia-ți mașina sport și pleacă. Azi după-masă este o regată. Sau dacă nu, stai și uită-te la pânzele de pe fereastra asta pictată pe care am făcut-o cu banii greu câștigați de tatăl tău, până te liniștești.

— Am să v-arăt eu vouă, n-aveți grijă! mârâi domnișoara Trixie de pe divan. Ascultați ce vă spun!

Încercă să se ridice, dar doamna Levy o împinse la loc pe nailonul galben.

***

Răceala i se agrava și, de câte ori tușea, simțea o vagă durere în plămâni, care mai dura câteva clipe după ce tusea îi arsese traheea și pieptul. Agentul de stradă Mancuso își șterse buzele de salivă și încercă să elimine flegma din gât. Într-o după-amiază îl apucase o asemenea criză de claustrofobie, încât fusese gata să leșine în cabină. Acum părea gata să leșine din cauza amețelii provocate de răceală. Își sprijini o clipă capul de peretele cabinei și închise ochii. Pete roșii și albastre îi pluteau în dreptul pleoapelor.

Trebuia să captureze pe cineva suspect și să scape de statul în toaletă, înainte ca frigurile să i se înrăutățească în așa măsură, încât să fie nevoie ca sergentul să-l care și să-l scoată din closetul acela în fiecare zi. Sperase întotdeauna să se umple de glorie în poliție, dar ce glorie era să mori de pneumonie în toaleta unei autogări? Până și rudele lui ar râde! Și ce vor povesti copiii lui prietenilor de la școală?

Agentul Mancuso privi la dalele de pe dușumea. Le vedea ca prin ceață. Intră în panică. Se uită apoi mai de aproape și constată că ceața nu era decât umezeala care forma o pojghiță transparentă pe toată suprafața toaletei. Privi din nou spre *Mângâierile Filosofiei* care era deschisă la el în poală și întoarse o pagină umedă și moale. Cartea îi sporea deprimarea. Cel care o scrisese urma să fie torturat de rege. Așa se spunea în prefață. În tot timpul ăsta în care scria cartea, aștepta să-i vină sfârșitul cu ceva ce îi va fi înfipt în cap. Agentului Mancuso îi era milă de autor și se simțea obligat să citească ce a scris. Până în momentul acela ajunsese doar la pagina douăzeci și începuse să se întrebe dacă Boethius ăla nu era cumva un împătimit al jocurilor de noroc. Vorbea tot timpul despre soartă, șanse și roata norocului. În orice caz, nu era tocmai genul de carte care să te facă să vezi jumătatea plină a paharului.

După câteva fraze, gândurile agentului Mancuso începură să hoinărească. Privi afară prin crăpătura ușii cabinei, pe care o lăsa întotdeauna deschisă câțiva centimetri ca să poată vedea cine folosește pisoarele, chiuvetele și șervețelele de hârtie. Lângă chiuvete părea să fie același băiat pe care Mancuso îl văzuse acolo în fiecare zi. Privi cizmele delicate mișcându-se înainte și înapoi între chiuvetă și mecanismul care distribuia șervete de hârtie. Stând aplecat deasupra unei chiuvete, băiatul începuse să deseneze cu un pix ceva pe dosul mâinii. Ar putea fi ceva suspect, se gândi agentul Mancuso.

Deschise ușa și se duse la băiat. Tușind, încercă să spună cu o voce prietenoasă:

— Ge scrii be mână, băiete?

George privi monoclul și barba din dreptul cotului său și mormăi:

— Du-te dracului d-aici până nu-ți ard un picior în boașe!

— Ghemi boliția? tatonă terenul Mancuso.

— Nu, răspunse George. Cară-te și gata. Nu fac scandal.

— Ți-e frigă de boliție?

George se întreba cine poate fi nebunul acela. Era la fel de scrântit ca și vânzătorul de crenvurști.

— Ascultă, zurliule, cară-te d-aici. Nu vreau bucluc cu stigleții.

— Nu vrei? întrebă fericit Mancuso.

— Nu, și nici un țăcănit ca tine nu vrea, spuse George, privind ochiul care lăcrima în spatele monoclului și umezeala de pe gură și barbă.

— Ești arestat, spuse tușind Mancuso.

— Cum? De unde naiba ai răsărit?

— Agentu' Manguso, sub agoberire. O insignă străluci în fața coșurilor lui George. Hai cu mine.

— Pen' ce dracu' m-arestezi? Numa' c-am intrat și eu aici? protestă nervos George. N-am făcut nimic! Ce mai e și asta?

— Ești susbect.

— Suspect pen' ce? întrebă George îngrozit.

— Aha! Chiar ți-e frigă!

Se întinse să-l apuce de braț și să-i pună cătușele, dar George smuci *Mângâierile Filosofiei* de sub brațul lui Mancuso și-l lovi cu ea în cap. Ignatius cumpărase o ediție mare, elegantă, a traducerii englezești, și toți cei cincisprezece dolari pe care îi plătise îl loviră pe Mancuso în cap cu forța unui dicționar. Se aplecă să culeagă monoclul care îi căzuse din ochi. Când se îndreptă din nou, văzu băiatul evaporându-se rapid pe ușa toaletei, cu cartea în mână. Voi să alerge după el, dar capul îi zvâcnea prea tare. Se reîntoarse în cabină ca să se odihnească și se simți și mai deprimat. Ce avea să-i spună doamnei Reilly despre carte?

George descuie, cât de repede putu, compartimentul din sala de așteptare a autogării și scoase pachetele învelite în hârtie cafenie pe care le depozitase acolo. Fără să mai închidă apoi ușa compartimentului, ieși în goană pe strada Canalului și fugi, în sunetul metalic al cizmelor, spre centrul comercial, uitându-se din când în când peste umăr după barba cu monoclu. În spatele lui nu se vedea nicio barbă.

Avusese ghinion cu ghiotura. Agentul acela deghizat avea să dea probabil târcoale autogării toată după-amiaza, în căutarea lui. Și ce o să se facă mâine? Autogara nu mai prezenta siguranță.

— Dracu' s-o ia pe don'șoara Lee, spuse George tare, fără să-și domolească pasul. Dacă n-ar fi fost atât de zgârcită, nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat. Trebuia dat afară cioroiul și atunci ar fi putut lua mai

departe pachetele la vechea oră, la două. Așa, fusese cât pe ce să fie arestat. Și totul pentru că le depozitase la biroul de bagaje, ca să nu le țină la el două ore, în fiecare zi. Unde poți păstra asemenea marfă? Te plictiseai s-o porți cu tine toată după-amiaza. Maică-sa era acasă tot timpul, deci acolo nu se putea duce cu ea.

— Javră calică, mormăi George. Ridică pachetul mai sus sub braț și constată că mai purta și cartea pe care o luase de la agentul deghizat. Să furi de la un caraliu! Și asta era una bună. Don'șoara Lee îi spusese să-i aducă o carte. George privi titlul: *Mângâierile Filosofiei.* Cel puțin acum o să aibă o carte.

***

Santa Battaglia gustă din salata de cartofi, linse lingura și o puse cu grijă pe un șervețel de hârtie, lângă farfuria cu salată. Sugând dintre dinți niște resturi de pătrunjel și ceapă, îi spuse mamei ei din fotografia de pe cămin: „O să le placă grozav. Nime' nu face-o salată de cartofi așa de bună ca Santa."

Salonul era aproape gata pentru sindrofie. Deasupra vechiului radio cu consolă era o sticlă plină aproape pe jumătate cu whisky Early Times și șase cutii de carton cu Seven-Up. Patefonul, pe care îl împrumutase de la nepoata ei, stătea pe linoleumul bine șters, în mijlocul camerei, cu firul ridicat până la lustră, unde fusese băgat în priză. Două pungi gigantice cu cartofi crocanți se odihneau în cele două colțuri ale sofalei acoperite cu pluș roșu. O furculiță ieșea din borcanul cu măsline, deschis și așezat pe o tavă de tablă pusă pe patul pliant, strâns și acoperit.

Santa luă în mână fotografia de pe cămin, care reprezenta o bătrână cu expresie dușmănoasă, îmbrăcată în rochie neagră și cu ciorapi negri, stând pe o alee întunecoasă acoperită cu cochilii de stridii.

— Biata maică-mea! spuse Santa cu sentiment, dând fotografiei un sărut sonor și umed. Petele unsuroase care acopereau sticla fotografiei, indicau frecvența acestui atac afectuos. Nu ți-a fost ușor, fetițo! De pe fotografia la minut, cărbunii mici și negri ai ochilor sicilieni priveau aproape însuflețiți la Santa. Singura poz-a ta pe care o am, măicuță. Păcat că ești acolo, pe alee.

Nemernicia lucrurilor o făcu pe Santa să suspine și trânti fotografia, pe polița de deasupra căminului, alături de o cupă cu fructe de ceară, un buchet

de flori de hârtie, o statuetă a Fecioarei Maria și una a copilului Iisus, din Praga. Se duse apoi îndărăt în bucătărie, ca să aducă cuburile de gheață și un scaun. După ce se întoarse cu scaunul și cu un mic vas cu cuburi de gheață, aranjă paharele ei cele mai bune pe poliță, în fața fotografiei mamei sale. Aflându-se aproape de fotografie, o înhăță din nou și o sărută, făcând cuburile pe care le avea în gură să trosnească la atingerea cu sticla.;

— Mă rog pentru tine-n fiecare zi, fetițo, spuse incoerent Santa, balansând un cub de gheață pe limbă. Și crede-mă că la biserica Sfântul Odo arde to' timpu' o lumânare pentru tine.

Cineva bătu la ușa din față. Puse în grabă fotografia cu fața în jos pe cămin și se duse să deschidă.

— Irene, țipă Santa, când o văzu pe doamna Reilly, șovăitoare, pe treptele de la intrare și pe nepotul ei pe trotuar. Veniți înăuntru. Ce bine arăți, drăguțo!

— Mulțumesc, scumpo, spuse doamna Reilly. Uuf! Am și uitat de cât timp e nevoie ca s-ajungi aici. Eu și cu Angelo suntem în mașină de vro oră.

— E din brigina trafigului, explică agentul Mancuso.

— Auzi cât e de răcit, spuse Santa. Zău, Angelo, spune-le mai bine ălora de la secție să te scoată de la toaletă. Unde-i Rita?

— Nu are ghef să vină. O doare gabu'.

— De, nu-i de mirare, când stă toată ziua-nchisă-n casă cu țâncii, spuse Santa. Trebe să mai și iasă, Angelo. Ceva nu-i cum trebe cu fata asta!

— Nerfii, o lămuri Angelo, trist. Are brobleme gu nerfii.

— Nervii e ceva teribil, fu de părere doamna Reilly. Da' știi s-a-ntâmplat, Santa? Angelo a perdut cartea pe care i-a dat-o Ignatius. Ce păcat! Nu-mi pasă de carte, da' nu cumva să-i spui vrodată lui Ignatius, dacă vrei să nu ne sară-n cap.

Doamna Reilly puse degetul pe buze ca să indice că pierderea cărții trebuia să rămână secretă.

— Bine, dă-mi haina ta, dragă, spuse Santa nerăbdătoare, smulgând aproape de pe doamna Reilly vechea jachetă de lână violetă. Era hotărâtă să nu lase fantoma lui Ignatius J. Reilly să-i bântuie sindrofia, așa cum se întâmplase în multe seri la popicărie.

— Ai casa frumoasă, Santa, spuse cu respect doamna Reilly. E curată.

— Mda, da vrau să-mi iau un linoleum pentru salon. Ai folosit vrodată perdelele alea de hârtie? N-arată rău. Am văzut unele drăguțe la Maison Blanche.

— Am cumpărat unele drăguțe pentru camera lui Ignatius, dar el le-a smuls de la fereastră și le-a rupt. Spunea că sunt monstruoase. Nu-i groaznic?

— Fiecare cu gustu' lui, spuse repede Santa.

— Ignatius nu știe c-am venit astă-seară aici. I-am spus că mă duc la o novenă.

— Angelo, toarnă-i Irenei ceva bun de băut. Ia și tu puțin whisky, c-o să te-ajute la răceală. Am și niște Coca-Cola-n bucătărie.

— Lui Ignatius nu-i plac nici novenele. Nu știu, zău, dacă-i place ceva. M-am cam săturat de el, chiar dacă-i fi-miu.

— Am făcut o salată bună de cartofi. Bătrânu' ăla mi-a spus că-i place salata de cartofi.

— Aș vra să vezi și tu ce halate mari mi-aduce la spălat. Și ce sfaturi îmi dă cum să le spăl. Ai zice că vinde fulgi de săpun la televizor. Vorbește de parcă-i cine știe ce mare scofală să-mpingă căruciorul pe străzile din centru.

— Ia uită-te la Angelo, fetițo. Ne toarnă câte-o băutură bună.

— N-ai o aspirină, dragă?

— Vai, Irene! Ce leșinați de musafiri mi-a fost dat să am! Ia-ți ceva de băut, așteaptă să vină bătrânu'. O să ne simțim bine. Tu și cu dânsu' puteți dansa după patefon.

— Să dansez? Nu-mi arde să dansez cu niciun bătrân. Ș-afară de asta, mi s-au umflat picioarele azi după-masă, în timp ce călcam halatele alea.

— Irene, nu se poate să-i strici chefu', fetițo. Să-i fi văzut mutra când l-am invitat, în fața bisericii. Bietu' bătrân'. Pun pariu că nime' nu-l invită.

— Zi, a vrut să vină?

— Cum să nu vra! Ba m-a-ntrebat dacă să-și pună costumu' bun de haine.

— Și ce i-ai spus, dragă?

— I-am spus: „îmbracă-te cum vrei, domnule!”

— Drăguț din partea ta. Doamna Reilly privi în jos la rochia ei verde de tafta. Ignatius m-a-ntrebat de ce mi-am pus rochia asta de tafta verde, ca să mă duc la o novenă. Acu' stă la el în cameră și scrie niște aiureli. I-am zis: „Ce scrii acolo, băiete?” Și mi-a răspuns: „Scriu cum e să fii vânzător de

crenvurști.” Ce idee tâmpită! Cine vra să citească despre un vânzător de cârnați? Știi câți bani a adus azi acasă? Patru dolari! Cu naiba am să-l pot plăti pe omu’ ăla?

— Ia te uită! Angelo ne-a pregătit ceva bun de băut. Doamna Reilly luă paharul din mâna lui Angelo și, din două înghițituri, dădu pe gât jumătate din el.

— De unde ai aparatu’ ăsta nostim, dragă?

— Despre ce vorbești? întrebă Santa.

— Patefonu’ din mijlocu’ odăii.

— I-a nepoatei mele. I-o scumpă. A absolvit liceu’ la Sfântu’ Odo. A și găsit o slujbă bună de vânzătoare.

— Ei vezi? spuse doamna Reilly întărâtată. Pun pariu că câștigă mai bine ca Ignatius.

— Doamne, Angelo! exclamă Santa. Nu mai tuși atâta. Du-te și întinde în camera din fund și odihnește-te pân’ vine bătrânu’.

— Săracu’ Angelo, spuse doamna Reilly, după ce agentul ieșise din cameră. E un băiat așa bun! Voi doi chiar că-mi sunteți prieteni. Și cân’ te gândești că ne-am întâlnit când a încercat să-l aresteze pe Ignatius.

— Mă întreb de ce nu se mai ivește bătrânu’.

— Poate nici nu vine, Santa. Doamna Reilly termină băutura din pahar. Am să-mi mai fac unu’, dacă-mi dai voie. Am necazuri.

— Dă-i înainte, puiule. Am să-ți duc haina în bucătărie ș-am să văd ce mai face Angelo. Pân-acu’ chiar c-am avut parte de doi musafiri foarte veseli. Trag nădejdea că bătrânu’ n-o să cadă și să-și rup-un picior venind încoa’.

După ce o văzu ieșind pe Santa, doamna Reilly își umplu un pahar de whisky, adăugând doar puțin Seven-Up. Luă lingura, gustă salata de cartofi și, curățind lingura cu buzele, o puse din nou pe șervețelul de hârtie. Dinspre familia din cealaltă jumătate a casei în care locuia Santa, începu să se audă ceva ce aducea a ceartă. Sorbind băutura, doamna Reilly își lipi urechea de perete încercând să prindă înțelesul țipetelor.

— Angelo ia niște medicamente de tuse, spuse Santa, întorcându-se în salon.

— Casa asta a ta are pereți foarte buni, dragă, spuse doamna Reilly care nu fusese în stare să înțeleagă motivul pentru care se stârnise cearta de

dincolo de zid. Păcat că nu locuim eu și Ignatius acolo. Domnișoara Annie n-ar mai avea de ce se plânge.

— Unde-o fi bătrânu'? întrebă Santa, privind spre obloanele de la intrarea din față.

— Poate nici n-are să vină.

— Poate-a uitat.

— Așa se-ntâmplă cu bătrânii, dragă.

— Nu-i chiar așa *bătrân,* Irene.

— Câți ani are?

— Cam vreo șaizeci și cinci, cred eu.

— De, asta nu-nseamnă prea bătrân. Biata mea tanti Marguerite, aia despre care ți-am spus că au bătut-o niște draci de copii ca să-i ia cincizeci de cenți din pungă, împlinește optzeci. Doamna Reilly își termină băutura. Santa, te superi dacă-mi mai torn un pahar?

— Irene, ai să cazi lată la pământ, fato. N-am chef să-i prezint bătrânului ăluia drăguț o bețivancă.

— Îmi torn doar puțin, dragă. Am nervi astă-seară. Doamna Reilly își turnă în pahar o cantitate bună de whisky și se așeză pe sofa, strivind una din pungile cu cartofi crocanți.

— O, Cerule, ce-am mai făcut acum?

— Ai făcut praf cartofii, spuse Santa puțin cam supărată.

— Vai! Au rămas numa' niște firmituri, spuse doamna Reilly, trăgând punga de sub ea. Privi celofanul turtit. Spune, Santa, cât e ceasu'? Ignatius a spus că-i sigur că ne calcă hoții la noapte și să mă-ntorc devreme acasă.

— Stai liniștită, Irene. Abia ai ajuns aici.

— Să-ți spun drept. Santa. Nu cred că vrau să-l întâlnesc pe omu' ăla bătrân.

— De, acu' e prea târziu.

— Ce naiba o să fac eu cu bătrânu' ăla? întrebă doamna Reilly, temătoare.

— Nu te mai frământa atâta, Irene. Mă faci și pe mine nervoasă. Îmi pare rău că te-am chemat la mine. Santa trase pentru o clipă paharul de la buzele doamnei Reilly. Ascultă ce-ți spun. Suferi tare de artrită. Popicele-ți fac bine. Adevărat? Ai stat acasă cu nebunu' ala de băiat toate serile, pân-a apărut Santa. Adevărat? Acu', ascultă ce-ți spune Santa, drăguțo. Doar nu vrai s-o sfârșești singură cu Ignatius ăla pe cap. Bătrânu' acesta pare să aibă

niscaiva lovele. Se-mbracă bine. Te știe de undeva. Te place. Santa o privi pe doamna Reilly drept în ochi. Bătrânu' acesta ț-ar putea plăti datoria.

— Zău? Doamna Reilly nu se gândise până atunci la aceasta. Bătrânul deveni brusc mai atrăgător. E curat?

— Sigur că-i curat, spuse supărată Santa. Crezi c-aș încerca eu să-mi încurc prietena cu-n golan?

Cineva bătu încet în obloanele ușii de la intrare.

— Pun pariu că-i el, spuse Santa bucuroasă.

— Spune-i c-a trebuit să plec, dragă.

— Să pleci? Unde vrai să pleci, Irene? Omu' stă la ușa din față.

— El e? Spune!

— Mă duc să văd.

Santa deschise ușa și împinse obloanele în afară.

— Hei, domnu' Robichaux, spuse ea către cineva pe care, fiind întuneric, doamna Reilly nu-l putea vedea. Te așteptam. Prietena mea, doamna Reilly, se întreba pe unde umbli. Vino-năuntru la căldură.

— Da doamnă Battaglia, îmi pare rău c-am întârziat puțin, dar a trebuit să merg cu nepoții prin cartier. Au scos la licitație niște mătănii de-ale maicilor.

— Știu, spuse Santa. Am cumpărat și eu un șirag chiar ieri de la un puști. Au mătănii frumoase. O doamnă pe care o cunosc a câștigat motorul de barcă pe care l-au avut maicile la loterie anu' trecut.

Doamna Reilly stătea țeapănă pe sofa, privind lung în paharul din mână, de parcă tocmai descoperise plutind în el un gândac.

— Irene, strigă Santa. Ce faci, fetițo? Uite, salută-l pe domnu' Robichaux.

Doamna Reilly privi în sus și îl recunoscu pe bătrânul pe care îl arestase agentul Mancuso în față la D.H. Holmes.

— Îmi pare bine să vă cunosc, șopti doamna Reilly către băutura din pahar.

— Poate doamna Reilly nu-și aduce aminte, îi spuse domnul Robichaux Santei, care surâdea fericită. Da' ne-am mai întâlnit.

— Aha, sunteți prieteni vechi, se miră Santa, voioasă. Ce mică-i lumea!

— Ai, ia, ia, spuse doamna Reilly, înecându-se de stânjenită ce era. Mda, da.

— Adu-ți aminte, îi spuse domnul Robichaux. În centru, la Holmes, un polițai a-ncercat să-ți aresteze băiatu' și-n locul lui m-a luat pe mine. Ochii Santei se măriră de uimire.

— A, da, recunoscu doamna Reilly. Cred că-mi aduc acum aminte. Vag.

— N-a fost deloc vina dumitale, doamnă Reilly. Polițiștii ăștia! O adunătură de comuniș'!

— Nu așa tare, îl puse în gardă doamna Reilly. În clădirea asta, pereți-s cam subțiri. Își mută cotul și răsturnă paharul gol de pe brațul sofalei. O, Doamne, Santa! Ar fi poate mai bine să-i spui lu' Angelo să plece. Eu pot să iau un taxi. Spune-i că poate pleca pe ușa din dos. E mai ușor pentru el. Înțelegi?

— Înțeleg la ce te gândești, dragă. Santa se întoarse spre domnul Robichaux. Spune-mi, când ai văzut-o pe prietena mea și pe mine acolo la popicărie, n-ai văzut ș-un bărbat cu noi?

— Erați singure, numa' două doamne.

— N-a fost în seara-n care l-au arestat pe A? șopti doamna Reilly către Santa.

— A, da, Irene. Ai venit să mă iai cu mașina aia a ta. Ț-aduci aminte că bara de protecție s-a desprins ș-a căzut chiar în fața popicăriei?

— Sigur. O am pe bancheta din spate. Ignatius e de vină că am stricat mașina, m-a enervat așa de tare stând acolo pe bancheta din spate.

— O, nu, spuse domnul Robichaux. Dacă nu pot suferi ceva e un om care nu știe de glumă și cel ce nu știe să piardă.

— Dacă cineva mă-mproașcă cu noroi, continuă Santa, încerc să-i întind cel'lalt obraz. Știi ce vrau să spun. Așa trebe să fac-un creștin. N-am dreptate, Irene?

— Sigur că ai, dragă, o asigură doamna Reilly, cam cu jumătate de gură. Santa, dragă, nu ai niște aspirină?

— Irene! o mustră Santa. Știi ceva, domnu' Robichaux, să zicem c-ai vedea pe polițaiu' care te-a dus la secție.

— Sper să nu-l mai văd niciodată, spuse domnul Robichaux cu convingere. Un comunis' spurcat. Oamenii ăia vor să facă din noi un stat de polițiști.

— E numa' o presupunere. Nu l-ai ierta ș-ai uita?

— Santa, o întrerupse doamna Reilly. Cred c-o să mă duc până-n bucătărie să văd dacă nu găsesc vro aspirină.

— Rușinea pe care am tras-o, spuse domnul Robichaux Santei. Toată familia mea a aflat. Poliția a telefonat fetei mele.

— Asta nu-i mare lucru, spuse Santa. Toată lumea-i dusă la secție o dată-n viață. Uită-te la ea. Santa ridică fotografia care stătea cu fața în jos pe polița de deasupra căminului și o arătă celor doi musafiri. Biata maică-mea. Poliția a luat-o de patru ori din piața Lautenschlaeger, spunând că tulbură liniștea publică. Santa se opri ca să dea fotografiei o sărutare umedă. Crezi că i-a păsat? Niciun pic.

— Asta-i mama ta? întrebă doamna Reilly, interesată. A dus-o greu, așa-i? Mamele au multe de-ndurat, crede-mă.

— Deci cum spuneam, continuă Santa. Nu m-aș simți prost dac-aș fi arestată. Polițaii au muncă grea. Mai fac uneori și greșeli. Sunt oameni și ei, la urma urmei.

— Eu am fost totdeauna o cetățeancă cinstită, spuse doamna Reilly. Mă duc la chiuvetă să-mi clătesc paharul.

— Stai acolo jos, Irene și lasă-mă să vorbesc cu domnu’ Robichaux. Doamna Reilly se duse la vechiul radio cu consolă și-și mai turnă un pahar de Early Times.

— N-am să-l uit în viața mea pe agentul de stradă Mancuso, spunea domnul Robichaux.

— Mancuso? îl întrebă Santa mirată. Am o grămadă de rude cu numele ăsta. Unu’ chiar face parte din poliție. Și, de fapt, se află acu’ aici.

— Parcă-l aud pe Ignatius strigându-mă. Mai bine plec.

— Strigându-te? se miră Santa. Ce vrei să spui, Irene? Ignatius se află la șase mile depărtare, în partea de sus a orașului. Uite, nici măcar nu i-am dat domnului Robichaux ceva de băut. Toarnă-i un pahar, fetițo. În timp ce mă duc să-l chem pe Angelo. Doamna Reilly își privea furioasă băutura, în speranța că se va ivi un gândac sau cel puțin o muscă. Să-ți iau paltonu’, domnule Robichaux. Prietenii cum îți zic?

— Claude.

— Claude. Eu sunt Santa. Și ea-i Irene. Irene spune și tu ceva.

— Îmi pare bine, spuse automat doamna Reilly.

— Voi doi să vă-mprieteniți cât sunt eu plecată, spuse Santa și dispăru în cealaltă cameră.

— Și ce mai face băiatu’ ăla mare ș-arătos a’ dumitale? întrebă domnul Robichaux, ca să pună capăt tăcerii care se așternuse.

— Cine?
— Fiu' dumitale!
— A, el. E bine. Gândurile doamnei Reilly zburară îndărăt în strada Constantinopol unde îl lăsase pe Ignatius scriind la el în cameră și mormăind ceva despre Myrna Minkoff. Prin ușă, doamna Reilly îl auzise pe Ignatius spunând cu voce tare: „Ar trebui biciuită până cade la pământ!”
Urmă o lungă tăcere, întreruptă doar de zgomotul violent pe care îl făcea doamna Reilly sorbind din pahar.
— Vrei niște cartofi crocanți? întrebă în cele din urmă doamna Reilly, deoarece constatase că tăcerea o făcea să se simtă și mai stingherită.
— Da, cred că da.
— Sunt în pungă, chiar lângă dumneata. Doamna Reilly îl privi pe domnul Robichaux cum deschide punga din celofan. Chipul lui, ca și costumul cenușiu de gabardină, părea curat și proaspăt. Poate Santa are nevoie de ajutor. Mă tem să nu fi căzut.
— A ieșit din cameră doar de un minut. O să se-ntoarcă.
— Podelele astea sunt periculoase, remarcă doamna Reilly, privind atent linoleumul. Poți să cazi și să-ți crăpi capu'.
— În viață omu' trebe să fie atent.
— E foarte adevărat. Eu sunt totdeauna atentă.
— Și eu. Merită să fii atent!
— Sigur că da. Asta-mi spunea și Ignatius acu' câteva zile, minți doamna Reilly. Mi-a zis: „Mamă, merită să fii atent, nu-i așa?” și eu i-am răspuns: „Foarte adevărat, fiule. Ia seama!”
— E un sfat bun.
— Tot timpu-i dau sfaturi lui Ignatius. Știi? Încerc mereu să-l ajut.
— Sunt sigur că ești o mamă bună. Te-am văzut de-o mulțime de ori în centru', cu băiatu' și totdeauna m-am gândit ce băiat mare și arătos ai. Îți sare-n ochi, știi?
— Îmi dau toată silința. Îi spun: „Fii atent, fiule. Vezi să nu luneci să-ți spargi capu' sau să-ți rupi un braț!” Doamna Reilly tăcu un timp sugând un cub de gheață. Ignatius a-nvățat de când stătea pe genunchii mei să fie prudent. Mi-a fost totdeauna recunoscător pentru asta.
— E bine să s-obișnuiască omu' de mic, crede-mă.
— Îi spun lu' Ignatius așa: „Ai grijă când traversezi strada, fiule”.
— Trebe să fii atent cu traficu', Irene. Nu te superi că-ți spun pe nume?

— Cum dorești.
— Irene e un nume drăguț.
— Așa crezi? Ignatius spune că lui nu-i place. Doamna Reilly făcu o cruce și bău până la fund paharul. Am o viață grea, domnu' Robichaux. Dumitale nu-mi pasă dacă-ți spun.
— Spune-mi Claude.
— Dumnezeu mi-e martor, am o cruce grea de purtat. Nu vrei să bei un pahar?
— Ba da. Mulțumesc. Da' nu-l fă prea tare. Nu-s băutor.
— O, Doamne! Doamna Reilly smârcâi, umplând două pahare până sus cu whisky. Când mă gândesc la tot ce-ndur… Uneori nu mi-ar strica să trag un plâns.
Cu aceste cuvinte, lacrimile începură să-i curgă și doamna Reilly izbucni într-un plâns sonor și violent.
— Vai, nu plânge, o rugă domnul Robichaux, teribil de încurcat de aspectul tragic pe care se părea că-l iau lucrurile.
— Trebe să fac ceva! Trebe să chem autoritățile să-l ridice pe băiatu' ăsta, suspină doamna Reilly. Făcu apoi o pauză ca să tragă un gât de Early Times. Poate-l internează într-un cămin.
— N-a-mplinit treizeci de ani?
— Inima mea-i sfărâmată.
— Nu se ocupă cu scrisu'?
— Ba da. Scrie niște aiureli pe care n-o să vrea să le citească nimeni. Acum el și Myrna aia își scriu insulte unu' la altu'. Ignatius îmi spune că are s-o aranjeze el bine pe fata aia. Nu-i groaznic? Biata Myrna!
Domnul Robichaux, incapabil să găsească ceva de spus, întrebă:
— De ce nu rogi un preot să vorbească cu băiatu'?
— Un preot? se jeli doamna Reilly. N-ascultă Ignatius de niciun preot. Zice de preotu' din parohia noastră că-i un eretic. S-au certat teribil când a murit câinele lui Ignatius. Domnul Robichaux nu găsi nicio replică la această enigmatică referință. A fost groaznic. Am crezut c-o să ne dea afară din biserică. Nu știu de unde scoate băiatu' ăsta ideile. Mai bine că bietu' taică-su-i mort. I s-ar rupe inima să-l vadă cu cărucioru' ala de crenvurști.
— Ce cărucior de crenvurști?
— Afară-n stradă, împinge peste tot un cărucior de crenvurști.
— A! Și-a găsit acum o slujbă?

— Slujbă! suspină doamna Reilly. Știe tot cartieru'. Doamna din casa dealături mi-a pus un milion de-ntrebări. Toată strada Constantinopol vorbește despre el. Când mă gândesc la toți banii pe care i-am cheltuit cu educația lui. Știi, eu am crezut că copiii trebe să-ți fie o mângâiere la bătrânețe. Ce mângâiere a fost Ignatius pentru mine?

— Poate băiatu' tău s-a dus prea mult timp la școală, își dădu cu părerea domnul Robichaux. E plin de comuniș' la universitățile alea.

— Da? întrebă cu interes doamna Reilly, tamponându-și ochii cu poalele rochiei ei bune de tafta verde, fără să-și dea seama că-i arată domnului Robichaux gaura mare pe care o avea unul din ciorapii ei la genunchi. Poate asta-i problema cu Ignatius. Numa' un comunis' s-ar purta așa rău cu mama lui.

— Întreabă-l odată pe băiat ce crede el despre democrație.

— Chiar așa am să fac, spuse fericită doamna Reilly. Ignatius e exact tipul de la care te-ai putea aștepta să fie comunist. Arăta de fapt chiar ca unul dintre ei. Poate am să pot să-l sperii.

— Băiatu' n-ar trebui să te necăjească. Ai un caracter foarte frumos. Îmi place când o doamnă are caracter. Când te-am văzut acolo la popicărie, cu doamna Battaglia, mi-am zis: „Sper s-o pot întâlni într-o bună zi".

— Chiar așa ai spus?

— Am admirat integritatea dumitale, cum ai luat partea băiatului în fața curcanului ăluia-mpuțit, mai ales dacă ai necazuri cu el acasă. Pentru asta-i nevoie de curaj!

— Îmi pare rău că nu l-am lăsat pe Angelo să-l aresteze. Nimic din celelalte lucruri nu s-ar mai fi-ntâmplat. Ignatius ar fi fost în siguranță închis la pușcărie.

— Cine-i Angelo?

— Na! N-am putut să-mi țin gura asta mare. Ce-am spus, Claude?

— Ceva despre Angelo.

— Maică Doamne, lasă-mă să mă duc să văd dacă Santa-i bine! Biata de ea. Poate s-a ars la sobă. Santa se frige tot timpu'. Nu-i atentă când umblă cu focu', știi?

— Ar fi țipat dacă s-ar fi ars.

— Santa nu țipă. E plină de curaj fata asta. N-ar scoate-o vorbă. Sângele ei italienesc.

— Sfinte Dumnezeule, strigă domnul Robichaux, sărind în picioare. El e!

— Cum? întrebă speriată doamna Reilly și, privind împrejur, îi văzu pe Santa și pe Angelo stând în ușa camerei celeilalte. Vezi, Santa? Știam c-o să se-ntâmple așa. Vai, nervii mi-s la pământ. Ar fi trebuit să stau acasă.

— Dacă n-ai fi un curcan împuțit, ți-aș da un pumn drept în nas, țipă domnul Robichaux la Angelo.

— Las-o mai moale, Claude, spuse calm Santa. Angelo n-a vrut să facă niciun rău.

— Comunistu' ăsta m-a distrus.

Agentul de stradă Mancuso tușea violent și arăta deprimat. Se întreba ce lucru îngrozitor îl mai așteaptă.

— O, Doamne! Mai bine plec, spuse doamna Reilly, disperată. Ultimu' lucru de care am nevoie i-o bătaie. O să scrie-n toate ziarele. Ce-o să se mai bucure Ignatius.

— De ce m-ai adus aici? o întrebă agitat domnul Robichaux pe Santa. Ce mai e și asta?

— Santa, scumpo, vrei, te rog, să-mi chemi un taxi?

— Da' mai taci din gură, Irene! o apostrofă Santa. Ascult-acum ce-ți spun, Claude. Angelo zice că-i pare rău că te-a dus la secție.

— Și ce-mi folosește mie asta? E prea târziu pentru așa ceva. Am fost dezonorat în fața nepoților mei.

— Nu fi supărat pe Angelo, îl rugă doamna Reilly. A fost numa' vina lui Ignatius. E sânge din sângele meu, dar zău c-arată caraghios când iese pe stradă. Angelo ar fi trebuit să-l închidă.

— Foarte adevărat, întări Santa. Claude, ascultă ce-ți spune Irene. Și ai grijă, nu călca pe patefonașu' ăsta împrumutat de la nepoată-mea.

— Dacă Ignatius s-ar fi purtat bine cu Angelo, nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat, explică doamna Reilly celor ce o ascultau. Uită-te numa' cu ce răceală zdravănă s-a ales Angelo. Munca lui e tare grea, Claude.

— Spune-i tu, fato, o încurajă Santa. Angelo s-a ales cu răceala asta din cauză că te-a ridicat pe tine, Claude. Santa clătină ușor acuzator un deget bondoc spre domnul Robichaux. Acum l-au băgat într-un closet. Și mai urmează să-l dea afară din poliție.

Agentul de stradă Mancuso tuși cu tristețe.

— Poate m-am aprins puțin prea tare, se învoi să recunoască domnul Robichaux.

— N-ar fi trebuit să te-arestez, șopti fornăit Angelo. Eram nerfos.

— A fost numa' vina mea, spuse doamna Reilly, pentru c-am încercat să-l protejez pe Ignatius. Doamna Reilly își întoarse fața albă, pudrată, spre domnul Robichaux. Dumneata nu-l cunoști pe Ignatius. Face pozne oriun' se duce.

— Cineva ar trebui să-i tragă un pumn în nas, spuse Santa cu foc.

— Cineva ar trebui să-i trag-un pumn peste gură, adăugă doamna Reilly.

— Cineva ar trebui să-i trag-o mamă de bătaie lu' Ignatius, mai spuse Santa. Acuma gata. Să fim toți prieteni.

— E-n regulă, se supuse domnul Robichaux. Luă mâna alb-albăstruie a lui Angelo și-o scutură fără vlagă.

— Ce drăguț! se bucură doamna Reilly. Vino și așează-te aici pe sofa Claude, și Santa poate da drumu' la patefon.

În timp ce Santa punea o placă, Angelo, trăgându-și nasul cu un aer puțin zăpăcit, se așeză pe scaunul de bucătărie în fața doamnei Reilly și a domnului Robichaux.

— Nu-i așa că-i frumos? strigă veselă doamna Reilly, peste zdrăngăniturile asurzitoare de pian și contrabas. Santa, scumpo, vrei să pui puțin mai încet?

Volumul ritmului trepidant coborî ușor.

— Foarte bine, țipă Santa spre musafirii ei. Toată lumea să se-mprietenească până mă duc eu s-aduc farfurii pentru salata asta bună de cartofi Hei, dați-i drumu', Irene și Claude, ia să vă văd mișcând un pic picioarele.

Ochii mici, negri ca tăciunele, se încruntau spre ea de pe polița căminului, în timp ce ieșea veselă din cameră. Cei trei musafiri, transportați de ritmul îndrăgit al patefonului, cercetau în tăcere pereții trandafirii și modelul floral de pe linoleum. Apoi, dintr-o dată, doamna Reilly strigă spre cei doi domni:

— Vai de mine! Ignatius tocma' dădea drumu' la apă-n cadă când am plecat și pun pariu c-a uitat s-o-nchidă. Văzând că niciunul nu-i răspunde, adăugă: Tare-i greu să fii mamă!

NOUĂ

— Am primit o plângere-mpotriva ta, Reilly, de la Departamentu' Sănătății.

— Asta-i tot? După expresia feței tale mi-am închipuit că ai avut o criză de epilepsie, spuse Ignatius domnului Clyde, cu gura plină de crenvurşt şi chiflă, în timp ce împingea căruciorul în garaj. Mi-e teamă să ghicesc ce fel de plângere ar fi putut să fie şi de unde a pornit. Te asigur că sunt cum nu se poate mai curat. Obiceiurile mele intime nu lasă nimic de dorit. Nefiind purtătorul nici unei boli sociale, nu văd ce-aş putea transmite crenvurştilor tăi, mai mult decât au ei şi fără mine. Priveşte unghiile astea.

— Nu m-ameți cu aiurelile tale, grăsanule. Domnul Clyde ignoră labele pe care Ignatius i le întindea la inspecție. Te-am angajat doar de câteva zile. Cu alți vânzători am lucrat ani întregi şi n-am ajuns să am neplăceri cu Departamentu'.

— Ceilalți erau, fără îndoială, mai şmecheri decât mine.

— Au pus un om să te urmărească.

— A, da? Liniştit, Ignatius făcu o pauză, cât să mestece capătul unui crenvurşt care îi ieşea din gură, ca un chiştoc de trabuc. Deci aşa se explică apendicele acela al oficialității. Arăta în mod clar ca un vlăstar al birocrației. Pe funcționarii guvernamentali îi poți recunoaşte după golul desăvârşit care ocupă locul unde majoritatea oamenilor îşi au fețele.

— Ține-ți gura, malacule! Ai plătit crenvurştu' pe care-l mănânci?

— În mod indirect. Poți să-l scazi din salariul meu de mizerie. Ignatius privi cum mâzgăleşte domnul Clyde nişte numere pe un carnet. Spune-mi, ce tabu sanitar arhaic am violat? Presupun că este vorba de o falsificare a adevărului din partea inspectorului sanitar.

— Departamentu' spune că vânzătoru' cu numără' şapte… ăla eşti tu.

— Aşa şi este. Şaptele de trei ori binecuvântat. Din această cauză sunt vinovat. Iată că m-au şi agățat cu ceva. Bănuiesc că, în mod ironic, numărul şapte nu-mi poartă noroc. Te rog să mi-l schimbi cât mai curând. Şi căruciorul pe care îl împing pe străzi s-ar părea că-mi poartă ghinion. Sunt sigur că aş avea rezultate mai bune cu alt cărucior. Un nou început, cu un nou cărucior.

— Vrei s-asculți ce-ți spun?
— De, dacă n-am încotro. Trebuie însă să te previn că sunt gata să leșin de neliniște și m-a cuprins o deprimare totală. Filmul pe care l-am văzut aseară a fost deosebit de greu de suportat, o comedie muzicală pentru adolescenți. Se petrecea pe o plajă. Mi-a venit rău în timpul secvenței în care se cânta pe un surfboard. În plus, am avut două coșmaruri noaptea trecută. Unul în legătură cu un autobuz turistic, altul în legătură cu o fată pe care o cunosc. Un vis destul de brutal și obscen. Dacă ți l-aș descrie, te-ai speria.
— Te-au văzut pe strada Sfântul Iosif scoțând o pisică dintr-un canal Nici măcar nu-i pe ruta noastră.
— N-au fost în stare să scornească ceva mai bun? E o minciună sfruntată, spuse Ignatius și, cu o mișcare a limbii, trase în gură ultima bucățică vizibilă din crenvurșt.
— Ce făceai pe strada Sfântul Iosif? Acolo nu sunt decât depozite și docuri. Nu-i țipenie de trecător.
— Da? N-am știut. M-am târât și eu până acolo ca să mă odihnesc. Din când în când mai trecea câte cineva. Din nefericire pentru noi nu păreau să aibă chef de crenvurști.
— Deci *erai* acolo? Nu-i de mirare că n-ai vândut nimic. Și-mi închipui că te jucai cu afurisita aia de pisică.
— Acum, că ai pomenit despre asta, îmi aduc aminte că erau câteva animale domestice prin preajmă.
— Deci te jucai cu pisica?
— Nu, nu mă jucam cu pisica. Am luat-o doar în brațe s-o mângâi puțin. Era tigrată într-un mod destul de atrăgător. I-am oferit un crenvurșt. Dar a refuzat să-l mănânce. Era o pisică cu gust și decență.
— Pricepi ce încălcare serioasă a regulilor înseamnă asta, maimuțoiule?
— Mi-e teamă că nu, spuse Ignatius furios. Este evident că s-a pornit de la premiza că pisica era murdară. Cum se poate ști acest lucru? Este cunoscut faptul că pisicile țin mult la igienă. Dacă au senzația că există o îndoială cât de mică în privința curățeniei lor, se ling tot timpul. Inspectorul acela are probabil prejudecăți împotriva pisicilor. Nu i s-a dat pisicii nicio șansă de a se apăra.
— Noi nu vorbim aici despre pisică, se răsti domnul Clyde cu o asemenea vehemență, încât Ignatius putu să vadă cum i se umflă vinele

albăstrui din jurul cicatricei de pe nas. Vorbim despre tine.

— În ce mă privește, sunt fără îndoială curat. Am mai discutat despre asta. Am dorit doar să fiu sigur că pisica nu este nedreptățită. Spune-mi, te rog, domnule, ai de gând să mă hărțuiești astfel la infinit? Nervii mei sunt într-o stare jalnică. Când mi-ai controlat unghiile, sper că ai observat cât de îngrozitor îmi tremură mâinile. Nu mi-ar plăcea să intentez proces Paradisului Vânzătorilor, cerându-i să-mi plătească tratamentul psihiatric. Nu știu dacă v-am informat că nu sunt asigurat pentru caz de spitalizare. Paradisul Vânzătorilor este, firește, o instituție prea paleolitică pentru a oferi angajaților ei asemenea beneficii. De fapt, domnule, am început să fiu total nesatisfăcut de condițiile oferite de această firmă prost famată.

— De ce? Ce nu-i în regulă?

— Mi-e teamă că nimic nu-i în regulă. Pe deasupra, nu mă simt apreciat.

— Bine, fie, cel puțin tu vii în fiecare zi. Recunosc asta.

— O fac numai din cauză că aș fi bătut măr cu o sticlă de vin coaptă în cuptor, dacă aș îndrăzni să stau acasă. A intra pe ușa casei mele este ca și cum ai intra în vizuina unei leoaice. Mama mea devine din ce în ce mai abuzivă și rea.

— Să știi, Reilly, că nu vreau să te dau afară, spuse domnul Clyde pe un ton patern. Auzise trista poveste a vânzătorului Reilly: mama bețivă, daunele care trebuiau plătite, amenințarea sărăciei ce plutea atât asupra fiului cât și a mamei, prietenii desfrânați cu care umbla maică-sa. Am să-ți fixez un traseu nou și am să-ți mai dau o șansă. Am niște trucuri negustorești care te-ar putea ajuta să sporești vânzările.

— Să trimiți harta cu noul traseu la secția de boli nervoase a spitalului Caritas. Maicile, atât de serviabile, și psihiatrii care lucrează acolo mă vor ajuta s-o studiez în pauzele tratamentului cu șocuri.

— Acum taci.

— Vezi ce s-a întâmplat? Mi-ai distrus spiritul de inițiativă. Ignatius râgâi. Bine, sper că ai ales un traseu pitoresc, de preferat unul care trece printr-un parc unde unul ca mine, care suferă din cauza picioarelor obosite și amorțite, să aibă multiple posibilități de a se așeza. Când m-am sculat azi-dimineață, m-au lăsat gleznele. Din fericire, m-am sprijinit la timp de marginea patului. Altfel aș fi căzut grămadă pe podea. Oasele mele tarsiene sunt gata să se recunoască înfrânte.

Ignatius îi dădu ocol, șchiopătând, domnului Clyde, ca să-i demonstreze cele spuse. Cizmele lui mari clămpăneau pe cimentul impregnat cu ulei.

— Stai pe loc, matahală aiurită ce ești. N-o face pe schilodu'.

— Încă nu sunt. Dar diverse oase mici și ligamente au început să dea semne că cedează. Trupul meu pare să ceară un fel de armistițiu. Sistemul meu digestiv și-a întrerupt aproape complet funcționarea. A crescut probabil un țesut deasupra valvei pilorului pecetluindu-l pentru totdeauna.

— Am să te trimit în Cartierul Francez.

— Cum? tună Ignatius. Îți închipui că am de gând să mă învârt prin haznaua aceea a viciilor? Nu, îmi pare rău să-ți pun, dar nici nu poate fi vorba despre Cartierul Francez. Psihicul meu s-ar face fărâmițe în atmosfera aceea. În plus, acolo, străzile sunt foarte înguste și periculoase. Aș putea fi ușor trântit de o mașină sau izbit de o clădire și strivit.

— Fă cum vrei, grăsanule. Aceasta este ultima șansă pe care o ai. Cicatricea domnului Clyde începu să se albească din nou.

— Chiar așa? Bine! Vezi să nu te apuce altă criză. S-ar putea să aluneci în cazanul cu frankfurteri și să te opărești. Dacă insiști, presupun că voi fi nevoit să-mi rostogolesc cârnații acolo, prin Sodoma și Gomora.

— E-n regulă. Deci am hotărât. Vino mâine dimineață și am să-ți dai și câteva chestii de atras clienții.

— Nu-ți pot promite că în Cartier se vor vinde mulți crenvurști. Voi fi probabil ocupat clipă de clipă ca să-mi păzesc onoarea de scelerații care trăiesc acolo.

— În Cartier cumpără mai mult turiștii.

— Cu atât mai rău. Numai degenerații fac turism. Eu personal am fost plecat din oraș o singură dată. Apropo, ți-am povestit despre acel pelerinaj făcut de mine la Baton Rouge? În afara limitelor orașului, încep să existe tot felul de orori.

— Nu. Nu vreau să-ți mai ascult balivernele.

— Greșești. Ascultând istorisirea acestei călătorii traumatizante, ai fi tras câteva concluzii prețioase. Totuși sunt bucuros că nu vrei să o asculți. Subtilitățile psihologice și simbolice ale călătoriei nu ar fi probabil înțelese de cineva cu mentalitatea celor din Paradisul Vânzătorilor. Din fericire, am scris tot ce mi s-a întâmplat. Cândva, în viitor, se vor găsi niște cititori inteligenți care vor beneficia de relatarea mea asupra acestui sejur nenorocit printre mlaștini, când am ajuns până la fundul supremei orori.

— Ascultă ce-ți spun, Reilly!
— În descrierea mea am reușit să fac o comparație deosebit de potrivită între autobuzul turistic și un parc de distracții suprarealist.
— Mai tacă-ți gura, țipă domnul Clyde, mișcând amenințător din furculiță. Hai să facem socotelile pentru astăzi. Cât ai vândut?
— Maică Doamne, oftă Ignatius. Am știut că mai devreme sau mai târziu o să ajungem la asta.
Câteva minute, cei doi se tocmiră în legătură cu câștigul. Ignatius petrecuse de fapt dimineața șezând în Eads Plaza unde, urmărind traficul din port, mâzgălise în grabă câteva însemnări despre istoria navigației și Marco Polo. Între timp meditase la niște mijloace de a o distruge pe Myrna Minkoff, fără să ajungă la nicio concluzie satisfăcătoare. Proiectul cel mai satisfăcător era să-și procure de la biblioteca publică o carte despre muniții cu ajutorul căreia să construiască o bombă pe care, învelind-o într-o simplă hârtie, să i-o expedieze prin poștă Myrnei. Apoi își aminti că biblioteca îi suspendase legitimația de împrumut. După-amiaza și-o pierduse cu pisica. Ignatius încercase s-o închidă în compartimentul pentru chifle, ca s-o ia la el acasă. Dar scăpase de acolo.
— Am crezut că ești destul de mărinimos să faci o reducere măcar pentru propriii tăi angajați, spuse Ignatius grav. După o analiză a încasărilor din ziua aceea, dacă scădea costul crenvurștilor pe care îi mâncase, suma cu care urma să se întoarcă acasă era exact un dolar și douăzeci și cinci de cenți.
— De fapt am devenit clientul tău cel mai bun.
Domnul Clyde își înfipse furculița în fularul vânzătorului Reilly, poruncindu-i să iasă din garaj și îl amenință că îl va da afară dacă nu va veni devreme a doua zi dimineață ca să înceapă lucrul în Cartierul Francez.
Ignatius, prost dispus, luă troleibuzul spre casă, râgâind cu atâta violență și aromă de Paradis încât, deși era aglomerație, nimeni nu voia să se așeze alături de el.
Când intră în bucătărie, mama lui îl întâmpină căzând în genunchi în fața lui și zicând:
— Doamne, spune-mi de ce m-ai pus să port această cruce-ngrozitoare? Ce-am făcut, Doamne? Spune-mi! Trimite-mi un semn! N-am păcătuit cu nimic!

— Sfârşeşte imediat cu blasfemia asta, ţipă Ignatius. Ochii doamnei Reilly se adresau tavanului, căutând răspunsul printre crăpături şi pete de grăsime. Iată de ce primire am parte după o zi descurajantă în care am luptat pentru existenţă pe străzile acestui oraş sălbatic.

— Ce-s semnele alea pe mâinile tale?

Ignatius privi zgârieturile cu care se alesese încercând să convingă pisica să rămână în compartimentul pentru chifle.

— Am dus o luptă apocaliptică cu o prostituată înfometată, spuse râgâind Ignatius. Fără forţa mea musculară, ar fi prădat căruciorul. În cele din urmă s-a îndepărtat şchiopătând de locul bătăliei, cu zdrenţele de pe ea în dezordine.

— Ignatius! Vocea doamnei Reilly era tragică. Cu fiecare zi ce trece te porţi tot mai rău. Ce se-ntâmplă cu tine?

— Scoate-ţi sticla din cuptor. Trebuie să se fi copt până acum. Doamna Reilly se uită pe furiş spre fiul ei şi-l întrebă:

— Ignatius, eşti sigur că nu eşti comunis'?

— O, Doamne! urlă Ignatius. În fiecare zi, în dărâmătura asta de casă, sunt victima unei investigaţii gen McCarthy. Nu. Ţi-am mai spus-o şi altădată. Nu sunt un „tovarăş de drum”. Cine ţi-a mai băgat şi ideea asta tâmpită în cap?

— Am citit undeva-ntr-un ziar că la universitate-i plin de comuniş'.

— Ei bine, din fericire eu nu i-am întâlnit. Dacă îmi ieşeau în cale, le-aş fi tras o mamă de bătaie soră cu moartea. Îţi închipui tu că aş vrea să trăiesc într-o societate unde să fie totul în comun cu persoane ca prietenii tăi Battaglia? Să mătur străzi, să sparg pietre sau să mă dedau altor asemenea activităţi pe care le fac necontenit oamenii în nenorocitele alea de ţări? Ceea ce-mi doresc este o monarhie bună şi puternică, cu un rege rafinat şi decent care să aibă anumite cunoştinţe de teologie şi geometrie, iar eu să cultiv o Viaţă Interioară Bogată.

— Un rege? Vrei un rege?

— Scuteşte-mă de bâlbâielile tale.

— N-am mai auzit pe nimeni să vrea rege.

— Te rog! Ignatius bătu cu pumnul în muşamaua de pe masa din bucătărie. Mătură veranda, du-te în vizită la domnişoara Annie, cheamă-ţi-o pe amica ta Battaglia, exersează-te cu mingea de popice afară pe alee. Lasă-mă în pace! Sunt într-un ciclu foarte prost.

— Ce-i aia „ciclu”?

— Dacă nu încetezi să mă sâcâi, am să botez prora Plymouthului tău hârbuit cu sticla de vin din cuptor, amenință Ignatius.

— Te-ai bătut c-o biată fată pe stradă, spuse cu tristețe doamna Reilly. Nu-i groaznic? Și tocma-n fața unui cărucior cu crenvurști. Ignatius, cred că ai nevoie de ajutor.

— Mă duc să mă uit la televizor, spuse furios Ignatius. Urmează programul cu ursul Yogi.

— Stai o clipă, băiete. Doamna Reilly se ridică de pe dușumea și scoase un mic plic cafeniu din buzunarul sveterului. Uite! A sosit astăzi pentru tine.

— A, da? întrebă Ignatius cu interes, luând în mână plicul. Îmi imaginez că până acum ai învățat pe de rost conținutul.

— Mai bine ține-ți mâinile în chiuvetă și spală-ți zgârieturile.

— Mai pot să aștepte, spuse Ignatius. Deschise plicul rupându-l. Văd că M. Minkoff a răspuns misivei mele cu o grabă aproape frenetică. I-am spus vreo câteva chestii destul de usturătoare.

Doamna Reilly se așeză picior peste picior pe un scaun, legănându-și șosetele albe și pantofii vechi de lac negru, în timp ce ochii și albaștri și galbeni ai fiului ei cercetau amănunțit punga de plastic desfăcută pe care era scrisă scrisoarea.

Domnilor,

În sfârșit am primit vești de la tine, Ignatius. Și ce scrisoare dezgustătoare mi-ai mai scris. N-am să vorbesc despre antetul „Levy Pants” al hârtiei folosite. Ai intenționat probabil să faci o glumă antisemită proastă. Din fericire, sunt mai presus de orice atac în această privință. Dar nu mi-am închipuit niciodată că ai să te cobori atât de jos. Cât trăiești înveți.

Comentariile tale despre conferință reflectă o gelozie foarte meschină la care nu mă așteptam de la cineva care susține că are principii atât de largi și este atât de neimplicat. Conferința mea a și început să intereseze pe câteva din persoanele foarte distinse pe care le cunosc. Unul dintre cei care au promis să vină (și să aducă și alți prieteni avizați) este un bărbat foarte inteligent pe care l-am cunoscut nu de mult, pe bulevardul Jerome, în timpul orelor de vârf. Se numește Ongah și este un tânăr din Kenya venit să studieze la Universitatea din N.Y. Scrie o dizertație despre simboliștii

francezi din secolul al XIX-lea. Firește, tu nici n-ai înțelege, nici nu ți-ar plăcea, un tip inteligent și pasionat cum este Ongah. Eu nu mă mai satur să-l ascult vorbind ore întregi. Este foarte serios și nu vine cu pseudo cunoștințe cum făceai tu întotdeauna. Ceea ce spune Ongah e plin de semnificație. Ongah este o persoană reală și vitală. Virilă și agresivă. Sfâșie realitatea și rupe vălurile care o ascund.

— Maică Doamne, se văicări Ignatius. Amărâta asta a fost violată de un Mau-Mau.

— Asta ce mai e? întrebă bănuitoare doamna Reilly.

— Du-te și dă drumul televizorului să se încălzească, spuse absent Ignatius și reluă furios lectura scrisorii.

Nu-ți seamănă niciun pic, așa cum îți poți imagina. Este și muzician și sculptor, și-și petrece fiecare minut într-o activitate reală, creând și aprofundând. Sculpturile sale par să sară și să te înșface, atât sunt de pline de viață și de prezență.

Scrisoarea ta mi-a dovedit că mai ești cel puțin în viață, dacă ceea ce faci tu poți numi „a trăi”. Ce-i cu toate minciunile acelea despre faptul că ai fi implicat în „industria comercializării hranei”? Este cumva un atac la adresa tatălui meu, despre care știi că se ocupă cu aprovizionarea restaurantelor? Dacă-i adevărat, aceasta mă lasă rece, deoarece de ani de zile am fost în contradicție cu tatăl meu din punct de vedere ideologic. Să privim lucrurile în față, Ignatius. De când te-am văzut ultima oară, n-ai făcut altceva decât să zaci putrezind la tine în cameră. Ostilitatea ta față de conferința pe care o voi ține este manifestarea sentimentelor tale de ratare, eșec și impotență mintală (?).

— Această fufă liberală ar trebui să fie trasă în țeapă pe membrul unui armăsar deosebit de mare, mormăi furios Ignatius.

— Cum? Ce-ai spus, băiete?

Ignatius, ești pe cale de a suferi o prăbușire nervoasă. Trebuie să faci neapărat ceva. Chiar și munca voluntară la un spital te-ar smulge din apatie și nu ți-ar strica probabil nici la valvă și la alte chestii. Pleacă, cel puțin o oră pe zi, din casa aceea ca un uter. Du-te și te plimbă, Ignatius.

Privește copacii și păsările. Dă-ți seama că viața pulsează în jurul tău. Valva ți se închide deoarece are impresia că se află într-un organism mort. Deschide-ți inima, Ignatius, și ți se va deschide și valva.

Dacă ai fantezii sexuale, descrie-le amănunțit în scrisoarea ta următoare. S-ar putea să fiu în stare să le interpretez pentru tine și să te ajut să depășești criza psihosexuală prin care treci. Când eram la universitate ți-am spus de multe ori că vei trece printr-o psihoză de acest fel.

Cred că te va interesa să afli că tocmai am citit în revista Social Revulsion *că Louisiana are procentul cel mai mare de analfabeți din Statele Unite. Ieși din acea lume năclăită, înainte de a fi prea târziu. Nu-mi pasă, de fapt, de cele ce mi-ai scris despre conferință. Înțeleg în ce stare te afli, Ignatius. Toți membrii grupului meu de terapie colectivă urmăresc cazul tău cu interes (le-am povestit totul, punct cu punct, începând cu fanteziile tale paranoice și adăugând câteva comentarii despre circumstanțe) și toți sunt alături de tine. Dacă nu aș fi atât de ocupată cu conferința, aș porni în inspecția scadentă de mult timp și aș veni să te văd personal. Rezistă până ne vom întâlni din nou!*

M. Minkoff

Ignatius împături cu violență scrisoarea. Apoi făcu ghem punga de plastic împăturită și o aruncă la coșul de gunoi. Doamna Reilly privi chipul congestionat al fiului ei și-l întrebă:

— Ce tot vrea fata aia? Ce mai învârte acu'?

— Myrna se pregătește să-și dea poalele peste cap pentru un nenorocit de negru. În public!

— Groaznic! Ce mai prieteni îți alegi, Ignatius! Ș-așa o duc rău oamenii ăia de culoare. Drumu' lor nu-i ușor! Viața-i grea, Ignatius! Ai s'afli și tu.

— Mulțumesc foarte mult, spuse Ignatius preocupat.

— O cunoști pe negresa aia bătrână care vinde bomboane-n fața cimitirului? Mi-e tare milă de ea. Alaltăieri am văzut-o-mbrăcată cu o jachetă strâmtă, toată numa' găuri. Și afară era frig. I-am spus: „Hei, dragă, ai să răcești de moarte dacă porți numa' jacheta aia strâmtă, plină de găuri." Și ea a zis…

— Te rog, strigă Ignatius furios. N-am niciun chef să ascult istorioare în dialect.

— Ascultă, Ignatius. Femeia aia-mi rupe inima. A zis: „Nu-mi pasă mie de frig, drăguță. S't-obișnuită cu el." Așa-i că-i curajoasă? Doamna Reilly privi emoționată spre Ignatius, ca să vadă dacă-i împărtășește părerea, dar nu văzu decât o mustață batjocoritoare. Nu-i nemaipomenit? Așa că știi ce-am făcut, Ignatius? I-am dat un sfert de dolar ș-am spus „Uite, dragă, du-te și cumpără o jucărie pentru nepoței."

— Ce spui? explodă Ignatius. Deci acolo merg câștigurile noastre? În timp ce eu am ajuns aproape să cerșesc pe străzi, tu arunci banii noștri la șarlatani. Hainele femeii aceleia nu sunt decât un șiretlic. Are un loc admirabil, plin de posibilități, în fața cimitirului. Câștigă, cu siguranță, de zece ori mai mult ca mine.

— Ignatius, e vai de capu' ei. Ar fi bine de-ai fi și tu așa de curajos.

— Înțeleg. Acum sunt comparat cu o bătrână escroacă degenerată. Ba, mai rău, comparația e în defavoarea mea. Propria mea mamă să îndrăznească să mă înjosească în așa hal! Ignatius izbi cu pumnul în mușama. Ei bine, mi-a fost de ajuns. Mă duc în salon să mă uit la ursul Yogi. În pauzele dintre paharele de vin, să-mi aduci o gustare. Valva mea plânge după o consolare.

— Voi de colo, ia mai tăceți din gură! țipă domnișoara Annie de dincolo de jaluzele, pe când Ignatius își adună în jurul trupului halatul și trecu în hol, preocupat de problema lui cea mai importantă: să organizeze un nou atac cu care să răspundă afrontului pe care i-l făcuse fufa. Atacul cu drepturile civile eșuase, deoarece oamenii părăsiseră rândurile. Existau desigur alte asalturi care puteau fi lansate pornind de la politică și sex. De preferință politica. Strategia îi reclama toată atenția.

***

Lana Lee stătea pe un scaun înalt de bar, ținându-și încrucișate picioarele îmbrăcate în pantaloni cafenii de antilopă. Fesele ei musculoase țintuiau scaunul de podea, ajutând-o astfel să-și mențină o poziție perfect verticală. Când se mișca, mușchii mari ai obrajilor ei din partea de jos a spinării se încordau, acționând astfel încât să împiedice scaunul să se încline sau să se clatine. Mușchii se strângeau în jurul perniței de pe scaun ținând-o la locul

ei. Anii numeroși de practică și folosire făcuseră din fundul ei un instrument neobișnuit de versatil și iscusit.

Trupul ei o uimise întotdeauna. Îl primise pe gratis și totuși niciodată nu putuse cumpăra ceva care să o ajute atât de mult cum o făcuse el. În momentele rare în care Lana Lee devenea sentimentală, sau chiar religioasă, îi mulțumea lui Dumnezeu pentru bunătatea pe care-o dovedise față de ea, dăruindu-i un trup care îi era și prieten. Iar ea își arăta recunoștința pentru acest dar, acordând corpului ei o îngrijire magnifică și folosind pentru întreținerea lui profesioniști experți care lucrau cu precizia lipsită de emoție a unor mecanici.

Astăzi, Darlene avea prima ei repetiție în costum. Cu câteva minute în urmă, venise cărând o cutie mare cu lucruri, cu care dispăruse în spatele scenei. Lana privea decorul pregătit pentru Darlene. Un tâmplar făcuse un fel de suport care arăta ca un cuier pentru pălării, dar care în loc de cârlige avea niște inele mari, atașate în partea lui de sus, iar inele legate cu lanțuri atârnau la diferite înălțimi. Ceea ce văzuse Lana până atunci din spectacol nu era deloc promițător, însă Darlene susținea că, datorită costumelor, spectacolul se va transforma într-o operă de artă. Totuși, dacă le lua pe toate în considerație, Lana nu avea de ce să se plângă. Ba era chiar bucuroasă că Darlene și Jones o convinseseră să accepte spectacolul. O costase puțin și trebuia să recunoască faptul că pasărea era foarte bună. Talentată și bine pregătită, reușea aproape să compenseze lipsurile personajului uman. Celelalte cluburi de pe stradă puteau ele să se folosească în afaceri de un tigru, un cimpanzeu sau un șarpe, Bucuria Nopții avea însă pasărea, iar acea trăsătură a umanității, pe care Lana o cunoștea deosebit de bine, o făcea să creadă că folosindu-se de o pasăre putea atrage publicul.

— Lana, suntem gata, strigă Darlene din spatele scenei. Lana privi spre Jones care, într-un nor de fum și praf, mătura separeurile și-i spuse:

— Pune discul.

— Regret. Pun discu’ numa’ de la trei’j’ de dolari pe săptămână-n sus. Aia-i.

— Pune mătura jos și du-te la gramofon până nu sun la secție, strigă Lana la el.

— Ba ridică-ți tu fundu’ de pe scaun și pune tu gramofonu’ pân’ nu sun eu la secsie să le ciripesc mutrelor ălora de pulițai să-l cate pe pretenu’ tău, orfanu’ care s-a da’ la fund. Ce zici?

Lana privi atent chipul lui Jones, dar ochii lui erau invizibili în spatele fumului și al ochelarilor de soare.
— Asta ce-a mai fost? întrebă Lana în cele din urmă.
— Singura pomană pe care o s-o dai tu orfanului i-un sifilus. Nu mă mai toca la cap cu patefonu', mama lui de patefon. Cum mă dumiresc ce-i cu orfanu', chem eu singur puliția. M-am scârbit și mi s-a făcu' lehamite să lucrez aci-n bordelu' ăsta, și plătit sub salaru' minim ș-amenințat to' timpu'.
— Ei, copii, n-aud nicio muzică, se auzi vocea nerăbdătoare a lui Darlene.
— Ce poți tu dovedi curcanilor? îl întrebă Lana pe Jones.
— Hei! Care va să zic' nu-i lucru curat cu orfanii? Ăău! Am mirosit-o eu de la-nceput. Dacă ai de gân' să chemi un pulițai să-i spui de mine, am și eu de gân' să chem un pulițai pen' tine. Tii, ce-o să mai bâzâie telefonu' de la secsie! Ș-acu', lasă-mă-n pace să mătur și să șterg. Patefonu-i treabă prea grea pen' cei de culoare. Ț-aș strica pro'abil mașinăria.
— Tare aș vrea să văd un vagabond urmărit de poliție cum ești tu că-ncearcă să-i facă pe polițiști să-l creadă. Mai ales când am să le spun c-ai cotrobăit prin casa mea de bani.
— Ce s-a-ntâmplat? întrebă Darlene din spatele micii cortine.
— Singuru' lucru-n care am cotrobăit p'aci i-o găleată cu apă plină de zoaie.
— Să vedem dac-o să mă creadă pe mine sau pe tine. Poliția este deja cu ochii pe tine. Nu lipsește decât să mai afle câte ceva despre tine de la un vechi prieten de-a' lor cum sunt eu. Pe care dintre noi gândești că o să-l creadă? Lana privi spre Jones și văzu că tăcerea lui îi dă răspunsul. Acu' du-te la gramofon.
Jones aruncă mătura într-un separeu și puse discul *Stranger in Paradise.*
— Atenție toată lumea că intrăm, spuse Darlene țâșnind în scenă cu papagalul pe braț. Purta o rochie portocalie de seară, foarte decoltată, iar în părul strâns coc înfipsese o orhidee mare artificială. Făcu stângaci câteva mișcări lascive, înaintând spre cuier, în timp ce papagalul i se legăna nesigur pe braț. Ținându-se cu o mână de partea de sus a suportului, se freca în mod grotesc cu pelvisul de stâlp și suspina „Oh".
Papagalul fusese pus pe inelul cel mai de jos și ajutându-se cu ciocul și ghearele începuse să se cațăre spre inelul următor. Darlene țopăia și se

răsucea în jurul stâlpului, simulând un fel de orgasm frenetic, până când pasărea ajunse la același nivel cu talia ei. Atunci îi oferi papagalului inelul cusut lateral pe rochie. Pasărea îl prinse în cioc și rochia se desfăcu brusc.

— Oh, suspină Darlene, făcând un salt până la marginea micii scene ca să arate publicului lenjeria de corp ce se vedea prin deschizătură. Oh! Oh!

— Ăău!

— Stop, stop! țipă Lana, sărind de pe scaun și oprind brusc gramofonul.

— Hei, ce s-a-ntâmplat? întrebă Darlene cu o voce jignită.

— E un număr împuțit, asta e. Mai întâi, tu ești îmbrăcată ca o femeie de stradă. Eu vreau să prezint la mine-n club un număr nostim și rafinat. Ăsta-i un local serios, tâmpito.

— Nu mai spune?!

— Arăți ca o cocotă în rochia aia portocalie. Și ce-s gemetele alea de târfă pe care le scoți? Parc-ai fi o nimfomană beată care freacă trotuaru'.

— Dar, Lana…

— Pasărea-i bine. Tu strici. Lana își înfipse o țigară între buzele ei ca de coral și și-o aprinse. Trebuie să refacem tot număru'. Arăți de parcă ți s-a deranjat motoru', sau așa ceva. Asta-i o meserie pe care eu o cunosc bine. Striptizu' i-o insultă adusă femeii. Babalâcii care vin aici nu vor să vadă o pipiță insultată.

— Hei! Jones își aruncă norul de fum spre Lana Lee. Parcă z'ceai c-aci vin numa' tipi d'ăia rafinați.

— Taci din gură, spuse Lana. Și acu' ascultă, Darlene. Oricine poate insulta o curvă. Da' ramoliții ăștia vor să vadă o fecioară dulce, nevinovată, dezbrăcată și insultată. Trebe să-ți folosești *creierul,* pentru numele lui Dumnezeu, Darlene. Trebe să fii *pură.* Vreau să arăți ca o fată drăguță și rafinată care rămâne surprinsă când pasărea-ncepe să-i smulgă hainele de pe dânsa.

— Cine spune că nu-s rafinată? întrebă ofensată Darlene.

— Foarte bine. Ești rafinată. Da' atunci să fii rafinată și pe scena mea. Asta-i dă alură de *dramă,* fir-ar să fie.

— Tiii! Cu număru' ăsta Bucuria Nopții o să primească premiu' Academiei. Ș-o să primească unu și papagalu'.

— Întoarce-te la podelele mele.

— Chiar acu', Scarla O'Horror.

— Stați o clipă, strigă Lana, respectând buna tradiție a unui regizor de musical. Îi plăcuse întotdeauna aspectul teatral al meseriei ei, să joace, să pozeze, să compună tablouri vii, să regizeze numere. Asta e!

— Care asta? întrebă Darlene.

— Ideea, idioato, răspunse Lana, ținând țigara în fața buzelor și vorbind spre ea de parcă ar fi fost microfonul unui regizor. Ascultă ce zic eu. Ai să fii o domnișoară din vechiu' sud, o fecioară frumoasă și delicată de pe o plantație, care ține mult la pasărica asta a ei.

— Dă-i drumu' că-mi place, spuse cu entuziasm Darlene.

— Firește că-ți place. Și-acu' ascultă. Creierul Lanei începu să lucreze febril. Numărul acesta putea să fie capodopera ei. Pasărea avea calități de star. Îți luăm o rochie ca pe plantații, cu crinolină și danteluri și o pălărie mare. O umbreluță. Foarte rafinat. Părul ți-atârnă pe umeri în bucle. Tocma' te-ntorci de la un bal, unde o grămadă de juni din sud au încercat să te pipăie pe deasupra puilor și-a porcilor fripți. Da' tu le-ai tăiat nasu'. De ce? Pentru că ești o doamnă, fir-ar să fie. Vii pe scenă. Balul s-a sfârșit, da' ți-ai păstrat onoarea. Ai cu tine pe iubitu' tău papagal ca să-i spui noapte bună, și-i zici: „Au fost o grămadă de juni la bal scumpule, da' mi-am păstrat onoarea." Și-atunci afurisitul de papagal începe să tragă de rochie. Ești mirată, ești speriată, ești nevinovată, ești prea rafinată ca să-l oprești. Ai priceput?

— E grozav, spuse Darlene.

— Asta-i dramă, o lămuri Lana. Hai acu' să-ncercăm. Maestre, muzica.

— Ăău! Acu' chiar că s'tem 'napoi pe plantațe. Jones zgârie cu acul primele șanțuri ale discului. S't prea mirat ca să mai deschid gura-n bordelu' ăsta calicos.

Darlene, cu pași mici și afectați urcă pe scenă, prefăcându-se timidă și ținând gura strânsă ca un boboc de trandafir. Spuse:

— Zău c-au fost o grăma' de baluri la juni, scumpule, da'…

— Stop! urlă Lana…

— Lasă-mă să-ncerc, se rugă Darlene. E prima oară că fac asta. Sunt pregătită pentru dans exotic, nu-s actriță.

— Nu poți să ții minte câteva cuvinte simple?

— A apucat-o hachițele d'aci de la Bucuria Nopții. Jones acoperi cu fum spațiul din fața scenei. Vin de la salaru' mic ș-amenințări mari. O să-l apuce

și pe papagal, curân’ de tot. O să-njure ș-o să zgârie ș-o să cadă dă pă cuier. Aău!

— Văd că sunteți amici, tu și Darlene, așa-i? Îți tot împrumută reviste, spuse Lana supărată. Jones ăsta începuse s-o calce serios pe nervi. Număru’ ăsta-i mai mult ideea ta, Jones. Ești sigur că vrei să-i dau fetei o șansă s-apară pe scenă?

— Sigur! Aău! Măcar cineva să fac-un pas ’nainte-n locu’ ăsta. Or’cum număru-i bun. O s-aduc-o grăma’ de cl’enți. Ai să-mi ridici salaru’. Așa-i? Jones zâmbi. Pe partea de jos a feței sale apăru o lună nouă, galbenă. Îmi pusei toată speranța în pasărea asta.

Lanei îi veni o idee care urma s-o ajute pe ea în afaceri și să fie în dauna lui Jones. Și așa îl lăsase să meargă prea departe.

— Foarte bine. Acum ascultă ce-ți spun, Jones. Vrei s-o ajuți pe Darlene, nu-i așa? Crezi că număru’ ăsta-i bun? Mi-aduc aminte că ziceai că Darlene și papagalu’ ei are s-aducă atâția clienți c-o să am nevoie de-un portar. Păi uite portaru’! Tu!

— Eu? Nici prin cap să nu-ți treacă c-am să vin aci noaptea plătit, cum știi, sub salaru’ minim.

— Vii în noaptea deschiderii, spuse liniștit Lana. Stai în fața ușii, pe trotuar. O să-ți închiriem o uniformă de portar adevărat din vechiu’ sud. Inviți oamenii înăuntru. Înțelegi? Vreau să văd localu’ plin pentru amica ta și papagalu’ ei.

— Pe dracu’! Eu plec din baru’ ăsta-mpuțit. O să ai tu pe scenă o Scarla O’Horror cu vulturu’ ei isteț, da’ n-ai să mai ai pe deasupra ș-un rob în fața porții.

— Poliția o să primească un anumit raport.

— Poate-o să mai primească unu’ și despre orfani.

— Nu prea cred.

Jones știa că acesta este adevărul. În cele din urmă spuse:

— Bine. Am să fiu aci-n noaptea cu deschiderea. Am s-aduc și niște oameni. Am s-aduc așa niște oameni, de-o să facă să ți se-nchidă localu’ de tot. Am s-aduc oameni ca mutra aia grasă cu șapcă verde.

— Mă întreb pe unde o mai fi, spuse Darlene.

— Taci din gură și s-aud cum spui cuvintele alea, strigă Lana la ea. Amicu’ ăsta a’ tău vrea să vadă că mergi înainte. E gata chiar să te-ajute, Darlene. Arată-i ce poți.

Darlene își drese vocea și pronunță cu grijă:

— „Zău c-au fost o grămadă de baluri cu juni, scumpule, da' mi-am păstrat onoru'."

Lana se repezi pe scenă la Darlene și la pasăre și le împinse pe ușă afară. Jones asculta vocile ridicate care se certau în stradă, rugămințile și pocnetul unei palme căzute peste obrazul cuiva.

Se duse în spatele barului să bea un pahar cu apă, gândindu-se la vreo metodă de sabotaj care s-o înfunde definitiv pe Lana Lee. Afară, papagalul croncănea și Darlene plângea.

— Eu nu-s actriță, Lana. Ți-am mai spus doar.

Plecându-și o clipă privirea, Jones observă că din zăpăceală Lana Lee lăsase caseta de sub bar cu ușa deschisă. Toată după-masa fusese preocupată, cu gândul la repetiția cu costume a lui Darlene. Jones se lăsă în genunchi și-și scoase ochelarii pentru prima dată de când era la Bucuria Nopții. La început ochii lui trebuiră să se obișnuiască cu lumina ceva mai puternică, dar tot slabă, care dădea la iveală o crustă de murdărie pe dușumeaua din spatele barului. Privi în interiorul casetei și văzu, puse unul peste altul, vreo zece pachete învelite în hârtie simplă. Îngrămădite într-un colț mai erau un glob, o cutie cu cretă și o carte mare, care părea să fie scumpă.

Nu voia să-și saboteze descoperirea luând ceva din dulăpior. Lana Lee, cu ochii ei de vultur și nasul de ogar, ar fi observat imediat lipsa. Se gândi o clipă, apoi luă creionul de pe casa de bani și, ținând tot vraful de pachete în mână, scrise cât de mic putu pe o parte a fiecărui pachet adresa barului Bucuria Nopții. Ca atunci când se pune un mesaj într-o sticlă, adresa s-ar fi putut să aducă vreun răspuns, poate din partea vreunui sabotor autorizat și de meserie. O adresă scrisă pe un pachet învelit în hârtie simplă putea fi la fel de periculoasă ca niște amprente pe o armă de foc, se gândi Jones. Era ceva ce n-ar fi trebuit să fie acolo. Așeză cu grijă pachetele la loc, aliniindu-le simetric, cum fuseseră puse la început. Apoi puse și creionul la loc și termină de băut apa. Cercetă ușa casetei și constată că unghiul ei de deschidere era cam așa cum îl găsise.

Ieși din spatele barului și își reluă măturatul dezordonat tocmai când Lana, Darlene și papagalul, formând un mic grup dezordonat, intrară buluc pe ușă. Orhideea lui Darlene atârna și puținele pene ale păsării stăteau

zburlite. Lana Lee însă era tot bine pusă la punct, de aveai impresia că a trecut un ciclon care o ocolise, ca prin minune, numai pe ea.

— Și acum, Darlene, spuse Lana, apucând-o pe fată de umăr, care naiba sunt cuvintele pe care trebe să le spui?

— Ăău! Ce mai regizor înțelegător ești! Dac-ai face filme adevărate, juma' din ăi de joacă-n ele ar muri.

— Taci din gură și treci la podele, îi spuse Lana lui Jones și o scuti puțin pe Darlene. Și acu' spune corect, toanto. Darlene suspină disperată și spuse:

— Zău că era o grăma' de juni la bal, scumpule, da' mi-am păstrat onoarea.

***

Agentul de stradă Mancuso, stând sprijinit de biroul sergentului, spuse, respirând din greu:

— Boate mă boți scoate din glosetu ăla. Nici nu mai bot resbira.

— Cum? Sergentul privi trupul slab din fața lui, ochii roșii, lăcrimând în spatele ochelarilor bifocali, buzele uscate care se vedeau prin barbișonul alb. Ce se întâmplă cu tine, Mancuso? De ce nu te poți purta ca un bărbat? Ai răcit? Bărbații din poliție nu răcesc. Bărbații din poliție sunt tari.

Agentul Mancuso tuși, umezindu-și barbișonul.

— N-ai prins pe nimeni acolo-n toaletă. Ți-aduci aminte ce ți-am spus? Acolo să stai până-mi aduci pe cineva.

— Am să fag bneumonie.

— Ia și tu ceva-mpotriva răcelii. Pleacă de-aici și arestează-mi pe cineva.

— Mătușa mea sbune că dagă rămân în glozet bot ză și mor.

— Mătușa ta? Un om în toată firea ca tine trebe s-asculte de mătușă-sa? Iisuse Cristoase! Cu cine naiba ai tu de-a face, Mancuso? Cu bătrâne care merg singure-n localuri un' se face striptease? Cu mătuși? Faci cumva parte dintr-o asociație de femei, sau ceva de-alde astea? *Vino-ți în fire.* Sergentul privi cercetător trupul pirpiriu care tremura în urma unei tuse periculoase. Nu dorea să fie responsabil de moartea cuiva. Era mai bine să-i fixeze lui Mancuso o perioadă de încercare și apoi să-l arunce afară din poliție. Foarte bine! Nu te mai duce la toaleta autogării. Ieși din nou la soare, pe stradă. Da' ascultă ce-ți spun. Îți dau două săptămâni. Dacă nu-mi arestezi pe nimeni pân-atunci, te dau afară din poliție. Ai înțeles, Mancuso?

Agentul de stradă Mancuso încuviință din cap, suflându-și nasul.

— Bot să-ncerc. Boate-ți aduc be cineva.

— Nu te mai apleca spre mine, țipă sergentul. Nu vreau să-mi dai și mie răceala! Ridică-te! Cară-te de-aici! Du-te și ia niște tablete ș-un suc de portocale. Mare-i grădina Ta, Doamne!

— Tre' s-arestez be cineva, spuse din nou agentul Mancuso, cu și mai puțină convingere ca prima dată. Plecă apoi în noul său costum, ultima glumă pe care i-o făcuse sergentul. Purta o șapcă de baseball și un costum de Moș Crăciun.

***

Ignatius o ignoră pe mama sa care bătea în ușă, plângându-se că-i adusese numai cincizeci de cenți acasă pentru munca din ziua aceea.

Măturând de pe masă cu mâna colile de hârtie Big Chief, yo-yo-ul și mănușa de cauciuc, deschise jurnalul și începu să scrie.

Dragă cititorule,

„O carte bună este sângele prețios al unui spirit maestru, îmbălsămat și pus anume la păstrare pentru viața de apoi.”
Milton

Mintea pervertită (și bănuiesc că și periculoasă) a lui Clyde a găsit încă un mijloc de a-mi înjosi ființa mea invincibilă. La început am crezut că mi-am găsit un surogat de tată în acel țar al cârnaților, marele mogul al cărnii. Dar resentimentul și gelozia pe care i le stârnesc cresc cu fiecare zi. Nu mă îndoiesc că în cele din urmă îl vor copleși și-i vor distruge mintea. Măreția fizicului meu, complexitatea concepției mele despre lume, decența și bunul gust evident în ținuta mea, grația cu care continuu să-mi fac datoria în mocirla lumii de astăzi, toate acestea îl zăpăcesc și totodată îl uluiesc pe Clyde. Acum m-a însărcinat să lucrez în Cartierul Francez, o zonă care adăpostește toate viciile pe care omul le-a conceput vreodată, în aberațiile lui cele mai sălbatice, incluzând, îmi imaginez eu, și diverse variații moderne, devenite posibile datorită minunilor științei. Cartierul se aseamănă, îmi închipui, cu Soho[22] și cu anumite părți ah Africii de Nord. Totuși, locuitorii Cartierului Francez, înzestrați cu perseverența americană

și cu cunoașterea metodelor de realizare, se străduiesc probabil în acest moment să egaleze, ba chiar să depășească prin varietate și imaginație, diversificarea de care se bucură locuitorii celorlalte părți din lume unde domnește degradarea umană.

Este evident că străzile Cartierului Francez nu oferă ambianța necesară unui tânăr muncitor curat, cast, prudent și impresionabil. Oare Edison, Ford și Rockefeller au avut și ei de luptat în asemenea condiții nefavorabile?

Mintea diabolica a lui Clyde nu s-a limitat totuși la o înjosire atât de simplă. Deoarece, chipurile, sunt implicat în ceea ce Clyde numește „comerț pentru turiști", am fost îmbrăcat într-un costum adecvat.

Judecând după clienții pe care i-am avut în această primă zi a noului traseu, „turiștii" par să fie aceiași vechi vagabonzi cărora le vindeam crenvurști și în centrul comercial. Într-o stare de stupoare cauzată de băuturi alcoolice, au rătăcit probabil până în Cartierul Francez și, astfel, mintea senilă a lui Clyde i-a clasificat drept „turiști". Mă întreb dacă Clyde a avut vreodată prilejul să-i vadă pe degenerații, ratații și neisprăviții care cumpără și, pare-se, subzistă din produsele Paradisului. Printre ceilalți vânzători – niște ambulanți amărâți și bătuți de soartă care se numesc Buddy, Pal, Sport, Top, Buck și Ace – pe de o parte, și clienții mei, pe de altă parte, s-ar părea că sunt prins în capcana unui limb al sufletelor pierdute. Totuși, simplul fapt că sunt niște ratați notorii, le dă un anumit merit spiritual în secolul nostru. Nu putem fi siguri dacă nu tocmai ei, aceste epave nenorocite, sunt sfinții epocii noastre: bătrâni negri de o mare frumusețe, cu ochi cafenii, bieți oameni asupriți ajunși aici din deșerturile Texasului și Oklahomei, dijmași ruinați care caută raiul în camerele mobilate urbane, invadate de rozătoare.

(Totuși, nădăjduiesc că atunci când mă voi ramoli nu va trebui să recurg la crenvurști pentru supraviețuire. Vânzarea scrierilor mele ar putea să-mi aducă oarece câștig. Și la nevoie aș putea să intru în circuitul conferențiarilor, luând exemplul dezgustătoarei M. Minkoff. Jignirile aduse de ea bunului gust și decenței au fost descrise în amănunțime cititorilor, în scopul de a elimina munții de ignoranță și obscenitate pe care îi va fi împrăștiat în diversele săli de conferințe ale națiunii noastre. Poate totuși se va găsi printre primii ei auditori o persoană de calitate, care s-o dea jos de pe podium în pumni și să-i tragă câteva lovituri de bici peste părțile ei

erotice. Oricare ar fi calitățile ei spirituale, mahalalele sunt neîndoielnic sub standard în ceea ce privește confortul fizic și am serioase îndoieli că fizicul meu bine dezvoltat ar putea să se adapteze cu ușurință dormitului pe străzi. Aș avea neîndoielnic tendința să dau târcoale băncilor din parcuri. Prin urmare, însuși trupul meu mare este o garanție că nu voi cădea prea jos în structurile civilizației noastre. [La urma urmei, eu nu cred că este necesar să ajungi la fund, ca să zicem așa, pentru a-ți forma o concepție subiectivă asupra societății în care trăiești. În loc să te miști vertical în jos, te poți mișca orizontal, în afară, până la un punct de suficientă detașare unde un minim de confort uman nu este neapărat exclus. Am ajuns acolo – chiar pe marginea prăpastiei epocii noastre – atunci când intemperanța cataclismică a mamei mele m-a catapultat, cum bine știți, în vâltoarea existenței contemporane. Ca să fiu cinstit, trebuie să spun că de atunci lucrurile au mers din ce în ce mai prost. Condițiile s-au deteriorat. Minkoff, iubita mea nepasionată, s-a întors împotriva mea. Însăși mama, agentul distrugerii mele, a început să muște mâna care o hrănește. Ciclul meu se afundă din ce în ce mai jos. O, Fortuna, spirit capricios!] Personal am constatat că lipsa hranei și a confortului, în loc să înnobileze spiritul, creează doar neliniște în psihicul omului și-ți canalizează impulsurile cele mai bune spre un singur scop: acela de a-ți procura ceva de mâncare. Deși am o Viață Interioară Bogată, am nevoie și de ceva hrană și confort.)

Dar să ne întoarcem la subiectul nostru: răzbunarea lui Clyde. Vânzătorul care străbătea înaintea mea Cartierul Francez avea un costum aproximativ de pirat, un prinos adus de Paradisul Vânzătorilor folclorului și istoriei orașului New Orleans, o încercare a lui Clyde de a uni crenvurștii cu legendele creole. Clyde m-a obligat să-l probez și eu, acolo, în garaj. Fusese firește confecționat pentru statura ofticoasă și subdezvoltată a vânzătorului dinaintea mea și oricât am tras, am întins de el și mi-am supt pieptul, a fost cu neputință ca trupul meu musculos să încapă în el. Din cauza aceasta s-a ajuns la un fel de compromis. Mi-am legat de propria mea șapcă o eșarfă roșie de pirat. În lobul urechii stângi mi-am prins un cercel mare de aur, în formă de cerc, pe care l-am găsit la un magazin de noutăți. Am fixat cu un ac de siguranță hangerul din material plastic negru de o parte a halatului meu de vânzător. Un pirat nu prea impresionant, veți spune. Și totuși, când m-am privit în oglindă, a trebuit să admit că arătam destul de bine și aveam un aer dramatic. Am

fluturat sabia de abordaj spre Clyde și am strigat: „Mergi pe scândură, Amirale!”[23] *Ar fi trebuit să știu că aceasta era prea mult pentru mintea sa obtuză, o minte ca un cârnat. Se alarmă teribil și începu să mă atace cu furculița lui ca o spadă. Am fandat câteva clipe unul spre celălalt, ca doi soldați lăudăroși dintr-un film istoric deosebit de tâmpit, furculița și sabia ciocnindu-se sălbatic între ele. Dându-mi seama că arma mea de material plastic nu face față împotriva unei furculițe lungi mânuite de un Matusalem înnebunit, dându-mi seama că acum Clyde își dezvăluie partea cea mai rea a caracterului său, am încercat să pun capăt micului nostru duel. Am strigat cuvinte de împăciuire; l-am rugat; în cele din urmă m-am declarat învins. Costumul meu de pirat era atât de reușit încât se vede că l-a făcut pe Clyde să creadă că ne-am întors în zilele de aur ale New Orleansului romantic, când gentlemanii își apărau onoarea în materie de crenvurști de la douăzeci de pași distanță. Atunci s-a făcut lumină în creierul meu complicat. Am înțeles că ceea ce urmărea Clyde era să mă ucidă. Ar fi avut o scuză perfectă: autoapărarea. Mă aruncasem singur în gura lupului. Din fericire pentru mine, am căzut jos, pe podea Mă retrăsesem până lângă unul dintre cărucioare, mi-am pierdut echilibrul, care este întotdeauna șubred, și am căzut. Deși m-am lovit destul de rău cu capul de cărucior, am strigat de jos, cu voce amicală: „Ai câștigat, domnule!” Apoi am mulțumit scumpei bătrâne Fortuna pentru că m-a smuls din ghearele unei morți produse de o furculiță ruginită.*

Mi-am împins repede căruciorul afară din garaj și am pornit spre Cartier. În drum, pietonii aruncau priviri admirative semicostumului meu. Hangerul mi se lovea ritmic de șold, cercelul se legăna în lobul urechii, eșarfa roșie de satin strălucea în soare destul de tare ca să atragă un taur. Străbăteam cu pași mari și hotărâți orașul, mulțumit că sunt în viață, blindându-mă împotriva ororilor care mă așteptau în Cartier. Buzele mele roșii și caste rostiră tare multe rugăciuni, unele de mulțumire, altele de implorare. L-am rugat pe Sfântul Mathurin, care este invocat pentru epilepsie și demență, să-l ajute pe domnul Clyde (Mathurin este, întâmplător, și sfântul patron al bufonilor). În ce mă privește pe mine, i-am trimis un salut umil Sfântului Medericus, pustnicul care este invocat pentru tulburări intestinale. Meditând la chemarea mormântului pe care aproape o auzisem, am început să mă gândesc la mama mea, deoarece m-am întrebat întotdeauna ce reacție ar avea dacă ar fi să, mor, plătind astfel faptele ei

rele. Mi-o pot imagina la înmormântare, o ceremonie ieftină și de prost-gust organizată la subsolul unui dubios salon de pompe funebre. Înnebunită de durere, cu lacrimile curgându-i șuvoi din ochii înroșiți, mi-ar smulge probabil cadavrul din coșciug, jelindu-se beată: „Nu-l luați de la mine! De ce trebuie ca cele mai frumoase flori să se ofilească și să cadă de pe ram?" Funeraliile ar degenera probabil într-un adevărat circ, cu mama care și-ar băga tot timpul degetele în cele două găuri făcute în gâtul meu de furculița ruginită a lui Clyde, blestemând și amenințând cu strigăte ca în tragediile grecești. Îmi imaginez că procedura implică multe elemente de spectacol. Totuși, regizată de mama mea, tragedia inerentă va deveni curând o melodramă. Smulgând crinul alb din mâna mea neînsuflețită, îl va rupe în două bocindu-se spre cei care mă jelesc, îmi vor binele, sărbătoresc sau au venit din întâmplare: „Asemenea acestui crin a fost și Ignatius! Acum și unul și altul sunt smulși din viață și distruși!" Vrând să-l arunce înapoi în sicriu, incapabilă cum este să țintească, va arunca crinul drept în fața mea palidă.

Pentru mama mea am trimis în zbor o rugăciune Sfintei Zita din Lucca, care și-a trăit viața ca servitoare, supunându-se multor austerități. M-am rugat în speranța că o va ajuta pe mama să lupte împotriva alcoolismului și a hoinărelilor nocturne.

Întărit de acest interludiu de rugăciuni, am ascultat cum mi se lovește hangerul de șold. Părea o armă a moralității care mă mâna spre Cartier, fiecare lovitură a plasticului spunându-mi: „Fii curajos, Ignatius. Ai o spadă teribil de iute." Începusem să mă simt ca un cruciat.

În cele din urmă am traversat strada Canalului, prefăcându-mă că nu bag de seamă atenția pe care mi-o acordau toți cei pe lângă care treceam. Străzile înguste din Cartier mă așteptau. Un vagabond m-a rugat să-i dau un crenvurșt. I-am făcut semn să plece și am mers mai departe. Din păcate, picioarele mele nu puteau ține pasul cu sufletul. Țesuturile de sub glezne se tânguiau cerându-mi odihnă și confort, așa că am lăsat căruciorul la marginea trotuarului și m-am așezat jos. Balcoanele vechilor case atârnau deasupra mea ca niște ramuri dintr-o alegorică pădure a răului. În mod simbolic, autobuzul pentru Desire trecu vuind pe lângă mine, gazele motorului său Diesel înăbușindu-mă aproape. Închizând pentru o clipă ochii ca să meditez și în felul acesta să-mi recapăt forțele, se vede că am adormit, căci îmi aduc aminte că am fost trezit în mod grosolan de un

polițist care stătea alături de mine și mă lovea în coaste cu vârful pantofului. Vreun miros pe care îl exală organismul meu exercită probabil o atracție deosebită pentru autoritățile guvernamentale. Cine altul ar fi fost acostat de un polițist în timp ce își aștepta inocent mama în fața unui magazin universal? Cine altul ar fi fost spionat și apoi reclamat pentru c-a scos o biată pisică neajutorată dintr-o rigolă? Ca o cățea în călduri, s-ar părea că atrag haite de polițiști și funcționari sanitari. Mă tem că o s-o pățesc într-o bună zi sub cine știe ce pretext ridicol. Aștept să vină ziua în care mă vor târî într-o închisoare cu aer condiționat și mă vor lăsa acolo, sub lumini fluorescente și tavan izolat acustic, să plătesc pentru faptul că am disprețuit tot ceea ce prețuiesc ei în micile lor inimi de latex.

Ridicându-mă cât sunt de înalt – un spectacol în sine – am privit în jos spre polițistul care m-a jignit și l-am zdrobit cu o observație pe care din fericire nu a înțeles-o. Apoi am împins căruciorul mai departe în Cartier. Deoarece era începutul după-amiezii, se vedeau puțini oameni circulând pe străzi. Bănuiesc că localnicii acestei zone mai erau încă în pat, ca să-și revină în urma cine știe căror fapte indecente făcute în noaptea precedentă. Mulți aveau probabil nevoie de asistența unui medic: o cusătură, două ici și colo într-un orificiu sfâșiat sau un organ genital zdrobit. Puteam doar să-mi imaginez câți ochi sălbatici și depravați mă priveau lacom de dincolo de jaluzelele trase. Încercam să nu mă gândesc la aceasta. Începusem deja să mă simt ca o halcă de carne deosebit de savuroasă dintr-o măcelărie. Totuși nimeni nu m-a strigat ademenitor de după ferestrele oblonite. Seducători subtili, ale căror minți șirete palpitau în apartamentele întunecate. Mi s-a părut că aud totuși ceva. O cutie în care fusese suc înghețat de portocale zbură printr-una din ferestre și fu cât pe ce să mă lovească. M-am oprit și am ridicat-o să cercetez dacă micul cilindru gol nu conținea vreo comunicare. Dar nu se vedea decât un rest cleios de suc care mi s-a scurs pe mână. Să fi fost acesta un mesaj obscen? Pe când chibzuiam la această posibilitate, uitându-mă în sus spre fereastra de la care fusese aruncată cutia, un bătrân vagabond s-a apropiat de cărucior și mi-a cerut un frankfurter. Cu părere de rău i-am vândut unul, constatând pentru a nu știu câta oară că munca te întrerupe întotdeauna în momentele cruciale.

Firește că între timp fereastra de la care se aruncase cutia fuse închisă. Am mers mai departe pe stradă, privind lung spre jaluzelele lăsate și

așteptând vreun semn oarecare. Pe când treceam, din mai multe clădiri se auzeau râsete dezlănțuite. Se vede că locatarii lor își petreceau timpul cu cine știe ce amuzament obscen. Am încercat să-mi astup urechile mele virginale ca să nu aud hohotele lor oribile de râs.

Niște turiști în grup se plimbau pe stradă, legănându-și aparatele fotografice și purtând ochelari de soare care sclipeau ca niște diamante. Văzându-mă, se opriră și cu accentul aspru din Vestul Mijlociu ce lovea în timpanele mele delicate ca zgomotul unei batoze (un zgomot inimaginabil de neplăcut) îmi cerură să le pozez pentru o fotografie. Încântat de atenția lor amabilă, am acceptat. Minute întregi m-au fotografiat, deoarece ca să le fac pe plac am luat diverse poziții artistice. Stând în fața căruciorului de parcă ar fi fost o corabie de pirați, într-una dintre pozele mele deosebit de reușite, mi-am agitat hangerul ținând cu cealaltă mână prora crenvurștului de tablă. Ca moment culminant, am încercat să mă cațăr pe cărucior, dar fizicul meu solid s-a dovedit a fi prea mult pentru vehiculul acela destul de șubred. A început să se rostogolească de sub mine, dar domnii din grup au fost destul de gentili să-l oprească și să mă ajute să cobor. În cele din urmă, acest grup afabil și-a luat rămas-bun. În timp ce mergeau în fața mea pe stradă, fotografiind ca nebunii tot ce vedeau, am auzit-o pe una dintre doamne spunând cu un ton milos: „Ce trist mi s-a părut! Ar fi trebuit să-i dăm ceva”. Din păcate niciunul dintre ceilalți (care erau fără îndoială conservatori de dreapta) nu a răspuns favorabil îndemnului ei la caritate, gândind, cu siguranță, că niște cenți aruncați în calea mea ar fi un vot de blam pentru prosperitatea statului...! „N-ar face decât să se ducă și să-și mai cumpere ceva de băut”, își împărtăși opinia, cu voce nazală și o mulțime de „r”-uri, o altă femeie, o bătrână zbârcită, a cărei față îi trăda apartenența la Confederația Mondială a Sindicatelor Muncitorești. Se pare că ceilalți au fost de acord cu ea, căci grupul și-a continuat drumul, îndepărtându-se.

Trebuie să recunosc că nu aș fi refuzat o donație oricât de mică. Pentru un tânăr muncitor e binevenit orice bănuț pe care poate pune mâna lui ambițioasă și harnică. În plus, s-ar fi putut ca unul dintre nătărăii aceia să câștige o avere la vreun concurs cu fotografiile mele. M-am gândit pentru o clipă să alerg după grupul de turiști, dar tocmai atunci o caricatură de turist, cu trup pirpiriu, cu pantaloni pescărești, suflând din greu sub greutatea unui aparat monstruos, cu lentile, care era desigur un aparat de

filmat, îmi strigă un salut. Uitându-mă mai de aproape, am constatat că nu era altul decât agentul de stradă Mancuso. Bineînțeles că am ignorat rânjetul lui slab, machiavelic, de mongoloid, prefăcându-mă că-mi fixez mai bine cercelul. Se pare că a fost eliberat și nu mai trebuie să stea închis în toaletă. „Cum o duci?" insistă el. „Unde este cartea mea?" m-am răstit eu amenințător. „Încă n-am terminat-o. E foarte bună." îmi răspunse el terorizat. „Profită de lecția pe care ți-o dă", l-am apostrofat eu. „Când o termini am să-ți cer să-mi dai în scris o recenzie a cărții și o analiză a mesajului ei pentru umanitate." Cât încă ordinul mai răsuna impresionant în aer, am plecat mândru mai departe. Apoi, dându-mi seama că uitasem căruciorul, m-am reîntors mândru să-l recuperez. (Căruciorul acesta este o responsabilitate teribilă. Am impresia că mi s-a încredințat un copil handicapat, care necesită o atenție permanentă. Mă simt ca o găină care stă pe un ou de tablă deosebit de mare.)

Și astfel se făcuse aproape ora două, iar eu vândusem exact un crenvurșt. Tânărul vostru muncitor trebuie să se grăbească, dacă țelul său este succesul. Cei din Cartierul Francez se pare că nu consideră că un frankfurter este o mare delicatesă, iar turiștii se pare că n-au venit în vechiul și pitorescul N.O. ca să se îmbuibe cu produsele Paradisului. Mă tem că voi avea ceea ce se cheamă în terminologia noastră comercială, o problemă cu marfa. Nemernicul de Clyde s-a răzbunat dându-mi un traseu care este un fel de „Elefant Alb", termen pe care l-a folosit o dată în cursul uneia dintre conferințele noastre de afaceri, cu privire la mine. Resentimentul și gelozia m-au doborât încă o dată.

Pe deasupra, trebuie să născocesc un mijloc de a trata ultimele afronturi primite de la M. Minkoff. Poate Cartierul îmi va procura ceva material: o campanie pentru susținerea bunului gust și a decenței, pentru teologie și geometrie (poate).

Notă socială: într-unul din cinematografele din centru va rula curând un film nou cu actrița mea favorită, ale cărei ultime excese într-un film muzical din lumea circului m-au uluit și m-au copleșit. Trebuie să fac în așa fel încât să mă duc să-l văd. Doar căruciorul îmi stă în cale. Noul ei film este considerat o comedie „sofisticată" și în el atinge cu *siguranță noi culmi ale perversiunii și blasfemiei.*

Notă despre sănătate: Uimitoare creștere a greutății, datorită fără îndoială neliniștii cauzate de faptul că scumpa mea mamă este din ce ce

mai antipatică. Este un truism al firii omenești: oamenii încep să-i urască pe cei care îi ajută. De aceea mama s-a întors împotriva mea.

Lance, Tânărul Vostru Muncitor Asediat

***

Frumoasa fată surâse încurajator spre doctorul Talc și șopti:

— Îmi plac cursurile dumneavoastră. Vreau să spun că sunt grozave.

— A, da? răspunse încântat Talc. Ești foarte amabilă. Mă tem că au un caracter cam general.

— Felul cum tratați istoria este atât de vital, de contemporan, atât reconfortant de neortodox.

— După părerea mea ar trebui eliminate câteva dintre vechile forme de abordare. Vocea lui Talc era pedantă și gravă. Oare să o invite pe ființa aceasta încântătoare să bea ceva cu el? Istoria este, la urma urmei, un obiect în evoluție.

— Știu, spuse fata, deschizând ochii destul de mult ca Talc să se poată pierde, câteva secunde, în albastrul lor.

— Nu doresc decât să rețin interesul studenților. Ca să dăm lucrurile pe față, studentului obișnuit puțin îi pasă de Britania celtică. De fapt, și mie la fel. De aceea simt totdeauna că există o legătură specială între mine și clasele mele.

— Știu.

Întinzându-se să-și ia poșeta, fata se frecă grațios de mâneca hainei scumpe de tweed a profesorului. Talc se înfioră la atingerea ei. Acesta era genul de fată care ar fi trebuit să frecventeze universitatea și nu una ca tipa aia îngrozitoare, Minkoff, brutală și dezmățată. Fusese aproape violată de unul dintre îngrijitori, chiar în fața biroului său. Domnul Talc se cutremura numai gândindu-se la domnișoara Minkoff. În clasă îl insultase, îl provocase și îl umilise la tot pasul, ba îl ațâțase și pe monstrul de Reilly împotriva lui și-l atacaseră împreună. Nu-i va uita niciodată pe cei doi. Nimeni din facultate de altfel nu-i va uita. Erau ca doi huni trecând ca o vijelie prin Roma. Doctorul Talc se întrebă într-o doară dacă se căsătoriseră până la urmă. Fiecare dintre ei îl merita cu vârf și îndesat pe celălalt. Poate fugiseră amândoi în Cuba.

— Unele dintre personajele istorice sunt atât de obtuze, remarcă fata.

— E foarte adevărat, consimți Talc, gata să se alăture oricărei campanii împotriva personajelor din istoria Angliei, care fusese tortura existenței sale atâția ani. Chiar să și-i aducă aminte pe toți la rând îi dădea o mare bătaie de cap. Tăcu ca să-și aprindă o țigară și să-și dreagă glasul, căci simțea că i-a rămas în gât flegma istoriei Angliei. Toți au făcut atât de multe greșeli prostești.

— *Știu!* Fata se privi în oglinjoara pudrierei. Apoi ochii i se înăspriră și vocea îi deveni puțin mai rece. Dar nu vreau să vă fac să pierdeți timpul flecărind despre personaje din istorie. Doream doar să vă întreb ce s-a întâmplat cu lucrarea mea pe care v-am predat-o în urmă cu vreo două luni. De fapt aș vrea să știu cam ce notă voi căpăta la acest curs.

— A, da, spuse vag domnul Talc. Euforia lui plină de speranță se dezumflă. În fond toate studentele erau la fel. Fata aceasta drăguță semăna acum cu o femeie de afaceri cu privirea oțelită, care controla și aduna profitul notelor ei. Spui că mi-ai adus o lucrare, nu-i așa?

— Absolut. Era într-un dosar galben.

— Să văd dacă pot s-o găsesc.

Doctorul Talc se ridică și începu să caute deasupra unui biblioteci, răscolind niște vrafuri vechi de lucrări, dări de seamă, teze semestriale. În timp ce aranja din nou teancurile răvășite, o coală veche de hârtie liniată, împăturită în formă de avion, căzu dintr-un dosar și lunecă pe podea. Talc nu observă avionul, era doar unul din multele care intraseră plutind prin fereastra lui cu câțiva ani în urmă. În timp ce ateriza, fata îl ridică și văzând ceva scris pe coala gălbuie, îl despături:

„Talc: Ești vinovat că ai indus în eroare și ai pervertit tineretul. Te condamn să fii spânzurat de testiculele tale subdezvoltate și lăsat să mori. ZORRO”

Fata mai citi o dată mesajul scris cu creion roșu și, profitând de faptul că Talc tot mai răscolea hârtiile de deasupra bibliotecii, își deschise poșeta, băgă avionul înăuntru și o închise cu un țăcănit.

ZECE

Gus Levy era băiat de treabă. Era și un bun camarad. Avea prieteni în toată țara printre fondatori și antrenori, instructori și manageri. La orice arenă, stadion sau pistă, Gus Levy putea fi sigur că cel puțin o cunoștință a sa lucra acolo. Printre amicii săi erau și proprietari și vânzători de bilete și jucători. Ba chiar primea în fiecare an, de Crăciun, câte o felicitare de la un vânzător ambulant de alune, care își vindea marfa în parcarea stadionului Memorial din Baltimore. Se bucura de multă simpatie.

La Conacul lui, Levy stătea doar în intervalele când nu era niciun fel de sezon sportiv. Acolo nu avea prieteni. De Crăciun, singurul semn festiv, singurul barometru al spiritului sărbătoresc în cinstea nașterii Mântuitorului era apariția fiicelor sale. De îndată ce soseau de la universitate, tăbărau pe el pretinzând să le dea mai mulți bani și amenințau să nu-l mai recunoască niciodată drept tată dacă va continua să se poarte rău cu mama lor. În vederea Crăciunului, doamna Levy întocmea nu o listă a darurilor, ci o listă a nedreptăților și brutalităților a căror victimă fusese din august încoace. Fetele găseau această listă în pantofi. Singurul dar pe care doamna Levy îl cerea fetelor ei era să-l atace pe tatăl lor. Doamna Levy iubea Crăciunul.

Acum, domnul Levy stătea acasă, așteptând să vină primăvara. Gonzalez îi făcuse rezervările pentru Florida și Arizona. Dar la Conacul lui Levy părea să se sărbătorească din nou Crăciunul, iar domnul Levy gândea că ceea ce se petrecea acum acolo ar fi putut fi amânat până la plecarea lui în taberele de antrenament.

Doamna Levy o întinsese pe domnișoara Trixie pe canapeaua lui favorită, cea acoperită cu nailon galben, și o ungea pe bătrână cu cremă pe față. Din când în când domnișoara Trixie scotea limba și gusta puțină cremă de pe buza de sus.

— Îmi vine să vomit privind această scenă, spuse domnul Levy. N-ai putea s-o plimbi pe afară? E o zi frumoasă.

— Îi place canapeaua asta, răspunse doamna Levy. Las-o să se bucure și ea. De ce nu te duci tu afară să-ți lustruiești mașina sport?

— Liniște, sâsâi domnișoara Trixie, printre splendizii dinți falși pe care tocmai i-i cumpărase doamna Levy.

— Ia te uită, spuse domnul Levy. Se crede într-adevăr stăpână aici.

— În felul acesta își afirmă personalitatea. Te deranjează? Dinții i-au dat puțină încredere în sine. Firește, îi porți femeii pică și pentru atâta lucru. Încep să înțeleg de unde-i vine sentimentul de nesiguranță. Am constatat că Gonzalez o ignoră tot timpul și o face, într-o sută de feluri, să se simtă nedorită. În subconștientul ei urăște Levy Pants.

— Parcă numai eu? spuse domnișoara Trixie.

— Trist, foarte trist, fu unicul răspuns al domnului Levy. Domnișoara Trixie mormăi ceva și aerul îi ieși șuierând printre buze.

— Și acum hai s-o sfârșim, spuse domnul Levy. Te-am lăsat să te joci făcând aici o mulțime de lucruri ridicole. Acesta din urmă nu are niciun rost. Dacă vrei să deschizi un salon de înmormântări, aranjez eu totul. Dar nu în camera unde fac eu exerciții. Șterge-i acum porcăria aceea de pe față și dă-mi voie să o duc înapoi în oraș. Lasă-mă să mă bucur și eu de puțină pace cât timp mai stau acasă.

— Așa. Te-ai înfuriat dintr-o dată. Cel puțin ai și tu o reacție normală. Este ceva neobișnuit pentru tine.

— Faci toate acestea numai ca să mă înfurii? Poți să mă înfurii și fără să te străduiești atâta. Și acum las-o în pace. Singura ei dorință este să se pensioneze. E ca și cum ai chinui un animal necuvântător.

— Sunt o femeie foarte atrăgătoare, mormăi domnișoara Trixie în somn.

— Ascultă ce spune, strigă fericită doamna Levy. Și tu vrei să o arunci afară în zăpadă? Abia am reușit să-i pătrund în suflet. E ca un simbol a tot ce tu n-ai reușit să faci.

Dintr-o dată domnișoara Trixie sări în picioare și se răsti la ei.

— Unde-i apărătoarea mea de ochi?

— Începe să fie amuzant. Așteaptă numai să-și înfigă dinții ăia de cinci sute de dolari în tine.

— Cine mi-a luat apărătoarea de ochi? întrebă cu voce cruntă domnișoara Trixie. Unde mă aflu? Ia-ți mâinile de pe mine!

— Drăguțo, începu doamna Levy, dar domnișoara Trixie adormise din nou, într-o rână, mânjind canapeaua cu crema de pe față.

— Ascultă, Zână Bună! Cât te-a costat până acum acest mic joc? Și să știi că n-am de gând să dau bani ca să schimb tapițeria divanului!

— Ai dreptate. Cheltuiește-ți toți banii pe cai. Lasă ființa asta umană să se bălăcească în noroi.

— Ar fi mai bine să-i scoţi dinţii ăia din gură până nu-şi muşcă limba. Atunci chiar că ai terminat-o.

— Vorbind despre limbă, să fi auzit tot ce mi-a spus ea azi despre Gloria. Doamna Levy făcu un gest care sugera acceptarea nedreptăţii şi a tragediei. Gloria era bunătatea însăşi. A fost prima persoană care după ani şi ani de zile s-a interesat puţin de domnişoara Trixie. Şi aşa, din senin, vii tu într-o zi şi-o azvârli pe Gloria afară din viaţa ei. Cred că a suferit un şoc teribil. Fetelor le-ar plăcea să le vorbesc despre Gloria. Mă tem că or să-ţi pună anumite întrebări.

— Pot paria că or să-mi pună. Ştii ceva, am impresia că-ţi pierzi minţile. Nu există nicio Gloria. Dacă mai stai mult de vorbă cu mica ta protejată de colo, ai s-o iei şi tu razna împreună cu ea. Când Susan şi Sandra vor veni acasă de Paşti, te vor găsi săltând pe planşetă cu o sacoşă plină de petice în braţe.

— A, da. Înţeleg. E sentimentul tău de vinovăţie pentru incidentul acela cu Gloria. Lupţi împotriva lui. Totul se va sfârşi foarte rău, Gus. Te rog, renunţă la una dintre competiţiile alea sportive şi du-te să-l consulţi pe medicul lui Lenny. Omul acela face minuni, crede-mă.

— Atunci de ce nu-i ceri să ia Levy Pants de pe capul nostru? Am vorbit săptămâna aceasta cu trei agenţi. Toţi mi-au spus că este proprietatea cel mai greu de vândut care a trecut vreodată prin mâna lor.

— Gus, am auzit corect? Te-am auzit spunând ceva despre vânzarea moştenirii tale? ţipă doamna Levy.

— Linişte! mârâi domnişoara Trixie. O să vă aranjez eu! Aveţi răbdare. O să vă dau ceea ce meritaţi. Am să vă arăt eu vouă!

— Ia mai taci, strigă doamna Levy la ea şi o împinse înapoi pe divan, unde adormi imediat din nou.

— Unul dintre agenţi, continuă calm domnul Levy, un tip care arată foarte agresiv, mi-a dat ceva speranţe. Ca toţi ceilalţi, mi-a spus la început: „Nimeni nu mai vrea azi o fabrică de îmbrăcăminte. Piaţa de desfacere e inexistentă. Proprietatea dumitale e demodată. Ar fi nevoie de mii de dolari pentru a o repara şi moderniza. Ai şine mobile pentru transportul mărfurilor cu trenul, dar mărfurile uşoare se transportă în ziua de azi cu camioanele şi fabrica nu-i bine plasată pentru camioane. Trebuie să traversezi oraşul ca să ajungi pe autostradă. Comerţul cu confecţii nu mai merge în sud. Nici măcar terenul nu valorează mult. Întreaga zonă s-a transformat într-o

mahala.” Și așa mai departe. Dar acesta a fost unicul agent care a spus că s-ar putea să trezească interesul unui lanț de magazine universale, care poate ar cumpăra fabrica pentru a o transforma în magazin. Am mai prins curaj ascultându-l. Dar apoi mi-a vorbit de un obstacol. Nu există loc de parcaj în împrejurimile fabricii. Nivelul de viață al celor din cartier e prea scăzut ca să justifice un magazin universal și așa mai departe. A spus că unica speranță ar fi să o închiriez ca depozit. Dar și aici a urmat ceva în legătură cu autostrada. Deci nu fi îngrijorată. Levy Pants e tot a noastră, ca o oală de noapte pe care am fi moștenit-o.

— O oală de noapte? Sudoarea și sângele tatălui tău înseamnă o oală de noapte? Văd care e motivul pentru care vrei să vinzi fabrica: să distrugi ultimul monument al realizărilor tatălui tău.

— Levy Pants e un monument?

— De ce am vrut eu să lucrez acolo n-am să știu niciodată, spuse supărată domnișoara Trixie dintre pernele unde o fixase doamna Levy. Sunt bucuroasă că sărmana Gloria a scăpat la timp de acolo.

— Vă rog să mă scuzați, doamnelor, spuse domnul Levy, fluierând printre dinți. Puteți vorbi despre Gloria și fără mine.

Se ridică și se duse în cada de baie cu vârtejuri. În timp ce apa se învolbura și se agita în jurul lui, se întreba cum va putea vreodată scăpa de Levy Pants punând-o în cârca vreunui sărman cumpărător. Doar trebuia să poată fi și ea folosită vreodată pentru ceva. Un patinoar? o sală de gimnastică? o catedrală pentru negri? Apoi se întrebă ce s-ar întâmpla dacă ar duce pe dig planșeta pentru exerciții fizice a doamnei Levy și ar arunca-o în golf. Se șterse cu grijă, își puse halatul de pluș și se duse din nou în camera de gimnastică.

Domnișoara Trixie stătea în capul oaselor pe divan. Obrazul îi fusese șters de cremă. Gura îi era mânjită cu ruj portocaliu. Ochii ei miopi erau accentuați cu fard de pleoape. Doamna Levy aranja o perucă neagră frumos coafată peste părul rărit al bătrânei.

— Ce naiba îmi mai faci acum? o întrebă domnișoara Trixie pe binefăcătoarea ei. Am să mă răzbun și pentru asta!

— Nu-ți vine să crezi, nu-i așa? îl întrebă mândră doamna Levy pe soțul ei, cu un glas care nu mai avea nici urmă de ostilitate. Uită-te bine la ea!

Domnului Levy nu-i venea să creadă. Domnișoara Trixie arăta exact ca mama doamnei Levy.

***

La cârciuma lui Mattie Ramble, Jones își turnă un pahar cu bere și își afundă dinții lungi în spuma ei.

— Femeia aia, Lee, se poartă rău cu tine, Jones, îi spunea domnul Watson. Ce nu pot eu să sufăr e să văd un negru care face haz de necaz pentru că-i negru. Și tocma' asta face ea cu tine, punându-te să trudești ca robu' de pe-o plantație.

— Aău? Păi ăi de culoare o duc destul de greu și făr' să mai râdă ăilalți de ei pen' că-s negri. Drace! Mare greșeală am făcut cân' i-am spus lu' javra de Lee că mutra aia de polițai mi-a zis că tre' să-mi cat o slujbă. Era mai bine să-i zic că m-a trimis la ea oficiu' de plasare, s-o bag puțin în sperieți.

— Du-te mai bine la secția de poliție și spune-le că pleci din locu' ăla, da' o să-ți cați altă slujbă.

— Hei! Nu mă duc la nicio secsie și nu-mi bat gura să spui nimic unui polițai. Aia-i destul s-arunce ochii pe mine că mă și bagă la zdup. Ăi de culoare nu po' găsi slujbă, da' pe un' să intre-n pușcărie găsesc îndat'. La-nchisoare îți dă regulat ceva de halit. Da' eu mai bine mor de foame afară. Mai bine frec podelele la curve decât să fiu la-nchisoare, să fac tăblițe de-nmatriculare, preșuri, curele și alte rahaturi. Prost am fost să mă las prins ca șoarecu-n capcană la Bucuria Nopții! Tre' să văd eu singur ce-am să fac.

— Eu to' zic să te duci la poliție și să le spui c-ai să fii o vreme făr' de slujbă.

— Mda. Făr' de slujbă vro cinzeci de ani. Eu n-am văzut pe nime' să umble bezmetic dup-un muncitor negru fără meserie. Una ca Lee cunoaște-o droaie de pulițai. Că altfel, bordelu' ăla amărât cu fata care-mpinge mușteriii să bee ar fi de mult închis. N-am de gân' să risc să mă duc la puliție, să dau tocma' d-un preten de-a' ei și să-i spun: „Hei nene, vrau s-o fac pe vagabontu' un timp.” Și el să-mi zică: „Bine, băiete hai mai bine să te-nchid un timp!”

— Și cu sabotaju' cum merge?

— Nu cine știe ce. Lee m-a pus ieri să muncesc ore suplementare, c-a văzut că s-a-ngroșat jegu', așa că nu lipsește mult pân' ce amărâții ei de clienți o să fie-n praf pân' la glezne. Draci! Ț'-am zis că i-am scris adresele p-unu din pachetele pen' cei orfani, așa că dacă le mai împarte la Fundurile

Unite s-ar putea să primească ș-un răspuns la ele. Crăp să văd ce-o aduce adresa aia! Poate c-aduce puliția.

— Văd eu bine că n-ajungi nicăieri. Du-te și vorbește cu sticleții omule. Ei au să te-nțeleagă.

— Mi-e frică de puliție, Watson. Și ție ț-ar fi dac-ai fi intrat ca orice om la Woolworth, ș-un pulițai te-ar fi târât ca pe mine la secsie. Mai ales că Lee s-a tăvălit cred cu juma' din cei de la puliție. Aău! Jones trimise în sus ceva ce părea să fie un nor, unul radioactiv din care treptat se desprindea câte ceva și cădea pe bar și pe frigiderul plin cu carne marinată. Zi, ce s-a mai întâmplat cu nătărău' ăla care a fost data trecut-aci? Ăl' de lucra la Levy Pants. A mai dat p-aci?

— Omu' ăla de vorbea de-o demostrațe?

— Mda, ăl' de zicea că-i conduce un grăsan alb și le zice c-ar fi bine s-arunce o bombă nucleară p-acoperișu' fabricii, ca să s-omoare și ăi de scapă să-nfunde pușcăria…

— Nu l-am mai văzut de atunci.

— Păcat. Aș vrea să aflu p-un' se mai învârte smintitu' ăla gras. Poate-am să sun la Levy Pants să-ntreb de el. Mi-ar place să-l fac să pice la Bucuria Nopții ca o bombă nucleară. Îm' pare că-i ce ne trebe ca s-o facă pe muierea aia de Lee să se scape-n chiloț'. Ăău! Dac-o să mă pună portar, o sabotez cum neam de neam de negru n-a sabotat păzin' pe plantațe. O să-i ardă to' bumbacu-n câmp pân' voi fi gata eu cu sabotaju'!

— Ai grijă ce faci, Jones. Nu te băga-n bucluc.

— Uh-haa!

***

În ultimul timp, Ignatius începuse să se simtă din ce în ce mai rău. Valva lui părea lipită și oricât se balansa nu reușea s-o deschidă. Râgâituri voluminoase se desprindeau din pungile cu gaze ale stomacului și o porneau pe traseul aparatului digestiv. Unele scăpau zgomotoase. Altele se rătăceau și ajungeau în piept dându-i niște arsuri teribile.

Cauza materială a acestui declin al sănătății era, își dădea el seama, consumul prea susținut de produse ale Paradisului. Dar mai erau și alte motive mai subtile. Mama sa devenea din ce în ce mai îndrăzneață și pornită pe față împotriva lui. Îi era imposibil s-o mai țină în frâu. Se alăturase poate vreunui grup marginal de extremă dreaptă care o făcea să fie

beligerantă și ostilă. În orice caz, era evident că de o bucată de vreme susținea în bucătăria ei cafenie o campanie împotriva disidenților, punându-i tot felul de întrebări cu privire la filosofia sa politică. Ceea ce era într-adevăr ciudat. Mama lui fusese întotdeauna deosebit de apolitică, votând numai candidații care păreau să-și fi tratat bine mamele. Doamna Reilly îl susținuse perseverent pe Franklin Roosevelt la patru alegeri prezidențiale, nu din cauza noii sale politici economice, ci pentru că mama lui, doamna Sara Roosevelt, părea să fi fost respectată și tratată bine de fiul ei. Și tot așa doamna Reilly îl votase nu atât pe Harry Truman, ci pe femeia Truman care stătea în fața casei ei victoriene din Independence, Missouri. Pentru doamna Reilly, Nixon și Kennedy însemnau Hannah și Rose. Candidații fără mame îi produceau confuzie și nu știa ce să facă. La alegerile fără mame stătea acasă. Ignatius nu putea pricepe ce o determină să facă așa deodată aceste eforturi stângace ca să susțină felul de viață american împotriva fiului ei.

Apoi era Myrna, care îi apăruse într-o serie de vise ce luau forma vechiului serial Batman, văzut la Prytania pe când era copil. Capitolele se succedau. Într-unul deosebit de înfiorător, visă că stă pe platforma unui metrou, reîncarnat în Sfântul James cel Mic care a fost martirizat de evrei. Myrna apăruse la o cruce de barieră, purtând o placardă pe care scria: CONGRESUL NON-VIOLENT PENTRU CEI LIPSIȚI DE VIAȚĂ SEXUALĂ și începuse să-l șicaneze. „Iisus va veni în fruntea noastră”, proroci maiestuos Ignatius – Sfântul James. Dar Myrna, râzând batjocoritor, îl împinse cu placarda între șinele metroului care tocmai venea în viteză. Se trezise exact când metroul era pe punctul să-l strivească. Visele cu M. Minkoff deveniseră mai rele decât vechile și înfiorătoarele coșmaruri cu autobuzul turistic, cele în care Ignatius, stând impunător pe platforma de sus, se afla în câte un autobuz blestemat ce trecea peste poduri cu șine, sau pe pistele unor aeroporturi, gata să se ciocnească cu câte un avion cu reacție care aterizase și se îndrepta spre el. Noaptea era chinuit de vise, iar ziua de traseul imposibil pe care i-l fixase domnul Clyde. Nimeni din Cartierul Francez nu părea interesat de crenvurști. Și, în consecință, câștigul pe care îl aducea acasă era tot mai mic, iar mama lui tot mai acră. Când și cum avea oare să se sfârșească acest ciclu vicios?

Citise într-un ziar de dimineață că o asociație artistică de femei deschisese o expoziție de pictură în Aleea Piratului. Închipuindu-și că exponatele jignesc suficient bunul gust ca să-l intereseze un timp, își

împinse căruciorul pe aleea pietruită îndreptându-se spre diversele lucrări de artă care atârnau de stâlpii gardului din spatele catedralei. În partea din faţă a căruciorului, în încercarea de a atrage clienţi printre cei din cartier, Ignatius lipise o coală de hârtie Big Chief pe care scrisese cu cretă colorată: DOISPREZECE ŢOLI (12) DE PARADIS. Până în momentul acela nimeni nu reacţionase la acest anunţ.

Aleea era plină de doamne bine îmbrăcate, cu pălării mari. Ignatius intră cu partea din faţă a căruciorului în mijlocul lor şi înaintă împingându-l. O femeie citi anunţul de pe coală şi începu să ţipe îndemnându-şi tovarăşele să se dea la o parte din calea ciudatei apariţii care se ivise la expoziţie.

— Doriţi crenvurşti, doamnelor? întrebă amabil Ignatius. Ochii doamnelor inspectară anunţul, cercelul, fularul, sabia şi se rugară să plece de acolo. Rău ar fi fost şi dacă ar fi plouat pe expoziţia lor. Dar *una ca asta!*

— Crenvurşti, crenvurşti, striga Ignatius puţin supărat. Delicatese din bucătăriile igienice ale Paradisului.

Râgâi cu violenţă în timpul pauzei care urmase. Doamnele se prefăceau că privesc cerul şi mica grădină din spatele catedralei.

Ignatius, abandonând cauza pierdută în ciuda reclamei de pe cărucior, se duse spre gard ca să privească picturile în ulei, pastelurile şi acuarelele atârnate de el. Deşi stilul imatur varia de la un tablou la altul, subiectele picturilor erau oarecum asemănătoare: camelii plutind în vase cu apă, azalee torturate în aranjamente florale pretenţioase, magnolii ce arătau ca nişte mori de vânt albe. Ignatius privi un timp cu furie picturile, de unul singur, deoarece doamnele se îndepărtaseră de gard, formând ceva ce părea să semene cu un pichet de apărare. Căruciorul stătea de asemenea părăsit pe pavajul de piatră, la câţiva paşi de noul membru al asociaţiei artistice.

— Maică Doamne! mugi Ignatius după ce se plimbase în sus şi în jos de-a lungul gardului. Cum îndrăzniţi să prezentaţi asemenea orori publicului?

— Vă rog avansaţi, domnule, spuse o femeie mai curajoasă.

— Magnoliile nu arată aşa, spuse Ignatius, îndreptându-şi brusc sabia de abordaj spre magnolia din pastelul care îi jignise privirile. Dumneavoastră, doamnelor, aveţi nevoie de un curs de botanică. Şi poate şi de geometrie.

— Nimeni nu te obligă să priveşti lucrările, spuse o voce ofensată dintr-un grup, vocea doamnei care pictase magnolia respectivă.

— Ba trebuie să le privesc, ţipă Ignatius. Dumneavoastră aveţi nevoie de un critic cu o brumă de gust şi decenţă. Dumnezeule mare! Care dintre

dumneavoastră a pictat camelia aceasta? Răspundeți-mi! Apa din vas pare ulei de motor.

— Lasă-ne în pace, spuse o voce stridentă.

— Ar fi mai bine, doamnelor, să renunțați de a mai organiza ceaiuri și prânzuri și să vă puneți pe treabă ca să învățați cum se desenează, tună Ignatius. Mai întâi este nevoie să învățați cum se mânuiește pensula. V-aș sugera să vă întâlniți și să începeți pictând toate deodată casa cuiva.

— Pleacă de aici!

— Dacă vreuna dintre voi, artistelor, ar fi luat parte la decorarea Capelei Sixtine, aceasta ar fi ajuns să arate ca o gară deosebit de vulgară, se răsti Ignatius.

— Nu avem de gând să ne lăsăm insultate de un vânzător ambulant grosolan, spuse, vorbind de sus, o purtătoare de cuvânt din ceata de pălării cu boruri.

— Văd acum, țipă Ignatius, voi sunteți cele care distrugeți reputația vânzătorilor de crenvurști.

— E nebun!

— E atât de vulgar!

— Atât de grosolan!

— Să nu-l încurajați!

— Nu vrem să te mai vedem aici, spuse simplu și mușcător purtătoarea de cuvânt.

— Cred și eu că nu vreți! spuse Ignatius respirând greu. Probabil că vă este teamă de cineva care nu-i desprins de realitate, care vă poate vorbi sincer despre felul jignitor în care ați tratat pânzele.

— Te rog să pleci, porunci femeia.

— Asta și fac. Ignatius apucă mânerul căruciorului și plecă împingându-l. Voi toate ar trebui să cădeți în genunchi și să-mi cereți iertare pentru ceea ce am văzut aici pe gard.

— E clar că orașul acesta a luat-o la vale, dacă unul ca *ăsta* e lăsat să umble liber pe străzi, spuse o femeie, în timp ce Ignatius se îndepărta legănat pe alee.

Ignatius fu mirat să simtă o pietricică lovindu-l în cap pe la spate. Furios, împinse mai departe căruciorul până ajunse aproape de capătul aleii. Acolo lăsă căruciorul pe o cărăruie, ca să nu se vadă. Îl dureau picioarele și în timp ce se odihnea nu voia să-l deranjeze nimeni cerându-i un cârnat. Deși

negustoria mergea cât se poate de prost, erau momente în care omul trebuia să privească lucrurile în față și să pună binele lui personal mai presus de orice. Dacă va continua mult s-o facă pe vânzătorul ambulant, picioarele i se vor transforma în niște cioturi însângerate.

Ignatius se așeză cu greu pe scările laterale ale catedralei. Greutatea sporită din ultimul timp și balonarea cauzată de valva care nu funcționa cum trebuie făceau incomodă orice poziție în afară de statul culcat sau în picioare. Scoțându-și cizmele, începu să-și examineze tălpile mari ca niște lespezi.

— O, Doamne, exclamă o voce de deasupra lui Ignatius. Pe cine vă' eu aici? Am venit să mă uit la expoziția asta îngrozitoare și nasoală și pe cine găsesc ca exponat numărul unu? Pe fantoma lui Lafitte, piratul. Nu, e Arbuckle cel Gras. Sau poate Marie Dressler? Lămurește-mă repede că mor.

Ignatius privi în sus și-l văzu pe tânărul care cumpărase pălăria mamei sale la Bucuria Nopții.

— Pleacă de aici, pramatie! Unde-i pălăria mamei mele?

— A, pălăria aia, spuse tânărul, oftând. Mi-e teamă că a fost distrusă în toiul unei petreceri. Toți se dădeau în vânt după ea.

— Nu mă îndoiesc de asta. N-am de gând să te întreb cum anume a fost nimicită.

— Oricum nu mi-aș aduce aminte. În noaptea aceea, săracul de mine a trebuit să înghit prea mult Martini.

— O, Doamne!

— Dar spune-mi, ce Dumnezeu faci în costumul acesta bizar? Arăți ca Charles Laughton[24] costumat în Regina Țiganilor. Pe cine vrei să întruchipezi? Vreau și eu să știu.

— Pleacă de aici, filfizonule. Ignatius râgâi și eliminarea gazelor din stomac răsună cu ecou printre zidurile aleii. Asociația artistică a doamnelor își întoarse pălăriile în direcția de unde se auzea sunetul vulcanic. Ignatius privi lung la sacoul de catifea bej al tânărului, la sveterul de cașmir și bucla blondă de păr care cădea peste fruntea feței sale agere și sclipitoare. Pleacă din ochii mei până nu dau cu tine de pământ.

— Pe cinstea mea, spuse tânărul, râzând cu hohote mici, copilărești, pline de veselie. Chiar ești țicnit, nu-i așa?

— Cum îndrăznești! țipă Ignatius. Își desprinse sabia și începu să lovească gambele din fața lui cu arma de plastic. Tânărul, chicotind, țopăia în dreapta și în stânga, ca să evite loviturile. Mișcările lui sprintene îl făceau să fie o țintă dificilă. În cele din urmă se îndepărtă în pas de dans pe alee, fluturând din mână spre Ignatius. Acesta apucă una din cizmele lui ca de elefant și o aruncă spre tânărul ce făcea piruete.

— Aa! strigă acesta. Prinse cizma și o aruncă îndărăt spre Ignatius, lovindu-l drept în față.

— O, Doamne! M-a desfigurat!

— Taci din gură.

— Mi-ar veni ușor să te denunț pentru că m-ai atacat.

— În locul tău m-aș păzi cât aș putea de poliție. Ce crezi că ar spune văzând cum ești îmbrăcat, Mary Marvel[25]? Și vrei să mă denunți pentru atac? Hai să fim realiști. Mă mir chiar că ți se dă voie să te plimbi prin oraș în costumul ăsta de ghicitor. Tânărul scoase bricheta, își aprinse un Salem și o puse la loc. Și cu picioarele alea goale și sabia de jucărie. Glumești?

— Poliția va crede tot ce spun eu.

— Ia încearcă!

— S-ar putea să te închidă pentru mai mulți ani.

— Zău, parc-ai trăi pe lună.

— În orice caz, nu sunt obligat să stau aici și să ascult ce vorbești, spuse Ignatius, încălțându-și cizmele de antilopă.

— Știi cum arăți? strigă voios tânărul. Ca Bette Davis suferind de indigestie.

— Lasă-mă în pace, degeneratule. Du-te și joacă-te cu micii tăi prieteni. Mișună tot Cartierul de ei.

— Ce face scumpa ta mamă?

— Nu vreau să aud numele ei sfânt ieșind de pe buzele tale pervertite.

— De, dacă tot a ieșit, spune-mi dacă e bine. Era o femeie dulce și scumpă, atât de nesofisticată. Ai noroc!

— N-am de gând să vorbesc despre ea cu tine.

— Dacă asta vrei, foarte bine. Sper doar că ea nu știe că umbli creanga pe străzi, îmbrăcat ca un fel de Ioana d’Arc unguroaică. Cercelul ăla! Arată de-a dreptul unguresc.

— Dacă dorești un costum ca acesta, n-ai decât să-ți cumperi, spuse Ignatius. Dă-mi pace.

— Știu că așa ceva nu poate fi cumpărat oriunde. Și totuși ar face să se cutremure pereții la o petrecere!

— Presupun că petrecerile pe care le frecventezi sunt o adevărată viziune a Apocalipsului. Știam că societatea noastră merge într-acolo. În câțiva ani, tu și cu prietenii tăi veți pune stăpânire pe țară.

— Chiar așa intenționăm, spuse tânărul cu un surâs larg. Avem cunoștințe la nivelul cel mai înalt. Ai fi surprins!

— Nu, n-aș fi. Hroswitha ar fi putut prezice acest lucru cu mult timp în urmă.

— Cine naiba mai este și asta?

— O călugăriță sibilă din Evul Mediu. Ea mi-a călăuzit viața.

— Ești pur și simplu fantastic, spuse vesel tânărul. Și, cu toate că nu mi-am închipuit că poate fi posibil, te-ai îngrășat. Unde o să sfârșești? E ceva incredibil de nasol în obezitatea ta.

Ignatius se ridică în picioare și îl înțepă pe tânăr în piept cu sabia sa din material plastic.

— Ține asta, nerușinatule, strigă Ignatius, înfigându-și sabia în sveterul de cașmir. Vârful sabiei se rupse și căzu pe dalele de piatră.

— Ce faci! strigă tânărul. Îmi rupi sveterul, nebunule.

La celălalt capăt al aleii, femeile din asociația artistică strângeau tablourile de pe gard și își pliau scaunele de aluminiu ca niște arabi care se pregătesc să o ia din loc. Expoziția lor anuală în aer liber fusese un eșec.

— Eu sunt sabia care răzbună bunul gust și decența, spuse Ignatius cu voce ridicată. În timp ce lovea la întâmplare în sveter, cu sabia lui ruptă, femeile începură să iasă grăbit prin capătul aleii care dădea în strada Regală. Câteva întârziate trăgeau panicate de magnoliile și cameliile lor.

— De ce naiba m-am oprit să stau de vorbă cu tine, nebunule? întrebă tânărul, într-o șoaptă furioasă. E sveterul meu cel mai fin!

— Târâtură, strigă Ignatius, zgâriind mai departe cu hangerul.

— Dar e îngrozitor!

Încercă să fugă, dar Ignatius îl ținea bine de braț cu mâna cu care nu manevra sabia. Trecându-și un deget prin cercelul în formă de cerc al lui Ignatius, tânărul trase de el, șoptind:

— Aruncă imediat jos sabia.

— Ce mi-ai făcut! Ignatius aruncă sabia jos. Cred că mi-ai rupt urechea.

Tânărul dădu drumul cercelului.

— Ți-ai făcut-o singur, spuse Ignatius. Ai să putrezești într-o închisoare federală pentru tot restul vieții tale.

— Uite cum arată sveterul meu, monstru dezgustător ce ești.

— Numai un nimic împopoțonat ca tine poate fi văzut purtând așa ceva. Ar trebui să ai un pic de rușine, sau măcar mai mult gust la îmbrăcăminte.

— Creatură oribilă ce ești! Namilă uriașă!

— Va trebui cu siguranță să-mi petrec câțiva ani în spitalul de gât și urechi, ca să mă vindec de ce mi-ai făcut, spuse Ignatius pipăindu-și urechea. Să te aștepți să primești note de plată exorbitante de la medici, în fiecare lună, pentru asta. Corpul meu de avocați va lua legătura cu tine mâine dimineață, oriunde îți desfășori activitățile tale dubioase. Am să-i previn că se pot aștepta să vadă și să audă orice de la tine. Sunt cu toții avocați străluciți, stâlpi ai societății, oameni de știință, aristocrați creoli, care nu știu mare lucru despre aspectele clandestine ale vieții. E posibil să refuze să te întâlnească. Să trimită, pentru a lua contact cu tine, doar un reprezentant mai puțin important, un partener tânăr pe care l-au acceptat din milă.

— Nu ești decât un animal groaznic și dezgustător.

— Totuși, pentru a te scuti de neliniștea de a aștepta o falangă de iluminați ai legii în apartamentul tău ca o plasă de păianjen, voi consimți să ajungem acum la o înțelegere. Dacă ești de acord, cinci sau șase dolari îmi vor fi de ajuns.

— Sveterul meu a costat patruzeci de dolari, spuse tânărul, pipăind părțile care fuseseră destrămate de sabie. Ești pregătit să mi-l plătești?

— Bineînțeles că nu. Să nu te mai angajezi niciodată într-o altercație cu un sărac.

— Te-aș putea da ușor în judecată.

— Poate că ar trebui să abandonăm amândoi ideea unui recurs legal. Pentru un eveniment atât de festiv ca un proces la tribunal, te-ai întrece probabil cu măsura și ai apărea cu o tiară pe cap și în haine de seară. Vreun judecător bătrân ar fi probabil atât de tulburat, încât ar născoci o învinuire și ne-ar găsi vinovați pe amândoi.

— Bestie revoltătoare!

— De ce nu te duci să iei parte la vreuna dintre distracțiile dubioase care-ți fac ție cu ochiul? Ignatius râgâi. Uite, pe strada Chartres trece încet un marinar. Pare foarte singur.

Tânărul privi spre capătul aleii care dădea în strada Chartres.

— Acela? spuse el. Nu-i decât Timmy.

— Timmy? întrebă supărat Ignatius. Îl cunoști?

— Desigur, răspunse tânărul cu o voce grea de plictiseală. E unul dintre cei mai buni și mai vechi prieteni ai mei. Nu-i nicidecum marinar.

— Cum? răcni Ignatius, Vrei să spui că-i numai costumat ca membru al forțelor armate din această țară?

— Nu-i singura lui costumație!

— Iată un lucru extrem de grav. Ignatius se încruntă și eșarfa roșie de satin îi lunecă peste șapca de vânătoare. Fiecare soldat și marinar pe care îl vedem poate fi doar un decadent nebun deghizat. Doamne Sfinte! Am putea fi prinși cu toții în capcana unei conspirații oribile. Știam eu că așa ceva urma să se întâmple! Statele Unite sunt probabil complet fară apărare.

Tânărul și cu marinarul își făcură semne prietenești cu mâna, apoi marinarul ieși din raza lor vizuală, cotind în fața catedralei. Cu câțiva pași în urma lui, la capătul Aleii Piratului, apăru agentul de stradă Mancuso, purtând beretă și barbișon.

— Ia te uită, strigă vesel tânărul, privindu-l pe Mancuso care-l urmărea pe marinar. E minunea aceea de polițist. Cum de nu-și dau seama că nu-i nimeni în Cartier care să nu-l recunoască?

— Îl cunoști și tu? întrebă prudent Ignatius. Este o persoană foarte periculoasă!

— Toți îl cunosc! Mulțumesc cerului că s-a întors din nou. Începusem să ne întrebăm ce s-a întâmplat cu el. Ne este foarte drag. Abia aștept de fiecare dată să văd în ce costum l-au mai deghizat. Să-l fi văzut în urmă cu câteva săptămâni, înainte de a fi dispărut. Era irezistibil îmbrăcat ca un cowboy. Tânărul izbucni în hohote de râs. Abia reușea să umble din cauza cizmelor; tot timpul i se strâmbau gleznele. O dată m-a oprit pe strada Chartres, când o făceam pe nebunul cu pălăria mamei tale. Altă dată m-a oprit pe strada Dumaine și a încercat să stea de vorbă cu mine. În ziua aceea purta ochelari cu ramă de baga și un sveter de club și mi-a spus că este student la Princeton și a venit să-și petreacă vacanța aici, în sud. E pur și simplu fabulos! Sunt extrem de bucuros că poliția l-a trimis din nou printre cei care îl apreciază sincer. Am convingerea că era prost folosit acolo unde îl trimiseseră. Și accentul pe care îl are! Unii de pe aici îl plac cel mai mult ca turist britanic. E și aceasta o alegere. Eu unul îl prefer

întotdeauna când o face pe colonelul sudist. Depinde de gusturi, presupun. De două ori am făcut să fie arestat, acuzându-l de propuneri indecente. S-a stârnit o mare confuzie printre polițiști. Dar sper că nu l-am băgat în vreo încurcătură serioasă, căci ținem foarte mult la el.

— E un om cât se poate de rău, afirmă Ignatius. Apoi spuse: Mă întreb câți dintre „militarii" noștri nu sunt decât niște tipi ca prietenul tău. Prostituați travestiți.

— Cine știe? Aș dori să fie toți.

— Firește, continuă Ignatius, gânditor, cu o voce serioasă. Ar putea să fie o înșelătorie de nivel mondial. Eșarfa de satin roșu luneca în sus și în jos. Următorul război ar putea să se prefacă într-o uriașă orgie. Pe cinstea mea! Câți dintre conducătorii militari ai lumii n-or fi decât simpli sodomiți bătrâni și sonați jucând vreun rol imaginar? De fapt, acest lucru ar putea fi spre binele umanității. Ar însemna sfârșitul definitiv războaielor. Cheia pentru o pace trainică.

— Sigur că da, spuse cu voce prietenoasă tânărul. Pace cu orice preț. Două terminații nervoase din mintea lui Ignatius intrară în contact și făcură o asociație imediată. Găsise poate mijlocul de a răspunde atacurilor și jignirilor pe care i le adusese Minkoff.

— Conducătorii lumii, înnebuniți după putere, ar fi cu siguranță surprinși să descopere că șefii lor militari și trupele sunt doar sodomiți travestiți care abia așteaptă să întâlnească armatele de sodomiți travestiți ale celorlalte națiuni, pentru a organiza petreceri și baluri și a învăța niște pași străini de dans.

— Nu crezi că ar fi ceva minunat? Guvernul ne-ar plăti ca să călătorim. Absolut divin! Ar pune capăt conflictelor din lume și ar înnoi speranța și încrederea oamenilor.

— Poate că voi sunteți speranța viitorului, spuse Ignatius, lovindu-și dramatic cu pumnul palma celeilalte mâini. Din păcate, nu se arată nimic mai promițător la orizont.

— S-ar rezolva, de asemenea, problema cu explozia populației.

— O, Doamne! Ochii și albaștri și galbeni scăpărară sălbatic. Metoda voastră ar fi probabil mai satisfăcătoare și mai acceptabilă decât tacticile destul de severe de control al nașterilor, pentru care am pledat întotdeauna. Va trebui să acord ceva spațiu în scrierile mele acestor idei. Subiectul merită atenția unui gânditor profund, care are o anumită perspectivă în ceea

ce privește dezvoltarea culturală a lumii. Sunt bucuros că mi-ai deschis acest nou și valoros punct de vedere.

— O, ce zi amuzantă a fost astăzi! Tu ești țigan. Timmy e marinar. Polițistul cel minunat, artist. Tânărul suspină. E un fel de carnaval, numai eu sunt pe dinafară. Cred că mă voi duce acasă pentru a pune și eu pe mine ceva asemănător.

— Așteaptă doar o clipă, spuse Ignatius. Nu putea îngădui să-i scape această ocazie printre degetele lui groase.

— Îmi pun niște saboți. Acum mă obsedează Ruby Keeler[26], îi spuse vesel tânărul. Începu apoi să cânte: „Du-te-acasă, ia-ți chiloții, merg și eu să-mi iau mangoți și-mpreună să plecăm. O-ho-ho! La Buffalo să ne distrăm. O-ho-ho…”

— Nu te mai prosti! porunci furios Ignatius. Oamenii aceștia ar merita să fie puși în rând și biciuiți.

Tânărul se învârti dansând cu pași ușori în jurul lui Ignatius și spuse:

— Ruby era atât de drăguță! Nu mi-a scăpat niciunul dintre filmele ei vechi prezentate la televiziune. „Conductorul pentr-un ban de argint, stinge becu-n vagon, nu te mint. O-ho-ho! Ce-o să ne mai distrăm, la Buffalo de vrei să plecăm.”

— Te rog, fii serios un moment. Nu te mai scălâmbăi tot timpul.

— Eu? Mă scălâmbăi? Ce vrei de la mine, țiganco?

— Voi ăștia v-ați gândit să formați un partid politic și să desemnați un candidat?

— Să facem politică? O, Fecioară din Orleans! Ce plictiseală!

— E ceva foarte important, strigă Ignatius, preocupat. Îi va arăta el Myrnei cum se injectează sex în politică. Deși nu m-am gândit mai înainte la aceasta, voi s-ar putea să dețineți cheia viitorului.

— Și ce vrei să faci pentru asta, Eleanor Roosevelt?

— Trebuie să formați un partid politic. Trebuie făcut un program!

— O, nu! se apără suspinând tânărul. Toată discuția aceasta de bărbați face să-mi vâjâie capul.

— S-ar putea să fim în stare să salvăm lumea, mugi Ignatius cu voce de orator. Pe cinstea mea, cum de nu m-am gândit la asta până acum?

— Genul acesta de conversație mă deprimă mai mult decât poți să-ți imaginezi, îi spuse tânărul. Ai început să mi-l reamintești pe tata și ce poate

fi mai deprimant decât asta? Mă tem că va trebui să mă grăbesc. E timpul să ne costumăm.

— Nu! Ignatius îl prinse de reverul sacoului.

— Doamne Sfinte, șopti tânărul, punându-și o mână pe gât. Acum voi fi silit să iau tranchilizante toată noaptea.

— Trebuie să ne organizăm imediat.

— Nu am cuvinte să-ți spun cât mă deprimi.

— Va trebui convocat un miting mare ca să dăm startul campaniei.

— Nu va aduce cu un fel de petrecere?

— Da, într-un anumit fel. Totuși, va trebui să prezentăm ceea ce ne propunem.

— Atunci s-ar putea să fie amuzant. Nu poți să-ți închipui cât de anoste, cât de ucigător de anoste au fost petrecerile în ultimul timp.

— Aceasta nu va fi o petrecere, dobitocule.

— N-ai grijă! Vom fi foarte serioși.

— Bine. Și acum ascultă. Va trebui să vin să vă vorbesc. Ca să vă pun pe drumul cel bun. Am o experiență destul de largă în privința organizațiilor politice.

— Minunat. Și trebuie să porți costumul ăsta fantastic. Te pot asigura că te vei bucura de atenția absolută a tuturor. Tânărul hohoti, acoperindu-și gura cu măna. Pe cinstea mea, ar putea fi o sindrofie nemaipomenită.

— Nu avem timp de pierdut, spuse grav Ignatius. Apocalipsul ne dă târcoale.

— O vom face săptămâna viitoare la mine acasă.

— Va fi nevoie să faci rost de pânză roșie, albă și albastră pentru steaguri, îl sfătui Ignatius. Mitingurile politice au întotdeauna așa ceva.

— Voi avea zeci și zeci de metri. Ce chestie colorată ne așteaptă! Va trebui să chem câțiva prieteni să mă ajute.

— Da. Așa să faci, spuse Ignatius înviorat. Începe să te organizezi la toate nivelurile.

— O, nici nu mi-a trecut prin gând că ești o persoană atât de amuzantă. Erai foarte ostil în barul acela oribil și nasol.

— Personalitatea mea are multe fațete.

— Mă uluiești. Tânărul privi spre costumul lui Ignatius. Și când mă gândesc că te lasă liber să umbli așa pe străzi. Într-un fel, te respect.

— Îți mulțumesc foarte mult. Vocea lui Ignatius era blândă și mulțumită. Cei mai mulți tâmpiți nu înțeleg deloc concepția mea despre lume.

— Nu-mi vine să cred.

— Bănuiesc că dincolo de această fațadă efeminată în mod jignitor și vulgar, s-ar putea să existe un fel de suflet. L-ai citit temeinic pe Boethius?

— Pe cine? O, Doamne, nu. Nu citesc nici măcar ziarele.

— În cazul acesta va trebui să-ți faci imediat un program de lectură, ca să poți înțelege criza secolului, spuse Ignatius solemn. Începe cu ultimii romani, incluzându-l, firește, pe Boethius. Apoi trebuie să te afunzi cât mai serios în Evul Mediu timpuriu. Poți să treci peste Renaștere și Iluminism. Nu fac decât o propagandă periculoasă. Și dacă mă gândesc din punctul tău de vedere, ar fi mai bine să treci și peste romantici și victorieni. Pentru perioada contemporană, ar trebui să studiezi niște cărți de benzi desenate selectate.

— Ești fantastic.

— Ți-l recomand în primul rând pe Batman, deoarece el încearcă să depășească nenorocita de societate în care a trăit. Morala lui este, de asemenea, destul de rigidă. Eu îl respect pe Batman.

— Uite-l din nou pe Timmy, spuse tânărul. Marinarul trecea pe strada Chartres în direcția opusă. Oare nu se plictisește niciodată să bată același vechi drum? Înainte și înapoi, înainte și înapoi. Uită-te la el. E iarnă și el tot mai poartă uniforma albă de vară. Desigur, nu-și dă seama că e o pradă ușoară pentru patrula de coastă. Nu-ți poți imagina ce prost și nesăbuit e băiatul ăsta.

— Chipul lui părea destul de înnegurat, spuse Ignatius. Artistul cu beretă și barbișon trecu și el pe strada Chartres, urmărindu-l preocupat pe marinar la distanță de câțiva pași. O, Doamne! Mi-e teamă că polițistul ăsta ridicol va strica totul. Se bagă peste tot ca musca în lapte. Poate că ar trebui să te duci și să-l faci pe marinarul acela smintit să plece de pe stradă. Dacă îl prind autoritățile navale, vor descoperi că e un impostor și strategia noastră politică va fi destrămată. Ai grijă să dispară bufonul acela înainte de a face să eșueze cea mai diabolică lovitură politică din istoria civilizației occidentale.

— Da, da! strigă fericit tânărul. Mă duc și-i povestesc și lui totul. Când o să-i spun ce era gata să facă, o să țipe și o să cadă leșinat la pământ.

— Și acum nu tărăgăna cu pregătirile, îl sfătui Ignatius.

— Am să muncesc până la extenuare, spuse vesel tânărul. Organizări de mitinguri, înregistrarea votanților, broșuri, comitete. Vom da startul acțiunii cam pe la opt. Eu stau pe strada Sfântul Petru, o casă placată cu stuc galben, imediat cum ieși din strada Regală. Nu poate să-ți scape. Uite cartea mea de vizită.

— Maică doamne! mormăi Ignatius, privind cartonașul mic și sobru. Nu se poate să te cheme Dorian Greene!

— Ba da. Nu-i nemaipomenit? întrebă leneș Dorian. Dacă ți-aș spune adevăratul meu nume n-ai mai sta de vorbă cu mine niciodată. E atât de banal, că îmi vine să mor numai când mă gândesc la el. M-am născut la o fermă de grâu în Nebraska. Așa că poți să-ți închipui.

— De, în orice caz, eu sunt Ignatius J. Reilly.

— Asta nu-i chiar atât de groaznic. Mi-am imaginat că te cheamă Horace sau Humphrey sau așa ceva. Foarte bine, să nu ne dezamăgești. Pregătește-ți cuvântarea. Îți garantez că va fi o mulțime de lume. Aproape toți sunt morți de plictiseală și de descurajare, așa că se vor lupta pentru invitații. Sună-mă și vom stabili data exactă.

— Nu neglija să subliniezi importanța acestui conclav istoric, spuse Ignatius. Nu vrem nicio persoană nestatornică în nucleul grupului nostru.

— S-ar putea să apară și câțiva costumați printre ei. Asta-i minunat aici, la New Orleans. Poți să te maschezi și s-o ții într-un carnaval tot anul, dacă dorești. Zău, Cartierul arată uneori ca un bal mascat. Uneori nu reușesc să-mi dau seama dacă cineva mi-e prieten sau dușman. Dar dacă ești împotriva costumelor îi voi informa pe toți, deși micile lor inimi vor palpita de decepție. N-am mai avut o petrecere reușită de luni de zile.

— Nu mă voi împotrivi să avem printre noi câțiva mascați decenți, de bun-gust, spuse în cele din urmă Ignatius. Ar putea să creeze o atmosferă internațională bine venită la miting. Oamenii politici par întotdeauna că vor să dea mâna cu mongoloizi și etnici în costume naționale. Dacă mă gândesc mai bine, ar trebui chiar să încurajăm prezența câtorva costumați. Dar nu ne trebuie totuși personificări feminine. Nu cred că politicienilor le place să fie văzuți cu ele. Presupun că e ceva care creează resentimente printre alegătorii rurali.

— Și acum dă-mi voie s-o iau din loc ca să-l găsesc pe nătângul de Timmy. Am să-l sperii de moarte!

— Păzește-te de polițistul acela machiavelic. Dacă ajunge ceva la urechile lui suntem pierduți.

— Dacă n-aș fi atât de mulțumit să-l văd din nou bătând vechea stradă, aș telefona poliției ca să fie arestat pentru acostare. N-ai habar ce expresie minunată avea omul ăsta pe față când a sosit mașina poliției să-l ridice. Și cei care îl arestau! Era de-a dreptul irezistibil. Dar suntem mult prea fericiți să-l avem din nou printre noi. Nimeni nu va îndrăzni să-i facă vreun rău. Pe curând, țiganco!

Dorian o porni vioi spre capătul aleii ca să-l găsească pe marinarul decadent. Ignatius privea spre strada Regală, întrebându-se ce s-a mai întâmplat cu asociația femeilor. Se îndreptă cu pași tărăgănați spre cărăruia unde își ascunsese căruciorul. Își pregăti un crenvurșt și se rugă în gând să se prezinte vreun client înainte de sfârșitul zilei. Medită cu tristețe cât de jos împinsese Fortuna roata lui. Nu-și imaginase niciodată că va veni ziua în care să se roage ca cineva să-i cumpere un crenvurșt. Dar cel puțin avea un proiect admirabil, gata să fie lansat împotriva lui M. Minkoff. Gândul că va da startul acțiunii îl însenina foarte tare. De data aceasta fufa va rămâne înmărmurită.

***

Toată problema era depozitarea. De la ora unu până la trei, în fiecare după-amiază, George era obligat să țină la el pachetele. Într-o după-masă se dusese la un cinematograf, dar nici acolo, în întuneric, privind cu un singur bilet două filme despre o colonie de nudiști, nu se simțea liniștit. Se temea să lase pachetele jos pe scaunul de alături, mai cu seamă într-o sală de cinematograf ca aceea. Ținând pachetele în poală, nu-și putuse desprinde gândul de la povara lui în toate cele trei ore de ecran umplut cu piele bronzată. În alte zile le purtase cu el în hoinăreli plictisitoare prin districtul comercial și Cartierul Francez. Pe la ora trei era atât de obosit de acel maraton, încât abia mai avusese energia să-și negocieze distribuirea mărfii, iar în cele două ore de plimbare hârtia pachetelor se umezise și începuse să se rupă. Dacă unul dintre acele pachete se desfăcea în mijlocul străzii, putea să se aștepte să petreacă niște ani într-un azil de detenție pentru minori. De ce încercase oare să-l aresteze la toaletă agentul acela deghizat? Nu făcuse nimic. Agentul avea probabil vreun fel de clarviziune extrasenzorială de detectiv.

În cele din urmă, lui George îi veni în minte un loc în care putea să stea cel puțin jos și să se odihnească: catedrala Sfântul Ludovic. Se așeză într-una dintre băncile de lângă un stativ cu lumânări aprinse și își decoră cu desene mâinile, având pachetele puse teanc alături de el. Când termină cu decoratul mâinilor, luă o carte de rugăciuni de pe pupitrul din față și privi prin ea, împrospătându-și cunoștințele vagi pe care le avea despre mecanismele Liturghiei. Privind desenele care reprezentau pe oficiant plimbându-se printre credincioși, își zise că, de fapt, Liturghia era o chestie foarte simplă. Până veni timpul să plece, răsfoi înainte și înapoi cartea, apoi își adună pachetele și ieși pe strada Chartres.

Un marinar care stătea sprijinit de un felinar îi făcu cu ochiul. George îi răspunse făcând un gest obscen cu mâinile sale tatuate și trecu mai departe. Ajungând în dreptul Aleii Piratului, auzi niște țipete. Acolo, pe alee, trăsnitul acela de vânzător de crenvurști încerca să înjunghie cu o sabie de material plastic un homosexual. Vânzătorul își ieșise complet din fire. George se opri o clipă ca să privească eșarfa și cercelul care se clătinau și săltau în timp ce pederastul țipa. Se vede că vânzătorul acela ambulant nu avea habar ce zi și ce lună este și nici chiar ce an este. Credea probabil că era Mardi Gras[27].

În ultima clipă, George îl văzu și pe agentul deghizat venind pe stradă în spatele marinarului. Arăta ca un beatnic. George se ascunse în grabă după una dintre arcadele vechii clădiri guvernamentale spaniole, Cabildo, și apoi se strecură printre arcade până pe strada Sfântul Petru. O străbătu în goană, ajungând pe strada Regală și de acolo se îndreptă spre centru, unde erau liniile autobuzelor.

Acum, agentul deghizat se învârtea în jurul catedralei. George trebui să recunoască: nici copoii ăștia nu erau fitecine. Aveau într-adevăr minte ageră. Iisuse Cristoase! Omul n-avea nicio șansă cu ei.

Mintea lui reveni la problema depozitării. Începuse să se simtă ca un evadat care trebuie tot timpul să se ferească de curcani. Și acum încotro să o ia? Se urcă într-un autobuz ce mergea spre Desire și începu cântărească situația, în timp ce autobuzul trecea spre strada Bourbon chiar prin fața barului Bucuria Nopții. Lana Lee era afară pe trotuar, dând cioroiului niște instrucțiuni în legătură cu un afiș pe care îl punea în vitrina din fața barului. Cioroiul aruncă o țigară care ar fi aprins părul domnișoarei Lee dacă țintașul nu ar fi fost atât de îndemânatic. Dar chiștocul zbură cam la doi

centimetri peste capul domnișoarei Lee. Cioroii ăștia prea începuseră să o facă pe deștepții. Ar cam trebui să treacă printr-un cartier de-al lor, într-una din nopțile următoare, ca să mai arunce în ei cu ouă. El și prietenii săi nu mai făcuseră așa ceva cam de mult. Mergeau cu mașina puternică a vreunuia dintre ei și-i împroșcau pe toți negrii destul de tâmpiți încât să stea afară pe trotuar.

Dar să se gândească mai bine la problema depozitării. Autobuzul traversă Elysian Fields, înainte ca lui George să-i vină ideea. Asta era! Stătuse tot timpul sub nasul lui și nu-și dăduse seama. Îi venea să se pocnească singur în fluierul piciorului cu vârful ascuțit al cizmelor flamenco. Văzu un compartiment de metal etanș și spațios, un seif portabil pe care niciun agent deghizat din lume, oricât de puternic, nu s-ar gândi să-l deschidă; un seif purtat de cel mai mare nătăfleț din câți există: compartimentul pentru chifle din căruciorul trăsnitului ăluia de vânzător ambulant.

UNSPREZECE

— Ia privește, spuse Santa, ținând ziarul aproape de ochi. E un film drăguț aici, aproape, cu mica Debbie Reynolds.

— I-așa de drăgălașă, spuse doamna Reilly. Îți place și ție, Claude?

— Cine să-mi placă? întrebă domnul Robichaux.

— Micuța Debra Reynolds, îi răspunse doamna Reilly.

— Mă tem că nu știu cine e. Nu prea mă duc des la cinema.

— E o scumpete, spuse Santa. Foarte micuță! Ai văzut filmul ăla drăguț unde-l joacă pe Tammy, Irene?

— Nu-i filmu' ăla-n care a orbit?

— Nu, fetițo. Cred că te gândești la alt film.

— A! Știu acu' la ce mă gândeam, scumpo. Mă gândeam la June Wyman. Și ea-i drăguță.

— Și ea-i bună. Mi-amintesc filmu' unde a jucat-o pe bleaga aia care se lasă violată.

— Doamne, bine că nu m-am dus și eu să-l văd.

— Cum? Da' a fost minunat, fetițo. Foarte dramatic. Pricepi? Să fi văzut ce faț-avea săraca fată când a violat-o! N-am să uit niciodată.

— Mai vrea cineva cafea? întrebă domnul Robichaux.

— Mda, mai dă un pic aici, Claude, spuse Santa, împăturind ziarul și aruncându-l deasupra frigiderului. Îmi pare rău că Angelo n-a putut veni. Săracu' băiat! Mi-a zis c-o să lucreze de unu' singur zi și noapte pân-o s-aducă pe cineva la secție. Cred că s-a dus pe undeva-n seara asta. Ar fi trebuit s-auzi ce-a spus Rita. Zice că Angelo s-a dus în oraș ș-a cumpărat to' felu' de haine scumpe pe care să le poarte că, cine știe, poate c-o s-atragă pe unu' din tipii ăia. Nu-i păcat, ziceți și voi… D'aici se vede ce mult îi place să lucreze la poliție. Dacă-l dau afară, o să-i rupă inima. Tare mi-aș dori s-aresteze vro haimana.

— Drumu' lu' Angelo nu-i ușor, spuse absentă doamna Reilly. Se gândea la anunțul pe care scria: PACE OAMENILOR DE OMENIE, pe care îl prinsese Ignatius cu pioneze în fața casei, când se întorsese de lucru. Domnișoara Annie, de îndată ce-l văzuse apărând, începuse să intereseze de

el, strigându-și întrebările printre jaluzelele ferestrei. Ce crezi despre unu' care vra pace, Claude?

— Mie-mi miroase a comunis'. Temerile doamnei Reilly se adeveriră.

— Cine vra pace? se interesă Santa.

— Ignatius a pus în fața casei un anunț despre pace.

— Trebuia să-mi închipui, spuse Santa supărată. Băiatu' ăsta vrea mai întâi un rege, acu' vrea pace. Ți-o spun eu, Irene, pentru binele tău, băiatu' ăsta trebe internat.

— Să știi că nu poartă cercel. L-am întrebat și mi-a spus: „Nu port niciun cercel, mamă".

— Angelo nu minte!

— Poa' ș-a luat unu' foarte mic.

— Cercelu-i cercel pentru mine. N-am dreptate, Claude?

— Așa este, îi răspunse Claude Santei.

— Santa, dragă, ce drăguță-i Sfânta Fecioară de colo, de deasupra televizorului, spuse doamna Reilly, ca să schimbe vorba de la cercei. Toată lumea se uită la televizorul de lângă frigider și Santa spuse:

— Nu-i așa că-i drăguță? E o mică Sfânta Maria protectoare a televiziunii. Are o ventuză la bază ca să n-o dau jos când trebăluiesc prin bucătărie. Am cumpărat-o de la Lenny.

— Acolo găsești to' ce vrei, spuse doamna Reilly. Și pare făcută dintr-un plastic bun, nu se sparge.

— Ia spuneți-mi, copii, cum v-a plăcut cina?

— A fost delicioasă, spuse domnul Robichaux.

— Minunată! îi întări cuvintele doamna Reilly. N-am mai mâncat mas-așa bună de nu știu când.

Santa râgâi sonor.

— Cred c-am pus cam mult usturoi în vinetele umplute, da' am mână spartă când e vorba de usturoi. Chiar și nepoții mei îmi spun:, „Hei, mam'mare, iar ai pus prea mult usturoi."

— Ce drăguț, spuse doamna Reilly, gândindu-se la nepoții cei mâncăcioși.

— Mie mi-au plăcut vinetele, spuse domnul Robichaux.

— Nu-s fericită decât când spăl podelele și gătesc, mărturisi Santa oaspeților ei. Îmi place să fac o oală mare cu perișoare sau ghiveci cu scoici.

— Și mie-mi place să gătesc, spuse domnul Robichaux. O ajut uneori pe fiică-mea.

— I-un mare ajutor. Un bărbat care gătește e de mare folos la casa omului, crede-mă ce-ți spun! Îi făcu doamnei Reilly semn, lovind-o cu piciorul pe sub masă. Nevasta care are un bărbat ce știe să gătească-i fericită.

— Îți place să gătești, Irene? vru să știe domnul Robichaux.

— Vorbești cu mine, Claude? Doamna Reilly tocmai se întreba cam cum o fi arătând Ignatius cu cercel.

— Hai, coboară din nori, fato, porunci Santa. Claude te-ntreabă dacă-ți place să gătești.

— Mda, minți doamna Reilly. Îmi place să gătesc. Da' câteodată se face groaznic de cald în bucătăria aia, mai ales vara. Nu vine destul aer de pe aleea din față. Iar lui Ignatius nu-i place mâncarea gătită. Lui dacă-i dai o sticlă de bere și o farfurie plină cu prăjituri cumpărate-n oraș, e mulțumit.

— Ar trebui să-ți cumperi plită electrică. I-am luat una fiicei mele. Nu 'ncălzește ca soba cu gaz.

— De unde ai toți banii ăștia, Claude? se interesă Santa.

— Primesc o pensie frumușică de la căile ferate. Doar am lucrat pentru ei patru'ș'cinci de ani! Mi-au dat o medalie de aur când m-am pensionat.

— Ce drăguț din partea lor! spuse doamna Reilly. O duci bine, nu, Claude?

— În plus, continuă domnul Robichaux, am și câteva prop'ietăți închiriate pe lângă casa mea. To'deauna am investit o parte din salariu în prop'ietăți. E o investiție bună.

— Sigur că da, spuse Santa, rotind ochii cu înțeles spre doamna Reilly.

— Te-ai aranjat bine, n-am ce zice.

— Am tot ce-mi trebe. Da' știți, uneori mă cam satur să locuiesc cu fiică-mea și cu bărbatu' ei. Vreau să spun, ei sunt tineri. Au familia lor. Se poartă foarte bine cu mine. Dar mi-ar plăcea să fiu la mine acasă. Înțelegeți ce vreau să spun?

— În locul tău, spuse doamna Reilly, aș rămâne acolo unde sunt. Dacă fetița ta n-are nimic împotrivă să stai cu ea, pentru tine-i bine. Păcat că n-am și eu un copil bun. Mulțumește-te cu ce ai, Claude.

Santa își înfipse tocul pantofului în glezna doamnei Reilly.

— Au! strigă aceasta.

— Iartă-mă, fetițo. Îmi pare rău. Picioarele astea mari ale mele! To'deauna am avut probleme cu ele. Și când îmi cumpăr pantofi, e greu să găsesc măsura mea. Când mă vede vânzătorul intrând, zice: „Doamne! Iar vine doamna Battaglia. Ce-am să mă fac cu ea?”

— N-ai picioare chiar așa de mari, spuse doamna Reilly, privind sub masa din bucătărie.

— Nu par, pentru că-s strânse-n pantofii ăștia mici. Ar trebui să mă vezi cu picioarele goale, fato.

— Eu am monturi, îi informă doamna Reilly pe cei doi. Santa îi făcu semn să nu vorbească despre defectele pe care le are, dar nu reuși să o reducă la tăcere. Sunt zile-n care abia mai pot merge. Cred că mi s-a tras de când era Ignatius mic și-l purtam în brațe peste tot. Doamne, cât de târziu a început să umble. To' timpu' cădea jos. Era și foarte greu, de altfel. Cred că și arturitele to' de-atunci mi se trag.

— Ia ascultați ce vă spun, o întrerupse repede Santa, pentru ca doamna Reilly să nu înceapă să mai descrie și alte defecte oribile. De ce nu mergem s-o vedem pe mititica aia drăguță de Debbie Reynolds?

— Mi-ar face plăcere, spuse domnul Robichaux. Nu merg nicioda' la spectacole.

— Vreți să mergeți să vedeți un film? întrebă doamna Reilly. Nu știu ce să zic. Picioarele mele…

— Mai dă-o naibii, fată, și hai să ieșim de-aici. Prea miroase-a usturoi.

— Parcă mi-a spus Ignatius că filmu' ăsta nu-i bun. El vede toate filmele care se dau în oraș.

— Irene, spuse supărată Santa, tu nu faci decât să te gândești la băiatu' ăla, cu toate necazurile pe care ți le face. Ar trebui să te trezești, fetițo. Dacă ai avea un pic de minte, l-ai fi băgat de mult în spitalu' Caritas. Ar pune furtunu' pe el. Ar înfige o priză electrică-n băiatu' ăla. L-ar învăța ei minte. L-ar face să se poarte cum trebe.

— Serios? întrebă doamna Reilly cu interes. Cât costă oare?

— Totu-i gratis, Irene.

— Medicină socială, explică domnul Robichaux. Probabil c-acolo lucrează comuniști și simpatizanți de-a' lor.

— Călugărițele conduc spitalu', Claude. Maică Doamne, de unde naiba scoți tot timpu' chestia asta cu comuniștii?

— Le-o fi păcălit cineva pe maicile alea, își dădu cu părerea domnul Robichaux.
— Ce groaznic! exclamă cu voce tristă doamna Reilly. Săracele maici! Să lucreze pentru o șleahtă de comuniș'!
— Nu-mi pasă a cui e spitalu', spuse Santa. E gratis și-i internează pe unii ca Ignatius. Acolo e locu' lui.
— Dacă începe Ignatius să vorbească cu oamenii ăia, s-ar putea să-i supere și să-l închidă de-a binelea, spuse doamna Reilly, gândindu-se că n-avea nimic împotriva acestei alternative. Poate nici nu i-ar asculta pe doctori.
— Au ei grijă să-i asculte. Îl lovesc în cap. Îl pun în cămașa de forță și îl udă cu apă, spuse Santa puțin prea entuziastă.
— Ar trebui să te gândești la tine, Irene. Fiu' ăsta a' tău te bagă-n mormânt, spuse domnul Robichaux.
— Chiar așa. Spune-i și tu, Claude.
— De, făcu doamna Reilly. Să-i mai dăm lui Ignatius o șansă. Poate o să reușească s-o scoată la capăt.
— Vânzând crenvurști? întrebă Santa. Doamne! Scutură din cap. Așteptați să bag vasele astea-n chiuvetă și hai să mergem s-o vedem pe scumpa aia de Debbie Reynolds.
După ce Santa se mai opri și în salon ca să-și ia rămas-bun, cu o sărutare, de la mama ei, porniră toți trei spre cinematograf. Ziua fusese călduță. Un vânt din sud suflase statornic dinspre golf. Și acum, seara, încă mai era cald. Mirosurile grele de bucătărie italiană pluteau peste cartierul aglomerat, ieșind prin ferestrele bucătăriilor tuturor caselor. Fiecare locuitor părea să aducă o contribuție cât de mică la cacofonia generală formată din oale scăpate jos, televizoare bubuitoare, voci care vorbeau în contradictoriu, țipete de copii și uși trântite.
— Cei din parohia Sf. Odo îs toți în păr astă-seară, comentă gânditoare Santa, în timp ce mergeau pe trotuarul îngust dintre carosabil și treptele caselor duble, construite în rânduri solide și strânse, în lungul fiecărui cvartal. Lumina felinarelor strălucea deasupra asfaltului și cimentului fără niciun copac și pe acoperișurile de ardezie roșie. Vara-i și mai rău. Toată lumea-i afară pe stradă pân' pe la zece-unșpe.
— *Mie*-mi spui, scumpo! spuse doamna Reilly, șchiopătând în mod dramatic între cei doi prieteni ai ei. Adu-ți aminte c-am copilărit pe strada

Delfinului. Aveam obiceiu' să scoatem scaunele afară pe stradă și stăteam acolo și pân' la douășpe uneori, așteptând să se mai răcorească-n casă. Și lucrurile pe care auzeai că le spun oamenii. Maică Doamne!

— Răutate multă, asta e, întări Santa. Guri spurcate.

— Bietu' tata, continuă doamna Reilly. Era așa sărac! Și când s-a dus și și-a prins mâna în cureaua ventilatorului, toți din cartier au avut tupeu' să spună că trebe să fi fost beat. Ce de-a scrisori anonime am mai primit pe chestia asta. Și biata mea tanti Boo-Boo. Avea optzeci de ani. Ținea o lumânare aprinsă pentru bietu' ei soț mort și-a căzut de pe noptieră și-a luat foc salteaua pe care dormea. Și lumea zicea c-a fumat în pat.

— Eu cred că omu-i nevinovat pân' la proba contrarie.

— Și eu tot așa cred, Claude, spuse doamna Reilly. Chiar ieri îi spuneam lu' Ignatius: „Ignatius, eu cred că omu-i nevinovat pân' la proba contrarie".

— Irene!

Traversară bulevardul Sf. Claude într-un moment când traficul era mai potolit și-și continuară drumul pe cealaltă parte a bulevardului, sub luminile de neon. Pe când treceau pe lângă un salon pentru funeralii, Santa se opri să vorbească cu unul dintre cei veniți la mort, care stătea afară pe trotuar.

— Spune-mi, domnule, cine-i mortu' dinăuntru? îl întrebă ea.

— E bătrâna doamnă Lopez, răspunse bărbatul.

— Nu mai spune! Nevasta lu' Lopez ăla, care avea prăvălia aia mică de pe strada Francezului?

— Chiar așa.

— Vai, îmi pare rău s-aud așa ceva, spuse Santa. De ce-a murit?

— Ceva la inimă.

— Ce păcat, spuse emoționată doamna Reilly. Biata fată!

— Dacă aș fi fost îmbrăcată, i se adresă Santa omului, aș fi intrat și eu să veghez cu ei. Da' eu și cu prietenii mei tocma' ne ducem la un film. Mulțumesc.

Pornind mai departe, Santa îi descrise doamnei Reilly numeroasele necazuri și amărăciuni de care avusese parte bătrâna doamnă Lopez în existența ei nenorocită. În cele din urmă, Santa spuse:

— Cred c-am s-anunț familia că-i fac o slujbă.

— Cred că și eu am să-i anunț că fac o slujbă pentru odihna sufletului răposatei, spuse și doamna Reilly, mișcată de biografia bătrânei doamne

Lopez.

— Irene! strigă Santa. Tu nici nu-i cunoşti măcar.

— I-adevărat, recunoscu încet doamna Reilly.

Când ajunseră la cinematograf, avu loc o discuţie între Santa şi domnul Robichaux, fiecare vrând să plătească el biletele. Doamna Reilly spuse că i-ar plăcea să plătească ea, dacă n-ar fi trebuit să achite trompeta lui Ignatius înainte de sfârşitul acelei săptămâni. Dar domnul Robichaux ţinea morţiş să plătească el şi până la urmă Santa îi făcu pe voie.

— La urma urmei, spuse Santa, în timp ce el le dădea la fiecare biletul, tu eşti cel cu mai mulţi bani.

Făcu cu ochiul spre doamna Reilly, ale cărei gânduri se întorseseră din nou la anunţul acela pe care Ignatius refuzase să i-l explice. Cea mai mare parte din film, doamna Reilly se gândi la câştigul lui Ignatius care descreştea rapid, la plata trompetei, la plata clădirii stricate, la cercel, la cuvintele anunţului. Doar exclamaţiile fericite ale Santei care spunea „Nu-i aşa că-i scumpă?” sau: „Ia priveşte ce rochie drăguţă are!” o aduceau pe doamna Reilly înapoi la ceea ce se petrecea pe ecran. Apoi altceva o făcu să-şi mute gândurile de la preocupările în legătură cu fiul ei şi problemele ei, amândouă fiind de fapt un singur lucru. Mâna domnului Robichaux o cuprinsese uşor pe a ei şi acum i-o ţinea. Doamna Reilly era prea speriată ca să se mişte. De ce oare filmele îi făceau întotdeauna pe bărbaţii pe care îi cunoscuse – domnul Reilly şi domnul Robichaux – să fie drăgăstoşi? Privea orbeşte spre ecranul pe care nu o vedea pe Debbie zburdând, colorată, ci mai degrabă pe Jean Harlow, în alb şi negru, făcând baie.

Doamna Reilly se întreba cum ar putea să-şi tragă uşor mâna din a domnului Robichaux şi să iasă puşcă din sală, când Santa strigă:

— Ian priveşte, Irene, pun pariu cu tine că Debbie o să aib-un copilaş!

— Un ce? făcu doamna Reilly, rătăcită, şi izbucni într-un plâns isteric care nu se potoli decât atunci când domnul Robichaux, speriat, îi luă capul cu păr castaniu şi i-l puse, cu grijă, pe umărul său.

***

Dragă cititorule,

„Natura a creat uneori câte un nebun; dar filfizonii sunt întotdeauna creaţia omului.”

Addison

În timp ce pe străzile pavate cu piatră ale Cartierului Francez mi-am uzat tălpile cizmelor până n-a mai rămas decât o fâșie subțire de crep, în lupta mea înverșunată pentru a-mi câștiga existența în mijlocul unei societăți ușuratice și nepăsătoare, am fost oprit de o veche și scumpă cunoștință (pederast). După câteva minute de conversație, prin care fără nicio greutate mi-am demonstrat superioritatea morală față de acel degenerat, m-am trezit meditând din nou la crizele timpurilor noastre. Mintea mea, necontrolabilă și poznașă ca întotdeauna, mi-a sugerat în șoaptă un proiect atât de magnific și îndrăzneț, încât am vrut să mă feresc chiar și de gândul pe care îl auzeam. „Oprește-te!" am implorat cu mintea mea de zeu. „Ce-mi spui e nebunie curată." Dar tot am ascultat sfatul pe care mi-l dădea creierul. Îmi oferea posibilitatea de A Salva Lumea Prin Degenerați. Acolo, pe pietrele tocite ale Cartierului, am angajat ajutorul acelei flori ofilite a umanității ca să-și mobilizeze asociații întru sclivisească sub un drapel al fraternității.

Primul nostru pas va fi să alegem pe unul dintre ei pentru o funcție foarte importantă: președinția, dacă Fortuna se arată favorabilă. Apoi urmează să se infiltreze în armată. Ca soldați vor fi atât de preocupați să fraternizeze unul cu altul, croindu-și uniformele astfel încât să se muleze pe ei ca pielița pe crenvurști, inventând noi și variate costume de luptă, dând recepții etc., încât nu vor avea niciodată timp să se bată. Cel pe care în cele din urmă îl vom numi Șeful Statului-Major, nu va avea altă grijă decât garderoba lui elegantă, o garderobă care, în mod alternativ, îi va îngădui să fie sau Șeful Statului-Major sau debutant, după cum îi vine dorința. Văzând succesul pe care semenii lor îl au aici, pederaștii din toată lumea se vor uni pentru a pune mâna pe armată în țările lor respective. În țările reacționare în care homosexualii par să aibă anumite dificultăți în preluarea puterii, vom trimite ajutoare, rebeli care vor pune umărul alături de ei ca să dea jos guvernele. Când în cele din urmă vom răsturna toate guvernele existente, lumea va avea parte nu de războaie, ci de orgii mondiale, organizate cu tot protocolul și în spiritul cel mai internațional posibil, căci acești oameni excelează în a trece peste diferențele dintre națiuni. Mintea lor nu urmărește decât un singur lucru; sunt într-adevăr uniți; gândesc toți ca unul.

Desigur că niciunul dintre pederaștii de la putere nu va avea destul simț practic să știe ceva despre diverse invenții, cum ar fi bombele - aceste arme nucleare vor rugini părăsite undeva în beciurile lor. Din când în când, Șeful Statului-Major, Președintele și așa mai departe, îmbrăcați în paiete și pene, vor da recepții și baluri pentru conducătorii tuturor celorlalte țări. Conflictele de orice fel vor fi cu ușurință aplanate în toaletele pentru bărbați de la sediul redecorat al Națiunilor Unite. Baletele, comediile muzicale de pe Broadway și alte asemenea amuzamente vor înflori peste tot și vor face poporul mai fericit decât oricare dintre declarațiile sumbre, ostile și fasciste ale foștilor conducători.

Aproape toți ceilalți au avut cândva prilejul de a conduce globul. Nu văd de ce nu li s-ar da o șansă și acestor oameni. Au fost destul de asupriți. Luarea puterii de către ei va fi, într-un anumit sens, numai o parte din mișcarea mondială pentru înlesniri, dreptate și egalitate pentru toți. (Puteți, de pildă, să-mi dați vreun nume de travestit bun și activ în Senat? Nu! Oamenii aceștia au fost lipsiți de o figură reprezentativă mult prea mult timp. Situația lor este o rușine națională, mondială.)

Acești degenerați, în loc să dea semnalul prăbușirii unei societăți, cum s-a întâmplat cândva, vor da semnalul păcii pentru o lume măcinată de necazuri.

Trebuie să avem soluții noi pentru probleme noi.

Eu voi acționa ca un fel de mentor și călăuză a mișcării, iar cunoștințele mele considerabile despre istoria universală, economie, religie și strategie politică vor fi sursa, ca să zicem așa, din care aceşti oamenii vor putea extrage reguli pentru procedura de funcționare. Însuși Boethius a jucat un rol similar în degenerata Romă, Așa cum spune Chesterton despre Boethius: „Astfel, el a servit în adevăratul sens al cuvântului drept călăuză, filosof și prieten multor creștini; tocmai pentru că, în timp ce vremurile pe care le trăia erau corupte, propria lui cultură era integră.

De data aceasta o voi face pe fufa de Myrna să cadă într-adevăr într-o stare de confuzie. Planul este prea uluitor pentru mintea ei frivolă și liberală, încâlcită într-o rețea de clișee claustrofobice. Cruciada pentru Demnitatea Maură, primul meu atac strălucit împotriva nedreptăților timpurilor noastre, ar fi fost o lovitură grandioasă și decisivă dacă nu s-ar fi împiedicat de concepția burgheză, în fond, a acelor oameni simpli care formau avangarda. De data aceasta însă voi avea de-a face cu oameni care

se abat de la filosofia insipidă a claselor de mijloc, oameni gata să-și asume o poziție controversată pentru a-și sluji cauza, oricât ar fi ea de nepopulară, oricât de amenințătoare pentru mulțumirea de sine burgheză.

Vrea M. Minkoff să aibă sex în politică? Îi dau sex în politică, pe săturate. Firește va fi prea uluită ca să reacționeze la originalitatea proiectului meu. Dar știu că cel puțin va fierbe de invidie. (Fata asta ar trebui supravegheată. Asemenea afronturi nu pot fi lăsate la voia întâmplării.)

În mintea mea se duce o luptă între Pragmatism și Moralitate. Oare pentru țelul final, Pacea, te poți servi de mijlocul acesta îngrozitor, Degenerescența? Ca două personaje dintr-o piesă medievală moralizatoare, Pragmatismul și Moralitatea se bat în ringul de box al creierului meu. Nu pot să aștept rezultatul disputei lor înverșunate: sunt prea obsedat de Pace. (Dacă vreun eventual producător este interesat să cumpere drepturile de a face un film din acest Jurnal, aș putea adăuga câteva sugestii în legătură cu filmarea acestei dispute. Un ferăstrău muzical ar crea un fond muzical excelent, iar globul ocular al eroului ar putea fi suprapus pe scena disputei într-un fel foarte simbolic. Sunt sigur că în vreun magazin sau hotel sau alt loc în care se fac asemenea „descoperiri” se va găsi cineva care să-l joace pe Tânărul Muncitor. Filmul ar putea fi făcut în Spania, Italia sau altă țară interesantă pe care interpreții ar dori să o viziteze, cum ar fi și America de Nord.)

Regret, dar cel dintre voi interesat de știrile sumbre legate de crenvurști, nu va mai găsi niciuna. Mintea mea e prea ocupată cu măreția planului. Acum va trebui să comunic cu M. Minkoff și să scriu câteva notițe pentru discursul meu la întâlnirea ce va da startul.

Notă socială: chiulangioaica de mama a plecat din nou, ceea ce este de fapt un noroc. Asalturile ei violente și atacurile urzicătoare împotriva Ființei mele au un efect negativ asupra valvei. Mi-a spus că se duce să asiste la o încoronare a Reginei Lunii Mai la un știu care biserică, dar cum încă nu-i luna mai, tind să mă îndoiesc de veridicitatea spuselor ei.

„Comedia sofisticată” cu actrița mea favorită de film va rula în curând într-un cinematograf din centru. Trebuie să fac cumva să nu pierd ziua premierei. Pot să-mi imaginez ultimele orori ale acestui film, fâlfâielile ei vulgare împotriva teologiei și geometriei, împotriva bunului gust și

decenței. (Nu înțeleg pornirea aceasta a mea de a vedea filme; îmi face aproape impresia că am filmele „în sânge”.)

Notă de sănătate: stomacul meu a întrecut măsura; cusăturile halatului meu de vânzător plesnesc amenințător.

Pe mai târziu,

Tab, Tânărul Vostru Muncitor Pacifist

***

Doamna Levy o ajută pe renovata domnișoară Trixie să urce scările și îi deschise ușa.

— Aici e Levy Pants! mârâi domnișoara Trixie.

— Te-ai reîntors acolo unde ești dorită și utilă, scumpo. Doamna Levy vorbea de parcă ar fi îmbunat un copil. Și ce mult le-ai lipsit! În fiecare zi ne suna la telefon domnul Gonzalez și ne ruga să i te aducem. Nu-i minunat să știi că ești de o importanță atât de vitală pentru o întreprindere?

— Credeam că sunt pensionată. Dinții masivi se închiseră ca o capcană pentru urși. Voi ăștia m-ați păcălit.

— Ei, ești fericită acum? își întrebă domnul Levy nevasta. Mergea în urma lor, purtând una dintre sacoșele cu petice ale domnișoarei Trixie. Dacă ar avea un cuțit asupra ei ar trebui să te duc imediat la spital.

— Ascultă cu cât foc vorbește, spuse doamna Levy. Atâta vigoare. E de necrezut.

Domnișoara Trixie încercă să scape din mâna doamnei Levy când intrară în birou, dar escarpenii ei nu-i dădeau același demaraj ca pantofii de gimnastică cu care era obișnuită și doar se clătină.

— *S-a întors,* strigă domnul Gonzalez cu inima frântă.

— Poți să-ți crezi ochilor? întrebă doamna Levy. Domnul Gonzalez fu silit să privească la domnișoara Trixie, ai cărei ochi erau două palide picături de apă înconjurate cu umbre albastre. Buzele îi erau mărite cu o linie portocalie care ajungea aproape până la nări. Pe lângă cercei, câteva șuvițe de păr cărunt scăpau de sub peruca neagră, care stătea puțin șuie. Fusta scurtă dădea la iveală picioare ofilite și strâmbe, iar escarpenii prea largi păreau niște galoși. Zile întregi de somnolență sub o lampă cu ultraviolete o copseseră pe domnișoara Trixie până la o nuanță cafeniu-aurie.

— Zău că arată bine, spuse domnul Gonzalez. Vocea îi suna fals și zâmbea strâmb. Ați făcut cu ea ceva minunat, doamnă Levy.

— Sunt o femeie foarte atrăgătoare, mormăi domnișoara Trixie. Domnul Gonzalez râse nervos.

— Ascultă, te rog, ce-ți spun, i se adresă doamna Levy. O parte a problemelor acestei femei vin din cauza unei asemenea atitudini. Nu are nevoie să fie ridiculizată.

Domnul Gonzalez încerca, fără să reușească, să sărute mâna doamnei Levy.

— Vreau să te străduiești să se simtă bine venită, Gonzalez. Femeia asta are încă mintea ageră. Dă-i să facă ceva care să-i exerseze facultățile pe care le are. Acordă-i mai multă autoritate. Are nevoie disperată de un rol activ în întreprinderea aceasta.

— Absolut. Asta am spus și eu întotdeauna. Nu-i așa, domnișoară Trixie?

— Cine? se răsti domnișoara Trixie.

— Întotdeauna am dorit să-ți asumi mai multă responsabilitate și autoritate. Nu-i adevărat, domnișoară Trixie?

— Ia mai taci din gură, Gomez. Dinții domnișoarei Trixie țăcăneau ca niște castaniete. Mi-ai adus sau nu șunca aia pentru Paște? Ia să-mi răspunzi.

— Și acum hai să mergem. Te-ai distrat destul, îi spuse domnul Levy soției sale. Vino! Începe să mă deprime.

— O clipă, interveni domnul Gonzalez. Am corespondență pentru dumneavoastră.

Pe când șeful de birou se îndrepta spre masă ca să aducă corespondența, se auzi o izbitură în partea din fund a încăperii. Toți, cu excepția domnișoarei Trixie care ațipise cu capul pe masa ei de lucru, se întoarseră să privească spre partea unde se țineau registrele. Acolo, un bărbat extrem de înalt, cu păr lung, negru, ridica un sertar cu fișe care căzuse. Băgă fișele înapoi, la întâmplare, în sertar și îl împinse la locul de unde căzuse.

— El e domnul Zalatimo, șopti domnul Gonzalez. Nu e la noi decât de câteva zile, dar nu cred că va face față. Probabil nu-l vom putea include în schema de personal a firmei.

Domnul Zalatimo privea zăpăcit la fișiere, scărpinându-se. Deschise apoi alt sertar și scotoci prin conținutul lui cu o mână, în timp ce cu cealaltă se

scărpina la subțioară prin cămașa jerpelită.

— Vreți să vi-l prezint? întrebă șeful de birou.

— Nu, mulțumesc, spuse domnul Levy. Unde găsești oamenii pe care îi aduci să lucreze la birou, Gonzalez? Nicăieri n-am mai văzut asemenea arătări.

— Îmi face impresia că-i gangster, spuse doamna Levy. Nu ții bani aici. Nu-i așa?

— Eu cred că domnul Zalatimo-i cinstit, șopti domnul Gonzalez. Are doar probleme cu alfabetul. Și înmână domnului Levy un teanc de scrisori. Sunt mai mult confirmări pentru rezervările la hotel pe timpul antrenamentului de primăvară. Și aici este o scrisoare de la Abelman adresată dumneavoastră, nu firmei. E scris „personal” pe ea, deci ar fi mai bine să o deschideți. A sosit de câteva zile.

— Ce mai vrea și pisălogul ăsta? spuse supărat domnul Levy.

— Se miră poate de halul în care a ajuns o întreprindere prosperă și în plină dezvoltare, spuse doamna Levy. Se întreabă ce s-a întâmplat după moartea lui Leon Levy. Poate Abelman ăsta are de dat vreun sfat unui om flușturatic. Citește, Gus. Va fi munca depusă de tine săptămâna aceasta pentru Levy Pants.

Domnul Levy privi plicul pe care, cu pix roșu, scria de trei ori „personal”. Îl deschise și găsi o scrisoare de care era prinsă cu o clamă o coală.

Dragă Gus Levy,

Am fost șocați și foarte grav afectați la primirea scrisorii alăturate. Timp de treizeci de ani am fost un debușeu credincios al mărfii voastre și de asemenea am avut întotdeauna cele mai calde și afectuoase sentimente pentru firmă. Poate că îți aduci aminte de coroana pe care ți-am trimis-o la moartea tatălui tău, coroană pentru care nu am făcut nicio economie.

Și acum voi fi scurt: după multe nopți nedormite, am dat originalul scrisorii alăturate avocatului nostru, care vă dă în judecată pentru calomnie, cerând o despăgubire de cinci sute de mii de dolari.

Aceasta va fi o mică compensație pentru insultele primite.

Adresează-te unui avocat. Ne vom vedea la tribunal, ca niște gentlemeni. Fără amenințări, te rog.

Cu cele mai bune urări,

I. Abelman
Director, Manufactura Abelman

Domnul Levy simți că-i vine amețeala când întoarse pagina și citi copia scrisorii trimisă lui Abelman. Era de necrezut. Cine și-o fi bătut capul să scrie asemenea lucruri? „Domnule I. Abelman, mongoloidule"; „lipsă totală de contact cu realitatea"; „concepție întunecată despre lume"; „să simți arsura loviturii noastre de bici pe umerii dumitale deplorabili". Și ceea ce-l îngrijora mai mult decât tot restul era faptul că semnătura – „Gus Levy" – părea destul de autentică. Abelman săruta probabil originalul chiar în momentul acela, lingându-se pe buze. Pentru unul ca Abelman scrisoarea aceea era ca un titlu de rentier, ca un cec în alb la o bancă.

— Cine a scris asta? întrebă domnul Levy, dând scrisoarea domnului Gonzalez.

— Ce s-a întâmplat, Gus? Vreo problemă? Ai probleme? Aceasta-i una dintre problemele tale: nu-mi spui niciodată ce probleme ai.

— Dumnezeule! chițăi Gonzalez. E oribil.

— Liniște, se răsti domnișoara Trixie.

— Ce s-a întâmplat, Gus? o problemă pe care n-ai rezolvat-o corect? Ceva de competența ta, pentru care ai delegat altă persoană?

— Da. E o problemă. O problemă care ar putea să ne coste și cămașa de pe noi.

— Cum? Doamna Levy smulse scrisoarea din mâna lui Gonzalez. O citi și se transformă într-o Muma-Pădurii. Buclele date cu fixativ deveniră șerpi. Nu te-ai lăsat până n-ai făcut-o! Orice numai să te răzbuni pe tatăl tău, să-i distrugi fabrica. Știam eu că se va sfârși astfel.

— Mai taci din gură! Nu obișnuiesc să scriu eu scrisorile de aici.

— Susan și Sandra vor trebui să renunțe la facultate. Nu le rămâne decât să se vândă unor marinari și gangsteri ca cel de colo.

— Îî? făcu Zalatimo, simțind că se vorbește despre el.

— Ești un om bolnav, țipă doamna Levy la soțul ei.

— Liniște!

— Și nici mie n-o să-mi meargă mai bine. Pleoapele acvamarin ale doamnei Levy tremurau. Ce se va alege de mine? Și așa viața mea a fost distrusă. Acum ce se va întâmpla? Va trebui să scormonesc în lăzile de gunoi, să mă țin după marinarii din flotă. Mama mea avea dreptate.

— Liniște, porunci domnișoara Trixie, de data aceasta mai sever. Sunteți cei mai zgomotoși oameni pe care i-am întâlnit vreodată.

Doamna Levy căzuse pe un scaun, spunând printre suspine că nu-i mai rămâne decât să vândă produse Avon.

— Dumneata ce știi despre asta, Gonzalez? îl întrebă domnul Levy pe șeful de birou ale cărui buze se albiseră.

— Nu știu absolut nimic, răspunse cu voce slabă Gonzalez. E prima dată când văd scrisoarea asta.

— Tu ești cel care scrie aici corespondența.

— *Pe asta* n-am scris-o eu. Buzele îi tremurau. N-aș face eu așa ceva întreprinderii Levy Pants.

— Nu. Știu că n-ai face. Domnul Levy încercă să se concentreze. Dar cineva a vrut serios să ne-o coacă.

Domnul Levy se duse la fișiere, îl împinse la o parte pe domnul Zalatimo care se scărpina și deschise la litera „A”. Nu exista niciun dosar cu Abelman. Sertarul era complet gol. Mai deschise și alte sertare și constată că jumătate dintre ele erau de asemenea goale. Bun început pentru a se putea apăra într-un proces de calomnie!

— Ce faceți voi aici cu dosarele?

— Și eu mă-ntrebam acest lucru, spuse vag domnul Zalatimo.

— Gonzalez, cum se numea țicnitul ăla pe care l-ai pus să lucreze aici, tipul ăla gras și mare, cu șapcă verde?

— Domnul Ignatius Reilly. El expedia scrisorile. Cine o fi scris ceva atât de îngrozitor?

— Hei, se auzi vocea lui Jones la telefon. La voi la Levy Pants mai lucrează mutra aia grasă cu șapcă verde? Un alb mare, cu mustață?

— Nu mai lucrează, răspunse domnul Gonzalez cu voce stridentă și trânti telefonul.

— Cine era? întrebă domnul Levy.

— Nu știu. Unul care-l căuta pe Reilly. Șeful de birou își șterse fruntea cu o batistă. Cel care a încercat să-i convingă pe muncitorii din fabrică să mă omoare.

— Reilly, spuse domnișoara Trixie. Ăla n-a fost Reilly, ăla a fost…

— Tânărul idealist? suspină doamna Levy. Cine îl căuta?

— Nu știu, răspunse șeful de birou. Mi s-a părut vocea unui negru.

— Bănuiesc că așa e, spuse doamna Levy. S-a dus acum probabil să încerce să ajute alt nenorocit. Îmi face bine să știu că idealismul său a rămas intact.

Domnul Levy se gândise la ceva și îl întrebă pe șeful biroului:

— Cum îl chema pe țicnitul ăla?

— Reilly. Ignatius J. Reilly.

— Așa? Domnișoara Trixie părea interesată. Ciudat. Mi-am închipuit întotdeauna…

— Domnișoară Trixie, te rog, spuse supărat domnul Levy. Scrântitul de Reilly lucra pentru firmă la data de pe scrisoarea către Abelman. Cred că Reilly ăla ar fi fost în stare să scrie o astfel de scrisoare?

— Poate, răspunse Gonzalez. Nu-mi dau seama. Îmi pusesem mari speranțe în el înainte să încerce să-i incite pe muncitori să-mi zboare creierii.

— Întocmai așa, se jelui doamna Levy. Încearcă să dai vina pe tânărul idealist. Fă să-l închidă, ca să nu te mai împiedici de idealismul lui. Oamenii ca tânărul acela nu se pretează să facă pe furiș asemenea lucruri. Dacă ar auzi Susan și Sandra despre asta! Doamna Levy făcu un gest care sugera că fetele vor cădea într-o stare de șoc. Până și negrii îl caută ca să le dea sfaturi. Și tu ești gata să-i înscenezi o acuzare falsă. Nu mai pot îndura, Gus. Nu mai pot! Nu mai pot!

— Și atunci vrei să afirm că am scris-o eu?

— Sigur că nu! țipă doamna Levy la soțul ei. Sunt oare sortită să mor în azilul de săraci? Dacă a scris-o tânărul idealist, n-are decât să meargă la închisoare pentru plastografie.

— Spuneți-mi și mie, ce se-ntâmplă aici? întrebă Zalatimo. Se-nchide șandramaua asta, sau ce-i? Vreau și eu să știu.

— Taci din gură, banditule, strigă furioasă la el doamna Levy. Până nu dăm vina pe tine.

— Îî?

— Nu te mai amesteca, te rog, îi spuse domnul Levy soției sale. Încurci lucrurile și mai rău. Se întoarse apoi spre șeful de birou. Caută numărul de telefon al lui Reilly.

Domnul Gonzalez o trezi pe domnișoara Trixie și îi ceru cartea telefon.

— Eu țin cărțile de telefon! se răsti domnișoara Trixie. Și n-am gând să las pe nimeni să le folosească.

— Atunci caută un Reilly pe strada Constantinopol.

— Am înțeles, Gomez, spuse domnișoara Trixie. Ai răbdare. Luă cele trei cărți de telefon îngrămădite într-o nișă a mesei ei de lucru și după ce căută cu o lupă, răsfoind paginile, dădu un număr.

Domnul Levy formă numărul și o voce răspunse: „Bună dimineața. Curățătoria regală”.

— Dă-mi cartea aia de telefon, zbieră domnul Levy.

— Nu! se răsti domnișoara Trixie, lovind cu palma teancul de cărți și ținându-l bine cu unghiile proaspăt vopsite. Dacă ți le dau le pierzi. Găsesc eu numărul corect. Trebuie să vă spun că prea sunteți nerăbdători și iritabili. Stând în casa voastră am pierdut zece ani din viață. De ce nu-l lăsați pe bietul Reilly în pace? L-ați dat afară degeaba.

Domnul Levy formă al doilea număr pe care i-l dădu ea. O femeie care părea ușor turmentată răspunse la telefon și îi spuse că domnul Reilly nu se va întoarce decât spre seară. Apoi începu să plângă. Domnul Levy, cuprins de deprimare, îi mulțumi și închise.

— Nu-i acasă, le spuse domnul Levy celorlalți din birou care îl ascultau.

— Domnul Reilly mi-a făcut întotdeauna impresia că vrea numai binele întreprinderii, spuse abătut șeful de birou. De ce a stârnit revolta aceea, n-am să înțeleg niciodată.

— În primul rând, pentru că avea cazier la poliție.

— Când s-a prezentat pentru post nu mi-a trecut deloc prin cap că ar fi supravegheat de poliție. Șeful de birou clătină din cap. Părea atât de rafinat.

Domnul Gonzalez îl privi pe domnul Zalatimo cum își bagă degetul arătător, foarte lung, într-una din nări. Ce-o să mai facă și ăsta? Simți că i se înmoaie picioarele de frică.

Ușa fabricii se deschise brusc și unul dintre muncitori strigă:

— Hei, domnule Gonzalez, domnul Palermo tocmai și-a ars mâna rezemându-se de ușa unui cuptor.

Din fabrică se auzea gălăgie. Un bărbat înjura.

— O, Doamne! strigă domnul Gonzalez. Liniștește-i pe muncitori. Vin la voi imediat.

— Hai să plecăm de aici, spuse domnul Levy soției sale. Am început să am arsuri la stomac.

— Încă un minut. Doamna Levy făcu un gest spre domnul Gonzalez. În legătură cu domnișoara Trixie. Vreau să o întâmpinați călduros în fiecare

dimineață. Dați-i ceva important de făcut. În trecut, lipsa de încredere în ea însăși o făcea să se teamă de orice muncă de răspundere. Cred că acum a depășit această problemă. Are o ură adânc înrădăcinată împotriva întreprinderii Levy Pants. Am analizat-o constatând că are la bază teama. Lipsa de încredere și teama au dus la ură.

— Bineînțeles, spuse șeful de birou, ascultând numai cu o ureche. Din fabrică răzbăteau zgomote îngrijorătoare.

— Du-te și vezi ce-i în fabrică, Gonzalez, spuse domnul Levy. Iau eu legătura cu Reilly.

— Da, domnule.

Făcu o plecăciune adâncă și ieși ca din pușcă din birou. Domnul Levy ținea ușa deschisă.

— Ajunge să te apropii de Levy Pants și ești pe dată asaltat de tot felul de plictiseli și aspecte deprimante. Locul ăsta nu poate fi lăsat fără supraveghere nicio clipă. Dacă cineva vrea s-o ia mai încet și să nu-i pese, e mai bine să se lipsească de o companie ca Levy Pants. Gonzalez nu știe nici măcar ce scrisori se expediază de aici. Hai să mergem, doctore Freud.

— Uită-te la tine cât ești de liniștit. Nici nu-ți pasă că Abelman e gata să ne jupoaie de vii, dacă va putea. Pleoapele acvamarine tremurară. Nu încerci să dai de idealist?

— Altă dată. Mi-a ajuns pentru o zi.

— Între timp, Abelman a pus Scotland Yardul pe urmele noastre.

— Reilly nici măcar nu-i acasă. Domnul Levy nu avea chef să vorbească din nou cu femeia aceea care plângea. Îl sun la noapte. Nu ai de ce să fii îngrijorată. Nu poate să-mi pretindă jumătate de milion pentru o scrisoare pe care n-am scris-o eu.

— A, nu? Ba eu sunt sigură că unul ca Abelman poate. Pot să mi-l închipui pe avocatul pe care l-a angajat. Schilodit de atâta alergat după ambulanțe. Mutilat de flăcările incendiilor pe care le-a provocat ca să scoată bani de asigurare.

— Uite ce, dacă nu te grăbești să vii, va trebui să te întorci acasă cu autobuzul. Biroul ăsta îmi provoacă indigestie.

— Bine, bine. Văd eu că nu ești dispus să dai niciun minut din viața ta, oricum risipită, pentru femeia aceasta. Doamna Levy o arătă pe domnișoara Trixie care sforăia sonor. Apoi o scutură de umăr. Plec, scumpa mea. Totul va fi bine. Am vorbit cu domnul Gonzalez și e încântat că te-ai întors.

— Liniște, porunci domnișoara Trixie, clănțănind amenințător din dinți.

— Vino odată, altfel va trebui să te duc să-ți facă injecții antirabice spuse supărat domnul Levy, apucând brațul soției lui prin haina de blană.

— Uită-te numai cum arată locul ăsta! o mână înmănușată arătă spre mobila ponosită din birou, podelele strâmbe, decorațiile de hârtie creponată care tot mai atârnau de tavan de pe vremea când I.J. Reilly era însărcinat cu registrele, spre domnul Zalatimo care lovea cu piciorul coșul de hârtii, buimăcit de „ordinea alfabetică". Trist, foarte trist! O întreprindere gata să se ducă de râpă, tineri idealiști nefericiți pretându-se la falsuri ca să se răzbune.

— Plecați odată de aici, se răsti la ei domnișoara Trixie, bătând cu palma în birou.

— O auzi cu câtă convingere vorbește? constată mândră doamna Levy, în timp ce trupul ei durduliu, înfășurat în blană, era târât afară pe ușă. Am făcut o adevărată minune.

Ușa se închise și domnul Zalatimo se apropie de domnișoara Trixie scărpinându-se îngândurat. O bătu pe umăr și o întrebă:

— Ia zi, doamnă, n-ai putea să m-ajuți? Ce crezi că vine-ntâi, Willis sau Williams?

Domnișoara Trixie îl privi fix o clipă. Apoi își înfipse dinții protezei în mâna lui. Din fabrică, domnul Gonzalez auzi țipătul lui Zalatimo. Nu știa dacă să-l părăsească pe domnul Palermo care se arsese și să vadă s-a întâmplat, sau să rămână în fabrică, unde muncitorii începuseră să danseze doi câte doi sub megafon. Levy Pants pretindea foarte mult de la un biet om.

În mașina sport, în timp ce se îndreptau spre casa de pe coastă, doamna Levy, adunându-și în jurul gâtului blana suflată de vânt, anunță:

— Voi pune bazele unei fundații.

— A, da. Să presupunem însă că avocatul lui Abelman ne va lăsa fără niciun ban.

— Nu o va face. Tânărul idealist e prins în cursă, spuse ea calm. Cazier la poliție, incitator de dezordini, prea miros urât referințele despre caracterul său.

— A! Așa, deodată ești de acord că tânărul idealist e o canalie.

— E clar că a lucrat de unul singur.

— Mă întreb dacă domnișoara Trixie nu știe ceva.

— Adevărat.
— Cât despre fundație, scoate-ți-o din cap.
— Susan și Sandra vor fi foarte afectate aflând că atitudinea ta de trântor era gata să le ducă la ruină. Dacă cineva ne dă în judecată pentru jumătate de milion, este numai pentru că tu nu vrei să te ocupi de propria ta întreprindere. Pe fete le va supăra enorm acest lucru. Cel puțin până acum le-ai oferit confort material. Vor fi pline de resentimente aflând că ar fi putut să ajungă prostituate, ba și mai rău.
— Cel puțin în felul acesta ar câștiga și ele un ban. Tot o fac, dar pe degeaba.
— Te rog, Gus, nu mai rosti niciun cuvânt. Până și spiritului meu abrutizat i-a mai rămas o oarecare sensibilitate. Nu-ți pot îngădui să-mi ponegrești astfel fetele. Doamna Levy suspină mulțumită. Chestia aceasta cu Abelman e cea mai periculoasă dintre toate greșelile, erorile și evaziunile făcute în cursul anilor. Dacă fetele vor afla ce s-a întâmplat, o să li se ridice părul măciucă. Însă firește, dacă tu nu dorești, n-am să le scriu nimic.
— Cât vrei pentru fundație?
— N-am stabilit încă. Până acum am întocmit doar normele și regulamentul.
— Pot să te întreb cum se va numi această fundație, doamnă Guggenheim[28]? Fondul pentru sclifoselile lui Susan și Sandra?
— Se va numi Fundația Leon Levy, în onoarea tatălui tău. Dacă tu n-ai făcut nimic în onoarea lui, trebuie să fac eu ceva. Premiile vor comemora memoria acestui mare om.
— Înțeleg. Cu alte cuvinte, vei încununa cu lauri niște bătrâni care nu se disting prin nimic altceva decât prin meschinărie.
— Încetează, Gus! Doamna Levy ridică o mână înmănușată. Fetele au fost impresionate de ceea ce le-am comunicat în legătură cu „Proiectul Domnișoara Trixie”. Fundația le va da într-adevăr încredere în numele lor. Trebuie să mă străduiesc cât pot ca să compensez eșecul tău total ca părinte.
— Să obții un premiu de la Fundația Leon Levy va fi o adevărată insultă publică. Să te ții atunci câte procese de calomnie o să-ți cadă pe cap, intentate de cei care primesc premiile. Las-o moartă! Ce s-a-ntâmplat cu bridge-ul? Alții continuă să joace. Și de ce nu te mai duci să joci golf la

Lakewood? Mai ia niște lecții de dans. Ia-o și pe domnișoara Trixie cu tine.

— Să-ți spun drept, domnișoara Trixie a cam început să mă plictisească în ultimele zile.

— Deci aceasta-i cauza pentru care cursul de întinerire a luat brusc sfârșit?

— Am făcut tot ce s-a putut pentru femeia aceea. Susan și Sandra sunt mândre că am reușit să o mențin în activitate atâta timp.

— Bine, dar să știi că nu va fi nicio Fundație Leon Levy.

— Ești plin de resentimente. O ghicesc din vocea ta. Și de ostilitate. Gus, pentru binele tău, du-te la doctorul acela din clădirea Artelor Medicale, la salvatorul lui Lenny. Du-te până nu-i prea târziu. Acum va trebui să mă țin de tine clipă de clipă ca să fiu sigură că iei legătura, cât de repede posibil, cu canalia aceea idealistă. Te cunosc prea bine! Ai să tot amâni și o să te trezești cu Abelman venind cu un camion la poarta Conacului Levy ca să ne ia tot ce avem.

— Inclusiv planșeta ta de gimnastică.

— Ți-am mai spus, țipă doamna Levy. Nu amesteca planșeta în treburile astea. Își aranjă blana zburlită. Și acum găsește-l pe psihopatul acela de Reilly până nu apucă Abelman să vină și să înceapă să-ți ia capacele roților de la mașina asta sport. Cu unul ca el, Abelman n-are pe cine da în judecată. Medicul lui Lenny îl poate consulta pe Reilly ăsta și îl va interna undeva, în vreun loc de unde nu va mai putea încerca să ruineze oamenii. Mulțumesc lui Dumnezeu că Susan și Sandra nu vor ști că erau aproape gata să sfârșească vânzând din ușă în ușă pastile împotriva gândacilor. Inima li s-ar frânge dacă ar ști cu câtă neglijență le-a mânuit tatăl lor averea.

***

George hotărâse să stea la pândă pe strada Poydras, vizavi de garajul unde se afla Paradisul Vânzătorilor. Își amintise numele scris pe cărucior și căutase adresa punctului de desfacere. Toată dimineața îl așteptase pe vânzătorul acela mare, care însă nu-și făcu apariția. Fusese oare concediat pentru că îl înjunghiase pe poponar în Aleea Piratului? La prânz, George părăsi locul de pândă și se duse în Cartier să ia pachetele de la domnișoara Lee. Acum se reîntorsese pe strada Poydras, întrebându-se dacă vânzătorul

nu avea totuși să apară. George avea de gând să încerce să fie amabil cu el, să-i ofere chiar de la început câțiva dolari. Vânzătorii ambulanți de crenvurști erau probabil săraci. Va fi bucuros de câțiva gologani. Omul putea fi un excelent paravan. Și nici n-ar fi avut habar de ce se întâmplă. Părea totuși om cu carte.

În cele din urmă, puțin după ora unu, un halat alb se rostogoli din troleibuz și dădu buzna în garaj. După câteva minute, ciudatul negustor își împingea căruciorul afară pe stradă. Tot mai purta cercelul, eșarfa și sabia de abordaj, observă George. Făceau probabil parte din inventarul lui de vânzător. Îți dădeai seama, după felul cum vorbea, că pierduse mulți ani cu școala. George fusese destul de înțelept să scape de școală cât de repede posibil. Nu dorea s-o sfârșească și el ca tipul ăsta.

Îl privi cum înaintează câțiva metri în lungul cvartalului, cum se oprește și lipește o foaie de hârtie în partea din față a căruciorului. George era pregătit să se pună bine cu el folosindu-se tocmai de educația aleasă pe care părea s-o aibă. Aceasta și banii aveau probabil să-l înduplece să-i închirieze compartimentul pentru chifle.

Apoi un bătrân își scoase capul din garaj, alergă după vânzător și-l lovi în spate cu furculița lungă pe care o avea în mână.

— Mișcă mai iute, maimuțoiule! îl grăbi bătrânul. Și-așa ai întârziat. E după-amiază. Ai sau n-ai de gând să aduci azi vrun profit?

Vânzătorul îi răspunse ceva, calm și încet. George nu reușea să audă ce spune, dar dură mult timp.

— Nu mă-nteresează dacă maică-ta bea, fu răspunsul bătrânului. Nu vrau să te mai aud mâncând rahat despre accidentu' de mașină și ce-ai visat și afurisita aia de fată care ți-e prietenă. Ș-acu' pleacă de-aici, babuinule. Vreau minimu' cinci dolari azi de la tine.

Împins de bătrân, vânzătorul porni spre colțul străzii și dispăru pe strada Sfântul Carol. După ce bătrânul se reîntoarse în garaj, George se luă și el după cărucior.

Fără să știe că-i urmărit, Ignatius împingea căruciorul în direcția opusă traficului, pe strada Sfântul Carol, spre Cartierul Francez. Stătuse atât de târziu în noaptea precedentă ca să pregătească discursul pentru întrunirea de start, încât nu fusese în stare să se miște din cearșafurile lui îngălbenite până târziu, aproape de prânz, și atunci numai din pricina bătăilor în ușă și strigătelor violente ale mamei sale. Acum, că era afară pe stradă, avea o

problemă. Premiera comediei sofisticate avea loc la cinematograful Orpheum. Reușise s-o tapeze pe mama lui de zece cenți, ca să aibă pentru autobuz la întoarcere, deși îi păruse rău chiar și pentru atâta. Trebuia să se silească să vândă repede vreo cinci, șase crenvurști, să parcheze pe undeva căruciorul și să meargă la film, îngăduind astfel ochilor lui neîncrezători să se bucure de fiecare moment tehnicolor de blasfemie.

Pierdut în speculații despre metodele de a face rost de bani, Ignatius nu-și dăduse seama că de o bucată de vreme căruciorul înainta pe o linie dreaptă, neșerpuită. Când încercă să-l împingă mai aproape de marginea trotuarului, nu se cârmi deloc spre dreapta. Oprindu-se, constată că una dintre roțile ca de bicicletă se înțepenise între șinele tramvaiului. Era prea greu să salte tot căruciorul. Se apleca și încercă să ridice roata cu pricina. Când își puse mâinile sub tabla în formă de chiflă, auzi prin ceața ușoară scrâșnetul unui tramvai care se apropia. Pe mâini îi apărură bubițele, iar valva, după ce fremătă frenetic o clipă împingându-l să ia o hotărâre, se închise de tot. Disperat, Ignatius împinse cu toată forța chifla de tablă. Roata ieși dintre șine, țâșni în sus, se balansă puțin în aer și apoi se așeză orizontal, în timp ce căruciorul, întorcându-se cu zgomot, se culcă pe o parte. Unul dintre micile capace de tablă se deschise și lăsa să cadă pe stradă câțiva crenvurști din care ieșeau aburi.

— Doamne Dumnezeule! se văită Ignatius care privea silueta tramvaiului conturându-se la o depărtare de jumătate de cvartal. Ce festă răutăcioasă îmi mai joacă Fortuna!

Lăsând căruciorul răsturnat, Ignatius porni greoi în direcția tramvaiului, uniforma lui albă frecându-i-se de glezne. Vagonul galben roșu înainta încet spre el, legănându-se ușurel. Vatmanul, văzând silueta albă, sferică și care înainta gâfâind între șine, opri vagonul și deschise una dintre ferestrele din față.

— Scuzați-mă, domnule, strigă cercelul spre el, dacă sunteți atât de bun să așteptați o clipă, voi încerca să-mi îndrept nava răsturnată.

George nu lăsă să-i scape ocazia. Alergă la Ignatius și-i spuse vesel:

— Hei, profesore, hai să-mpingem împreună chestia asta din mijlocu' străzii.

— Sfinte Dumnezeule! tună Ignatius. Ce soartă blestemată. Ce zi promițătoare se pare că mă așteaptă. Urmează să fiu călcat de un tramvai și

jefuit în același timp, reușind astfel să stabilesc un record al Paradisului. Pleacă de aici, puști depravat ce ești.

— Apucă de capătu' ăsta și eu apuc de dincolo.

Tramvaiul dăngăni înspre ei.

— Fie și așa, acceptă în cele din urmă Ignatius. În ce mă privește, aș fi bucuros să las responsabilitatea aceasta ridicolă să zacă aici pe o parte.

George apucă de un capăt și-l sfătui:

— Închide mai bine ușița aia pân' nu cad și alți cârnați.

Ca să se închidă, Ignatius îi dădu un picior de profesionist hotărât să câștige într-un meci de fotbal și reuși astfel să taie în două secțiuni egale un crenvurșt ieșit pe jumătate.

— Ia-o mai încet, don' profesor. Ai să-ți strici cărucioru'.

— Taci din gură, golane. Nu ți-am cerut să faci conversație.

— Foarte bine, spuse George, ridicând din umeri. Am vrut să te-ajut.

— Cum ai putea să m-ajuți, urlă la el Ignatius, dezgolind câțiva dinți îngălbeniți. Vreun slujbaș al societății s-a luat probabil pe urmele parfumului sufocant al loțiunii tale de păr. De unde ai apărut? De ce te ții după mine?

— Uite ce, vrei sau nu să-ți ajut să ridici rabla asta?

— Rabla? Vorbești despre vehiculul Paradisului? Tramvaiul dăngăni din nou spre ei.

— Să-i dăm drumu'! spuse George. Sus!

— Sper că-ți dai seama, spuse Ignatius în timp ce se opintea gâfâind, că această colaborare nu este decât rezultatul unei emergențe.

Căruciorul în formă de chiflă se așeză din nou pe roțile lui de bicicletă, în timp ce conținutul zăngănea lovindu-se de laturi.

— E-n regulă, don' profesor, poți să-l împingi. Îm' pare bine că te-am putut ajuta.

— Poate n-ai observat singur, derbedeule, dar tramvaiul e gata să te agațe cu bara.

Vagonul trecu încet pe lângă ei, astfel ca vatmanul și controlorul să poată privi mai bine costumul de pirat.

George apucă una dintre labele lui Ignatius și puse în ea doi dolari.

— Bani? întrebă fericit Ignatius. Cerul să fie lăudat! Băgă repede în buzunar cele două bancnote. Prefer să nu întreb care este motivul obscen al acestui gest. Îmi place să cred că încerci să te scuzi, în modul tău simplist,

pentru că m-ai ofensat în prima zi când am avut necazuri cu căruciorul acesta ridicol.

— Chiar așa, don' profesor. Ai spus-o mai bine decât aș fi putut-o spune eu. Se vede că ești un tip învățat.

— A, da? Lui Ignatius îi făcură plăcere cuvintele băiatului. S-ar putea să mai fie o speranță în ceea ce te privește. Vrei un crenvurșt?

— Nu, mulțumesc.

— Atunci iartă-mă dacă mănânc eu unul. Organismul meu reclamă o consolare. Ignatius privi în interiorul căruciorului. O, Doamne, crenvurștii sunt într-o dezordine teribilă.

Privind la Ignatius cum trântește ușițele și-și înfundă labele în compartimentul cu crenvurști, George spuse:

— Eu te-am ajutat la nevoie, da' poate mă poți ajuta și tu.

— Poate, spuse Ignatius, cu gândurile în altă parte, mușcând dintr-un crenvurșt.

— Vezi astea? spuse George, arătând pachețelele în hârtie cafenie pe care le purta sub braț. Sunt niște chestii pentru aprovizionat școlile. Problema mea e că trebe să le iau de la distribuitor la ora prânzului și nu le pot duce la școli decât după ce se-nchid. Așa că-s nevoit să le port cu mine aproape două ore. Înțelegi? Ceea ce cat eu i-un loc unde să le las după-masa. M-am gândit că am putea să ne-ntâlnim pe la unu, să le pun în cutia pentru chifle a căruciorului tău și să le iau înainte de trei.

— Ce născocire! Ignatius râgâi. Chiar te aștepți să te cred? Duci provizii pentru școală după ce școlile se-nchid?

— Îți dau în fiecare zi câte doi dolari.

— Serios? întrebă cu interes Ignatius. Foarte bine, dar va trebui să plătești în avans chiria pentru o săptămână. Nu fac afaceri cu sume mici.

George deschise portofelul și-i dădu lui Ignatius opt dolari.

— Uite. Cu cei doi pe care ți i-am dat, fac zece. Pentru toată săptămâna.

Ignatius, fericit, băgă în buzunar și aceste bancnote și apoi smulse de sub brațul lui George unul dintre pachete, spunând:

— Trebuie să văd despre ce este vorba. Vinzi probabil droguri copiilor.

— Hei! strigă George. Nu pot plasa marfa dacă-i deschisă.

— Cu atât mai rău pentru tine. Ignatius se feri de băiat și rupse hârtia care învelea pachetul. Văzu un teanc de ceea ce păreau să fie cărți poștale

ilustrate. Ce sunt astea? Ilustrații vizuale pentru cursul de drepturi civile sau altă importantă disciplină școlară la fel de cretinizantă?

— Dă-mi-le înapoi, nebunule!

— Maică Doamne! Ignatius privea uimit la ceea ce vedea. Pe vremea când era la liceu, cineva îi arătase o fotografie pornografică și el se prăbușise peste un răcitor de apă, lovindu-se la ureche. Categoric, fotografia aceasta era superioară. O femeie goală stătea pe marginea unei mese alături de un glob terestru. Onanismul sugerat de o bucată de cretă îl nedumeri pe Ignatius. Fața femeii era ascunsă în spatele unei cărți mari. În timp ce George se ferea de palmele date la întâmplare de mâna rămasă liberă, Ignatius descifra titlul de pe coperta cărții: Ancius Manlius Severinus Boethius, *Mângâierile Filosofiei.* Nu pot să cred ceea ce văd! Ce cultură! Ce gust! Sfinte Dumnezeule.

— Dă-mi aia-napoi, se rugă George.

— Asta-i a mea, exclamă bucuros Ignatius, băgând în buzunar ilustrata de deasupra. Înapoie pachetul desfăcut lui George și privi la bucățica de hârtie de împachetat care îi rămăsese între degete. Scria o adresă pe ea. O băgă și pe ea în buzunar. Spune-mi de unde ai luat astea. Cine-i această femeie minunată?

— Nu-i treaba ta!

— Înțeleg. O operațiune secretă. Ignatius se gândi la adresa de pe bucățica de hârtie. Va face propriile lui investigații. Vreo intelectuală nevoiașă gata să facă orice pentru un dolar. Concepția ei despre lume era probabil incisivă, dacă te puteai călăuzi după lecturile ei. Situația în care se găsea era posibil să fie similară cu a tânărului muncitor, un vizionar și un filosof aruncat într-un secol ostil, cu forțe ce nu puteau fi controlate. Ignatius trebuia să o întâlnească. Nu era exclus ca ea să perceapă lucrurile într-un mod diferit și valabil. În ciuda îndoielilor mele, am să-ți pun la dispoziție cărucioru. Dar va trebui să-l păzești tu astăzi după-amiază. Am o întâlnire foarte importantă.

— Hei! Ce mai e și asta? Cât ai de gând să-ntârzii?

— De, va trebui să întârzii și tu puțin azi după-masă, spuse Ignatius supărat. Asocierea cu tine și pângărirea compartimentului pentru chifle înseamnă o coborâre a standardului meu. Să fii bucuros că nu te-am reclamat. Am un prieten strălucit printre polițiști, un om viclean care lucrează deghizat, agentul de stradă Mancuso. E tocmai în căutarea unei

ocazii ca cea pe care i-o oferă cazul tău. Cazi în genunchi și mulțumește-mi pentru bunăvoință.

Mancuso? Nu era oare numele agentului deghizat care îl oprise la toaletă? George deveni foarte nervos.

— Cum arată prietenu' ăla a' tău deghizat? se interesă George, rânjind ca s-o facă pe viteazul.

— E mic și evaziv, îl lămuri Ignatius cu o voce vicleană. Un fel de arătare. Aleargă de ici-colo neobosit, în căutare de pungași. Un timp a stat ascuns într-o toaletă, dar acum a ieșit din nou afară pe stradă, unde este la dispoziția mea și-l pot chema în orice clipă.

George simți un nod sufocant în gât.

— Asta-i o înscenare, spuse George înghițind în sec.

— Ai vorbit destul, scursură de canal ce ești. Încurajezi decăderea unei femei nobile și învățate, lătră Ignatius. Ar trebui să-mi săruți tivul uniformei, drept recunoștință pentru că nu l-am înștiințat pe Sherlock Mancuso despre marfa spurcată pe care o ai. Te întâlnești cu mine în fața la Orpheum peste doua ore.

Ignatius porni demn pe Common Street. George își puse cele două pachete în compartimentul pentru chifle și se așeză pe marginea trotuarului. Ce ghinion să se întâlnească tocmai cu un prieten al lui Mancuso. Namila aia de vânzător îl avea serios la mână. Privi furios spre cărucior. Acum, pe lângă pachete, îi mai căzuse pe cap și hardughia asta mare pentru crenvurști.

Ignatius aruncă banii casierului și se năpusti pur și simplu în sala Orpheum, unde coborî până aproape de luminile din fața ecranului. Reușise să ajungă exact la timp. Cel de al doilea film tocmai începea. Băiatul cu fotografia aceea magnifică era într-adevăr o descoperire. Ignatius se întreba dacă nu l-ar putea șantaja să-i păzească în fiecare după-amiază căruciorul. Pușlamaua nu rămăsese indiferentă când îi vorbise de prietenul său din poliție.

Ignatius pufni disprețuitor citind genericul filmului. Toţi cei implicaţi erau la fel de inacceptabili. În special scenograful care îl îngrozise de multe ori în trecut. Eroina era și mai enervantă decât în comedia muzicală cu circul. În filmul acesta juca rolul unei secretare tinere și inteligente pe care un bătrân din marea societate încerca să o seducă. Zbură cu ea în Bermude cu avionul lui particular și o instală într-un apartament. În prima noapte

petrecută acolo îi apăru o erupție pe piele tocmai când bătrânul libidinos deschidea ușa dormitorului ei.

— Ce murdărie, strigă Ignatius, scuipând floricele de porumb peste mai multe rânduri de scaune. Cum îndrăznește să pretindă că e virgină? Privește ce față degenerată are! Violeaz-o, omule!

— Ce trăsniți mai vin aici la matinee, spuse o doamnă cu o sacoșă pentru cumpărături, vecinei ei. Privește-l. Mai poartă și un cercel.

Urmă apoi o scenă de dragoste, prezentată estompat și Ignatius începu să nu se mai poată stăpâni. Simți cum îl cuprinde isteria. Încercă să tacă din gură, dar constată că nu reușește.

— Îi filmează prin mai multe straturi de voal, spuse el. Mamă Doamne! Cine știe cât de ridați și oribili sunt amândoi în realitate. Simt că-mi vine să vomit. Hei, tu ăla din sala de proiecție! Aprinde lumina, te rog!

Bătu cu sabia în latura scaunului. O plasatoare bătrână coborî pe culoarul dintre scaune și încercă să i-o ia, dar Ignatius se împotrivi, făcând-o să alunece jos pe covor. Plasatoarea se ridică și plecă poticnindu-se.

Eroina, speriată că îi este în joc onoarea, avu o serie de halucinații în care se vedea culcată lângă bătrânul libidinos. Patul în care se afla era târât în lungul străzilor și apoi începea să plutească în piscina hotelului în care locuiau.

— Dumnezeule mare! Porcăria asta poate fi numită comedie? întrebă Ignatius întunericul. Nu mi-a venit să râd nici măcar o dată. Nu-mi cred ochilor că poate exista o asemenea murdărie fadă. Femeia aia ar trebui biciuită până la sânge. Ne subminează civilizația. Este un agent comunist chinez trimis să ne distrugă. Vă rog! Nu e nimeni aici cu un pic de decență, ca să meargă la panoul cu siguranțe? Sute de oameni sunt demoralizați văzând filmul acesta. Poate avem puțin noroc și cinematograful ăsta a uitat să plătească nota pentru consumul de curent electric.

La sfârșitul filmului, Ignatius strigă:

— Sub chipul ei clasic american e de fapt un trandafir din Tokio. Ar fi vrut să mai rămână la un spectacol, dar își aminti de haimana. Ignatius nu voia să strice o combinație bună. Avea nevoie de puștiul acela. Fără tragere de inimă, trecu peste cele patru cutii goale de floricele care se strânseseră în fața scaunului său în timpul filmului. Era enervat la culme. Nu mai simțea nicio emoție. Cu respirația întretăiată, merse împiedicându-se pe culoarul

dintre scaune și ieși în strada însorită. Acolo, în locul unde erau staționate taxiurile pentru hotelul Roosevelt, George păzea atent căruciorul.

— Pe cinstea mea, spuse rânjind. Credeam că n-o să mai ieși niciodată. Ce fel de-ntâlnire ziceai că ai? Văd că te-ai dus să vezi un film.

— Lasă-mă, te rog, spuse Ignatius suspinând. Am trecut printr-o grea încercare. Pleacă iute. Ne întâlnim mâine la unu fix, la intersecția dintre Canal și Regală.

— E-n regulă, don' profesor. George își luă pachetele și dădu să plece. Să-ți ții gura, mai adăugă el.

— Vedem noi, răspunse grav Ignatius.

Mâncă un crenvurșt ținându-l cu mâini tremurătoare și apoi scoase din buzunar fotografia. Privit de sus, trupul femeii părea mai respectabil și mai puțin intimidant. Vreo profesoară de istorie romană sărăcită? O medievalistă ruinată? Ce păcat că nu-și arăta și fața! Dădea impresia de solitudine, de detașare, îți sugera plăceri solitare și senzual scolastice care îl atrăgeau teribil. Privi la bucățica de hârtie de împachetat, la adresa scrisa cu litere mici și stângace: strada Bourbon. Căzuse probabil în mâinile exploatatorilor comerciali. Ce personaj incitant pentru Jurnal, care, gândea Ignatius, avea lipsuri la capitolul senzualitate. Nu i-ar fi stricat o doză bună de aluzii picante. Poate confesiunile acestei femei l-ar fi putut fortifica un pic.

Ignatius împinse căruciorul spre Cartierul Francez și, într-un moment fugitiv de descătușare, se gândi la posibilitatea unei aventuri. Cuprinsă de invidie, Myrna ar fi ros marginea ceștii ei cu cafea espresso. I-ar fi descris în scrisori fiecare moment voluptuos trăit cu această erudită. Cu educația ei și cu concepția boethiană despre lume, ar fi avut desigur o atitudine foarte stoică și fatalistă față de orice stângăcie sau gafă sexuală ce ar fi comis-o el. Ar fi fost înțelegătoare. „Fii blândă", ar fi rugat-o Ignatius suspinând. Myrna se lansa probabil în actul sexual cu vehemența și seriozitatea cu care se angaja în protestele ei sociale. Cât de îndurerată va fi când Ignatius îi va descrie plăcerile lui încărcate de tandrețe.

— Oare să îndrăznesc? se întreba Ignatius, lovindu-și absent căruciorul de o mașină parcată. Mânerul îi intră în stomac și râgâi. Nu-i va spune femeii cum a ajuns să afle despre ea. Va începe prin a discuta despre Boethius. Va fi impresionată.

Ignatius găsi adresa și spuse: „O, Doamne! Biata femeie a căzut în mâinile unor netrebnici.” Cercetă fațada barului și se duse la afișul pus în vitrină. Citi:

ROBERTA E. LEE
prezintă
Harlett O’Hara
Frumoasa din Virginia
(și favoritul ei!)

Cine era Harlett O’Hara? Ba chiar mai important, ce fel de favorit avea? Ignatius era intrigat. De frică să nu atragă mânia nazistei de proprietărese, se așeză pe marginea trotuarului și, deși stătea incomod, se hotărî să aștepte.

Lana Lee privea la Darlene și la papagalul ei. Erau aproape gata de premieră. Numai de-ar reuși Darlene să spună corect fraza. Se îndepărtă de scenă, îi dădu lui Jones câteva porunci suplimentare în legătură cu măturatul pe sub scaune și se duse să privească prin ochiul de sticlă al ușii căptușite. Privise mult timp la spectacol în după-amiaza aceea. Era destul de bun în felul său. George aducea bani serioși cu marfa cea nouă. Treburile păreau să meargă bine. Chiar și Jones o lăsase în cele din urmă mai moale.

Lana deschise ușa și strigă spre cineva de pe stradă.

— Hei, tu de colo! Nu mai sta pe trotuarul meu!

— Lasă-mă te rog, ripostă o voce profundă de afară. Făcu o pauză ca să ticluiască o scuză. Sunt rupt de oboseală. Îmi odihnesc picioarele.

— Du-te și ți le odihnește-n altă parte. Cară-te cu rabla aia de cărucior din fața prăvăliei mele.

— Te asigur că nu din voința mea m-am prăbușit aici, în fața speluncii tale. N-am dorit să mă reîntorc în camera ta de gazare. M-au lăsat pur și simplu picioarele. Sunt paralizat.

— Du-te și paralizează după colțu’ străzii. Numai tu lipseai să stai din nou pe aici ca să-mi ruinezi investiția. Cu cercelu’ ăla arăți a poponar. Oamenii o să creadă că-i un bar pentru d-alde ăștia. Pleacă de aici!

— Oamenii nu pot să facă o asemenea greșeală. Acesta-i neîndoielnic cel mai sinistru bar din oraș. N-ai vrea să cumperi un crenvurșt?

Darlene veni la ușă.

— Ian privește cine-i aici! Ce face biata ta mamă?

— O, Doamne! râgâi Ignatius. De ce m-a condus Fortuna tocmai în locul acesta?

— Hei, Jones! strigă Lana. Lasă repede mătura aia din mână și vino să gonești individu' ăsta.

— Regret. Nu fac vânt la nime' pe mai puțin de cinzeci pe săptămână.

— Zău că ești crud cu mama ta, spuse Darlene din ușă.

— Nu-mi pot imagina că vreuna dintre dumneavoastră l-a citit pe Boethius, suspină Ignatius.

— Nu sta de vorbă cu el, îi spuse Lana Darlenei. Face pe deșteptu'. Jones, dacă nu vii aici în două secunde, fac să te-nchidă pentru vagabondaj împreună cu individu' ăsta. Mi s-a făcut lehamite de atâția deștepți.

— Dumnezeu știe ce trupă de asalt va descinde asupra mea ca să mă bată până mă lasă lat, spuse rece Ignatius. Nu mă poți speria. Pe ziua de azi mi-am suportat deja șocul.

— Ăău! se miră Jones privind prin ușă. Mutra cu șapcă verde! În carne și oase…

— Constat că ai luat hotărârea înțeleaptă să angajezi un negru deosebit de fioros ca să te apere de furia clienților tăi înșelați, îi spuse mutra cu șapcă verde lui Lana Lee.

— Gonește-l de aici, îi porunci Lana lui Jones.

— Cum poț' goni un elefant?

— Ia uite ce ochelari negri are! Sunt sigur că-i amețit de droguri.

— Du-te naibii înăuntru, se răsti Lana la Darlene, care se uita lung spre Ignatius. O împinse să intre și îi spuse lui Jones: Și acum, vezi de el!

— Scoate-ți briceagul și ciopârtește-mă, spuse Ignatius, în timp ce Lana și Darlene intrau în bar. Aruncă-mi leșie în obraz! Înjunghie-mă! N-ai cum să-ți dai seama că numai dorința mea de a lupta pentru apărarea drepturilor civile m-a făcut să devin un schilod, vânzător de crenvurști. Atitudinea mea față de problemele rasiale m-a făcut să pierd o slujbă cu șanse extraordinare de succes. Picioarele mele frânte sunt rezultatul sensibilității conștiinței mele sociale.

— Nu mai spune! Ți-au dat cu picioru-n fund la Levy Pants pen' c-ai încercat să-nfunzi în pușcărie pe muncitorii negri de-acolo.

— Cum de știi acest lucru? întrebă prudent Ignatius. Ai fost implicat în revolta aceea eșuată?

— Nu. I-am auzit pe oameni vorbind.

— Serios? întrebă Ignatius cu interes. Nu mă îndoiesc că au vorbit și despre comportarea și ținuta mea. După ele pot fi recunoscut. Mă îndoiesc că am devenit o legendă. Mi-e teamă că am abandonat mișcarea prea în grabă. Ignatius era încântat. După multe zile mohorâte părea să vină una luminoasă. Am devenit probabil un fel de martir. Râgâi. Nu dorești un crenvurșt? Nu țin seama de culoarea și credința celor cărora le ofer serviciile mele. Paradisul Vânzătorilor a fost un pionier în domeniul aprovizionării publice.

— Cum d-un mârtan alb ca tine, care vorbește-așa frumos, vinde cârnați?

— Te rog, aruncă-ți fumul în altă parte. Sistemul meu respiratoriu este, din păcate, sub media normală. Probabil că am o constituție șubredă încă de când am fost conceput.

Curat noroc, se gândea Jones. Grăsanul căzuse ca din cer, tocmai când avea mai multă nevoie de el.

— Pro'abil te-ai țicnit, omule. Unu' ca tine tre' să aibă o slujbă bună, un Buick mare și alte rahaturi. Aer condiționat, televizor color…

— Ocupația mea e foarte plăcută, răspunse glacial Ignatius. Lucrez în aer liber, nesupravegheat. Singurele care au de tras sunt picioarele.

— Dac-aș fi eu școlit, n-aș târî după mine un cărucior cu carne, să vând oamenilor to' felu' de gunoaie și porcării.

— Te rog! Produsele Paradisului sunt de cea mai bună calitate. Ignatius lovi marginea trotuarului cu sabia de abordaj. O persoană angajată în barul acesta dubios nu e în măsură să critice ocupațiile altora.

— Doar nu crezi că-mi place aci, la Bucuria Nopții? Vai de capu' meu! Cum m-aș mai duce d-acilea! S-am și eu slujbă bună, să câștig cum trebe, s-am din ce trăi.

— Întocmai cum bănuiam, spuse supărat Ignatius. Cu alte cuvinte vrei să devii un veritabil burghez. Voi ăștia ați fost îndoctrinați! Îmi închipui că umbli după succes, sau ceva la fel de înjositor.

— Ei da, aici m-ai nimerit.

— Nu am, din păcate, timp să discutăm erorile pe care le faci în judecata valorilor. Totuși mi-ar plăcea să-mi dai câteva informații. Aveți cumva în spelunca asta vreo femeie căreia îi place să citească?

— Îhî! To’ timpu-mi strecoară ceva de citit, zice c-așa progresez. E destul de drăguță.

— Maică Doamne! Ochii și albaștri și galbeni scăpărară. Există vreo posibilitate să întâlnesc și eu această minune?

Jones se întreba despre ce o fi vorba. Spuse:

— A! Vrai s-o vezi? Vino p’aci-ntr-o seară cân’ dansează cu animalu’ ei.

— Doamne, Dumnezeule, să nu-mi spui că ea e Harlett O’Hara.

— Îhî! Chiar ea-i Harla O’Horror.

— Boethius și un animal favorit, mormăi Ignatius. Ce mai descoperire!

— Ar’ să deschidă peste vro trei zile. Tre’ să vii și tu. E număru’ cel mai grozav pe care l-am văzut.

— Îmi pot imagina, spuse respectuos Ignatius. Vreo satiră strălucită despre decadența Vechiului Sud, prezentată în fața porcilor neavizaţi care frecventează Bucuria Nopţii. Sărmana Harlett! Spune-mi, ce fel de animal favorit are?

— De. Asta nu po’ să-ți spun. Tre’ să vezi tu singur. Harla are și ceva de spus. Da’ și asta-i o mare surpriză. Nu-i striptease cum s-obișnuiește. Harla vorbește!

Cerule mare! Vreun comentariu pe care niciunul dintre spectatorii ei nu-l va înțelege. Va trebui s-o vadă pe Harlett. S-o cunoască.

— Există un lucru pe care aș dori să-l știu, domnule, spuse Ignatius. Nazista de proprietăreasă a acestei spelunci dă pe aici în fiecare noapte?

— Cine? Don’șoara Lee? Nu! Jones zâmbi în sinea lui. Sabotajul reușea chiar prea bine. Grăsanul intenționa serios să vină la Bucuria Nopţii. Zice că Harla O’Horror i-așa grozavă, i-așa perfectă că ea nu tre să vină sara s-o păzească. Zice că cum începe Harla, se duce-n California-n vacanță.

— Ce noroc, spuse Ignatius cu gura lăsându-i apă. Foarte bine. Voi veni negreșit să văd numărul domnișoarei O’Hara. Ai putea să-mi rezervi în secret o masă chiar lângă scenă? Trebuie să văd și să aud tot ce spune.

— Siiigur! Ai să fii bine venit. Treci p-acilea peste vro două zile. Nime’ n-o să fie servit ca tine.

— Ce faci, Jones? Nu cumva vorbești cu golanu’ ăla? întrebă Lana din ușă.

— Fii liniștită, îi strigă Ignatius. Mă duc. Călăul tău a băgat groaza în mine. Nu voi mai face greșeala să trec vreodată prin fața acestei cocini de porci.

— Cu atât mai bine, spuse Lana și trânti ușa. Bucuros, Ignatius privi conspirativ spre Jones.

— Hei, ascultă! spuse acesta. Pân' nu pleci, zi-mi și mie ceva. Ce crezi că tre' să facă un negru ca să nu fie nici vagabont, nici să lucreze sub salaru' minim?

— Vai de tine! spuse Ignatius, căutând prin halat marginea trotuarului ca să se sprijine și să se ridice. Nici nu-ți poți da seama în ce stadiu de confuzie te afli. Toate judecățile tale de valoare sunt greșite. Când vei ajunge în vârf, sau acolo unde vrei să ajungi, te așteaptă o epuizare nervoasă sau ceva și mai rău. Cunoști vreun negru care să aibă ulcer? Bineînțeles că nu. Fii bucuros că trăiești într-o cocioabă și mulțumește Fortunei că nu ai o rudă albă care să te hăituiască. Citește-l pe Boethius.

— Cum? Ce să citesc?

— Boethius îți va demonstra că a te strădui nu are până la urmă niciun rost, că trebuie să înveți să accepți. Întreab-o pe domnișoara O'Hara despre el.

— Da' ție ț-ar place să fii vagabont juma' din timp?

— Ar fi minunat! Eu însumi am fost un timp vagabond. Eram fericit. De ce nu sunt eu în locul tău? M-aș urni din cameră doar o dată pe lună să caut în cutia poștală cecul de șomer. Fii conștient de norocul pe care îl ai.

Grăsanul era de-a dreptul scrântit. Bieții oameni de la Levy Pants, au avut noroc că n-au sfârșit-o în Angola.

— Bine. Nu uita să vii peste vro două zile. Jones aruncă un nor de fum spre cercel. Harla o s-arate ce poate.

— Voi veni în sunet de trompete, spuse fericit Ignatius. Cum o să mai scrâșnească Myrna din dinți!

— Aha! Jones se duse în partea din față a căruciorului și privi coala de hârtie Big Chief. Pare că cineva-și bate joc de tine.

— Nu-i decât o reclamă ca să-mi vând marfa.

— Ăău! Mai bine uită-te-nc-o dată.

Ignatius merse greoi în fața prorei și constată că derbedeul decorase anunțul DOISPREZECE ȚOLI (12) DE PARADIS cu tot felul de organe genitale.

— O, Doamne! Ignatius rupse coala cu desene făcute cu pixul. Cu asta m-am învârtit eu pe străzi?

— Am să stau în fața ușii să te aștept, spuse Jones. Hei!

Ignatius flutură fericit din labă și se îndepărtă. Avea în sfârșit o rațiune pentru a câștiga bani: Harlett O'Hara. Îndreptă prora dezgolită a căruciorului spre debarcaderul feribotului Algiers, unde se adunau după-amiaza docherii. Strigând, scuzându-se, trecu cu căruciorul prin mulțimea de oameni și reuși să-și vândă toți crenvurștii. Plin de curtoazie și eficacitate întindea cu energia unui pompier ketchup și muștar pe marfa vândută.

Ce splendidă zi! Semnele Fortunei erau mai mult decât promițătoare Domnul Clyde, mut de uimire, primi salutul vesel al vânzătorului Reilly și zece dolari, iar Ignatius, cu halatul plin de bancnote, primite de la puști și de la magnatul crenvurștilor, se urcă în troleu cu inima ușoară.

Intră în casă și o găsi pe mama lui vorbind cu voce scăzută la telefon.

— M-am gândit la ceea ce mi-ai spus, șoptea doamna Reilly în receptor. Poate nu-i o idee atât de rea, fetițo. Știi tu la ce mă gândesc.

— Bineînțeles că nu-i, răspunse Santa. Oamenii de la Caritas pot să-l primească pe Ignatius așa, ca să se mai odihnească. Claude n-o să-l vrea pe Ignatius pe lângă el, în casă, dragă.

— Îi place de mine, ce zici?

— Dacă-i place! M-a sunat azi-dimineață să mă-ntrebe dacă cred c-o să te recăsătorești vrodată. Doamne! I-am spus: „De, Claude, tu trebe să pui întrebarea". Tiii! îți face o curte de rămâne lumea cu gura căscată. Bietu' om! L-a mâncat singurătatea.

— E foarte atent, n-am ce zice, șopti doamna Reilly, dar uneori mă enervează cu comuniștii ăia.

— Ce Dumnezeu bolborosești acolo? tună Ignatius din hol.

— Iisuse, spuse Santa. Parcă aud că s-a-ntors Ignatius.

— Șșș, șopti doamna Reilly în receptor.

— Ascultă ce-ți spun eu, scumpo. După ce se-nsoară, Claude n-o să mai trăncănească despre comuniști. Nu are la ce se gândi, asta-i. Tu trebe să-l iubești.

— Santa!

— Maică Doamne! exclamă Ignatius. Vorbești cumva cu dezmățata aia de Battaglia?

— Taci din gură!

— Mai bine l-ai pocni pe Ignatius ăla cu ceva în cap, spuse Santa.

— Mi-ar place să am atâta putere, răspunse doamna Reilly.

— O, Irene, era cât pe ce să uit să-ți spun. Angelo a trecut azi-dimineață pe aici să bea o ceașcă de cafea. Abia l-am recunoscut. Ar trebui să-l vezi și tu-n costumu' ăla de lână. Parc-ar fi calul doamnei Astor. Săracu' Angelo! Se străduiește așa de mult! Acu' spunea că merge pe la toate barurile de lux. Trebe să-și facă rost de-un individ suspect!

— Groaznic, spuse trist doamna Reilly. Ce-o să se facă Angelo dac-o să-l dea afară din poliție? Are și trei copii de crescut!

— Există perspective ademenitoare la Paradisul Vânzătorilor pentru oameni cu inițiativă și bun gust, spuse Ignatius.

— I-auzi ce spune nebunu', zise Santa. O, Irene! Mai bine ai suna la Caritas, dragă.

— Hai să-i mai dăm o șansă. Poate nemerește lozu' ăl mare.

— Nu știu de ce-mi bat eu capu' să vorbesc cu tine, suspină răgușit Santa. Ne vedem diseară pe la șapte. Claude a spus că vrea să treacă p-aici. Vino să ne iei și facem o plimbare pân-la lac să căutăm crabi. Ehe! Zău că s'teți norocoși cu o damă de companie ca mine. Aveți mare nevoie, mai ales când îi Claude prin preajmă.

Santa mai flecări așa, cu o voce și mai răgușită ca de obicei, apoi închise telefonul.

— Despre ce naiba trăncănește codoașa aia bătrână când vorbește cu tine? întrebă Ignatius.

— Taci din gură.

— Mulțumesc. Văd că atmosfera pe aici e la fel de veselă ca întotdeauna.

— Câți bani ai adus azi? Un sfert de dolar? țipă doamna Reilly. Sări de pe scaun și băgând mâna într-unul dintre buzunarele halatului scoase afară ilustrata lucitoare. Ignatius!

— Dă-mi-o imediat înapoi, tună Ignatius. Cum îndrăznești să mânjești imaginea aceasta minunată cu mâinile tale de precupeață?

Doamna Reilly mai aruncă o privire spre ilustrată și apoi închise ochii. De sub pleoapele plecate lunecă o lacrimă.

— Am știut de când te-ai apucat să vinzi crenvurști c-ai să te-nhăitezi cu oameni ca ăștia.

— Ce vrei să spui prin „oameni ca ăștia”? întrebă furios Ignatius, băgând fotografia în buzunar. E o femeie cultivată, căzută pe mâini rele. Vorbește despre ea cu respect.

— N-am niciun chef să vorbesc despre ea, spuse disprețuitor doamna Reilly, cu ochii tot închiși. Du-te la tine-n cameră și scrie alte bazaconii. Se auzi sunând telefonul. Trebe să fie tot domnu' Levy ăla. A mai sunat azi de două ori.

— Domnul Levy? Ce dorește monstrul acela de la mine?

— N-a vrut să-mi spună. Hai, du-te, nebunule! Răspunde! Ridică telefonu'!

— Ei asta-i! Nu vreau să vorbesc cu el, tună Ignatius. Ridică telefonul și, prefăcându-și vocea, spuse cu un accent puternic din Mayfair: Daa.

— Domnul Reilly? întrebă o voce bărbătească.

— Domnul Reilly nu-i aici.

— Sunt Gus Levy. O voce de femeie se auzea vorbind cu el: „Să te văd ce-o să spui. Alt prilej s-aluneci în mocirlă; ăsta-i unul scăpat de la casa de nebuni."

— Îmi pare teribil de rău, rosti clar Ignatius. Domnul Reilly a fost solicitat să plece din oraș, pentru o chestiune extrem de importantă. De fapt se află la spitalul de boli mintale din Mandeville. De când a fost dat afară în mod atât de brutal din trustul dumneavoastră, a trebuit să facă regulat naveta între casă și Mandeville. Eul său a fost adânc rănit. S-ar putea să primiți notele de plată ale psihiatrului. Sunt destul de înfricoșătoare.

— S-a sonat?

— Într-un mod violent și total. Am trecut printr-o încercare grea cu el. Prima dată când s-a dus la Mandeville, a fost nevoie să fie transportat cu o ambulanță blindată. După cum știți, fizicul său e impresionant de mare. Dar astăzi a plecat cu ambulanța inspectoratului statal.

— Poate primi vizitatori la Mandeville?

— Desigur. Puteți merge să-l vedeți. Duceți-i niște prăjituri. Ignatius trânti telefonul, puse un sfert de dolar în palma mamei sale care tot mai ținea disprețuitoare ochii închiși și plecă la el în cameră. Înainte de a intra, se opri ca să aranjeze mai bine hârtia prinsă în pioneze pe ușa de lemn cu vopseaua jupuită. Pe ea scria: PACE OAMENILOR DE OMENIE. Toate semnele indicau în sus. Roata se învârtea spre cer.

DOISPREZECE

Se stârnise un val de agitație. Fluieratul nerăbdător al poștașului, pufăitul camionetei poștale oprite pe strada Constantinopol, strigătul emoționat al mamei sale, domnișoara Annie reproșându-i poștașului că fluieratul său o speriase – toate acestea întrerupându-l pe Ignatius care se îmbrăca pentru reuniunea de start. Semnă adeverința de primire și se duse grăbit la el în cameră, încuind ușa.

— Ce s-a-ntâmplat, băiete? întrebă din hol doamna Reilly. Ignatius privi plicul din hârtie de Manilla cu ștampila „EXPRES" și cuvintele scrise cu mâna „Urgent" și „Rapid".

— Maică Doamne! spuse el fericit. Fufa de Minkoff pare să-și fi pierdut capul.

Rupse plicul și scoase scrisoarea.

Domnilor,
Tu mi-ai trimis telegrama asta, Ignatius?

> MYRNA FORMEAZĂ IMEDIAT COMITET CENTRAL PARTID PACE ZONA NORD-EST STOP ORGANIZEAZĂ-L LA TOATE NIVELURILE STOP RECRUTEAZĂ NUMAI SODOMIȚI STOP SEX ÎN POLITICĂ STOP URMEAZĂ AMĂNUNTE STOP IGNATIUS PREȘEDINTE NAȚIONAL STOP

Ce înseamnă asta, Ignatius? Chiar vrei să recrutez pederaști? Cine acceptă să fie înregistrat ca atare? Ignatius, sunt foarte îngrijorată. Te-ai înhăitat cu niște poponari? Aș fi putut ghici că așa se va întâmpla. Fanteziile paranoice despre arest și accident au fost primele indicații. Acum totul a ieșit la iveală. Manifestările tale normale sexuale au fost blocate atâta timp, încât acum surplusul de sexualitate se revarsă pe un canal greșit. De la fanteziile care au marcat începutul, ai trecut printr-o perioadă de criză care a culminat într-o aberație sexuală declarată. Eram sigură că vei face acest pas, mai devreme sau mai târziu. Acum s-a întâmplat. Grupul meu de terapie va fi într-adevăr deprimat când îl voi

informa despre întorsătura rea pe care a luat-o cazul tău. Lasă, te rog, orașul acela decăzut și vino în nord. Telefonează-mi cu taxă inversă, dacă dorești, și vom discuta această problemă de orientare sexuală pe care o înfrunți. Va trebui să faci curând o terapie, dacă nu vrei să devii un pederast înverșunat.

— Cum îndrăznește? strigă Ignatius.

Ce s-a întâmplat cu Partidul Drepturilor Divine? Cunosc persoane care erau gata să se înscrie. Nu cred că vor accepta această chestie cu pederaștii, deși cred și eu că ne-am putea folosi de un partid al homosexualilor ca să slăbim grupurile fasciste marginale. Poate vom reuși să separam aripa de dreapta în două. Totuși mă îndoiesc că asta este o idee bună. Să presupunem că vor să se alăture și nepederaști, iar noi îi refuzăm. Vom fi acuzați că avem prejudecăți și totul se va da peste cap. Conferința mea mă tem că nu a fost un mare succes. Am mers prea departe, mai presus de mintea publicului. Două sau trei persoane de vârstă mijlocie au încercat să mă hărțuiască cu observații ostile, dar niște prieteni de-ai mei din grupul de terapie au răspuns la ostilitate cu ostilitate și în cele din urmă i-au scos pe acești reacționari din sală. Așa cum am bănuit, ideile mele sunt prea înaintate pentru cartierul în care am ținut conferința. Ongah nu și-a făcut apariția, ticălosul. În ceea ce mă privește, n-au decât să-l trimită înapoi în Africa. Am fost într-adevăr convinsă că tipul ăsta are ceva în cap. Dar se pare că e foarte apatic când vine vorba de politică. Mi-a promis că va veni, netrebnicul. Ignatius, proiectul ăsta cu sodomiții nu mi se pare foarte practic. În plus, cred că nu-i decât un simptom periculos al declinului sănătății tale mintale. Nici nu știu cum le voi putea spune celor din grupul meu de terapie despre această bizară evoluție, deși ea era de așteptat. Grupul a fost tot timpul preocupat de binele tău. Unii chiar se identifică cu tine. Dacă tu marșezi, s-ar putea să marșeze și ei. E nevoie să comunicăm cât de curând posibil. Te rog, sună cu taxă inversă oricând după ora 18. Sunt foarte, foarte îngrijorată.

M. Minkoff

— Ce stare de totală confuzie! constată fericit Ignatius. Stai să vezi când va auzi de întâlnirea mea apocaliptică cu domnișoara O'Hara!

— Ignatius, ce-ai primit?

— O veste de la fufa de Myrna.

— Ce mai vrea fata aia?

— Amenință să se sinucidă dacă nu jur că inima mea îi aparține numai ei.

— Groaznic! Pariez că ai înțesat capu' bietei fete cu minciuni. Te cunosc eu, Ignatius.

De cealaltă parte a ușii se auzeau zgomotele cuiva care se îmbracă; apoi păru că o bucată de metal căzuse.

— Unde te duci? întrebă doamna Reilly prin ușa scorojită.

— Te rog, mamă, se auzi o voce profundă de bas. Sunt foarte grăbit. Nu mă mai bate la cap, te rog.

— Ai putea tot așa de bine sta acasă toată ziua, pentru banii pe care mi-i aduci, țipă doamna Reilly la ușă. Cum am să fac față cheltuielilor? Trebe să-l plătesc pe omu' ăla!

— Aș dori să mă lași în pace. Sunt așteptat să iau cuvântul în seara aceasta la un miting politic și mă concentrez să-mi organizez ideile.

— Un miting politic. Ignatius! Ce lucru minunat! Poate ai să reușești în politică, băiete. Ai o voce frumoasă. La ce club, dragă? Democrații Orașului Semilună? Al Veteranilor?

— Mi-e teamă că numele partidului este deocamdată secret.

— Ce fel de partid politic cu nume secret? întrebă bănuitoare doamna Reilly. Doar n-ai de gând să vorbești în fața unei adunături de comuniști!

— Hm!

— Mi-a dat cineva o broșură despre comuniști, băiete. Am citit totu' despre nenorociții ăia! Nu-ncerca să mă prostești, Ignatius.

— A, da! Am văzut o broșură dintre acelea în hol chiar azi. Ai lăsat-o acolo dinadins, ca să profit și eu de mesajul ei, sau ți-a căzut din mână, într-una din orgiile cu vin de după-amiază, tu considerând-o o bucată de confeti deosebit de voluminoasă? Îmi imaginez că pe la ora două după-masa ai necazuri cu ochii, vezi totul ca prin ceață. Am citit toată broșura. E scrisă complet neliterar. Dumnezeu știe unde găsești asemenea porcării. Poate la bătrâna care vinde praline la cimitir. Ei bine, nu sunt comunist, deci lasă-mă în pace!

— Ignatius, nu crezi că ai fi mai fericit dacă te-ai duce să te odihnești puțin la Caritas?

— Te referi cumva la un salon psihiatric? întrebă Ignatius, fierbând de mânie. Crezi că sunt nebun? Îți închipui că vreun cretin de psihiatru va putea vreodată sonda adâncimile psihicului meu?

— Ai putea să te odihnești, scumpule. Ai putea scrie ceva pe caietele tale.

— Ar încerca să mă transforme într-un tâmpit căruia îi place televiziunea, mașinile noi și mâncarea congelată. Nu pricepi? Psihiatria e mai rea decât comunismul. Refuz să fiu îndoctrinat. Nu vreau să fiu un robot.

— Dar, Ignatius, i-au ajutat pe o mulțime de oameni cu probleme.

— Crezi că am probleme? urlă Ignatius. Oricum, unica problema pe care o au oamenii aceia este că nu le plac mașinile noi și sprayurile pentru păr. De asta sunt internați. Bagă spaima în ceilalți oameni din societate. Toate spitalele de boli mintale din țara asta sunt pline de niște biete suflete care pur și simplu nu pot suferi lanolina, celofanul, materialele plastice, televiziunea și subdiviziunile.

— Ignatius, nu-i adevărat. Ți-aduci aminte de bătrânu' domn Becnel care locuia în capu' străzii? L-au închis pentru c-alerga gol pușcă pe stradă.

— Firește că alerga pe stradă gol pușcă! Pielea lui nu mai suporta hainele de nailon și dacron care îi astupau porii. Am considerat întotdeauna că domnul Becnel este un martir al vremurilor noastre. Bietul om a căzut victimă. Și acum dă o fugă la ușa din față și vezi dacă nu mi-a venit taxiul.

— De unde ai bani pentru taxi?

— Țin câțiva gologani ascunși în saltea, răspunse Ignatius. Mai șantajase puștiul de alți zece dolari și îl pusese să păzească căruciorul în timp ce el petrecuse după-amiaza la cinematograf, văzând un film despre adolescenți în goană după droguri. Haimanaua aceea fusese o mare descoperire, un dar trimis de Fortuna drept compensație pentru toate urzelile ei nefaste. Du-te și privește printre jaluzele.

Ușa se deschise și Ignatius apăru în costumul lui de pirat.

— Ignatius!

— M-am gândit că vei reacționa astfel. De aceea am ținut toate accesoriile acestea la Paradisul Vânzătorilor.

— Angelo avea dreptate, strigă doamna Reilly. Te-ai plimbat pe străzi to' timpu' ăsta, costumat ca de carnaval.

— O eșarfă ici, o sabie de abordaj colo. Câteva sugestii abile și de bun gust. Asta-i tot. Efectul general e captivant.
— Nu poți merge în halu' ăsta pe stradă, urlă doamna Reilly.
— Te rog! Nu vreau altă criză de isterie. Îmi tulburi toate ideile care-mi prind formă în minte în legătură cu discursul.
— Treci înapoi în cameră. Doamna Reilly începu să-l lovească pe Ignatius peste brațe. Intră imediat înăuntru. Vezi că nu glumesc de data asta! Nu mă poți face chiar așa de rușine.
— Maică Doamne! Mamă, încetează. Am să fiu într-un hal făr' de hal la discurs.
— Ce fel de discurs ții? Unde te duci, Ignatius? Răspunde-mi, băiete. Doamna Reilly îi trase fiului ei o palmă peste obraz. Nu te las să pleci de acasă, nebunule.
— O, Doamne, ți-ai ieșit din minți? Pleacă imediat din calea mea. Sper că ai observat hangerul care îmi atârnă de uniformă?
O altă palmă îl lovi pe Ignatius în nas, o alta îi nimeri ochiul drept. Se duse în capătul culoarului, deschise grăbit obloanele și alergă în curte.
— Întoarce-te în casă, țipă doamna Reilly din pragul ușii din față. N-ai să te duci nicăieri, Ignatius.
— N-ai decât să vii afară după mine în cămașa aceea zdrențuită de noapte și să mă prinzi, răspunse sfidător Ignatius, scoțând limba lui roșie și mare spre ea.
— Întoarce-te-năuntru chiar acu', Ignatius.
— Hei, voi doi, potoliți-vă! strigă domnișoara Annie, dindărătul jaluzelelor. Nervii mei s-au dus dracului.
— Uită-te la Ignatius, îi strigă doamna Reilly. Nu-i așa că-i groaznic? Ignatius, de pe trotuarul de cărămidă, flutura din mână spre mama lui, în timp ce în cercel se reflectau luminile străzii.
— Ignatius, fii băiat cuminte și vino aici, îl rugă doamna Reilly.
— Deja mă doare capu' de la fluieratu' afurisitului de poștaș, se plânse domnișoara Annie. Am să sun la poliție peste un minut, amenință ea.
— Ignatius, mai strigă o dată doamna Reilly, dar era prea târziu. Un taxi se apropia de casa lor și Ignatius îi făcu semn să se oprească, tocmai când mama lui, uitând de cămașa zdrențuită, alerga spre marginea trotuarului. Ignatius trânti portiera din spate a taxiului drept sub nasul mamei sale și dădu repede o adresă taximetristului. O lovi apoi peste mâini cu sabia de

plastic și spuse șoferului să plece imediat. Mașina porni stârnind pietricelele din rigolă care înțepară picioarele doamnei Reilly prin cămașa de noapte ruptă. Se uită o clipă spre luminile roșii din spatele automobilului și apoi alergă în casă să-i telefoneze Santei.

— Te-ai costumat pentru vreo petrecere? îl întrebă șoferul pe Ignatius, intrând pe bulevardul Sfântul Carol.

— Uită-te pe unde mergi și vorbește când ești întrebat, tună Ignatius. Tot timpul cursei, taximetristul nu mai scoase un cuvânt, iar Ignatius își repetă discursul cu voce tare, lovind cu sabia în scaunul din față când voia să sublinieze anumite puncte-cheie.

Pe strada Sfântul Petru se dădu jos și primul lucru pe care îl auzi fu zgomotul înăbușit dar frenetic de cântece și râsete care venea dinspre o clădire cu trei etaje, placată cu stuc galben. Vreun francez prosper construise casa spre sfârșitul secolului al XVII-lea ca să locuiască în ea cu soția, copiii și diverse mătuși nemăritate. Mătușile fuseseră plasate sus, la mansardă, împreună cu alte mobile inutile și neatrăgătoare și priviseră prin cele două ferestruici de pe acoperiș crâmpeiul de lume pe care și-l închipuiau că există în afara universului lor de bârfă, croșetat și recitări ciclice de mătănii. Dar mâna de profesionist a unui decorator gonise orice urmă de stafie a burgheziei franceze care mai bântuise poate zidurile groase de cărămidă ale clădirii. Exteriorul era vopsit într-un galben vesel, flăcările de gaze din cele două felinare de alamă, reconstituite, tremurau ușor de fiecare parte a aleii care ducea spre casă, reflexele luminii lor chihlimbarii unduind în emailul negru al porții și al obloanelor. Sub ambele felinare, pe dalele cu care era pavată aleea, se vedeau ghivece vechi, de plantație, în care creșteau și se înmulțeau tufe impunătoare yucca. Ignatius se opri în fața clădirii, privind-o cu extrem dezgust. Ochii lui și albaștri și galbeni condamnau fațada strălucitoare. Nasul său se revolta împotriva mirosului persistent al vopselei proaspete cu email. Urechile lui se încrâncenau la auzul cântecelor, râsetelor, chicotelilor din spatele obloanelor închise care păreau date cu lac.

Dregându-și enervat vocea, privi la cele trei sonerii din bronz și la cartonașele albe de deasupra fiecăreia:

Billy Truehard
Raoul Frayle – 3A
Frida Club

Betty Bumper
Liz Steele – 2A
Dorian Greene – 1A

Își propti degetul în soneria de jos și așteptă. Frenezia de dincolo de obloane se potoli, dar foarte puțin. O ușă se deschise dincolo de alee și Dorian Greene veni spre poartă.

— O, Doamne! exclamă el când văzu cine era afară pe trotuar. Un naiba ai fost până acum? Mi-e teamă că startul începe să ne scape din mână. Am încercat o dată sau de două ori să fac ordine, dar s-ar părea că spiritele sunt tot mai încinse.

— Sper că n-ai făcut nimic care să le răcească elanul, spuse grav Ignatius, lovind nerăbdător cu sabia în poarta de fier. Observă destul de supărat că Dorian venea spre el cu pași cam șovăielnici. Nu se așteptase la așa ceva.

— Ce mai petrecere, spuse Dorian, pe când deschidea poarta. Fiecare pare gata să-și dea poalele peste cap.

Dorian făcu o pantomimă rapidă și dezlânată ca să ilustreze acest lucru.

— Maică Doamne, spuse Ignatius. Termină cu obscenitățile astea dezgustătoare.

— Mai mulți dintre ei vor fi pe de-a-ntregul ruinați după seara asta. Va urma un exod în masă spre Mexico City mâine dimineață. Dar Mexico City e atât de minunat de sălbatic!

— Sper din tot sufletul că nimeni dintre cei prezenți nu a încercat să strecoare vreo instigare la război.

— Nici pomeneală de așa ceva.

— Sunt bucuros să aud acest lucru. Dumnezeu știe ce opoziție trebuie să înfruntăm chiar din capul locului. S-ar putea să avem vreun inamic în interior. Să nu fi ajuns cumva vestea la unitățile militare naționale și, de aici, la întreaga lume.

— Hai, lasă astea și vino-năuntru, regină a țiganilor. Pe când înaintau pe alee, Ignatius comentă:

— Clădirea aceasta este respingător de flamboaiantă. Privi becurile colorate pastel, ascunse în spatele palmierilor din lungul pereților. Cine este responsabil de toate aceste monstruozități?

— Eu, bineînțeles, unguroaico. Clădirea îmi aparține mie.

— Ar fi trebuit să-mi închipui. Pot să te întreb de unde-ți vin banii cu care-ți satisfaci asemenea capricii decadente?

— De la scumpa mea familie, din mijlocul holdelor de grâu. Dorian suspină. Îmi trimit câte un cec barosan în fiecare lună. În schimb trebuie să le garantez că n-am să apar niciodată prin Nebraska. Am plecat de acolo învăluit într-un fel de nor, înțelegi? Tot grâul ala și câmpurile nesfârșite… Nu pot să-ți spun cât erau de deprimante! Grant Wood[29] găsea că sunt romantice. Ce idee! Am plecat în est, la universitate, și pe urmă am venit aici. O, la New Orleans e atâta libertate!

— De, cel puțin avem un loc de întâlnire pentru lovitura pe care vrem s-o dăm. Dar acum, după ce am văzut casa asta, aș prefera să fi închiriat o sală a Legiunii Americane sau altceva care să fie mai potrivit. Acest loc pare mai degrabă un decor pentru tot felul de activități perverse, cum ar fi un ceai dansant, o petrecere în aer liber…

— Știi că o revistă americană specializată în decorația locuințelor vrea să publice patru pagini color despre clădirea aceasta? întrebă Dorian.

— Dacă ai avea câtuși de puțin bun-simț, ți-ai da seama că aceasta este o enormă insultă, spuse disprețuitor Ignatius.

— O, fetițo cu cercel de aur, mă înnebunești! Uite, aici e ușa.

— O clipă, spuse prudent Ignatius. Ce e zgomotul acela îngrozitor? S-ar zice că cineva urmează să fie sacrificat.

Rămaseră în lumina pastelată a aleii. Undeva, în curtea interioară, o voce omenească striga disperată.

— O, Doamne, ce s-au apucat să facă? Glasul lui Dorian trăda enervarea. Nebunaticii ăștia! Sunt incapabili să se poarte cum trebuie.

— Hai mai bine să facem o investigație, șopti conspirativ Ignatius. Vreun militar obsedat s-ar putea să se fi strecurat incognito la adunare și poate încearcă să stoarcă, prin tortură, secretele de la vreun membru de partid loial. Militarii fanatici se pot preta la orice.

— O, ce nostim! țipă Dorian.

Împreună cu Ignatius, porni spre curtea interioară. Dinspre zona casei destinată sclavilor, se auzea cineva țipând și cerând ajutor. Deși ușa era întredeschisă, Ignatius se aruncă totuși în ea, spărgând câteva panouri de sticlă.

— O, Doamne! strigă el privind scena din fața lui. Au atacat! Se uită spre micul marinar care era încătușat și legat de perete. Era Timmy.

— Ai văzut ce mi-ai făcut la ușă? întrebă mustrător Dorian, din spatele lui Ignatius.

— Dușmanul e printre noi! exclamă Ignatius agitat. Cineva ne-a deconspirat! Spune-mi cine! Au pornit împotriva noastră!

— Scoate-mă de aici, se rugă micul marinar. E teribil de întuneric.

— Prostănac ce ești! exclamă Dorian, scuipându-l pe marinar. Cine te-a legat aici?

— Afurisiții ăia de Bill și Raoul. Sunt atât de nesuferiți, amândoi. M-au adus aici să-mi arate cum ai redecorat locuințele sclavilor și deodată, m-au legat cu lanțurile astea murdare și au fugit înapoi la petrecere.

Micul marinar își zăngăni lanțurile.

— Abia am refăcut partea aceasta a casei, îi reproșă Dorian lui Ignatius. Biata mea ușă!

— Unde sunt agenții aceia? întrebă Ignatius, desprinzându-și hangerul și fluturându-l în aer. Trebuie să-i capturăm cât încă n-au părăsit clădirea.

— Te rog, scoate-mă de aici! Nu pot suporta întunericul.

— E vina ta că s-a spart ușa! se răsti Dorian la marinarul tulburat. De ce te joci cu golanii ăia de sus?

— El a spart ușa!

— Ce poți să te aștepți de la el? Uite cum arată!

— Despre mine vorbiți, pederaștilor? întrebă Ignatius supărat. Dacă ai de gând să te enervezi în halul acesta pentru o ușă, am serioase îndoieli că vei rezista mult în arena coruptă a politicii.

— O, scoate-mă de aici! Am să încep să țip dacă mă mai lăsați mult timp. Lanțurile astea mă strâng.

— Da’ mai tacă-ți gura, Nelly, se răsti Dorian, pălmuindu-l pe Timmy peste obrajii lui trandafirii. Ieși din casa mea și du-te pe stradă, unde ți-e locul.

— Vai, strigă marinarul, ce lucru groaznic poți să-mi spui!

— Vă rog, pledă Ignatius. Mișcarea nu trebuie să fie sabotată de lupte interne.

— Credeam că mi-a rămas cel puțin un prieten, îi spuse marinarul lui Dorian. Văd că m-am înșelat. Dă-i drumul înainte. Pălmuiește-mă din nou, dacă îți face plăcere.

— Nici nu vreau să mă ating de tine, pramatie.

— Mă îndoiesc că vreun scriitor angajat, silit fiind, ar putea scrie o melodramă atât de atroce, comentă Ignatius. Și acum, lăsați chestiile astea, degeneraților. Obișnuiți-vă și voi cu puțină decență și bun-simț.

— Pălmuiește-mă, țipă marinarul. Știu că mori de dorința s-o faci. Ți-ar plăcea să mă rănești, nu-i așa?

— Se pare că nu se va liniști dacă nu-l faci să simtă puțină durere fizică, îi spuse Ignatius lui Dorian.

— Nu vreau să ating nici cu un deget trupul ăsta de târfă.

— De, va trebui să facem ceva să-i închidem gura. Valva mea nu poate să suporte în mod nelimitat nevroza acestui marinar scrântit. Va trebui să-l dăm, politicos, afară din mișcare. Pur și simplu, nu-i pe măsura ei. Oricine poate adulmeca mirosul greu de mosc pe care îl exală masochismul său. S-a răspândit peste tot în locuințele sclavilor. În plus, pare destul de beat.

— Și tu mă urăști, monstru uriaș ce ești, îl învinui marinarul pe Ignatius.

Ignatius îl lovi zdravăn pe Timmy de mai multe ori în cap cu hangerul de plastic iar omul mării scoase un geamăt slab.

— Dumnezeu știe ce fantezie obscenă îi trece prin cap, comentă Ignatius.

— O, mai lovește-l puțin, ciripi fericit Dorian. Cât e de nostim!

— Te rog, scoate-mă din lanțurile astea-ngrozitoare, se rugă marinarul. Mi se murdărește de rugină costumul de marinar.

În timp ce Dorian deschidea cătușele cu o cheie pe care o luase de deasupra ușii, Ignatius spuse:

— Știi, cătușele și lanțurile au în viața modernă o anumită funcție pe care n-au avut-o în vedere inventatorii lor, într-o epocă mai veche și mai simplă. Dacă aș fi un antreprenor de construit suburbii, aș face să se monteze cel puțin o pereche de lanțuri cu cătușe în pereții fiecărei vile de cărămidă galbenă. Când locatarii s-ar sătura de televiziune și ping-pong, sau orice fac ei în micile lor case, ar putea să se lege unul pe altul în lanțuri pentru un timp. Toți ar fi încântați. Soțiile ar spune: „Soțul meu m-a pus în lanțuri noaptea trecută. A fost minunat! Soțul tău ți-a mai făcut așa ceva în ultimul timp?" Și copiii s-ar grăbi să vină de la școală acasă, la mamele lor, care i-ar aștepta ca să-i pună în lanțuri. I-ar ajuta pe copii să-și dezvolte imaginația frânată de televiziune și ar scădea în mod considerabil delincvența juvenilă. Când tatăl s-ar reîntoarce de la muncă, întreaga familie ar tăbărî pe el și l-ar lega pentru motivul că este destul de tâmpit ca să muncească ziua întreagă să-i întrețină. Rudele bătrâne și cicălitoare ar fi

legate în lanțuri în garaj. Li s-ar dezlega mâinile doar o dată pe lună ca să poată semna cecurile de la asigurările sociale. Cătușele și lanțurile ar oferi tuturor o viață mai bună. Trebuie să comentez pe larg acest lucru în însemnările și notele mele.

— O, Doamne, suspină Dorian. Nu-ți mai tace gura niciodată?

— Brațele îmi sunt complet ruginite, spuse Timmy. Abia aștept să pun mâna pe Billy și Raoul.

— Mica noastră întrunire pare să devină tot mai dezlănțuită, spuse Ignatius, referindu-se la zgomotele nebune care ieșeau din apartamentul lui Dorian. S-ar părea că sentimentele în legătură cu problemele noastre nu le incită doar un singur centru nervos.

— O, Cerule, mi-e teamă și să mă uit, spuse Dorian, împingând rămășițele de sticlă ale ușii în stil provincial francez.

Ignatius văzu înăuntru o grămadă înfierbântată de oameni. Țigările și paharele cu cocteil, ținute în sus ca niște baghete, se agitau în aer dirijând simfonia de vorbe, strigăte, cântece și râsete. Din măruntaiele unui patefon stereofonic imens, vocea lui Judy Garland se străduia să-și facă drum prin vacarmul existent. O mică orchestră de tineri, singurii care nu se mișcau din întreaga cameră, stătea în fața patefonului de parcă acesta ar fi fost un altar.

— Divin, fantastic, atât de uman, spuneau ei despre vocea din tabernacolul electric.

Ochii și albaștri și galbeni se plimbară de la acest ritual spre restul camerei în care musafirii se atacau unii pe alții în conversații. Broderii în spic și șaluri mari de bumbac, lână fină și cașmir sclipeau în lumina estompată când mâini și brațe despicau aerul într-o mulțime de gesturi grațioase. Unghiile, butonii de la manșete, inelele roșii, dinții, ochii, toate străluceau. În centrul unui mic grup de oaspeți eleganți, un cowboy cu un bici de călărie îl lovea ușor pe unul dintre admiratorii săi, care răspundea printr-o cascadă de țipete exagerate și chicote de plăcere. În mijlocul unui alt grup, un tip sportiv, îmbrăcat într-o jachetă din piele neagră, făcea demonstrații de judo, spre enorma desfătare a discipolilor săi hermafrodiți.

— O, învață-mă și pe mine mișcarea aceasta, țipă cineva de lângă sportiv, după ce un musafir elegant fusese răsucit într-o poziție obscenă și apoi aruncat jos pe dușumea, unde căzuse în zornăitul butoanelor de manșetă și al altor bijuterii asortate.

— N-am invitat decât persoanele mai bine, îi spuse Dorian lui Ignatius.

— Maică Doamne! exclamă Ignatius. Îmi dau seama că vom avea multă bătaie de cap ca să obținem votul fermierilor calviniști, conservatori. Va trebui să ne reconstruim imaginea pe o linie diferită de ceea ce vedem aici.

Timmy, care privea cum sportivul îmbrăcat în piele neagră îi răsucește și-i aruncă jos pe amatori, suspină:

— Ce nostim!

Camera însăși era, cum ar fi definit-o un decorator de interior, sobră. Cu pereții și tavanele înalte albe, era puțin mobilată, cu doar câteva piese de mobilier antic. Singurul element voluptuos în spațiul acela mare erau draperiile de catifea de culoarea șampaniei, legate în părți cu panglici albe. Cele două sau trei scaune stil fuseseră probabil alese pentru forma lor bizară și nu ca să se așeze cineva pe ele, căci păreau o sugestie delicată de mobilier, cu pernele abia destul de mari ca să se poată așeza pe ele un copil. O asemenea cameră nu era concepută ca o ființă omenească să se odihnească, să șadă sau să se relaxeze, ci mai degrabă să pozeze, devenind un fel de mobilier uman, menit să întregească, cât mai bine, decorul.

După ce Ignatius studie încăperea, îi spuse lui Dorian:

— Unicul articol funcțional de aici este patefonul, care din păcate nu-i bine folosit. E o cameră fără suflet. Fornăi tare și disprețuitor, în parte din cauza camerei și în parte din cauză că nimeni dintre cei de acolo nu-i dădea atenție, deși întregea și el decorul la fel de bine cum ar fi făcut-o un bec de neon. Participanții la reuniunea de start din seara aceea păreau mai preocupați de propria lor soartă, decât de soarta lumii. Constat că niciunul dintre cei prezenți în cavoul acesta alb nu ne-a onorat cu o privire. N-au dat cel puțin din cap spre gazda a cărei băutură o consumă și al cărei aer condiționat îl viciază cu parfumurile lor pătrunzătoare. Mă simt ca un observator la o încăierare între pisici.

— Nu trebuie să-ți pese. De luni de zile mor toți de dorința unei petreceri reușite. Vino. Trebuie să vezi decorațiile pe care le-am făcut. Îl duse pe Ignatius în fața căminului și-i arătă un vas de flori care conținea un trandafir roșu, unul alb și unul albastru. Am cumpărat și niște hârtie creponată, dar nimic din ce am reușit să fac cu ea nu m-a satisfăcut.

— Aceasta este o monstruozitate florală, comentă Ignatius iritat, bătând în vas cu sabia lui de plastic. Florile artificiale sunt ceva nefiresc și totodată obscen. Îmi dau seama că voi avea mult de furcă cu voi ăștia.

— O, vorbește, vorbește, vorbește, gemu Dorian. Și acum hai să mergem la bucătărie. Vreau să întâlnești corpul auxiliar de fete.

— Vorbești serios? Un corp auxiliar de fete? întrebă lacom Ignatius. Trebuie, zău, să te felicit pentru prevederea de care dai dovadă.

Intrară în bucătărie unde, în afară de doi bărbați tineri, care se certau într-un colț pe motive sentimentale, era liniște. La o masă stăteau trei femei care beau bere din cutii. Priviră fix spre Ignatius. Una dintre ele, care tocmai turtea o cutie de bere în mână, se opri și o aruncă lângă chiuvetă, într-un ghiveci cu o plantă.

— Fetelor, spuse Dorian. Cele trei fete scoaseră un chiot răgușit ca din Bronx. Acesta este Ignatius Reilly, nou-venit între noi.

— Dă laba aici, grasule, spuse fata care turtise cutia de bere. Apucă mâna lui Ignatius și începu să o strângă de parcă intenționa să o strivească și pe ea.

— O, Doamne! țipă Ignatius.

— Ea e Frieda, explică Dorian. Iar ele sunt Betty și Liz.

— Ce mai faceți? spuse Ignatius, strecurându-și mâinile în buzunar ca să prevină vreo altă strângere de mână. Sunt sigur că veți fi un ajutor de neprețuit pentru cauza noastră.

— De unde l-ai cules? îl întrebă Frieda pe Dorian, pe când celelalte două îl studiau pe Ignatius, dându-și coate.

— Domnul Greene și cu mine ne-am întâlnit datorită mamei mele.

— Serios? spuse Frieda. Mama ta trebuie să fie o persoană foarte interesantă.

— Nu tocmai, răspunse Ignatius.

— Ia o bere, borțosule, spuse Frieda. Aș fi preferat să fie bere la sticlă. Betty ar fi putut să-ți deschidă una cu dinții. Are dinți ca niște gheare de fier. Betty făcu un gest obscen spre Frieda. Și într-una din zile, să nu te miri dac-o să-i fie băgați pe gât.

Betty o lovi pe Frieda în cap cu o cutie goală de bere.

— O cauți cu lumânarea, spuse Frieda, ridicând unul dintre scaunele de bucătărie.

— Acum ajunge! se răsti Dorian. Dacă nu știți să vă purtați, plecați de aici imediat.

— Eu una, spuse Liz, m-am plictisit să stăm numai aici, în bucătărie.

— Da! strigă Betty. Apucă de un picior scaunul pe care Frieda îl ținea deasupra capului și începură să se lupte pentru el. De ce ne-ai pus să stăm aici?

— Lasă scaunul jos în clipa asta! porunci Dorian.

— Vă rog și eu, adăugă Ignatius, care se retrăsese într-un colț. Ați putea răni pe cineva.

— De pildă pe tine, spuse Liz. Aruncă o cutie nedeschisă spre Ignatius care se lăsă în jos.

— Maică Doamne! exclamă el. Cred că mă voi întoarce în cealaltă cameră.

— Șterge-o, umflatule! îl îndemnă Liz. Consumi tot aerul de-aici.

— Opriți-vă, fetelor, țipă Dorian la Frieda și Betty care se luptau și ale căror maiouri începuseră să se umezească de transpirație. Se înjurau și gâfâiau, trăgând de scaun în jurul camerei, trântindu-se una pe alta de pereți și de chiuvetă.

— Gata, potoliți-vă! țipă Liz la prietenele ei. Oamenii aceștia or să creadă că sunteți niște necioplite.

Luă și ea un scaun și se băgă între cele două combatante. Apoi izbi cu scaunul ei în cel pentru care se luptau Frieda și Betty și le împinse și pe ele ca să le despartă. Ambele scaune căzură cu zgomot pe podea.

— Cine ți-a spus să te amesteci? o întrebă Frieda pe Liz, apucând-o de părul tuns scurt.

Dorian, împiedicându-se de scaune, încerca să împingă fetele înapoi la masă, răstindu-se la ele:

— Astâmpărați-vă și stați acolo jos.

— Petrecerea asta pute, spuse Betty. Nu se întâmplă nimic.

— De ce naiba ne-ai invitat, dacă tot ce avem de făcut e să stăm în bucătăria asta afurisită? întreba Frieda.

— Ați fi început să vă încăierați și sus la etaj. Știți bine! Mi-am închipuit că este un act de curtoazie, ca între vecini, să vă invit și pe voi aici. Nu vreau niciun fel de neplăceri. Aceasta este cea mai reușită petrecere din ultimele luni de zile.

— E-n regulă, mârâi Frieda. O să stăm cuminți ca niște doamne. Fetele își dădură reciproc câte un pumn în semn că sunt de acord. De altfel, nu suntem decât chiriașe. Du-te înăuntru și poartă-te drăguț cu cowboy-ul ăla

fals, care vorbește ca Jeanette MacDonald[30], cel care a încercat să ne înșele ieri, pe strada Chartres.

— E o persoană foarte fină și prietenoasă, spuse Dorian. Sunt sigur că n-a văzut că sunteți voi, fetelor.

— Ba ne-a văzut foarte bine, spuse Betty. I-am dat una în cap.

— Mi-ar plăcea să-i trag un picior în boașele alea arogante.

— Vă rog, spuse Ignatius grav. În jurul meu nu văd decât bătaie. Va trebui să strângeți rândurile și să prezentați un front unit.

— Ce l-a apucat? întrebă Liz, deschizând cutia de bere pe care o aruncase în Ignatius. Spuma țâșni și se revărsă pe stomacul dilatat de produsele paradisului.

— Ei bine, mi-a ajuns ce văd aici, spuse el furios.

— Foarte bine, spuse Frieda. Ia-o din loc!

— În noaptea asta bucătăria este teritoriul nostru. Noi hotărâm cine s-o folosească.

— Nu mai pot de curiozitate să asist la cheful dat de corpul auxiliar, mormăi disprețuitor Ignatius, îndreptându-se greoi spre ușă. Când să iasă, o cutie goală de bere atinse tocul ușii în dreptul urechii sale. Ce te-a făcut să pângărești mișcarea noastră invitându-le pe mitocancele astea?

— N-am avut încotro, explică Dorian. Chiar dacă nu le inviți la o petrecere, dau buzna peste tine și se poartă și mai rău. Când sunt bine dispuse, sunt niște fete destul de amuzante, dar au avut nu de mult neplăceri cu poliția și acum se răzbună pe toată lumea.

— Trebuie scoase imediat din mișcare.

— Voi face cum dorești, unguroaico, suspină Dorian. Personal îmi este puțin milă de fetele astea. Locuiau mai înainte în California, unde au dus-o grozav. A urmat apoi un incident provocat de faptul că au atacat culturist pe Muscle Beach. S-au întrecut în luptă cu băiatul acela, sau cel puțin așa spun ele, și dintr-o dată lucrurile au luat o altă întorsătură. Au fost nevoite să fugă, pur și simplu, în sudul Californiei și să traverseze în goana mare deșertul cu automobilul lor magnific, german. Le-am dat adăpost. Din multe puncte de vedere sunt niște chiriașe admirabile. Îmi păzesc casa mai bine decât ar putea s-o facă un câine de pază. Au o sumedenie de bani pe care îi capătă de la o actriță bătrână de cinema.

— Serios? întrebă cu interes Ignatius. Poate m-am grăbit cerând să fie date afară. Mișcările politice sunt nevoite să accepte bani din orice sursă.

Fetele astea au neîndoielnic un farmec întunecat de blugii și cizmele pe care le poartă. Privi peste masa clocotitoare de invitați. Trebuie să-i potolim pe oamenii aceștia. Să-i aducem la ordine. Ne așteaptă o chestiune crucială.

Falsul cowboy gâdila cu biciul un oaspete elegant. Sportivul țintuia la podea un altul, ce părea în culmea fericirii. Peste tot se auzeau țipete, gemete, chiote. La patefon puseseră acum o altă placă: Lena Horn. „Spirituală”, „vioaie”, „teribil de cosmopolită”, spuneau reverențios cei de lângă patefon. Cowboy-ul se desprinse de admiratorii lui excitați ca să-și sincronizeze buzele cu cuvintele de pe disc, șerpuind în jurul camerei ca o șansonetistă încălțată în cizme. Cu o revărsare de țipete, musafirii se adunară în jurul lui, fără să mai rămână niciunul pe care să-l tortureze sportivul.

— Trebuie să oprești toate acestea, strigă Ignatius spre Dorian care-i făcea cu ochiul cowboy-ului. Pe lângă faptul că sunt martorul unei jigniri strigătoare la cer împotriva bunului gust și al decenței, am început să mă sufoc din cauza miasmelor de emanații glandulare și de colonie.

— O, nu fi atât de anost! Se distrează și ei.

— Îmi pare rău, spuse Ignatius cu un ton aferat. Sunt aici în seara aceasta într-o misiune extrem de serioasă. Există o fată care trebuie pusă la punct, o fufă neglijentă, îndrăzneață și progresistă. Oprește, te rog, muzica aceea enervantă și liniștește-i pe sodomiții ăștia. Trebuie să abordăm problemele esențiale.

— Am crezut că o să fii amuzant. Dacă ai de gând să fii posac și vulgar, mai bine pleacă.

— Nu voi pleca. Nimeni nu mă poate împiedica. Pace! Pace! Pace!

— Vai de capul meu! Văd că ai luat-o chiar în serios. Ignatius îl lăsă pe Dorian și străbătu grăbit camera. Croindu-și drum printre invitații eleganți, opri patefonul. Când se întoarse, oaspeții îl întâmpinară cu o versiune fără vlagă a unui strigăt de război apaș.

„Bestie.” „Nebunule.” „Asta ne-a promis nouă Dorian?” „Fantastica Lena.” „Ce costum! Grotesc! Și cercelul! Vai de lume!” „Era tocmai cântecul meu preferat.” „Oribil.” „Inimaginabil de grosolan.” „Monstruos de mare.” „Un adevărat coșmar.”

— Liniște! mugi Ignatius, dominând exclamațiile lor furioase. Sunt aici în seara aceasta, prieteni, ca să vă arăt cum ați putea salva lumea și aduce pace.

„E nebun de-a binelea.” „Dorian, ce glumă proastă mai e și asta?” „De unde naiba a apărut?” „Nu-i câtuși de puțin atrăgător.” „Murdar.” „Deprimant.” „Să pună cineva din nou discul acela delicios.”

— Posibilitatea, continuă Ignatius cu volumul dat la maximum, vă este la îndemână. Vreți să vă puneți talentele în slujba salvării omenirii sau să vă puneți doar dosurile în fața amicilor voștri?

„Ce groaznic!” „Nu-i amuzant deloc!” „Voi fi silit să plec dacă șarada asta scabroasă continuă.” „De prost-gust!” „Cineva să pună din nou discul.” „Scumpa, scumpa noastră Lena.” „Unde mi-e paltonul” „Să mergem la un bar elegant.” „Vai, ce-am făcut! Am vărsat paharul cu Martini pe jacheta mea preferată.” „Hai la un bar elegant.”

— În ziua de astăzi lumea e într-o stare de mare neliniște, țipa Ignatius, ca să acopere smiorcăielile și sâsâitul. Se opri un moment ca să citească niște note pe care le mâzgălise pe o coală Big Chief, pe care și-o băgase în buzunar. În loc de coală, scoase fotografia ruptă și boțită a domnișoarei O'Hara. Câțiva musafiri o văzură și izbucniră în țipete. Trebuie să evităm Apocalipsul. Să luptăm folosind focul contra focului. De aceea mă adresez vouă.

„Despre ce vorbește oare?” „Toate acestea mă deprimă îngrozitor.” „Are niște ochi care te bagă în sperieți.” „Hai la un bar elegant.” „Hai la San Francisco.”

— Liniște, perverșilor, strigă Ignatius. Ascultați ce vă spun!

— Dorian, se rugă cowboy-ul cu voce de soprană lirică, fă-l să tacă din gură. Ne distram atât de bine! Era o petrecere formidabilă. Nici măcar nu-i amuzant.

— E foarte adevărat, întări un oaspete extrem de elegant, a cărui față îngrijită era bronzată cu ajutorul fardului. E într-adevăr insuportabil. Teribil de deprimant.

— De ce trebuie să ascultăm toate prostiile astea? întrebă alt oaspete, fluturându-și țigara de parcă ar fi fost o baghetă magică cu care-l putea face pe Ignatius să dispară. E vreun truc, Dorian? Știi bine că ne plac petrecerile cu un scop, dar așa ceva! În ce mă privește, nu urmăresc nici măcar știrile la televizor. Am lucrat toată ziua în prăvălie și nu vreau să vin la o petrecere și să ascult asemenea chestii. Spune-i să vorbească mai târziu, dacă trebuie neapărat să vorbească. Afirmațiile lui sunt de un prost-gust total.

— Atât de nepotrivite, suspină sportivul îmbrăcat în piele neagră, dând brusc impresia că trage să moară.

— Foarte bine, spuse Dorian. Puneți discul. Mi-am închipuit că poate fi amuzant. Privi spre Ignatius care pufnea disprețuitor. Mi-e teamă, dragii mei, că n-a fost decât un eșec. Un eșec teribil.

„Minunat.” „Dorian e nemaipomenit.” „Puneți discul.” „Îmi place Lena.” „Cred sincer că e cel mai bun disc al ei.” „Sunt atât de frumoase cuvintele.” „Am văzut-o o dată la New York. Era magnifică.” „Pune apoi *Gypsy.* O ador pe Ethel.” „Foarte bine, îl vom pune.”

Ignatius stătea acolo, ca musul care a refuzat să abandoneze puntea în flăcări. Dinspre tabernacul se auzea din nou muzica. Dorian plecă să vorbească cu un grup de prieteni, ignorându-l anume pe Ignatius, așa cum făceau toți ceilalți de față. Se simțea la fel de singur cum se simțise la liceu, în ziua aceea posomorâtă când, într-un laborator de chimie, experiența pe care o făcea produsese o explozie, arzându-i sprâncenele și speriindu-l. Șocul și teroarea îl făcuseră să se scape în pantaloni și toți cei care erau în laborator se prefăceau că nu-l observă, inclusiv profesorul, care îl ura din toată inima pentru multe alte explozii pe care le produsese în trecut. Tot restul zilei, în timp ce se învârtea cu pantalonii uzi prin școală, ceilalți se comportau de parcă ar fi fost invizibil. Ignatius, simțindu-se exact la fel de invizibil acum, în salonul lui Dorian, începu să fandeze spre un adversar imaginar cu hangerul, ca să-și ascundă stânjeneala.

Mulți dintre cei prezenți își uniră vocile cu discul. Doi începură să danseze alături de patefon. Dansul se răspândi ca un foc în pădure și peste puțin, dușumeaua era înțesată de perechi care se legănau și se aplecau împrejurul acelui Gibraltar rămas lângă perete: Ignatius. Când Dorian trecu pe lângă el, în brațele cowboy-ului, Ignatius încercă, fără succes, să-i atragă atenția. Se strădui să-l înțepe pe cowboy cu sabia, dar cuplul era agil și lunecos și nu reuși. Tocmai când se pregătea să plece, Frieda, Liz și Betty dădură buzna înăuntru.

— N-am mai putut suporta bucătăria, îi spuse Frieda lui Ignatius. La urma urmei suntem și noi ființe omenești. Îi dădu lui Ignatius un ghiont ușor în burtă. S-ar părea că te-au lăsat pe dinafară, grasule.

— Nu înțeleg ce vrei să spui, ripostă de sus Ignatius.

— Costumul tău nu are cine știe ce căutare, constată Liz.

— Scuzați-mă, doamnelor, trebuie să plec.

— Ba, nu pleca, burtosule, spuse Betty. O să te invite cineva la dans. Vor doar să te tachineze. Nu te da bătut! Ăștia ar râde și de mama lor.

În momentul acela, Timmy, care se dusese din nou la locuințele sclavilor să caute brățara pierdută și, după cum spera, alte jocuri cu lanțurile, își făcu apariția în salon. Se duse la Ignatius și îl întrebă melancolic:

— Nu vrei să dansezi?

— Ei, ai văzut? îi spuse Frieda lui Ignatius.

— Nu vreau să pierd acest spectacol. Vreau să vă văd dansând. Dați-i drumul.

— O, Doamne! exclamă Ignatius. Lasă-mă, te rog. Nu știu să dansez.

— Hai, vino, spuse Timmy. Te învăț eu. Îmi place să dansez. Conduc eu.

— Dă-i drumu', umflatule, spuse amenințător Betty.

— Nu. Nu-i cu putință. Sabia, halatul. S-ar putea să lovesc pe cineva. Am venit aici să vă vorbesc, nu să dansez. Nu știu să dansez. N-am dansat niciodată. N-am dansat în viața mea.

— Ei bine, o să dansezi acum, îi spuse Frieda. Doar nu vrei să rănești sentimentele acestui marinar!

— Nu dansez, lătră Ignatius. N-am dansat niciodată și nu am de gând să încep cu niște pederaști beți.

— O, nu fi atât de rigid, gemu Timmy.

— Am avut întotdeauna un simț al echilibrului sub normal, explică Ignatius. O să cădem grămadă pe podea. Marinarul acesta smintit va rămâne schilod sau și mai rău.

— Mi se pare că grăsanu-i cam scandalagiu, spuse Frieda prietenelor ei. Ce ziceți?

Făcându-i cu ochiul Friedei, celelalte două îl atacară pe Ignatius. Una își încolăci piciorul în jurul piciorului său. Cealaltă îl lovi în spatele genunchiului; a treia îl împinse peste cowboy-ul care făcea piruete în apropiere. Ca să nu cadă, Ignatius se agăță de cowboy. Acesta se desprinse din brațele lui Dorian și căzu la pământ. La aterizarea cowboy-ului, acul sări de pe disc și muzica se opri. În locul ei izbucni o serie țipete și strigăte.

— O, Dorian, dă-l afară, se ruga înspăimântat unul dintre oaspeți.

Dinspre un grup de invitați care se înghesuiau într-un colț se auzi un zăngănit metalic de inele, brățări și butoni de manșetă.

— Hei, ai dat peste cățeaua aia de cowboy de s-a rostogolit ca la popice, strigă Frieda, în extaz, în timp ce Ignatius dădea disperat din mâini

încercând să-și recapete echilibrul.
— Bună treabă, grasule! îl felicită Liz.
— Hai să-l punem să mai aranjeze pe cineva, spuse Betty prietenelor ei.
— Ce-ai făcut, bestie nenorocită? strigă Dorian spre Ignatius.
— Mă simt ultragiat, strigă Ignatius. N-a fost destul că m-ați ignorat și înjosit, am fost și atacat în mod mârșav, în casa aceasta care nu-i decât o plasă de păianjen. Sper că ai asigurările necesare. În caz contrar, s-ar putea să pierzi proprietatea aceasta flamboaiantă când avocatul meu va sfârși cu tine.
Dorian se lăsase jos, în genunchi și îi făcea vânt cowboy-ului ale cărui pleoape începuseră să tremure.
— Convinge-l să plece, Dorian, suspină cowboy-ul. Aproape că *m-a omorât.*
— Mi-am închipuit că ești altfel. Amuzant, șuieră Dorian spre Ignatius. Dar în realitate s-a dovedit că ești lucrul cel mai îngrozitor care a intrat vreodată la mine în casă. Din momentul în care ai spart ușa, trebuia să-mi dau seama că se va sfârși astfel. Ce i-ai făcut acestui scump băiat?
— Mi s-au murdărit pantalonii, țipă cowboy-ul.
— Am fost atacat sălbatic și împins în măscăriciul ăsta de cowboy.
— Nu încerca să minți, grăsanule, spuse Frieda. Am văzut cum s-a întâmplat. Era gelos, Dorian. Voia să danseze cu tine.
„Îngrozitor!" „Fă-l să plece!" „Ne strică petrecerea." „Monstruos! „Periculos!" „O catastrofă."
— Pleacă de aici, strigă Dorian.
— Ne ocupăm noi de el, spuse Frieda.
— Foarte bine, spuse de sus Ignatius, în timp ce fetele îl apucaseră de halat cu mâinile lor butucănoase și îl împingeau spre ușă. Ți-ai ales singur destinul. N-ai decât să trăiești într-o lume măcinată de războaie și vărsări de sânge. Când va cădea bomba, să nu mă cauți. Voi fi la mine în adăpost.
— Mai ține-ți gura! spuse Betty. Cele trei fete îi făcură vânt spre ușă.
— Mulțumescu-ți ție, Fortuna, că m-ai scăpat de acțiunea asta, tună Ignatius. Din cauza fetelor eșarfa îi căzu peste un ochi și nu vedea bine pe unde merge. Niște oameni anormali ca voi nu pot să atragă alegătorii.
Îl împinseră afară pe poartă, până pe trotuar. Săbiile ascuțite ale frunzelor de yucca de sub felinare îi înțepară picioarele și se îndepărtă șchiopătând.

— Așa îți stă bine, scandalagiule, strigă Frieda pe când închidea poarta, îți dăm un avans de zece minute. Apoi începem să pieptănăm Cartierul în căutarea ta.

— Și-ar fi mai bine pentru tine să nu te găsim, măgar gras ce ești, spuse Liz.

— Șterge-o, umflatule! N-am avut parte de nu știu când de o bătaie bună, mai adăugă Betty. Suntem gata.

— Mișcarea voastră revoluționară e sortită pieirii, strigă Ignatius după fetele care se îmbrânceau pe aleea ce ducea spre casă. Mă auziți? E con-dam-na-tă! Nu știți nimic despre politică și despre cum să convingeți alegătorii. Nu veți avea niciun mandat național. Nu veți reprezenta nici măcar Cartierul.

Ușa se trânti și fetele se aflară din nou în mijlocul petrecerii, care părea că și-a recâștigat elanul. Muzica începuse din nou și Ignatius auzea țipete și chiote mai puternice decât înainte. Ciocăni cu sabia în obloanele negre, strigând:

— Veți pierde! Singurul răspuns pe care îl primi fu tropăitul unui număr mare de picioare care dansau.

Un bărbat cu costum negru și pălărie tare ieși o clipă din umbra casei alăturate vrând să vadă dacă fetele au plecat. Apoi dispăru din nou în întuneric, privindu-l pe Ignatius care pășea furios în sus și în jos, prin fața clădirii.

Valva lui Ignatius reacționă la emoțiile prin care trecuse închizându-se brusc. Mâinile lui, prin simpatie cu valva, se umplură de bubulițe albe care îl mâncau înnebunitor. Ce-i va spune acum Myrnei despre mișcarea pentru pace? Căci iată, în afara eșecului Cruciadei pentru Demnitatea Maurilor, căzuse acum și alt prăpăd pe capul lui. O, Fortuna, târfă afurisită! Seara abia începuse. Nu se putea întoarce în strada Constantinopol, la ploaia de atacuri cu care îl aștepta mama sa. Nu acum, când îi fusese smuls pe neașteptate momentul culminant pentru care se pregătise sufletul său. Timp de aproape o săptămână nu se gândise decât la reuniunea pentru start. Acum, gonit din arena politică de trei fete dubioase, stătea frustrat și furios pe dalele umede ale trotuarului de pe strada Sfântul Petru.

Privind la ceasul de la mână care, ca de obicei, era pe moarte, se întrebă cât o fi ora. Poate era încă destul de devreme să vadă primul spectacol de la Bucuria Nopții. Poate că domnișoara O'Hara a început să-și prezinte

numărul. Dacă el și Myrna nu erau sortiți să se dueleze pe câmpul acțiunilor politice, nu rămânea decât s-o facă pe cel al sexului. Ce lance ar fi putut fi domnișoara O'Hara! Bună de aruncat drept între ochii batjocoritori ai Myrnei. Ignatius se mai uită o dată la fotografie și îi lăsă gura apă. Ce fel de animal avea oare? Seara încă mai putea fi smulsă din ghearele eșecului.

Scărpinându-se cu o mână pe cealaltă, se gândi că cel puțin pentru a fi în siguranță era mai bine să se îndepărteze. Cele trei fete bezmetice ar putea să-și pună în practică amenințarea. Porni în jos pe strada Sfântul Petru, îndreptându-se spre strada Bourbon. Bărbatul cu costum negru și pălărie tare ieși din umbra casei și se luă după el. Ajuns în strada Bourbon, Ignatius se întoarse și porni în sus, pe strada Canalului, prin mijlocul paradei nocturne de turiști și oameni din Cartier, printre care nu părea deosebit de ciudat. Își făcea loc prin mulțimea de pe trotuarul îngust izbind oamenii cu legănatul șoldurilor și făcându-i să se dea la o parte. Când va citi Myrna despre domnișoara O'Hara, de uimire va împroșca scrisoarea cu cafeaua ei espresso.

Pe când traversa pe partea cealaltă, unde se afla Bucuria Nopții, îl auzi pe negrul cel aiurit strigând:

— Hei! Veniț' 'năuntru s-o vedeți pe don'șoara Harla O'Horror dansân' cu animalu' ei. Garantat sută-n sută dans de plantațe. Garantat fiecare băutură, c-are ș-un strop de tărie. Ăau! Garantat că cine bea ia ș-un sculament de pe pa'ar. Hei! Nime' n-a mai văzut ceva ca don'șoara Harla O'Horror cum dansează cu jivina ei. Az' noapte deschiderea. Poate că n-aveți altă șansă să vedeți număru'.

Ignatius îl văzu prin mulțimea care trecea grăbită prin fața Bucuriei Nopții. Se părea că nimeni nu urma îndemnul omului care făcea reclamă. Acesta se opri din strigat ca să scoată un nor greu de fum. Purta frac și un joben care stătea în unghi deasupra ochelarilor lui de soare și zâmbea prin fum spre cei care rezistau chemării sale.

— Hei! Voi toți care vă târâți p-aci! Stați pe loc și-nfigeți-vă fundu' pe un scaun de la Bucuria Nopții, începu el din nou. Bucuria Nopții are oameni de culoare sadea ce lucrează sub salaru' minim. Hei! Garantat atmosferă de plantațe, cu bumbac ce crește chiar pe scenă, chiar sub nasu' vostru și tot acolo ș-un luptător pen' drepturi civile ce ia șuturi în fund 'n pauză.

— Spune-mi, domnișoara O'Hara a apărut? întrebă Ignatius din dreptul cotului celui care făcea reclamă.

— Tiii! Uite și mutra grasă-n persoană! Bre omule, de ce to' porți cercelu' și eșarfa? Pe cine-o faci? Zi-mi și mie.

— Te rog, începu Ignatius, zăngănind puțintel din sabie. Nu am timp de stat la taifas și nici sugestii pentru succes în carieră. Spune-mi dacă a-nceput domnișoara O'Hara.

— Începe-n câteva minute. Intră-năuntru și așează-te chiar lângă scenă. Ț-a rezervat chelneru' șef masă acolo.

— Serios? întrebă Ignatius nerăbdător să intre. Sper că proprietăreasa aia nazistă e plecată.

— A zburat în California az' după-masă. Zice că Harla O' Horror i-așa de bună că ea poa' să plece să-și scalde fundu-n ocean și să lase un timp baltă clubu'.

— Minunat! Minunat!

— Hai, omule, intră-nainte să-nceapă spectacolu'. Doar nu vrai să scapi niciun minut. Draci! Harla iese-n două secunde. Du-te și pun-te lângă scenă, mama ei, să nu-ți scape un coș de pe fundu' don'șoarei O'Horror.

Jones îi făcu vânt lui Ignatius să treacă mai repede prin ușa capitonată.

Ignatius intră atât de impetuos, încât halatul i se roti în jurul gleznelor. Chiar și în întuneric observă că localul părea ceva mai murdar decât fusese la vizita lui anterioară. Se adunase precis destulă murdărie pe podele ca să permită o cultură mai restrânsă de bumbac. Dar nu văzu niciun fel de bumbac. Fusese probabil doar o scorneală pentru atragerea clienților. Îl căută din ochi pe chelnerul șef, și nevăzând pe nimeni, trecu printre cei câțiva bătrâni așezați pe la mese, în întuneric, și luă loc la o măsuță din imediata apropiere a scenei. Șapca lui arăta ca un proiector verde și solitar. Fiind atât de aproape, ar fi putut face vreun gest spre domnișoara O'Hara, sau ar fi putut să-i șoptească ceva despre Boethius ca să-i atragă atenția. Va fi încântată când își va da seama că se afla printre spectatori un suflet înrudit. Ignatius se uită spre cei câțiva bărbați cu priviri goale care ședeau în local. Era limpede că domnișoara O'Hara trebuia să-și arunce perlele în fața unui grup sinistru de porci, asemenea acelor bătrâni ramoliți și libidinoși care se dau la copii în sălile de cinematograf la matinee.

Într-o parte a micii scene, o orchestră formată din trei muzicanți începu să cânte *Tu ești steaua mea norocoasă.* Pentru moment, scena, care părea și

ea puțin cam murdară, era goală. Ignatius se uită spre bar, încercând să atragă atenția cuiva și prinse privirea aceluiași barman care îi servise, pe mama lui și pe el. Barmanul se prefăcu că nu-l vede.

Atunci Ignatius făcu cu ochiul unei femei de vreo patruzeci de ani care se sprijinea de bar. Femeia, ce părea originară dintr-o țară latină, îi răspunse cu un rânjet lacom, arătând vreo doi dinți de aur. Se desprinse de bar, înainte ca barmanul să o poată opri și veni la Ignatius, care stătea lipit de scenă, de parcă aceasta ar fi fost o sobă caldă.

— Vrai ceva de băut, puiule? O răsuflare fetidă se filtră prin mustața lui Ignatius. Își smulse eșarfa de la șapcă și-și apără nările cu ea.

— Mulțumesc, da, răspunse el cu vocea înăbușită. Un Dr. Nut, dacă ești amabilă. Și ai grijă să fie foarte rece.

— Să văd ce avem, spuse enigmatic femeia și tropăi îndărăt la bar cu sandalele ei de paie.

Ignatius o urmări din ochi cum comunică printr-o pantomimă cu barmanul. Făcură tot felul de gesturi, cele mai multe dintre ele indicându-l pe Ignatius. Cel puțin, gândi el, aici va fi în siguranță dacă cele trei fete musculoase s-ar porni să scotocească tot Cartierul în căutarea lui. Barmanul și femeia mai făcură câteva gesturi, apoi reveni la masa lui Ignatius cu două sticle de șampanie și două pahare.

— N-avem Dr. Nut, spuse ea și trânti tava pe masă. *Mira,* datorezi două'j'patru de dolari pe șampania asta.

— Ăsta-i un adevărat ultragiu! Lovi de câteva ori aerul cu sabia în direcția femeii. Adu-mi o Coca-Cola.

— N-avem Coca-Cola. N-avem nimic. Numa' șampanie. Femeia luă un scaun și se așeză la masă. Hai, drăguță! Deschide șampania. Mi-e tare sete.

Din nou respirația femeii adie spre Ignatius, care își apăsă eșarfa pe nări atât de tare, încât simți că se sufocă. Avea să ia cine știe ce microb de la femeia asta. Avea să i se ridice apoi la creier și să-l transforme într-un mongoloid. Cât de rău era tratată biata domnișoară O'Hara! Prinsă în capcană și silită să lucreze împreună cu astfel de femei inumane. Neavând încotro, detașarea ei învățată de la Boethius trebuie să fi fost splendidă. Femeia lăsă să cadă nota de plată pe genunchii lui Ignatius.

— Să nu cumva să îndrăznești să mă atingi, țipă el prin eșarfă.

— *Ave Maria! Que pato!* spuse femeia. *Mira,* plătești pe loc, *maricon.* De nu, îți dăm un picior în *culo* ăla mare pe care-l ai și te-aruncăm pe ușă

afară.

— Câtă grație, murmură Ignatius. Eu n-am venit aici să beau cu tine. Pleacă imediat de la masa mea! Respiră adânc, pe gură. Și ia-ți și șampania cu tine.

— *Oye, loco,* ești un…

Insulta femeii fu acoperită de orchestră, care imită un sunet cam leșinat de fanfară. Lana Lee apăru pe scenă în ceva ce părea a fi o salopetă de lame auriu.

— Doamne Sfinte, se bâlbâi Ignatius. Tâmpitul de negru îl păcălise! Ar fi dorit să iasă ca din pușcă din local, dar își dădu seama că era mai înțelept să aștepte până când femeia termina ce avea de spus și ieșea din scenă. Cât ai clipi, se ghemui jos, lipindu-se de scenă. Deasupra capului său, patroana nazistă spunea:

— Bine ați venit, doamnelor și domnilor.

Introducerea era atât de oribilă încât Ignatius fu cât pe ce să dea masa jos.

— Plătește chiar acu', ceru femeia, băgându-și capul sub masă ca să dea de fața clientului ei.

— Taci din gură, târfă, șuieră Ignatius.

Orchestra atacă cu poticneli o versiune în patru timpi a melodiei *Doamna sofisticată.* Nazista strigă:

— Și acum urmează frumoasa virgină din Virginia, domnișoara Harlett O'Hara.

Un bătrân de la una dintre mese bătu anemic din palme. Ignatius se iți pe deasupra marginii scenei și văzu că patroana plecase. În locul ei era un stativ împodobit cu inele. Ce avea de gând domnișoara O'Hara?

Pe scenă lunecă apoi Darlene, într-o rochie de bal, cu o trenă lungă din plasă de nailon. Pe cap purta o pălărie monstruoasă de epocă și pe braț o pasăre la fel de monstruoasă. Încă cineva aplaudă.

— *Mira,* plătești acu' sau e vai de tine, *cabron.*

— Erau desigur mulți tăurași la balu' ăla, da' tot mi-am păstrat onoarea, îi spuse cu grijă Darlene papagalului.

— Maică Doamne! urlă Ignatius, incapabil să mai tacă. Cretina asta-i Harlett O'Hara?

Papagalul reacționă înaintea lui Darlene, căci ochii lui ca niște mărgele fuseseră ațintiți pe cercelul ca un inel al lui Ignatius încă de când ajunsese

în scenă. Când Ignatius urlă, pasărea zbură de pe brațul lui Darlene jos, pe scenă, apoi cârâind și săltând, se năpusti spre capul lui Ignatius.

— Hei, striga Darlene. E nebunu' ăla!

Tocmai când Ignatius era pe punctul să se năpustească afara din local, papagalul care sărise de pe scenă ajunsese la el pe umăr. Își înfipse ghearele în halat și apucă cu ciocul de cercel.

— Doamne, ajută-mă! strigă Ignatius, sărind în sus și lovind în pasăre cu mâinile lui iritate care îl mâncau. Ce amenințare avicolă făcuse oare să derapeze roata Fortunei în așa hal? Când se ridică dintr-un salt și porni clătinându-se spre ușă, sticlele de șampanie și paharele căzură pe dușumea și se sparseră.

— Vino înapoi cu papagalu'! strigă Darlene.

Lana Lee era acum pe scenă și țipa. Orchestra se oprise. Cei câțiva clienți bătrâni se feriră din calea lui Ignatius, care înainta anevoie printre măsuțe urlând ca un bivol și lovind în grămada de pene trandafirii sudată de urechea și umărul lui.

— Cum dracu' a ajuns individu' ăsta aici? întreba Lana Lee pe septuagenarii uluiți din local. Unde-i Jones? Cineva să mi-l cheme pe Jones!

— Vino încoa', matahală nebună, țipa Darlene. Tocma' în noaptea premierei! De ce-a trebuit să vii chiar în noaptea premierei?

— Doamne Dumnezeule, se văita Ignatius, încercând să ajungă la ușă. În urma lui lăsă o dâră de mese răsturnate. Cum îndrăzniți, nemernicilor, să asmuțiți o pasăre turbată împotriva unor clienți nevinovați? Pregătiți-vă să fiți dați în judecată chiar mâine dimineață.

— *Come!* Datorezi două'j'patru de dolari. Plătește chiar acu'!

Ignatius mai răsturnă o masă, dând buzna spre ușă împreună cu palatalul. Simți cum cercelul i se deschide și atunci pasărea, ținându-l strâns în cioc, sări de pe umărul său. Terorizat, Ignatius o zbughi pe ușă afară, chiar pe sub nasul femeii care, foarte hotărâtă, flutura spre el nota de plată.

— Ăău! Hei!

Trecu împleticindu-se pe lângă Jones, care nu se așteptase ca sabotajul său să ia proporții atât de dramatice. Gâfâind, ținându-se de valva cimentată, Ignatius continuă să alerge pe stradă, în calea unui autobuz care tocmai venea spre el. Auzi mai întâi țipetele oamenilor de pe trotuar. Apoi auzi scrâșnetul roților și bubuitul frânelor și când ridică privirea fu orbit de

lumina farurilor, aflate la vreun metru de ochii lui. I se păru că lumina farurilor tremură și începe să pălească, apoi leșină.

Ar fi căzut chiar în fața autobuzului, dacă Jones n-ar fi sărit în mijlocul drumului și n-ar fi tras cu mâinile lui mari de halatul alb. Ignatius căzuse astfel pe spate și autobuzul, lăsând o dâră de gaze arse, trecu, huruind, la câțiva centimetri depărtare de cizmele lui.

— E mort? întrebă Lana Lee plină de speranță, privind spre grămada de material alb întinsă în mijlocul străzii.

— Sper că nu! Ne datorează două'j'patru de dolari, *maricon*-ul!

— Hei, trezește-te, omule, spuse Jones, suflând fum peste trupul inert.

Bărbatul în costum negru și pălărie tare ieși din aleea unde se ascunsese văzându-l pe Ignatius intrând la bar. Plecarea lui Ignatius de la Bucuria Nopții fusese atât de violentă și rapidă, încât omul, prea surprins, nu acționase până atunci.

— Lăsați-mă să mă uit eu la el, spuse tare, aplecându-se și ascultând inima lui Ignatius. O bătaie ca de tobă îl înștiință că viața mai pulsa încă sub metrajul halatului alb. Îi apucă încheietura mâinii. Ceasul cu Mickey Mouse era turtit. N-are nimic. Și-a pierdut doar cunoștința. Omul își drese glasul și ordonă fără vlagă: Dați-vă înapoi! Are nevoie de aer.

Strada era plină de lume și autobuzul se oprise cu câțiva metri mai departe, blocând traficul. Dintr-o dată ai fi zis că ești pe strada Bourbon în timpul carnavalului.

Prin întunericul ochelarilor, Jones privea spre străin. I se părea cunoscut, părea versiunea bine îmbrăcată a cuiva pe care îl mai văzuse și altă dată. Ochii miopi i se păreau cei mai cunoscuți. Jones își aducea aminte aceiași ochi miopi deasupra unei bărbi roșii. Și apoi de aceiași ochi, sub o șapcă albastră, la secția de poliție, în ziua incidentului cu alunele furate. Nu spuse nimic. Un polițist rămâne tot polițist. Era mai bine să-i ignori, dacă nu se legau de tine.

— De unde a apărut? întreba Darlene mulțimea de oameni din jur. Papagalul roz se așezase din nou pe brațul ei, cu cercelul atârnându-i în cioc, ca un vierme de aur. Ce mai premieră! Ce-o să ne facem, Lana?

— Nimic, răspunse Lana supărată. Îl lăsăm să zacă acolo pân' vin măturătorii să mături strada. Și acu' vreau să pun mâna pe Jones.

— Ăău! Hei! Mârtanu' ăsta a intra' cu de-a sila. Ne-am bătut și ne-am împins, da' codoșu' nu s-a lăsat. Voia morțiș să intre la Bucuria Nopții. M-

am temut că, dacă rup costumu' ăsta-nchiriat, tre' să-l plătești tu, ș-ar fi dat clubu' faliment. Aău!

— Tacă-ți gura, deșteptule! Cred că-i nevoie să-mi chem toți amicii de la poliție. Ești dat afară! Și tu la fel, Darlene. Știam eu că n-ar fi trebuit să-ți dau voie să te sui pe scena mea. Cară-te, cu pasărea aia afurisită cu tot, de pe trotuarul meu. Lana se întoarse spre mulțime. Hei, oameni buni, cum tot sunteți aici, ce-ar fi să intrați la Bucuria Nopții? Avem un spectacol de 'naltă clasă!

— *Mira,* Lee. Femeia de rasă latină suflă un damf fetid spre Lana Lee. Cine plătește cei două'j'patru de dolari pentru șampanie?

— Și tu ești dat-afară, tâmpito! Surâse apoi spre mulțime. Veniți, oameni buni, ca să vă bucurați de băutura făcută de barmanul nostru expert, după pofta inimilor voastre.

Oamenii își întindeau gâturile ca să se uite la movila albă ce respira zgomotos și nu luau seama la invitație.

Lana Lee era pe punctul de a se duce și a da cu piciorul în movilă ca să o readucă în simțiri și s-o alunge din rigola ei, când omul cu pălărie tare îi spuse politicos:

— Aș vrea să folosesc telefonul. Poate-i mai bine să chem o ambulanță.

Lana privi costumul de mătase, pălăria, ochii miopi, șovăitori. Simțea că nu-i pericol, că e un om blând. Vreun doctor bogat. Vreun avocat. Poate ar fi putut să prefacă acest mic fiasco în ceva profitabil.

— Desigur, șopti ea. Uite ce, e păcat să-ți pierzi seara c-un individ culcat pe stradă. Nu-i decât un fel de vagabond. Nu ți-ar prinde bine să te distrezi un pic? Păși în jurul movilei mari și albe, care gâfâia și sforăia ca un vulcan. Undeva, într-o țară imaginară, Ignatius visa o Myrna Minkoff terorizată, judecată într-un tribunal al bunului gust și al decenței și declarată vinovată. Urma să se pronunțe o sentință îngrozitoare. Una care îi garanta persoanei ei fizice suferințe trupești și penitențe înjositoare, pentru nenumăratele ei jigniri. Lana Lee se apropie de bărbatul în costum negru și băgă mâna în salopeta ei de lame. Se lăsă pe vine alături de el și îi trecu prin fața ochilor de mai multe ori fotografia cu cartea lui Boethius pe care o ținea în mână. Aruncă o privire aici, *baby.* Cum ți-ar plăcea să petreci noaptea cu ea?

Bărbatul cu pălărie tare își ridică ochii de pe fața palidă a lui Ignatius, privi la femeie, la carte, la glob, la cretă. Își drese din nou vocea și spuse:

— Sunt agentul Mancuso sub acoperire. Te arestez pentru acostare și deținere de poze pornografice.

Tocmai atunci cele trei membre ale auxiliarului feminin dizolvat, Frieda, Betty și Liz, intrară în mulțimea care îl înconjura pe Ignatius.

TREISPREZECE

Ignatius deschise ochii și văzu ceva alb plutind deasupra sa. Îl durea capul și îi zvâcnea o ureche. Apoi ochii lui, și albaștri și galbeni, începură încet să se focalizeze și, cu toată durerea de cap, își dădu seama că privește spre un tavan.

— În sfârșit, te-ai trezit, băiete, spuse de lângă el vocea mamei sale. Ia te uită aici. Acum chiar că suntem ruinați.

— Unde mă aflu?

— Nu începe s-o faci pe șmecheru'. Cu mine nu-ți merge, Ignatius. Te previn. Mi-a fost destul. Vorbesc serios. Cum am să mai pot da ochii cu oamenii după toate astea?

Ignatius își întoarse capul și privi în jurul lui. Stătea culcat într-un mic separeu, închis în toate părțile de paravane. Văzu o infirmieră trecând pe la picioarele patului.

— Cerule! Sunt la spital. Cine e doctorul meu? Sper că ai fost destul de generoasă să-mi asiguri îngrijirile unui specialist. Și un preot. Trimite să vină unul. Hotărăsc eu apoi dacă este acceptabil. De enervare, lui Ignatius îi curse puțină salivă pe cearșaful care acoperea, ca un strat de zăpadă, stomacul său proeminent. Își pipăi capul și simți un bandaj aplicat deasupra durerii lui de cap. O, Doamne! Nu-ți fie teamă să-mi spui, mamă. Simt după cum mă doare că trebuie să fie ceva fatal.

— Taci din gură și uită-te la asta, spuse cu voce ridicată doamna Reilly, aruncând un ziar peste bandajul lui Ignatius.

— Soră! Doamna Reilly smulse ziarul de pe fața lui și-i dădu cu palma peste mustață.

— Taci din gură, nebunule, și uită-te la ziarul ăsta. Vocea ei era spartă. Suntem ruinați!

Sub titlul „INCIDENT SĂLBATIC PE BOURBON STREET”, Ignatius văzu aliniate trei fotografii. La dreapta, Darlene cu rochia ei de bal ținea papagalul, surâzând ca o actriță de film. La stânga, Lana Lee își acoperea fața cu mâinile, în timp ce se urca pe scaunul din spate al unei mașini de poliție, în care se aflau deja cele trei membre tunse scurt ale serviciului auxiliar din Partidul pentru Pace. Agentul de stradă Mancuso, purtând un

costum rupt și o pălărie cu borul îndoit, ținea hotărât ușa mașinii deschisă. În centru, negrul cel aiurit rânjea, privind spre ceva care părea o vacă moartă întinsă jos pe stradă. Ignatius cercetă centrul fotografiei cu ochii mijiți.

— Ia privește, tună el. Ce fel de imbecil folosește ziarul acesta drept fotograf? Trăsăturile mele abia se pot deslușí!

— Citește ce scrie sub fotografie, băiete. Doamna Reilly împinse un deget în ziar, de parcă ar fi vrut să înjunghie fotografia. Citește numa', Ignatius. Ce crezi c-or să zică oamenii de pe strada Constantinopol? Dă-i drumu', citește tare s-aud și eu, băiete. O încăierare crâncenă afară, pe stradă, fotografii porno, femei de noapte. E scris totu' aici. Citește băiete!

— Mai bine nu citesc. E înțesat probabil cu calomnii și murdării. Mincinoșii aceia de jurnaliști au făcut, fără îndoială, tot felul de aluzii picante.

Totuși, Ignatius onoră articolul cu o lectură fragmentară.

— Cum adică? Ei pretind că autobuzul acela nu m-a lovit? întrebă el furios. Chiar și prima lor afirmație e o minciună! Ia legătura cu Serviciul Public. Trebuie să-i dăm în judecată.

— Taci și citește totu'.

Pasărea unei stripteuze a atacat un vânzător ambulant de crenvurști costumat. A. Mancuso, îmbrăcat pentru a nu fi recunoscut, a arestat-o pe Lana Lee pentru acostare și pentru producere și deținere de material pornografic. Burma Jones, portarul, l-a condus pe Mancuso la un dulăpior de sub bar, unde s-a descoperit materialul pornografic. A. Mancuso a declarat reporterilor că lucrează la acest caz de mai mult timp și că l-a contactat deja pe unul dintre complicii femeii Lee. Poliția bănuiește că arestarea acestei femei Lee îi va pune pe urmele unui cartel care activează în tot orașul distribuind materiale pornografice în licee. În bar, poliția a descoperit o listă a diverselor școli. A. Mancuso spune că acel complice va fi căutat. În timp ce A. Mancuso efectua arestarea, trei femei, Club, Steele și Bumper, au ieșit din mulțimea oprită în dreptul barului și l-au atacat. Au fost și ele ridicate. Ignatius Jacques Reilly a fost transportat la un spital pentru a fi tratat în urma șocului.

— Ghinionul nostru să fie un fotograf prin preajmă, care stătea ș-ardea gazu' de pomană, așa că l-au trimis să te pozeze stând culcat în drum ca un vagabond beat. Doamna Reilly începu să se smiorcăie. Trebuia să-mi

închipui eu c-așa ceva avea să se-ntâmple cu pozele alea scârnave și tu umblând aiurea pe străzi îmbrăcat ca de bal mascat.

— A fost cea mai lugubră noapte din viața mea, suspină Ignatius. Fortuna se vede că era beată în timp ce țesea noaptea trecută. Mă îndoiesc că aș putea cădea și mai jos. Râgâi. Pot să te întreb ce făcea cretinul acela de polițist la fața locului?

— Noaptea trecută, după ce ai fugit de acasă, am sunat-o pe Santa și i-am spus să-l caute pe Angelo la secție și să-i spună să se ducă să vadă ce învârtești tu pe strada Sfântul Petru. Te-am auzit când i-ai dat adresa taximetristului.

— Ce isteață!

— Mă gândeam că mergi să te-ntâlnești cu o șleahtă de comuniști. N-am avut dreptate. Angelo a spus că te-a văzut cu niște tipi deocheați.

— Cu alte cuvinte, l-ai pus să mă urmărească, țipă Ignatius. Tu, propria mea mamă!

— Atacat de o pasăre! exclamă plângând doamna Reilly. Asta numa' ție ți se poate-ntâmpla, Ignatius. Nimeni altu' n-ar fi atacat de o pasăre.

— Unde e șoferul de autobuz? Trebuie reclamat imediat.

— Ai leșinat doar, prostule.

— Și atunci de ce am bandajul ăsta? Nu mă simt bine deloc. Când am căzut pe stradă mi-am vătămat probabil o parte vitală a trupului.

— Te-ai zgâriat doar puțin la cap. N-ai nimic. Ți-au făcut raze X.

— Oamenii ăștia s-au distrat cu trupul meu cât timp am fost inconștient! Ai fi putut avea atâta bun-simț să-i oprești. Dumnezeu știe pe unde m-au pipăit libidinoșii de medici. Ignatius constată că, de când se trezise, în afară de cap și ureche, îl deranja și o erecție. Îi solicita atenția. Nu te superi dacă te rog să pleci o clipă din cabina mea cât îmi cercetez trupul ca să văd dacă nu a fost maltratat? Cinci minute sunt suficiente.

— Uite ce, Ignatius. Doamna Reilly se ridică de pe scaun și îl prinse pe Ignatius de gulerul pijamalei cu picățele, cu care fusese îmbrăcat. Nu face pe deșteptu' cu mine, că-ți dau o palmă de-ți mut falca din loc. Angelo mi-a povestit totul. Un băiat cu educația ta să se înhăiteze cu niște oameni deocheați din Cartieru' Francez! Să intri într-un bar, în căutarea unei dame! Doamna Reilly începu din nou să plângă. Avem noroc că n-au apărut și toate astea la ziar. Ar fi trebuit să ne mutăm din oraș.

— Tu ești cea care ai dus ființa mea inocentă în spelunca aceea de bar. De fapt, totul este din vina acelei oribile Myrna. Va trebui pedepsită pentru faptele ei rele.

— Myrna, suspină doamna Reilly. Nici măcar nu-i în oraș! Am ascultat destule scorneli nebunești de-ale tale despre cum a făcut să fii dat afară de la Levy Pants. Nu se mai prinde acu'. Ești nebun, Ignatius! Chiar și eu trebe să recunosc asta: copilu' meu și-a pierdut mințile!

— Pari cam trasă la față. De ce nu împingi pe careva într-o parte și nu te sui într-unul dintre paturile de aici să tragi un pui de somn? Vino înapoi peste o oră.

— N-am închis un ochi toată noaptea. Când m-a sunat Angelo și mi-a spus că ești la spital, era gata să m-apuce damblaua. Să cad jos, în bucătărie. Mi-aș fi crăpat capu'. Pe urmă am fugit la mine-n cameră să mămbrac și mi-am scrântit glezna. Era cât pe ce să fac un accident conducând mașina-ncoa'.

— Încă un accident! se sperie Ignatius. De data aceasta va trebui să mă duc să muncesc în minele de sare ca să fac rost de bani.

— Ține, prostule. Angelo mi-a spus să-ți dau asta.

Doamna Reilly se apleacă și ridică de jos, de lângă scaun, volumul mare cu *Mângâierile Filosofiei.* Lovi cu unul din colțurile cărții în burta lui Ignatius.

— Aau! se văită Ignatius.

— Angelo a găsit-o acolo în bar noaptea trecută, spuse cu curaj doamna Reilly. Cineva i-o furase la toaletă.

— O, Doamne! Toate astea sunt puse la cale, țipă Ignatius, apucând între labele lui ca de urs ediția uriașă. Acum înțeleg totul. Ți-am spus eu de mult că mongoloidul de Mancuso este blestemul nostru. A dat lovitura finală. Cât de inocent am fost să-i împrumut cartea! M-am lăsat înșelat! Închise ochii injectați și bolborosi incoerent câteva clipe. Păcălit de o cocotă al celui deal Treilea Reich, care își ascunde chipul depravat în dosul cărții celei mai scumpe mie, fundamentul concepției mele despre lume! O, mamă, dacă ai ști cât de crud am fost înșelat de această conspirație a unor ființe subumane. În mod ironic, cartea Fortunei mi-a adus și ea ghinion. O, Fortuna, răzgâiată degenerată ce ești!

— Taci din gură, strigă doamna Reilly, cu fața schimonosită de furie. Vrei să s-adune aici toată secția asta a spitalului? Ce crezi c-o să spună

domnișoara Annie? Cum am să mai dau eu ochii cu oamenii, idiotule, nebunule? Acu' spitalu' ăsta vrea două'j' de dolari, ca să mă lase să te iau acasă. Șoferul de la ambulanță nu putea să te ducă la Caritas? Nu! A trebuit să te aducă aici, într-un spital unde se plătește! De unde crezi tu că iau două'j' de dolari? Mâine trebe să achit altă rată pentru trompeta ta. Trebe să-l plătesc și pe omu' ăla cu clădirea.

— E o nelegiuire! Sper că nu ai de gând să plătești douăzeci de dolari E tâlhărie la drumul mare. Acum du-te fuga acasă și lasă-mă pe mine aici. E un loc liniștit. S-ar putea ca în cele din urmă să mă fac bine. Este exact ceea ce-i trebuie psihicului meu în acest moment. Când ai ocazia. Adu-mi un creion și blocnotesul pe care îl vei găsi pe biroul meu. Trebuie să înregistrez această traumă cât îmi este încă proaspătă în minte. Îți dau voie să intri la mine în cameră. Și acum, te rog să mă ierți, dar vreau să mă odihnesc.

— Să te odihnești și să mai plătești două'j' de dolari pentru înc-o zi? Ridică-te din pat! L-am sunat pe Claude. Vine el aici și-ți plătește nota.

— Claude? Cine naiba mai e și Claude?

— Un bărbat pe care îl cunosc.

— Ce s-a întâmplat cu tine? întrebă Ignatius, sufocându-se de revoltă. Înțelege bine ce-ți spun eu acum. Niciun străin nu-mi va achita mie nota de spitalizare. Voi rămâne aici până când niște bani cinstiți îmi vor plăti libertatea.

— Ridică-te din pat! urlă doamna Reilly. Trase de pijama, dar trupul se afundase în saltea ca un meteorit. Ridică-te până nu-ți mut din loc fălcile alea grase.

Când văzu poșeta mamei sale ridicându-se deasupra capului, Ignatius se ridică în șezut.

— O, Doamne! Ți-ai pus pantofii de jucat popice! Ignatius își aruncă privirea ochilor roșii și albaștri și galbeni dincolo de marginea patului, mai jos de furoul mamei sale care depășea tivul rochiei și de ciorapii de bumbac care stăteau încrețiți. Numai tu ești în stare să încalți asemenea pantofi ca să vii la patul unde zace copilul tău bolnav.

Dar mama lui nu răspunse la provocare. Avea hotărârea și siguranța de sine care provin dintr-o mânie intensă. Ochii îi erau ca de oțel, buzele strânse și ferme.

Totul mergea prost.

***

Domnul Clyde răsfoi ziarele de dimineață și îl concedie pe Reilly. Cariera de vânzător a maimuțoiului luase sfârșit. De ce-și îmbrăcase costumul în afara orelor de serviciu? Unul ca Reilly dădea peste cap zece ani de străduințe ca să-și facă un nume comercial respectabil. Vânzătorii ambulanți de crenvurști aveau și așa o faimă proastă, fără să mai fie voie ca unul dintre ei să leșine pe stradă în fața unui bordel.

Domnul Clyde și cazanul său clocoteau și bolboroseau. Dacă Reilly ar fi încercat să apară din nou la Paradisul Vânzătorilor, chiar că i-ar fi înfipt furculița în gât. Dar mai erau halatele și accesoriile de pirat pe care Reilly le scosese probabil pe furiș din garaj, în după-amiaza trecută. Va trebui totuși să ia legătura cu maimuțoiul, cel puțin ca să-i spună să nu mai dea pe acolo. Nu te poți aștepta de la un animal ca Reilly să-ți înapoieze uniformele.

Domnul Clyde telefonă de mai multe ori la numărul de pe strada Constantinopol, dar nu răspunse nimeni. Poate că îl internaseră undeva. Mama maimuțoiului zăcea desigur beată criță jos pe podea. Dumnezeu știe ce mutră mai avea și dânsa! O familie deșănțată.

***

Doctorul Talc avusese o săptămână mizerabilă. Nu știa cum de puseseră studenții mâna pe una dintre amenințările cu care absolventul acela psihopat îl bombardase cu câțiva ani în urmă. Cum de ajunsese la ei, nu-și dădea seama. Rezultatele se dovediseră deja oribile. Un zvon discret în legătură cu cele scrise începuse să se împrăștie încetul cu încetul. Devenise calul de bătaie al campusului universitar. La o reuniune, unul dintre colegii săi îi explicase în cele din urmă motivul pentru care cursurile sale, care fuseseră înainte respectate, erau tulburate de râsete și șoapte.

Ceea ce scria în bilet despre faptul că „a indus în eroare și a pervertit tineretul” fusese greșit înțeles și interpretat. Se întreba dacă nu ar fi mai bine să explice conducerii ce se întâmplase. Mai era și fraza cu „testiculele nedezvoltate”. Doctorul Talc se înfioră. Să dea totul pe față s-ar fi putut să fie planul cel mai bun, dar ar fi însemnat să încerce să-l găsească pe fostul său student, care oricum era genul de om ce se scutura de orice responsabilitate. Poate ar fi fost mai bine să-l descrie pur și simplu pe

domnul Reilly. Doctorul Talc îl vedea parcă în fața ochilor. Cu fularul lui mare și cu anarhista aceea îngrozitoare care, cu geanta ei, era mereu alături de el și împreună murdăreau campusul cu manifeste. Din fericire, ea nu rămăsese prea mult timp la colegiu, deși Reilly ăla părea că intenționează să prindă rădăcini în campus, ca palmierii, sau ca băncile.

Doctorul Talc îi avusese pe amândoi, în clase diferite, în timpul unui nenorocit de semestru. Îi deranjaseră cursurile cu zgomote ciudate și cu întrebări impertinente și veninoase la care nimeni, în afară de bunul Dumnezeu, n-ar fi putut răspunde. Se cutremură. Va trebui prin orice mijloc să-l găsească pe Reilly, ca să scoată de la el o explicație și o confesiune. Era de altfel destul să arunce o privire asupra domnului Reilly și studenții ar fi priceput că biletul era scornirea ruptă de realitate a unei minți bolnave. Ar fi putut să-l arate și conducerii. Soluția era, la urma urmei, una materială. Să-l prezinte pe domnul Reilly în carne și oase.

Doctorul Talc sorbi vodca cu suc de roșii pe care o bea întotdeauna după o reuniune în care se consumase mult alcool și își privi ziarul. Cel puțin scandalagiii din Cartier se distrau vârtos. Sorbi din băutură și își aduse aminte cum aruncase odată domnul Reilly toate tezele semestriale în capul demonstranților din anul întâi care treceau pe sub ferestrele clădirii unde își avea corpul didactic birourile. Cei din conducere își aminteau și ei, probabil. Zâmbi mulțumit de sine și se uită din nou la ziar. Cele trei fotografii erau irezistibil de haioase. Oamenii simpli și vulgari îl amuzaseră – de la distanță – întotdeauna. Citi articolul și se înecă cu băutura, stropindu-și jacheta de interior.

Cum de căzuse Reilly atât de jos? Fusese excentric pe vremea când era student, dar acum… cât de tare se vor înrăutăți zvonurile dacă se va descoperi că au fost scrise de un vânzător ambulant de crenvurști? Reilly era genul de om care ar fi venit în campus cu căruciorul și ar fi încercat să vândă crenvurști drept în fața clădirii unde se țineau cursurile de studii sociale. Ar fi transformat deliberat întreaga chestie într-un circ. Ar fi fost o farsă ridicolă în care el, Talc, ar fi devenit bufonul.

Doctorul Talc puse jos ziarul și paharul și își acoperi fața cu mâinile. Nu-i rămânea decât să se descurce singur cu biletul. Avea să nege totul.

***

Domnișoara Annie privi la ziarul ei de dimineață și sângele i se ridică în obraji. Se întrebase cum de era atâta liniște în dimineața aceea alături, în gospodăria celor doi Reilly. Ei bine, aceasta era ultima picătură! Cartierul începea să-și strice reputația. Nu mai putea să îndure. Oamenii aceia trebuiau să se mute. Va vorbi cu vecinii să semneze o petiție.

***

Agentul de stradă Mancuso privi din nou la ziar. Apoi îl strânse la piept și blițul fulgeră. Își adusese propriul său aparat fotografic la secție și îl rugase pe sergent să-l fotografieze în mai multe posturi oficiale: la biroul sergentului, pe scările de la intrarea în secție, lângă o mașină a poliției, cu o colegă, agent de circulație, însărcinată cu respectarea vitezei în zonele cu școli.

Când nu mai rămăsese decât un clișeu, agentul Mancuso hotărî să combine două piese de decor pentru o poză finală dramatică. În timp ce colega de la circulație, prefăcându-se că e Lana Lee, urca în scaunul din spate al mașinii poliției, strâmbându-se și scuturând amenințător pumnul, agentul Mancuso, grav și încruntat, stătea cu ziarul în mână și cu fața spre aparat.

— E în regulă, asta-i tot? îl întrebă polițista, grăbită să ajungă lângă o școală înainte de a trece orele în care viteza era limitată.

— Îți mulțumesc foarte mult, Gladys, spuse agentul Mancuso. Copiii mei mai voiau niște poze, ca să le arate prietenilor.

— Firește, strigă Gladys, plecând în grabă din curtea secției, cu tolba plină de biletele negre pentru amendarea celor ce depășeau viteza. Au și ei dreptu' să fie mândri de tăticu' lor. Îmi pare bine că ți-am putut fi de folos. Când mai dorești să te fotografiezi, fă-mi doar un semn.

Sergentul aruncă la coșul de gunoi ultimul bec al blițului și își puse apăsat mâna pe umărul vânjos al agentului de stradă Mancuso.

— Ai reușit de unu singur să dai pe față organizația cea mai activă din oraș în răspândirea materialului pornografic prin licee. Îi trase o palmă zdravănă peste omoplatul înclinat. Mancuso, și nimeni altu', arestează o femeie pe care nici cei mai buni agenți ai noștri, îmbrăcați în civil, n-au putut-o păcăli. Ș-am aflat că Mancuso a lucrat în secret la acest caz. Îl poate chiar identifica pe unu dintre complicii ei. Cine altu', lucrând singur,

singurel, a găsit persoane suspecte, ca cele trei fete, și le-a adus la secție? Mancuso, cine putea să fie?

Pielea lui Mancuso, măslinie, se îmbujoră puțin, cu excepția zonelor care fuseseră zgâriate de auxiliarele Partidului pentru Pace. Acelea erau pur și simplu roșii.

— Am avut noroc, spuse modest Mancuso, dregându-și vocea. Mi-a semnalat cineva locu' ăla. Și apoi, Burma Jones m-a pus să mă uit în dulăpioru' de sub bar.

— Ai pus la cale un raid de unu singur, Angelo.

Angelo? Chipul lui deveni un spectru cu tot felul de nuanțe între portocaliu și violet.

— Nu m-ar surprinde dac-o să fii avansat pentru asta, spuse sergentul. Ai fost agent de stradă prea destul timp. Și, nu mai mult decât în urmă cu câteva zile mă gândeam că nu-i nimic de capu' tău. Ce zici de asta? Ce părere ai, Mancuso?

Agentul Mancuso își drese glasul în mod foarte violent.

— Pot să-mi iau aparatu' de fotografiat înapoi? întrebă el, cam incoerent, după ce își curățase laringele.

***

Santa Battaglia, ținând ziarul sus, în dreptul fotografiei mamei ei. Spuse:

— Ei, cum îți place asta, fetițo? Cum îți place felu' în care s-a descurcat nepotu' tău, Angelo? Îți place, drăguțo? Arătă spre altă fotografie. Și cum îți place smintitu' de băiat a bietei Irene, culcat jos în rigolă ca o balenă adusă de apă? Nu-i așa că-i trist? De data asta, Irene trebe să-l ia și să-l închidă undeva pe băiat. Crezi că se-nsoară vrun bărbat cu ea dacă trântoru' ăla mare stă pe lângă casă? Firește că nu!

Santa smuci fotografia mamei sale și o pupă cu foc.

— Ia-o încet, fetițo. Eu mă rog pentru tine.

***

În drum spre spital, cu tramvaiul, Claude Robichaux citea ziarul cu inima grea. Cum putea băiatul ăla mare cât o ușă să dezonoreze o femeie atât de fină și dulce cum era Irene? Era și așa palidă și obosită de câte griji își făcea din cauza acestui fiu al ei. Santa avea dreptate. Băiatul Irenei trebuia tratat, înainte să facă și mai rău de rușine o mamă atât de minunată.

De data aceasta nu erau decât douăzeci de dolari. Data viitoare s-ar fi putut să fie mult mai mult. Chiar cu o pensie frumușică și câteva proprietăți, un om nu-și putea permite un astfel de fiu vitreg.

Dar mai rău decât orice era dezonoarea.

***

George lipea articolul în albumul cu tăieturi din ziare care era una dintre puținele lui amintiri din ultimul semestru de școală. Îl lipi pe o pagină goală, între un desen făcut pentru biologie, reprezentând aorta unei rațe, și o schemă civică pentru istoria Constituției. Trebuia să recunoască: tipul ăla, Mancuso, era într-adevăr un om și jumătate. George se întreba dacă numele lui se afla pe lista găsită de sticleți în dulăpior. Dacă era, poate n-ar fi fost o idee rea să plece și să-l viziteze pe unchiul său care locuia pe coastă. Dar chiar și așa, îi știau numele. Și de altfel nu avea destui bani ca să se ducă undeva. Cel mai bun lucru era să stea un timp pe acasă. Mancuso ăla l-ar fi putut dibui dacă se ducea în centru.

Mama lui George curăța cu aspiratorul cealaltă parte a salonului și îl privea cu oarecare speranță pe fiul ei care se îndeletnicea cu albumul. Poate că începuse să-l intereseze din nou școala. Nici ea și nici tatăl lui nu păreau să aibă vreo influență asupra băiatului. Ce perspective ar fi putut avea, în ziua de azi, un om care n-a absolvit nici măcar liceul? Cu ce s-ar fi putut ocupa?

Opri aspiratorul și se duse să răspundă la sonerie. George studia fotografiile și se întreba ce căutase vânzătorul ambulant la Bucuria Nopții. Nu-i venea să creadă că era și el vreun fel de agent de poliție.

În orice caz, George nu-i spusese de unde avea fotografiile. Toată afacerea era cam ciudată.

— Poliția? o auzi pe mama lui întrebând. Cred că ați greșit apartamentul.

George o porni spre bucătărie, înainte de a-și da seama că nu avea unde să se ducă. Apartamentele de tipul acela nu aveau decât o ieșire.

***

Lana Lee rupse ziarul în bucăți, apoi rupse bucățile în altele mai mici. Când gardiana se opri în dreptul celulei ca să le spună să adune hârtiile de pe jos, una dintre cele trei membre ale „personalului auxiliar feminin” cu care împărțea Lana celula, îi strigă:

— Cară-te și lasă-ne-n pace! Noi locuim aici, nu tu. Ne place să fie hârtie pe jos!

— Valea' o îndemnă Liz.

— Mână măgaru'! o îmboldi și Betty.

— Las' c-o să am eu grijă de celula asta! le amenință gardiana. Voi patru n-ați făcut decât tărăboi de când v-au adus aici az'-noapte.

— Scoate-mă din cloaca asta afurisită, strigă Lana Lee spre gardiană. Nu mai pot îndura să stau cu lepădăturile astea niciun minut.

— Hei, spuse Frieda celor doua colege de apartament. Păpușica nu ne are la mațe.

— Persoane ca voi terfelesc Cartierul, o acuză Lana pe Frieda.

— Ține-ți gura, îi spuse Liz.

— Tacă-ți fleanca, scumpo, spuse Betty.

— Scoate-mă de aici, strigă Lana printre zăbrele. Am petrecut o noapte ca-n iad cu târâturile astea trei. Am și eu drepturile mele! Nu mă poți ține aici!

Gardiana zâmbi spre ea și trecu mai departe.

— Hei! strigă după ea Lana. Întoarce-te!

— Las-o mai moale, drăguțo, o sfătui Frieda. Nu mai scutura barca. Vino mai bine și ne arată pozele alea ale tale pe care le ții ascunse-n sutien.

— Chiar așa, întări Liz.

— Scoate fotografiile, păpușico, porunci Betty. Ne-am săturat să ne tot uităm la pereții ăștia nenorociți.

Cele trei fete se aruncară asupra Lanei în același timp.

***

Dorian Green scoase una dintre cărțile lui sobre de vizită și scrise cu litere de tipar pe dosul ei: „Apartament excepțional de închiriat. Adresați-vă la parter." Ieși apoi afară, pe trotuarul pavat cu dale, și prinse anunțul cu pioneze în partea de jos a oblonului negru lăcuit. De data aceasta fetele urmau să lipsească un timp mai îndelungat. Poliția era teribil de neînduplecată când era vorba de o a doua infracțiune. Mare păcat că fetele nu fuseseră niciodată prea prietenoase cu ceilalți locuitori din Cartier. Cineva le-ar fi atras cu siguranță atenția asupra acelui minunat agent de stradă și ele nu ar fi făcut greșeala fatală de a-l ataca. Un membru al poliției! Dar fetele erau atât de impulsive și agresive! Fără ele, Dorian

simțea că atât el, cât și casa lui rămâneau complet nepăzite. Încuie cu deosebită atenție poarta de fier forjat. Apoi se reîntoarse în apartament ca să curețe mizeria rămasă în urma reuniunii de start. Fusese cea mai fabuloasă petrecere din cariera lui: în punctul culminant, Timmy căzuse de pe o lustră și își scrântise glezna.

Dorian ridică o cizmă de cowboy al cărei toc fusese rupt și o aruncă în coșul de gunoi, întrebându-se dacă acel insuportabil Ignatius J. Reilly n-o fi pățit nimic. Unii oameni erau pur și simplu insuportabili. Drăguța mamă a reginei țiganilor era probabil distrusă de îngrozitoarea publicitate pe care i-o făcuse ziarul.

***

Darlene își tăie fotografia din ziar și o puse pe masa din bucătărie. Ce mai premieră! Dar cel puțin avusese parte de un pic de publicitate.

Ridică costumul de Harlett O'Hara de pe sofa și îl atârnă în dulap, în timp ce papagalul o privea, cârâind încet, de pe tija lui. Când auzise că omul acela e polițist, Jones profitase probabil de ocazie și-l dusese la caseta de sub bar. Acum rămăseseră amândoi fără slujbă. Lana Lee ieșise în circulație. Să pozeze pentru ilustrate franțuzești! Orice, ca să câștige un gologan.

Darlene privea cercelul de aur pe care papagalul îl adusese acasă. Lana avusese dreptate afirmând că nebunul acela mătăhălos era ca sărutul morții. Ce rău se purta cu mama lui! Sărmana doamnă!

Darlene se așeză pe sofa ca să reflecteze la posibilitățile de a-și găsi altă slujbă. Papagalul cârâi și fâlfâi din aripi până când îi puse în cioc cercelul de aur, jucăria lui preferată. Apoi sună telefonul și când răspunse auzi glasul unui bărbat: „Ascultă, ți s-a făcut o reclamă grozavă. Eu am un club de noapte pe Bourbon, la numărul cinci sute, și dacă…”

***

În hanul lui Mattie Ramble, Jones întinse ziarul pe tejgheaua barului și aruncă un val de fum asupra lui.

— Ăăău! se plânse el domnului Watson. Grozavă idee mi-ai mai dat cu rahatu' ăla de sabotaj! M-am sabotat pe mine-n așa hal, c-acu' am ajuns iar vagabont.

— Mă tem că sabotaju' ăsta se-mprăștie ca o bombă nucleară.

— Țicnitu’ ăla gras ne-a garantat o bombă nucleară sută-n sută. Arunc-o asupra unuia, și-s prinși cu toții în raza ei de s-aleg cu fundu’ esplodat. Ăăău! Bucuria Nopții arăta curat a circ noaptea trecută. Întâi pasărea, p-orm-a venit și mutra aia grasă târșindu-și picioarele, p-ormă trei fufe de z’ceai că-s scăpate de la balamuc. Mama lor! S-au luat la bătaie și dă-i cu zgârieturi, dă-i cu țipete și țicnitu’ ăla mare și gras zăcea-n rigolă de z’ceai că-i mort, și toț’ se băteau și se ciorovăiau și se-nvârteau în juru’ mârtanului leșinat în stradă. Z’ceai că-i o bătaie într-un bar dintr-un film, sau o mardeală-ntre gangsteri. Era atâta lume pe strada Bourbon, ca la un meci de fotbal. Mașina puliției a luat-o pe sus pe javra de Lee. S-a văzut că mânca rahat cân’ spunea c-are preteni la secsie. Poate au înhățat și pe unii din ăi de z’cea ea că-s orfani și-i sponsorează. Ăăău! Au trimis de la jurnal o grăma’ de mutre să facă poze și să mă-ntrebe to’ ce s-a-ntâmplat. Cine z’ce c-un mârtan negru nu-ș poate avea poza pe pagina-ntâi? Aăău! Am să fiu cel mai vestit vagabont din oraș. I-am spus lu’ agentu’ Mancuso, i-am zis: „Hei, acu’ că s-a-nchis bordelu’ ăsta, ce-ar fi să spui pretenilor tăi pulițai că te-am ajutat, poate n-or începe să se țină după fundu’ meu că-s vagabont. Cine ar vra s-o sfârșască cu Lana Lee-n Angola? A fost destul de rea ș-acilea. Mama ei!”

— Ai vrun plan să-ți cați o slujbă, Jones?

Jones dădu drumul unui nor prevestitor de furtună și spuse:

— După slujba pe care tocma’ am avut-o, cu mai puțin de salaru’ minim, zic că merit și eu o vacanță. Aăău! Unde naiba să-mi cat eu slujbă? Ș-așa-s prea multe mutre negre care to’ bat străzile. Să faci rost d-o slujbă la care să și câștigi nu-i tocma’ lucru’ cel mai ușor din lume. Nu-s eu singuru’ cu probleme. Fata aia, Darlene, cu vulturu’ ăla a’ ei, n-o să-i fie ușor să câștige o pâne. Toț’ știu ce s-a-ntâmplat prima dată cân’ a pus picioru-n scenă. Dacă s-o duce să cate slujbă, o să-i arunce cu apă-n față. Vezi ce vrau să zic? Lași ’năuntru, pen’ sabotaj, p-unu’ ca mutra aia grasă, ș-o grăma’ de oameni ca Darlene se trezesc regulați. Cum z’cea to’ timpu’ don’șoara Lee, țicnitu’ ăla gras strică ’nvestițiile tuturor. Darlene și cu vulturu’ se uită acu pro’abil unu la altu’ și zic: „Ăău, ce mai spectacol trăsnet am avut la deschidere. Tii! Zău c-a fost o deschidere mare.” Îmi pare tare rău că sabotaju’ s-a spart în capu’ lu’ Darlene, da’ cân’ am văzut namila aia mare n-am putu’ să rezist! Știam eu c-o să facă vrun fel de esplozie la Bucuria Nopții. Tii! Chiar că ne-a terminat.

— Ai noroc că nu te-au ridicat și pe tine pen’că lucrai la bar.

— Agentu’ Mancuso a zis c-apreciază că i-am arătat dulapu’. A zis: „Noi ăștia, pulițaii, avem nevoie de oameni ca tine s-o scoatem la capăt.” A zis: „Oameni ca tine m-ajută să fac treabă.” Eu am zis: „Ăăău! Nu uita și spune și pretenilor de la secsie, ca să nu-nceapă să m-agațe pen’ că-s’ vagabont.” A zis: „Le spun. Toț’ de la secsie o s-apreceze ce-ai făcut, omule." Acu’ poamele alea de pulițai m-aprecează! Tiii! Poate-m’ dă și vro reco’pensă. Jones îndreptă niște fum spre capul bronzat al domnului Watson. Javra aia de Lee avea niște poze d-alea la ea-n casetă. Cân’ le-a văzut, agentu’ Mancuso s-a zgâit la ele de era cât p-aci să-i cadă ochii jos pe podea. „Ăăău! Tiii! Maică!” z’cea el. „Acu’ să vez’ c-avansez.” Mi-am zis în mine că poate unii avansază, da’ alții ajung iar vagabonți. Alții n-o să mai câștige nici sub salaru’ minim d-azi ’nainte. O să-și târască iar picioarele-n juru’ orașului. Dracu-mi cumpără mie aer condițonat și televizor color. Am fost ’nainte expert în măturat, acu-s vagabont.

— Lucrurile pot fi-nto’deauna și mai rele.

— Tu poț’ zice-așa, omule. Ai o slujbuliță, ai un băiat de predă la școală, face pro’abil friptură la grătaru’ lui, are Buick, aer condițonat, televizor. Aăău! Eu n-am măcar un radio cu tra’zistor’. Salaru’ de la Bucuria Nopții ține omu’ sub nivelu’ d-aer condițonat. Jones aruncă în văzduh un nor filosofic de fum. Da-ntr-un fel ai și tu dreptate, Watson. Lucrurile po’ fi și mai rele. Dac-aș fi-n locu’ lu’ mutra aia grasă? Oare ce-o să se-ntâmple cu unu’ ca el?

***

Domnul Levy se așeză pe divanul galben și despături ziarul care era distribuit pe coastă, în fiecare dimineață, pentru cei care plăteau un abonament mai mare. Era minunat să aibă divanul numai pentru el, dar dispariția domnișoarei Trixie nu era de ajuns ca să-i însenineze spiritul. Nu închisese un ochi toată noaptea. Doamna Levy era pe planșeta ei de gimnastică, tratându-și grăsimea cu câteva salturi matinale. Era tăcută, ocupată cu niște planuri în legătură cu fundația, pe care le scria pe o foaie de hârtie pusă pe secțiunea din față a planșetei ce se ondula. Lăsându-și o clipă jos creionul, se întinse să aleagă o prăjitură din cutia pusă jos pe podea. Și din cauza acelor prăjituri petrecuse domnul Levy o noapte fără somn. El și cu doamna Levy merseseră cu mașina printre pini ca să-l

întâlnească pe domnul Reilly la Mandeville și nu numai că nu-l găsiseră acolo, dar fuseseră tratați foarte grosolan de unul dintre directorii spitalului, care crezuse c-au venit să le joace o festă. Doamna Levy, cu părul ei alb-auriu, ochelarii de soare cu lentile albastre, fardul acvamarin care forma un cerc în jurul lentilelor, ca un nimb, putea fi luată drept cineva ce se ține de glume. Stând acolo, în fața clădirii principale a sanatoriului în mașina sport, cu cutia mare de prăjituri olandeze pe genunchi, îi trezise probabil omului bănuieli, se gândea domnul Levy. Dar ea acceptase totul cu mult calm. Doamna Levy părea să nu fie preocupată în mod special de găsirea domnului Reilly. Soțul ei începuse să aibă chiar senzația că nici nu dorea ca el să-l găsească, ba pe undeva, într-un colț al minții ei, spera chiar că Abelman îi va da în judecată, dându-i ei posibilitatea să poată face caz față de Susan și Sandra de sărăcirea care ar fi rezultat, considerând-o drept cel din urmă și cel mai formidabil eșec al tatălui lor. Femeia aceea avea o minte insidioasă, ale cărei reacții nu erau previzibile decât când se ivea ocazia să-l învingă pe soțul ei. Acesta începuse acum să se întrebe dacă era de partea lui, sau a lui Abelman.

Îi spusese lui Gonzalez să contramandeze rezervările lui de primăvară. Trebuia mai întâi clarificat cazul Abelman. Domnul Levy desfăcu ziarul, gândindu-se din nou că dacă sistemul său digestiv i-ar permite, și-ar dedica timpul conducerii fabricii Levy Pants. N-ar mai avea loc asemenea incidente. Viața ar fi mai liniștită. Dar chiar și numele, cele trei silabe din „Levy Pants”, era destul ca să-i producă o revărsare de acid în stomac. Poate că ar fi trebuit să-i schimbe numele. Poate că ar fi trebuit să-l schimbe pe Gonzalez. Și totuși, șeful de birou îi era atât de loial! Își iubea slujba prost plătită, care nu-i aducea nicio satisfacție. Cum puteai să-l dai afară? Unde ar mai fi găsit altă slujbă? Și ceea ce era și mai important, cine ar fi acceptat să-l înlocuiască? A-l păstra pe domnul Gonzalez în slujbă era unul dintre motivele viabile de a nu închide fabrica. Domnul Levy încercă să mai găsească și alte motive, dar nu reuși. Gonzalez ar fi putut să se sinucidă dacă întreprinderea se desființa. Trebuia luată în considerație viața unui om. Și apoi, nu părea să existe vreun doritor să cumpere Levy Pants.

Leon Levy ar fi putut să-și numească creația „Pantalonii Levy”. Nu suna prea rău. Pe la douăzeci de ani, discutase cu tatăl său spunându-i că, după părerea sa, schimbarea numelui ar putea fi în avantajul firmei, dar tatăl său ripostase cu glas tânguitor: „Așa, deodată, Levy Pants nu mai este destul de

bun pentru tine? Mâncarea pe care o mănânci e Levy Pants. Mașina pe care o conduci e Levy Pants. Eu sunt Levy Pants. Aceasta ți-e recunoștința? Acesta-i devotamentul pe care îl aștepți de la un copil? În curând nici numele *meu* n-o să-ți mai placă. Taci din gură, derbedeule. Du-te și te joacă cu automobilele și cu codanele. Și-așa am de luptat cu o depresiune economică. N-am nevoie de sfaturi de la un deștept ca tine. Du-te mai bine și dă-i sfaturi lui Hoover. Spune-i să-și schimbe numele în *Schlemiel.* Afară din biroul meu! Ține-ți gura!"

Gus Levy privi fotografiile și articolul de pe prima pagină și fluieră printre dinți.

— Ce s-a întâmplat, Gus? O problemă? Ai vreo problemă? Ai stat toată noaptea treaz. Am auzit toată noaptea funcționând baia cu vârtejuri. Ai să dai într-o neurastenie. Te rog du-te la doctorul lui Lenny până nu devii violent.

— Tocmai l-am găsit pe domnul Reilly.

— Bănuiesc că ești mulțumit.

— Tu nu ești? Uite-l, e aici în ziar.

— Serios? Dă-ncoace ziarul. Totdeauna m-am întrebat ce-o mai fi cu tânărul acela idealist. Poate a căpătat vreun premiu civic.

— Acum câteva zile spuneai că e un psihopat.

— Dacă a fost destul de isteț încât să ne facă să mergem la Mandeville ca doi netoți, nu-i chiar așa de psihopat. Până și un individ ca idealistul ăsta poate să-și bată joc de tine.

Domnul Levy privi cele două femei, pasărea și portarul care rânjea.

— Unde este? Nu văd niciun idealist. Domnul Levy arătă vaca culcată jos în stradă. Ăsta-i el? În rigolă? Ce tragic! Amețit, beat, neajutorat, pus la index de pe acum. Notează-ți-l în carte, alături de domnișoara Trixie și de mine. O altă viață pe care ai distrus-o.

— O pasăre l-a ciupit de ureche, sau ceva la fel de smintit. Uite aici, privește la banda de suspecți pe care a prins-o poliția. Ți-am spus eu că are cazier. Uite cine sunt amicii lui! Codoși, stripteuze, pornografi.

— Cândva se dedicase unor idealuri sociale. Acum, privește-l! Într-o zi vei plăti pentru toate astea. În câteva luni, după ce Abelman va termina cu tine, o să ieși din nou cu căruciorul cu marfă pe stradă, ca tatăl tău. Așa ai să înveți ce se întâmplă când te joci cu unul ca Abelman, când o întreprindere cade pe mâinile unui băiat de bani gata. Susan și Sandra or să

aibă un șoc când or să afle că nu le-a rămas niciun ban. Or să-ți zică adio și n-am cuvinte. Gus Levy, fost tată.

— Mă duc chiar acum în oraș să stau de vorbă cu domnul Reilly. Am să clarific chestia cu scrisoarea aceea de om nebun.

— Ha, ha! Gus Levy, detectiv. Nu mă face să râd! Probabil că ai scris tu singur scrisoarea, într-o zi când ai câștigat la curse și erai bine dispus. Știam eu că astfel se va sfârși.

— Știi ce? Am impresia că aștepți cu nerăbdare să ne intenteze Abelman proces de calomnie. Vrei într-adevăr să mă vezi ruinat, chiar dacă o să cazi și tu odată cu mine?

Doamna Levy căscă și spuse:

— Pot eu să mă împotrivesc unui lucru spre care ai mers toată viața? Aceasta va dovedi fetelor că tot ce le-am spus eu de ani de zile despre tine este adevărat. Cu cât mă gândesc mai mult la faptul că Abelman ne dă în judecată, cu atât mai mult îmi dau seama că toată chestia este inevitabilă, Gus. Mulțumesc Cerului că are mama ceva bani. Am știut întotdeauna că va veni ziua când mă voi întoarce la ea. Va trebui probabil să renunțe totuși la San Juan. Nu le putem ține în viață pe Susan și Sandra cu alune.

— O, mai taci din gură.

— Tu îmi spui mie să tac din gură? Doamna Levy sălta în sus și în jos. Te așteptai să privesc falimentul tău în tăcere? Nu-i normal să fac planuri pentru mine și pentru fiicele mele? Viața merge înainte, Gus. Nu o pot sfârși în noroi, împreună cu tine. Nu putem decât să ne bucurăm că tatăl tău nu mai este. Dacă ar fi trăit să vadă cum se pierde Levy Pants din cauza unei glume tâmpite, ar trebui într-adevăr să plătești. Crede-mă. Leon Levy ar fi fugit din țară. Omul acela avea curaj și o atitudine hotărâtă, Și orice ar fi să se întâmple, Fundația Leon Levy va exista. Chiar dacă mama și cu mine o să trăim în lipsuri, eu tot voi înmâna aceste premii. Vreau să-i cinstesc și să-i recompensez pe acei oameni care dau dovadă de curajul și hotărârea pe care le-au văzut la tatăl tău. N-am să te las să-i târăști și lui numele în mocirlă. După ce termină Abelman cu tine, să fii mulțumit dacă una dintre echipele la care ții așa de mult te angajează să cari apă. Ai să vezi atunci ce înseamnă munca. Ai să alergi de la unul la altul cu găleata și buretele, ca o haimana. Nu-ți plânge de milă. Știai ce o să urmeze.

Domnul Levy înțelese acum că soția lui, cu logica ei bizară, credea că este necesar ca el să fie ruinat. Dorea să-l vadă pe Abelman victorios; ar fi

văzut în acea victorie o anumită justificare. De când citise scrisoarea de la Abelman, mintea ei trebuie să fi analizat situația din toate unghiurile. În fiecare minut în care pedala pe bicicleta de interior sau sălta pe planșetă, sistemul ei logic îi spunea probabil tot mai convingător că Abelman trebuie să câștige procesul. Nu ar fi fost doar victoria lui Abelman, ci și a ei. Toate indicațiile și avertizările cu care prin conversații și epistole își îndrumase și călăuzise fetele prevesteau un eșec final și teribil al tatălui lor. Doamna Levy nu-și putea permite să fie dezmințită. Avea pur și simplu nevoie să piardă acea jumătate de milion de dolari cât urma să-i coste procesul de calomnie. N-o interesa dacă el vorbea sau nu cu Reilly. Cazul Abelman trecuse de pe un plan pur material și fizic pe un plan ideologic și spiritual, în care forțele universale și cosmice decretau că Gus Levy trebuia să piardă, că un Gus Levy fără copii și înfrânt trebuia să rătăcească la infinit cu o găleată cu apă și un burete.

— Bun, mă duc să-l caut pe Reilly, spuse în cele din urmă domnul Levy.

— Câtă hotărâre! Nici nu-mi vine să cred. N-ai grijă! Nu vei fi în stare să obții nimic de la tânărul idealist. E prea deștept. O să-ți joace încă o festă. Fii atent! Te va trimite din nou după cai verzi pe pereți. Îndărăt la Mandeville! De data aceasta or să te oprească acolo. Om între două vârste, la volanul unei mașinuțe sport, bună să se joace cu ea un student!

— Mă duc direct la el acasă.

Doamna Levy își adună însemnările despre fundație și opri planșeta, punând:

— Dacă tot mergi în oraș, ia-mă și pe mine cu mașina. Sunt îngrijorată în legătură cu domnișoara Trixie de când mi-a spus Gonzalez că a mușcat mâna gangsterului aceluia. Trebuie să o văd. Vechea ei ură față de Levy Pants a ieșit din nou la suprafață.

— Tot vrei să te mai joci cu hoașca aia senilă? N-ai chinuit-o destul?

— Tu chiar nu vrei să fac nici cea mai mică faptă bună? Nici în cărțile de psihologie nu dai de un individ ca tine. Ar trebui să te duci la doctorul lui Lenny, măcar pentru a-i face lui un serviciu. Odată ce cazul tău va fi publicat în jurnalul psihiatric, îl vor invita la Viena să vorbească despre el. Poți să faci din el un om vestit, așa cum s-a întâmplat cu Freud și cu fata aia schiloadă, sau cine o mai fi fost, de i-a crescut faima în toată lumea.

În timp ce doamna Levy își acoperea ochii cu straturi succesive de fard acvamarin, ca să pornească în misiunea ei de binefacere, el scoase mașina

sport din garajul monumental pentru trei automobile, construit ca pentru a fi un șopron rustic de ținut trăsurile și așteptă, privind spre apele calme, ușor încrețite ale golfului. Din când în când, mici săgeți de arsuri stomacale îi străbăteau pieptul, Reilly trebuia să facă vreun fel de confesiune. Avocatul lipsit de scrupule al lui Abelman îl putea șterge pe el, Gus Levy, de pe fața pământului. Nu trebuia să-i dea soției sale satisfacția de a vedea întâmplându-se acest lucru. Dacă Reilly va mărturisi că el a scris scrisoarea, dacă va reuși cumva să iasă cu fața curată, avea de gând să se schimbe. Jura să devină o altă persoană. S-ar fi putut chiar să se ocupe puțin de fabrică. Era ceva înțelept și practic să supravegheze puțin întreprinderea. Un Levy Pants neglijat era ca un copil neglijat: ar fi putut să devină un delincvent și să creeze tot felul de probleme pe care puțină educație, puțină grijă și hrană le-ar fi putut evita. Cu cât stăteai mai departe de Levy Pants, cu atât te necăjea mai mult. Levy Pants era ca un defect congenital, un blestem moștenit.

— Toți cei pe care îi cunosc au câte un Sedan mare și confortabil, spuse doamna Levy, urcându-se în micul automobil. Tu, nu. Nu și gata! Tu trebuie să ții o mașinuță de adolescent care costă mai mult decât un Cadillac și-mi zburlește mie tot părul.

Ca să-i dea dreptate, o șuviță, țeapănă de fixativ, începu să se agite în bătaia brizei, pe când goneau vuind pe autostrada de pe coastă. Amândoi rămaseră tăcuți cât timp traversară mlaștinile. Domnul Levy reflecta nervos la viitorul său. Doamna Levy se gândea mulțumită la al ei, în timp ce vântul îi flutura ușor genele acvamarine. În sfârșit, intrară în oraș, Domnul Levy conducea tot mai repede pe măsură ce simțea că se apropie de nebunul de Reilly. Să se înhăiteze cu cei din Cartier! Dumnezeu știe cum era viața personală a lui Reilly. Un incident demențial după altul. Nebunie peste nebunie.

— Cred că am reușit în sfârșit să-ți analizez problema, spuse doamna Levy, când soțul ei mai reduse viteza din cauza traficului din oraș. Cheia mi-a dat-o felul sălbatic în care ai condus. S-a aprins atunci o lumină. Știu acum de ce te-ai lăsat în voia sorții, de ce nu ai nicio ambiție, de ce ai aruncat o întreprindere la canal. Doamna Levy făcu o pauză de efect. Te urmărește dorința de a muri!

— Pentru ultima oară astăzi, te rog să taci!

— Agresiv, ostil, plin de resentimente, spuse fericită doamna Levy. Totul se va sfârși foarte rău, Gus.

Fiind sâmbătă, Levy Pants își întrerupsese pentru sfârșitul săptămânii asaltul împotriva concepției de întreprindere liberă. Soții Levy trecură prin fața fabricii. Care, deschisă sau închisă, arăta la fel de muribundă, văzută din stradă. Dintr-unul din coșuri se ridica o șuviță firavă de fum, de tipul celui produs când se ard frunzele uscate. Domnul Levy se întrebă de unde iese fumul. Vreunul dintre muncitori trebuie să fi lăsat vineri seara vreo masă de croitorie prea aproape de cuptor. S-ar fi putut chiar să fie careva înăuntru și să ardă frunze. Se petrecuseră lucruri și mai ciudate. Cândva, însăși doamna Levy, cuprinsă de o pasiune pentru ceramică, folosise unul dintre cuptoare pentru ardere.

După ce trecură de fabrică iar doamna Levy o privise și spusese „trist, foarte trist”, cotiră spre râu și se opriră în fața unui bloc cu apartamente, construit din lemn, având un aspect buimac și aflat de cealaltă parte a docurilor de pe strada Desire. O dâră de zdrențe indica traseul ce trebuia urmat pe scările nevopsite din față spre ținta din interiorul clădirii.

— Să nu stai prea mult, spuse doamna Levy, săltându-se și împingându-se cu greu, ca să se poată extrage din interiorul micii mașini sport. Luă cu ea cutia cu prăjituri olandeze, care fusese cumpărată inițial pentru pacientul din Mandeville. M-am cam săturat de cazul acesta. Poate va fi ocupată cu prăjiturile și nu va trebui să fac prea multă conversație. Zâmbi spre soțul ei. Succes cu idealistul! Nu-l lăsa să te păcălească din nou.

Domnul Levy porni grăbit spre partea de sus a orașului. La un semafor, se uită după adresa lui Reilly în ziarul de dimineață, împăturit și pus între cele două scaune adânci. Merse de-a lungul râului spre Tchoupitoulas și coti spre strada Constantinopol pe care săltă peste hârtoape până găsi casa miniaturală. Cum putea oare nebunul acela uriaș să locuiască într-o casă ca de păpuși? Cum reușea să intre și să iasă pe ușa din față?

Domnul Levy urcă scările și citi anunțul bătut în pioneze pe unul dintre stâlpii verandei: „Pace cu orice preț” și pe cel din fața casei care spunea: „Pace oamenilor de omenie”. Aceasta era casa, precis. În interior se auzea sunând un telefon.

— Nu-s acasă, strigă o femeie din spatele jaluzelelor casei vecine. Telefonul lor a sunat toată dimineața.

Obloanele din față ale casei alăturate se deschiseră și o femeie care părea grăbită ieși pe verandă și se sprijini cu coatele de marginea ei.

— Nu știți unde se află domnul Reilly? o întrebă domnul Levy.

— Tot ce știu este că se află peste tot în ziarele de dimineață și că de fapt ar trebui să fie într-o casă de nebuni. Nervii mei sunt la pământ. Când m-am mutat în casa vecină cu oamenii aceștia, mi-am semnat singură certificatul de deces.

— Locuiește singur aici? Odată, când am sunat la telefon, a răspuns o femeie.

— Trebe să fi fost maică-sa. Și ea are nervii la pământ. Trebe să fi plecat să-l scoată din spital, sau unde l-or fi dus.

— Îl cunoașteți bine pe domnul Reilly?

— De când era copil. Mama lui era foarte mândră de el. Toate maicile la școală îl iubeau, era așa de scump! Și uite cum a sfârșit-o: zăcând într-un șanț… Mai bine s-ar gândi să se mute de aici. Nu mai pot îndura! Se ceartă tot timpu'.

— Dă-mi voie să te mai întreb ceva. Îl cunoști bine pe domnul Reilly! Crezi că este iresponsabil? Sau poate chiar periculos?

— Ce vrei de la el? Ochii împăienjeniți ai domnișoarei Annie se îngustară. A mai dat și de alt bucluc?

— Sunt Gus Levy. A lucrat cândva pentru mine.

— Ei, nu mai spune! Nebunu' ăla de Ignatius era tare mândru de slujba pe care o avea acolo. Îl tot auzeam spunându-i maică-sii cât de bine îi merge acolo. Da, i-a mers grozav de bine. N-au trebuit decât câteva săptămâni și a și fost dat afară. Păi dac-a lucrat pentru tine, înseamnă că-l știi bine.

Fusese oare nebunul de Reilly chiar așa de mândru de Levy Pants? Întotdeauna pretinsese că ar fi. Iată încă o bună dovadă de nebunie.

— Spune-mi, a avut necazuri cu poliția? Are cumva cazier la poliție?

— La mama lui vine mereu un polițai. Un agent de stradă-n haine civile. Da' nu la Ignatius. Maică-sii, e drept că-i cam place să tragă la măsea. Nu am mai văzut-o bând așa mult, în ultimu' timp, da' într-o vreme chiar o făcea lată. O dată m-am uitat în curtea din spate ș-am văzut-o cum se-ncurcase într-un cearșaf ud pus la uscat. Domnule, mi-a mâncat zece ani din viață faptu' c-am locuit alături de oamenii ăștia. Zgomot: banjo, trompete, strigăte și urlete și televizoru'. Reilly ăștia ar fi bine să se mute

undeva la țară, la o fermă. În fiecare zi trebe să iau șase, șapte aspirine. Domnișoara Annie băgă mâna în decolteul rochiei de casă și ridică o bretea care îi alunecase. Să-ți spun ceva. Vreau să fiu dreaptă. Ignatius ăsta a fost la locu' lui până i-a murit cânele. Avea un câne mare, care lătra to' timpu' chiar sub fereastra mea. Atunci au început nervii să mă lase. Apoi cânele a murit. Am crezut că o să am și eu parte de nițică liniște. Da' de unde! Ignatius a pus cânele în salonu' din faț' a mamei lui, cu niște flori înfipte între labe. De atunci, el și cu maică-sa au început să se certe. Ca să-ți spui adevăru', cred că de atunci a început și ea să bea. Ș-așa, Ignatius s-a dus la preot și l-a rugat să vină să spun-o rugăciune pentru câne. Ignatius voia să-i fac-un fel de-nmormântare, înțelegi? Preotu' a zis nu, bine-nțeles, și cred c-atunci s-a lăsat Ignatius de biserică. Și s-a apucat ș-a făcut el singur înmormântarea. Un licean mare ca el n-ar fi trebuit să fac-așa ceva. Vezi crucea aia? Domnul Levy se uită descurajat la crucea celtică putrezită din grădinița din față. Acolo s-a-ntâmplat. Veniseră mai mult de douăzeci de băieți care stăteau în grădiniță și-l priveau. Și Ignatius își pusese o pălărie mare ca Superman și peste tot ardeau lumânări. To' timpu' mama lui striga la el din ușă s-arunce cânele în lada de gunoi și să intre-n casă. Vezi, de atunci lucrurile au început să meargă prost. Ignatius a fost la universitate vro zece ani. Mama lui aproape-a sărăcit. A trebuit să vândă și pianu' pe care-l aveau. De, nu mi-a părut rău de asta. Ș-ar fi trebuit să vezi fata aia pe care a agățat-o la universitate! Eu mi-am zis: „Foarte bine, poate Ignatius ăsta o să se-nsoare ș-o să se mute de-aici." N-a fost să fie așa. Tot ce făceau era că stăteau în cameră. S-ar fi zis că-n fiecare noapte făceau naiba știe ce. Și ce-mi mai auzeau mie urechile prin fereastra deschisă! „Lasă-ți jos fusta aia!"; „Pleacă din patu' meu!"; „Cum îndrăznești? Eu sunt virgin." Era groaznic! Luam aspirine două' ș' patru de ore pe zi. Pe urmă fata a plecat. N-o pot acuza. Nu era nici ea, oricum, întreagă la cap, dacă s-a-ncurcat cu el. Domnișoara Annie băgă mâna să-și ridice și cealaltă bretea. Din toate casele din oraș, de ce-a trebuit să mă mut tocma' aici? Spune-mi și mie!

Domnului Levy nu-i venea în cap niciun motiv pentru care ea s-a mutat tocmai în locuința aceea. Dar povestea lui Ignatius Reilly îl deprimase și ar fi dorit să fie cât mai departe de strada Constantinopol.

— Și așa, se grăbi femeia să continue, bucuroasă că are cui să-și spună necazul. Chestia asta-n ziar e ultima picătură. Uite ce proastă reclamă are acu' tot cvartalu'. Dacă se mai apucă de ceva, am de gând să chem poliția

să-l pună sub observație. Nu pot să mai îndur! Nervii îmi sunt la pământ. Până și când face Ignatius baie se aude de parcă vine potopu' la mine-n casă! Cred că m-au lăsat balamalele. Sunt prea bătrână. M-am săturat de oamenii ăștia. Domnișoara Annie privi peste umărul domnului Levy. Mi-a făcut plăcere să stăm de vorbă, domnule. La revedere.

Intră în grabă mare în casă și închise cu zgomot obloanele. Dispariția ei bruscă îl lăsă pe domnul Levy nelămurit, așa cum îl lăsase și biografia ciudată pe care i-o făcuse domnului Reilly. Ce cartier! Conacul lui Levy constituise întotdeauna o barieră care îl ferea să cunoască oameni ca aceștia. Apoi, domnul Levy văzu bătrânul Plymouth hodorogit care încerca să ancoreze lângă trotuar, zgâriindu-și capacele roților de marginea lui, înainte de a reuși în sfârșit să se oprească. Pe scaunul din spate văzu silueta uriașă a țicnitului. O femeie cu păr castaniu se dădu jos din scaunul șoferului și spuse:

— Hai, băiete, coboară din mașină.

— Nu înainte de a-ți clarifica relația cu pisălogul acela bătrân, răspunse silueta. Credeam că am scăpat de fascistul acela degenerat. Se vede că n-am avut dreptate. Tot timpul ai avut de a face cu el, pe la spatele meu. Tu l-ai plantat probabil acolo, în față la D.H. Holmes. Acum îmi vine să cred că tot tu l-ai adus acolo și pe mongoloidul de Mancuso, ca să faci să pornească acest ciclu nefast. Cât de încrezător, cât de naiv am fost! De săptămâni întregi sunt victima unei conspirații. Totul era pus la cale.

— Dă-te jos din mașină.

— Vezi, spuse domnișoara Annie printre zăbrele. Au început din nou.

Ușa din spate a mașinii se deschise și o pereche de cizme mari călcară jos pe trotuar. Capul nebunului era bandajat. Părea obosit și palid.

— Nu vreau să locuiesc sub același acoperiș cu o femeie ușoară. Sunt șocat și rănit. Propria mea mamă! Nu-i de mirare că te-ai pornit împotriva mea cu atâta înverșunare. Presupun că te folosești de mine ca de un țap ispășitor ca să-ți descarci sentimentul de vinovăție.

„Ce familie", se gândi domnul Levy. Mama arăta, într-adevăr, ca o femeie de moravuri ușoare. Se întreba ce-l atrăgea pe agentul de stradă la ea.

— Ține-ți gura aia spurcată, striga femeia. Să spui așa ceva despre un om bun și cumsecade cum e Claude!

— Om cumsecade, pufni dispreţuitor Ignatius. Când te-ai înhăitat cu degeneraţii aceia ştiam eu că vei sfârşi astfel.

În lungul străzii, câţiva oameni ieşiseră pe treptele din faţa casei. Ce zi avea să fie şi asta! Cu toţi oamenii aceia nestăpâniţi, domnul Levy risca să fie implicat într-un scandal public. Arsurile de stomac se răspândiseră cuprinzându-i tot pieptul.

Femeia cu păr castaniu căzuse în genunchi şi întreba cerul:

— Cu ce-am greşit, Doamne? Spune-mi! Fii bun cu mine!

— Ai îngenuncheat pe mormântul lui Rex! strigă Ignatius. Şi acum spune-mi ce învârţi tu cu McCarthistul acela desfrânat. Aparţineţi probabil unei celule politice secrete. Nu-i de mirare că am fost bombardat cu manifestele acelea denunţătoare. Nu-i de mirare că am fost urmărit noaptea trecută. Unde-i peţitoarea aia, Battaglia? Unde o pot găsi? Trebuie biciuită! Totul este un complot împotriva mea, un plan răutăcios ca să nu vă mai stau în cale. Maică Doamne! Papagalul ăla a fost fără îndoială dresat de o bandă de fascişti. Ei se pretează la aşa ceva.

— Claude îmi face curte, spuse sfidător doamna Reilly.

— Cum? tună Ignatius. Vrei să-mi spui că ai îngăduit unei javre bătrâne să te pipăie peste tot?

— Claude e un bărbat delicat. N-a făcut decât să mă ţină de mână de câteva ori.

Ochii şi albaştri şi galbeni începură să privească cruciş de furie. Îşi duse mâinile la urechi ca să nu mai audă nimic.

— Cerul ştie ce dorinţe neruşinate are omul acesta! Te rog nu-mi spune întregul adevăr. Mi-ar produce o prăbuşire nervoasă totală.

— Tăceţi din gură, strigă domnişoara Annie din spatele jaluzelelor. Nu mai aveţi multe zile de stat pe strada asta.

— Claude nu-i foarte deştept, dar e un om cumsecade. E bun cu familia lui, şi asta contează. Santa spune că îi plac comuniştii pentru că-i singur. N-are altceva de făcut. Dacă mi-ar cere să mă mărit cu el, chiar în clipa asta aş spune: „Da, Claude!” Aşa aş spune, Ignatius! Nici n-am nevoie să stau şi să mă gândesc. Am dreptul să am şi eu pe cineva, înainte să mor, care să se poarte bine cu mine. Am dreptul să nu trebuiască să-mi tot fac griji tot timpul unde găsesc nişte dolari. Când Claude şi cu mine ne-am dus să-ţi luăm hainele de la infirmiera şefă şi ea ne-a dat portofelu' tău cu aproape

treizeci de dolari în el, am simțit că-i ultima picătură. Toată nebunia ta a fost destul de rea, dar să ascunzi banii de biata ta mamă…

— Aveam nevoie de banii aceia într-un anumit scop.

— Care? Să te înhăitezi cu femei pierdute? Doamna Reilly se ridică anevoie de pe mormântul lui Rex. Nu ești numa’ nebun, Ignatius. Ești și zgârcit.

— Chiar crezi că acest Claude *roué*[31] umblă după însurătoare? bolborosi Ignatius, schimbând subiectul. O să te târâie după el de la un motel prăpădit la altul. Ai să sfârșești prin a te sinucide.

— Am să mă mărit dacă vreau, băiete. Nu mă poți opri. Nu mai poți.

— Omul acela e un radical periculos, spuse Ignatius posomorât. Dumnezeu știe ce orori politico-ideologice ascunde în mintea lui! Te va tortura, sau poate ceva și mai rău.

— Cine naiba ești tu să-mi spui mie ce să fac, Ignatius? Doamna Reilly privi spre fiul ei care își dădea aere. Era scârbită și obosită, nu o interesa nimic din ce ar fi putut spune Ignatius. Claude nu-i prea deștept. Recunosc. Tot timpul mă bate la cap cu comuniștii. Ei și? Poate că n-are habar de politică. Dar nu mă frământă pe mine politica. Nu doresc decât să mor cât de cât onorabil. Claude e de treabă și știe să se poarte bine cu omu’, iar asta-i mai mult decât știi tu, cu toată politica și diploma ta. Pentru toate hatârurile pe care ți le-am făcut, n-am primit decât picioare-n fund. Vreau să fiu tratată bine de cineva înainte să mor. Tu ai învățat totu’, Ignatius, dar nu și cum să fii om adevărat.

— Nu-ți este scris să fii tratată bine, strigă Ignatius. Ești evident masochistă! Un tratament bun te-ar zăpăci și distruge.

— Du-te la dracu’, Ignatius. Mi-ai zdrobit inima de atâtea ori, că nici nu le mai pot număra.

— Omul acesta nu va pune piciorul niciodată în casa aceasta cât sunt eu aici. După ce se va sătura de tine, își va îndrepta probabil poftele lui perverse spre mine.

— Asta ce mai e, nebunule? Închide-ți gura aia tâmpită. M-am săturat! Eu am grijă de tine. Zici că vrai să te odihnești. Pot să-ți aranjez un loc bun de odihnă.

— Când mă gândesc la sărmanul, răposatul meu tată, care abia s-a răcit în mormânt, murmură Ignatius, prefăcându-se că-și șterge ochii umezi.

— Domnul Reilly a murit acu’ două’j’ de ani.

— Douăzeci și *unu*. Ei și! L-ai uitat pe iubitul tău soț?

— Scuză-mă, spuse încet domnul Levy. Am putea sta puțin de vorbă, domnule Reilly?

— Cum? întrebă Ignatius, observându-l abia atunci pe omul care aștepta pe verandă.

— Ce doriți cu Ignatius? îl întrebă doamna Reilly. Domnul Levy se prezentă. Ei bine, iată-l în persoană! Sper că n-ați luat în serios scornelile alea caraghioase pe care vi le-a spus acu' câteva zile la telefon. Eram prea obosită să-i smulg telefonu' din mână.

— Nu am putea intra cu toții în casă? întrebă domnul Levy. Aș dori să vorbesc cu el între patru ochi.

— Pentru mine nu mai are importanță, spuse indiferentă doamna Reilly. Privi în lungul străzii și văzu vecinii care se uitau la ei. Tot cartieru' e acu' la curent.

Deschise totuși ușa din față și intrară toți trei în micul antreu. Doamna Reilly puse jos punga de hârtie în care adusese fularul și sabia de plastic a fiului ei și întrebă:

— Ce doriți, domnule Levy? Ignatius! Vino aici și vorbește cu omul ăsta.

— Mamă, trebuie să-mi golesc intestinele. S-au revoltat împotriva traumei din ultimele douăzeci și patru de ore.

— Ieși din baie, băiete, și vino aici. Ce doriți de la nebunu' ăsta, domnule Levy?

— Domnule Reilly, știi ceva despre aceasta?

Ignatius privi la cele două scrisori pe care le scosese domnul Levy din haină și spuse:

— Bineînțeles că nu. Este semnătura dumneavoastră. Plecați imediat din casa mea. Mamă, acesta este sceleratul care m-a concediat în mod atât de brutal.

— N-ai scris dumneata scrisoarea?

— Domnul Gonzalez era extrem de dictatorial. Nu mi-ar fi permis în ruptul capului să mă apropii de mașina de scris. Ba chiar m-a pălmuit o dată, destul de rău, când ochii mei au privit din întâmplare la o corespondență pe care o scria într-un limbaj teribil. Dacă îmi îngăduia să-i lustruiesc pantofii ieftini pe care-i purta, eram mulțumit. Știți doar cât este de posesiv în privința acelei întreprinderi de haznale pe care o aveți.

— Știu. Dar spune că n-a scris el această scrisoare.

— Neadevăr strigător la cer. Fiecare cuvânt pe care îl rostește e fals. Are o limbă de viperă.

— Omul acesta vrea să ne dea în judecată și pretinde o sumedenie de bani despăgubire.

— Ignatius a scris-o, îl întrerupse puțin cam brutal doamna Reilly. Orice merge prost e opera lui Ignatius. Pe unde trece produce necazuri. Hai, Ignatius, spune-i adevăru'. Dă-i drumu', băiete, până nu-ți dau una-n cap.

— Mamă, fă-l pe omul ăsta să plece, strigă Ignatius, încercând să o împingă pe mama lui spre domnul Levy?

— Domnule Reilly, omul acesta pretinde despăgubiri de cinci sute de mii de dolari. Ar putea să mă ruineze.

— Îngrozitor! exclamă doamna Reilly. Ignatius, ce i-ai făcut bietului om?

Pe când Ignatius era pe punctul de a vorbi despre vigilența cu care se comportase la Levy Pants, sună telefonul.

— Alo, răspunse doamna Reilly. Sunt mama lui. Bineînțeles că nu sunt beată, îl fulgeră din ochi pe Ignatius. El? Ce a făcut? Oo, nu! Privi înspre fiul ei care începuse să-și frece mâinile. E în regulă, domnule. Veți primi toate lucrurile, cu excepția cercelului. L-a luat pasărea. Bineînțeles c-am să-mi aduc aminte de ce mi-ați spus. Nu-s beată! Doamna Reilly trânti jos telefonul și se întoarse spre fiul ei. A fost omu' cu cârnații. Ești dat afară.

— Cerul fie lăudat! suspină Ignatius. Mi-era teamă că nu mai puteam suferi căruciorul ăla.

— Ce i-ai spus despre mine, băiete? I-ai spus că sunt bețivă?

— Nici vorbă. Ce idee ridicolă! Nu vorbesc cu alții despre tine. Fără îndoială că a vorbit cu tine mai demult, când erai cu chef. Ce știu eu, se poate să-i fi dat și o întâlnire. Ați făcut un raid de beție prin diferite *boîtes*[32] cu crenvurști.

— Nu poți nici măcar vinde crenvurști pe stradă. Clocotea de furie. A spus că i-ai făcut mai multe necazuri decât oricare alt vânzător pe care l-a avut.

— Îi displăcea profund concepția mea despre lume.

— Taci din gură că iar te pocnesc! țipă doamna Reilly. Și acu' spune lu' domnu' Levy adevăru'.

„Ce viață jalnică", gândi domnul Levy. Femeia aceasta se purta într-adevăr dictatorial cu fiul ei.

— Păi i-am spus adevărul, se apără Ignatius.

— Dă’ să văd scrisoarea, domnu’ Levy.

— Nu i-o arăta ei! Citește groaznic de prost. Va rămâne confuză zile întregi.

Doamna Reilly îl lovi pe Ignatius cu poșeta în cap.

— Nu mai da!

— Nu-l mai bate, spuse domnul Levy.

Capul nebunului era deja bandajat. În afara ringului de box, violența îi făcea rău domnului Levy. Nebunul acesta de Reilly îți provoca într-adevăr milă. Mama lui umbla mereu cu un om bătrân, era bețivă și voia să-l izgonească de acasă pe fiul ei. Acesta figura deja pe lista neagră a poliției. Câinele Rex fusese probabil singurul lucru care-i aparținuse în toată viața lui. Uneori era nevoie să vezi o persoană în propria sa ambianță ca s-o înțelegi. În felul său, Reilly lucrase cu multă tragere de inimă pentru Levy Pants. Acum îi părea rău că-l concediase. Nebunul fusese mândru de slujba lui la întreprindere.

— Lasă-l, te rog, în pace, doamnă Reilly. O să ne lămurim noi doi ce-i cu chestia asta.

— Ajutați-mă, domnule, bolborosea Ignatius, apucând dramatic reverele jachetei sport a lui Levy. Numai Fortuna știe ce are de gând să-mi facă! Cunosc prea multe din activitățile ei sordide. Vrea să mă elimine. V-ați gândit să vă adresați femeii aceleia, Trixie? Știe mult mai multe decât bănuiți.

— Asta spune și soția mea, dar n-am crezut-o niciodată. Domnișoara Trixie este, la urma urmei, prea bătrână. Nu cred că e în stare să scrie nici o listă pentru băcan.

— Bătrână? se miră doamna Reilly. Ignatius, mi-ai spus că Trixie era numele unei fete drăguțe care lucra la Levy Pants. Mi-ai spus chiar că vă înțelegeați bine. Acu’ aflu că-i o bătrână care abia știe să scrie. Ignatius!

Era și mai trist decât își închipuise la început domnul Levy. Bietul nebun încercase s-o facă pe mama lui să creadă că are o iubită.

— Vă rog, îi șopti Ignatius domnului Levy. Veniți în camera mea! Vreau să vă arăt ceva.

— Să nu credeți o vorbă din ce vă spune! strigă după ei doamna Reilly, pe când fiul ei îl trăgea pe domnul Levy prin ușă în camera lui mucedă.

— Lasă-l, te rog, în pace, spuse domnul Levy doamnei Reilly, cu oarecare fermitate. Femeia aceasta nu i-ar fi dat nici măcar o șansă propriului ei fiu. Era la fel de rea ca și soția lui. Nu era de mirare că Reilly devenise o asemenea epavă.

Apoi ușa se închise în urma lor și domnul Levy simți brusc că i se face greață. În dormitor era un miros de ceai stătut care îi amintea de ceainicul pe care Leon Levy îl avea mereu lângă cotul său, un ceainic de porțelan, puțin crăpat, pe fundul căruia erau întotdeauna rămășițe de frunze fierte. Se duse la fereastră și trase jaluzelele, dar când se uită afară ochii lui îi întâlniră pe cei ai domnișoarei Annie care se uita spre el prin golul dintre jaluzele. Întoarse spatele ferestrei și îl privi pe domnul Reilly căutând într-un dosar cu foi volante.

— Uite aici, spuse Ignatius. Sunt câteva însemnări pe care le-am scris în grabă pe când lucram la întreprinderea dumneavoastră. Vă vor dovedi că iubeam Levy Pants mai mult decât propria mea viață. Că fiecare oră de veghe mi-o petreceam gândindu-mă cum să îmbunătățesc mersul întreprinderii. Aveam adesea chiar și noaptea viziuni. Fantome de la Levy Pants se perindau glorioase prin fața sufletului meu ațipit. N-aș fi scris niciodată o asemenea scrisoare! Am iubit Levy Pants. Uitați-vă! Citiți, domnule!

Domnul Levy luă dosarul și citi acolo unde indica arătătorul gras al lui Reilly: „Astăzi biroul nostru a fost în cele din urmă onorat de prezența domnului și stăpânului nostru, domnul G. Levy. Sincer să fiu, l-am găsit destul de apatic și indiferent.” Degetul arătător sări peste un rând sau două. „Cu timpul va afla despre devotamentul meu pentru firma lui, despre dăruirea mea. Exemplul meu s-ar putea să-l facă și pe el să creadă din nou în Levy Pants.” Arătătorul îl călăuzi spre paragraful următor. „Domnișoara Trixie tot nu ține seama decât de persoana ei, dovedindu-se astfel mai înțeleaptă decât am considerat-o. Presupun că femeia aceasta știe foarte multe și că apatia ei este o fațadă a resentimentului aparent față de Levy Pants. Devine mai coerentă când vorbește despre pensionare.”

— Iată dovada, domnule Levy, spuse Ignatius, smulgând dosarul din mâinile lui. Interogați-o pe hoașca de Trixie! Senilitatea ei este o prefăcătorie. Face parte dintr-un sistem al ei de apărare împotriva muncii și a companiei. De fapt urăște Levy Pants pentru că nu o lasă să se pensioneze. Și cine-i poate găsi vină? De multe ori, când eram singuri,

bolborosea ore întregi despre planul ei de „a i-o coace” firmei Levy Pants. Resentimentul i se manifestă în forma unui atac vitriolant împotriva structurii corporative.

Domnul Levy încercă să evalueze evidența. Știa că lui Reilly îi plăcuse sincer compania. Văzuse acest lucru când trecuse pe acolo, îi spusese femeia din casa de alături, citise cu câteva clipe în urmă. Trixie, pe de altă parte, ura compania. Deși soția lui și nebunul afirmau că senilitatea ei nu era decât o poză, se îndoia că bătrâna ar fi fost în stare să scrie o asemenea scrisoare. Dar deocamdată trebuia să iasă din dormitorul acesta claustrofobic, înainte de a voma peste foile scrise care acopereau toată dușumeaua. Când domnul Reilly stătuse aproape de el ca să-i indice pasajele, mirosul devenise insuportabil. Căută cu mâna clanța, dar nebunul de Reilly se aruncă cu spatele la ușă.

— Trebuie să mă crezi, suspină el. Șleampăta aia de Trixie avea o idee fixă despre un curcan sau o șuncă. Sau poate o friptură. Totul era destul de violent și neclar uneori. Jura să se răzbune pentru că nu fusese pensionată la vârsta obișnuită. Era plină de ostilitate.

Domnul Levy îl dădu ușor la o parte și ieși în hol, unde mama cu păr castaniu aștepta ca un ușier.

— Mulțumesc, domnule Reilly, spuse domnul Levy. Trebuia să iasă cât mai repede din casa miniaturală și claustrofobică a acelor inimi sfărâmate. Dacă mai am nevoie de dumneata, te sun.

— Fii sigur c-o să ai nevoie, îi strigă doamna Reilly, în timp ce el fugea în jos pe scările din față.

Mai strigă ceva, dar bubuitul mașinii domnului Levy îi acoperi vocea. În timp ce el se îndepărta, un fum albastru se așternu peste Plymouth-ul tamponat.

— Acu’ chiar c-ai făcut-o, îi spuse doamna Reilly lui Ignatius, apucându-l cu mâinile de halatul alb. Acum chiar c-am dat de bucluc, băiete. Știi ce-ți pot face pentru plastografie? Te pot arunca într-o-nchisoare federală. Bietul om! Amenințat să fie dat în judecată și i se cer cinci sute de mii de dolari despăgubire. Ai făcut-o de oaie, Ignatius. Ai dat serios de bucluc.

— Te rog, spuse slab Ignatius. Fața lui palidă devenise de un alb care bătea în cenușiu. Se simțea într-adevăr rău. Valva sa execută mai multe manevre care întreceau în originalitate și violență tot ce simțise până atunci. Când m-ai trimis să lucrez, ți-am atras atenția că se va întâmpla așa.

Domnul Levy alese drumul cel mai scurt înapoi spre docurile din strada Desire. Străbătu în goană strada Napoleon și trecând pe alt nivel se înscrise pe autostradă, cuprins de un sentiment care era o versiune îndepărtată, dar ușor de recunoscut, a hotărârii. Dacă resentimentul o împinsese pe domnișoara Trixie să scrie acea scrisoare, atunci doamna Levy era persoana responsabilă pentru procesul lui Abelman. Dar era oare în stare domnișoara Trixie să scrie ceva atât de inteligibil cum era scrisoarea respectivă? Domnul Levy spera că da. Trecu repede prin cartierul domnișoarei Trixie, prin fața barurilor și a firmelor care se vedeau la tot pasul anunțând RACI FIERȚI și STRIDII ÎN COCHILIE. Ajungând la blocul căutat, se luă pe urma dârei de petice și urcă scările până la o ușă cafenie. Bătu și îi deschise doamna Levy, spunând:

— Ia privește cine s-a întors. Amicul nostru amenințat de idealist. Ai rezolvat problema?

— Poate.

— Acum vorbești ca Gary Cooper. Un singur cuvânt drept răspuns. Șeriful Gary Levy! Se trase cu degetele de o geană acvamarină care o deranja. Hai să mergem. Trixie înfulecă prăjiturile. A început să mi se facă greață.

Domnul Levy trecu pe lângă soția lui ca să dea de o scenă pe care nu și-ar fi imaginat-o niciodată. Conacul lui Levy nu-l pregătise pentru interioare ca cel de pe strada Constantinopol, sau ca acesta. Apartamentul domnișoarei Trixie era decorat cu cârpe, gunoaie, bucăți de metal, cutii de carton. Undeva, dedesubtul acestora, se afla mobila. Dar suprafața, terenul vizibil, era un peisaj format din haine vechi, lăzi și ziare. Muntele de vechituri era străbătut la mijloc de o trecătoare, o porțiune defrișată, un culoar îngust de dușumea goală care ducea la fereastra unde domnișoara Trixie stătea pe un scaun, degustând prăjiturile olandeze. Domnul Levy înaintă pe culoar, trecu de peruca neagră care atârna în vârful unei lăzi și de escarpenii cu tocuri înalte puși pe un teanc de ziare. Unicul element de întinerire pe care părea că l-a reținut domnișoara Trixie erau dinții. Se vedeau sclipind printre buzele ei subțiri, în timp ce mușca din prăjituri.

— Ai amuțit dintr-o dată, constată doamna Levy. Ce s-a întâmplat, Gus? o altă încercare terminată cu eșec?

— Domnișoară Trixie, strigă domnul Levy în urechea bătrânei. Ai scris dumneata o scrisoare pentru Confecțiile Abelman?

— Iar te bați cu morile de vânt, spuse doamna Levy, Pot paria că te-a păcălit din nou idealistul. Ușor mai cazi în plasa acestui Reilly!

— Domnișoară Trixie'

— Ce vrei? se răsti bătrâna. Trebuie să recunosc că vă pricepeți grozav cum să pensionați un om.

Domnul Levy îi dădu scrisoarea. Ea luă de jos o lupă și începu să citească ce scrie. Cozorocul verde arunca o umbră ca de mort pe chipul ei, și pe firimiturile de prăjitură olandeză care îi înconjurau buzele subțiri. Când lăsă lupa jos, spuse fericită:

— Acum ați încurcat-o serios!

— Dar dumneata i-ai scris scrisoarea asta lui Abelman? Domnul Reilly spune că da.

— Cine?

— Omul acela mare cu șapcă verde care a lucrat un timp la Levy Pants. Domnul Levy îi arătă fotografia din ziarul de dimineață. Ăsta de aici.

Domnișoara Trixie puse lupa pe ziar și spuse:

— O, Doamne! Deci asta s-a-ntâmplat cu el. Săracul Gloria! Pare rănit. El e domnul Reilly, nu-i așa?

— Da. Presupun că-ți amintești de el. A spus că dumneata ai scris scrisoarea.

— Așa a spus? Nu-i venea să creadă că Gloria minte. Nu, Gloria spunea întotdeauna adevărul-adevărat. Îi fusese întotdeauna prieten. Domnișoara Trixie se străduia, ca prin ceață, să-și aducă aminte. Poate că ea scrisese scrisoarea. Se întâmplaseră tot felul de lucruri de care nu-și mai aducea aminte. Presupun că eu am scris-o. Acum că ai pomenit de ea. Presupun c-am scris-o eu. O meritați cu vârf și îndesat. M-ați adus la nebunie în ultimii ani de zile. Nu m-ați pensionat. Nu mi-ați dat șunca. Nimic. Trebuie să vă spun că sper să pierdeți tot ce aveți.

— Ai scris tu asta? întrebă doamna Levy. După tot ce-am făcut pentru tine ai scris așa ceva? Am ținut o viperă la sân! Poți să-ți iei rămas bun de la Levy Pants. Trădătoareo! Concediată! Vei fi concediată!

Domnișoara Trixie zâmbi. Femeia asta sâcâitoare își ieșise serios din fire. Gloria îi fusese întotdeauna prieten. Iar femeia asta sâcâitoare o va sfârși la azilul de săraci. Poate. Dar deocamdată se îndrepta spre ea cu unghiile acvamarine scoase ca niște gheare. Domnișoara Trixie începu să țipe.

— Las-o în pace, îi spuse domnul Levy soției sale. Ei bine, mă întreb dacă lui Susan și Sandra le va plăcea să audă ce s-a întâmplat. Mama lor a torturat într-atâta o femeie bătrână, încât fetele sunt în pericol să-și piardă toate hainele, ba chiar și chiloții.

— Așa! Dă vina pe mine, spuse doamna Levy sălbatic. Eu i-am băgat hârtia în mașina de scris. Eu am ajutat-o s-o scoată.

— Ai scris această scrisoare ca să te răzbuni pe Levy Pants că nu te pensionează?

— Da, da, spuse vag domnișoara Trixie.

— Și când mă gândesc că am avut încredere în ea! Doamna Levy o scuipă pe domnișoara Trixie. Dă imediat dinții înapoi!

Soțul ei o împiedică să se repeadă spre gura bătrânei.

— Liniște! se răsti domnișoara Trixie, cu toți colții albi strălucindu-i. Nu pot să am parte de un pic de liniște nici în propriul meu apartament?

— Fără „proiectul” tău tâmpit și descreierat, femeia asta ar fi fost pensionată de mult, spuse domnul Levy soției sale. După atâția ani în care ai prezis ce se va întâmpla, s-a dovedit că tu ești cea care aproape că a aruncat Levy Pants la lada de gunoi.

— Văd. Nu dai vina pe ea. Dai vina pe o femeie cu aspirații și idealuri. Dacă ar fi intrat un hoț la Levy Pants, eu eram de vină. Ai nevoie de asistență medicală, Gus. Mare nevoie.

— Da, am! Și exact de la doctorul lui Lenny.

— Minunat, Gus.

— Liniște!

— Dar tu ești cea care va trebui să-l suni pe doctorul lui Lenny, spuse domnul Levy soției sale. Vreau să o declare pe domnișoara Trixie senilă și incompetentă și să explice motivul pentru care a scris această scrisoare.

— Asta-i treaba ta, răspunse supărată doamna Levy. Tu să-l suni.

— Lui Susan și Sandra nu le va plăcea să audă despre mica greșeală mamei lor.

— Mă mai și șantajezi!

— Am învățat câte ceva de la tine. La urma urmei, suntem căsătoriți de câțiva ani buni. Domnul Levy privea cum furia și îngrijorarea joacă pe chipul soției sale, care de data aceasta nu mai avea nimic de replicat. Fetelor nu le-ar plăcea să audă că mama lor a făcut o asemenea nebunie. Acum vezi cum o duci pe Trixie la doctorul lui Lenny. Cu recunoașterea ei

și cu certificatul doctorului, Abelman nu mai are nicio șansă de a câștiga procesul. E de ajuns să o târăști până la tribunal ca să o vadă un judecător.

— Sunt o femeie foarte atrăgătoare, spuse automat domnișoara Trixie.

— Bineînțeles că ești, spuse domnul Levy, aplecându-se spre ea. Te vom scoate la pensie, domnișoară Trixie. Cu o mărire de salariu. Ai fost tratată prost.

— Pensie? gâfâi domnișoara Trixie. Trebuie să spun că nu mă așteptam. Mulțumesc lui Dumnezeu!

— Vei semna o declarație că ai scris scrisoarea, nu-i așa?

— Bineînțeles că semnez! strigă domnișoara Trixie. Ce prieten bun i-a fost Gloria! Gloria a știut cum să facă să o scape. Gloria era deștept. Mulțumesc Cerului că Gloria și-a adus aminte de scrisoarea aceasta magică! Spun tot ce doriți voi să spun.

— Văd acum totul limpede, spuse vocea amară a doamnei Levy, de după o grămadă de ziare. Sunt șantajată cu scumpele mele fete. Sunt dată la o parte, ca tu s-o faci în continuare și mai mult pe băiatul de bani gata. Acum Levy Pants chiar că va fi dată la lada cu gunoi. Îți închipui că știi ceva împotriva mea?

— Păi chiar știu. Lar Levy Pants va fi dată la lada cu gunoi. Dar nu din cauză că unul dintre jocurile tale ar fi distrus-o. Domnul Levy privi cele două scrisori. Chestia asta cu Abelman m-a făcut să mă gândesc la o mulțime de lucruri. Din ce cauză nu cumpără nimeni pantalonii noștri? Pentru că sunt oribili. Pentru că sunt făcuți după același model și din același material pe care îl folosea tatăl meu în urmă cu douăzeci de ani Pentru că tiranul acela bătrân nu voia să accepte nicio schimbare în fabrică. Pentru că mi-a distrus orice inițiativă.

— Tatăl tău a fost un om strălucit. Să nu te mai aud rostind niciun cuvânt nerespectuos.

— Taci din gură! Scrisoarea neobișnuită scrisă de Trixie mi-a dat o idee. De acum înainte vom face numai pantaloni pescărești, până sub genunchi. Mai puțină bătaie de cap și un profit mai mare, la o cheltuială mai mică. Doresc o linie complet nouă de pantaloni scurți care se spală și se poartă fără să-i calci. Levy Pants va deveni Levy Shorts.

— Levy Shorts? Grozav! Mă faci să râd. Dai faliment până într-un an. Dar tu ești gata să faci orice ca să anihilezi memoria tatălui tău. Nu ești în

stare să conduci o firmă. Ești un ratat, un băiat de bani gata, un vânzător de pronosticuri la cursele de cai.

— Liniște! Sunteți niște oameni imposibili. Dacă asta înseamnă să fiu pensionară, prefer să mă întorc la Levy Pants. Domnișoara Trixie îi împinse cu cutia de prăjituri. Acum cărați-vă din casa mea și trimiteți-mi cecul.

— Nu puteam să conduc Levy Pants. E adevărat. Dar cred că pot conduce Levy Shorts.

— Așa deodată ai devenit foarte îngâmfat, spuse doamna Levy cu o voce care trăda că este în pragul isteriei. Gus Levy să conducă o companie? Gus Levy autoritar? Ce-ar putea ea să le mai spună lui Susan și Sandrei? Ce-ar putea să-i spună lui Gus Levy? Bănuiesc că și fundația se duce de râpă, nu-i așa?

— Bineînțeles că nu! Domnul Levy zâmbi în sinea lui. În sfârșit, rămăsese și soția lui fără vâsle, încercând să-și găsească drumul pe o mare de confuzii, și-i cerea lui s-o îndrume. Vom institui un premiu. Pentru ce se presupunea că-l acordăm, pentru servicii meritorii și curaj?

— Da, spuse umil doamna Levy.

— Uite. Acesta e curaj! Luă ziarul și-l arătă pe negrul care stătea aplecat peste idealistul căzut. Lui i se va acorda primul premiu.

— Cum? Un criminal cu ochelari întunecați? Un individ suspect de pe strada Bourbon? Te rog, Gus! Nu face asta. Leon Levy a murit doar de câțiva ani! Lasă-l să se odihnească în pace.

— E ceva foarte bine venit, e o manevră pe care ar fi făcut-o însuși bătrânul Levy. Majoritatea muncitorilor noștri sunt negri. Asta ne va face reclamă bună. Și în curând vom avea probabil nevoie de muncitori mai mulți și mai calificați. Vom pregăti climatul pentru a face angajări bune.

— Dar nu *ăsta!* Vocea doamnei Levy părea să vomite cuvintele. Premiile sunt pentru oameni *cumsecade.*

— Unde-i idealismul de care făceai întotdeauna atâta caz? Credeam că te interesezi de soarta grupurilor minoritare. Cel puțin așa ai susținut întotdeauna. În orice caz, Reilly a meritat să fie salvat. M-a îndrumat spre adevăratul vinovat.

— Nu poți să-ți trăiești restul vieții purtând pică.

— Cine poartă pică? Fac, în sfârșit, ceva constructiv. Domnișoară Trixie, unde ai telefonul?

— Cine? Domnișoara Trixie privea un cargobot din Monrovia plecând cu o încărcătură de tractoare. Nu am telefon. Este unul la băcănia din colț.

— Foarte bine. Doamnă Levy, du-te jos la băcănie. Sună-l pe doctorul lui Lenny și sună la ziar, ca să afli unde îl putem găsi pe Jones, căci oamenii ca el nu au, de obicei, telefoane. Încearcă și la poliție. Ei ar putea să știe. Dă-mi mie numărul. Îl voi chema personal.

Doamna Levy stătea uitându-se lung spre șotul ei, fără să clipească din genele-i colorate.

— Dacă tot mergi la prăvălie, ia-mi și șunca aia promisă de Paști, se răsti domnișoara Trixie. Vreau să văd șunca aia aici, în casa mea. Nu vreau să mă mai duceți cu vorba, de data asta. Dacă vreți o mărturisire din partea mea, ați face bine să începeți să mă plătiți.

Rânji spre doamna Levy, arătându-și dinții care parcă ar fi fost un simbol, un act de sfidare.

— Uite, îi spuse domnul Levy soției sale, acum ai trei motive ca să te duci la băcănie. Îi dădu o bancnotă de zece dolari. Te aștept aici. Doamna Levy luă banii și spuse soțului ei:

— Presupun că ești fericit. De acum trebuie să-ți fiu servitoare. Ai să ții cele întâmplate ca pe o sabie deasupra capului meu. O mică judecată greșită și trebuie să sufăr toate acestea.

— O mică judecată greșită? Un proces de calomnie cu o despăgubire de jumătate de milion de dolari? Și despre ce suferință vorbești? Te duci și tu până la băcănia din colț.

Doamna Levy se întoarse și plecă pe culoarul din mijlocul camerei. Trânti ușa în urma ei și domnișoara Trixie căzu într-un somn juvenil, de parcă scăpase de apăsarea unei probleme grele. Domnul Levy o asculta sforăind și privea cum cargobotul din Monrovia intră în port și apoi se întoarce, pornind în josul apei, spre Golf.

Pentru prima dată, după mai multe zile, se simțea liniștit și începu să treacă în revistă, în gând, câteva evenimente în legătură cu scrisoarea. Se gândea la scrisoarea adresată lui Abelman și îi veni în minte un alt loc unde auzise un limbaj similar. În curtea trăsnitului de Reilly, în urmă cu o oră. „Trebuie biciuită.” „Mongoloidul de Mancuso.” Deci el era totuși cel care scrisese scrisoarea. Domnul Levy se uită cu duioșie la mica acuzată care sforăia deasupra cutiei cu prăjituri olandeze. „Pentru binele general”, gândea el „, va trebui să fii declarată iresponsabilă și să mărturisești. Ești

acuzată pe nedrept.” Domnul Levy izbucni într-un hohot de râs. Cum de fusese domnişoara Trixie atât de dispusă să mărturisească?

— Linişte, se răsti domnişoara Trixie, trezindu-se brusc.

Trăsnitul de Reilly merita într-adevăr să fie salvat. În felul lui nebunesc se salvase pe sine, pe domnişoara Trixie şi pe domnul Levy. Şi oricine ar fi fost Burma Jones, merita un premiu generos… sau o altă răsplată. A-i oferi o slujbă la noul Levy Shorts ar fi o popularizare încă şi mai bună. Un premiu şi o slujbă. În acelaşi timp, o reclamă reuşită în ziare, anunţând deschiderea firmei Levy Shorts! Era sau nu era aceasta o găselniţă grozavă?

Domnul Levy privi cargobotul traversând gura Canalului Industrial. În curând, doamna Levy va fi şi ea pe un vapor, cu destinaţia San Juan. N-avea decât să se ducă s-o viziteze pe maică-sa. Să râdă, să cânte, să danseze pe plajă. Nu exista niciun loc potrivit pentru ea în planurile lui cu Levy Shorts.

PAISPREZECE

Ignatius petrecu ziua la el în cameră, ațipind din când în când și atacându-și mănușa de cauciuc în momentele dese în care era treaz și îngrijorat. Telefonul din hol sunase toată după-amiaza, sporindu-i de fiecare dată enervarea și îngrijorarea. Se repezea asupra mănușii, brutalizând-o, împungând-o, învingând-o. Ca orice celebritate, Ignatius își atrăsese admiratori: rudele de rău augur ale mamei sale, vecinii, oameni pe care doamna Reilly nu-i văzuse de ani de zile. Toți telefonaseră. De fiecare dată Ignatius își închipuia că e domnul Levy. Dar apoi o auzea pe mama lui răspunzând prin cuvintele ce deveniseră un refren înlăcrimat:

— Nu-i așa că-i îngrozitor? Ce-am să mă fac? De-acu', numele nostru-i ruinat de tot!

Când nu mai putea îndura, Ignatius ieșea din cameră în căutarea unui Dr. Nut. Dacă din întâmplare o întâlnea pe mama lui în antreu, aceasta nu se uita spre el, ci privea sferele pufoase de scame care, stârnite de fiul ei, pluteau pe podea. Nu părea să mai fie nimic de spus.

Ce avea de gând să facă domnul Levy? Abelman, din păcate, părea să fie un om meschin. Prea mic la suflet ca să accepte o ușoară critică. O moleculă hipersensibilă de ființă umană. Scrisese omului nepotrivit. Potopul de ocări combative și curajoase fusese revărsat asupra unui auditoriu prost ales. În momentul acela, sistemul lui nervos nu i-ar fi îngăduit să se prezinte la tribunal, pentru un proces. S-ar fi pierdut complet în fața judecătorului. Se întreba cât va mai trece până când domnul Levy se va abate din nou asupra lui. Ce bazaconii senile îi debita oare domnișoara Trixie? Un domn Levy înfuriat și confuz se va întoarce în curând la el, hotărât ca de data aceasta să facă să fie dus la închisoare. A-l aștepta să se reîntoarcă era ca și cum ar fi așteptat să fie executat. Durerea surdă de cap persista. Berea Dr. Nut avea gust de fiere. Abelman voia cu siguranță o mulțime de bani; mimoza aceea delicată de Abelman trebuie să fi fost foarte ofensat. Când se va descoperi adevăratul autor al scrisorii, ce va pretinde oare Abelman în loc de cinci sute de mii de dolari? O viață de om?

Berea părea un acid care îi cobora gâlgâind în intestine. Era plină de gaze. Valva plumbuită le închidea cum face gura strânsă a unui balon.

Râgâieli formidabile îi ieşeau din gât, înălţându-se spre globul plin de gunoi al lustrei de sticlă mată. Din momentul în care i se cere unei unei persoane să păşească în secolul acesta brutal, orice i se putea întâmpla. Peste tot stăteau la pândă capcane ascunse ca Abelman, luptători insipizi pentru demnitatea maură, cretini ca Mancuso, alde Dorian Greene, reporteri de ziare, stripteuze, păsări, fotografii, delincvenţi minori, pornografi nazişti. Dar mai ales Myrna Minkoff. Va trebui pusă la punct fufa aceea cu miros de mosc. Cumva. Cândva. Va trebui să plătească. Orice s-ar întâmpla, va avea el grijă să i-o facă, chiar dacă pentru a se răzbuna îi vor trebui ani de zile şi va fi nevoit să colinde decade întregi de la o cafenea la alta, de la o orgie cu muzică folk la alta, de la metrou la drumul mare, la câmpurile de bumbac, la demonstraţii. Ignatius aruncă asupra Myrnei un blestem elisabetan elaborat şi apoi se repezi din nou să maltrateze febril mănuşa.

Cum îndrăznea mama lui să se gândească la o căsătorie? Numai cineva naiv ca ea putea fi atât de lipsit de lealitate. Bătrânul fascist îl va hăitui cu persecuţie după persecuţie până când nu va rămâne din el, Ignatius J. Reilly, cândva intact, decât un fragment neputincios dintr-o fiinţă umană. Fascistul acela bătrân ar fi depus mărturie pentru domnul Levy, sperând ca viitorul său fiu vitreg să fie aruncat în închisoare iar el să aibă mână liberă să-şi satisfacă poftele perverse şi bătrâneşti cu nebănuitoarea Irene Reilly, să o supună practicilor lui de conservator cu o îndrăzneală neînfrânată. Prostituatele nu erau protejate de asistenţa socială şi de sistemul ajutorului pentru şomeri. Fără îndoială că acest Robichaux *roué* era atras de ele. Numai Fortuna ştie ce învăţase trecând prin mâinile lor.

Doamna Reilly asculta scârţâitul şi râgâielile care ieşeau din camera fiului ei şi se întreba dacă pe deasupra nu mai avea şi o criză. Dar nu voia să-l vadă. De câte ori auzea că deschide uşa, fugea la ea în cameră ca să-l evite. Cinci sute de mii de dolari era o sumă pe care nu o putea nici măcar concepe. Nu-şi putea imagina ce pedeapsă putea fi aplicată cuiva care făcuse ceva atât de rău, încât să fie evaluat la cinci sute de mii. Dacă domnul Levy avea vreun motiv să se îndoiască, ea nu avea niciunul. Şi, indiferent despre ce scrisoare ar fi fost vorba, Ignatius era cel care o scrisese. Nu mai lipsea decât asta! Ignatius să ajungă la închisoare. Dar mai era o cale să-l salveze. Duse telefonul din hol cât putea fi dus de departe şi, pentru a patra oară în ziua aceea, formă numărul Santei.

— Doamne, scumpo, multe griji îți mai faci, spuse Santa. Acu' ce s-a mai întâmplat?

— Mi-e teamă că Ignatius a intrat într-o-ncurcătură mult mai mare decât o poză-n ziar, șopti doamna Reilly. Nu pot să-ți spun la telefon. Santa, ai avut mare dreptate! Ignatius trebe dus la Caritas.

— În sfârșit! Am răgușit de când ți-o tot spun. Claude tocmai a sunat puțin mai 'nainte. A spus că Ignatius a făcut o scenă teribilă la spital când s-au întâlnit. Claude spune că-i e frică de Ignatius, că-i așa mare.

— Nu-i așa că-i îngrozitor? A fost teribil la spital! Ți-am spus cum a început Ignatius să țipe? Cu toate infirmierele și bolnavii de față. Îmi venea să mor! Claude nu-i prea supărat, nu?

— Nu-i supărat, dar nu-i place că ești singură-n casa aia. M-a-ntrebat dacă n-ar fi bine să venim el și cu mine să stăm cu tine.

— Nu fă asta, dragă, se grăbi să spună doamna Reilly.

— În ce bucluc a mai intrat Ignatius?

— Îți povestesc eu mai încolo. Pentru moment vreau să-ți spun că toată ziua m-am gândit la chestia aia cu Caritas și-n sfârșit m-am hotărât. Acu e momentu'. E copilu' meu, da' trebe tratat, pentru binele lui. Doamna Reilly încercă să-și amintească cuvintele care erau folosite întotdeauna la televizor, în dramele de acest fel. Trebe să-l declarăm temporar dement.

— *Temporar!* repetă batjocoritor Santa.

— Trebe să-l ajutăm să plece, 'nainte să vină să-l ia pe sus.

— Cine să-l ia pe sus?

— Se pare c-a făcut-o lată pe când lucra la Levy Pants.

— O, Doamne! Nu-mi spune c-a mai făcut ceva! Irene, închide și cheamă-i pe cei de la Caritas chiar acu'!

— Nu, ascultă-mă. Nu vrau să fiu aici când sosesc. Știi, Ignatius e mare. Ar putea să facă scandal. Nu pot să suport. Nu mă mai țin nervii.

— Chiar că-i mare. O să fie ca atunci când capturezi un elefant. Ăi de vin ar fi bine s-aducă o plasă mare și solidă. Santa continuă însuflețită: Irene, asta-i cea mai bună hotărâre pe care ai luat-o-n viața ta! Uite ce: chem eu Caritasu', chiar acu'. Tu vii încoace. Îl chem și pe Claude. O să fie bucuros când i-oi spune. Ehei! Ai să trimiți invitații la nuntă peste vro săptămână. Ș-ai să ai și tu câte o mică proprietate 'nainte să treacă anu', fetițo. Și pensia de la căile ferate!

Doamna Reilly era de acord cu tot ce auzea, dar întrebă cu o ușoară ezitare:

— Și cu comuniștii?

— Nu-ți face gânduri din cauza lor, dragă. Scăpăm noi de ei! Claude o să fie prea ocupat să-ți aranjeze casa. O să aibă destul de lucru ca să prefacă odaia lui Ignatius într-un cuib de porumbei. Izbucni în hohote înfundate de râs.

— Domnișoara Annie o să se-nverzească văzând casa asta reparată.

— Păi să-i zici așa: „Mai ieși și tu și fâțâie-te puțin! Numa' așa o să te-alegi cu casa reparată." Santa hohoti din nou. Ș-acu', pune jos telefonu' și vino aici. Sun la Caritas chiar acu'. Pleacă cât mai iute din casa aia.

Doamna Reilly o auzi trântind telefonul. Privi printre jaluzele. Era foarte întuneric afară, ceea ce era bine. Vecinii nu vor vedea ce se-ntâmplă, dacă vor veni peste noapte de la spital să-l ia pe Ignatius. Alergă în baie, se pudră pe obraz și pe partea din față a rochiei, își desena sub nas o gură într-o versiune suprarealistă și se repezi la ea în cameră să-și ia un palton. Când ajunse la ușa din față, se opri. Nu putea să se despartă astfel de Ignatius. Era copilul ei.

Se duse la ușa dormitorului și ascultă zăngănitul violent al arcurilor patului pornind în crescendo spre un final demn de Grieg. Ciocăni, dar nu primi răspuns.

— Ignatius, îl strigă ea cu voce tristă.

— Ce dorești? întrebă în cele din urmă o voce calmă.

— Plec, Ignatius. Vreau să-mi iau rămas-bun.

Ignatius nu răspunse.

— Ignatius, deschide! îl rugă doamna Reilly. Vino să mă săruți la plecare, dragă.

— Nu mă simt deloc bine. Abia pot să mă mișc.

— Hai vino, copile.

Ușa se deschise încet. Ignatius își scoase pe ușă capul masiv și cenușiu. Ochii mamei lui se umeziră văzând bandajul.

— Sărută-mă, dragă! îmi pare rău că totul s-a sfârșit așa.

— Ce înseamnă toate văicărelile astea? întrebă bănuitor Ignatius. Ce te-a apucat de ești dintr-o dată amabilă? Ai vreun bătrân cu care vrei să te-ntâlnești?

— Ai avut dreptate, Ignatius. Tu nu poți merge să muncești. Ar fi trebuit să-mi dau seama. Am să încerc să plătesc datoria aia în alt mod. O lacrimă se prelinse din ochii doamnei Reilly, lăsând prin pudră o dungă de piele curată. Dacă sună domnu' Levy ăla, nu răspunde. Am să am eu grijă de tine.

— Maică Doamne, urlă Ignatius. Acum chiar c-am încurcat-o! Dumnezeu știe ce pui la cale. Unde te duci?

— Nu ieși și nu răspunde la telefon.

— De ce? Ce înseamnă asta? Ochii injectați scăpărară de frică. Cu cine vorbeai în șoaptă la telefon?

— Nu trebuie să-ți faci griji în legătură cu domnu' Levy. Am s-aranjez eu totu'. Da' să-ți aduci aminte că biata ta mamă nu se gândește decât la binele tău.

— Tocmai de asta mi-e teamă!

— Să nu fii niciodată supărat pe mine, scumpule, spuse doamna Reilly și, înălțându-se în vârful pantofilor de popice pe care nu și-i mai scosese din picioare de când îi telefonase Angelo, cu o noapte în urmă, îl îmbrățișă pe Ignatius și-l sărută pe mustață.

Îi dădu apoi drumul și alergă la ușa din față de unde se întoarse și strigă:

— Îmi pare rău c-am intrat cu mașina-n casa aia, Ignatius. Te iubesc. Ușa se trânti și ea plecă.

— Întoarce-te, tună Ignatius. Smuci jaluzelele, dar vechiul Plymouth, cu una dintre roțile din față fără apărătoare, de parcă ar fi fost o roată de tren, prindea, mârâind, viață. Te rog, mamă, vino înapoi!

— Mai taci odată din gură! urlă domnișoara Annie de undeva din întuneric.

Mama lui punea ceva la cale. Vreun plan nesăbuit, ceva care îl va distruge pentru totdeauna. De ce insistase ca el să rămână acasă? Știa doar că nu avea cum să plece nicăieri în starea în care era acum. Găsi numărul Santei Battaglia și îl formă. Trebuia să vorbească cu mama lui.

— Aici e Ignatius Reilly, spuse el când răspunse Santa. Mama mea vine acolo în seara aceasta?

— Nu, nu vine, răspunse rece Santa. N-am vorbit cu mama ta toată ziua.

Ignatius închise telefonul. Se petrecea ceva. O auzise pe mama lui spunând „Santa" la telefon de cel puțin trei ori în cursul zilei. Și ultimul telefon, acea comunicare făcută în șoaptă chiar înainte de a pleca? Mama lui nu vorbea pe șoptite decât cu amica ei Battaglia și numai atunci când

aveau secrete. Dintr-odată, Ignatius bănui motivul pentru care-și luase mama lui atât de emoționată rămas-bun, dându-i senzația de ceva definitiv. Îi spusese odată că pețitoarea de Battaglia o sfătuise să-l trimită să-și ia o vacanță în sectorul psihiatric al spitalului Caritas. Totul părea logic. Într-un sector psihiatric nu putea fi urmărit de Abelman și Levy, sau de oricine ar fi intentat procesul. Poate îl vor da amândoi în judecată. Abelman pentru insultă și Levy pentru plastografie. În mintea limitată a mamei sale, un sector psihiatric putea să pară o alternativă atrăgătoare. I se potrivea perfect să-și expună copilul cămășii de forță și tratamentelor cu electroșocuri, având cele mai bune intenții. S-ar fi putut, firește, ca mamei lui nici să nu-i treacă prin gând asemenea lucruri. Totuși, când era vorba de ea, trebuia să fie pregătit pentru ce-i mai rău. Chiar minciuna spusă de Battaglia era un motiv în sine de preocupare.

În Statele Unite erai nevinovat până se dovedea contrariul. Poate că domnișoara Trixie mărturisise. Cum de nu mai telefonase domnul Levy? Ignatius nu era dispus să se lase aruncat într-o casă de nebuni atâta timp cât, în mod legal, era nevinovat în privința scrisorii. Lăsându-se pradă emoției, cum era tipic pentru dânsa, mama lui reacționase la vizita domnului Levy în modul cel mai irațional posibil. „Am să am eu grijă de tine.”. „Am s-aranjez eu totul.” Da, îl va aranja grozav! Vor da drumul unui furtun cu apă asupra lui. Vreun cretin de psihanalist va încerca să înțeleagă originalitatea concepției sale despre lume. Frustrat, psihanalistul va recomanda să fie înghesuit într-o celulă de un metru pătrat. Nu! Nu putea fi vorba de așa ceva. Închisoarea era de preferat. Acolo nu te limitează decât fizic. Într-o secție de boli psihice se bagă în sufletul tău, în concepția ta despre lume, în mintea ta. Nu va tolera pentru nimic în lume așa ceva! Și jena cu care vorbea mama lui despre faptul că avea să-l protejeze! Toate semnele indicau spitalul Caritas.

— O, Fortuna, ticăloasă nenorocită ce ești!

Începu să se învârtească, legănându-se ca o rață, prin mica lor casă. Zdrahonii cu brațe tari folosiți de spital își aveau privirea ațintită asupra lui, Ignatius Reilly, porumbelul de lut. Dar s-ar fi putut ca mama lui să se fi dus la una dintre bacanalele ei de popice. Pe de altă parte, s-ar fi putut ca o camionetă cu zăbrele să gonească chiar acum spre strada Constantinopol.

Să scape. Să scape!

Ignatius privi în portofel. Cei treizeci de dolari dispăruseră, confiscați probabil de mama lui la spital. Se uită la ceas. Era aproape ora opt. Cu ațipitul și asaltul împotriva mănușii, după-amiaza și seara se scurseseră destul de repede. Ignatius căută prin cameră, aruncând pe jos colile cu însemnări, călcându-le în picioare, scoțându-le de sub pat. Reuși să găsească câteva monede rătăcite și se duse să le numere la masă, unde mai găsi vreo două. În total avea șaizeci de cenți, un total care limita posibilitățile lui de scăpare. Totuși își putea permite un port sigur pentru restul serii: Prytania. După ce cinematograful se va fi închis, avea să treacă pe strada Constantinopol ca să vadă dacă mama lui se întorsese acasă.

Înnebunit, începu să se îmbrace în graba mare. Cămașa de noapte din flanelă roșie zbură și rămase atârnată de lustră. Își îngrămădi picioarele în cizme și apoi își îmbrăcă țopăind pantalonii de tweed, pe care abia mai putea să-i încheie la talie. Cămașă, șapcă, pardesiu, Ignatius și le puse pe el orbește, în antreu, lovindu-se de pereții înguști. Tocmai pornise spre ușa din față, când se auziră trei lovituri puternice în jaluzele.

Se întorsese domnul Levy? Valva lui transmise un semnal de disperare care se comunică mâinilor. Scărpinându-și erupția de pe piele, se zgâi printre jaluzele, așteptându-se să vadă câteva brute hirsute de la spital.

Afară, pe verandă, stătea Myrna, îmbrăcată într-o scurtă lălâie de catifea reiată, de un măsliniu șters. Părul ei negru era împletit într-o coadă care se încolăcea sub o ureche și îi cădea pe piept. De umăr îi atârna o chitară.

Ignatius era gata să iasă prin jaluzele, rupând șipcile și spărgând yalele, ca să-i încolăcească coada în jurul gâtului până când o va vedea că s-a învinețit. Dar rațiunea triumfă. Nu-i păsa de Myrna; căuta o cale de scăpare. Fortuna o lăsase mai moale. Nu era chiar atât de depravată încât să încheie ciclul acesta nefast înăbușindu-l într-o cămașă de forță, închizându-l într-un mormânt din blocuri de ciment, luminat cu tuburi fluorescente. Fortuna dorea să-l despăgubească. Găsise o metodă să-i facă semn fufei de Myrna, scoțând-o din vreun metrou, de la vreun pichet de grevă, din patul picant al vreunui existențialist eurasian, din mâinile vreunui negru budist, dintr-o sesiune guralivă de terapie în grup.

— Ignatius, ești în maghernița asta? întrebă Myrna cu vocea ei plată, directă, ușor ostilă. Bătu din nou în jaluzele. Uitându-se încordată prin ochelarii cu ramă neagră. Myrna nu era astigmatică. Lentilele erau de sticlă simplă. Purta ochelarii ca pe o dovadă a dăruirii și intensității cu care își

urmărea scopurile. Cerceii care se bălăbăneau reflectau ca niște ornamente chinezești de sticlă luminile de pe stradă. Sunt sigură că e cineva înăuntru! Te-am auzit tropăind prin hol. Trage jaluzelele astea păduchioase.

— Da, da, sunt aici, strigă Ignatius. Trase de jaluzele și le deschise rupându-le. Mulțumesc Fortunei c-ai venit.

— Iisuse! Arăți îngrozitor! Parcă ai fi epuizat nervos, sau ceva asemănător. De ce porți bandajul? Ignatius, ce-ai pățit? Uite ce mult te-ai îngrășat. Tocmai citeam anunțurile puse aici pe verandă. Doamne, ai pățit-o.

— Am trecut prin infern, bolborosi Ignatius, apucând-o pe Myrna de mâneca hainei și trăgând-o în antreu. De ce ai ieșit din viața mea, cochetă rea ce ești? Noua ta pieptănătură e fascinantă și cosmopolită. Apucă coada și o apăsă de mustață, sărutând-o viguros. Mirosul de funingine și carbon al părului tău mă excită. Trebuie să plecăm imediat. Trebuie să merg să mă fac hippy în Manhattan.

— Știam eu că ceva nu-i în regulă. Dar nici chiar așa! Nu ești deloc bine, Ig.

— Repede! La un motel! Impulsurile mele naturale țipă să fie satisfăcute. Ai ceva bani la tine?

— Nu mă lua în râs, spuse Myrna supărată. Trase coada de păr umezită din mâinile lui Ignatius și și-o aruncă pe umăr, peste chitara care zbârnâi. Ascultă-mă, Ignatius, sunt frântă. Sunt pe drum de ieri-dimineață de la ora nouă. De îndată ce ți-am expediat scrisoarea aceea despre regulamentul Partidului pentru Pace, mi-am zis: „Myrna! Ascultă! Băiatul ăsta are nevoie de mai mult decât o scrisoare. Are nevoie de ajutorul tău. Se duce la fund cu toată viteza. Ești suficient de devotată ca să salvezi o minte care se alterează chiar sub ochii tăi? Ești destul de implicată ca să împiedici naufragiul unei mentalități?” Am ieșit de la poștă, m-am urcat în mașină și am pornit încoace. Am condus toată noaptea. Tot înainte. Cu cât mă gândeam mai mult la telegrama aceea nebunească despre Partidul pentru Pace, cu atât eram mai îngrijorată.

Se părea că, în Manhattan. Myrna nu prea avea cauze pentru care să lupte.

— Te înțeleg, strigă Ignatius. Era o telegramă oribilă. O fantezie nebunească. De săptămâni întregi am căzut în abisurile deprimării. După toți acești ani în care am rămas alături de mama, acum a hotărât să se

căsătorească și vrea să nu-i mai stau în cale. Trebuie să plecăm. Nu mai pot suporta casa aceasta nicio clipă.

— Cum? Cine naiba ar vrea să se însoare cu ea?

— Mulțumesc Cerului că mă înțelegi! Îți dai seama cât de ridicol și imposibil a devenit totul.

— Unde se află acum? Aș vrea să o fac să înțeleagă cât rău ți-a făcut.

— S-a dus nu știu unde, nereușindu-i probabil analiza sângelui, pentru moment. Nu vreau să o mai văd.

— Cred și eu. Săracul de tine! Ce-ai mai făcut în ultimul timp, Ignatius? Ai tot stat și ai lâncezit la tine în cameră?

— Da. De săptămâni întregi. Am fost imobilizat de o apatie nervoasă. Îți aduci aminte de scrisoarea aceea fantezistă despre arestare și accident? Am scris-o când mama mea l-a întâlnit pentru prima dată pe bătrânul acela detracat. Atunci am început să-mi pierd echilibrul. De atunci am căzut mereu în jos și culmea a fost ideea aceea schizofrenică despre Partidul pentru Pace. Aceste semne exterioare nu erau decât manifestările fizice ale chinului meu interior. Setea mea nebunească de pace era fără îndoială bazată pe dorința de a pune capăt ostilităților existente în această casă mică. Nu pot decât să-ți fiu recunoscător că ai fost suficient de perceptivă ca să analizezi viața mea imaginară întruchipată în scrisori. Mulțumesc Cerului că semnalele mele de disperare erau scrise într-un cod pe care tu ai putut să-l descifrezi.

— Îmi dau seama ce viața inactivă ai dus, după cum te-ai îngrășat.

— Am pus kilogramele stând mereu în pat, căutând uitare și consolare în mâncare. Acum trebuie să plecăm de aici. Vreau să părăsesc casa asta. Îmi produce niște asociații teribile.

— Ți-am spus mereu să pleci din locul acesta. Vino, hai să împachetăm. Vocea monotonă a Myrnei începuse să devină entuziastă. E fantastic! Știam că mai devreme sau mai târziu va trebui să pleci ca să-ți păstrezi sănătatea mintală.

— Ce bine ar fi fost dacă te ascultam mai de mult! N-ar fi trebuit să trec prin toate ororile astea. Ignatius o îmbrățișă pe Myrna, împingând-o, pe ea și chitara ei, în perete. Își dădea seama că ea era în culmea fericirii; bucuroasă că găsise o cauză întemeiată, un caz de *bona fide,* o nouă mișcare. Te așteaptă un loc în rai, fetița mea. Acum trebuie să o luăm din loc.

Încercă să o târască pe ușa din față, dar ea îl întrebă:

— Nu vrei să împachetăm nimic?

— Ba da. Toate notele și însemnările mele. Nu trebuie, ferească Dumnezeu, să cadă în mâna mamei. Ar putea să se îmbogățească datorită lor. Ar fi o ironie a destinului. Intrară în cameră. Apropo, trebuie să-ți spun că mama mea se bucură de atenția îndoielnică a unui fascist.

— O, nu.

— Ba da. Îți poți imagina cum m-au torturat!

Și-i întinse Myrnei o broșură pe care mama lui i-o băgase pe sub ușă. EȘTI SIGUR CĂ VECINUL TĂU E AMERICAN? Myrna citi o notă scrisă pe marginea copertei: „Citește asta, Irene. E interesant. Sunt câteva întrebări la urmă pe care i le-ai putea pune băiatului tău."

— O, Ignatius, gemu Myrna. Cât trebuie să fi fost de îngrozitor!

— Traumatic și îngrozitor. În momentul de față, cred că ei sunt pe undeva pe afară, biciuind vreun moderat pe care mama mea l-a auzit azi dimineață, la băcănie, vorbind în favoarea Națiunilor Unite. Toată ziua a trăncănit despre acest incident. Ignatius râgâi. Am trăit săptămâni de tortură.

— E atât de ciudat să o găsesc pe mama ta plecată. Pe vremuri nu se mișca niciodată de aici. Myrna atârnă chitara de tăblia patului și se întinse pe el. Camera aceasta! Ne-am distrat copios aici, dezgolindu-ne mințile și sufletele, compunând manifeste anti-Talc. Presupun că escrocul acela tot se mai învârte pe la școală.

— Așa îmi imaginez și eu, spuse absent Ignatius. Dorea ca Myrna să se ridice din pat. În curând mintea ei va dori să dezgolească și alte lucruri. Oricum, trebuia să plece din casă. Se băgase în dulap unde căuta o raniță pe care mama lui i-o cumpărase pe când avea unsprezece ani pentru o excursie dezastruoasă de o zi la o tabără de băieți. Scormoni printr-un teanc de indispensabili îngălbeniți, ca un câine care caută un os, aruncând izmenele într-un arc peste capul său. Poate că n-ar strica să te ridici, lăcrămioara mea. Trebuie să adunăm articolele, să strângem notele. Ar fi bine să te uiți sub pat.

Myrna sări de pe cearșaful umed, spunând:

— Am încercat să te descriu prietenilor mei din grupul de terapie colectivă. Lucrând în camera aceasta, izolându-te de societate. Mintea aceasta stranie, medievală, în mănăstirea ei.

— Au fost fără îndoială intrigați, murmură Ignatius. Găsise ranița și îndesa în ea niște șosete aruncate jos, pe podea. În curând mă vor putea vedea în carne și oase.

— Așteaptă numai să audă despre torentul de ficțiuni plăsmuite de mintea ta!

Ignatius căscă.

— S-ar putea ca mama să-mi fi făcut un mare serviciu plănuind să se recăsătorească. Legăturile astea oedipiene începuseră să mă apese. Aruncă yo-yo-ul în raniță. Se pare că ai trecut netulburată prin sud.

— De fapt nu m-am oprit în drum niciun moment. Am condus aproape treizeci și șase de ore, am condus și am tot condus. M-am oprit la un local pentru negri ieri seară, dar n-au vrut să mă servească. Cred că chitara i-a descumpănit.

— Asta trebuie să fie. Te-au luat drept o cântăreață bigotă și convențională de la țară. Am o oarecare experiență cu oamenii aceștia. Sunt destul de limitați.

— Nici nu-mi vine să cred că te scot într-adevăr din ocna aceasta, din gaura aceasta.

— E de necrezut, nu-i așa? Și când mă gândesc că ani de zile m-am împotrivit sfatului tău înțelept.

— Ne vom simți absolut fantastic la New York, crede-mă.

— Abia aștept, spuse Ignatius, împachetându-și fularul și sabia de abordaj. Statuia libertății, Empire State Building, emoția premierelor pe Broadway, cu actrițele mele favorite în comedii muzicale. Conversațiile în Village, bând cafea cu persoane stimulante și contemporane.

— În sfârșit, ai început să înțelegi de ce ai nevoie. Nici nu-mi vine să cred tot ce-am auzit astă-seară în cocioaba asta. Ne vom ocupa de problemele tale. Vei păși într-o fază complet nouă și vitală a vieții tale. Lipsa ta de activitate s-a sfârșit. Sunt sigură. Îmi spune ceva că-i așa. Imaginează-ți numai gândirea fantastică care se va revărsa din capul acesta când vom reuși să-l curățim în sfârșit de toate păienjenișurile, tabuurile și atașamentele dăunătoare.

— Dumnezeu știe ce se va întâmpla, spuse Ignatius într-o doară. Trebuie să plecăm. Acum. Trebuie să te previn că mama mea s-ar putea să se întoarcă din moment în moment. Dacă o văd din nou, voi da teribil de mult îndărăt. Trebuie s-o luăm din loc.

— Ignatius, nu mai sări din loc în loc. Liniștește-te. Ce-a fost mai rău a trecut.

— Nu, n-a trecut, spuse Ignatius repede. S-ar putea ca mama să se întoarcă cu oamenii ei. Ar trebui să-i vezi! Albi superfanatici, protestanți, sau mai rău. Să-mi iau lăuta și trompeta. Ai adunat foile cu însemnări?

— Materialul acesta e fascinant, spuse Myrna, indicând însemnările pe care le aduna. Adevărate nestemate nihiliste.

— Nu sunt decât fragmente dintr-un întreg.

— Nu ai de gând să-i lași mamei tale vreun bilețel amar, vreun protest bine ticluit sau așa ceva?

— Nu merită oboseala. Vor trece săptămâni până să le înțeleagă. Ignatius ținea lăuta și trompeta într-o mâna și ranița în cealaltă. Ai grijă să nu scapi dosarul cu foi volante. Conține jurnalul meu. O fantezie sociologică la care tocmai lucram. Este opera mea cea mai comercială. Are posibilități admirabile de film, dacă ar cădea în mâinile vreunui Walt Disney sau George Pal.

— Ignatius! Myrna se opri în prag, cu brațele încărcate de hârtii și își mișcă o clipă, înainte de a vorbi, buzele incolore, de parcă ar fi formulat o cuvântare. Ochii ei obosiți, amețiți de condus mașina pe autostradă, căutau chipul lui Ignatius prin lentilele strălucitoare. Acesta este un moment plin de semnificație. Mă simt de parcă aș salva pe cineva.

— Dar așa și este. Salvezi, într-adevăr. Acum trebuie să fugim. Te rog. Vom discuta mai târziu. Ignatius trecu pe lângă ea și ducându-se la micul ei Renault deschise portiera din spate și se urcă printre afișele și teancurile de manifeste cu care era acoperită bancheta. Mașina mirosea ca un chioșc de ziare. Grăbește-te! Nu avem timp să înscenăm un *tableau-vivant* aici, în fața casei.

— Chiar ai de gând să stai acolo? întrebă Myrna, aruncând teancul de foi cu însemnări prin ușa din spate.

— Sigur că da, zbieră Ignatius. N-am de gând, firește, să mă așez pe locul din față, capcana aceea a morții pentru toți cei ce merg pe autostradă. Și acum urcă-te în cărucioriul ăsta și dă-i drumul să plecăm de aici.

— Așteaptă, am lăsat o mulțime de însemnări în urmă, spuse Myrna și alergă în casă, cu chitara lovindu-i-se de șold. Reveni coborând scările cu un alt braț plin de hârtii, apoi se opri pe trotuarul de cărămidă, se întoarse și privi casa. Ignatius își dădu seama că încearcă să-și imprime în minte

scena: Eliza traversând gheața cu un geniu deosebit de voluminos în brațe. În cele din urmă, ca răspuns la strigătele lui Ignatius, veni la mașină și aruncă a doua încărcătură de hârtii în poalele lui Ignatius. Au mai rămas câteva sub pat, cred.

— Nu te mai gândi la ele, țipă Ignatius. Urcă și pornește rabla asta. O, Doamne! Nu-ți înfige chitara aceea în fața mea. De ce nu poți purta și tu o poșetă, ca o tânără doamnă cumsecade?

— Du-te naibii! spuse furioasă Myrna. Se strecură pe scaunul din față și porni mașina. Unde vrei să petreci noaptea?

— Să petrec noaptea? tună Ignatius. Nu petrecem noaptea nicăieri. Trebuie să mergem tot înainte.

— Ignatius, sunt gata să cad jos de oboseală. Sunt la volanul mașinii acesteia de ieri-dimineață.

— Atunci treci cel puțin de lacul Pontchartrain.

— Bine. Putem merge pe drumul de pe dig și să ne oprim la Mandeville.

— Nu! Myrna avea să-l ducă drept în brațele avertizate ale unui psihiatru. Nu ne putem opri acolo! Apa e poluată! E o epidemie!

— Da? Atunci trecem podul cel vechi, spre Slidell.

— Da. E cu mult mai sigur, oricum. Șlepurile se lovesc întotdeauna de drumul de pe dig. Am cădea în lac și ne-am îneca. Renault-ul se lăsase foarte jos la spate și prindea încet viteză. Automobilul acesta e cam mic pentru gabaritul meu. Ești sigură că știi cum să ajungi la New York? Am serioase îndoieli că pot să rezist mai mult de o zi sau două în poziția aceasta de făt.

— Hei, unde ați plecat, beatnicilor? întrebă glasul slab al domnișoarei Annie din spatele jaluzelelor. Renault-ul se deplasă spre mijlocul străzii.

— Hoașca aia bătrână locuiește tot aici? întrebă Myrna.

— Taci din gură și mergi mai departe!

— Ai de gând să mă bruiezi așa tot timpul? Myrna privi în oglinda retrovizoare la șapca verde. Vreau și eu să știu.

— Oh, valva mea! se văită Ignatius. Te rog, nu-mi face o scenă! Nervii mei s-ar preface în fărâmițe după toate asalturile la care am fost supus în ultimul timp.

— Îmi pare rău. Mi-am adus aminte de timpurile vechi, când eu făceam pe șoferul și tu mă bruiai de pe bancheta din spate.

— Sper din tot sufletul că nu ninge acolo, la nord. Organismul meu pur și simplu nu funcționează în asemenea condiții. Și fii atentă pe drum la autobuzele Greyhound pentru turiști. Ar distruge pe loc o jucărie cum e mașina ta.

— Ignatius, așa, dintr-odată, ai devenit din nou tu însuți, cel oribil. Așa, dintr-odată, am impresia că fac o foarte mare greșeală.

— O greșeală? Bineînțeles că nu, spuse dulce Ignatius. Dar fii atentă la ambulanța aceea. Nu dorim niciunul să ne începem pelerinajul cu un accident.

Când trecu ambulanța, Ignatius se aplecă în direcția ei și văzu scris pe ușă „Spitalul Caritas”. Lumina roșie care se învârtea deasupra ambulanței se revărsă pentru o clipă asupra Renault-ului, pe când cele două mașini treceau una pe lângă alta. Ignatius se simți insultat. Se așteptase la o camionetă masivă cu zăbrele. Îl subestimaseră trimițând după el un Cadillac vechi și uzat. I-ar fi venit ușor să-i spargă toate geamurile. Aripioarele strălucitoare din spatele Cadillacului erau la două cvartale depărtare de ei, când Myrna coti pe bulevardul Sfântul Carol.

Acum, că Fortuna îl salvase de un ciclu, încotro îi va toarce oare destinul? Ciclul cel nou urma să fie complet diferit de tot ce a cunoscut până atunci.

Myrna mâna și cârmea Renault-ul în mod magistral prin traficul din oraș, șerpuind pe străduțe imposibil de înguste, până când scăpară și de ultimele lumini de pe străzile ultimei mahalale mlăștinoase. Apoi se aflară în întuneric, în mijlocul terenului cu mlaștini de apă sărată. Ignatius privi indicatorul autostrăzii luminat de farurile lor: U.S. 11. Indicatorul se pierdu în urmă. Coborî fereastra câțiva centimetri și respiră aerul sărat care venea dinspre Golf, trecând peste mlaștini.

Simți cum i se deschide valva, de parcă aerul ar fi fost un purgativ. Mai respiră o dată, trăgând aerul mai adânc în piept. Durerea de cap începuse să-i treacă.

Privi recunoscător spre capul și ceafa Myrnei, spre coada care se legăna nevinovată în dreptul genunchilor săi. Recunoscător! „Ce ironie”, gândi Ignatius. Luând coada într-una din mâinile sale mari, o apăsă cu căldură de mustața umedă.

SFÂRȘIT

[1] Personaj al unei scrieri alegorice din Evul Mediu, The Vision of Piers Plowman, de William Langland (1330?-1400?)

[2] William Marcy Tweed (1823-1878), politician american, membru al Partidului Democrat Tammany Hall, aflat la putere între 1854-1934.

[3] Jason „Jay” Gould (1836-1892), industriaș american de frunte, portretizat adesea ca arhetip al bogătașului fără scrupule și hulpav, îmbogățit prin mijloace dubioase (stx).

[4] Concepție despre viață (germ.).

[5] Elizabeth B. Browning (1806-1861), proeminentă poetă a epocii victoriene, care a suferit de mari probleme de sănătate încă de la vârsta de 15 ani (stx).

[6] Praf roșu – dramă romantică din 1932, regizată de Victor Fleming; al doilea film din seria de șase în care Clark Gable și Jean Harlow au fost parteneri de ecran (stx).

[7] Pierino Ronald "Perry" Como (1912-2001), cântăreț american și personalitate de televiziune, cu o bogată carieră în care a realizat diverse emisiuni foarte populare.

[8] Expresie peiorativă folosită în comunitatea afro-americană pentru a desemna un alb arogant sau chiar un negru care se poartă afectat și se dă important, precum un alb (stx).

[9] Reprezentanți ai școlii liberale.

[10] Patrick Henry (1736-1799), avocat, proprietar de plantații și politician, de două ori guvernator al statului Virginia – se numără printre Părinții Fondatori și este privit ca unul dintre cei mai influenți promotori ai republicanismului (stx).

[11] Jane Marple – personaj fictiv care apare în doisprezece dintre romanele polițiste scrise de Agatha Christie, fiind o bătrânică ce acționează ca detectiv amator (stx).

[12] Corect: Ivy League – grup de colegii cu o veche reputație și prestigiu social din estul SUA.

[13] Om (germ.).

[14] White Anglo Saxon Protestant – grup social din S.U.A., care se autoconsideră superior.

[15] Asociația Tinerilor Creștini.

[16] Norman Kingsley Mailer (1923-2007) scriitor american, jurnalist, eseist, scenarist, producător, actor și candidat politic. *The Executioner's Song*, cea mai bună lucrare a sa, publicată în 1980, i-a adus unul dintre cele două Premii Pulitzer pe care le-a câștigat (stx).

[17] Seymour Krim (1922-1989) scriitor american, editor și critic literar, încadrat adesea în rândul scriitorilor din Generația beat. În anii 60 a fost parte a mișcării *New Journalism* (stx).

[18] Scriitoare americană (1889-1868), membră activă a numeroase organizații reformatoare.

[19] Notă echivalentă cu insuficient.

[20] Prezentator al unui show de televiziune din anii 50, „Champagne music”.

[21] Florence Nightingale (1820-1910) – luptătoare pentru reforme sociale, cunoscută mai ales ca fondatoare a asistenței medicale moderne. În 1860, a înființat la Londra, la spitalul St. Thomas,

prima școală seculară din lume pentru pregătirea asistentelor medicale (stx).

[22] Cartier sărac, frecventat de emigranți.

[23] Metodă de execuție, practicată de pirați; condamnatul era obligat să meargă pe o scândură scoasă în afara corabiei, legat la ochi.

[24] Actor britanic (1899-1962), premiat cu Oscar în 1933 pentru o interpretare magnifică a lui Henric al VIII-lea.

[25] Supereroină de benzi desenate, a apărut pentru prima dată în 1942, în nr. 18 al revistei Captain Marvel Adventures (stx).

[26] Actriță și dansatoare canadiană (1909-1993), renumită pentru aparițiile sale în musicaluri.

[27] Zi de carnaval, care corespunde sărbătorii ortodoxe „Lăsata Secului", ajunul începerii Postului mare al Paștilor.

[28] Referire la Fundația Solomon R. Guggenheim, înființată în 1937, care finanțat construirea celebrelor muzee de artă Guggenheim din New York, Las Vegas, Veneția sau Berlin.

[29] Pictor american (1891-1942), renumit pentru peisaje rurale.

[30] Jeanette Anna MacDonald (1903-1965) – cântăreață (soprană) și actriță americană, renumită în special pentru musical-urile în care a jucat în anii '30 (stx).

[31] Destrăbălat (fr.).

[32] (Joc de cuvinte) *Boîte* – cutie sau local de noapte (fr.).

Table of Contents